॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਜਾਤਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

(ਦੁਤਿਯੋ ਭਾਗੋ)

੨. ਦੁਕਨਿਪਾਤੋ

੧. ਦਲ੍ਹਵਗ੍ਗੋ

[੧੫੧] ੧. ਰਾਜੋਵਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਲ੍ਹੰ ਦਲ੍ਹਸ੍ਸ ਖਿਪਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਰਾਜੋਵਾਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ **ਤੇਸਕੁਣਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਏਕੰ ਅਗਤਿਗਤੰ ਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਅਡ੍ਡੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਅਲ੍ਲਹਤ੍ਥੋਵ ਅਲਙ੍ਕਤਰਥੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਫੁਲ੍ਲਪਦੁਮਸਸ੍ਸਿਰਿਕੇਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦ ਕੁਤੋ ਨੁ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਗਚ੍ਛਸਿ ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਜ੍ਜ ਏਕੰ ਅਗਤਿਗਤੰ ਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਅਡ੍ਡੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤੋ ਓਕਾਸੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੰ ਤੀਰੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲਹਤ੍ਥੋਵ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਅਡ੍ਡਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਨਾਮ ਕੁਸਲੰ, ਸਗ੍ਗਮਗ੍ਗੋ ਏਸ। ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ ਖੋ ਪਨੇਤੰ, ਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਓਵਾਦੰ ਲਭਮਾਨਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਅਡ੍ਡੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨੇਯ੍ਯਾਥ। ਏਤਦੇਵ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਯਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਾਜਾਨੋ ਅਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂਨਮ੍ਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਅਡ੍ਡੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰੰ ਪੂਰਯਮਾਨਾ ਅਗਮਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਗਬ੍ਭਪਰਿਹਾਰੋ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਪਨਸ੍ਸ ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ''ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸੋਲਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ, ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਅਨੁਸਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਏਵਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਅਮਚ੍ਚਾਪਿ ਧਮ੍ਮੇਨੇਵ ਵੋਹਾਰੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਂਸੁ। ਵੋਹਾਰੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਮਾਨੇਸੁ ਕੂਟਡ੍ਡਕਾਰਕਾ ਨਾਮ ਨਾਹੇਸੁਂ, ਤੇਸਂ ਅਭਾਵਾ ਅਡ੍ਡਤ੍ਥਾਯ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਉਪਰਵੋ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਤ੍ਥਾਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਭਾਵਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਉਪਰਵੋ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਗੁਣਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ 'ਅਯਂ ਨਾਮ ਮੇ ਅਗੁਣੋ'ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਹਾਯ ਗੁਣੇਸੁਯੇਵ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਕੋਚਿ ਅਗੁਣਵਾਦੀ''ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋਵਲਞ੍ਜਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਕਞ੍ਚਿ ਅਗੁਣਵਾਦਿਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਕਥਮੇਵ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਏਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਭਯੇਨਾਪਿ ਅਗੁਣਂ ਅਵਤ੍ਵਾ ਗੁਣਮੇਵ ਵਦੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਬਹਿਵਲਞ੍ਜਨਕੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਬਹਿਨਗਰੇ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਚਤੁਗਾਮਕੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਕਞ੍ਚਿ ਅਗੁਣਵਾਦਿਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਕਥਮੇਵ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਜਨਪਦਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਰਜ੍ਜਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸਾਰਥਿਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਮਾਨੋ ਯਾਵ

ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਭੂਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਅਗੁਣਵਾਦਿਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਕਥਮੇਵ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਸੀਮਤੋ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇਨ ਨਗਰਾਭਿਮੁਖੋਯੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਬਲ੍ਲਿਕੋ ਨਾਮ ਕੋਸਲਰਾਜਾਪਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਗੁਣਕਥਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਵਲਞ੍ਜਕਾਦੀਸੁ ਅਗੁਣਵਾਦਿਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਕਥਮੇਵ ਸੁਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸਕਟਮਗ੍ਗੇ ਅਭਿਮੁਖਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਰਥਸ੍ਸ ਉਕ੍ਕਮਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਥ ਬਲ੍ਲਿਕਰਞ੍ਞੋ ਸਾਰਥਿ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਾਰਥਿਂ "ਤਵ ਰਥਂ ਉਕ੍ਕਮਾਪੇਹੀ"ਤਿ ਆਹ। ਸੋਪਿ "ਅਮ੍ਭੋ ਸਾਰਥਿ, ਤਵ ਰਥਂ ਉਕ੍ਕਮਾਪੇਹਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰਥੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਸਾਮਿਕੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਮਹਾਰਾਜਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ"ਤਿ ਆਹ। ਇਤਰੋਪਿ ਨਂ "ਅਮ੍ਭੋ ਸਾਰਥਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰਥੇ ਕੋਸਲਰਜ੍ਜਸਾਮਿਕੋ ਬਲ੍ਲਿਕਮਹਾਰਾਜਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਤਵ ਰਥਂ ਉਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਰਥਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਦੇਹੀ"ਤਿ ਆਹ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਾਰਥਿ "ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਰਾਜਾਯੇਵ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ"ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ "ਅਤ੍ਥੇਸੋ ਉਪਾਯੋ"ਤਿ ਵਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ "ਦਹਰਸ੍ਸ ਰਥਂ ਉਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ"ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਾਰਥਿਂ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਵਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨਵਯਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਪਰਿਮਾਣਂ ਬਲਂ ਧਨਂ ਯਸਂ ਜਾਤਿਂ ਗੋਤ੍ਤਂ ਕੁਲਪਦੇਸਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ "ਉਭੋਪਿ ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਸ੍ਸ ਸਾਮਿਨੋ ਸਮਾਨਬਲਧਨਯਸਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪਦੇਸਾ"ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ "ਸੀਲਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ"ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ "ਭੋ ਸਾਰਥਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਲਾਚਾਰੋ ਕੀਦਿਸੋ"ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ "ਅਯਞ੍ਚ ਅਯਞ੍ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਲਾਚਾਰੋ"ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗੁਣਮੇਵ ਗੁਣਤੋ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧. "ਦਲ੍ਹਂ ਦਲ੍ਹਸ੍ਸ ਖਿਪਤਿ, ਬਲ੍ਲਿਕੋ ਮੁਦੁਨਾ ਮੁਦੁਂ।
ਸਾਧੁਮ੍ਪਿ ਸਾਧੁਨਾ ਜੇਤਿ, ਅਸਾਧੁਮ੍ਪਿ ਅਸਾਧੁਨਾ।
ਏਤਾਦਿਸੋ ਅਯਂ ਰਾਜਾ, ਮਗ੍ਗਾ ਉਯ੍ਯਾਹਿ ਸਾਰਥੀ"ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਲ੍ਹਂ ਦਲ੍ਹਸ੍ਸ ਖਿਪਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਦਲ੍ਹੋ ਹੋਤਿ ਬਲਵਦਲ੍ਹੇਨ ਪਹਾਰੇਨ ਵਾ ਵਚਨੇਨ ਵਾ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬੋ, ਤਸ੍ਸ ਦਲ੍ਹਮੇਵ ਪਹਾਰਂ ਵਾ ਵਚਨਂ ਵਾ ਖਿਪਤਿ। ਏਵਂ ਦਲ੍ਹੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਜਿਨਾਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਬਲ੍ਲਿਕੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਨਾਮਂ। **ਮੁਦੁਨਾ ਮੁਦੁ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਦੁਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਯਮ੍ਪਿ ਮੁਦੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੁਦੁਨਾਵ ਉਪਾਯੇਨ ਜਿਨਾਤਿ। **ਸਾਧੁਮ੍ਪਿ ਸਾਧੁਨਾ ਜੇਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਸਾਧੂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ, ਤੇ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸਾਧੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਨਾਵ ਉਪਾਯੇਨ ਜਿਨਾਤਿ। **ਅਸਾਧੁਮ੍ਪਿ ਅਸਾਧੁਨਾ**ਤਿ ਯੇ ਪਨ ਅਸਾਧੂ, ਤੇ ਸਯਮ੍ਪਿ ਅਸਾਧੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਸਾਧੁਨਾਵ ਉਪਾਯੇਨ ਜਿਨਾਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਏਤਾਦਿਸੋ ਅਯਂ ਰਾਜਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਸੀਲਾਚਾਰੇਨ ਏਵਰੂਪੋ। **ਮਗ੍ਗਾ ਉਯ੍ਯਾਹਿ ਸਾਰਥੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਥਂ ਮਗ੍ਗਾ ਉਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਹਿ, ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਯਾਹਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਮਗ੍ਗਂ ਦੇਹੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਾਰਥਿ "ਅਮ੍ਭੋ, ਕਿਂ ਪਨ ਤਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਗੁਣਕਥਾ ਕਥਿਤਾ"ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ "ਆਮਾ"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ "ਯਦਿ ਪਨ ਏਤੇ ਗੁਣਾਤਿ ਵਦਸਿ, ਅਗੁਣਾ ਪਨ ਕੀਦਿਸੀ"ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ "ਏਤੇ ਤਾਵ ਅਗੁਣਾ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਕੀਦਿਸੋ ਗੁਣੋ"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ "ਤੇਨ ਹਿ ਸੁਣਾਹੀ"ਤਿ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨. "ਅਕ੍ਕੋਧੇਨ ਜਿਨੇ ਕੋਧਂ, ਅਸਾਧੁਂ ਸਾਧੁਨਾ ਜਿਨੇ।
ਜਿਨੇ ਕਦਰਿਯਂ ਦਾਨੇਨ, ਸਚ੍ਚੇਨਾਲਿਕਵਾਦਿਨਂ।
ਏਤਾਦਿਸੋ ਅਯਂ ਰਾਜਾ, ਮਗ੍ਗਾ ਉਯ੍ਯਾਹਿ ਸਾਰਥੀ"ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਤਾਦਿਸੋ**ਤਿ ਏਤੇਹਿ "ਅਕ੍ਕੋਧੇਨ ਜਿਨੇ ਕੋਧ"ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਕੁਦ੍ਧਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਯਂ ਅਕ੍ਕੋਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕੋਧੇਨ ਜਿਨਾਤਿ, ਅਸਾਧੁਂ ਪਨ ਸਯਂ ਸਾਧੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਨਾਵ ਉਪਾਯੇਨ ਜਿਨਾਤਿ, ਕਦਰਿਯਂ ਥਦ੍ਧਮਚ੍ਛਰਿਂ ਸਯਂ ਦਾਯਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨੇਨ ਜਿਨਾਤਿ। **ਸਚ੍ਚੇਨਾਲਿਕਵਾਦਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਿਂ ਸਯਂ ਸਚ੍ਚਵਾਦੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚੇਨ ਜਿਨਾਤਿ। **ਮਗ੍ਗਾ**

ਉਯ੍ਯਾਹਿ ਸਾਰਥੀਤਿ, ਸਮ੍ਮ ਸਾਰਥਿ, ਮੱਗਤੋ ਅਪਗਚ੍ਛ। ਏਵੰਵਿਧਸੀਲਾਚਾਰਗੁਣਯੁੱਤਸ੍ਸ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰੱਵੋ ਮੱਗੰ ਦੇਹਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਾਜਾ ਮੱਗਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋਤਿ।

ਏਵੰ ਵੁੱਤੇ ਬਲ੍ਲਿਕਰਾਜਾ ਚ ਸਾਰਥਿ ਚ ਉਭੋਪਿ ਰਥਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਰਥੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰੱਵੋ ਮੱਗੰ ਅਦੰਸੁ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਬਲ੍ਲਿਕਰੱਵੋ ''ਰੱਵਾ ਨਾਮ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਕਾਤੁੰ ਵੱਟਤੀ''ਤਿ ਓਵਾਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁੱਵਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੱਗਪੁਰੰ ਪੂਰੇਸਿ। ਬਲ੍ਲਿਕਰਾਜਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦੰ ਪਰਿੱਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅੱਤਨੋ ਅਗੁਣਵਾਦਿੰ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਸਕਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁੱਵਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੱਗਪੁਰਮੇਵ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸੱਥਾ ਕੋਸਲਰਾਜਸ੍ਸ ਓਵਾਦੱਥਾਯ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਲ੍ਲਿਕਰੱਵੋ ਸਾਰਥਿ ਮੋੱਗਲ੍ਲਾਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਲ੍ਲਿਕਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਬਾਰਾਣਸਿਰੱਵੋ ਸਾਰਥਿ ਸਾਰਿਪੁੱਤੋ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰਾਜੋਵਾਦਜਾਤਕਵੱਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੫੨] ੨. ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵੱਣਨਾ

ਅਸਮੇਕ੍ਖਿਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸੱਥਾ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵੇਸਾਲਿਵਾਸਿਕੰ ਏਕੰ ਨ੍ਹਾਪਿਤਪੁੱਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਪਿਤਾ ਰਾਜੂਨੰ ਰਾਜੋਰੋਧਾਨੰ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਨੰ ਰਾਜਕੁਮਾਰਿਕਾਨਞ੍ਚ ਮਸ੍ਸੁਕਰਣਕੇਸਸਣ੍ਠਪਨਅਟ੍ਠਪਦਟ੍ਠਪਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਕਿੱਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ ਸੱਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਿਸਰਣਗਤੋ ਸਮਾਦਿੰਨਪਞ੍ਚਸੀਲੋ, ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰੇ ਸੱਥੁ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਕਾਲੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤਿ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਦਿਵਸੇ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੇ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅੱਤਨੋ ਪੁੱਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਸੋ ਤੱਥ ਏਕੰ ਦੇਵੱਛਰਾਪਟਿਭਾਗੰ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯੱਤੰ ਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰਿਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਪਟਿਬੱਧਚਿੱਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਾ ਸੱਧਿੰ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਏਤੰ ਕੁਮਾਰਿਕੰ ਲਭਮਾਨੋ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਲਭਮਾਨਸ੍ਸ ਮੇ ਏਤ੍ਥੇਵ ਮਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਾਰੁਪੱਛੇਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕੰ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪੱਜਿ।

ਅਥ ਨੰ ਪਿਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਵੱਥੁਮ੍ਹਿ ਛਨ੍ਦਰਾਗੰ ਮਾ ਕਰਿ, ਹੀਨਜੱਚੋ ਤ੍ਵੰ ਨ੍ਹਾਪਿਤਪੁੱਤੋ, ਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰਿਕਾ ਖੱਤਿਯਧੀਤਾ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਸਾ ਤੁਯ੍ਹੰ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ, ਅੱਵੰ ਤੇ ਜਾਤਿਗੋੱਤੇਹਿ ਸਦਿਸੰ ਕੁਮਾਰਿਕੰ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਪਿਤੁ ਕਥੰ ਨ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਥ ਨੰ ਮਾਤਾ ਭਾਤਾ ਭਗਿਨੀ ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ ਚੂਲ਼ਮਾਤਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਞਾਤਕਾ ਚੇਵ ਮਿੱਤਸੁਹੱਜਾ ਚ ਸੰਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੱਵਾਪੇਨ੍ਤਾਪਿ ਸੱਵਾਪੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਸੋ ਤੱਥੇਵ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਸਰੀਰਕਿੱਚਪੇਤਕਿੱਚਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਨੁਸੋਕੋ ''ਸੱਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਹੁੰ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਵਿਲੇਪਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੱਥਾਰੰ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਬਹੂਨਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਨ ਦਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵੁੱਤੇ ਤਮੱਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੱਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਇਦਾਨੇਵ ਤਵ ਪੁੱਤੋ ਅਵੱਥੁਸ੍ਮਿੰ ਛਨ੍ਦਰਾਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪੱਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੱਤੇ ਰੱਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸੱਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਸੀਹਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬੱਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਛ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰੋ ਏਕਾ ਚ ਭਗਿਨੀ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯੰ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਗੁਹਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤੇ ਏਕਾ ਫਲਿਕਗੁਹਾ ਅੱਥਿ, ਤੱਥੇਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਸਤਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਸੀਹਾਨੰ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਾਲਮਕੰਸੁ। ਤੇ ਭਗਿਨਿੰ ਸੀਹਪੋਤਿਕੰ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਾਯ ਪੱਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤੰ ਸੀਹਪੋਤਿਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬੱਧਚਿੱਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਧਰਮਾਨਕਾਲੇ ਓਕਾਸੰ ਨਾਲੱਥ, ਸੋ ਸੱਤੰਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸੰ ਗੋਚਰਾਯ ਪੱਕਨ੍ਤਕਾਲੇ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯ ਦ੍ਵਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪੋਤਿਕਾਯ ਪੁਰਤੋ ਲੋਕਾਮਿਸਪਟਿਸੰਯੁੱਤੰ ਏਵਰੂਪੰ ਰਹਸ੍ਸਕਥੰ ਕਥੇਸਿ – ''ਸੀਹਪੋਤਿਕੇ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ,

ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ, ਤ੍ਵਂ ਮੇ ਪਜਾਪਤੀ ਹੋਹਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਪਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੇ ਮਯਂ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਂ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਹੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਹੀਨੋ ਪਟਿਕੁਟ੍ਠੋ ਚਣ੍ਡਾਲਸਦਿਸੋ, ਮਯਂ ਉਤ੍ਤਮਰਾਜਕੁਲਸਮ੍ਮਤਾ, ਏਸ ਖੋ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸਬ੍ਭਿਂ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਥਂ ਕਥੇਤਿ, ਅਹਂ ਏਵਰੂਪਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤੇਨ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਾਸਾਵਾਤਂ ਸਨ੍ਨਿਰੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਏਵਮੇਵ ਮਰਣਂ ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਭਾਤਿਕਾ ਤਾਵ ਮੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ, ਤੇਸਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਪਟਿਵਚਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਏਸਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਜ੍ਝਤੀ’’ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਅਥੇਕੋ ਸੀਹਪੋਤਕੋ ਮਹਿਂਸਵਾਰਣਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਭਗਿਨਿਯਾ ਭਾਗਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਮਂਸਂ ਖਾਦਸ੍ਸੂ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਭਾਤਿਕ, ਨਾਹਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਾਮਿ, ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ’’ਤਿ? ਸਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਹਂ ਸੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ‘‘ਆਕਾਸੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ‘‘ਭਾਤਿਕ, ਕਿਂ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ, ਏਸੋ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤੇ ਆਕਾਸੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ਸੀਹਪੋਤਕੋ ਤਸ੍ਸ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ‘‘ਆਕਾਸੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਸੀਹਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਫਲਿਕਗੁਹਂ ਹਦਯੇਨੇਵ ਪਹਰਿ। ਸੋ ਹਦਯੇਨ ਫਲਿਤੇਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਪਤਿ। ਅਥਾਪਰੋ ਆਗਚ੍ਛਿ, ਸਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਤਥੇਵ ਕਥੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਤਥੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਪਤਿ।

ਏਵਂ ਛਸੁਪਿ ਭਾਤਿਕੇਸੁ ਮਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਸੋ ਕੁਹਿ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਏਸੋ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਆਕਾਸੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਸਿਙ੍ਗਾਲਾਨਂ ਆਕਾਸੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਫਲਿਕਗੁਹਾਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਛ ਭਾਤਿਕੇ ਮਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨਪਞ੍ਞਾਯ ਅਭਾਵੇਨ ਫਲਿਕਗੁਹਭਾਵਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਹਦਯੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਸਮੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਤੁਰਿਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩. ‘‘ਅਸਮੇਕ੍ਖਿਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ, ਤੁਰਿਤਾਭਿਨਿਪਾਤਿਨਂ।
ਸਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਤਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਉਣ੍ਹਂਵਜ੍ਝੋਹਿਤਂ ਮੁਖੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਮੇਕ੍ਖਿਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ, ਤੁਰਿਤਾਭਿਨਿਪਾਤਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਦੋਸਂ ਅਸਮੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਰਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨੇਵ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਅਭਿਨਿਪਤਤਿ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਤਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਅਸਮੇਕ੍ਖਿਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਤੁਰਿਤਾਭਿਨਿਪਾਤਿਨਂ ਏਵਂ ਸਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਤਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਸੋਚੇਨ੍ਤਿ ਕਿਲਮੇਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਕਿਂ? **ਉਣ੍ਹਂਵਜ੍ਝੋਹਿਤਂ ਮੁਖੇ**ਤਿ, ਯਥਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ‘‘ਇਦਂ ਸੀਤਲਂ ਇਦਂ ਉਣ੍ਹ’’ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਂ ਮੁਖੇ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤਂ ਠਪਿਤਂ ਮੁਖਮ੍ਪਿ ਕਣ੍ਠਮ੍ਪਿ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਪਿ ਦਹਤਿ ਸੋਚੇਤਿ ਕਿਲਮੇਤਿ, ਏਵਂ ਤਥਾਰੂਪਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਤਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਸੋ ਸੀਹੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਮ ਭਾਤਿਕਾ ਅਨੁਪਾਯਕੁਸਲਤਾਯ ‘ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਅਤਿਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਮਤਾ, ਅਹਂ ਪਨ ਏਵਰੂਪਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਹਦਯਂ ਫਾਲੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਆਰੋਹਨਓਰੋਹਨਮਗ੍ਗਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਦਭਿਮੁਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿ, ਪਥਵਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਕਾਸਂ ਏਕਨਿਨ੍ਨਾਦਂ ਅਹੋਸਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਸੀਤਤਸਿਤਸ੍ਸ ਹਦਯਂ ਫਲਿ, ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਏਵਂ ਸੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਸੀਹਨਾਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪. ‘‘ਸੀਹੋ ਚ ਸੀਹਨਾਦੇਨ, ਦਦ੍ਦਰਂ ਅਭਿਨਾਦਯਿ।

ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹਸ੍ਸ ਨਿਗ੍ਘੋਸਂ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦਦ੍ਦਰੇ ਵਸਂ।
ਭੀਤੋ ਸਨ੍ਤਾਸਮਾਪਾਦਿ, ਹਦਯਞ੍ਚਸ੍ਸ ਅਪ੍ਫਲੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਹੋ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸੀਹਾ – ਤਿਣਸੀਹੋ, ਪਣ੍ਡੁਸੀਹੋ, ਕਾਲ਼ਸੀਹੋ, ਸੁਰਤ੍ਤਹਤ੍ਥਪਾਦੋ ਕੇਸਰਸੀਹੋਤਿ। ਤੇਸੁ ਕੇਸਰਸੀਹੋ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਦਦ੍ਦਰਂ ਅਭਿਨਾਦਯੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਅਸਨਿਪਾਤਸਦ੍ਦਸਦਿਸੇਨ ਭੇਰਵਤਰੇਨ ਸੀਹਨਾਦੇਨ ਤਂ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤਂ ਅਭਿਨਾਦਯਿ ਏਕਨਿਨ੍ਨਾਦਂ ਅਕਾਸਿ। **ਦਦ੍ਦਰੇ ਵਸ**ਨ੍ਤਿ ਫਲਿਕਮਿਸ੍ਸਕੇ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤੇ ਵਸਨ੍ਤੋ। **ਭੀਤੋ ਸਨ੍ਤਾਸਮਾਪਾਦੀ**ਤਿ ਮਰਣਭਯੇਨ ਭੀਤੋ ਚਿਤ੍ਤੁਤ੍ਰਾਸਂ ਆਪਾਦਿ। **ਹਦਯਞ੍ਚਸ੍ਸ ਅਪ੍ਫਲੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਚਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਹਦਯਂ ਫਲੀਤਿ।

ਏਵਂ ਸੀਹੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਾਤਰੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਤਭਾਵਂ ਭਗਿਨਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਾਸਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਨ੍ਹਾਪਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹਪੋਤਿਕਾ ਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰਿਕਾ, ਛ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰੋ ਅਞ੍ਞਤਰਥੇਰਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕਸੀਹੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੫੩] ੩. ਸੂਕਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ ਅਹਂ, ਸਮ੍ਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ ਰਤ੍ਤਿਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਸਤ੍ਥਰਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰੇ ਰਮਣੀਯੇ ਸੋਪਾਨਫਲਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੁਗਤੋਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵੇਣਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋਪਿ ਪਰਿਵੇਣਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੁਚ੍ਛਿਤਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਗਗਨਤਲੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਾਕਟਮਕਾਸਿ। ਚਤਸ੍ਸੋਪਿ ਪਰਿਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚਾਹਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਆਲੁਲ਼ੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਯਂ ਮੇ ਪਰਿਸਾ 'ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਅਯ'ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਰਿਸਨ੍ਤਰਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਤਂ ਏਕਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਓਕਾਸਂ ਕਰੋਹਿ, ਦੇਹਿ ਮੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਆਵੇਧਿਕਾਯ ਵਾ ਨਿਵੇਧਿਕਾਯ ਵਾ ਨਿਗ੍ਗਹੇ ਵਾ ਪਗ੍ਗਹੇ ਵਾ ਵਿਸੇਸੇ ਵਾ ਪਟਿਵਿਸੇਸੇ ਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਇਚ੍ਛਾਚਾਰੇ ਠਿਤੋ ਤੁਚ੍ਛੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾਵ ਲਜ੍ਜਮਾਨੋ ਬੀਜਨਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਂ ਪਾਵਿਸਿ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵੇਣਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ''ਗਣ੍ਹਥੇਤਂ ਤੁਚ੍ਛਮਹਲ੍ਲਕਂ, ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਨੋ ਸੋਤੁਂ ਨ ਅਦਾਸੀ''ਤਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। ਸੋ ਪਲਾਯਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਭਿਨ੍ਨਪਦਰਾਯ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਉਪਾਸਕਾ ਅਵੇਲਾਯ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ ਉਪਾਸਕਾ ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਉਪ੍ਪਿਲਾਵਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਬਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤੋ ਜਾਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਉਪ੍ਪਿਲਾਵਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਬਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਂ ਸਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਹੂ ਸੂਕਰਾ ਨਿਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸੁਂ। ਤਮੇਵ ਸਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਾਪਸਾਪਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਸੁ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸੁਂ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੀਹੋ ਮਹਿਂਸਵਾਰਣਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਰਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਕੋ ਥੂਲਸੂਕਰੋ ਤਂ ਸਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਸੀਹੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਇਮਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਂ ਖੋ ਪਨ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਭਯੇਨ ਸਰਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਸੂਕਰੋ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਏਸ ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਮ ਭਯੇਨ ਉਪਗਨ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਭਯੇਨ ਪਲਾਯਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਇਮਿਨਾ ਸੀਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਯੋਜੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਯੁਦ੍ਧਤ੍ਥਾਯ ਅਵ੍ਹਯਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫. ''ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ ਅਹਂ ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਮ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ।
ਏਹਿ ਸਮ੍ਮ ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ, ਕਿਂ ਨੁ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਸੀ''ਤਿ॥

ਸੀਹੋ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਸੂਕਰ, ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਤੋ ਪਨ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਸਙ੍ਗਾਮੋ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੂਕਰੋ ''ਸੀਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਾਤਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਮ੍ਹੇ ਨਾਸੇਸ੍ਸਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਮ੍ਹੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਸਾਹਸਿਕਕਮ੍ਮਂ ਮਾ ਕਰੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੂਕਰਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵਂ ਏਤੇਸਂ ਤਾਪਸਾਨਂ ਉਚ੍ਚਾਰਭੂਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੂਤਿਗੂਥੇ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਸਰੀਰਂ ਪਰਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਰੀਰਂ ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੂਹਿ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਸ੍ਸ ਆਗਮਨਤੋ ਪੁਰਿਮਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਤਯੋਗਂ ਞਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਵਾਤੇ ਤਿਟ੍ਠ, ਸੁਚਿਜਾਤਿਕੋ ਸੀਹੋ ਤਵ ਸਰੀਰਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਜਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੀਹੋ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਸੂਕਰ, ਸੁਨ੍ਦਰੋ ਤੇ ਲੇਸੋ ਚਿਨ੍ਤਿਤੋ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤੋ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ, ਇਧੇਵ ਤਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਅਪਾਪੇਸ੍ਸਂ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇ ਸਰੀਰਂ ਨੇਵ ਮੁਖੇਨ ਡਂਸਿਤੁਂ, ਨ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ, ਜਯਂ ਤੇ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬. ''ਅਸੁਚਿ ਪੂਤਿਲੋਮੋਸਿ, ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਵਾਸਿ ਸੂਕਰ।
ਸਚੇ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਕਾਮੋਸਿ, ਜਯਂ ਸਮ੍ਮ ਦਦਾਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੂਤਿਲੋਮੋ**ਤਿ ਮੀਲ੍ਹਮਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤਾ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਲੋਮੋ। **ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਵਾਸੀ**ਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠਜੇਗੁਚ੍ਛਪਟਿਕੂਲਗਨ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਾਯਸਿ। **ਜਯਂ, ਸਮ੍ਮ, ਦਦਾਮਿ ਤੇ**ਤਿ ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਜਯਂ ਦੇਮਿ, ਅਹਂ ਪਰਾਜਿਤੋ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੀਹੋ ਤਤੋਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਰੇ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਮੇਵ ਗਤੋ। ਸੂਕਰੋਪਿ ''ਸੀਹੋ ਮੇ ਜਿਤੋ''ਤਿ ਞਾਤਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ । ਤੇ ਭੀਤਤਸਿਤਾ ''ਪੁਨ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸੀਹੋ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਮ੍ਹੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸੂਕਰੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੂਕਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੫੪] ੪. ਉਰਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਧੂਰਗਾਨਂ ਪਵਰੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੇਣਿਭਣ੍ਡਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਸੇਵਕਾ ਸੇਣਿਪਮੁਖਾ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਵੇਰਿਭਾਵੋ ਸਕਲਨਗਰੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਤੇ ਨੇਵ ਰਾਜਾ, ਨ

ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਾ ਸਮਗ੍ਗੇ ਕਾਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਬਨ੍ਧਵੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਉਭਿੰਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਏਕਕੋਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਆਨਿਸੰਸੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸੋ ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪੰਨ੍ਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਪਤ੍ਤੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਇਤਰਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਪਵਿਸਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਘਰੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਇਤਰੋਪਿ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਏਕਾਦਸ ਮੇਤ੍ਤਾਨਿਸੰਸੇ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋਪਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸੋਤਾਪੰਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਅਚ੍ਚਯੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਏਕਜ੍ਝਾਸਯਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੰ ਦਿਵਸਞ੍ਞੇਵ ਚ ਭਗਵਤੋ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇ ਬਹੂਨਿ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਨਿ ਚੇਵ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਚ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਵਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸਿਤੇ ਸੁਗਤੋਵਾਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਾਵਿਸਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਅਦਨ੍ਤਦਮਕੋ, ਯੇ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤੇ ਚਿਰੰ ਵਾਯਮਮਾਨੋਪਿ ਨੇਵ ਰਾਜਾ ਸਮਗ੍ਗੇ ਕਾਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿ, ਨ ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਾਦਯੋ ਸਕ੍ਖਿੰਸੁ, ਤੇ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਤਥਾਗਤੇਨ ਦਮਿਤਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸੰਨ੍ਨਿਸਿੰਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵਾਹੰ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨੇ ਸਮਗ੍ਗੇ ਅਕਾਸਿੰ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਮਯਾ ਸਮਗ੍ਗਾ ਕਤਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਉਸ੍ਸਵੇ ਘੋਸਿਤੇ ਮਹਾਸਮਜ੍ਜੋ ਅਹੋਸਿ। ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੇਵ ਦੇਵਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਾਦਯੋ ਚ ਸਮਜ੍ਜਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਸੰਨ੍ਨਿਪਤਿੰਸੁ। ਤਤ੍ਰੇਕਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਏਕੋ ਨਾਗੋ ਚ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਚ ਸਮਜ੍ਜੰ ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਏਕਤੋ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਨਾਗੋ ਸੁਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਸੁਪਣ੍ਣਭਾਵੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅੰਸੇ ਹਤ੍ਥੰ ਠਪੇਸਿ। ਸੁਪਣ੍ਣੋ ''ਕੇਨ ਮੇ ਅੰਸੇ ਹਤ੍ਥੋ ਠਪਿਤੋ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਾਗੰ ਸਞ੍ਜਾਨਿ। ਨਾਗੋਪਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਸੁਪਣ੍ਣੰ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨਦੀਪਿਟ੍ਠੇਨ ਪਲਾਯਿ। ਸੁਪਣ੍ਣੋਪਿ ''ਤੰ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਵਸਮਾਨੋ ਦਿਵਾ ਦਰਥਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਤ੍ਥੰ ਉਦਕਸਾਟਿਕੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਵਕ੍ਕਲੰ ਬਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਦਿੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਤਿ। ਨਾਗੋ ''ਇਮੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣੰ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਣ੍ਣੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਕ੍ਕਲਨ੍ਤਰੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋ ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਟ੍ਠੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਕ੍ਕਲੇ ਗਰੁਭਾਵੇਨ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹੰ ਛਾਤੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਵਕ੍ਕਲੰ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮੰ ਨਾਗੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਤੁੰ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧. ''ਇਧੂਰਗਾਨੰ ਪਵਰੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋ, ਸੇਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇਨ ਪਮੋਕ੍ਖਮਿਚ੍ਛੰ।
ਬ੍ਰਹ੍ਮਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੰ ਅਪਚਾਯਮਾਨੋ, ਬੁਭੁਕ੍ਖਿਤੋ ਨੋ ਵਿਤਰਾਮਿ ਭੋਤ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਧੂਰਗਾਨੰ ਪਵਰੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਕ੍ਕਲੇ ਉਰਗਾਨੰ ਪਵਰੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਪਵਿਟ੍ਠੋ। **ਸੇਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਮਣਿਵਣ੍ਣੇਨ, ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਮੋਕ੍ਖਮਿਚ੍ਛ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਸੰਨ੍ਤਿਕਾ ਮੋਕ੍ਖੰ ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੰ ਅਪਚਾਯਮਾਨੋ**ਤਿ ਅਹੰ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਣ੍ਣੰ ਸੇਟ੍ਠਵਣ੍ਣੰ ਪੂਜੇਨ੍ਤੋ ਗਰੁੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ। **ਬੁਭੁਕ੍ਖਿਤੋ ਨੋ ਵਿਤਰਾਮਿ ਭੋਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੰ ਨਾਗੰ ਵਕ੍ਕਲਨ੍ਤਰੰ ਪਵਿਟ੍ਠੰ ਛਾਤੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਭਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਕੇ ਠਿਤੋਯੇਵ ਸੁਪਣ੍ਣਰਾਜਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮. ''ਸੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗੁਤ੍ਤੋ ਚਿਰਮੇਵ ਜੀਵ, ਦਿਬ੍ਯਾ ਚ ਤੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤੁ ਭਕ੍ਖਾ।
ਯੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਣ੍ਣਂ ਅਪਚਾਯਮਾਨੋ, ਬੁਭੁਕ੍ਖਿਤੋ ਨੋ ਵਿਤਰਾਸਿ ਭੋਤ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗੋਪਿਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਦਿਬ੍ਯਾ ਚ ਤੇ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤੁ ਭਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਰਿਭੋਗਾਰਹਾ ਭਕ੍ਖਾ ਚ ਤਵ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤੁ, ਮਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਾਗਮਂਸਖਾਦਕੋ ਅਹੋਸਿ।

ਇਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਕੇ ਠਿਤੋਵ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਕ੍ਕਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨੇ ਸਮਗ੍ਗੇ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਸੁਖਂ ਵਸਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਨਾਗੋ ਚ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਰਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੫੫] ੫. ਭਗ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਜੀਵ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਭਗ੍ਗਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨਸਮੀਪੇ ਪਸੇਨਦਿਕੋਸਲੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਕਾਰਿਤੇ ਰਾਜਕਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਿਪਿਤਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ ਸਤ੍ਥਾ ਰਾਜਕਾਰਾਮੇ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਖਿਪਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਜੀਵਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ ਭਗਵਾ, ਜੀਵਤੁ, ਸੁਗਤੋ''ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਅਕਂਸੁ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖਿਪਿਤੇ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਜੀਵੇਯ੍ਯ ਵਾ ਮਰੇਯ੍ਯ ਵਾ''ਤਿ? ''ਨੋ ਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖਿਪਿਤੇ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਯੋ ਵਦੇਯ੍ਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੮੮)। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਖਿਪਿਤੇ ''ਜੀਵਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਲਪਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ 'ਜੀਵਥ, ਭਨ੍ਤੇ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਨਾਲਪਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਗਿਹੀ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਙ੍ਗਲਿਕਾ, ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹੀਨਂ ''ਜੀਵਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇਨ ''ਚਿਰਂ ਜੀਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਜੀਵਪਟਿਜੀਵਂ ਨਾਮ ਕਦਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ? ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜੀਵਪਟਿਜੀਵਂ ਨਾਮ ਪੋਰਾਣਕਾਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਵੋਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਸੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਮਣਿਕਭਣ੍ਡਂ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਾਮਨਿਗਮਾਦੀਸੁ ਚਰਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ''ਅਵੇਲਾਯ ਆਗਤਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਕਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਬਹਿਨਗਰੇ ਏਕਾ ਸਾਲਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਾ ਪਨ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ। ਸਚੇ ਇਚ੍ਛਥ, ਤਤ੍ਥ ਵਸਥਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਏਥ, ਤਾਤ, ਗਚ੍ਛਾਮ, ਮਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਅਹਂ ਤਂ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਦੇਸੁ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਿਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਤੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਫਲਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਸਯਂ ਪਿਤੁ ਪਾਦੇ ਸਮ੍ਬਾਹਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਧਿਵਤ੍ਥੋ ਯਕ੍ਖੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵੇਸ੍ਸਵਣਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਾਲਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ''ਇਮਂ ਸਾਲਂ ਪਵਿਟ੍ਠਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਯੋ ਖਿਪਿਤੇ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਯੋ ਚ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ 'ਪਟਿਜੀਵਾ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤੇ ਜੀਵਪਟਿਜੀਵਭਾਣਿਨੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸੇ ਖਾਦੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਲਭਿ। ਸੋ ਪਿਟ੍ਠਿਵਂਸਥੂਣਾਯ ਵਸਤਿ। ਸੋ ''ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਰਂ ਖਿਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਸੁਖੁਮਚੁਣ੍ਣਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਚੁਣ੍ਣੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਾਸਪੁਟੇ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੋ ਫਲਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਖਿਪਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨ ''ਜੀਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਯਕ੍ਖੋ ਤਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਥੂਣਾਯ

ਓਤਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਓਤਰਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਪਿਤਾ ਖਿਪਾਪਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯਂ ਸੋ ਖਿਪਿਤੇ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਅਵਦਨ੍ਤਂ ਖਾਦਕਯਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਿਤਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯. ''ਜੀਵ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਭਗ੍ਗ, ਅਪਰਾਨਿ ਚ ਵੀਸਤਿਂ।
ਮਾ ਮਂ ਪਿਸਾਚਾ ਖਾਦਨ੍ਤੁ, ਜੀਵ ਤ੍ਵਂ ਸਰਦੋਸਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਪਿਤਰਂ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। **ਅਪਰਾਨਿ ਚ ਵੀਸਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਰਾਨਿ ਚ ਵੀਸਤਿ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਜੀਵ। **ਮਾ ਮਂ ਪਿਸਾਚਾ ਖਾਦਨ੍ਤੂ**ਤਿ ਮਂ ਪਿਸਾਚਾ ਮਾ ਖਾਦਨ੍ਤੁ। **ਜੀਵ ਤ੍ਵਂ ਸਰਦੋਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਵੀਸੁਤ੍ਤਰਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਜੀਵਾਤਿ। ਸਰਦੋਸਤਞ੍ਹਿ ਗਣਿਯਮਾਨਂ ਵਸ੍ਸਸਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਪੁਰਿਮੇਹਿ ਵੀਸਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੀਸੁਤ੍ਤਰਂ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ।

ਯਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਤਾਵ ਮਾਣਵਂ 'ਜੀਵਾ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਪਿਤਰਂ ਪਨਸ੍ਸ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਸੋ 'ਪਟਿਜੀਵਾ'ਤਿ ਅਭਣਨ੍ਤਾਨਂ ਖਾਦਕਯਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਜੀਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦. ''ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਜੀਵਂ, ਅਪਰਾਨਿ ਚ ਵੀਸਤਿਂ।
ਵਿਸਂ ਪਿਸਾਚਾ ਖਾਦਨ੍ਤੁ, ਜੀਵ ਤ੍ਵਂ ਸਰਦੋਸਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਸਂ ਪਿਸਾਚਾ ਖਾਦਨ੍ਤੂ**ਤਿ ਪਿਸਾਚਾ ਹਲਾਹਲਵਿਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤੁ।

ਯਕ੍ਖੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਉਭੋਪਿ ਮੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਖਾਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਭੋ ਯਕ੍ਖ, ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਸਾਲਂ ਪਵਿਟ੍ਠਮਨੁਸ੍ਸੇ ਖਾਦਸੀ''ਤਿ? ''ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵੇਸ੍ਸਵਣਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਵ ਖਾਦਿਤੁਂ ਲਭਸੀ''ਤਿ? ''ਜੀਵਪਟਿਜੀਵਭਾਣਿਨੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸੇ ਖਾਦਾਮੀ''ਤਿ। ''ਯਕ੍ਖ, ਤ੍ਵਂ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕੁਸਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਪਰਵਿਹਿਂਸਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਤਾਦਿਸਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਮੋ ਤਮਪਰਾਯਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਹਿ ਵਿਰਮਸ੍ਸੂ''ਤਿ ਤਂ ਯਕ੍ਖਂ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਂ ਪੇਸਨਕਾਰਕਂ ਵਿਯ ਅਕਾਸਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਯਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਚਸ੍ਸ ਦਮਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ – ''ਦੇਵ, ਏਕੋ ਮਾਣਵੋ ਤਂ ਯਕ੍ਖਂ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਪੇਸਨਕਾਰਕਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ, ਪਿਤੁ ਚਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਯਕ੍ਖਂ ਬਲਿਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਜੀਵਪਟਿਜੀਵਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਯਕ੍ਖੋ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪਿਤਾ ਕਸ੍ਸਪੋ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਭਗ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੫੬] ੬. ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਏਕਾਦਸਨਿਪਾਤੇ **ਸਂਵਰਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੧.੯੭ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ,

ਵੀਰਿਯੰ ਓਸ੍ਸਜੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨਨੁ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੀਰਿਯੰ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮੰਸਪੇਸਿਸਦਿਸਸ੍ਸ ਦਹਰਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਰਜ੍ਜੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪੇ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਓਸ੍ਸਜਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਵਡ੍ਢਕੀਗਾਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਵਡ੍ਢਕੀ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਨਾਵਾਯ ਉਪਰਿਸੋਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਗੇਹਸਮ੍ਭਾਰਦਾਰੂਨਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਏਕਭੂਮਿਕਦ੍ਵਿਭੂਮਿਕਾਦਿਭੇਦੇ ਗੇਹਸਮ੍ਭਾਰੇ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਥਮ੍ਭਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਦਾਰੂਸੁ ਸਞ੍ਞੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਾਵੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸੋਤੇਨ ਨਗਰੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇ ਯਾਦਿਸਾਨਿ ਗੇਹਾਨਿ ਆਕਙ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ ਤਾਦਿਸਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੇਹਸਮ੍ਭਾਰੇ ਆਹਰਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਤੇਸੰ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਾਨੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੂਨਿ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤਾਨੰ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ ਹਤ੍ਥੀ ਖਦਿਰਖਾਣੁਕੰ ਅਕ੍ਕਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਖਾਣੁਕੋ ਪਾਦੰ ਵਿਜ੍ਝਿ, ਬਲਵਵੇਦਨਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਪਾਦੋ ਉਦ੍ਧੁਮਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਦਾਰੁਕੋਟ੍ਟਨਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਵਡ੍ਢਕੀ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯ੍ਹੰ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਤੀਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਵਡ੍ਢਕੀ ਤੰ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਪਾਦੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਖਾਣੁਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਿਖਿਣਵਾਸਿਯਾ ਖਾਣੁਕਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਓਧਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਖਾਣੁੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੰ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਤਦਨੁਰੂਪੇਹਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਵਣੰ ਫਾਸੁਕੰ ਕਰਿੰਸੁ।

ਹਤ੍ਥੀ ਅਰੋਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯਾ ਇਮੇ ਵਡ੍ਢਕੀ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤੰ ਲਦ੍ਧੰ, ਇਦਾਨਿ ਤੇਸੰ ਮਯਾ ਉਪਕਾਰੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਡ੍ਢਕੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨੀਹਰਤਿ, ਤਚ੍ਛੇਨ੍ਤਾਨੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਵਾਸਿਆਦੀਨਿ ਉਪਸੰਹਰਤਿ, ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਸੁਤ੍ਤਕੋਟਿਯੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਵਡ੍ਢਕੀਪਿਸ੍ਸ ਭੋਜਨਵੇਲਾਯ ਏਕੇਕੰ ਪਿਣ੍ਡੰ ਦੇਨ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚ ਪਿਣ੍ਡਸਤਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਹਤ੍ਥਾਜਾਨੀਯਪੋਤਕੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਹੰ ਏਤਰਹਿ ਮਹਲ੍ਲਕੋ। ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਇਮੇਸੰ ਵਡ੍ਢਕੀਨੰ ਕਮ੍ਮਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਵਡ੍ਢਕੀਨੰ ਅਨਾਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਵ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕੋ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਯ੍ਹੰ ਜੀਵਿਤੰ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਹੰ ਵੋ ਵੇਜ੍ਜਵੇਤਨਤ੍ਥਾਯ ਇਮੰ ਦਮ੍ਮਿ, ਅਯੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ, ਪੁਤ੍ਤਕ, ਯੰ ਮਯਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਕਮ੍ਮੰ, ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤੰ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਕੀਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਾਵਿਸਿ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕੋ ਵਡ੍ਢਕੀਨੰ ਵਚਨਕਰੋ ਓਵਾਦਕ੍ਖਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਤੇਪਿ ਤੰ ਪਞ੍ਚਹਿ ਪਿਣ੍ਡਸਤੇਹਿ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਦਿੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਵਡ੍ਢਕੀਦਾਰਕਾਪਿ ਤੰ ਸੋਣ੍ਡਾਦੀਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇਪਿ ਥਲੇਪਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ। ਆਜਾਨੀਯਾ ਪਨ ਹਤ੍ਥਿਨੋਪਿ ਅਸ੍ਸਾਪਿ ਪੁਰਿਸਾਪਿ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰੰ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੰ ਵਾ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਬਹਿਨਦੀਤੀਰੇਯੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿੰ ਦਿਵਸੇ ਉਪਰਿਨਦਿਯਾ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਿ, ਅਥ ਸੁਕ੍ਖੰ ਹਤ੍ਥਿਲਣ੍ਡੰ ਉਦਕੇਨ ਨਦਿੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਬਾਰਾਣਸੀਨਗਰਤਿਤ੍ਥੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗੁਮ੍ਬੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਰਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕਾ ''ਹਤ੍ਥੀ ਨ੍ਹਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਿਸਤਾਨਿ ਨਯਿੰਸੁ। ਆਜਾਨੀਯਲਣ੍ਡਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਏਕੋਪਿ ਹਤ੍ਥੀ ਨਦਿੰ ਓਤਰਿਤੁੰ ਨ ਉਸ੍ਸਹਿ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁੰ ਆਰਭਿੰਸੁ, ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕਾ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਾਨੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਤੇ ''ਉਦਕੇ ਪਰਿਪਨ੍ਥੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਦਕੰ ਸੋਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗੁਮ੍ਬੇ ਤੰ ਆਜਾਨੀਯਲਣ੍ਡੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਚਾਟਿੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੀਨੰ ਸਰੀਰੇ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਸੁੰ, ਸਰੀਰਾਨਿ ਸੁਗਨ੍ਧਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਤੇ ਨਦਿੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿੰਸੁ।

ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਤੰ ਹਤ੍ਥਾਜਾਨੀਯੰ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਟੇਹਿ ਨਦਿੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧੰਗਾਮੀਹਿ ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਟੇਹਿ ਵਡ੍ਢਕੀਨੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕੋ ਨਦਿਯੰ

ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੂੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਕੀਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਵਡ੍ਢਕੀ ਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਸਚੇ ਦਾਰੂਹਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ ਆਗਤਤ੍ਥ, ਕਿਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਹਰਾਪੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ''ਨਾਹਂ, ਭਣੇ, ਦਾਰੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ''ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕੋ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ''ਕਿਂ ਕਾਰਾਪੇਤਿ, ਭਣੇ, ਹਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਵਡ੍ਢਕੀਨਂ ਪੋਸਾਵਨਿਕਂ ਆਹਰਾਪੇਤਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਣੇ''ਤਿ ਰਾਜਾ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਦਾਨਂ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਚ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਕਹਾਪਣੇ ਠਪਾਪੇਸਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਏਤ੍ਤਕੇਨਾਪਿ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਵਡ੍ਢਕੀਨਂ ਦੁਸ੍ਸਯੁਗੇਸੁ ਵਡ੍ਢਕੀਭਰਿਯਾਨਂ ਨਿਵਾਸਨਸਾਟਕੇਸੁ ਦਿਨ੍ਨੇਸੁ ਸਦ੍ਧਿਂਕੀਲ਼ਿਤਾਨਂ ਦਾਰਕਾਨਞ੍ਚ ਦਾਰਕਪਰਿਹਾਰੇ ਕਤੇ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਕੀ ਚ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਚ ਦਾਰਕੇ ਚ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਞ੍ਚ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੇਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਓਪਵਯ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜਂ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮਾਨਪਰਿਹਾਰਂ ਅਕਾਸਿ। ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਜ੍ਜਂ ਹਤ੍ਥਗਤਮੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਗਬ੍ਭਪਰਿਪਾਕਕਾਲੇ ਰਾਜਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਪਨ ਸਚੇ ਰਞ੍ਞੋ ਕਾਲਕਤਭਾਵਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਤਤ੍ਥੇਵਸ੍ਸ ਹਦਯਂ ਫਲੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਮਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਾਲਕਤਭਾਵਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਉਪਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਕਾਲਕਤਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੁਚ੍ਛਂ ਕਿਰ ਰਜ੍ਜ''ਨ੍ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰਸਾਮਨ੍ਤਕੋਸਲਰਾਜਾ ਮਹਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨਂ ਪਹਿਣਿਂਸੁ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਗਬ੍ਭਾ 'ਇਤੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਪਾਠਕਾ ਆਹਂਸੁ। ਸਚੇ ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਂ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਯੁਦ੍ਧਂ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਰਜ੍ਜਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਆਗਮੇਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਦੇਵੀ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਪਨ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਜਾਤੋਤਿ ''ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ''ਤ੍ਵੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਜਾਤਦਿਵਸਤੋਯੇਵ ਪਨਸ੍ਸ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਾਗਰਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਂਸੁ। ਨਿਨ੍ਨਾਯਕਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਗਾਮਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਬਲਂ ਯੁਜ੍ਝਮਾਨਂ ਥੋਕਂ ਥੋਕਂ ਓਸਕ੍ਕਤਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਦੇਵਿਯਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਏਵਂ ਓਸਕ੍ਕਮਾਨੇ ਬਲੇ ਪਰਾਜਯਭਾਵਸ੍ਸ ਭਾਯਾਮ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਕਾਲਕਤਭਾਵਂ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਭਾਵਂ, ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਾਨਭਾਵਞ੍ਚ ਰਞ੍ਞੋ ਸਹਾਯਕੋ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥੀ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਜਾਨਾਪੇਮ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤਾ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਸਹਾਯੋ ਤੇ ਕਾਲਕਤੋ, ਮਯਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਹਦਯਫਾਲਨਭਯੇਨ ਨਾਰੋਚਯਿਮ੍ਹ, ਅਯਂ ਤੇ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਤਿ, ਬਲਂ ਓਸਕ੍ਕਤਿ, ਤਵ ਪੁਤ੍ਤਂ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਵਾ ਮਾਰੇਹਿ, ਰਜ੍ਜਂ ਵਾਸ੍ਸ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਹਤ੍ਥੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕੋਸਲਰਾਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚਾ ਵਮ੍ਮਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਂ ਅਵਾਪੁਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਹਤ੍ਥੀ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਸਨ੍ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਲਕੋਟ੍ਟਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਚੂਲ਼ਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰਣਤ੍ਥਾਯਸ੍ਸ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, 'ਕੁਮਾਰੋ ਦਹਰੋ'ਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਮਾ ਕਰੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਜ੍ਜਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗਤਮੇਵ ਜਾਤਂ, ਅਞ੍ਞੋ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁ ਨਾਮ ਉਟ੍ਠਹਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਅਭਿਸੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਰਾਜਾ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੧. ‘‘ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ, ਪਹਟ੍ਠਾ ਮਹਤੀ ਚਮੂ।
ਕੋਸਲਂ ਸੇਨਾਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਂ, ਜੀਵਗ੍ਗਾਹਂ ਅਗਾਹਯਿ॥

੧੨. ‘‘ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ।
ਭਾਵਯਂ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ।
ਪਾਪੁਣੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ, ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾ**ਤਿ ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ। **ਪਹਟ੍ਠਾ ਮਹਤੀ ਚਮੂ**ਤਿ ‘‘ਪਵੇਣੀਰਜ੍ਜਂ ਨੋ ਦਿਟ੍ਠ’’ਨ੍ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਤੀ ਸੇਨਾ। **ਕੋਸਲਂ ਸੇਨਾਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਸੇਨ ਰਜ੍ਜੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਂ ਪਰਰਜ੍ਜਲੋਭੇਨ ਆਗਤਂ। **ਜੀਵਗ੍ਗਾਹਂ ਅਗਾਹਯੀ**ਤਿ ਅਮਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਸਾ ਚਮੂ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਹਤ੍ਥਿਨਾ ਜੀਵਗ੍ਗਾਹਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ। **ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਸਾ ਚਮੂ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਂ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਂ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ। **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਧਿਵਚਨਮੇਤਂ। **ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ**ਤਿ ਪਗ੍ਗਹਿਤਵੀਰਿਯੋ ਚਤੁਦੋਸਾਪਗਤੇਨ ਵੀਰਿਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਭਾਵਯਂ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਸਲਂ ਨਿਰਵਜ੍ਜਂ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ। **ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਚਤੂਹਿ ਯੋਗੇਹਿ ਖੇਮਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਾਪੁਣਨਤ੍ਥਾਯ ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ। **ਪਾਪੁਣੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ, ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਂ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਸੋ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੂਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਾਨਿ ਚ ਹੇਟ੍ਠਿਮਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿ ਚ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੋ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦਸਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਂ ਖਯਨ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਖੀਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯਮੇਵ, ਏਵਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਕੂਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ‘‘ਤਦਾ ਮਾਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ, ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਹਤ੍ਥੀ ਅਯਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਸਾਮਨ੍ਤਕੋਸਲਰਾਜਾ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੫੭] ੭. ਗੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇਨ ਕਾਮਂ ਪਣਾਮੇਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਾਟਕਸਹਸ੍ਸਲਾਭਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਧਮ੍ਮਵਾਚਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਮਹਾਸਾਰਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੯੨) ਆਗਤਮੇਵ। ਇਤਿ ਥੇਰੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਨਂ ਸਾਟਕਾਨਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਆਹਰਿਯਿਤ੍ਥ। ਰਾਜਾ ਤਤੋ ਪਞ੍ਚ ਸਾਟਕਸਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਦੇਵੀਸਤਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤੇ ਸਾਟਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਪੁਰਾਣਸਾਟਕੇਯੇਵ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਤਰਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਰਾਜਾ ‘‘ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾ ਸਾਟਕਾ ਦਾਪਿਤਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੇ ਅਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾਵ ਆਗਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਤੇ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ। ‘‘ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਗਹਿਤਾ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਤਿਚੀਵਰਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਦੁਸ੍ਸਵਣਿਜ੍ਜਂ ਮਞ੍ਞੇ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਤਿਬਹੂ ਤੇਨ ਸਾਟਕਾ ਗਹਿਤਾ’’ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ

ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਰਿਵੇਣਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਅਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਵਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਵਾ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਗਹੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸੋਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਸੁਣਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਤਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਉਦਾਹੁ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਵਾਸਨਂ ਵਾ ਪਾਰੁਪਨਂ ਵਾ ਦਦਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਤਾ ਅਜ੍ਜ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸਾਟਕਸਤਾਨਿ ਅਦਂਸੂ’’ਤਿ। ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਗਹਿਤਾਨਿ ਤਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਨਨੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਤਿਚੀਵਰਮੇਵ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਭਗਵਤਾ ਏਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਚੀਵਰਮੇਵ ਪਰਿਭੋਗਸੀਸੇਨ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ ਪਨ ਅਵਾਰਿਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਯਾਪਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਜਿਣ੍ਣਚੀਵਰਿਕਾਨਂ ਦਾਤੁਂ ਤੇ ਸਾਟਕਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਸਾਟਕੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੋਰਾਣਚੀਵਰਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਪੋਰਾਣਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਪੋਰਾਣਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਪੋਰਾਣਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਪੋਰਾਣਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਪੋਰਾਣਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਪੋਰਾਣਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਸਦ੍ਧਾਦੇਯ੍ਯਂ ਨਾਮ ਵਿਨਿਪਾਤੇਤੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪੋਰਾਣਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਂ ਵਾਸਿਯਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਮਤ੍ਤਿਕਾਲੇਪਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਯਾਵ ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਾਪਿ ਨਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਨਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਪਰਿਭੋਗਮੇਵ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾਨਿਪਿ ਗੇਹੇ ਠਪਿਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸਾਟਕਸਤਾਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਥੇਰੋ ਪਠਮਲਦ੍ਧਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸਾਟਕਸਤਾਨਿ ਜਿਣ੍ਣਚੀਵਰਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਨ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨਿ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸਤਾਨਿ , ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁ ਥੇਰਸ੍ਸ ਬਹੂਪਕਾਰੋ ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਤਿ, ਪਾਨੀਯਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਮੁਖੋਦਕਂ ਨ੍ਹਾਨੋਦਕਂ ਦੇਤਿ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਜਨ੍ਤਾਘਰਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ, ਹਤ੍ਥਪਰਿਕਮ੍ਮਪਾਦਪਰਿਕਮ੍ਮਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਥੇਰੋ ਪਚ੍ਛਾ ਲਦ੍ਧਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸਾਟਕਸਤਾਨਿ ‘‘ਅਯਂ ਮੇ ਬਹੂਪਕਾਰੋ’’ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਸਾਟਕੇ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮਾਨੁਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਅਦਾਸਿ।

ਏਵਂ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਲਦ੍ਧਸਾਟਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਟਕੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ਕਣਿਕਾਰਪੁਪ੍ਫਵਣ੍ਣਾਨਿ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਚ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸ ਮੁਖੋਲੋਕਨਦਾਨਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਰਿਯਸਾਵਕਾਨਂ ਮੁਖੋਲੋਕਨਦਾਨਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਤ੍ਥੇਰੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਨਂ ਸਾਟਕਾਨਂ ਪਞ੍ਚ ਸਤਾਨਿ ਏਕਸ੍ਸੇਵ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਸੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧੇ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਦਾਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਮੁਖੋਲੋਕਨਭਿਕ੍ਖਂ ਦੇਤਿ , ਸੋ ਪਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹੂਪਕਾਰੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਕਾਰਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰਵਸੇਨ ਗੁਣਵਸੇਨ ਯੁਤ੍ਤਵਸੇਨ ‘ਉਪਕਾਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚੁਪਕਾਰੋ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’ਤਿ ਕਤਞ੍ਞੁਕਤਵੇਦਿਭਾਵੇਨ ਅਦਾਸਿ। ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਕਾਰਾਨਞ੍ਞੇਵ ਪਚ੍ਚੁਪਕਾਰਂ ਕਰਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯਂ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗੁਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਤਂ ਪਨ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਨ੍ਨਤਟ੍ਠਾਨੇ ਉਪਰਿਥਦ੍ਧਕਦ੍ਦਮਪਿਟ੍ਠੇ ਮੁਦੂਨਿ ਹਰਿਤਤਿਣਾਨਿ ਜਾਯਿਂਸੁ। ਸਸਕਾ ਚੇਵ ਹਰਿਣਾਦਯੋ ਚ ਸਲ੍ਲਹੁਕਮਿਗਾ ਕਦ੍ਦਮਮਤ੍ਥਕੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਤਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਏਕੋ ਮਿਗੋ ਤਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੀਹੋ ‘‘ਤਂ ਮਿਗਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ, ਮਿਗੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਵਿਰਵਨ੍ਤੋ ਪਲਾਯਿ। ਸੀਹੋ ਵੇਗਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦਾ ਥਮ੍ਭਾ ਵਿਯ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਨੰ ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਗੋਚਰਪ੍ਪਸੁਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਯੇਨ ਪਲਾਯਿ। ਸੀਹੋ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲ, ਮਾ ਪਲਾਯਿ, ਅਹੰ ਕਲਲੇ ਲਗ੍ਗੋ, ਜੀਵਿਤੰ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਹੰ ਤੰ ਉਦ੍ਧਰੇਯਜੰ, ਉਦ੍ਧਟੋ ਪਨ ਮੰ ਖਾਦੇਯਜਾਸੀਤਿ ਭਾਯਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਨਾਹੰ ਤੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਨ੍ਤੰ ਪਨ ਤੇ ਗੁਣੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਮੰ ਉਦ੍ਧਰਾਹੀ''ਤਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਪਾਦਾਨੰ ਸਮਨ੍ਤਾ ਕਲਲੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਾਦਾਨੰ ਚਤਸ੍ਸੋ ਮਾਤਿਕਾ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਾਭਿਮੁਖੰ ਅਕਾਸਿ, ਉਦਕੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਲਲੰ ਮੁਦੁੰ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਸੀਹਸ੍ਸ ਉਦਰਨ੍ਤਰੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਸੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਵਾਯਾਮੰ ਕਰੋਹਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸੀਸੇਨ ਉਦਰੰ ਪਹਰਿ। ਸੀਹੋ ਵੇਗੰ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਕਲਲਾ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਥਲੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਸਰੰ ਓਰੁਯ੍ਹ ਕਦ੍ਦਮੰ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਰਥੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਮਹਿੰਸੰ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਦਾਠਾਹਿ ਓਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਉਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਖਾਦ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਖਾਦਿਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਖਾਦਿ। ਪੁਨ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਏਕੰ ਮੰਸਪੇਸਿੰ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ। ''ਇਦੰ ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਦਾਸੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਭਾਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੀਹੋ ''ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸੀਹਿਯਾ ਅਤ੍ਥਾਯ ਮੰਸੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿ ਠਤ੍ਵਾ ਸਖਿਯਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਞ੍ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਦਾਨਿ ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਗੁਹਾਯ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਗੁਹਾਯ ਵਸਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗੋਚਰਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਸੀਹਿਞ੍ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਮਿਗੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾਸਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ।

ਏਵੰ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸੀਹੀ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵਿਜਾਯਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੀਪਿ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵਿਜਾਯਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਿੰਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸੀਹਿਯਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਯੰ ਸੀਹੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਞ੍ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਞ੍ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲਪੋਤਕੇ ਚ ਅਤਿਵਿਯ ਪਿਯਾਯਤਿ, ਨੂਨਮਸ੍ਸ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਨ੍ਥਵੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਸਿਨੇਹੰ ਕਰੋਤਿ, ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਇਮੰ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਪਲਾਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ । ਸਾ ਸੀਹਸ੍ਸ ਸਿਙ੍ਗਾਲੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਾਯ ਗਤਕਾਲੇ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿੰ ਪੀਲੇਸਿ ਤਜ੍ਜੇਸਿ ''ਕਿੰਕਾਰਣਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਵਸਤਿ , ਨ ਪਲਾਯਸੀ''ਤਿ? ਪੁਤ੍ਤਾਪਿਸ੍ਸਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਪੁਤ੍ਤੇ ਤਥੇਵ ਤਜ੍ਜਯਿੰਸੁ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਤਮਤ੍ਥੰ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਸੀਹਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਏਤਾਯ ਏਵੰ ਕਤਭਾਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਚਿਰੰ ਵਸਿਮ੍ਹਾ, ਨਾਸਾਪੇਯ੍ਯਾਪਿ ਨੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਸਾਮਿ, ਚਿਰੰ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥੰ, ਅਤਿਚਿਰੰ ਵਸਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗੋਚਰਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਲੇ ਸੀਹੀ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿੰ ਵਿਹੇਠੇਤਿ 'ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਕਸ੍ਮਾ ਵਸਥ, ਪਲਾਯਥਾ'ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਤਿ, ਸੀਹਪੋਤਕਾਪਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਪੋਤਕੇ ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾਸੰ ਨ ਰੋਚੇਤਿ, ਤੇਨ ਸੋ 'ਯਾਹੀ'ਤਿ ਨੀਹਰਿਤਬ੍ਬੋਵ, ਵਿਹੇਠਨੰ ਨਾਮ ਕਿਮਤ੍ਥਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩. ''ਯੇਨ ਕਾਮੰ ਪਣਾਮੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੋ ਬਲਵਤੰ ਮਿਗੀ।
ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤੀ ਵਿਜਾਨਾਹਿ, ਜਾਤੰ ਸਰਣਤੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇਨ ਕਾਮੰ ਪਣਾਮੇਤਿ, ਧਮ੍ਮੋ ਬਲ**ਵ**ਤ**ਨ੍ਤਿ ਬਲਵਾ ਨਾਮ ਇਸ੍ਸਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੇਵਕੰ ਯੇਨ ਦਿਸਾਭਾਗੇਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਨ ਦਿਸਾਭਾਗੇਨ ਸੋ ਪਣਾਮੇਤਿ ਨੀਹਰਤਿ। ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਬਲਵਤੰ ਅਯੰ ਇਸ੍ਸਰਾਨੰ ਸਭਾਵੋ ਪਵੇਣਿਧਮ੍ਮੋਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਚੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਵਾਸੰ ਨ ਰੋਚੇਥ, ਉਜੁਕਮੇਵ ਨੋ ਨੀਹਰਥ , ਵਿਹੇਠਨੇਨ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਮਿਗੀ**ਤਿ ਸੀਹੰ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਮਿਗਰਾਜਤਾਯ ਮਿਗਾ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਮਿਗੀ। **ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤੀ**ਤਿਪਿ ਤਮੇਵ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਉਨ੍ਨਤਾਨੰ ਦਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਉਨ੍ਨਤਾ ਦਨ੍ਤਾ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤੀ। ''ਉਨ੍ਨਤਦਨ੍ਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋਯੇਵ। **ਵਿਜਾਨਾਹੀ**ਤਿ ''ਏਸ ਇਸ੍ਸਰਾਨੰ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਜਾਨਾਹਿ। **ਜਾਤੰ ਸਰਣਤੋ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਸਰਣੰ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਞ੍ਞੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਭਯੰ ਜਾਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਤਵ **ਮਿਗੀ ਸੀਹੀ ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤੀ**ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤੀ **ਯੇਨ ਕਾਮਂ ਪਣਾਮੇਤਿ**, ਯੇਨ ਯੇਨਾਕਾਰੇਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਨ ਪਣਾਮੇਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵਿਹੇਠੇਤਿਪਿ ਪਲਾਪੇਤਿਪਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਂ ਵਿਜਾਨਾਹਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਸਕ੍ਕਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਕਾਤੁਂ। **ਧਮ੍ਮੋ ਬਲਵਤਂ** ਏਸ ਬਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਸਭਾਵੋ, ਇਦਾਨਿ ਮਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ? **ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹੋ ਸੀਹਿਂ ਆਹ – ''ਭਦ੍ਦੇ, ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਕਾਲੇ ਮਮ ਗੋਚਰਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਇਮਿਨਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੇਨ ਇਮਾਯ ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਤਭਾਵਂ ਸਰਸੀ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਸਰਾਮੀ''ਤਿ। ''ਜਾਨਾਸਿ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਨਾਗਮਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹਂ 'ਏਕਂ ਮਿਗਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਲਲੇ ਲਗ੍ਗੋ, ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਮਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿਂ, ਅਯਂ ਮੇ ਜੀਵਿਤਦਾਯਕੋ ਸਹਾਯੋ। ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਠਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਹਿ ਮਿਤ੍ਤੋ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਚ ਸਹਾਯਿਕਾਯ ਚ ਪੁਤ੍ਤਕਾਨਞ੍ਚ ਏਵਰੂਪਂ ਅਵਮਾਨਂ ਮਾ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੀਹੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪. ''ਅਪਿ ਚੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਮਿਤ੍ਤੋ, ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।
ਸੋ ਞਾਤਕੋ ਚ ਬਨ੍ਧੁ ਚ, ਸੋ ਮਿਤ੍ਤੋ ਸੋ ਚ ਮੇ ਸਖਾ।
ਦਾਠਿਨਿ ਮਾਤਿਮਞ੍ਞਿਤ੍ਥੋ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਮ ਪਾਣਦੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਿ ਚੇਪੀ**ਤਿ ਏਕੋ **ਅਪਿ**ਸਦ੍ਦੋ ਅਨੁਗ੍ਗਹਤ੍ਥੋ, ਏਕੋ ਸਮ੍ਭਾਵਨਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਯੋਜਨਾ – **ਦੁਬ੍ਬਲੋਪਿ ਚੇ ਮਿਤ੍ਤੋ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਪਿ ਤਿਟ੍ਠਤਿ**, ਸਚੇ ਠਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, **ਸੋ ਞਾਤਕੋ ਚ ਬਨ੍ਧੁ ਚ, ਸੋ** ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਤਾਯ **ਮਿਤ੍ਤੋ, ਸੋ ਚ ਮੇ** ਸਹਾਯਟ੍ਠੇਨ **ਸਖਾ। ਦਾਠਿਨਿ ਮਾਤਿਮਞ੍ਞਿਤ੍ਥੋ**ਤਿ, ਭਦ੍ਦੇ, ਦਾਠਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸੀਹਿ ਮਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯਂ ਵਾ ਸਹਾਯਿਂ ਵਾ ਅਤਿਮਞ੍ਞਿ, ਅਯਞ੍ਹਿ **ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਮ ਪਾਣਦੋ**ਤਿ।

ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਂ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਪੁਤ੍ਤਾਯ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿ। ਸੀਹਪੋਤਕਾਪਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਪੋਤਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਮਾਨਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਲੇਪਿ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਅਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਵਸਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਕਿਰ ਸਤ੍ਤਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟੇ ਅਭਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਮੇਤ੍ਤਿ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ। ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੫੮] ੮. ਸੁਹਨੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਯਿਦਂ ਵਿਸਮਸੀਲੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਚਣ੍ਡਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਜੇਤਵਨੇਪਿ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਣ੍ਡੋ ਅਹੋਸਿ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ ਜਨਪਦੇਪਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਜਾਨਪਦੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਜੇਤਵਨਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਸਾਮਣੇਰਾ ਚੇਵ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਤਸ੍ਸ ਚਣ੍ਡਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਚਣ੍ਡਾਨਂ ਕਲਹਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕੁਤੂਹਲੇਨ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਜੇਤਵਨਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਵੇਣਂ ਪਹਿਣਿਂਸੁ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਚਣ੍ਡਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਿਯਸਂਵਾਸਂ ਸਂਸਨ੍ਦਿਂਸੁ ਸਮਿਂਸੁ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਬਾਹਨਾਦੀਨਿ ਅਕਂਸੁ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਚਣ੍ਡਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਉਪਰਿ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ ਸਾਹਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਨ ਉਭੋਪਿ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਪਿਯਸਂਵਾਸਾ ਜਾਤਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ ਸਾਹਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਨ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਪਿਯਸਂਵਾਸਾ ਚ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਸਾਧਕੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪਨ ਰਾਜਾ ਥੋਕਂ ਧਨਲੋਭਪਕਤਿਕੋ, ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਸੋਣੋ ਨਾਮ ਕੂਟਅਸ੍ਸੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਥ ਉਤ੍ਤਰਾਪਥਕਾ ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਾ ਪਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਆਨੇਸੁਂ, ਅਸ੍ਸਾਨਂ ਆਗਤਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸੇ ਅਗ੍ਘਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਂ ਅਪਰਿਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਸ੍ਸੇ ਅਗ੍ਘਾਪੇਹਿ, ਅਗ੍ਘਾਪੇਨ੍ਤੋ ਚ ਪਠਮਂ ਮਹਾਸੋਣਂ ਯਥਾ ਤੇਸਂ ਅਸ੍ਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਤਥਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਡਂਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਣਿਤੇ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਕਾਲੇ ਮੂਲਂ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਅਗ੍ਘਾਪੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ।

ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਕਤਕਿਰਿਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨਗਰੇ ਕੂਟਅਸ੍ਸੋ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਮਿ, ਸੁਹਨੁ ਨਾਮ ਕੂਟਅਸ੍ਸੋ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਪੁਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਤਂ ਅਸ੍ਸਂ ਆਨੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਤਂ ਕੂਟਸ੍ਸਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਾ ਆਗਤਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰਂ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੋਣਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਾਪਿ ਮਹਾਸੋਣਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਹਨੁਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸੁਂ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਾਨਿ ਲੇਹਨ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਪਸ੍ਸਸਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਕੂਟਸ੍ਸਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ ਸਾਹਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞੇ ਅਸ੍ਸੇ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਗੇਲਞ੍ਞਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਨ ਸਰੀਰਂ ਲੇਹਨ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਨਯਿਮੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਵਿਸਮਸੀਲਾ, ਸਮਸੀਲਾ ਸਮਧਾਤੁਕਾ ਚ ਏਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੫. ''ਨਯਿਦਂ ਵਿਸਮਸੀਲੇਨ, ਸੋਣੇਨ ਸੁਹਨੂ ਸਹ।
ਸੁਹਨੂਪਿ ਤਾਦਿਸੋਯੇਵ, ਯੋ ਸੋਣਸ੍ਸ ਸਗੋਚਰੋ॥

੧੬. ''ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਨਾ ਪਗਬ੍ਭੇਨ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਨ੍ਦਾਨਖਾਦਿਨਾ।
ਸਮੇਤਿ ਪਾਪਂ ਪਾਪੇਨ, ਸਮੇਤਿ ਅਸਤਾ ਅਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਯਿਦਂ ਵਿਸਮਸੀਲੇਨ, ਸੋਣੇਨ ਸੁਹਨੂ ਸਹਾ**ਤਿ ਯਂ ਇਦਂ ਸੁਹਨੁ ਕੂਟਸ੍ਸੋ ਸੋਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੇਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਇਦਂ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਮਸੀਲੇਨ, ਅਥ ਖੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮਸੀਲੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਰੋਤਿ। ਉਭੋਪਿ ਹੇਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਾਚਾਰਤਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਤਾਯ ਸਮਸੀਲਾ ਸਮਧਾਤੁਕਾ। **ਸੁਹਨੂਪਿ ਤਾਦਿਸੋਯੇ**ਵ, **ਯੋ ਸੋਣਸ੍ਸ ਸਗੋਚਰੋ**ਤਿ ਯਾਦਿਸੋ ਸੋਣੋ, ਸੁਹਨੁਪਿ ਤਾਦਿਸੋਯੇਵ, ਯੋ ਸੋਣਸ੍ਸ ਸਗੋਚਰੋ ਯਂਗੋਚਰੋ ਸੋਣੋ, ਸੋਪਿ ਤਂਗੋਚਰੋਯੇਵ। ਯਥੇਵ ਹਿ ਸੋਣੋ ਅਸ੍ਸਗੋਚਰੋ ਅਸ੍ਸੇ ਡਂਸੇਨ੍ਤੋਵ ਚਰਤਿ, ਤਥਾ ਸੁਹਨੁਪਿ। ਇਮਿਨਾ ਨੇਸਂ ਸਮਾਨਗੋਚਰਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਤੇ ਪਨ ਆਚਾਰਗੋਚਰੇ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **''ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਨਾ''**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਨਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਰਿ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਸੀਲੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨਗੋਚਰੇਨ। **ਪਗਬ੍ਭੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਯਪਾਗਬ੍ਭਿਯਾਦਿਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਦੁਸ੍ਸੀਲੇਨ। **ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਨ੍ਦਾਨਖਾਦਿਨਾ**ਤਿ ਸਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਨ੍ਧਨਯੋਤ੍ਤਂ ਖਾਦਨਸੀਲੇਨ ਖਾਦਨਗੋਚਰੇਨ ਚ। **ਸਮੇਤਿ ਪਾਪਂ ਪਾਪੇਨਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਪਾਪੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪਾਪਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ ਸਮੇਤਿ। **ਅਸਤਾ ਅਸ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਅਸਤਾ ਅਨਾਚਾਰਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹ ਇਤਰਸ੍ਸ ਅਸਂ ਅਸਾਧੁਕਮ੍ਮਂ ਸਮੇਤਿ, ਗੂਥਾਦੀਨਿ ਵਿਯ ਗੂਥਾਦੀਹਿ ਏਕਤੋ ਸਂਸਨ੍ਦਤਿ ਸਦਿਸਂ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਸਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਅਤਿਲੁਦ੍ਧੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਨਾਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਅਗ੍ਘਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੂਤਮੇਵ ਮੂਲਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਾ ਯਥਾਸਭਾਵਮੇਵ ਮੂਲਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਰਾਜਾਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦ੍ਵੇ ਅਸ੍ਸਾ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਦੁਟ੍ਠਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁਂ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਹਨੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੫੯] ੯. ਮੋਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਦੇਤਯਂ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਏਕਰਾਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੀਤੋ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਸਰੀਰਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਲੁਲ਼ੇਸ੍ਸਤਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਨਮ੍ਪਿ ਹਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਅਸਮੁਦਾਚਿਣ੍ਣਕਿਲੇਸਾ ਓਕਾਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਖਣੇਨੇਵ ਸਮੁਦਾਚਰਿਂਸੁ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸਂਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਮਯਸਸਮਙ੍ਗਿਨੋਪਿ ਆਯਸਕ੍ਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਪਗੇਵ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮੋਰਯੋਨਿਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਣ੍ਡਕਾਲੇਪਿ ਕਣਿਕਾਰਮਕੁਲ਼ਵਣ੍ਣਅਣ੍ਡਕੋਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਣ੍ਡਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਪਕ੍ਖਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਸੁਰਤ੍ਤਰਾਜਿਵਿਰਾਜਿਤੋ, ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਬ੍ਬਤਰਾਜਿਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਚਤੁਤ੍ਥਾਯ ਪਬ੍ਬਤਰਾਜਿਯਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਣ੍ਡਕਹਿਰਞ੍ਞਪਬ੍ਬਤਤਲੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸੂਰਿਯਂ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯਂ ਰਕ੍ਖਾਵਰਣਤ੍ਥਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਮਨ੍ਤਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ "**ਉਦੇਤਯ**"ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੧੭. ''ਉਦੇਤਯਂ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਏਕਰਾਜਾ,
ਹਰਿਸ੍ਸਵਣ੍ਣੋ ਪਥਵਿਪ੍ਪਭਾਸੋ।
ਤਂ ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਾਮਿ ਹਰਿਸ੍ਸਵਣ੍ਣਂ ਪਥਵਿਪ੍ਪਭਾਸਂ,
ਤਯਾਜ੍ਜ ਗੁਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰੇਮੁ ਦਿਵਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਦੇਤੀ**ਤਿ ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁਤੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਚਕ੍ਖੁਮਾ**ਤਿ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਵਾਸੀਨਂ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਖੁਪਟਿਲਾਭਕਰਣੇਨ ਯਂ ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਚਕ੍ਖੁ, ਤੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਚਕ੍ਖੁਮਾ। **ਏਕਰਾਜਾ**ਤਿ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਆਲੋਕਕਰਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਸੇਟ੍ਠਵਿਸਿਟ੍ਠਟ੍ਠੇਨ ਏਕਰਾਜਾ। **ਹਰਿਸ੍ਸਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਹਰਿਸਮਾਨਵਣ੍ਣੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਥਵਿਪ੍ਪਭਾਸੋ**ਤਿ ਪਥਵਿਯਾ ਪਭਾਸੋ। **ਤਂ ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਏਵਰੂਪਂ ਭਵਨ੍ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਾਮਿ ਵਨ੍ਦਾਮਿ। **ਤਯਾਜ੍ਜ ਗੁਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰੇਮੁ ਦਿਵਸ**ਨ੍ਤਿ ਤਯਾ ਅਜ੍ਜ ਰਕ੍ਖਿਤਾ ਗੋਪਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਦਿਵਸਂ ਚਤੁਇਰਿਯਾਪਥਵਿਹਾਰੇਨ ਸੁਖਂ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਾਮ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸੂਰਿਯਂ ਨਮਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯ ਅਤੀਤੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਚੇਵ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਚ ਨਮਸ੍ਸਤਿ।

''ਯੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵੇਦਗੂ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇ, ਤੇ ਮੇ ਨਮੋ ਤੇ ਚ ਮਂ ਪਾਲਯਨ੍ਤੁ।
ਨਮਤ੍ਥੁ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਨਮਤ੍ਥੁ ਬੋਧਿਯਾ, ਨਮੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਨਮੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ।
ਇਮਂ ਸੋ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਮੋਰੋ ਚਰਤਿ ਏਸਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਯੇ ਬਾਹਿਤਪਾਪਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ। **ਵੇਦਗੂ**ਤਿ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਂ ਗਤਾਤਿਪਿ ਵੇਦਗੂ, ਵੇਦੇਹਿ ਪਾਰਂ ਗਤਾਤਿਪਿ ਵੇਦਗੂ। ਇਧ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਤਾਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮੇ ਵਿਦਿਤੇ ਪਾਕਟੇ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤਾਤਿ ਵੇਦਗੂ। ਤੇਨੇਵਾਹ

‘‘ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇ’’ਤਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਖਨ੍ਧਾਯਤਨਧਾਤੁਧਮ੍ਮੇ ਸਲਕ੍ਖਣਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਿਦਿਤੇ ਪਾਕਟੇ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤਾ, ਤਿਣ੍ਣੰ ਮਾਰਾਨੰ ਮਤ੍ਥਕੰ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁੰ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਤਲੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਸੰਸਾਰੰ ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ ਮੇ ਨਮੋ**ਤਿ ਤੇ ਮਮ ਇਮੰ ਨਮਕ੍ਕਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੁ। **ਤੇ ਚ ਮੰ ਪਾਲਯਨ੍ਤੁ**ਤਿ ਏਵੰ ਮਯਾ ਨਮਸ੍ਸਿਤਾ ਚ ਤੇ ਭਗਵਨ੍ਤੋ ਮੰ ਪਾਲੇਨ੍ਤੁ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੁ ਗੋਪੇਨ੍ਤੁ। **ਨਮਤ੍ਥੁ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਨਮਤ੍ਥੁ ਬੋਧਿਯਾ, ਨਮੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੰ ਨਮੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਅਯੰ ਮਮ ਨਮਕ੍ਕਾਰੋ ਅਤੀਤਾਨੰ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁ, ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਚਤੂਸੁ ਚ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਬੋਧਿਯਾ ਅਤ੍ਥੁ, ਤਥਾ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਥੁ, ਯਾ ਚ ਨੇਸੰ ਤਦਙ੍ਗਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਰਣਵਿਮੁਤ੍ਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਨੇਸੰ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਅਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਨਮਕ੍ਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥੂਤਿ। ‘‘ਇਮੰ ਸੋ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਮੋਰੋ ਚਰਤਿ ਏਸਨਾ’’ਤਿ ਇਦੰ ਪਨ ਪਦਦ੍ਵਯੰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਮੋਰੋ ਇਮੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਇਮੰ ਰਕ੍ਖੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯੰ ਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਯ ਏਸਨਾਯ ਚਰਤਿ।

ਏਵੰ ਦਿਵਸੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯੰ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੰ ਸੂਰਿਯੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨੇ ਰਕ੍ਖਾਵਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪੁਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਮਨ੍ਤੰ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ **“ਅਪੇਤਯ”**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੧੮. ‘‘ਅਪੇਤਯੰ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਏਕਰਾਜਾ, ਹਰਿਸ੍ਸਵਣ੍ਣੋ ਪਥਵਿਪ੍ਪਭਾਸੋ।
ਤੰ ਤੰ ਨਮਸ੍ਸਾਮਿ ਹਰਿਸ੍ਸਵਣ੍ਣੰ ਪਥਵਿਪ੍ਪਭਾਸੰ, ਤਯਾਜ੍ਜ ਗੁਤ੍ਤਾ ਵਿਹਰੇਮੁ ਰਤ੍ਤਿੰ॥

‘‘ਯੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵੇਦਗੂ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇ, ਤੇ ਮੇ ਨਮੋ ਤੇ ਚ ਮੰ ਪਾਲਯਨ੍ਤੁ।
ਨਮਤ੍ਥੁ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਨਮਤ੍ਥੁ ਬੋਧਿਯਾ, ਨਮੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੰ ਨਮੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ।
ਇਮੰ ਸੋ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਮੋਰੋ ਵਾਸਮਕਪ੍ਪਯੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪੇਤੀ**ਤਿ ਅਪਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਇਮੰ ਸੋ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਮੋਰੋ ਵਾਸਮਕਪ੍ਪਯੀ**ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਸੋ ਮੋਰੋ ਇਮੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਇਮੰ ਰਕ੍ਖੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪਯਿਤ੍ਥ, ਤਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਦਿਵਾ ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਪਰਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨੇਵ ਭਯੰ, ਨ ਲੋਮਹੰਸੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨੇਸਾਦਗਾਮਵਾਸੀ ਨੇਸਾਦੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਦਣ੍ਡਕਹਿਰਞ੍ਞਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਖੇਮਾ ਨਾਮ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਦੇਵੀ ਸੁਪਿਨੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਮੋਰੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਅਹੰ, ਦੇਵ, ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਮੋਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੋਤੁਕਾਮਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਮੋਰਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਤ੍ਥ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨੇਸਾਦਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਨੇਸਾਦੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਸੋ ਨੇਸਾਦਪੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦਣ੍ਡਕਹਿਰਞ੍ਞਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਮੋਰੋ ਵਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਤੰ ਮੋਰੰ ਅਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾਵ ਆਨੇਹੀ’’ਤਿ। ਨੇਸਾਦੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯੰ ਪਾਸੇ ਓਡ੍ਡੇਸਿ। ਮੋਰੇਨ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਪਾਸੋ ਨ ਸਞ੍ਚਰਤਿ। ਨੇਸਾਦੋ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਖੇਮਾਪਿ ਦੇਵੀ ਪਤ੍ਥਿਤੰ ਅਲਭਮਾਨਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ‘‘ਮੋਰੰ ਮੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੇਵੀ ਕਾਲਕਤਾ’’ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਦਣ੍ਡਕਹਿਰਞ੍ਞਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਮੋਰੋ ਵਸਤਿ, ਯੇ ਤਸ੍ਸ ਮੰਸੰ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਜਰਾ ਅਮਰਾ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਅਕ੍ਖਰੰ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੰ ਮਞ੍ਜੂਸਾਯ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲਕਤੇ ਅਞ੍ਞੋ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੰ ਵਾਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜਰੋ ਅਮਰੋ

ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਵ੍ਵਂ ਨੇਸਾਦਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਛ ਰਾਜਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਗਤਾ। ਅਥ ਸਤ੍ਤਮੋ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਨੇਸਾਦਂ ਪਹਿਣਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਪਾਸਸ੍ਸ ਅਸਞ੍ਚਰਣਭਾਵਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਭੂਮਿਗਮਨਭਾਵਞ੍ਚਸ੍ਸ ਞਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਮੋਰਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਹਤ੍ਥਤਾਲ਼ਸਦ੍ਦੇਨ ਨਚ੍ਚਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਸਦ੍ਦੇਨ ਚ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੋਰੇਨ ਪਰਿਤ੍ਤੇ ਅਕਤੇ ਪਾਤੋਯੇਵ ਪਾਸਯਟ੍ਠਿਯੋ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸੇ ਓਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮੋਰਿਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਸਿ। ਮੋਰੋ ਵਿਸਭਾਗਂ ਮਾਤੁਗਾਮਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਸੇ ਬਜ੍ਝਿ। ਅਥ ਨਂ ਨੇਸਾਦੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਅਦਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਆਸਨਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਯੇ ਕਿਰ ਤਵ ਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਜਰਾ ਅਮਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਤਵ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਜਰੋ ਅਮਰੋ ਹੋਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਮ ਤਾਵ ਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਅਜਰਾ ਅਮਰਾ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਅਹਂ ਪਨ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ? ''ਆਮ, ਮਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ''ਮਯਿ ਮਰਨ੍ਤੇ ਪਨ ਮਮ ਮਂਸਮੇਵ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਮਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਤ੍ਵਂ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਕਿਰ ਤਵ ਮਂਸਂ ਖਾਦਕਾ ਅਜਰਾ ਅਮਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਂ ਪਨ ਨ ਅਕਾਰਣਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਜਾਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨਾਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਂ, ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਵਾਸਿਨੋਪਿ ਰਕ੍ਖਾਪੇਸਿਂ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਕਾਲਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਮੋਰਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਪੋਰਾਣਸੀਲਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। '''ਤ੍ਵਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਫਲੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਜਾਤੋ'ਤਿ ਕਥਮਿਦਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਕੋਚਿ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ? ''ਅਤ੍ਥਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਰਤਨਮਯੇ ਰਥੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਵਿਚਰਿਂ, ਸੋ ਮੇ ਰਥੋ ਮਙ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਅਨ੍ਤੋਭੂਮਿਯਂ ਨਿਦਹਾਪਿਤੋ, ਤਂ ਮਙ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣਿਤੋ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਹਿ, ਸੋ ਮੇ ਸਕ੍ਖਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਤੋ ਉਦਕਂ ਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਵਸੇਸਾ ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਾਵਿਨੋ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਖਯਵਯਧਮ੍ਮਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਪਸਨ੍ਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਰਜ੍ਜੇਨ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਰਜ੍ਜਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਟਿਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਕਹਿਰਞ੍ਞਪਬ੍ਬਤਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਮੋਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮੋਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੬੦] ੧੦. ਵਿਨੀਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਵਮੇਵ ਨੂਨ ਰਾਜਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਾਲਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੇ ਹਿ ਗਯਾਸੀਸਗਤਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨਂ ਸੁਗਤਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਉਭੋਪਿ ਥੇਰਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸ੍ਸਿਤਕੇ ਆਦਾਯ ਵੇਲ਼ੁਵਨਂ ਅਗਮਿਂਸੁ। ਤੇ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਂ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਸੁਗਤਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣੀ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਮ ਅਨੁਕਿਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਾਪੁਣਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਮਿਥਿਲਾਯੰ ਵਿਦੇਹਰਾਜੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਦਾ ਏਕਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸਰਾਜਸ੍ਸ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯੰ ਕਾਕਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਾਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਯਿ। ਸੋ ਨੇਵ ਮਾਤੁਪਤਿਰੂਪਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਨ ਪਿਤੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਵਿਨੀਲਕਧਾਤੁਕਤ੍ਤਾ ‘‘ਵਿਨੀਲਕੋ’’ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। ਹੰਸਰਾਜਾ ਅਭਿਣ੍ਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਅਪਰੇ ਪਨਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਹੰਸਪੋਤਕਾ ਪੁਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇ ਪਿਤਰੰ ਅਭਿਣ੍ਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ – ‘‘ਤਾਤ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਸ੍ਮਾ ਅਭਿਣ੍ਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤਾਤਾ, ਏਕਾਯ ਮੇ ਕਾਕਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਾਸਮਨ੍ਵਾਯ ਏਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ‘ਵਿਨੀਲਕੋ’ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ, ਤਮਹੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਗਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਹੰ ਪਨੇਤੇ ਵਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਮਿਥਿਲਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿੰ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਤਾਲਗ੍ਗੇ ਵਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੋ ਨਾਮ ਸਾਸਙ੍ਕੋ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਗਚ੍ਛਥ, ਮਯੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਹੰਸਪੋਤਕਾ ਪਿਤਰਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਸਞ੍ਞਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਿਨੀਲਕੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਦਣ੍ਡਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਦਣ੍ਡਕੋਟਿਯੰ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਮਿਥਿਲਾਨਗਰਮਤ੍ਥਕੇਨ ਪਾਯਿੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਵਿਦੇਹਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਸੇਤਚਤੁਸਿਨ੍ਧਵਯੁਤ੍ਤਰਥਵਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਰੋਤਿ। ਵਿਨੀਲਕੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਵਿਦੇਹਰਞ੍ਞਾ ਕਿੰ ਨਾਨਾਕਾਰਣੰ, ਏਸ ਚਤੁਸਿਨ੍ਧਵਯੁਤ੍ਤਰਥੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਅਨੁਸਞ੍ਚਰਤਿ, ਅਹੰ ਪਨ ਹੰਸਯੁਤ੍ਤਰਥੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯. ‘‘ਏਵਮੇਵ ਨੂਨ ਰਾਜਾਨੰ, ਵੇਦੇਹੰ ਮਿਥਿਲਗ੍ਗਹੰ।
ਅਸ੍ਸਾ ਵਹਨ੍ਤਿ ਆਜਞ੍ਞਾ, ਯਥਾ ਹੰਸਾ ਵਿਨੀਲਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਏਵ, **ਨੂਨਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਏਕੰਸੇਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। **ਵੇਦੇਹ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠਸਾਮਿਕੰ। **ਮਿਥਿਲਗ੍ਗਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਿਥਿਲਗੇਹੰ, ਮਿਥਿਲਾਯੰ ਘਰੰ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਸਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਜਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਾਜਾਨਨਕਾ। **ਯਥਾ ਹੰਸਾ ਵਿਨੀਲਕ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਇਮੇ ਹੰਸਾ ਮੰ ਵਿਨੀਲਕੰ ਵਹਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਵਹਨ੍ਤੀਤਿ।

ਹੰਸਪੋਤਕਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਧੇਵ ਨੰ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾਪਿ ‘‘ਏਵੰ ਕਤੇ ਪਿਤਾ ਨੋ ਕਿੰ ਵਕ੍ਖਤੀ’’ਤਿ ਗਰਹਭਯੇਨ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਕਤਕਿਰਿਯੰ ਪਿਤੁ ਆਚਿਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਅਥ ਨੰ ਪਿਤਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਅਧਿਕਤਰੋਸਿ, ਯੋ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਰਥੇ ਯੁਤ੍ਤਸਿਨ੍ਧਵੇ ਵਿਯ ਕਰੋਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ। ਇਮੰ ਠਾਨੰ ਤਵ ਅਗੋਚਰੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤੁ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੦. ‘‘ਵਿਨੀਲ ਦੁਗ੍ਗੰ ਭਜਸਿ, ਅਭੂਮਿੰ ਤਾਤ ਸੇਵਸਿ।
ਗਾਮਨ੍ਤਕਾਨਿ ਸੇਵਸ੍ਸੁ, ਏਤੰ ਮਾਤਾਲਯੰ ਤਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਨੀਲਾ**ਤਿ ਤੰ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ। **ਦੁਗ੍ਗੰ ਭਜਸੀ**ਤਿ ਇਮੇਸੰ ਵਸੇਨ ਗਿਰਿਦੁਗ੍ਗੰ ਭਜਸਿ। **ਅਭੂਮਿੰ, ਤਾਤ, ਸੇਵਸੀ**ਤਿ, ਤਾਤ, ਗਿਰਿਵਿਸਮੰ ਨਾਮ ਤਵ ਅਭੂਮਿ , ਤੰ ਸੇਵਸਿ ਉਪਗਚ੍ਛਸਿ। **ਏਤੰ ਮਾਤਾਲਯੰ ਤਵਾ**ਤਿ ਏਤੰ ਗਾਮਨ੍ਤੰ ਉਕ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੰ ਆਮਕਸੁਸਾਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਤਵ ਮਾਤੁ ਆਲਯੰ ਗੇਹੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ, ਤਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾਹੀਤਿ। ਏਵੰ ਤੰ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ, ਨੰ ਮਿਥਿਲਨਗਰਸ੍ਸ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਯਞ੍ਞੇਵ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਥਾ’’ਤਿ ਪੁਤ੍ਤੇ ਆਣਾਪੇਸਿ, ਤੇ ਤਥਾ ਅਕੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਵਿਨੀਲਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਦ੍ਵੇ ਹੰਸਪੋਤਕਾ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਪਿਤਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਿਦੇਹਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਨੀਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਰਾਜੋਵਾਦਞ੍ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ, ਸੂਕਰਂ ਉਰਗਂ ਭਗ੍ਗਂ।
ਅਲੀਨਚਿਤ੍ਤਗੁਣਞ੍ਚ, ਸੁਹਨੁ ਮੋਰਵਿਨੀਲਂ॥

੨. ਸਨ੍ਥਵਵਗ੍ਗੋ

[੧੬੧] ੧. ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਾਪੁਰਿਸੇਨ ਕਯਿਰਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦੁਬ੍ਬਚਜਾਤਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਨਵਕਨਿਪਾਤੇ **ਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੯.੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਦੁਬ੍ਬਚਤਾਯ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਹਤ੍ਥਿਪਾਦੇਹਿ ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣਿਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਘਰਾਵਾਸਂ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਇਸਿਸਤਾਨਂ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਤੇਸੁ ਤਾਪਸੇਸੁ ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤੋ ਨਾਮੇਕੋ ਤਾਪਸੋ ਅਹੋਸਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਅਨੋਵਾਦਕੋ। ਸੋ ਏਕਂ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕਂ ਪੋਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕਂ ਪੋਸੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਆਚਰਿਯ, ਮਤਮਾਤਿਕਂ ਏਕਂ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕਂ ਪੋਸੇਮੀ''ਤਿ। ''ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਨਾਮ ਵੁਡ੍ਢਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਪੋਸਕੇਯੇਵ ਮਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਤਂ ਪੋਸੇਹੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਪੋਸਿਯਮਾਨੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਤੇ ਇਸਯੋ ਵਨਮੂਲਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਦੂਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਤਿਪਾਹਂ ਵਸਿਂਸੁ। ਹਤ੍ਥੀਪਿ ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣਵਾਤੇ ਪਭਿਨ੍ਨਮਦੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਘਟਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣਫਲਕਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਲਮ੍ਬਨਫਲਕਂ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ''ਤਂ ਤਾਪਸਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਗਹਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਗੋਚਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪੁਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਕਤਿਸਞ੍ਞਾਯੇਵਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਹਤ੍ਥੀ ਗਹਨਟ੍ਠਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਪਾਦੇਨ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੇਸਤਾਪਸਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਾਪੁਰਿਸੇਹਿ ਨਾਮ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਗ੍ਗੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੨੧. ''ਨ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਾਪੁਰਿਸੇਨ ਕਯਿਰਾ, ਅਰਿਯੋ ਅਨਰਿਯੇਨ ਪਜਾਨਮਤ੍ਥਂ।
ਚਿਰਾਨੁਵੁਤ੍ਥੋਪਿ ਕਰੋਤਿ ਪਾਪਂ, ਗਜੋ ਯਥਾ ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤਂ॥

੨੨. ''ਯਂ ਤ੍ਵੇਵ ਜਞ੍ਞਾ ਸਦਿਸੋ ਮਮਨ੍ਤਿ, ਸੀਲੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸੁਤੇਨ ਚਾਪਿ।
ਤੇਨੇਵ ਮੇਤ੍ਤਿਂ ਕਯਿਰਾਥ ਸਦ੍ਧਿਂ, ਸੁਖੋ ਹਵੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਙ੍ਗਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਾਪੁਰਿਸੇਨ ਕਯਿਰਾ**ਤਿ ਕੁਚ੍ਛਿਤੇਨ ਕੋਧਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਣ੍ਹਾਸਨ੍ਥਵਂ ਵਾ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਂ ਵਾ ਨ ਕਯਿਰਾਥ। **ਅਰਿਯੋ ਅਨਰਿਯੇਨ ਪਜਾਨਮਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ **ਅਰਿਯੋ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਰਿਯਾ ਆਚਾਰਅਰਿਯੋ ਲਿਙ੍ਗਅਰਿਯੋ ਦਸ੍ਸਨਅਰਿਯੋ ਪਟਿਵੇਧਅਰਿਯੋਤਿ। ਤੇਸੁ ਆਚਾਰਅਰਿਯੋ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਸੋ ਪਜਾਨਮਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਥਂ ਪਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਥਾਨਤ੍ਥਕੁਸਲੋ ਆਚਾਰੇ ਠਿਤੋ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਨਰਿਯੇਨ ਨਿਲ੍ਲਜ੍ਜੇਨ ਦੁਸ੍ਸੀਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ? **ਚਿਰਾਨੁਵੁਤ੍ਥੋਪਿ ਕਰੋਤਿ ਪਾਪ**ਨ੍ਤਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਅਨਰਿਯੋ

ਚਿਰਂ ਏਕਤੋ ਅਨੁਵੁੱਤੋਪਿ ਤਂ ਏਕਤੋ ਨਿਵਾਸਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ ਪਾਪਂ ਲਾਮਕਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿਯੇਵ। ਯਥਾ ਕਿਂ? **ਗਜੋ ਯਥਾ ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਸੋ ਗਜੋ ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤਂ ਮਾਰੇਨ੍ਤੋ ਪਾਪਂ ਅਕਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਂ ਤ੍ਵੇਵ ਜਞ੍ਞਾ ਸਦਿਸੋ ਮਮ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਯਂ ਤ੍ਵੇਵ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ''ਅਯਂ ਮਮ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਸਦਿਸੋ''ਤਿ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮੇਤ੍ਤਿਂ ਕਯਿਰਾਥ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਾਗਮੋ ਸੁਖਾਵਹੋਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਨੋਵਾਦਕੇਨ ਨਾਮ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੇਨ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਇਸਿਗਣਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤੋ ਅਯਂ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਅਹੋਸਿ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੬੨] ੨. ਸਨ੍ਥਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਸਨ੍ਥਵਸ੍ਮਾ ਪਰਮਤ੍ਥਿ ਪਾਪਿਯੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਗ੍ਗਿਜੁਹਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੪੪ ਆਦਯੋ) ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜੁਹਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਜਟਿਲਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਥ ਵੁਡ੍ਢੀ''ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤ੍ਥਕਾਚਿ ਵੁਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਗ੍ਗਿਜੁਹਨੇ ਵੁਡ੍ਢਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਚਿਰਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜੁਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਮ੍ਮੇ ਅਵੁਡ੍ਢਿਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਉਦਕੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਦੀਹਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਗ੍ਗਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸੇ ਠਿਤਂ ਆਹਂਸੁ – ''ਕਿਂ, ਤਾਤ, ਜਾਤਗ੍ਗਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਰਿਚਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਨ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਰਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਜਾਤਗ੍ਗਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਰਿਚਰਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਪਾਯਾਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਪਾਯਾਸਂ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਪਾਯਾਸਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ''ਅਗ੍ਗਿਂ ਤਾਵ ਭਵਨ੍ਤਂ ਸਪ੍ਪਿਯੁਤ੍ਤਂ ਪਾਯਾਸਂ ਪਾਯੇਮੀ''ਤਿ ਪਾਯਾਸਂ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਬਹੁਸਿਨੇਹੇ ਪਾਯਾਸੇ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਅਗ੍ਗਿ ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤਾਹਿ ਅਚ੍ਚੀਹਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਝਾਪੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਠਤ੍ਵਾ ''ਕਾਪੁਰਿਸੇਹਿ ਨਾਮ ਸਨ੍ਥਵੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਇਮਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਤਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਝਾਪਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੩. ''ਨ ਸਨ੍ਥਵਸ੍ਮਾ ਪਰਮਤ੍ਥਿ ਪਾਪਿਯੋ, ਯੋ ਸਨ੍ਥਵੋ ਕਾਪੁਰਿਸੇਨ ਹੋਤਿ।
ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤੋ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਪਾਯਸੇਨ, ਕਿਚ੍ਛਾਕਤਂ ਪਣ੍ਣਕੁਟਿਂ ਅਦਯ੍ਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਸਨ੍ਥਵਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਸਨ੍ਥਵਾਪਿ ਚ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਾਪਿ ਚਾਤਿ ਦੁਵਿਧਾਪਿ ਏਤਸ੍ਮਾ ਸਨ੍ਥਵਾ ਪਰਂ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਞ੍ਞਂ ਪਾਪਤਰਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਲਾਮਕਤਰਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੋ ਸਨ੍ਥਵੋ ਕਾਪੁਰਿਸੇਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਪਾਪਕੇਨ ਕਾਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦੁਵਿਧੋਪਿ ਸਨ੍ਥਵੋ, ਤਤੋ ਪਾਪਤਰਂ ਅਞ੍ਞਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਕਸ੍ਮਾ? **ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤੋ ...ਪੇ॰...ਅਦਯ੍ਹੀ**ਤਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਚ ਪਾਯਾਸੇਨ ਚ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤੋਪਿ ਅਯਂ ਅਗ੍ਗਿ ਮਯਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਤਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਝਾਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਤੰ ਅਗ੍ਗਿੰ ਉਦਕੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਹਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਸਾਮਮਿਗਿੰ ਸੀਹਸ੍ਸ ਚ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਦੀਪਿਨੋ ਚ ਮੁਖੰ ਲੇਹਨ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਨ੍ਥਵਾ ਪਰੰ ਸੇਯਜੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੪. ''ਨ ਸਨ੍ਥਵਸ੍ਮਾ ਪਰਮਤ੍ਥਿ ਸੇਯਜੋ, ਯੋ ਸਨ੍ਥਵੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਨ ਹੋਤਿ।
ਸੀਹਸ੍ਸ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਦੀਪਿਨੋ ਚ, ਸਾਮਾ ਮੁਖੰ ਲੇਹਤਿ ਸਨ੍ਥਵੇਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਮਾ ਮੁਖੰ ਲੇਹਤਿ ਸਨ੍ਥਵੇਨਾ**ਤਿ ਸਾਮਾ ਨਾਮ ਮਿਗੀ ਇਮੇਸੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਜਨਾਨੰ ਸਨ੍ਥਵੇਨ ਸਿਨੇਹੇਨ ਮੁਖੰ ਲੇਹਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤਾਪਸੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਨ੍ਥਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੬੩] ੩. ਸੁਸੀਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਲ਼ਾ ਮਿਗਾ ਸੇਤਦਨ੍ਤਾ ਤਵੀਮੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਛਨ੍ਦਕਦਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਕਦਾਚਿ ਏਕਮੇਵ ਕੁਲੰ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨੰ ਦੇਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨੰ ਦੇਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਗਣਬਨ੍ਧਨੇਨ ਬਹੂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਵੀਥਿਸਭਾਗੇਨ, ਕਦਾਚਿ ਸਕਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਛਨ੍ਦਕੰ ਸੰਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨੰ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਕਾਲੇ ਸਕਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਛਨ੍ਦਕੰ ਸੰਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨੰ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਇਮੰ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਏਵੰ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇਹਿ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਞ੍ਞੇਵ , ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੇਹਿ '''ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲੰ ਕਰਿਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਯ ਕਥਾਯ ''ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾਯੇਵ ਬਹੁਕਾ ਜਾਤਾ, ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਕਥਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ । ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਦਾਤਬ੍ਬਦਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯੰ ਕਾਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਨਾਗਰਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਅਦੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੰ ਮਗ੍ਗਫਲੇਹਿ ਪਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਵਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸਿਤੇ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪ੍ਪਮੁਖੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤੋਵਾਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਦਾਤਬ੍ਬਦਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਵਾਯਮਨ੍ਤਾਪਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੰ ਕਾਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ, ਤੰ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰਯੇਵ ਪਾਦਮੂਲੰ ਆਗਤੰ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਬਲੰ ਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤੇ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕਾ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹੰ ਦਾਤਬ੍ਬਦਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਵਾਯਮਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਾਯਮਿੰਸੁ, ਸੋ ਪਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲੇਪਿ ਮਮੇਵ ਪਾਦਮੂਲੰ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਸੁਸੀਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਪਿਤਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸੋ ਪਨ ਧਰਮਾਨਕਾਲੇ ਰਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਕਾਰਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਹਤ੍ਥੀਨੰ ਮਙ੍ਗਲਕਰਣਟ੍ਠਾਨੇ ਆਭਤਉਪਕਰਣਭਣ੍ਡਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਸੋਯੇਵ ਅਲਤ੍ਥ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿੰ ਮਙ੍ਗਲੇ ਕੋਟਿਮਤ੍ਤੰ ਧਨੰ

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਛਣੋ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਸੇਸਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਛਣੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪੁਰੋਹਿਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤਿਦਹਰੋ, ਨੇਵ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਨ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਂ, ਮਯਂ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਾਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ''ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਯਂ ਧਨਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਅਥ ''ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿਵਸੇ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਕਰਣਂ ਨਾਮ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਂਸੋ, ਵਂਸੋ ਚ ਨੋ ਓਸਕ੍ਕਿਸ੍ਸਤਿ, ਧਨਾ ਚ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਨੁਸੋਚਮਾਨਾ ਪਰੋਦਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਸ੍ਮਾ, ਅਮ੍ਮ, ਰੋਦਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਨੁ, ਅਮ੍ਮ, ਅਹਂ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਨੇਵ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਜਾਨਾਸਿ, ਨ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਂ, ਕਥਂ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਕਦਾ ਪਨ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਇਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿਵਸੇ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਤਯੋ ਪਨ ਵੇਦੇ ਪਗੁਣੇ ਕਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਂ ਜਾਨਨਕਆਚਰਿਯੋ ਕਹਂ ਵਸਤੀ''ਤਿ? ''ਤਾਤ, ਏਵਰੂਪੋ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਇਤੋ ਵੀਸਯੋਜਨਸਤਮਤ੍ਥਕੇ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਵਸਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਂਸਂ ਨ ਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਸ੍ਵੇ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਰਤ੍ਤੇਨੇਵ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਚ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿਵਸੇ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਰੋਦੀ''ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਤੋਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ।

ਅਥ ਨਂ ਆਚਰਿਯੋ ''ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ, ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ। ''ਕੇਨਤ੍ਥੇਨਾ''ਤਿ? ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਚ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤ, ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਆਚਰਿਯ, ਮਯ੍ਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕ''ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਵੀਸਯੋਜਨਸਤਂ ਆਗਤੋ, ਅਜ੍ਜੇਵੇਕਰਤ੍ਤਿਂ ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਓਕਾਸਂ ਕਰੋਥ, ਇਤੋ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਂ ਏਕੇਨੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਸਯਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕਂ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੇ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਚ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਨਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਨਤ੍ਥਿ ਤਾਤ, ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਚਰਿਯ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗਨ੍ਥੇ ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਦਪਚ੍ਚਾਭਟ੍ਠਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਸਜ੍ਝਾਯਸਮ੍ਮੋਹਟ੍ਠਾਨਂ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਏਵਂ ਵਾਚੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਉਗ੍ਗਹਿਤਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਸਿਪ੍ਪ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਮ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪਰਿਤੋਸੇਸਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਛਣੋ ਪਟਿਯਾਦਿਯਿਤ੍ਥ। ਸਤਮਤ੍ਤੇ ਹਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡਾਲਙ੍ਕਾਰੇ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਦ੍ਧਜੇ ਹੇਮਜਾਲਸਞ੍ਛਨ੍ਨੇ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸੁਂ, ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ''ਮਯਂ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਣ੍ਡਿਤਪਸਾਧਿਤਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਸੁਸੀਮੋਪਿ ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਉਪਕਰਣਭਣ੍ਡਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਕੁਮਾਰਪਰਿਹਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸਾਯ ਪੁਰਕ੍ਖਤਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਂਸਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਂਸਞ੍ਚ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ 'ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਞ੍ਚ ਉਪਕਰਣਾਨਿ ਚ ਤੇਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਅਵਚੁਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੫. ''ਕਾਲ਼ਾ ਮਿਗਾ ਸੇਤਦਨ੍ਤਾ ਤਵੀਮੇ, ਪਰੋਸਤਂ ਹੇਮਜਾਲਾਭਿਛਨ੍ਨਾ।

ਤੇ ਤੇ ਦਦਾਮੀਤਿ ਸੁਸੀਮ ਬ੍ਰੂਸਿ, ਅਨੁਸ੍ਸਰਂ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇ ਤੇ ਦਦਾਮੀਤਿ ਸੁਸੀਮ ਬ੍ਰੂਸੀ**ਤਿ ਤੇ ਏਤੇ ਤਵ ਸਨ੍ਤਕੇ ''ਕਾਲ਼ਾ ਮਿਗਾ ਸੇਤਦਨ੍ਤਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਗਤੇ ਪਰੋਸਤਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇ ਹਤ੍ਥੀ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਦਦਾਮੀਤਿ ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭੋ ਸੁਸੀਮ, ਏਵਂ ਬ੍ਰੂਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਸ੍ਸਰਂ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਵਂਸੇ ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹਾਨਂ ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਸਰਨ੍ਤੋਯੇਵ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਮਹਾਰਾਜ, ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾਨਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾ ਚ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਵਂਸਂ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਏਵਂ ਬ੍ਰੂਸੀਤਿ।

ਸੁਸੀਮੋ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੬. ''ਕਾਲ਼ਾ ਮਿਗਾ ਸੇਤਦਨ੍ਤਾ ਮਮੀਮੇ, ਪਰੋਸਤਂ ਹੇਮਜਾਲਾਭਿਛਨ੍ਨਾ।
ਤੇ ਤੇ ਦਦਾਮੀਤਿ ਵਦਾਮਿ ਮਾਣਵ, ਅਨੁਸ੍ਸਰਂ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇ ਤੇ ਦਦਾਮੀ**ਤਿ ਤੇ ਏਤੇ ਹਤ੍ਥੀ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਦਦਾਮੀਤਿ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਮਾਣਵ ਵਦਾਮਿ, ਨੇਵ ਹਤ੍ਥੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਦਦਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਸ੍ਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾਨਂ ਕਿਰਿਯਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮਿਯੇਵ, ਨੋ ਨਾਨੁਸ੍ਸਰਾਮਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾਨਂ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੇਤ੍ਤਿਪਿਤਾਮਹਾ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪਨ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋਪਿ ਏਵਂ ਵਦਾਮਿਯੇਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨੇਵਮਾਹ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਵਂਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋਯੇਵ ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਂ ਕਾਰਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ, ਤਾਤ, ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ, ਤੇਨਾਹਂ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਕਾਰਾਪੇਮੀਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਏਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ਤੀਸੁ ਵੇਦੇਸੁ ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਵਾ ਏਕਦੇਸਮ੍ਪਿ ਯਦਿ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਉਟ੍ਠਹਤੁ, ਤਯੋਪਿ ਵੇਦੇ ਹਤ੍ਥਿਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹਤ੍ਥਿਮਙ੍ਗਲਕਰਣੇਨ ਮਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇਪਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿ। ਏਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਵਂਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ''ਤਦਾ ਮਾਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ, ਸੁਸੀਮੋ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਾਣਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਸੀਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੬੪] ੪. ਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਂ ਨੁ ਗਿਜ੍ਝੋ ਯੋਜਨਸਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਸਾਮਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੨੯੬ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਗਿਹੀ ਪੋਸੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੂ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਮਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਜ੍ਝਾਯਿਤ੍ਥ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਗੁਣਵਸੇਨ ਅਞ੍ਞਾਤਕਾਨਮ੍ਪਿ ਉਪਕਾਰਂ ਅਕਂਸੁ, ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਉਪਕਾਰਕਰਣਂ ਭਾਰੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਪਬ੍ਬਤੇ ਗਿਜ੍ਝਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਹਤੀ ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਗਿਜ੍ਝਾ ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਂ ਸਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਸੀਤਭਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਸਮੀਪੇ ਚ ਪਰਿਖਾਸਮੀਪੇ ਚ ਸੀਤੇਨ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਗਿਜ੍ਝੇ ਕਿਲਮਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕਟ੍ਠਾਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਸੁਸਾਨਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਗੋਮਂਸਂ

ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ। ਗਿਜ੍ਝਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾਯ ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਯਾ ਕਲ੍ਲਸਰੀਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਕਾਰੋ ਕਤੋ, ਕਤੂਪਕਾਰਸ੍ਸ ਚ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚੁਪਕਾਰਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਯੋ ਯਂ ਵਤ੍ਥਂ ਵਾ ਆਭਰਣਂ ਵਾ ਲਭਤਿ, ਤੇਨ ਤਂ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਆਕਾਸਙ੍ਗਣੇ ਪਾਤੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਿਜ੍ਝਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਵਤ੍ਥਾਭਰਣਾਨਿ ਆਤਪੇ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਾਨਂ ਪਮਾਦਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾ ਵਿਯ ਮਂਸਪੇਸਿਂ ਸਹਸਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਆਕਾਸਙ੍ਗਣੇ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਗਿਜ੍ਝਾਨਂ ਆਹਰਣਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਤਾਨਿ ਵਿਸੁਂਯੇਵ ਠਪੇਸਿ। ''ਗਿਜ੍ਝਾ ਨਗਰਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ''ਏਕਂ ਗਿਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਗਣ੍ਹਥ, ਸਬ੍ਬਂ ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਾਸੇ ਚੇਵ ਜਾਲਾਨਿ ਚ ਓਡ੍ਡਾਪੇਸਿ। ਮਾਤੁਪੋਸਕਗਿਜ੍ਝੋ ਪਾਸੇ ਬਜ੍ਝਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਨੇਨ੍ਤਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਿਜ੍ਝਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾ ਇਮਂ ਗਿਜ੍ਝਂ ਬਾਧਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਞ੍ਞੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਗਿਜ੍ਝਂ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਗਰਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਸ੍ਸ ਤਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨੀ''ਤਿ? ''ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤੇਨ ਜੀਵਿਤਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਉਪਕਾਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚੁਪਕਾਰਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਦਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ''ਗਿਜ੍ਝਾ ਕਿਰ ਯੋਜਨਸਤਮਤ੍ਥਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਕੁਣਪਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਓਡ੍ਡਿਤਂ ਪਾਸਂ ਨ ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੭. ''ਯਂ ਨੁ ਗਿਜ੍ਝੋ ਯੋਜਨਸਤਂ, ਕੁਣਪਾਨਿ ਅਵੇਕ੍ਖਤਿ।
ਕਸ੍ਮਾ ਜਾਲਞ੍ਚ ਪਾਸਞ੍ਚ, ਆਸਜ੍ਜਾਪਿ ਨ ਬੁਜ੍ਝਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, **ਨੂ**ਤਿ ਨਾਮਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਗਿਜ੍ਝੋ ਨਾਮ ਯੋਜਨਸਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨਿ ਕੁਣਪਾਨਿ ਅਵੇਕ੍ਖਤਿ, ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਸਜ੍ਜਾਪੀ**ਤਿ ਆਸਾਦੇਤ੍ਵਾਪਿ, ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਪੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਓਡ੍ਡਿਤਂ ਜਾਲਞ੍ਚ ਪਾਸਞ੍ਚ ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਬੁਜ੍ਝਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਗਿਜ੍ਝੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੮. ''ਯਦਾ ਪਰਾਭਵੋ ਹੋਤਿ, ਪੋਸੋ ਜੀਵਿਤਸਙ੍ਖਯੇ।
ਅਥ ਜਾਲਞ੍ਚ ਪਾਸਞ੍ਚ, ਆਸਜ੍ਜਾਪਿ ਨ ਬੁਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਰਾਭ**ਵੋਤਿ ਵਿਨਾਸੋ। **ਪੋਸੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਤੋ।

ਗਿਜ੍ਝਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਗਿਜ੍ਝੇਹਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਆਭਤਾਨੀ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਤਾਨੀ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਮਯਾ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਿਸੁਂ ਠਪਿਤਾਨਿ, ਯਂ ਯੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਤਂ ਤੇਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਂ ਗਿਜ੍ਝਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥਾ''ਤਿ ਗਿਜ੍ਝਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਾਨਿ ਦਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਮਾਤੁਪੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ । ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਾਤੁਪੋਸਕਗਿਜ੍ਝੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੬੫] ੫. ਨਕੁਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੇਣਿਭਣ੍ਡਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਉਰਗਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੨.੭-੮) ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯਾ ਸਮਗ੍ਗਾ ਕਤਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹਂ ਇਮੇ ਸਮਗ੍ਗੇ ਅਕਾਸਿਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸਂ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਞ੍ਛਾਚਰਿਯਾਯ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਮ੍ਮਿਕੇ ਨਕੁਲੋ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਬਿਲੇ ਸਪ੍ਪੋ ਚ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਹਿਨਕੁਲਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਕਲਹੇ ਆਦੀਨਵਞ੍ਚ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਚ ਆਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਕਲਹਂ ਨਾਮ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਸਮਗ੍ਗੇ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਬਹਿਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ਨਕੁਲੋ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਵਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸ ਬਿਲਦ੍ਵਾਰੇ ਸੀਸਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਅਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਉਪਗਞ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਤਥਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੯. ''ਸਨ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮਿਤ੍ਤੇਨ, ਅਣ੍ਡਜੇਨ ਜਲਾਬੁਜ।
ਵਿਵਰਿਯ ਦਾਠਂ ਸੇਸਿ, ਕੁਤੋ ਤੇ ਭਯਮਾਗਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ। **ਅਣ੍ਡਜੇਨਾ**ਤਿ ਅਣ੍ਡਕੋਸੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਨ ਨਾਗੇਨ। **ਜਲਾਬੁਜਾ**ਤਿ ਨਕੁਲਂ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਜਲਾਬੁਮ੍ਹਿ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ''ਜਲਾਬੁਜੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵਿਵਰਿਯਾ**ਤਿ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ ਨਕੁਲੋ ''ਅਯ੍ਯ, ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨ ਅਵਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋ ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੦. ''ਸਙ੍ਕੇਥੇਵ ਅਮਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ, ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਨ ਵਿਸ੍ਸਸੇ।
ਅਭਯਾ ਭਯਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਅਪਿ ਮੂਲਾਨਿ ਕਨ੍ਤਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਭਯਾ ਭਯਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਇਤੋ ਤੇ ਭਯਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਅਭਯੋ, ਕੋ ਸੋ? ਮਿਤ੍ਤੋ। ਯਞ੍ਹਿ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇ ਸਤਿ ਤਤੋ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ **ਮੂਲਾਨਿਪਿ ਕਨ੍ਤਤਿ,** ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਰਨ੍ਧਾਨਂ ਵਿਦਿਤਤ੍ਤਾ ਮੂਲਘਚ੍ਚਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਯਥਾ ਸਪ੍ਪੋ ਤਯਿ ਨ ਦੁਬ੍ਭਤਿ, ਏਵਮਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਸਙ੍ਕਂ ਮਾ ਕਰੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਪਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਪ੍ਪੋ ਚ ਨਕੁਲੋ ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਕੁਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੬੬] ੬. ਉਪਸਾਲ਼ਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਪਸਾਲ਼ਕਨਾਮਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਪਸਾਲ਼ਕਂ ਨਾਮ ਸੁਸਾਨਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਅਡ੍ਢੋ ਅਹੋਸਿ ਮਹਦ੍ਧਨੋ, ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਿਕਤ੍ਤਾ ਪਨ ਧੁਰਵਿਹਾਰੇ ਵਸਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹਂ ਨਾਮ ਨ ਅਕਾਸਿ। ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨਸ੍ਸ

ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਅਹੋਸਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਪੁਤ੍ਤੰ ਆਹ – ‘‘ਮਾ ਖੋ ਮੰ, ਤਾਤ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਸਲਸ੍ਸ ਝਾਪਿਤਸੁਸਾਨੇ ਝਾਪੇਹਿ, ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਸੁਸਾਨੇਯੇਵ ਮੰ ਝਾਪੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਝਾਪੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਠਾਨੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਾਧੁ ਵਤ ਮੰ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਮੰ ਝਾਪੇਯ੍ਯਾਸੀ’ਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਆਚਿਕ੍ਖਥਾ’’ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਤੰ ਆਦਾਯ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਮਤ੍ਥਕੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਇਦੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਸਲਸ੍ਸ ਅਝਾਪਿਤਟ੍ਠਾਨੰ, ਏਤ੍ਥ ਮੰ ਝਾਪੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਤਰਿਤੁੰ ਆਰਭਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਬਨ੍ਧਵੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੰ ਅਦ੍ਦਸ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਗ੍ਗੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਲੁਦ੍ਦਕੋ ਵਿਯ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਾ ਓਤਰਨ੍ਤਾਨੰ ਆਗਮਯਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ, ਤੇ ਓਤਰਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਅਦ੍ਦਸੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਹੰ ਗਮਿਸ੍ਸਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਾਣਵੋ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਏਹਿ, ਤਵ ਪਿਤਰਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ ਉਭੋ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ‘‘ਕਤਰੰ ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਾਣਵੋ ‘‘ਇਮੇਸੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਪਬ੍ਬਤਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਮਾਣਵ, ਤਵ ਪਿਤਾ ਇਦਾਨੇਵ ਸੁਸਾਨਸੁਦ੍ਧਿਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੁਸਾਨਸੁਦ੍ਧਿਕੋਵ, ਨ ਚੇਸ ਇਦਾਨੇਵ ‘ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਮੰ ਝਾਪੇਯ੍ਯਾਸੀ’ਤਿ ਤਵ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਠਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਝਾਪਿਤਭਾਵੰ ਆਚਿਕ੍ਖੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿੰਞ੍ਞੇਵ ਰਾਜਗਹੇ ਅਯਮੇਵ ਉਪਸਾਲ਼ਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਯਮੇਵਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਿਪ੍ਪੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਚਿਰੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯੰ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਦਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਯੇਵ ਮੇ ਤਥਾਰੂਪੰ ਠਾਨੰ ਆਚਿਕ੍ਖਥਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਇਦਮੇਵ ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਹਿ, ਤਵ ਪਿਤਰਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਾਵੰ ਵਾ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਾਵੰ ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ‘‘ਇਦੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਪਬ੍ਬਤਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੰ ਅਨੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਮਾਣਵੇਨ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਾਣਵ, ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਠਾਨੇ ਝਾਪਿਤਕਾਨੰ ਪਮਾਣੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਵੇਵ ਪਿਤਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਰਾਜਗਹੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਾਲ਼ਕੋਯੇਵ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ ਚੁਦ੍ਦਸ ਜਾਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਝਾਪਿਤੋ। ਪਥਵਿਯਞ੍ਹਿ ਅਝਾਪਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਵਾ ਅਸੁਸਾਨਟ੍ਠਾਨੰ ਵਾ ਸੀਸਾਨੰ ਅਨਿਵੇਸਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਵਾ ਲਦ੍ਧੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ’’ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੩੧. ‘‘ਉਪਸਾਲ਼ਕਨਾਮਾਨਿ , ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚਤੁਦ੍ਦਸ।
ਅਸ੍ਮਿੰ ਪਦੇਸੇ ਦਡ੍ਢਾਨਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਅਨਾਮਤੰ॥

੩੨. ‘‘ਯਮ੍ਹਿ ਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੋ ਚ, ਅਹਿੰਸਾ ਸੰਯਮੋ ਦਮੋ।
ਏਤੰ ਅਰਿਯਾ ਸੇਵਨ੍ਤਿ, ਏਤੰ ਲੋਕੇ ਅਨਾਮਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਾਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਤਟ੍ਠਾਨੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਉਪਚਾਰਵਸੇਨ ‘‘ਅਮਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤੰ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਨਾਮਤ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਨਮਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਨਮਤਟ੍ਠਾਨੰ ਅਸੁਸਾਨੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਮ੍ਹਿ ਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੋ ਚਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਚਤੁਸਚ੍ਚਵਤ੍ਥੁਕੰ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਸਚ੍ਚਞਾਣਞ੍ਚ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੋ ਚ ਅਤ੍ਥਿ। **ਅਹਿੰਸਾ**ਤਿ ਪਰੇਸੰ ਅਵਿਹੇਸਾ ਅਵਿਹੇਠਨਾ। **ਸੰਯਮੋ**ਤਿ ਸੀਲਸੰਯਮੋ। **ਦਮੋ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦਮਨੰ। ਇਦਞ੍ਚ ਗੁਣਜਾਤੰ ਯਮ੍ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਅਤ੍ਥਿ, **ਏਤੰ ਅਰਿਯਾ ਸੇਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ, ਅਰਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਚ

ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਚ ਏਤੰ ਠਾਨੰ ਸੇਵਨ੍ਤਿ, ਏਵਰੂਪੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਭਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਤੰ ਲੋਕੇ ਅਨਾਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੰ ਗੁਣਜਾਤੰ ਲੋਕੇ ਅਮਤਭਾਵਸਾਧਨਤੋ ਅਨਾਮਤੰ ਨਾਮ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਭੋ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ''ਤਦਾ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾਵ ਏਤਰਹਿ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਪਸਾਲ਼ਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੬੭] ੭. ਸਮਿਦ੍ਧਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਸਿ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਰਾਜਗਹੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਪੋਦਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਮਿਦ੍ਧਿਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਞ੍ਹਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿੰ ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਸੁਕ੍ਖਾਪਯਮਾਨੋ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ। ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਮਿਦ੍ਧਿਯਾਯੇਵ ਹਿਸ੍ਸ ''ਸਮਿਦ੍ਧੀ''ਤਿ ਨਾਮੰ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸੋਭਗ੍ਗੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਥੇਰੰ ਏਵਮਾਹ – ''ਤ੍ਵੰ ਖੋਸਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਦਹਰੋ ਯੁਵਾ ਸੁਸੁ ਕਾਲ਼ਕੇਸੋ ਭਦ੍ਰੇਨ ਯੋਬ੍ਬਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ, ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਤਵ ਕਾਮੇ ਅਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ, ਕਾਮੇ ਤਾਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਥੇਰੋ ਆਹ – ''ਦੇਵਧੀਤੇ, 'ਅਸੁਕਸ੍ਮਿੰ ਨਾਮ ਵਯੇ ਠਿਤੋ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਮਮ ਮਰਣਕਾਲੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਏਸ ਮੇ ਕਾਲੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਰੁਣਕਾਲੇਯੇਵ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਸਮਿਦ੍ਧਿ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਏਤਰਹਿ ਦੇਵਧੀਤਾਯ ਪਲੋਭਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਪਲੋਭਿੰਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਸਿਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਏਕੰ ਜਾਤਸ੍ਸਰੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿੰ ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਵਕ੍ਕਲੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੰ ਵੋਦਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਏਕਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਲੋਭਯਮਾਨਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੩. ''ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਸਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਨ ਹਿ ਭੁਤ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖਸਿ।
ਭੁਤ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖਸ੍ਸੁ, ਮਾ ਤੰ ਕਾਲੋ ਉਪਚ੍ਚਗਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਸਿ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤ੍ਵੰ ਦਹਰਕਾਲੇ ਕਿਲੇਸਕਾਮਵਸੇਨ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਅਭੁਤ੍ਵਾਵ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਸਿ। **ਨ ਹਿ ਭੁਤ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਨਨੁ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਭੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿਤਬ੍ਬੰ, ਕਾਮੇ ਅਭੁਤ੍ਵਾਵ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯੰ ਉਪਗਤੋਸਿ। **ਭੁਤ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਹਰਕਾਲੇ ਤਾਵ ਕਾਮੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖਸ੍ਸੁ। **ਮਾ ਤੰ ਕਾਲੋ ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਅਯੰ ਕਾਮੇ ਭੁਞ੍ਜਨਕਾਲੋ ਦਹਰਕਾਲੋ, ਤੰ ਮਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤੂਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਯ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੪. ''ਕਾਲੰ ਵੋਹੰ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਛਨ੍ਨੋ ਕਾਲੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਤਸ੍ਮਾ ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਮਾ ਮਂ ਕਾਲੋ ਉਪਚ੍ਚਗਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲਂ ਵੋਹਂ ਨ ਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਵੋਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਅਹਂ ਪਨ ‘‘ਪਠਮਵਯੇ ਵਾ ਮਯਾ ਮਰਿਤਬ੍ਬਂ ਮਜ੍ਝਿਮਵਯੇ ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਵਯੇ ਵਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਰਣਕਾਲਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ। ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ –

‘‘ਜੀਵਿਤਂ ਬਜਾਧਿ ਕਾਲੋ ਚ, ਦੇਹਨਿਕ੍ਖੇਪਨਂ ਗਤਿ।
ਪਞ੍ਚੇਤੇ ਜੀਵਲੋਕਸ੍ਮਿਂ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਨ ਨਾਯਰੇ’’ਤਿ॥

ਛਨ੍ਨੋ ਕਾਲੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ‘‘ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਵਯਕਾਲੇ ਹੇਮਨ੍ਤਾਦਿਉਤੁਕਾਲੇ ਵਾ ਮਯਾ ਮਰਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਮਯ੍ਹਮ੍ਪੇਸ ਛਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਮੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਮਿ। **ਮਾ ਮਂ ਕਾਲੋ ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਮਂ ਸਮਣਧਮ੍ਮਕਰਣਕਾਲੋ ਮਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਦਹਰੋਵ ਸਮਾਨੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮੀਤਿ। ਦੇਵਧੀਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਅਯਂ ਦੇਵਧੀਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਅਹਮੇਵ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤਾਪਸੋ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਮਿਦ੍ਧਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੬੮] ੮. ਸਕੁਣਗ੍ਘਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੇਨੋ ਬਲਸਾ ਪਤਮਾਨੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਜ੍ਝਾਸਯਂ **ਸਕੁਣੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ** (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੩੭੨) ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗੋਚਰੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਰਥ ਸਕੇ ਪੇਤ੍ਤਿਕੇ ਵਿਸਯੇ’’ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੩੭੨) ਇਮਂ ਸਂਯੁਤ੍ਤਮਹਾਵਗ੍ਗੇ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਤਾਵ ਤਿਟ੍ਠਥ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ ਸਕਂ ਪੇਤ੍ਤਿਕਵਿਸਯਂ ਪਹਾਯ ਅਗੋਚਰੇ ਚਰਨ੍ਤਾ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਹਤ੍ਥਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲੇਨ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਹਤ੍ਥਾ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਲਾਪਸਕੁਣਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗਲਕਟ੍ਠਕਰਣੇ ਲੇਡ੍ਡੁਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ‘‘ਸਕਵਿਸਯੇ ਗੋਚਰਗਹਣਂ ਪਹਾਯ ਪਰਵਿਸਯੇ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਟਵਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕੁਣਗ੍ਘਿ ਸਹਸਾ ਅਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਸਕੁਣਗ੍ਘਿਯਾ ਹਰਿਯਮਾਨੋ ਏਵਂ ਪਰਿਦੇਵਸਿ – ‘‘ਮਯਮੇਵਮ੍ਹ ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ, ਮਯਂ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞਾ, ਯੇ ਮਯਂ ਅਗੋਚਰੇ ਚਰਿਮ੍ਹ ਪਰਵਿਸਯੇ, ਸਚੇਜ੍ਜ ਮਯਂ ਗੋਚਰੇ ਚਰੇਯਜਾਮ ਸਕੇ ਪੇਤ੍ਤਿਕੇ ਵਿਸਯੇ, ਨ ਮਜਾਯਂ ਸਕੁਣਗ੍ਘਿ ਅਲਂ ਅਭਵਿਸ੍ਸ ਯਦਿਦਂ ਯੁਦ੍ਧਾਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕੋ ਪਨ, ਤੇ ਲਾਪ, ਗੋਚਰੋ ਸਕੋ ਪੇਤ੍ਤਿਕੋ ਵਿਸਯੋ’’ਤਿ? ‘‘ਯਦਿਦਂ ਨਙ੍ਗਲਕਟ੍ਠਕਰਣਂ ਲੇਡ੍ਡੁਟ੍ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਕੁਣਗ੍ਘਿ ਸਕੇ ਬਲੇ ਅਪਤ੍ਥਦ੍ਧਾ ਅਮੁਞ੍ਚਿ – ‘‘ਗਚ੍ਛ ਖੋ, ਤ੍ਵਂ ਲਾਪ, ਤਤ੍ਰਪਿ ਮੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਮੋਕ੍ਖਸੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਲੇਡ੍ਡੁਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਹਿ ਖੋ ਦਾਨਿ ਸਕੁਣਗ੍ਘੀ’’ਤਿ ਸੇਨਂ ਅਵ੍ਹਯਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਕੁਣਗ੍ਘਿ ਸਕੇ ਬਲੇ ਅਪਤ੍ਥਦ੍ਧਾ ਉਭੋ ਪਕ੍ਖੇ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹ ਲਾਪਸਕੁਣਂ ਸਹਸਾ ਅਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਯਦਾ ਪਨ ਤਂ ਲਾਪੋ ‘‘ਬਹੁਆਗਤਾ ਖੋ ਮਜਾਯਂ ਸਕੁਣਗ੍ਘੀ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ, ਅਥ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੇਡ੍ਡੁਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਚ੍ਚਾਪਾਦਿ। ਸਕੁਣਗ੍ਘਿ ਵੇਗਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਰਂ ਪਚ੍ਚੁਤਾਲੇਸਿ। ਏਵਂ ਸਾ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਹਦਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਵਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ ਅਗੋਚਰੇ ਚਰਨ੍ਤਾ ਸਪਤ੍ਤਹਤ੍ਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਗੋਚਰੇ ਪਨ ਸਕੇ ਪੇਤ੍ਤਿਕੇ ਵਿਸਯੇ ਚਰਨ੍ਤਾ ਸਪਤ੍ਤੇ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਮਾ ਅਗੋਚਰੇ ਚਰਥ ਪਰਵਿਸਯੇ। ਅਗੋਚਰੇ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਰਤਂ ਪਰਵਿਸਯੇ ਲਚ੍ਛਤਿ ਮਾਰੋ ਓਤਾਰਂ, ਲਚ੍ਛਤਿ ਮਾਰੋ ਆਰਮ੍ਮਣਂ। ਕੋ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਗੋਚਰੋ ਪਰਵਿਸਯੋ? ਯਦਿਦਂ ਪਞ੍ਚ

ਕਾਮਗੁਣਾ। ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਰੂਪਾ...ਪੇ॰... ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਗੋਚਰੋ ਪਰਵਿਸਯੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੫. ''ਸੇਨੋ ਬਲਸਾ ਪਤਮਾਨੋ, ਲਾਪਂ ਗੋਚਰਠਾਯਿਨਂ।
ਸਹਸਾ ਅਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤੋਵ, ਮਰਣਂ ਤੇਨੁਪਾਗਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਲਸਾ ਪਤਮਾਨੋ**ਤਿ ''ਲਾਪਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਲੇਨ ਥਾਮੇਨ ਪਤਮਾਨੋ। **ਗੋਚਰਠਾਯਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਵਿਸਯਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਤ੍ਥਾਯ ਅਟਵਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤਂ। **ਅਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਮਰਣਂ ਤੇਨੁਪਾਗਮੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਮਰਣਂ ਪਤ੍ਤੋ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਮਰਣਂ ਪਤ੍ਤੇ ਲਾਪੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦਿਟ੍ਠਾ ਵਤ ਮੇ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਦਯੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੬. ''ਸੋਹਂ ਨਯੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਪੇਤ੍ਤਿਕੇ ਗੋਚਰੇ ਰਤੋ।
ਅਪੇਤਸਤ੍ਤੁ ਮੋਦਾਮਿ, ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਥਮਤ੍ਤਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਯੇਨਾ**ਤਿ ਉਪਾਯੇਨ। **ਅਤ੍ਥਮਤ੍ਤਨੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਰੋਗਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵੁਡ੍ਢਿਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ''ਤਦਾ ਸੇਨੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਲਾਪੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਕੁਣਗ੍ਘਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੬੯] ੯. ਅਰਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਵੇ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮੇਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮੇਤ੍ਤਾਯ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਆਸੇਵਿਤਾਯ ਭਾਵਿਤਾਯ ਬਹੁਲੀਕਤਾਯ ਯਾਨੀਕਤਾਯ ਵਤ੍ਥੁਕਤਾਯ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਪਰਿਚਿਤਾਯ ਸੁਸਮਾਰਦ੍ਧਾਯ ਏਕਾਦਸਾਨਿਸਂਸਾ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ। ਕਤਮੇ ਏਕਾਦਸ? ਸੁਖਂ ਸੁਪਤਿ, ਸੁਖਂ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਪਾਪਕਂ ਸੁਪਿਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਦੇਵਤਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਨਾਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਿ ਵਾ ਵਿਸਂ ਵਾ ਸਤ੍ਥਂ ਵਾ ਕਮਤਿ, ਤੁਵਟਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਧਿਯਤਿ, ਮੁਖਵਣ੍ਣੋ ਵਿਪ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਅਸਮ੍ਮੂਲ੍ਹੋ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਹੋਤਿ। ਮੇਤ੍ਤਾਯ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਆਸੇਵਿਤਾਯ...ਪੇ॰... ਸੁਸਮਾਰਦ੍ਧਾਯ ਇਮੇ ਏਕਾਦਸਾਨਿਸਂਸਾ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੧.੧੫)। ਇਮੇ ਏਕਾਦਸਾਨਿਸਂਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਓਦਿਸ੍ਸਕਾਨੋਦਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਮੇਤ੍ਤਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਹਿਤੋਪਿ ਹਿਤੇਨ ਫਰਿਤਬ੍ਬੋ, ਅਹਿਤੋਪਿ ਹਿਤੇਨ ਫਰਿਤਬ੍ਬੋ, ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋਪਿ ਹਿਤੇਨ ਫਰਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਓਦਿਸ੍ਸਕਾਨੋਦਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਮੇਤ੍ਤਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਕਰੁਣਾ ਮੁਦਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਚਤੂਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇਸੁ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਹਿ ਮਗ੍ਗਂ ਵਾ ਫਲਂ ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤੋਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਸਂਵਟ੍ਟਵਿਵਟ੍ਟਕਪ੍ਪੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਸਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਾਨਂ ਲਾਭੀ ਅਰਕੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਮਹਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ

ਇਸਿਗਣੰ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ‘‘ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਨਾਮ ਮੇਤ੍ਤਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਕਰੁਣਾ ਮੁਦਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ। ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਨਾਮੇਤੰ ਅਪ੍ਪਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਤੰ ਸਾਧੇਤੀ’’ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਆਨਿਸੰਸੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੩੭. ‘‘ਯੋ ਵੇ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਤਿ।
ਉਦ੍ਧੰ ਅਧੋ ਚ ਤਿਰਿਯੰ, ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਸਬ੍ਬਸੋ॥

੩੮. ‘‘ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤੰ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਸੁਭਾਵਿਤੰ।
ਯੰ ਪਮਾਣਕਤੰ ਕਮ੍ਮੰ, ਨ ਤੰ ਤਤ੍ਰਾਵਸਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੋ ਵੇ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਦੀਸੁ ਵਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਵਾ ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਕਲੰ ਸਤ੍ਤਲੋਕੰ ਅਨੁਕਮ੍ਪਤਿ। **ਉਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਪਥਵਿਤੋ ਯਾਵ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ। **ਅਧੋ**ਤਿ ਪਥਵਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਸ੍ਸਦੇ ਮਹਾਨਿਰਯੇ। **ਤਿਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ, ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਾਨਿ ਚ ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਏਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਵੇਰਾ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝਾ ਅਨੀਘਾ, ਸੁਖੀ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੂਤਿ ਏਵੰ ਭਾਵਿਤੇਨ ਮੇਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ। **ਸਬ੍ਬਸੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ, ਉਦ੍ਧੰ ਅਧੋ ਤਿਰਿਯਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਸੁਗਤਿਦੁਗ੍ਗਤਿਵਸੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਾਵਿਤੰ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਹਿਤਚਿਤ੍ਤੰ। **ਪਰਿਪੁਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਕਲੰ। **ਸੁਭਾਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਡ੍ਢਿਤੰ, ਅਪ੍ਪਨਾਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। **ਯੰ ਪਮਾਣਕਤੰ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ‘‘ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਆਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਿਕਵਸੇਨ ਚ ਵਸੀਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਚ ਅਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਕਤੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਕਾਮਾਵਚਰਕਮ੍ਮੰ। **ਨ ਤੰ ਤਤ੍ਰਾਵਸਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਤੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਯੰ ਤੰ ‘‘ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਗਤੰ ਰੂਪਾਵਚਰਕਮ੍ਮੰ, ਤਤ੍ਰ ਨ ਅਵਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾ ਨਾਮ ਮਹੋਘੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟੰ ਪਰਿਤ੍ਤੋਦਕੰ ਓਘਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਤੇਨ ਅਸੰਹੀਰਮਾਨੰ ਨਾਵਸਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਮਹੋਘੋਵ ਤੰ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤੰ ਪਰਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮੰ ਤਸ੍ਸ ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਤੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮੇਨ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਹਿਤਵਿਪਾਕੋਕਾਸੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਅਵਸਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕੰ ਦਾਤੁੰ, ਅਥ ਖੋ ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮਮੇਵ ਤੰ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਿਪਾਕੰ ਦੇਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾਨੰ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਆਨਿਸੰਸੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਸੰਵਟ੍ਟਵਿਵਟ੍ਟਕਪ੍ਪੇ ਨ ਇਮੰ ਲੋਕੰ ਪੁਨ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਇਸਿਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਅਰਕੋ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਰਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੭੦] ੧੦. ਕਕਣ੍ਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਯੰ ਪੁਰੇ ਉਣ੍ਣਮਤੀਤਿ ਇਦੰ ਕਕਣ੍ਟਕਜਾਤਕੰ ਮਹਾਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੯੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਕਕਣ੍ਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਸਨ੍ਥਵਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਇਨ੍ਦਸਮਾਨਗੋਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਨ੍ਥਵਂ ਸੁਸੀਮਂ ਗਿਜ੍ਝਂ।
ਨਕੁਲਂ ਉਪਸਾਲ਼ਕਂ, ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਚ ਸਕੁਣਗ੍ਘਿ।
ਅਰਕਞ੍ਚ ਕਕਣ੍ਟਕਂ॥

੩. ਕਲ੍ਯਾਣਵਗ੍ਗੋ

[੧੭੧] ੧. ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਬਧਿਰਸਸ੍ਸੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਏਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਿਸਰਣਗਤੋ ਪਞ੍ਚਸੀਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬਹੂਨਿ ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਚੇਵ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਜੇਤਵਨੇ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਗਤਕਾਲੇ ਸਸ੍ਸੁ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਧੀਤਰਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਤਂ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਸਾ ਚ ਥੋਕਂ ਬਧਿਰਧਾਤੁਕਾ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਧੀਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭੁਤ੍ਤਭੋਜਨਾ ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦਂ ਵਿਨੋਦਯਮਾਨਾ ਧੀਤਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਕਿਂ, ਅਮ੍ਮ, ਭਤ੍ਤਾ ਤੇ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ ਅਵਿਵਦਮਾਨੋ ਪਿਯਸਂਵਾਸਂ ਵਸਤੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ, ਅਮ੍ਮ, ਕਥੇਥ ਯਾਦਿਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਜਾਮਾਤਾ ਸੀਲੇਨ ਚੇਵ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਦਾਯ ਚ, ਤਾਦਿਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਪਿ ਦੁਲ੍ਲਭੋ''ਤਿ। ਉਪਾਸਿਕਾ ਧੀਤੁ ਵਚਨਂ ਸਾਧੁਕਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ ਪਦਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਕਸ੍ਮਾ ਤੇ ਭਤ੍ਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕਲਗੇਹਵਾਸਿਨੋ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਰ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ ਵਿਰਵਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਾ ''ਕਿਂ ਨਾਮ ਕਿਰੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਗੇਹੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ। ਸੋਪਿ ਖੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇਯੇਵ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ ਤਵ ਗੇਹੇ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਪਰਿਜਨੋ ਪਰਿਦੇਵਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਯਂ ਅਪਬ੍ਬਜਿਤਮੇਵ ਕਿਰ ਮਂ 'ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਕਲ੍ਯਾਣਸਦ੍ਦੋ ਨ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਯਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਤੋਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਇਦਾਨੇਵ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਕਲ੍ਯਾਣਸਦ੍ਦੋ ਨਾਮ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਞ੍ਚ ਉਪਸਮ੍ਪਦਞ੍ਚ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਇਦਂ ਕਿਰ ਕਾਰਣਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ 'ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕਲ੍ਯਾਣਸਦ੍ਦੋ ਨ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤਬ੍ਬੋ'ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ 'ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕਲ੍ਯਾਣਸਦ੍ਦੋ ਵਿਰਾਧੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ'ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨਿਵੇਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਸ੍ਸੁ ''ਧੀਤਰਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਸਾ ਥੋਕਂ ਬਧਿਰਧਾਤੁਕਾਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ। ਤਂ ਪਨ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਮਹਾਪਰਿਦੇਵੋ ਪਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕਲ੍ਯਾਣਸਦ੍ਦੋ ਨਾਮ ਨ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਤੋਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਦੇਵ, ਗੇਹਜਨੋ ਕਿਰ ਮਂ ਅਪਬ੍ਬਜਿਤਮੇਵ 'ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਖੋ ਪਨ ਕਲ੍ਯਾਣਸਦ੍ਦੋ ਨ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਹਂ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਮੇ ਅਨੁਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਤੁਂ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੪੧. ‘‘ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੋਤਿ ਯਦਾ ਜਨਿਨ੍ਦ, ਲੋਕੇ ਸਮਞ੍ਞਂ ਅਨੁਪਾਪੁਣਾਤਿ।
ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਹਿਯ੍ਯੇਥ ਨਰੋ ਸਪਞ੍ਞੋ, ਹਿਰਿਯਾਪਿ ਸਨ੍ਤੋ ਘੁਰਮਾਦਿਯਨ੍ਤਿ॥

੪੨. ‘‘ਸਾਯਂ ਸਮਞ੍ਞਾ ਇਧ ਮਜ੍ਜ ਪਤ੍ਤਾ, ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੋਤਿ ਜਨਿਨ੍ਦ ਲੋਕੇ।
ਤਾਹਂ ਸਮੇਕ੍ਖਂ ਇਧ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਂ, ਨ ਹਿ ਮਤ੍ਥਿ ਛਨ੍ਦੋ ਇਧ ਕਾਮਭੋਗੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਧਮ੍ਮੋ। **ਸਮਞ੍ਞਂ ਅਨੁਪਾਪੁਣਾਤੀ**ਤਿ ਯਦਾ ਸੀਲਵਾ ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਤਿ ਇਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵੋਹਾਰਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਹਿਯ੍ਯੇਥਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਨ ਪਰਿਹਾਯੇਥ। **ਹਿਰਿਯਾਪਿ ਸਨ੍ਤੋ ਧੁਰਮਾਦਿਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਨਾਮ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਹਿਰਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਸਮੁਟ੍ਠਿਤੇਨ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪੇਨਪਿ ਏਤਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਧੁਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। **ਇਧ ਮਜ੍ਜ ਪਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਇਧ ਮਯਾ ਅਜ੍ਜ ਪਤ੍ਤਾ। **ਤਾਹਂ ਸਮੇਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਹਂ ਗੁਣਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧਸਮਞ੍ਞਂ ਸਮੇਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ। **ਨ ਹਿ ਮਤ੍ਥਿ ਛਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਨ ਹਿ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ ਛਨ੍ਦੋ। **ਇਧ ਕਾਮਭੋਗੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਕਿਲੇਸਕਾਮਵਤ੍ਥੁਕਾਮਪਰਿਭੋਗੇਹਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੭੨] ੨. ਦਦ੍ਦਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋ ਨੁ ਸਦ੍ਦੇਨ ਮਹਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਕਾਲਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਬਹੂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਨਦਮਾਨਾ ਤਰੁਣਸੀਹਾ ਵਿਯ ਆਕਾਸਗਙ੍ਗਂ ਓਤਾਰੇਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਸਰਭਾਣਂ ਭਣਨ੍ਤਿ। ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਤੇਸੁ ਸਰਭਾਣਂ ਭਣਨ੍ਤੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਤੁਚ੍ਛਭਾਵਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਸਰਭਾਣਂ ਭਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਰਭਾਣਂ ਨ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਪਾਪੇਯ੍ਯੁਂ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਭਣੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਆਹਿਣ੍ਡਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਕਥਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮ ਤਾਵ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਆਵੁਸੋ ਕੋਕਾਲਿਕ, ਅਜ੍ਜ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਰਭਾਣਂ ਭਣਾਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਸਰਭਾਣਂ ਭਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਪ੍ਪਾਯਂ ਯਾਗੁਂ ਪਿਵਿ, ਖਜ੍ਜਕਂ ਖਾਦਿ, ਸਪ੍ਪਾਯੇਨੇਵ ਸੂਪੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿ।

ਸੂਰਿਯੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਕਾਲੇ ਘੋਸਿਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਸੋ ਕਣ੍ਟਕੁਰਣ੍ਡਕਵਣ੍ਣਂ ਕਾਸਾਵਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਣਿਕਾਰਪੁਪ੍ਫਵਣ੍ਣਂ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਰਤਨਮਣ੍ਡਪੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਧਮ੍ਮਾਸਨਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਬੀਜਨਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਰਭਾਣਂ ਭਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਨਿਸੀਦਿ, ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਸਰੀਰਾ ਸੇਦਾ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ, ਸਾਰਜ੍ਜਂ ਓਕ੍ਕਮਿ, ਪੁਬ੍ਬਗਾਥਾਯ ਪਠਮਂ ਪਦਂ ਉਦਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਨ ਪਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਆਸਨਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਤੋ ਅਪਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵੇਣਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਞ੍ਞੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਰਭਾਣਂ ਭਣਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਤੁਚ੍ਛਭਾਵਂ ਜਾਨਿਂਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਪਠਮਂ ਕੋਕਾਲਿਕਸ੍ਸ ਤੁਚ੍ਛਭਾਵੋ ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ, ਇਦਾਨਿ ਪਨੇਸ ਸਯਂ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਸੀਹਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂਨੰ ਸੀਹਾਨੰ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਅਨੇਕਸੀਹਪਰਿਵਾਰੋ ਰਜਤਗੁਹਾਯੰ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਿਸ੍ਸਾਯ ਗੁਹਾਯ ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋਪਿ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਸੀਹਾ ਸੀਹਰਾਜਸ੍ਸੇਵ ਗੁਹਦ੍ਵਾਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਨ੍ਤਾ ਸੀਹਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਏਵੰ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਸੋਪਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਨਦਤਿ। ਸੀਹਾ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਦਤੀ''ਤਿ ਲਜ੍ਜਿਤਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇਸੰ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੀਹਪੋਤਕੋ ''ਤਾਤ, ਇਮੇ ਸੀਹਾ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਏਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਯ ਤੁਣ੍ਹੀ ਜਾਤਾ, ਕੋ ਨਾਮੇਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਦੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਜਾਨਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਪਿਤਰੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ''ਕੋ ਨੁ ਸਦ੍ਦੇਨ ਮਹਤਾ, ਅਭਿਨਾਦੇਤਿ ਦਦ੍ਦਰੰ।
ਤੰ ਸੀਹਾ ਨਪ੍ਪਟਿਨਦਨ੍ਤਿ, ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ ਮਿਗਾਧਿਭੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਨਾਦੇਤਿ ਦਦ੍ਦਰ**ਨ੍ਤਿ ਦਦ੍ਦਰੰ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤੰ ਏਕਨਾਦੰ ਕਰੋਤਿ। **ਮਿਗਾਧਿਭੂ**ਤਿ ਪਿਤਰੰ ਆਲਪਤਿ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਮਿਗਾਧਿਭੂ ਮਿਗਜੇਟ੍ਠਕ ਸੀਹਰਾਜ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ''ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ''ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਿਤਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੪. ''ਅਧਮੋ ਮਿਗਜਾਤਾਨੰ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਾਤ ਵਸ੍ਸਤਿ।
ਜਾਤਿਮਸ੍ਸ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾ, ਤੁਣ੍ਹੀ ਸੀਹਾ ਸਮਚ੍ਛਰੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮਚ੍ਛਰੇ**ਤਿ **ਸ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤੰ, ਅਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਪਨ ''ਸਮਚ੍ਛਰੇ''ਤਿ ਲਿਖਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਦੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਾਕਟੰ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹਪੋਤਕੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਸੀਹਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦਦ੍ਦਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੭੩] ੩. ਮਕ੍ਕਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਾਤਮਾਣਵਕੋ ਏਸੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਕਿਣ੍ਣਕਨਿਪਾਤੇ **ਉਦ੍ਦਾਲਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੪.੬੨ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਕੁਹਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਕ੍ਕਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਕੋਹਞ੍ਞੰ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਸਿਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸੰ ਸਣ੍ਠਪੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਏਕੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪੇਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਮੇ ਦਾਨਿ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਪੁਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖੰ ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗੰ ਪਹਾਯ ਪੁਤ੍ਤੰ ਆਦਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰੋ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਵਸ੍ਸਾਨਕਾਲੇ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਸਾਰਦਾਰੂਨਿ ਅਗ੍ਗਿੰ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤੋ ਫਲਕਤ੍ਥਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਪੁਤ੍ਤੋਪਿਸ੍ਸ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰਕੋ ਪਿਤੁ ਪਾਦੇ ਸਮ੍ਬਾਹਨ੍ਤੋਵ ਨਿਸੀਦਿ।

ਅਥੇਕੋ ਵਨਮਕ੍ਕਟੋ ਸੀਤੇਨ ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਤਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸਚਾਹਂ ਏਤ੍ਥ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ‘ਮਕ੍ਕਟੋ ਮਕ੍ਕਟੋ’ਤਿ ਮਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤੁਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਮੇ ਉਪਾਯੋ, ਤਾਪਸਵੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੋਹਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਮਤਤਾਪਸਸ੍ਸ ਵਕ੍ਕਲਾਨਿ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਞ੍ਚ ਅਙ੍ਕੁਸਯਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਂ ਤਾਲਰੁਕ੍ਖਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਂਕੁਟਿਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਾਪਸਕੁਮਾਰਕੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਕ੍ਕਟਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ‘‘ਏਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕਤਾਪਸੋ ਸੀਤੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਅਗ੍ਗਿਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤੁਂ ਆਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪਿਤੁ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਤਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੫. ‘‘ਤਾਤ ਮਾਣਵਕੋ ਏਸੋ, ਤਾਲਮੂਲਂ ਅਪਸ੍ਸਿਤੋ।
ਅਗਾਰਕਞ੍ਚਿਦਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਹਨ੍ਦ ਦੇਮਸ੍ਸਗਾਰਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾਣਵਕੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਧਿਵਚਨਂ। ਤੇਨ ‘‘ਤਾਤ, ਏਸੋ ਏਕੋ ਮਾਣਵਕੋ ਸਤ੍ਤੋ ਏਕੋ ਤਾਪਸੋ’’ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਤਾਲਮੂਲਂ ਅਪਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤੋ। **ਅਗਾਰਕਞ੍ਚਿਦਂ ਅਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਗਾਰਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਦੇਮਸ੍ਸਗਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਅਗਾਰਕਂ ਦੇਮ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਮਕ੍ਕਟਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਨਾਮ ਨ ਏਵਰੂਪਂ ਮੁਖਂ ਹੋਤਿ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਏਸ, ਨਯਿਧ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੬. ‘‘ਮਾ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਤਾਤ ਪਕ੍ਕੋਸਿ, ਦੂਸੇਯ੍ਯ ਨੋ ਅਗਾਰਕਂ।
ਨੇਤਾਦਿਸਂ ਮੁਖਂ ਹੋਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸੁਸੀਲਿਨੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੂਸੇਯ੍ਯ ਨੋ ਅਗਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਞ੍ਹਿ ਇਧ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਸਮਾਨੋ ਇਮਂ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਤਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਵਾ ਝਾਪੇਨ੍ਤੋ ਉਚ੍ਚਾਰਾਦੀਨਿ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦੂਸੇਯ੍ਯ। **ਨੇਤਾਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਏਤਾਦਿਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸੁਸੀਲਿਨੋ ਮੁਖਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਮ੍ਮੁਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਏਤ੍ਥ ਤਿਟ੍ਠਸੀ’’ਤਿ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਲਾਪੇਸਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਵਕ੍ਕਲਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਅਯਂ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸਕੁਮਾਰੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮਕ੍ਕਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੭੪] ੪. ਦੁਬ੍ਭਿਯਮਕ੍ਕਟਜਾਤਕਣ੍ਣਨਾ

ਅਦਮ੍ਹ ਤੇ ਵਾਰਿ ਪਹੂਤਰੂਪਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਞ੍ਹਿ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਤਞ੍ਞੁਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਭਾਵਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਵਰੂਪੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਘਰਾਵਾਸਂ ਸਣ੍ਠਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸਮਯੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਵਤ੍ਤਨਿਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕੋ ਗਮ੍ਭੀਰੋ ਉਦਪਾਨੋ ਹੋਤਿ ਅਨੋਤਰਣੀਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ, ਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੀਘਰਜ੍ਜੁਕੇਨ ਵਾਰਕੇਨ ਉਦਕਂ ਉਸ੍ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਦੋਣਿਯਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ ਪਾਨੀਯਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾਮਨ੍ਤਤੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਰਞ੍ਞਂ, ਤਤ੍ਥ ਬਹੂ ਮਕ੍ਕਟਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ

ਦਿਵਸਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਸਞ੍ਚਾਰੋ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾ ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਲਭਿਂਸੁ। ਏਕੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਪਿਪਾਸਾਤੁਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਉਦਪਾਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਚਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਤਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਾਨੀਯਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਤਂ ਮਕ੍ਕਟਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਪਾਸਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਉਸ੍ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਦੋਣਿਯਂ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਦਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ''ਵਿਸ੍ਸਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਮਕ੍ਕਟਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਭਿਂਸਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਰੇ ਦੁਟ੍ਠਮਕ੍ਕਟ, ਅਹਂ ਤਵ ਪਿਪਾਸਿਤਸ੍ਸ ਕਿਲਨ੍ਤਸ੍ਸ ਬਹੁਂ ਪਾਨੀਯਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਮੁਖਮਕ੍ਕਟਿਕਂ ਕਰੋਸਿ, ਅਹੋ ਪਾਪਜਨਸ੍ਸ ਨਾਮ ਕਤੋ ਉਪਕਾਰੋ ਨਿਰਤ੍ਥਕੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੭. ''ਅਦਮ੍ਹ ਤੇ ਵਾਰਿ ਪਹੂਤਰੂਪਂ, ਘਮ੍ਮਾਭਿਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਪਾਸਿਤਸ੍ਸ।
ਸੋ ਦਾਨਿ ਪਿਤ੍ਵਾਨ ਕਿਰਿਙ੍ਕਰੋਸਿ, ਅਸਙ੍ਗਮੋ ਪਾਪਜਨੇਨ ਸੇਯ੍ਯੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ ਦਾਨਿ ਪਿਤ੍ਵਾਨ ਕਿਰਿਙ੍ਕਰੋਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਇਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਮਯਾ ਦਿਨ੍ਨਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਮਕ੍ਕਟਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਕਿਰਿ ਕਿਰੀ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਸਿ। **ਅਸਙ੍ਗਮੋ ਪਾਪਜਨੇਨ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਪਾਪਜਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਮੋ ਨ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਅਸਙ੍ਗਮੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਮਕ੍ਕਟੋ ''ਤ੍ਵਂ 'ਏਤ੍ਤਕੇਨਵੇਤਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤ'ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਕਰੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਸੀਸੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੮. ''ਕੋ ਤੇ ਸੁਤੋ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੋ ਵਾ, ਸੀਲਵਾ ਨਾਮ ਮਕ੍ਕਟੋ।
ਇਦਾਨਿ ਖੋ ਤਂ ਓਹਚ੍ਛਂ, ਏਸਾ ਅਸ੍ਮਾਕ ਧਮ੍ਮਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਭੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ''ਮਕ੍ਕਟੋ ਕਤਗੁਣਜਾਨਨਕੋ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸੀਲਵਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਕਹਂ ਤਯਾ ਸੁਤੋ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠੋ ਵਾ, ਇਦਾਨਿ ਖੋ ਅਹਂ ਤਂ ਓਹਚ੍ਛਂ ਵਚ੍ਚਂ ਤੇ ਸੀਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਸ੍ਮਾਕਞ੍ਹਿ ਮਕ੍ਕਟਾਨਂ ਨਾਮ ਏਸਾ ਧਮ੍ਮਤਾ ਅਯਂ ਜਾਤਿਸਭਾਵੋ, ਯਦਿਦਂ ਉਪਕਾਰਕਸ੍ਸ ਸੀਸੇ ਵਚ੍ਚਂ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਓਲਮ੍ਬਕਂ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤੋ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਯਾ ਕਤਗੁਣਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਬ੍ਭਿਯਮਕ੍ਕਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੭੫] ੫. ਆਦਿਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਕਿਰ ਭੂਤੇਸੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰੋ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਚਿਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਏਕਂ ਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਵਾਸਂ ਉਪਗਞ੍ਛਿ। ਅਥੇਕੋ ਲੋਲਮਕ੍ਕਟੋ ਇਸਿਗਣੇ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਂ ਗਤੇ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ

ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਾ ਕਰੋਤਿ, ਪਾਨੀਯਘਟੇਸੁ ਉਦਕਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਕੁਣ੍ਡਿਕਂ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾਯਂ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ। ਤਾਪਸਾ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤੋ ਪੁਪ੍ਫਫਲਸਮਿਦ੍ਧੋ ਰਮਣੀਯੋ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਵਾਸਿਕੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਸ੍ਵੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮ, ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਹੂਤਂ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਕੋਹਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਾਪਸਚਰਣਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੀਲਵਾ ਵਿਯ ਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਾਨਂ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸੂਰਿਯਂ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਨ੍ਤਾ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ‘‘ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਕਿਰ ਭੂਤੇਸੁ, ਸਨ੍ਤਿ ਸੀਲਸਮਾਹਿਤਾ।
ਪਸ੍ਸ ਸਾਖਮਿਗਂ ਜਮ੍ਮਂ, ਆਦਿਚ੍ਚਮੁਪਤਿਟ੍ਠਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਤਿ ਸੀਲਸਮਾਹਿਤਾ**ਤਿ ਸੀਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਂਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸੀਲਵਨ੍ਤਾ ਚ ਸਮਾਹਿਤਾ ਚ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਸਂਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕਂ। **ਆਦਿਚ੍ਚਮੁਪਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਸੂਰਿਯਂ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਏਵਂ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਸ੍ਸ ਲੋਲਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਸੀਲਾਚਾਰਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਸਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ‘‘ਨਾਸ੍ਸ ਸੀਲਂ ਵਿਜਾਨਾਥ, ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਪਸਂਸਥ।
ਅਗ੍ਗਿਹੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਉਹਨ੍ਨਂ, ਦ੍ਵੇ ਚ ਭਿਨ੍ਨਾ ਕਮਣ੍ਡਲੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਉਹਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਾਪਮਕ੍ਕਟੇਨ ਊਹਦਂ। **ਕਮਣ੍ਡਲੂ**ਤਿ ਕੁਣ੍ਡਿਕਾ। ‘‘ਦ੍ਵੇ ਚ ਕੁਣ੍ਡਿਕਾ ਤੇਨ ਭਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ।

ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਕੁਹਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਲੇਡ੍ਡੁਞ੍ਚ ਯਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਦਂਸੁ। ਇਸਯੋਪਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਅਯਂ ਕੁਹਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਇਸਿਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਆਦਿਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੭੬] ੬. ਕਲ਼ਾਯਮੁਟ੍ਠਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਾਲੋ ਵਤਾਯਂ ਦੁਮਸਾਖਗੋਚਰੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਕੁਪਿ। ਤਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਯੋਧਾ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਯੁਦ੍ਧਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇ ਅਭਿਭਵਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਅਕਾਲੇ ਵਸ੍ਸਾਨੇਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਸਮੀਪੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਅਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਕਨ੍ਦਰਪਦਰਾਦਯੋ ਉਦਕਪੂਰਾ, ਦੁਗ੍ਗਮੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ ਮਂ ‘ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਾਹਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਮਂ ਸਤ੍ਥਾ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੇਨੇਵਤ੍ਥੇਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕੇਨਾਪਿ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਚੇ ਮੇ ਗਮਨੇਨ ਅਵੁਡ੍ਢਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ‘ਅਕਾਲੋ, ਮਹਾਰਾਜਾ’ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਵੁਡ੍ਢਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਜੇਤਵਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਹਨ੍ਦ ਕੁਤੋ ਨੁ

ਤ੍ਵੰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਗਚ੍ਛਸਿ ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ 'ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ । ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਰਾਜਾਨੋ ਸੇਨਾਯ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਚ੍ਛਮਾਨਾਯ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਕਾਲੇ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਮਨਂ ਨਾਮ ਨ ਗਮਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਕਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਕੁਪਿਤੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਯੋਧਾ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਬਨ੍ਧਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਅਸ੍ਸਾਨਂ ਕਲ਼ਾਯੇ ਸੇਦੇਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੋਣਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਕ੍ਕਟੇਸੁ ਏਕੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਰੁਕ੍ਖਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਕਲ਼ਾਯੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਖਾਦਮਾਨਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਏਕੋ ਕਲ਼ਾਯੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿ। ਸੋ ਮੁਖੇਨ ਚ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਚ ਗਹਿਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਕਲ਼ਾਯੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਤਮੇਵ ਕਲ਼ਾਯਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕਲ਼ਾਯਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪੁਨ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਡੇ ਸਹਸ੍ਸਪਰਾਜਿਤੋ ਵਿਯ ਸੋਚਮਾਨੋ ਦੁਮ੍ਮੁਖੋ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਾਜਾ ਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਪਸ੍ਸਥ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਮਕ੍ਕਟੇਨ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਬਹੁਂ ਅਨਵਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬੁਦ੍ਧਿਨੋ ਬਾਲਾ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੧. ''ਬਾਲੋ ਵਤਾਯਂ ਦੁਮਸਾਖਗੋਚਰੋ, ਪਞ੍ਞਾ ਜਨਿਨ੍ਦ ਨਯਿਮਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਕਲ਼ਾਯਮੁਟ੍ਠਿਂ ਅਵਕਿਰਿਯ ਕੇਵਲਂ, ਏਕਂ ਕਲ਼ਾਯਂ ਪਤਿਤਂ ਗਵੇਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਮਸਾਖਗੋਚਰੋ**ਤਿ ਮਕ੍ਕਟੋ। ਸੋ ਹਿ ਦੁਮਸਾਖਾਸੁ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸਾਵ ਅਸ੍ਸ ਗੋਚਰੋ ਸਞ੍ਚਰਣਭੂਮਿਭੂਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦੁਮਸਾਖਗੋਚਰੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਜਨਿਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। ਰਾਜਾ ਹਿ ਪਰਮਿਸ੍ਸਰਭਾਵੇਨ ਜਨਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦੋਤਿ ਜਨਿਨ੍ਦੋ। **ਕਲ਼ਾਯਮੁਟ੍ਠਿ**ਨ੍ਤਿ ਚਣਕਮੁਟ੍ਠਿਂ। ''ਕਾਲ਼ਰਾਜਮਾਸਮੁਟ੍ਠਿ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿਯੇਵ। **ਅਵਕਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਅਵਕਿਰਿਤ੍ਵਾ। **ਕੇਵਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ। **ਗਵੇਸਤੀ**ਤਿ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਤਂ ਏਕਮੇਵ ਪਰਿਯੇਸਤਿ।

ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੨. ''ਏਵਮੇਵ ਮਯਂ ਰਾਜ, ਯੇ ਚਞ੍ਞੇ ਅਤਿਲੋਭਿਨੋ।
ਅਪ੍ਪੇਨ ਬਹੁਂ ਜਿਯ੍ਯਾਮ, ਕਲ਼ਾਯੇਨੇਵ ਵਾਨਰੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਏਵਮੇਵ ਮਯਞ੍ਚ ਯੇ ਚਞ੍ਞੇ ਲੋਭਾਭਿਭੂਤਾ ਜਨਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਪ੍ਪੇਨ ਬਹੁਂ ਜਿਯ੍ਯਾਮ। ਮਯਞ੍ਹਿ ਏਤਰਹਿ ਅਕਾਲੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸਮਯੇ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਬਹੁਕਾ ਅਤ੍ਥਾ ਪਰਿਹਾਯਾਮ। **ਕਲ਼ਾਯੇਨੇਵ ਵਾਨਰੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਯਂ ਵਾਨਰੋ ਏਕਂ ਕਲ਼ਾਯਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਤੇਨੇਕੇਨ ਕਲ਼ਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬਕਲ਼ਾਯੇਹਿ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਏਵਂ ਮਯਮ੍ਪਿ ਅਕਾਲੇਨ ਕਨ੍ਦਰਪਦਰਾਦੀਸੁ ਪੂਰੇਸੁ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਅਤ੍ਥਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ ਬਹੂਹਿ ਹਤ੍ਥਿਵਾਹਨਅਸ੍ਸਵਾਹਨਾਦੀਹਿ ਚੇਵ ਬਲਕਾਯੇਨ ਚ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਕਾਲੇ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। ਚੋਰਾਪਿ ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਚੋਰਮਦ੍ਦਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਤੋ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਪਿ ਚੋਰਾ ''ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਕਿਰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮං ਧਮ੍ਮਦੇਸਨං ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕං ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਲਾਯਮੁਟ੍ਠਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੭੭] ੭. ਤਿਨ੍ਦੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਨੁਹਤ੍ਥਕਲਾਪੇਹੀਤਿ ਇਦං ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿං ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਹਿ **ਮਹਾਬੋਧਿਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੧੮.੧੨੪ ਆਦਯੋ) ਵਿਯ **ਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੯੦ ਆਦਯੋ) ਵਿਯ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਣ੍ਣං ਵਣ੍ਣਿਤං ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਤਥਾਗਤੋ ਪਞ੍ਞਵਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਞ੍ਞਵਾ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤං ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯං ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜං ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਾਨਰਯੋਨਿਯං ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਨਰਗਣਪਰਿਵਾਰੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਸං ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾਸਨ੍ਨੇ ਏਕੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕੋ ਕਦਾਚਿ ਵਸਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਉਬ੍ਬਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਗਾਮਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਧੁਰਫਲੋ ਏਕੋ ਤਿਨ੍ਦੁਕਰੁਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਵਾਨਰਗਣੋ ਉਬ੍ਬਸਿਤਕਾਲੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਤਿ। ਅਥਾਪਰਸ੍ਮਿං ਫਲਵਾਰੇ ਸੋ ਗਾਮੋ ਪੁਨ ਆਵਾਸੋ ਅਹੋਸਿ ਦਲ੍ਹਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵਾਰਯੁਤ੍ਤੋ, ਸੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖੋ ਫਲਭਾਰਨਮਿਤਸਾਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਵਾਨਰਗਣੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਮਯං ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸੁਕਗਾਮੇ ਤਿਨ੍ਦੁਕਫਲਾਨਿ ਖਾਦਾਮ, ਫਲਿਤੋ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਏਤਰਹਿ ਰੁਕ੍ਖੋ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ, ਆਵਸਿਤੋ ਸੋ ਗਾਮੋ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ’’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਇਮං ਪਵਤ੍ਤිං ਜਾਨਾਹੀ’’ਤਿ ਏਕං ਵਾਨਰං ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਫਲਿਤਭਾਵං ਗਾਮਸ੍ਸ ਚ ਗਾਲ੍ਹਵਾਸਭਾਵං ਞਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਨਰਾਨං ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਵਾਨਰਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲਿਤਭਾਵං ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਧੁਰਾਨਿ ਤਿਨ੍ਦੁਕਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਜਾਤਾ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥං ਆਰੋਚੇਸੁං। ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੋ ‘‘ਗਾਮੋ ਆਵਾਸੋ ਅਨਾਵਾਸੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਵਾਸੋ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬං। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਿ ਬਹੁਮਾਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨං ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਵੇਲਾਯ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਬਹੂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦං ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨං ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਕਾਲං ਆਗਮਯਮਾਨਾ ਮਹਾਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਨਿਦ੍ਦං ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖං ਆਰੁਯ੍ਹ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿංਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚੇਨ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਮਜ੍ਝਗਤੋ ਵਾਨਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨං ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਧਨੁਕਲਾਪං ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵੁਧਹਤ੍ਥਾ ਲੇਡ੍ਡੁਦਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ‘‘ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾਨਰੇ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਰੁਕ੍ਖං ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠංਸੁ। ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਨਰਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਨੋ ਅਞ੍ਞං ਪਟਿਸ੍ਸਰਣං ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੇਨਾ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕං ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਠਮං ਗਾਥਮਾਹංਸੁ –

੫੩. ‘‘ਧਨੁਹਤ੍ਥਕਲਾਪੇਹਿ, ਨੇਤ੍ਤਿංਸਵਰਧਾਰਿਭਿ।
ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਕਿਣ੍ਣਮ੍ਹ, ਕਥං ਮੋਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਨੁਹਤ੍ਥਕਲਾਪੇਹੀ**ਤਿ ਧਨੁਕਲਾਪਹਤ੍ਥੇਹਿ, ਧਨੂਨਿ ਚੇਵ ਸਰਕਲਾਪੇ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨੇਤ੍ਤਿංਸਵਰਧਾਰਿਭੀ**ਤਿ ਨੇਤ੍ਤਿංਸਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਖਗ੍ਗਾ, ਉਤ੍ਤਮਖਗ੍ਗਧਾਰੀਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਕਿਣ੍ਣਮ੍ਹਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਮ੍ਹ। **ਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕං ਮੋਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਤੇਸං ਕਥං ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੋ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਬਹੁਕਿਚ੍ਚਾ, ਅਜ੍ਜਪਿ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੋ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਪਿ ਨਾਮ ਤੇਸං ‘ਅਮ੍ਹੇ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾਨං ਇਮਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯਕਰං ਅਞ੍ਞං ਕਿਚ੍ਚං ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਵਾਨਰੇ

ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੪. ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਬਹੁਕਿਚ੍ਚਾਨਂ, ਅਤ੍ਥੋ ਜਾਯੇਥ ਕੋਚਿ ਨਂ।
ਅਤ੍ਥਿ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ, ਖਜ੍ਜਥਞ੍ਞੇਵ ਤਿਨ੍ਦੁਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਬਹੁਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਅਤ੍ਥੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਯਮੇਵੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤ੍ਥਿ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਫਲਾਨਂ ਆਕਡ੍ਢਨਪਰਿਕਡ੍ਢਨਵਸੇਨ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਬਹੁ ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ। **ਖਜ੍ਜਥਞ੍ਞੇਵ ਤਿਨ੍ਦੁਕ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਨ੍ਦੁਕਫਲਂ ਖਜ੍ਜਥਞ੍ਞੇਵ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਹਿ ਯਾਵਤਕੇਨ ਵੋ ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਖਾਦਥ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਹਰਣਕਾਲਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਗਣਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਸਿ। ਏਤ੍ਤਕਞ੍ਹਿ ਅਸ੍ਸਾਸਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਫਲਿਤੇਨ ਹਦਯੇਨ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯੁਂ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਏਵਂ ਵਾਨਰਗਣਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਸਬ੍ਬੇ ਵਾਨਰੇ ਸਮਾਨੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਮਾਨੇਨ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਂ ਸੇਨਕਂ ਨਾਮ ਵਾਨਰਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸੇਨਕੋ ਨਾਗਤੋ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਸਚੇ ਸੇਨਕੋ ਨਾਗਤੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਇਦਾਨਿ ਵੋ ਸੋ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੇਨਕੋਪਿ ਖੋ ਵਾਨਰਗਣਸ੍ਸ ਗਮਨਕਾਲੇ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਕਞ੍ਚਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਪਦਾਨੁਪਦਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਵਾਨਰਗਣਸ੍ਸ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਗੇਹੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਨ੍ਤਿਯਾ ਮਹਲ੍ਲਕਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਗਾਮਦਾਰਕੋ ਵਿਯ ਏਕਂ ਉਮ੍ਮੁਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਵਾਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗਾਮਂ ਪਦੀਪੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਕ੍ਕਟੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤੁਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਵਾਨਰਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਾ ਸੇਨਕਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਏਕੇਕਂ ਫਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਸੇਨਕੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਨਰਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਨ੍ਦੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੭੮] ੮. ਕਚ੍ਛਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਜਨਿਤ੍ਤਂ ਮੇ ਭਵਿਤ੍ਤਂ ਮੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਹਿਵਾਤਕਰੋਗਮੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਅਹਿਵਾਤਕਰੋਗੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਹਂਸੁ – ''ਤਾਤ, ਮਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਵਸ, ਭਿਤ੍ਤਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਰਕ੍ਖ, ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਮਹਾਨਿਧਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖੇਨ ਜੀਵੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਭਿਤ੍ਤਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੋਗੇ ਵੂਪਸਨ੍ਤੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਿਧਾਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸਂ ਵਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਵਤ੍ਥਚ੍ਛਾਦਨਾਦੀਨਿ ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਅਹਿਵਾਤਕਰੋਗੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਅਸ੍ਸੁਮ੍ਹ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਸੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਭਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਆਲਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਤਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ, ਅਨਾਲਯਂ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤਾ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਗਾਮਕੇ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਮਹਾਨਦਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਬਦ੍ਧੋ ਮਹਾਜਾਤਸ੍ਸਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਬਹੁਉਦਕਕਾਲੇ ਨਦਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋਦਕੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਕੇ ਮਨ੍ਦੀਭੂਤੇ ਵਿਸੁਂ ਹੋਤਿ। ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾ ਪਨ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਸੁਵੁਟ੍ਠਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਦੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਿਕਾ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਦੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਿਕਾ

ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਏਕਾਬਦ੍ਧਕਾਲੇਯੇਵ ਤਮ੍ਹਾ ਸਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨਦਿੰ ਅਗਮਿੰਸੁ। ਏਕੋ ਪਨ ਕਚ੍ਛਪੋ ''ਇਦੰ ਮੇ ਜਾਤਟ੍ਠਾਨੰ ਵਡ੍ਢਿਤਟ੍ਠਾਨੰ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਵਸਿਤਟ੍ਠਾਨੰ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਇਮੰ ਜਹਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਨਦਿੰ ਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਿਦਾਘਸਮਯੇ ਤਤ੍ਥ ਉਦਕੰ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਸੋ ਕਚ੍ਛਪੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਤਿਕਗਹਣਟ੍ਠਾਨੇ ਭੂਮਿੰ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਤ੍ਤਿਕੰ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਕੁਦ੍ਦਾਲੇਨ ਭੂਮਿੰ ਖਣਨ੍ਤੋ ਕਚ੍ਛਪਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਪਿਣ੍ਡੰ ਵਿਯ ਕੁਦ੍ਦਾਲੇਨੇਵ ਨੰ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਥਲੇ ਪਾਤੇਸਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਆਲਯੰ ਜਹਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਏਵੰ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੫੫. ''ਜਨਿਤ੍ਤੰ ਮੇ ਭਵਿਤ੍ਤੰ ਮੇ, ਇਤਿ ਪਙ੍ਕੇ ਅਵਸ੍ਸਯਿੰ।
ਤੰ ਮੰ ਪਙ੍ਕੋ ਅਜ੍ਝਭਵਿ, ਯਥਾ ਦੁਬ੍ਬਲਕੰ ਤਥਾ।
ਤੰ ਤੰ ਵਦਾਮਿ ਭਗ੍ਗਵ, ਸੁਣੋਹਿ ਵਚਨੰ ਮਮ॥

੫੬. ''ਗਾਮੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾਰਞ੍ਞੇ, ਸੁਖੰ ਯਤ੍ਰਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ।
ਤੰ ਜਨਿਤ੍ਤੰ ਭਵਿਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪਜਾਨਤੋ।
ਯਮ੍ਹਿ ਜੀਵੇ ਤਮ੍ਹਿ ਗਚ੍ਛੇ, ਨ ਨਿਕੇਤਹਤੋ ਸਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜਨਿਤ੍ਤੰ ਮੇ ਭਵਿਤ੍ਤੰ ਮੇ**ਤਿ ਇਦੰ ਮਮ ਜਾਤਟ੍ਠਾਨੰ, ਇਦੰ ਮਮ ਵਡ੍ਢਿਤਟ੍ਠਾਨੰ। **ਇਤਿ ਪਙ੍ਕੇ ਅਵਸ੍ਸਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨਾਹੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਦ੍ਦਮੇ ਅਵਸ੍ਸਯਿੰ ਨਿਪਜ੍ਜਿੰ, ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਜ੍ਝਭਵੀ**ਤਿ ਅਧਿਅਭਵਿ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੇਸਿ। **ਭਗ੍ਗਵਾ**ਤਿ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੰ ਆਲਪਤਿ। ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਾਨਞ੍ਹਿ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਏਸਾ, ਯਦਿਦੰ ਭਗ੍ਗਵਾਤਿ। **ਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸ੍ਸਾਦੰ। **ਤੰ ਜਨਿਤ੍ਤੰ ਭਵਿਤ੍ਤਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਤੰ ਜਾਤਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਵਡ੍ਢਿਤਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ। ''ਜਾਨਿਤ੍ਤੰ ਭਾਵਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਦੀਘਵਸੇਨਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਪਜਾਨਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਾਨਤ੍ਥੰ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣੰ ਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਨ ਨਿਕੇਤਹਤੋ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਨਿਕੇਤੇ ਆਲਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਕੇਤੇਨ ਹਤੋ, ਏਵਰੂਪੰ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖੰ ਪਾਪਿਤੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਏਵੰ ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਪਸ੍ਸਥ ਇਮੰ ਕਚ੍ਛਪੰ, ਅਯੰ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾਨੰ ਮਹਾਨਦਿੰ ਗਮਨਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਆਲਯੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਮਤ੍ਤਿਕਗਹਣਟ੍ਠਾਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥਸ੍ਸਾਹੰ ਮਤ੍ਤਿਕੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਮਹਾਕੁਦ੍ਦਾਲੇਨ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਪਿਣ੍ਡੰ ਵਿਯ ਨੰ ਥਲੇ ਪਾਤੇਸਿੰ, ਅਯੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਏਵਮੇਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਆਲਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਰਣੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਕਚ੍ਛਪੇਨ ਸਦਿਸਾ ਅਹੁਵਤ੍ਥ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ 'ਮਯ੍ਹੰ ਰੂਪੰ ਮਯ੍ਹੰ ਸਦ੍ਦੋ ਮਯ੍ਹੰ ਗਨ੍ਧੋ ਮਯ੍ਹੰ ਰਸੋ ਮਯ੍ਹੰ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੋ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹੰ ਧੀਤਾ ਮਯ੍ਹੰ ਦਾਸਦਾਸਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਮਯ੍ਹੰ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣ'ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਵਸੇਨ ਉਪਭੋਗਵਸੇਨ ਮਾ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਥ, ਏਕਕੋਵੇਸ ਸਤ੍ਤੋ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ। ਏਵੰ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਓਵਾਦਮਦਾਸਿ, ਸੋ ਓਵਾਦੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੰ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾਨਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਗ੍ਗਪੁਰੰ ਪੂਰੇਸਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਥੇਵ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰੰ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ''ਤਦਾ ਕਚ੍ਛਪੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਚ੍ਛਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੭੯] ੯. ਸਤਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਵੀਸਤਿਵਿਧਂ ਅਨੇਸਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮੇਨ ਦੂਤਕਮ੍ਮੇਨ ਪਹਿਣਕਮ੍ਮੇਨ ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਕੇਨ ਪਿਣ੍ਡਪਟਿਪਿਣ੍ਡੇਨਾਤਿ ਏਵਰੂਪਾਯ ਏਕਵੀਸਤਿਵਿਧਾਯ ਅਨੇਸਨਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸੁਂ। ਸਾ **ਸਾਕੇਤਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੨.੧੭੩-੧੭੪) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਤਥਾ ਜੀਵਿਕਕਪ੍ਪਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਸਨਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਪਨ ਏਵਂ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਤ੍ਤਭਾਵਾ ਪੇਤਤ੍ਤਭਾਵਾ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਰਗੋਣਾ ਹੁਤ੍ਵਾਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਿਰਯੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਤੇਸਂ ਹਿਤਤ੍ਥਾਯ ਸੁਖਤ੍ਥਾਯ ਅਤ੍ਤਜ੍ਝਾਸਯਂ ਸਕਪਟਿਭਾਨਂ ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਕਥੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਕਵੀਸਤਿਵਿਧਾਯ ਅਨੇਸਨਾਯ ਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ। ਅਨੇਸਨਾਯ ਹਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਆਦਿਤ੍ਤਲੋਹਗੁਲ਼ਸਦਿਸੋ ਹਲਾਹਲਵਿਸੂਪਮੋ। ਅਨੇਸਨਾ ਹਿ ਨਾਮੇਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੇਹਿ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ ਪਟਿਕੁਟ੍ਠਾ। ਅਨੇਸਨਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਹਾਸੋ ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹਿ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਮਮ ਸਾਸਨੇ ਚਣ੍ਡਾਲਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭੋਜਨਸਦਿਸੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗੋ ਸਤਧਮ੍ਮਮਾਣਵਸ੍ਸ ਚਣ੍ਡਾਲੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤਪਰਿਭੋਗੋ ਵਿਯ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਣ੍ਡਾਲਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਪਾਥੇਯ੍ਯਤਣ੍ਡੁਲੇ ਚ ਭਤ੍ਤਪੁਟਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਏਕੋ ਮਾਣਵੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸਤਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਸੋਪਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਚ ਭਤ੍ਤਪੁਟਞ੍ਚ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ, ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਸਮਾਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ‘‘ਕਿਂਜਾਤਿਕੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ‘‘ਅਹਂ ਚਣ੍ਡਾਲੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਕਿਂਜਾਤਿਕੋਸੀ’’ਤਿ ਮਾਣਵਂ ਪੁਚ੍ਛਿ । ‘‘ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਹ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਮਗ੍ਗਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਤਰਾਸਵੇਲਾਯ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਪੁਟਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਣਵ, ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਨਤ੍ਥਿ, ਅਰੇ ਚਣ੍ਡਾਲ, ਮਮ ਭਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪੁਟਕਭਤ੍ਤਂ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਂ ਅਕਤ੍ਵਾਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪਣ੍ਣੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਟਕਭਤ੍ਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਧੋਤਹਤ੍ਥਪਾਦੋ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਚ ਸੇਸਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ‘‘ਗਚ੍ਛਾਮ, ਮਾਣਵਾ’’ਤਿ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਤੇ ਸਕਲਦਿਵਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਉਭੋਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਪੁਟਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਮਾਣਵੋ ਸਕਲਦਿਵਸਂ ਮਗ੍ਗਗਮਨੇਨ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਛਾਤਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਚੇ ਮੇ ਭਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਇਤਰੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤੇਵ। ਮਾਣਵੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਮਯ੍ਹਂ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਸਬ੍ਬਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲੇਤ੍ਵਾਪਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ‘‘ਮਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪਦੇਸਾਨਂ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਤਂ, ਚਣ੍ਡਾਲਸ੍ਸ ਨਾਮ ਮੇ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤਂ ਭੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਬਲਵਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਸਲੋਹਿਤਂ ਭਤ੍ਤਂ ਮੁਖਤੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਿ। ਸੋ ‘‘ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਵਤ ਮੇ ਕਾਰਣਾ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਬਲਵਸੋਕਤਾਯ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੭. ‘‘ਤਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਞ੍ਚ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਂ, ਤਞ੍ਚ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਨੋ ਅਦਾ।
ਸੋਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਾਤਿਕੋ, ਯਂ ਭੁਤ੍ਤਂ ਤਮ੍ਪਿ ਉਗ੍ਗਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਂ ਮਯਾ ਭੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਅਪ੍ਪਞ੍ਚ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਞ੍ਚ, ਤਞ੍ਚ ਸੋ ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਮਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਥ ਖੋ ਨਿਪ੍ਪੀਲਿਯਮਾਨੋ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਅਦਾਸਿ, ਸੋਹਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਾਤਿਕੋ, ਤੇਨੇਵ ਮੇ ਯਂ ਭੁਤ੍ਤਂ, ਤਮ੍ਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲੋਹਿਤੇਨ ਉਗ੍ਗਤਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਮਾਣਵੋ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਦਾਨਿ ਮੇ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤੇਨਾ''ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਵ ਅਨਾਥਮਰਣਂ ਪਤ੍ਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਸੇਯ਼ਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤਧਮ੍ਮਮਾਣਵਸ੍ਸ ਤਂ ਚਣ੍ਡਾਲੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਯੁਤ੍ਤਭੋਜਨਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨੇਵ ਹਾਸੋ, ਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਅਨੇਸਨਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਤਥਾਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਪਟਿਕੁਟ੍ਠਗਰਹਿਤਜੀਵਿਤਭਾਵਤੋ ਨੇਵ ਹਾਸੋ, ਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੮. ''ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ, ਯੋ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਜੀਵਤਿ।
ਸਤਧਮ੍ਮੋਵ ਲਾਭੇਨ, ਲਦ੍ਧੇਨਪਿ ਨ ਨਨ੍ਦਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਆਜੀਵਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਧਮ੍ਮਂ। **ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ। **ਅਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਏਕਵੀਸਤਿਯਾ ਅਨੇਸਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ। **ਸਤਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ, ''ਸਨ੍ਤਧਮ੍ਮੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਨ ਨਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਸਤਧਮ੍ਮੋ ਮਾਣਵੋ ''ਚਣ੍ਡਾਲੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕਂ ਮੇ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਲਾਭੇਨ ਨ ਨਨ੍ਦਤਿ, ਏਵਂ ਇਮਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਅਨੇਸਨਾਯ ਲਦ੍ਧਲਾਭਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਨ ਨਨ੍ਦਤਿ ਨ ਤੁਸ੍ਸਤਿ, ''ਬੁਦ੍ਧਗਰਹਿਤਜੀਵਿਕਾਯ ਜੀਵਾਮੀ''ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੇਸਨਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਧਮ੍ਮਮਾਣਵਸ੍ਸੇਵ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਮਰਣਂ ਮਰਿਤੁਂ ਵਰਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ''ਤਦਾ ਮਾਣਵੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਹਮੇਵ ਚਣ੍ਡਾਲਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਤਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੮੦] ੧੦. ਦੁਦ੍ਦਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਦ੍ਦਦਂ ਦਦਮਾਨਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਗਣਦਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਕਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਯਪੁਤ੍ਤਾ ਛਨ੍ਦਕਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਅਦਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਗਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦਾਨੇ ਬਹੁਦਾਯਕਾਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਦਾਯਕਾਪਿ, ਤੇਸਂ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ 'ਇਦਂ ਦਾਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤੂ'''ਤਿ ਦਾਨਂ ਨਿਯ਼ਾਦੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਖੋ ਉਪਾਸਕਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਨਿਯ਼ਾਦੇਨ੍ਤੇਹਿ ਮਹਾਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਏਵਮੇਵ ਨਿਯ਼ਾਦਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸਂ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਚਿਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੇ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵਾਰਗਾਮੇ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਦਂਸੁ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਚਰਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣਬਨ੍ਧਨੇਨ ਛਨ੍ਦਕਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿਂਸੁ। ਦਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਗਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ਏਵਮੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਦਾਨਂ ਨਿਯ਼ਾਦੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਆਵੁਸੋ, ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸਾਦੇ ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਕਂ ਨਾਮ ਦਾਨਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੫੯. ''ਦੁਦ੍ਦਦਂ ਦਦਮਾਨਾਨਂ, ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਕਮ੍ਮ ਕੁਬ੍ਬਤਂ।

ਅਸਨ੍ਤੋ ਨਾਨੁਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋ ਦੁਰਨ੍ਨਯੋ॥

੬੦. ''ਤਸ੍ਮਾ ਸਤਞ੍ਚ ਅਸਤੰ, ਨਾਨਾ ਹੋਤਿ ਇਤੋ ਗਤਿ।
ਅਸਨ੍ਤੋ ਨਿਰਯੰ ਯਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤੋ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਦ੍ਦਦਨ੍ਤਿ** ਦਾਨੰ ਨਾਮ ਲੋਭਦੋਸਵਸਿਕੇਹਿ ਅਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਦਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦੁਦ੍ਦਦ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੰ ਦਦਮਾਨਾਨੰ। **ਦੁਕ੍ਕਰੰ ਕਮ੍ਮ ਕੁਬ੍ਬਤਨ੍ਤਿ** ਤਦੇਵ ਦਾਨਕਮ੍ਮੰ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਕਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਦੁਕ੍ਕਰੰ। ਤੰ ਕੁਰੁਮਾਨਾਨੰ। **ਅਸਨ੍ਤੋਤਿ** ਅਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਾਲਾ। **ਨਾਨੁਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤੀਤਿ** ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਨੁਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਸਤੰ ਧਮ੍ਮੋਤਿ** ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਸਭਾਵੋ। ਦਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਦੁਰਨ੍ਨਯੋਤਿ** ਫਲਸਮ੍ਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ, ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਦਾਨਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪੋ ਫਲਵਿਪਾਕੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦੁਰਨੁਬੋਧੋ। ਅਪਿਚ **ਦੁਰਨ੍ਨਯੋਤਿ** ਦੁਰਧਿਗਮੋ, ਅਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਦਾਨਫਲੰ ਨਾਮ ਲਦ੍ਧੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਨਾ ਹੋਤਿ ਇਤੋ ਗਤੀਤਿ** ਇਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਲੋਕੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣੰ ਨਾਨਾ ਹੋਤਿ। **ਅਸਨ੍ਤੋ ਨਿਰਯੰ ਯਨ੍ਤੀਤਿ** ਅਪਣ੍ਡਿਤਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਦਾਨੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲੰ ਅਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਸਨ੍ਤੋ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣਾਤਿ** ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਨ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲੰ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਸੁਚਰਿਤਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਹਨ੍ਤੰ ਸਗ੍ਗਸੁਖਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਸ੍ਸਿਕੇ ਮਾਸੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਝਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਇਸਿਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਦ੍ਦਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕਲ੍ਯਾਣਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮੰ ਦਦ੍ਦੂਰੰ, ਮਕ੍ਕਟਿ ਦੁਬ੍ਭਿਮਕ੍ਕਟੰ।
ਆਦਿਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚੇਵ, ਕਲਾਯਮੁਟ੍ਠਿ ਤਿਨ੍ਦੁਕੰ।
ਕਚ੍ਛਪੰ ਸਤਧਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਦੁਦ੍ਦਦਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਦਸ॥

੪. ਅਸਦਿਸਵਗ੍ਗੋ

[੧੮੧] ੧. ਅਸਦਿਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਅਸਦਿਸੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਭਗਵਤੋ ਮਹਾਨਿਕ੍ਖਮਪਾਰਮਿੰ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੰ ਪਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਜਾਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ''ਅਸਦਿਸਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞੋ

ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਜਾਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਚ ਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਇਸ੍ਸਾਸਸਿਪ੍ਪੇ ਅਸਦਿਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿ। ਰਾਜਾ ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਸਦਿਸਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਪਰਜ੍ਜਂ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲਕਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜੇ ਦੀਯਮਾਨੇ ‘‘ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਰਜ੍ਜੇਨਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਂ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਰਜ੍ਜੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿ, ਕਨਿਟ੍ਠੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਪਕਤਿਯਾ ਵਸਨਾਕਾਰੇਨੇਵ ਵਸਿ। ਰਾਜਪਾਦਮੂਲਿਕਾ ‘‘ਅਸਦਿਸਕੁਮਾਰੋ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਥੇਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ‘‘ਭਾਤਰਂ ਮੇ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਯੋਜੇਸਿ।

ਅਥੇਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਚਰਕੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਰਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਕੋ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਭੋਗਂ ਇਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਏਕਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ ਸਤਸਹਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਆਗਚ੍ਛਤੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਤ੍ਵਂ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਹਸ੍ਸੂ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦੀਯਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਤਿਬਹੁਂ ਲਭਤੀ’’ਤਿ ਪੋਰਾਣਕਧਨੁਗ੍ਗਹਾ ਉਜ੍ਝਾਯਿਂਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟਸਮੀਪੇ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਮਹਾਸਯਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਉਦ੍ਧਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਏਕਂ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਂ ਸਰੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਨ ਤਂ, ਦੇਵ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗਰੁ, ਦੇਵੇਨ ਪਨ ਨੋ ਬਹੁਵਾਰੇ ਕਮ੍ਮਂ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਂ, ਅਧੁਨਾਗਤੋ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਬਹੁਤਰਂ ਲਭਤਿ, ਤਂ ਪਾਤਾਪੇਥਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਤ, ਏਤਂ ਪਾਤੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਂ ਓਕਾਸਂ ਲਭਮਾਨੋ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਤਰੋਕਾਸ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਯਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਕਾਸ’’ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਸਯਨਂ ਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਧਨੁ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਵਾਸਨਨ੍ਤਰੇ ਧਨੁਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਸਾਣਿਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਾਣਿਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਨਿਵਤ੍ਥਂ ਸੇਤਵਤ੍ਥਂ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਰਤ੍ਤਪਟਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਚ੍ਛਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਰਤ੍ਤਪਟਂ ਉਦਰੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕਤੋ ਸਨ੍ਧਿਯੁਤ੍ਤਂ ਖਗ੍ਗਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾਮਪਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਕਞ੍ਚੁਕਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਚਾਪਨਾਲ਼ਿਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਧਿਯੁਤ੍ਤਮੇਣ੍ਡਕਮਹਾਧਨੁਂ ਆਦਾਯ ਪਵਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਜਿਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹੀਸਂ ਸੀਸੇ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਿਖਿਣਖੁਰਪ੍ਪਂ ਨਖੇਹਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਯਮਾਨੋ ਸਾਣਿਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਨਾਗਕੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਰਖਿਪਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖੁਰਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਹ – ‘‘ਕਿਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤਂ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਂ ਉਦ੍ਧਂ ਆਰੋਹਨਕਣ੍ਡੇਨ ਪਾਤੇਮਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਧੋ ਓਰੋਹਨਕਣ੍ਡੇਨਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਬਹੂ ਮਯਾ ਆਰੋਹਨਕਣ੍ਡੇਨ ਪਾਤੇਨ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ, ਓਰੋਹਨਕਣ੍ਡੇਨ ਪਨ ਪਾਤੇਨ੍ਤਾ ਮਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ, ਓਰੋਹਨਕਣ੍ਡੇਨ ਪਾਤੇਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਂ ਕਣ੍ਡਂ ਦੂਰਂ ਆਰੋਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਾਵ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਭਵਨਂ, ਤਾਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਓਰੋਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਾਵਸ੍ਸ ਓਰੋਹਨਂ, ਤਾਵ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਨ ਆਹ – ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਂ ਕਣ੍ਡਂ ਪਨ ਆਰੋਹਮਾਨਂ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਵਣ੍ਟਂ ਯਾਵਮਜ੍ਝਂ ਕਨ੍ਤਮਾਨਂ ਆਰੋਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਓਰੋਹਮਾਨਂ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਇਤੋ ਵਾ ਏਤ੍ਤੋ ਵਾ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਜੁਞ੍ਞੇਵ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਸ੍ਸ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਵੇਗਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਡਂ ਖਿਪਿ। ਤਂ ਕਣ੍ਡਂ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਵਣ੍ਟਂ ਯਾਵਮਜ੍ਝਂ ਕਨ੍ਤਮਾਨਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਕਣ੍ਡਂ ਯਾਵ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਭਵਨਂ ਗਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਖਿਤ੍ਤਕਣ੍ਡਤੋ ਅਧਿਕਤਰਂ ਵੇਗਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਣ੍ਡਂ ਖਿਪਿ, ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਕਣ੍ਡਪੁਙ੍ਖੇ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਂ ਦੇਵਤਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸੁਂ, ਨਿਵਤ੍ਤਨਕਣ੍ਡਸ੍ਸ ਵਾਤਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸਦ੍ਦੋ ਅਸਨਿਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੇਨ ‘‘ਕਿਂ ਏਸੋ ਸਦ੍ਦੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਨਿਵਤ੍ਤਨਕਣ੍ਡਸ੍ਸ

ਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੇ ਕਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪਤਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤਂ ਮਹਾਜਨਂ ''ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਕਣ੍ਡਸ੍ਸ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਕਣ੍ਡਂ ਓਤਰਮਾਨਂ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਇਤੋ ਵਾ ਏਤ੍ਤੋ ਵਾ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਜੁਞ੍ਞੇਵ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਯਾ ਚ ਕਣ੍ਡਸ੍ਸ ਚ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਯੇਵ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਮ੍ਬਪਿਣ੍ਡਿਂ, ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਕਣ੍ਡਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨ ਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਪਸਂਸਤਿ ਉਨ੍ਨਦਤਿ ਅਪ੍ਫੋਟੇਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਵਿਧੂਨਤਿ, ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਰਾਜਪਰਿਸਾਯ ਤੁਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਧਨਂ ਕੋਟਿਮਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾਪਿਸ੍ਸ ਧਨਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਮਹਨ੍ਤਞ੍ਚ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਤੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਸਕ੍ਕਤੇ ਗਰੁਕਤੇ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੇ ''ਅਸਦਿਸਕੁਮਾਰੋ ਕਿਰ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਦੇਤੁ ਯੁਦ੍ਧਂ ਵਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ''ਕੁਹਿਂ ਮੇ ਭਾਤਾ ਵਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਸਾਮਨ੍ਤਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਮ ਭਾਤਿਕੇ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਗਚ੍ਛਥ ਤਸ੍ਸ ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਦੂਤੇ ਪਾਹੇਸਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ''ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਡੇ ਅਕ੍ਖਰਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਅਸਦਿਸਕੁਮਾਰੋ ਆਗਤੋ, ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਕਣ੍ਡਂ ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਵੋ ਜੀਵਿਤਂ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜੀਵਿਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਅਟ੍ਟਾਲਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਰਾਜੂਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂ ਕਞ੍ਚਨਪਾਤਿਮਕੁਲੇਯੇਵ ਕਣ੍ਡਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਤੇ ਅਕ੍ਖਰਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਖੁਦ੍ਦਕਮਕ੍ਖਿਕਾਯ ਪਿਵਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਲੋਹਿਤਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰਂ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਵਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਦਿਸਕੁਮਾਰੋ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੬੧. ''ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਅਸਦਿਸੋ, ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਬ੍ਬਲੋ।
ਦੂਰੇਪਾਤੀ ਅਕ੍ਖਣਵੇਧੀ, ਮਹਾਕਾਯਪ੍ਪਦਾਲਨੋ॥

੬੨. ''ਸਬ੍ਬਾਮਿਤ੍ਤੇ ਰਣਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਨ ਚ ਕਞ੍ਚਿ ਵਿਹੇਠਯਿ।
ਭਾਤਰਂ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਤ੍ਵਾਨ, ਸਂਯਮਂ ਅਜ੍ਝੁਪਾਗਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਦਿਸੋ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਨਾਮੇਨੇਵ, ਬਲਵੀਰਿਯਪਞ੍ਞਾਹਿਪਿ ਅਸਦਿਸੋਵ। **ਮਹਬ੍ਬਲੋ**ਤਿ ਕਾਯਬਲੇਨਪਿ ਪਞ੍ਞਾਬਲੇਨਪਿ ਮਹਬ੍ਬਲੋ। **ਦੂਰੇਪਾਤੀ**ਤਿ ਯਾਵ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਭਵਨਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਾ ਚ ਕਣ੍ਡਂ ਪੇਸੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਦੂਰੇਪਾਤੀ। **ਅਕ੍ਖਣਵੇਧੀ**ਤਿ ਅਵਿਰਾਧਿਤਵੇਧੀ। ਅਥ ਵਾ ਅਕ੍ਖਣਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਜ੍ਜੁ, ਯਾਵ ਏਕਾ ਵਿਜ੍ਜੁ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ, ਤਾਵ ਤੇਨੋਭਾਸੇਨ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠ ਵਾਰੇ ਕਣ੍ਡਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਤੀਤਿ **ਅਕ੍ਖਣਵੇਧੀ। ਮਹਾਕਾਯਪ੍ਪਦਾਲਨੋ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਕਾਯੇ ਪਦਾਲੇਤਿ। ਚਮ੍ਮਕਾਯੋ, ਦਾਰੁਕਾਯੋ, ਲੋਹਕਾਯੋ, ਅਯੋਕਾਯੋ, ਵਾਲਿਕਕਾਯੋ, ਉਦਕਕਾਯੋ, ਫਲਕਕਾਯੋਤਿ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਮਹਾਕਾਯਾ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੋ ਚਮ੍ਮਕਾਯਪਦਾਲਨੋ ਮਹਿਂਸਚਮ੍ਮਂ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਸੋ ਪਨ ਸਤਮ੍ਪਿ ਮਹਿਂਸਚਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਤਿਯੇਵ। ਅਞ੍ਞੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਬਹਲਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਪਦਰਂ, ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਬਹਲਂ ਅਸਨਪਦਰਂ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਸੋ ਪਨ ਫਲਕਸਤਮ੍ਪਿ ਏਕਤੋ ਬਦ੍ਧਂ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਤਥਾ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਬਹਲਂ ਤਮ੍ਬਲੋਹਪਟ੍ਟਂ, ਅਙ੍ਗੁਲਬਹਲਂ ਅਯਪਟ੍ਟਂ। ਵਾਲਿਕਸਕਟਸ੍ਸ ਬਦਰਸਕਟਸ੍ਸ ਪਲਾਲਸਕਟਸ੍ਸ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਾਗੇਨ ਕਣ੍ਡਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਭਾਗੇਨ ਅਤਿਪਾਤੇਤਿ, ਪਕਤਿਯਾ ਉਦਕੇ ਚਤੁਉਸਭਟ੍ਠਾਨਂ ਕਣ੍ਡਂ ਪੇਸੇਤਿ, ਥਲੇ ਅਟ੍ਠਉਸਭਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਮਹਾਕਾਯਾਨਂ ਪਦਾਲਨਤੋ ਮਹਾਕਾਯਪ੍ਪਦਾਲਨੋ। **ਸਬ੍ਬਾਮਿਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਅਮਿਤ੍ਤੇ। **ਰਣਂ ਕਤ੍**ਵਾਤਿ ਯੁਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨ ਚ ਕਞ੍ਚਿ ਵਿਹੇਠਯੀਤਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਨ ਵਿਹੇਠੇਸਿ। ਅਵਿਹੇਠਯਨ੍ਤੋਯੇਵ ਪਨ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਣ੍ਡਪੇਸਨੇਨੇਵ ਰਣਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਸਂਯਮਂ ਅਜ੍ਝੁਪਾਗਮੀ**ਤਿ ਸੀਲਸਂਯਮਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਉਪਗਤੋ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਸਦਿਸਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਦਿਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੮੨] ੨. ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋ ਸੂਰੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਰਿ ਹਿ ਪਠਮਗਮਨੇਨ ਕਪਿਲਪੁਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕਂ ਨਨ੍ਦਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਕਪਿਲਪੁਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਤਥਾਗਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਲੇ ''ਨਨ੍ਦਕੁਮਾਰੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢੁਲ੍ਲਿਖਿਤੇਹਿ ਕੇਸੇਹਿ ਵਾਤਪਾਨਨ੍ਤਰੇਨ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਵਟਂ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਇਦਂ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਵਚਨਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਅਨਭਿਰਤੋ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੁਪ੍ਪਣ੍ਡੁਕਜਾਤੋ ਧਮਨਿਸਨ੍ਥਤਗਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ତਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਨਨ੍ਦਂ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਪਰਿਵੇਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਕਚ੍ਚਿ, ਨਨ੍ਦ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਅਭਿਰਮਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਯਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਾਭਿਰਮਾਮੀ''ਤਿ। ''ਹਿਮਵਨ੍ਤਚਾਰਿਕਂ ਗਤਪੁਬ੍ਬੋਸਿ ਨਨ੍ਦਾ''ਤਿ? ''ਨ ਗਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ''ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦ੍ਧਿ, ਕਤਾਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਹਂ ਤਂ, ਨਨ੍ਦ, ਮਮ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਥੇਰਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਝਾਮਖੇਤ੍ਤੇ ਝਾਮਖਾਣੁਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਛਿਨ੍ਨਕਣ੍ਣਨਾਸਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਝਾਮਲੋਮਂ ਛਿਨ੍ਨਛਵਿਂ ਚਮ੍ਮਮਤ੍ਤਂ ਲੋਹਿਤਪਲਿਗੁਣ੍ਠਿਤਂ ਏਕਂ ਪਲੁਟ੍ਠਮਕ੍ਕਟਿਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ – ''ਪਸ੍ਸਸਿ, ਨਨ੍ਦ, ਏਤਂ ਮਕ੍ਕਟਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਖਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਿਕਂ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲਂ, ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹਾਦਯੋ ਸਤ੍ਤ ਮਹਾਸਰੇ, ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਨਦਿਯੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਪਬ੍ਬਤਰਜਤਪਬ੍ਬਤਮਣਿਪਬ੍ਬਤਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਅਨੇਕਸਤਰਾਮਣੇਯ੍ਯਕਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਬ੍ਬਤਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਤੇ, ਨਨ੍ਦ, ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਨ , ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਏਹਿ, ਨਨ੍ਦ, ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਤੇ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਦੇਵਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਡ੍ਢਤਿਯਕੋਟਿਸਙ੍ਖਾ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਕਕੁਟਪਾਦਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਯੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਨਨ੍ਦਂ ਤਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਅਚ੍ਛਰਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਓਲੋਕਾਪੇਸਿ। ''ਪਸ੍ਸਸਿ, ਨਨ੍ਦ, ਇਮਾ ਕਕੁਟਪਾਦਿਨਿਯੋ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਾ ਸੋਭਨ੍ਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ''ਤਿ। ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਸਾ ਪਲੁਟ੍ਠਮਕ੍ਕਟੀ, ਏਵਮੇਵ ਇਮਾ ਉਪਨਿਧਾਯ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ ਨਨ੍ਦਾ''ਤਿ? ''ਕਿਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਾ ਅਚ੍ਛਰਾ ਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਾਸਂ ਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ ਭਗਵਾ ਪਾਟਿਭੋਗੋ ਹੋਤਿ, ਅਹਂ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਰੋਹਿ, ਨਨ੍ਦ, ਅਹਂ ਤੇ ਪਾਟਿਭੋਗੋ''ਤਿ। ਏਵਂ ਥੇਰੋ ਦੇਵਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਤਥਾਗਤਂ ਪਾਟਿਭੋਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤਿਪਪਞ੍ਚਂ ਕਰੋਥ, ਏਥ ਗਚ੍ਛਾਮ, ਅਹਂ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਜੇਤਵਨਮੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿ। ਥੇਰੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਆਰਭਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਨਨ੍ਦੋ ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਲੋਕੇ ਦੇਵਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਨਂ ਕਾਰਣਾ ਮਂ ਪਾਟਿਭੋਗਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸਾਤਿ ਅਸੀਤਿਯਾ ਮਹਾਸਾਵਕਾਨਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਚ ਸੇਸਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ।

ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਨਨ੍ਦ, ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਲੋਕੇ ਦੇਵਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ‘ਦੇਵਚ੍ਛਰਾ ਲਭਨ੍ਤੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਦਸਬਲਂ ਪਾਟਿਭੋਗਂ ਗਣ੍ਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਨੁ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਤਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੋ ਮਾਤੁਗਾਮਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਕਿਲੇਸਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਤਿਯਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਿਂ ਨਾਨਾਕਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਥੇਰਂ ਲਜ੍ਜਾਪੇਸਿ ਨਿਤ੍ਤੇਜਂ ਅਕਾਸਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਸੀਤਿਮਹਾਸਾਵਕਾ ਅਵਸੇਸਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਨਨ੍ਦਂ ਲਜ੍ਜਾਪਯਿਂਸੁ।

ਸੋ ‘‘ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਵਤ ਮੇ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਹਿਰਿਯਾ ਚ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪੇਨ ਚ ਵੀਰਿਯਂ ਦਲ੍ਹਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸਵਂ ਮੁਞ੍ਚਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ‘‘ਯਦਾ ਤ੍ਵਂ, ਨਨ੍ਦ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਤਦਾਯੇਵਾਹਂ ਪਟਿਸ੍ਸਵਾ ਮੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਯਾਵ ਓਵਾਦਕ੍ਖਮੋ ਚਾਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਨ੍ਦੋ ਓਵਾਦਕ੍ਖਮੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਸਿਪ੍ਪੇ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ ਏਕਂ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਪਤ੍ਤਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਂ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਰਾਜਾ ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਹਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਦੇਤੁ ਯੁਦ੍ਧਂ ਵਾ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ‘‘ਯੁਦ੍ਧਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਾਕਾਰਦ੍ਵਾਰਟ੍ਟਾਲਕਗੋਪੁਰੇਸੁ ਬਲਕਾਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਪਤ੍ਤਰਾਜਾ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਂ ਵਮ੍ਮੇਨ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਵਮ੍ਮਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਤਿਖਿਣਂ ਅਙ੍ਕੁਸਂ ਆਦਾਯ ‘‘ਨਗਰਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਹਤ੍ਥਗਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਂ ਨਗਰਾਭਿਮੁਖਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਉਣ੍ਹਕਲਲਾਨਿ ਚੇਵ ਯਨ੍ਤਪਾਸਾਣੇ ਚ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਚ ਪਹਰਣਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਨਂ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਸੂਰੋ ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋ, ਏਵਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਂ ਨਾਮ ਤੁਯ੍ਹਂ ਨਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੬੩. ‘‘ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋ ਸੂਰੋ, ਬਲਵਾ ਇਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ।
ਕਿਂ ਨੁ ਤੋਰਣਮਾਸਜ੍ਜ, ਪਟਿਕ੍ਕਮਸਿ ਕੁਞ੍ਜਰ॥

੬੪. ‘‘ਓਮਦ੍ਦ ਖਿਪ੍ਪਂ ਪਲਿਘਂ, ਏਸਿਕਾਨਿ ਚ ਅਬ੍ਬਹ।
ਤੋਰਣਾਨਿ ਚ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਪਵਿਸ ਕੁਞ੍ਜਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ**ਤਿ, ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਪਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਹਾਰਂ ਸਙ੍ਗਾਮਂ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਵਚਰਣਤੋ **ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋ,** ਥਿਰਹਦਯਤਾਯ **ਸੂਰੋ,** ਥਾਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ **ਬਲਵਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ ਪਞ੍ਞਾਤੋ ਪਾਕਟੋ। **ਤੋਰਣਮਾਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਸਙ੍ਖਾਤਂ ਤੋਰਣਂ ਪਤ੍ਵਾ। **ਪਟਿਕ੍ਕਮਸੀ**ਤਿ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਓਸਕ੍ਕਸਿ, ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਸੀਤਿ ਵਦਤਿ। **ਓਮਦ੍ਦਾ**ਤਿ ਅਵਮਦ੍ਦ ਅਧੋ ਪਾਤਯ। **ਏਸਿਕਾਨਿ ਚ ਅਬ੍ਬਹਾ**ਤਿ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਸੋਲ਼ਸਰਤਨਂ ਅਟ੍ਠਰਤਨਂ ਭੂਮਿਯਂ ਪਵਿਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਖਾਤਾ ਏਸਿਕਤ੍ਥਮ੍ਭਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਖਿਪ੍ਪਂ ਉਦ੍ਧਰ ਲੁਞ੍ਚਾਹੀਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ। **ਤੋਰਣਾਨਿ ਚ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟੇ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ। **ਖਿਪ੍ਪਂ ਪਵਿਸਾ**ਤਿ ਸੀਘਂ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸ। **ਕੁਞ੍ਜਰਾ**ਤਿ ਨਾਗਂ ਆਲਪਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਗੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਏਸਿਕਤ੍ਥਮ੍ਭੇ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਪਲਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਅਹਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਾਨਿ ਵਿਯ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤੋਰਣਂ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਲਿਘਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ।

ਸತ੍ਥਾ ਇਮං ਧਮ੍ਮਦੇਸਨං ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕං ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਹਤ੍ਥੀ ਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੮੩] ੩. ਵਾਲੋਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਾਲੋਦਕං ਅਪ੍ਪਰਸං ਨਿਹੀਨਨ੍ਤਿ ਇਦං ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਵਿਘਾਸਾਦੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯං ਕਿਰ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਉਪਾਸਕਾ ਘਰਾਵਾਸਪਲਿਬੋਧං ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨං ਸੁਣਨ੍ਤਾ ਏਕਤੋਵ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਏਕੋਪਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਤ੍ਥਾਰං ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਾਪਿ ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਅਨ੍ਤੋਕਰਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸං ਪਨ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਮੁਖੋਦਕਵਤ੍ਥਗਨ੍ਧਮਾਲਦਾਯਕਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੂਲ਼ੁਪਟ੍ਠਾਕਾ ਵਿਘਾਸਾਦਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਚਿਰਵਤਿං ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤਾ ਮਲ੍ਲਯੁਦ੍ਧං ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਉਪਾਸਕਾ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਾ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸਾ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਮਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸං ਵਿਘਾਸਾਦਾਨං ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦං ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕਿං ਏਸੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ ਥੇਰං ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਵਿਘਾਸਾਦਸਦ੍ਦੋ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਇਮੇ ਵਿਘਾਸਾਦਾ ਇਦਾਨੇਵ ਵਿਘਾਸං ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਇਮੇਪਿ ਉਪਾਸਕਾ ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤං ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯං ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜං ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿං ਕਾਲੇ ਸੋ ਰਾਜਾ ''ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਕੁਪਿਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਸਿਨ੍ਧਵੇ ਕਪ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤං ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਿਨ੍ਧਵਾ ਕਿਲਨ੍ਤਾ ਅਲ੍ਲਰਸਮੇਵ ਨੇਸං ਮੁਦ੍ਦਿਕਪਾਨං ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਸਿਨ੍ਧਵਾ ਗਨ੍ਧਪਾਨං ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸਾਲං ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨੇਸੁ ਅਟ੍ਠංਸੁ। ਤੇਸං ਪਨ ਦਿਨ੍ਨਾਵਸਿਟ੍ਠං ਅਪ੍ਪਰਸං ਬਹੁਕਸਟං ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਇਦං ਕਿං ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨං ਪੁਚ੍ਛਿංਸੁ। ਰਾਜਾ ਉਦਕੇਨ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਕਚਿਪਿਲੋਤਿਕਾਹਿ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ''ਯੇ ਗਦ੍ਰਭਾ ਸਿਨ੍ਧਵਾਨං ਨਿਵਾਪං ਪਹਿංਸੁ, ਤੇਸං ਦਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਦਾਪੇਸਿ। ਗਦ੍ਰਭਾ ਕਸਟਉਦਕං ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਵਿਚਰਿංਸੁ। ਰਾਜਾ ਮਹਾਵਾਤਪਾਨං ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣං ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤං ਬੋਧਿਸਤ੍ਤං ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਪਸ੍ਸ, ਇਮੇ ਗਦ੍ਰਭਾ ਕਸਟੋਦਕං ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਾ ਉਪ੍ਪਤਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਸਿਨ੍ਧਵਕੁਲੇ ਜਾਤਸਿਨ੍ਧਵਾ ਪਨ ਗਨ੍ਧਪਾਨං ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਾ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਨ ਉਪ੍ਪਿਲਵਨ੍ਤਿ, ਕਿං ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮං ਗਾਥਮਾਹ –

੬੫. ''ਵਾਲੋਦਕං ਅਪ੍ਪਰਸං ਨਿਹੀਨං, ਪਿਤ੍ਵਾ ਮਦੋ ਜਾਯਤਿ ਗਦ੍ਰਭਾਨං।
ਇਮਞ੍ਚ ਪਿਤ੍ਵਾਨ ਰਸං ਪਣੀਤං, ਮਦੋ ਨ ਸਞ੍ਜਾਯਤਿ ਸਿਨ੍ਧਵਾਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਾਲੋਦਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਕਚਿਵਾਲੇਹਿ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਿਤਉਦਕං। ''ਵਾਲੁਦਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਨਿਹੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਹੀਨਰਸਭਾਵੇਨ ਨਿਹੀਨං। **ਨ ਸਞ੍ਜਾਯਤੀ**ਤਿ ਸਿਨ੍ਧਵਾਨං ਮਦੋ ਨ ਜਾਯਤਿ, ਕਿං ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਕਾਰਣං ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯං ਗਾਥਮਾਹ –

੬੬. ''ਅਪ੍ਪං ਪਿਵਿਤ੍ਵਾਨ ਨਿਹੀਨਜਚ੍ਚੋ, ਸੋ ਮਜ੍ਜਤੀ ਤੇਨ ਜਨਿਨ੍ਦ ਪੁਟ੍ਠੋ।
ਧੋਰਯ੍ਹਸੀਲੀ ਚ ਕੁਲਮ੍ਹਿ ਜਾਤੋ, ਨ ਮਜ੍ਜਤੀ ਅਗ੍ਗਰਸං ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇਨ ਜਨਿਨ੍ਦ ਪੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਜਨਿਨ੍ਦ ਉਤ੍ਤਮਰਾਜ ਯੋ ਨਿਹੀਨਜਚ੍ਚੋ, ਤੇਨ ਨਿਹੀਨਜਚ੍ਚਭਾਵੇਨ ਪੁਟ੍ਠੋ ਮਜ੍ਜਤਿ ਪਮਜ੍ਜਤਿ। **ਧੋਰਯ੍ਹਸੀਲੀ**ਤਿ ਧੋਰਯ੍ਹਸੀਲੋ ਧੁਰਵਹਨਕਆਚਾਰੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਜਾਤਿਸਿਨ੍ਧਵੋ। **ਅਗ੍ਗਰਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਗਹਿਤਂ ਮੁਦ੍ਦਿਕਰਸਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਮਜ੍ਜਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਦ੍ਰਭੇ ਰਾਜਙ੍ਗਣਾ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਓਵਾਦੇ ਠਿਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਗਦ੍ਰਭਾ ਇਮੇ ਵਿਘਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਸਿਨ੍ਧਵਾ ਇਮੇ ਉਪਾਸਕਾ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਾਲੋਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੮੪] ੪. ਗਿਰਿਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੂਸਿਤੋ ਗਿਰਿਦਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੨੬) ਕਥਿਤਮੇਵ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਵਿਪਕ੍ਖਂ ਸੇਵਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਸਾਮਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਪਣ੍ਡਵੋ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸੋ, ਤਸ੍ਸ ਗਿਰਿਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸਬਨ੍ਧੋ, ਸੋ ਖਞ੍ਜੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਮੁਖਰਜ੍ਜੁਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਂ ਏਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਖਞ੍ਜੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਖਞ੍ਜਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ, ਰਾਜਾ ਵੇਜ੍ਜੇ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਰੋਗਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ''ਰੋਗਮਸ੍ਸ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੇਸੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛ ਵਯਸ੍ਸ, ਏਤ੍ਥ ਕਾਰਣਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖਞ੍ਜਅਸ੍ਸਬਨ੍ਧਸਂਸਗ੍ਗੇਨ ਤਸ੍ਸ ਖਞ੍ਜਭੂਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਸਂਸਗ੍ਗਦੋਸੇਨ ਨਾਮ ਏਵਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –-

੬੭. ''ਦੂਸਿਤੋ ਗਿਰਿਦਤ੍ਤੇਨ, ਹਯੋ ਸਾਮਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡਵੋ।
ਪੋਰਾਣਂ ਪਕਤਿਂ ਹਿਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਸੇਵਾਨੁਵਿਧਿਯਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਯੋ ਸਾਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਾਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸੋ। **ਪੋਰਾਣਂ ਪਕਤਿਂ ਹਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੋਰਾਣਪਕਤਿਂ ਸਿਙ੍ਗਾਰਭਾਵਂ ਪਹਾਯ। **ਅਨੁਵਿਧਿਯਜਤੀ**ਤਿ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ''ਇਦਾਨਿ ਵਯਸ੍ਸ ਕਿਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਅਸ੍ਸਬਨ੍ਧਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਪੋਰਾਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੮. ''ਸਚੇ ਚ ਤਨੁਜੋ ਪੋਸੋ, ਸਿਖਰਾਕਾਰਕਪ੍ਪਿਤੋ।
ਆਨਨੇ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਮਣ੍ਡਲੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਯੇ।
ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਪਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਤਸ੍ਸੇਵਾਨੁਵਿਧਿਯਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਨੁਜੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਜੋ। ਅਨੁਰੂਪਂ ਜਾਤੋ ਹਿ ਅਨੁਜੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਜੋ ਤਨੁਜੋ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਸਚੇ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤਸ੍ਸ ਸਿਙ੍ਗਾਰਸ੍ਸ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਂ ਜਾਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਰੋ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੋਸੋ। **ਸਿਖਰਾਕਾਰਕਪ੍ਪਿਤੋ**ਤਿ ਸਿਖਰੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੁ ਤਂ ਅਸ੍ਸਂ ਆਨਨੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਣ੍ਡਲੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਖਿਪ੍ਪਮੇਵੇਸ ਤਂ ਖਞ੍ਜਭਾਵਂ ਪਹਾਯ ‘‘ਅਯਂ ਸਿਙ੍ਗਾਰੋ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੋ ਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤੀ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਵਿਧਿਯ੍ਯਤਿ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਕਤਿਭਾਵੇਯੇਵ ਠਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ, ਅਸ੍ਸੋ ਪਕਤਿਭਾਵੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਆਸਯਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਗਿਰਿਦਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਸ੍ਸੋ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਅਮਚ੍ਚਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਗਿਰਿਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੮੫] ੫. ਅਨਭਿਰਤਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥੋਦਕੇ ਆਵਿਲੇ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਗੂ ਬਹੂ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੇ ਚ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਘਰਾਵਾਸਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਦਾਸਦਾਸਿਖੇਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁਗੋਮਹਿਂਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਚਿਨ੍ਤਯਮਾਨੋ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਵਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਵਿਲਚਿਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਨ੍ਤੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਮਨ੍ਤਾ ਨ ਪਟਿਭਂਸੁ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬਹੁਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ । ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਮਾਣਵ, ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਸਿ, ਪਗੁਣਾ ਤੇ ਮਨ੍ਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨ੍ਤਾ ਪਗੁਣਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਘਰਾਵਾਸਸ੍ਸ ਪਨ ਗਹਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮੇ ਆਵਿਲਂ ਜਾਤਂ, ਤੇਨ ਮੇ ਮਨ੍ਤਾ ਨ ਪਗੁਣਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਮਾਣਵ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਵਿਲਕਾਲੇ ਤਵ ਮਨ੍ਤਾ ਪਗੁਣਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਰਾਗਾਦੀਹਿ ਪਨ ਆਵਿਲਕਾਲੇ ਤਵ ਮਨ੍ਤਾ ਨ ਪਟਿਭਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਮਨ੍ਤੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬਹੂ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੇ ਚ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਪਗੁਣੇ ਅਕਾਸਿ, ਏਕਪਦੇਪਿ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋ ਪਿਟ੍ਠਿਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਸਿ। ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਘਰਾਵਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸਚਿਨ੍ਤਾਯ ਆਵਿਲਚਿਤ੍ਤੋ ਮਨ੍ਤੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਂ ‘‘ਕਿਂ, ਮਾਣਵ, ਪਗੁਣਾ ਤੇ ਮਨ੍ਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਘਰਾਵਾਸਗਹਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਵਿਲਂ ਜਾਤਂ, ਮਨ੍ਤੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਤਾਤ, ਆਵਿਲੇ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਹਿ ਪਗੁਣਾਪਿ ਮਨ੍ਤਾ ਨ ਪਟਿਭਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਵਿਲੇ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਭਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੬੯. ‘‘ਯਥੋਦਕੇ ਆਵਿਲੇ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ, ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸਿਪ੍ਪਿਕਸਮ੍ਬੁਕਞ੍ਚ।
ਸਕ੍ਖਰਂ ਵਾਲੁਕਂ ਮਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਆਵਿਲਮ੍ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇ।
ਨ ਸੋ ਪਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਤਦਤ੍ਥਂ ਪਰਤ੍ਥਂ॥

੭੦. ‘‘ਯਥੋਦਕੇ ਅਚ੍ਛੇ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ, ਸੋ ਪਸ੍ਸਤਿ ਸਿਪ੍ਪਿਕਸਮ੍ਬੁਕਞ੍ਚ।
ਸਕ੍ਖਰਂ ਵਾਲੁਕਂ ਮਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਅਨਾਵਿਲਮ੍ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇ।
ਸੋ ਪਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਤਦਤ੍ਥਂ ਪਰਤ੍ਥ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਵਿਲੇਤਿ** ਕਦ੍ਦਮਾਲੁਲਿਤੇ। **ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਤਾਯੇਵ ਆਵਿਲਤਾਯ ਅਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ। **ਸਿਪ੍ਪਿਕਸਮ੍ਬੁਕਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਿਪ੍ਪਿਕਞ੍ਚ ਸਮ੍ਬੁਕਞ੍ਚ। **ਮਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛਘਟਂ। **ਏਵਂ ਆਵਿਲਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਏਵਮੇਵ ਰਾਗਾਦੀਹਿ ਆਵਿਲੇ ਚਿਤ੍ਤੇ। **ਅਤ੍ਤਦਤ੍ਥਂ ਪਰਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਦਤ੍ਥਂ ਨ ਪਰਤ੍ਥਂ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਏਵਮੇਵ ਅਨਾਵਿਲੇ ਚਿਤ੍ਤੇ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਤ੍ਤਦਤ੍ਥਂ ਪਰਤ੍ਥਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਮਾਣਵੋ ਅਯਮੇਵ ਮਾਣਵੋ ਅਹੋਸਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਨਭਿਰਤਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੮੬] ੬. ਦਧਿਵਾਹਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸੂਪੇਤੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਮੇਵ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਸਾਧੁਸਨ੍ਨਿਵਾਸੋ ਨਾਮ ਪਾਪੋ ਅਨਤ੍ਥਕਰੋ, ਤਤ੍ਥ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾਨਂ ਤਾਵ ਪਾਪਸਨ੍ਨਿਵਾਸਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਕਰਤਾਯ ਕਿਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਅਸਾਤੇਨ ਅਮਧੁਰੇਨ ਨਿਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਨਿਵਾਸਮਾਗਮ੍ਮ ਮਧੁਰਰਸੋ ਦਿਬ੍ਬਰਸਪਟਿਭਾਗੋ ਅਚੇਤਨੋ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋਪਿ ਅਮਧੁਰੋ ਤਿਤ੍ਤਕੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਾਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸੁਂ। ਤੇਸਂ ਜੇਟ੍ਠਕਭਾਤਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਦਿਵਸਚ੍ਚਯੇਨ ਤੇਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਜੇਟ੍ਠਕਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਕੇਨ ਤੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੋ ਤਾਪਸੋ ''ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕਂ ਅਦਾਸਿ। ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੋ ਨਾਮ ਦਣ੍ਡੇ ਪਵੇਸਨਵਸੇਨ ਵਾਸਿਪਿ ਹੋਤਿ ਫਰਸੁਪਿ। ਤਾਪਸੋ ''ਕੋ ਮੇ ਇਮਂ ਆਦਾਯ ਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਯਦਾ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਾਰੂਹਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਮਂ ਫਰਸੁਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ 'ਦਾਰੂਨਿ ਮੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਰੋਹੀ'ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਕੇਨ ਤੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਹਤ੍ਥਿਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਹਤ੍ਥੀਹਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ ''ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਮੇ ਵਸੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤੇ ਪਲਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਭੇਰਿਂ ਉਪਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਤਲੇ ਪਹਟੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਾ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਤਲੇ ਪਹਟੇ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਪਰਿਵਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭੇਰਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਕੇਨ ਤੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋਪਿ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗਧਾਤੁਕੋਵ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦਧਿਨਾ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਦਧਿਘਟਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਚ੍ਛਮਾਨਾ ਇਮਂ ਆਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯਾਥ, ਮਹਾਨਦੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹੋਘਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋਪਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੋ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਇਤਰੇਨ ਭੇਰਿਤਲੇ ਪਹਟੇ ਹਤ੍ਥੀ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਦਧਿਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਸੂਕਰੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪੁਰਾਣਗਾਮਟ੍ਠਾਨੇ ਚਰਨ੍ਤੋ ਆਨੁਭਾਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਏਕਂ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਸੋ ਤਂ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਮੁਖੇਨ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਏਕਂ ਦੀਪਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਥ ਦਾਨਿ ਮਯਾ ਵਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕਸ੍ਸ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਵਾਸੀ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ''ਨਿਰੁਪਕਾਰੋ ਏਸ ਅਮ੍ਹਾਕ''ਨ੍ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤੋ ਏਕਂ ਪਟ੍ਟਨਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਵਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਾਵਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਨਾਯ ਨਾਵਾਯ ਫਲਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਤਂ ਦੀਪਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਤਂ ਸੂਕਰਂ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਣਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਸੂਕਰੋ ਇਮਸ੍ਸ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸਚਾਰਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਧ ਵਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਮਯਾ ਪਠਮਮੇਵ ਇਮਂ ਸੂਕਰਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਗਨ੍ਤੁਂ

ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕੰ ਦਣ੍ਡਕੰ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੇ ਪਾਤੇਤਿ। ਸੂਕਰੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਵਿਧਾਵਤਿ, ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪੁਰਿਸੋ ਹਸਿ। ਸੂਕਰੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੰ ਰੁਕ੍ਖੰ ਸੀਸੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਤੋ।

ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮੰਸੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮਤ੍ਥਕੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤਪਟਿਵਤ੍ਤੰ ਅਕਾਸਿ, ਵਾਸਿਫਰਸੁਕਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਿ। ਸੋ ''ਇਮੰ ਮਯਾ ਗਹੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੰ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੰ ਮਣਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੰ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਾਪਸੋ ਆਕਾਸੇਨ ਚਰਿਤੁਕਾਮੋ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਵਾਸਿਫਰਸੁਕ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਮੇ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਆਹਰਿ। ਸੋ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਭੇਰਿਯਾ ਆਨੁਭਾਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਦਤ੍ਵਾ ਭੇਰਿੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਸ੍ਸਪਿ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਨਿਟ੍ਠੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦਧਿਘਟਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਦਤ੍ਵਾ ਦਧਿਘਟੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਞ੍ਚ ਵਾਸਿਫਰਸੁਕਞ੍ਚ ਭੇਰਿਞ੍ਚ ਦਧਿਘਟਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ''ਯੁਦ੍ਧੰ ਵਾ ਮੇ ਦੇਤੁ ਰਜ੍ਜੰ ਵਾ''ਤਿ ਏਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪਣ੍ਣੰ ਪਾਹੇਸਿ।

ਰਾਜਾ ਸਾਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ''ਚੋਰੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੋ ਏਕੰ ਭੇਰਿਤਲੰ ਪਹਰਿ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨੀ ਸੇਨਾ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਅਵਤ੍ਥਰਣਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਦਧਿਘਟੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਮਹਾਨਦੀ ਪਵਤ੍ਤਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦਧਿਮ੍ਹਿ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਸੰ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਆਹ, ਵਾਸਿਫਰਸੁਕੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਸੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਏਕੋਪਿ ਆਵੁਧੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਬਲੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੇਕੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਧਿਵਾਹਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ।

ਤਸ੍ਸੇਕਦਿਵਸੰ ਮਹਾਨਦਿਯੰ ਜਾਲਕਰਣ੍ਡਕੇ ਕੀਲਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਣ੍ਣਮੁਣ੍ਡਦਹਤੋ ਦੇਵਪਰਿਭੋਗੰ ਏਕੰ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਾਲੇ ਲਗ੍ਗਿ, ਜਾਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਦੰਸੁ। ਤੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਘਟਪ੍ਪਮਾਣੰ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਕਿਸ੍ਸ ਫਲੰ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਨਚਰਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਬਫਲ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਿੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਰੋਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖੀਰੋਦਕੇਨ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਸਿ। ਰੁਕ੍ਖੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਫਲੰ ਅਦਾਸਿ। ਅਮ੍ਬਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ, ਖੀਰੋਦਕੇਨ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕੰ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਮਾਲਾਦਾਮਾਨਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਗਨ੍ਧਤੇਲੇਨ ਦੀਪੰ ਜਾਲੇਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਟਸਾਇਯਾ ਅਹੋਸਿ। ਫਲਾਨਿ ਮਧੁਰਾਨਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਦਧਿਵਾਹਨਰਾਜਾ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਰਾਜੂਨੰ ਅਮ੍ਬਫਲੰ ਪੇਸੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਿਤੋ ਰੁਕ੍ਖਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਭਯੇਨ ਅਙ੍ਕੁਰਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਟ੍ਠਾਨੰ ਮਣ੍ਡੂਕਕਣ੍ਟਕੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇਸੰ ਅਮ੍ਬੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿ ਰੋਪਿਤੰ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤੇ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਥ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਜਾਨਿੰਸੁ।

ਅਥੇਕੋ ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੰ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਦਧਿਵਾਹਨਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬਫਲਾਨੰ ਰਸੰ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਕਭਾਵੰ ਕਾਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਸਹਸ੍ਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਕੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪਿਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵੰ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੰ ਵਣ੍ਣੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਗਚ੍ਛ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤਿ। ਅਧੁਨਾਗਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਅਕਾਲਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪੁਪ੍ਫਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਕਾਲਫਲਾਨਿ ਗਣ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਰਮਣੀਯੰ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੋਰਾਣਕਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਗਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਬੇ ਚ ਫਗ੍ਗਵਵਲ੍ਲਿਯੋ ਚ

ਰੋਪੇਸਿ, ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਨਿਮ੍ਬਾ ਵਡ੍ਢਿੰਸੁ, ਮੂਲੇਹਿ ਮੂਲਾਨਿ, ਸਾਖਾਹਿ ਚ ਸਾਖਾ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਓਨਦ੍ਧਵਿਨਦ੍ਧਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਨ ਅਸਾਤਅਮਧੁਰਸੰਸਗ੍ਗੇਨ ਤਾਵਮਧੁਰਫਲੋ ਅਮ੍ਬੋ ਤਿਤ੍ਤਕੋ ਜਾਤੋ ਨਿਮ੍ਬਪਣ੍ਣਸਦਿਸਰਸੋ, ਅਮ੍ਬਫਲਾਨਂ ਤਿਤ੍ਤਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਪਲਾਯਿ।

ਦਧਿਵਾਹਨੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਫਲਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਮੁਖੇ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਅਮ੍ਬਰਸਂ ਨਿਮ੍ਬਕਸਟਂ ਵਿਯ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਕਕ੍ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਟ੍ਠੁਭਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਪਣ੍ਡਿਤ, ਇਮਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੋਰਾਣਕਪਰਿਹਾਰਤੋ ਪਰਿਹੀਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿਸ੍ਸ ਫਲਂ ਤਿਤ੍ਤਕਂ ਜਾਤਂ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੧. ''ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸੂਪੇਤੋ , ਅਮ੍ਬੋਯਂ ਅਹੁਵਾ ਪੁਰੇ।
ਤਮੇਵ ਪੂਜਂ ਲਭਮਾਨੋ, ਕੇਨਮ੍ਬੋ ਕਟੁਕਪ੍ਫਲੋ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੨. ''ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਪਰਿਵਾਰੋ, ਅਮ੍ਬੋ ਤੇ ਦਧਿਵਾਹਨ।
ਮੂਲਂ ਮੂਲੇਨ ਸੰਸਟ੍ਠਂ, ਸਾਖਾ ਸਾਖਾ ਨਿਸੇਵਰੇ।
ਅਸਾਤਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇਨ, ਤੇਨਮ੍ਬੋ ਕਟੁਕਪ੍ਫਲੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਪਰਿਵਾਰੋ**ਤਿ ਨਿਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਪਰਿਵਾਰੋ। **ਸਾਖਾ ਸਾਖਾ ਨਿਸੇਵਰੇ**ਤਿ ਪੁਚਿਮਨ੍ਦਸ੍ਸ ਸਾਖਾਯੋ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖਾਯੋ ਨਿਸੇਵਨ੍ਤਿ। **ਅਸਾਤਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇਨਾ**ਤਿ ਅਮਧੁਰੇਹਿ ਪੁਚਿਮਨ੍ਦੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇਨ। **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਯਂ ਅਮ੍ਬੋ ਕਟੁਕਪ੍ਫਲੋ ਅਸਾਤਫਲੋ ਤਿਤ੍ਤਕਫਲੋ ਜਾਤੋਤਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪੁਚਿਮਨ੍ਦੇ ਚ ਫਗ੍ਗਵਲ੍ਲਿਯੋ ਚ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਾਨਿ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਮਧੁਰਪਂਸੁਂ ਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਪਂਸੁਂ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖੀਰੋਦਕਸਕ੍ਖਰੋਦਕਗਨ੍ਧੋਦਕੇਹਿ ਅਮ੍ਬਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਮਧੁਰਸੰਸਗ੍ਗੇਨ ਪੁਨ ਮਧੁਰੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਪਕਤਿਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਹਮੇਵ ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦਧਿਵਾਹਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੮੭] ੭. ਚਤੁਮਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚੇ ਵਿਟਭਿਮਾਰੁਯ੍ਹਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਮਹਲ੍ਲਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇਸੁ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਞ੍ਹਪੁਚ੍ਛਨਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਕਥਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਏਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਙ੍ਖਂ ਅਮ੍ਹੇ ਪੁਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰਾ ਤਂ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਥੇਰਾਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਤੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪਰਿਸਾ ਸਮਾਗਮਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਅਕਾਲੇ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ ਏਤਂ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਦ੍ਵੇ ਹਂਸਪੋਤਕਾ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਤੇਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਚ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਮ੍ਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਠਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਹਂਸਪੋਤਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩. ''ਉਚ੍ਚੇ ਵਿਟਭਿਮਾਰੁਯ੍ਹ, ਮਨ੍ਤਯਵ੍ਹੋ ਰਹੋਗਤਾ।
ਨੀਚੇ ਓਰੁਯ੍ਹ ਮਨ੍ਤਵ੍ਹੋ, ਮਿਗਰਾਜਾਪਿ ਸੋਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਚ੍ਚੇ ਵਿਟਭਿਮਾਰੁਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਚ ਉਚ੍ਚੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਉਚ੍ਚਤਰਂ ਏਕਂ ਵਿਟਪਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ। **ਮਨ੍ਤਯ**ਵ੍ਹੋਤਿ ਮਨ੍ਤੇਥ ਕਥੇਥ। **ਨੀਚੇ ਓਰੁਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨੀਚੇ ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੇਥ। **ਮਿਗਰਾਜਾਪਿ ਸੋਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮਿਗਰਾਜਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹ। ਹਂਸਪੋਤਕਾ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਮੇਵ ਗਤਾ।

ਤੇਸਂ ਗਤਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪. ''ਯਂ ਸੁਵਣ੍ਣੋ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ, ਦੇਵੋ ਦੇਵੇਨ ਮਨ੍ਤਯੇ।
ਕਿਂ ਤੇਤ੍ਥ ਚਤੁਮਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਬਿਲਂ ਪਵਿਸ ਜਮ੍ਬੁਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਵਣ੍ਣੋ। **ਸੁਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਦੁਤਿਯੇਨ ਹਂਸਪੋਤਕੇਨ। **ਦੇਵੋ ਦੇਵੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਯੇਵ ਦ੍ਵੇ ਦੇਵੇ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਿ। **ਚਤੁਮਟ੍ਠਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਰੀਰੇਨ ਜਾਤਿਯਾ ਸਰੇਨ ਗੁਣੇਨਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਮਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਤਿ ਅਕ੍ਖਰਤ੍ਥੋ। ਅਸੁਦ੍ਧਂਯੇਵ ਪਨ ਤਂ ਪਸਂਸਾਵਚਨੇਨ ਨਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ, ਚਤੂਹਿ ਲਾਮਕਸ੍ਸ ਕਿਂ ਤੇ ਏਤ੍ਥ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸਾਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **"ਬਿਲਂ ਪਵਿਸਾ"**ਤਿ ਇਦਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭੇਰਵਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਲਾਪੇਨ੍ਤੋ ਆਹ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਦ੍ਵੇ ਹਂਸਪੋਤਕਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਾ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਚਤੁਮਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੮੮] ੮. ਸੀਹਕੋਤ੍ਥੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੀਹਙ੍ਗੁਲੀ ਸੀਹਨਖੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਕਾਲਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਸੁ ਸਯਮ੍ਪਿ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਦੇਨ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਸੀਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਾਯ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਮਨ੍ਵਾਯ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਲਭਿ। ਸੋ ਅਙ੍ਗੁਲੀਹਿ ਨਖੇਹਿ ਕੇਸਰੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ਸਣ੍ਠਾਨੇਨਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਪਿਤੁਸਦਿਸੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਦ੍ਦੇਨ ਮਾਤੁਸਦਿਸੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤੇ ਸੀਹੇਸੁ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੇਸੁ ਸੋਪਿ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਨਦਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਕਂ ਨਾਦਂ ਨਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਹਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਪਰੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਜਾਤਿਪੁਤ੍ਤੋ ''ਤਾਤ, ਅਯਂ ਸੀਹੋ ਵਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਾਨੋ, ਸਦ੍ਦੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਦਿਸੋ, ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫. ‘‘ਸੀਹਙ੍ਗੁਲੀ ਸੀਹਨਖੋ, ਸੀਹਪਾਦਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ।
ਸੋ ਸੀਹੋ ਸੀਹਸਙ੍ਘਮ੍ਹਿ, ਏਕੋ ਨਦਤਿ ਅਞ੍ਞਥਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਹਪਾਦਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਸੀਹਪਾਦੇਹੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। **ਏਕੋ ਨਦਤਿ ਅਞ੍ਞਥਾ**ਤਿ ਏਕੋਵ ਅਵਸੇਸਸੀਹੇਹਿ ਅਸਦਿਸੇਨ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸਦ੍ਦੇਨ ਨਦਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਦਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਤਾਤ, ਏਸ ਤਵ ਭਾਤਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਰੂਪੇਨ ਮਯਾ ਸਦਿਸੋ, ਸਦ੍ਦੇਨ ਮਾਤਰਾ ਸਦਿਸੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਪੁਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਧ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਵਸ, ਸਚੇ ਪੁਨ ਨਦਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਭਾਵਂ ਤੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬. ‘‘ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਨਦਿ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤ, ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਵਨੇ ਵਸ।
ਸਰੇਨ ਖੋ ਤਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ, ਨ ਹਿ ਤੇ ਪੇਤ੍ਤਿਕੋ ਸਰੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰਾਜਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸੀਹਸ੍ਸ ਮਿਗਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤ। ਇਮਞ੍ਚ ਪਨ ਓਵਾਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸੋ ਨਦਿਤੁਂ ਨਾਮ ਨ ਉਸ੍ਸਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਜਾਤਿਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਮਿਗਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਹਕੋਤ੍ਥੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੮੯] ੯. ਸੀਹਚਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨੇਤਂ ਸੀਹਸ੍ਸ ਨਦਿਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਕਾਲਿਕਞ੍ਞੇਵ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਸਰਭਞ੍ਞਂ ਭਣਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਸ੍ਸਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਸਿਕਮ੍ਮੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਵਾਣਿਜੋ ਗਦ੍ਰਭਭਾਰਕੇਨ ਵੋਹਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੋ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਗਦ੍ਰਭਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਦ੍ਰਭਂ ਸੀਹਚਮ੍ਮੇਨ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਿਯਵਖੇਤ੍ਤੇਸੁ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ। ਖੇਤ੍ਤਰਕ੍ਖਕਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸੀਹੋ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੋ ਵਾਣਿਜੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਵਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਰਾਸਂ ਪਚਾਪੇਨ੍ਤੋ ਤਤੋ ਗਦ੍ਰਭਂ ਸੀਹਚਮ੍ਮਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਯਵਖੇਤ੍ਤੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਖੇਤ੍ਤਰਕ੍ਖਕਾ ‘‘ਸੀਹੋ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਕਲਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਆਵੁਧਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖੇ ਧਮੇਨ੍ਤਾ ਭੇਰਿਯੋ ਵਾਦੇਨ੍ਤਾ ਖੇਤ੍ਤਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨਦਿਂਸੁ, ਗਦ੍ਰਭੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਗਦ੍ਰਭਰਵਂ ਰਵਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਗਦ੍ਰਭਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭. ‘‘ਨੇਤਂ ਸੀਹਸ੍ਸ ਨਦਿਤਂ, ਨ ਬ੍ਯਗ੍ਘਸ੍ਸ ਨ ਦੀਪਿਨੋ।
ਪਾਰੁਤੋ ਸੀਹਚਮ੍ਮੇਨ, ਜਮ੍ਮੋ ਨਦਤਿ ਗਦ੍ਰਭੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਲਾਮਕੋ। ਗਾਮਵਾਸਿਨੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਗਦ੍ਰਭਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਭਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਚਮ੍ਮਂ ਆਦਾਯ ਅਗਮਂਸੁ।

ਅਥ ਸੋ ਵਾਣਿਜੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਬ੍ਯਸਨਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਗਦ੍ਰਭਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮. ''ਚਿਰਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ, ਗਦ੍ਰਭੋ ਹਰਿਤਂ ਯਵਂ।
ਪਾਰੁਤੋ ਸੀਹਚਮ੍ਮੇਨ, ਰਵਮਾਨੋਵ ਦੂਸਯੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਅਯਂ ਗਦ੍ਰਭੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਦ੍ਰਭਭਾਵਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਚਮ੍ਮੇਨ ਪਾਰੁਤੋ ਚਿਰਮ੍ਪਿ ਕਾਲਂ ਹਰਿਤਂ ਯਵਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਵਮਾਨੋ**ਵ **ਦੂਸਯੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਗਦ੍ਰਭਰਵਂ ਰਵਮਾਨੋਵੇਸ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦੂਸਯਿ, ਨਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਸੀਹਚਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦੋਸੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਏਵਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਯੇਵ ਗਦ੍ਰਭੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਮਰਿ, ਵਾਣਿਜੋਪਿ ਤਂ ਪਹਾਯ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਵਾਣਿਜੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਗਦ੍ਰਭੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਕਸ੍ਸਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਹਚਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੯੦] ੧੦. ਸੀਲਾਨਿਸਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਯ ਸੀਲਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸਦ੍ਧਂ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਜੇਤਵਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਾਯਂ ਅਚਿਰਵਤਿਨਦੀਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਵਿਕੇ ਨਾਵਂ ਤੀਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਗਤੇ ਤਿਤ੍ਥੇ ਨਾਵਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦਿਂ ਓਤਰਿ, ਪਾਦਾ ਉਦਕਮ੍ਹਿ ਨ ਓਸੀਦਿਂਸੁ। ਸੋ ਪਥਵੀਤਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵੇਮਜ੍ਝਂ ਗਤਕਾਲੇ ਵੀਚਿਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪੀਤਿ ਮਨ੍ਦਾ ਜਾਤਾ, ਪਾਦਾ ਓਸੀਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ, ਸੋ ਪੁਨ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਉਪਾਸਕ, ਕਚ੍ਚਿ ਮਗ੍ਗਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਕਿਲਮਥੇਨ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਖੋ ਪਨ, ਉਪਾਸਕ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਲਦ੍ਧੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਉਪਾਸਕਾ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਨਾਵਾਯ ਭਿਨ੍ਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਲਭਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਏਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪਿਤਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿ, ਤਸ੍ਸ ਨ੍ਹਾਪਿਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ''ਅਯ੍ਯ, ਇਮਸ੍ਸ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਂ ਤਵ ਭਾਰੋ''ਤਿ ਨ੍ਹਾਪਿਤਂ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਅਥ ਸਾ ਨਾਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਨਾ, ਤੇਪਿ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਫਲਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨਾ ਏਕਂ ਦੀਪਕਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਸੋ ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ ਸਕੁਣੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸਪਿ ਦੇਤਿ। ਉਪਾਸਕੋ ''ਅਲਂ ਮਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਖਾਦਤਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਸਰਣਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਤਨਾਨਂ ਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ। ਅਥਸ੍ਸਾਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੀਪਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਂ ਮਹਾਨਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਪੇਸਿ, ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਨਿਯਾਮਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਨਾਵਾ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਪੂਰਯਿਤ੍ਥ, ਤਯੋ ਕੂਪਕਾ ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਣਿਮਯਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਸੁਵਣ੍ਣਮਯੋ ਲਙ੍ਕਾਰੋ, ਰਜਤਮਯਾਨਿ ਯੋਤ੍ਤਾਨਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾਨਿ ਯਟ੍ਠਿਫਿਯਾਨਿ।

ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਨਾਵਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਗਮਿਕਾ''ਤਿ ਘੋਸੇਸਿ। ਉਪਾਸਕੋ ''ਮਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ਹਿ ਏਹਿ, ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਾਤਿ। ਸੋ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪਿਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿ, ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ – ''ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਨ ਏਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਏਤਸ੍ਸ ਸੀਲਗੁਣਾਚਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਕਾਰਣਂ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਨਾਵਂ ਆਹਰਿਂ, ਨ ਏਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ''ਹੋਤੁ, ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤਸੀਲੇਨ ਭਾਵਿਤਭਾਵਨਾਯ ਏਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ। ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ ''ਅਨੁਮੋਦਾਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਦੇਵਤਾ ''ਇਦਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਜਨੇ ਸਮੁਦ੍ਦਾ ਨਿਕ੍ਖਾਮੇਤ੍ਵਾ ਨਦਿਯਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਗੇਹੇ ਧਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਪਣ੍ਡਿਤੇਹੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਹਿ ਇਮਸ੍ਸ

ਨ੍ਹਾਪਿਤਸ੍ਸ ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਸਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਗ੍ਗੋ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ, ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇਯੇਵ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਸਂਸਗ੍ਗਗੁਣਂ ਕਥਯਮਾਨਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੭੯. ''ਪਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਯ ਸੀਲਸ੍ਸ, ਚਾਗਸ੍ਸ ਚ ਅਯਂ ਫਲਂ।
ਨਾਗੋ ਨਾਵਾਯ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਸਦ੍ਧਂ ਵਹਤੁਪਾਸਕਂ॥

੮੦. ''ਸਬ੍ਭਿਰੇਵ ਸਮਾਸੇਥ, ਸਬ੍ਭਿ ਕੁਬ੍ਬੇਥ ਸਨ੍ਥਵਂ।
ਸਤਞ੍ਹਿ ਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇਨ, ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਞ੍ਚਿ ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਥਾਤਿ ਆਲਪਤਿ। **ਸਦ੍ਧਾਯਾ**ਤਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ। ਸੀਲੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਚਾਗਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਪਰਿਚ੍ਚਾਗਸ੍ਸ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਪਰਿਚ੍ਚਾਗਸ੍ਸ ਚ। **ਅਯਂ ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਫਲਂ, ਗੁਣਂ ਆਨਿਸਂਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਚਾਗਸ੍ਸ ਚ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸ, ਅਯਂ ਨਾਗੋ ਨਾਵਾਯ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਏਵਮ੍ਪੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਨਾਵਾਯ ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਨਾਵਾਯ ਸਣ੍ਠਾਨੇਨ। **ਸਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਤੀਸੁ ਰਤਨੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸਦ੍ਧਂ। **ਸਬ੍ਭਿਰੇ**ਵਾਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿਯੇਵ । **ਸਮਾਸੇਥਾ**ਤਿ ਏਕਤੋ ਆਵਸੇਯ੍ਯ, ਉਪਵਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੁਬ੍ਬੇਥਾ**ਤਿ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਸਨ੍ਥ**ਵਨ੍ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਂ। ਤਣ੍ਹਾਸਨ੍ਥਵੋ ਪਨ ਕੇਨਚਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। **ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ**ਤਿ ਨ੍ਹਾਪਿਤਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ। ''ਨਹਾਪਿਤੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਏਵਂ ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਨਾਗਰਾਜਾਨਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਾਸਕੋ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਉਪਾਸਕੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਨਾਗਰਾਜਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲਾਨਿਸਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਅਸਦਿਸਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਸਦਿਸਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾਮਂ, ਵਾਲੋਦਕਂ ਗਿਰਿਦਤ੍ਤਂ।
ਨਭਿਰਤਿ ਦਧਿਵਾਹਂ, ਚਤੁਮਟ੍ਠਂ ਸੀਹਕੋਟ੍ਠਂ।
ਸੀਹਚਮ੍ਮਂ ਸੀਲਾਨਿਸਂਸਂ॥

੫. ਰੁਹਕਵਗ੍ਗੋ

[੧੯੧] ੧. ਰੁਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਿ ਰੁਹਕ ਛਿਨ੍ਨਾਪੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਅਟ੍ਠਕਨਿਪਾਤੇ **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੮.੬੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ''ਅਯਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਤ੍ਥੀ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਏਸਾ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾਕਾਰਂ ਕਾਰੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਰੁਹਕੋ ਨਾਮ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਾਣੀ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਭਰਿਯਾ। ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਭਣ੍ਡਕੇਨ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਅਸ੍ਸੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਰਞ੍ਞੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਅਲਙ੍ਕਤਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਹਿੰ ਤਹਿੰ ਠਿਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਅਹੋ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਰੂਪੰ, ਅਹੋ ਅਸ੍ਸੋ ਸੋਭਤੀ''ਤਿ ਅਸ੍ਸਮੇਵ ਪਸੰਸਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਗੇਹੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਭਰਿਯੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਭਦ੍ਦੇ , ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਸ੍ਸੋ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ, ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਠਿਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਸ੍ਸਮੇਵ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸਾ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਥੋਕੰ ਛਿਨ੍ਨਿਕਾ ਧੁਤ੍ਤਿਕਧਾਤੁਕਾ, ਤੇਨ ਨੰ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਯ੍ਯ, ਤ੍ਵੰ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸੋਭਨਕਾਰਣੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਅਯੰ ਅਸ੍ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਲਙ੍ਕਤੰ ਅਸ੍ਸਭਣ੍ਡਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੋਭਤਿ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਸ੍ਸੋ ਵਿਯ ਸੋਭਿਤੁਕਾਮੋ ਅਸ੍ਸਭਣ੍ਡਕੰ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿੰ ਓਰੁਯ੍ਹ ਅਸ੍ਸੋ ਵਿਯ ਪਾਦੇ ਕੋਟ੍ਟਯਮਾਨੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਪਸ੍ਸ, ਰਾਜਾਪਿ ਤੰ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਤਞ੍ਞੇਵ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਜਾਤਿਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨ ਸਾ ਮੰ ਵਦਤੀ''ਤਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਯੇ ਯੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਤੇ ਪਰਿਹਾਸੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ''ਸੋਭਤਿ ਆਚਰਿਯੋ''ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਪਨ ਨੰ ''ਕਿੰ, ਆਚਰਿਯ, ਪਿਤ੍ਤੰ ਤੇ ਕੁਪਿਤੰ , ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋਸਿ ਜਾਤੋ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਅਯੁਤ੍ਤੰ ਮਯਾ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਯਮ੍ਹਿ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਅਨ੍ਤਰੇ ਲਜ੍ਜਾਪਿਤੋ, ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗੇਹੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਧੁਤ੍ਤਿਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਤਰਞ੍ਞੇਵ ਚੂਲ਼ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਹਪਞ੍ਚਾਹੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਰੋਹਿਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਨਾਮ ਦੋਸੋ ਹੋਤਿਯੇਵ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਖਮਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਖਮਾਪਨਤ੍ਥਾਯ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੧. ''ਅਪਿ ਰੁਹਕ ਛਿਨ੍ਨਾਪਿ, ਜਿਯਾ ਸਨ੍ਧੀਯਤੇ ਪੁਨ।
ਸਨ੍ਧੀਯਸ੍ਸੁ ਪੁਰਾਣਿਯਾ, ਮਾ ਕੋਧਸ੍ਸ ਵਸੰ ਗਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਭੋ ਰੁਹਕ, ਨਨੁ ਛਿਨ੍ਨਾਪਿ ਧਨੁਜਿਯਾ ਪੁਨ ਸਨ੍ਧੀਯਤਿ ਘਟੀਯਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਪੁਰਾਣਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਨ੍ਧੀਯਸ੍ਸੁ, ਕੋਧਸ੍ਸ ਵਸੰ ਮਾ ਗਮੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰੁਹਕੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੨. ''ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਵਾਕੇਸੁ, ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਕਾਰਿਸੁ।
ਅਞ੍ਞੰ ਜਿਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਲਞ੍ਞੇਵ ਪੁਰਾਣਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਧਨੁਕਾਰਮੁਦ੍ਵਾਕੇਸੁ ਚ ਜਿਯਕਾਰਕੇਸੁ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਅਞ੍ਞੰ ਜਿਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਾਯ ਛਿਨ੍ਨਾਯ ਪੁਰਾਣਿਯਾ ਜਿਯਾਯ ਅਲੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਕੋਚਿ ਅਤ੍ਥੋਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਆਨੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ, ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਹਕੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰੁਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੯੨] ੨. ਸਿਰਿਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਤ੍ਥੀ ਸਿਯਾ ਰੂਪਵਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਿਰਿਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਜਾਤਕਂ ਮਹਾਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਸਿਰਿਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੯੩] ੩. ਚੂਲ਼ਪਦੁਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਯਮੇਵ ਸਾ ਅਹਮਪਿ ਸੋ ਅਨਞ੍ਞੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਉਮ੍ਮਾਦਨ੍ਤੀਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੦.੫੭ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕੇਨ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਾਨੁਵਤ੍ਤਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਬਹੁਮਾਯਾ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਕ੍ਖਿਣਜਾਣੁਲੋਹਿਤਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਿਤਦਾਨਮ੍ਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਲਭਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਚਸ੍ਸ ''ਪਦੁਮਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ ਛ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਸਤ੍ਤਪਿ ਜਨਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵੁਡ੍ਢਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਘਰਾਵਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਹਾਯਾ ਵਿਯ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਠਿਤੋ ਤੇ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰੇਨ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਮਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਸਙ੍ਕਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ – ''ਤਾਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਲਭਥ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਪਿਤੁ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਜਾਪਤਿਯੋ ਆਦਾਯ ''ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਏਕਂ ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਨਪਾਨਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਖੁਦਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ''ਮਯਂ ਜੀਵਮਾਨਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਰਿਯਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇਰਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਭਰਿਯਾਯ ਚ ਲਦ੍ਧਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਏਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਦ੍ਵੇਪਿ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਛ ਦਿਵਸੇ ਛ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਏਕੇਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਛ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਠਪੇਸਿ। ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ''ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਛ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਤੇਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਤਾਵ ਇਮੇ ਛ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਖਾਦਥ, ਸ੍ਵੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੂਪਗਮਨਕਾਲੇ ਭਰਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਸਾ ਥੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਖਨ੍ਧੇਨਾਦਾਯ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਕਨ੍ਤਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਾ ਸੂਰਿਯੇ ਉਗ੍ਗਤੇ ''ਪਿਪਾਸਿਤਾਮ੍ਹਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਉਦਕਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਭਦ੍ਦੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥਿਤੇ ਖਗ੍ਗੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣਜਾਣੁਕਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਭਦ੍ਦੇ, ਪਾਨੀਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਮੇ ਦਕ੍ਖਿਣਜਾਣੁਲੋਹਿਤਂ ਪਿਵਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਮਹਾਗਙ੍ਗਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਚ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਚ ਫਲਾਫਲਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਙ੍ਗਾਨਿਵਤ੍ਤਨੇ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸੁਂ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਉਪਰਿਗਙ੍ਗਾਯ ਰਾਜਾਪਰਾਧਿਕਂ ਚੋਰਂ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਚ ਕਣ੍ਣਨਾਸਞ੍ਚ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਮ੍ਬਣਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਗਙ੍ਗਾਯ ਪਵਾਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਟਸ੍ਸਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਕਰੁਣਂ ਪਰਿਦੇਵਿਤਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤੋ ਮਯਿ ਠਿਤੇ ਮਾ ਨਸ੍ਸੀ''ਤਿ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਾਵਧੋਵਨਲੇਪਨਾਦੀਹਿ ਵਣਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ। ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ''ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਦੁਸ੍ਸੀਲਂ ਕੁਣ੍ਠਂ ਗਙ੍ਗਾਯ ਆਵਾਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕੁਣ੍ਠਂ ਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨਾ ਨਿਟ੍ਠੁਭਨ੍ਤੀ ਵਿਚਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵਣੇਸੁ ਸਂਵਿਰੁਲ੍ਹੇਸੁ ਭਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇਯੇਵ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਤੋ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਞ੍ਚ ਭਰਿਯਞ੍ਚ ਪੋਸੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਏਵਂ ਵਸਨ੍ਤੇਸੁ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਣ੍ਠੇ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ

– ‘‘ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਂਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਤਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਮਾਨਾ ਏਕਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਯਜੇ ਪਬ੍ਬਤਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤੇ ‘ਸਚੇ ਅਹਂ ਸਾਮਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਰੋਗਾ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਤੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਆਯਾਚਿਂ, ਸਾ ਮਂ ਇਦਾਨਿ ਉਤ੍ਤਾਸੇਤਿ, ਕਰੋਮਸ੍ਸਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਮਾਯਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਬਲਿਭਾਜਨਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਸਾਮਿ, ਦੇਵਤਾਯਪਿ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਉਤ੍ਤਮਦੇਵਤਾ, ਪਠਮਂ ਤਾਵ ਤਂ ਵਨਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਦੇਵਤਾਯ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਪਾਤਾਭਿਮੁਖਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮਾ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਪਸ੍ਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਪਾਤੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਾ ਮੇ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੀ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਣ੍ਠਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਪਾਤਾਨੁਸਾਰੇਨ ਪਬ੍ਬਤਾ ਪਤਨ੍ਤੋ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਕਣ੍ਟਕੇ ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਛਨ੍ਨੇ ਗੁਮ੍ਬੇ ਲਗ੍ਗਿ, ਹੇਟ੍ਠਾਪਬ੍ਬਤਂ ਪਨ ਓਰੋਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ। ਸੋ ਉਦੁਮ੍ਬਰਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਖਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥੇਕੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਗੋਧਰਾਜਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪਬ੍ਬਤਪਾਦਤੋ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਫਲਾਨਿ ਖਾਦਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਸ੍ਸੇ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਮਾ ਭਾਯੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਂ ਗਾਮਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਨ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਕਾਲਕਤਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕੇ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪਦੁਮਰਾਜਾ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਚਤੂਸੁ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇਤਿ ਛ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕਂ ਛ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸਾਪਿ ਖੋ ਇਤ੍ਥੀ ਤਂ ਕੁਣ੍ਠਂ ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਮਾਨਾ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕੁਣ੍ਠਂ ਪੋਸੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਅਯਂ ਤੇ ਕਿਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨਾ ‘‘ਅਹਂ ਏਤਸ੍ਸ ਮਾਤੁਲਧੀਤਾ, ਪਿਤੁਚ੍ਛਾਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਏਸੋ, ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਮਂ ਅਦਂਸੁ, ਸਾਹਂ ਵਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੀ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਮੀ’’ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਅਯਂ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ’’ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬਹੁਤਰਂ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਅਦਂਸੁ। ਅਪਰੇ ਪਨ ਜਨਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਏਵਂ ਵਿਚਰਿ, ਪਦੁਮਰਾਜਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਸਙ੍ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਟ੍ਠੋ ਤੇ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਤਵ ਸਾਮਿਕਂ ਇਧੇਵ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਥਿਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੇਤ੍ਤਪਚ੍ਛਿਂ ਅਦਂਸੁ। ਸਾ ਅਨਾਚਾਰਾ ਤਂ ਕੁਣ੍ਠਂ ਵੇਤ੍ਤਪਚ੍ਛਿਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਸਾਲਾਸੁ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ ਵਿਚਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਦਾਨਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਤਿ । ਸਾ ਅਨਾਚਾਰਾ ਤਂ ਕੁਣ੍ਠਂ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਏਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਏਕਾ, ਦੇਵ, ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਕੁਣ੍ਠਂ ਪਚ੍ਛਿਯਾ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਤੇ ਕਿਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ‘‘ਪਿਤੁਚ੍ਛਾਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ, ਦੇਵ, ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਕੋ ਸਾਮਿਕੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ‘‘ਅਹੋ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਨਾਚਾਰਿਤ੍ਥਿਂ ਵਣ੍ਣਯਿਂਸੁ। ਪੁਨ ਰਾਜਾ ‘‘ਅਯਂ ਤੇ ਕੁਣ੍ਠੋ ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਕੋ ਸਾਮਿਕੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਰਾਜਾਨਂ ਅਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤੀ ‘‘ਆਮ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਸੂਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ‘‘ਕਿਂ ਏਸ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ ਪਦੁਮਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਅਸੁਕਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਾ, ਅਸੁਕਾ ਨਾਮ ਮਮ ਜਾਣੂਲੋਹਿਤਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕੁਣ੍ਠੇ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਮਂ ਪਪਾਤੇ ਪਾਤੇਸਿ। ਸਾ ਇਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਨਲਾਟੇਨ ਮਚ੍ਚੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ‘ਮਤੋ’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਆਗਤਾ, ਨਨੁ ਅਹਂ ਜੀਵਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ, ਅਮਚ੍ਚਾ ਨਨੁ ਚਾਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਏਵਂ ਕਥੇਸਿਂ ‘ਮਮ

ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕਾ ਛ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮੰਸਂ ਖਾਦਿੰਸੁ, ਅਹਂ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਭਰਿਯਂ ਅਰੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਵਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਕੁਣ੍ਠਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਂ। ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਮਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਪਾਤੇਸਿ। ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿ'ਨ੍ਤਿ। ਯਾਯ ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਤਾ ਪਾਤਿਤੋ, ਨ ਸਾ ਅਞ੍ਞਾ, ਏਸਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ, ਸੋਪਿ ਵਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕੁਣ੍ਠੋ ਨ ਅਞ੍ਞੋ, ਅਯਮੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੮੫. ''ਅਯਮੇਵ ਸਾ ਅਹਮਪਿ ਸੋ ਅਨਞ੍ਞੋ, ਅਯਮੇਵ ਸੋ ਹਤ੍ਥਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਅਨਞ੍ਞੋ।
ਯਮਾਹ 'ਕੋਮਾਰਪਤੀ ਮਮ'ਨ੍ਤਿ, ਵਜ੍ਝਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਤ੍ਥਿ ਇਤ੍ਥੀਸੁ ਸਚ੍ਚਂ॥

੮੬. ''ਇਮਞ੍ਚ ਜਮ੍ਮਂ ਮੁਸਲੇਨ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਲੁਦ੍ਦਂ ਛਵਂ ਪਰਦਾਰੂਪਸੇਵਿਂ।
ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਚ ਨਂ ਪਾਪਪਤਿਬ੍ਬਤਾਯ, ਜੀਵਨ੍ਤਿਯਾ ਛਿਨ੍ਦਥ ਕਣ੍ਣਨਾਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਮਾਹ ਕੋਮਾਰਪਤੀ ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਏਸਾ ''ਅਯਂ ਮੇ, ਕੋਮਾਰਪਤਿ, ਕੁਲਦਤ੍ਤਿਕੋ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ ਆਹ, ਅਯਮੇਵ ਸੋ, ਨ ਅਞ੍ਞੋ। ''ਯਮਾਹੁ , ਕੋਮਾਰਪਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਅਯਮੇਵ ਹਿ ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਲਿਖਿਤੋ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ, ਵਚਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਞ੍ਹਿ ਰਞ੍ਞਾ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਦੇਵ ਇਧ ਆਗਤਂ। **ਵਜ੍ਝਿਤ੍ਥਿਯੋ**ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਵਜ੍ਝਾ ਵਧਿਤਬ੍ਬਾ ਏਵ। **ਨਤ੍ਥਿ ਇਤ੍ਥੀਸੁ ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਾਸੁ ਸਭਾਵੋ ਨਾਮੇਕੋ ਨਤ੍ਥਿ। **"ਇਮਞ੍ਚ ਜਮ੍ਮ"**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਦਣ੍ਡਾਣਾਪਨਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਜਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕਂ। **ਮੁਸਲੇਨ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਮੁਸਲੇਨ ਹਨਿਤ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਲੁਦ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਰੁਣਂ। **ਛਵ**ਨ੍ਤਿ ਗੁਣਾਭਾਵੇਨ ਨਿਜ੍ਜੀਵਂ ਮਤਸਦਿਸਂ। **ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਚ ਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਚ ਪਾਪਪਤਿਬ੍ਬਤਾਯ ਅਨਾਚਾਰਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਯ ਜੀਵਨ੍ਤਿਯਾਵ ਕਣ੍ਣਨਾਸਂ ਛਿਨ੍ਦਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੋਧਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਤਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਤੇਸਂ ਦਣ੍ਡਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ । ਕੋਪਂ ਪਨ ਮਨ੍ਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਿਂ ਸੀਸਤੋ ਓਰੋਪੇਤ੍ਤਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵਂ ਗਾਲ੍ਹਤਰਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਣ੍ਠਂ ਤਤ੍ਥ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਜਿਤਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਛ ਭਾਤਰੋ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਥੇਰਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਭਰਿਯਾ ਚਿਞ੍ਚਮਾਣਵਿਕਾ, ਕੁਣ੍ਠੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਗੋਧਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪਦੁਮਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਪਦੁਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੯੪] ੪. ਮਣਿਚੋਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਪਵਸਨ੍ਤਿ ਨੂਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿਯੇਵ, ਪਰਿਸਕ੍ਕਨ੍ਤੋਪਿ ਪਨ ਮਂ ਵਧਿਤ੍ਤਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਗਾਮਕੇ ਗਹਪਤਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਕੁਲਧੀਤਰਂ ਆਨੇਸੁਂ, ਸਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਅਹੋਸਿ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾ ਵਿਯ ਪੁਪ੍ਫਲਤਾ ਵਿਯ ਲਲ਼ਮਾਨਾ ਮਤ੍ਤਕਿਨ੍ਨਰੀ ਵਿਯ ਚ ਸੁਜਾਤਾਤਿ ਨਾਮੇਨ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾ ਪਤਿਵਤ੍ਤਂ ਸਸ੍ਸੁਵਤ੍ਤਂ ਸਸੁਰਵਤ੍ਤਞ੍ਚ ਕਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪਾ। ਇਤਿ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਏਕਚਿਤ੍ਤਾ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿੰਸੁ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੁਜਾਤਾ ‘‘ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਦ੍ਦੇ, ਮਗ੍ਗਪਾਥੇਯ੍ਯਂ ਪਹੋਨਕਂ ਪਟਿਯਾਦੇਹੀ’’ਤਿ ਖਜ੍ਜਵਿਕਤਿਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਜ੍ਜਕਾਦੀਨਿ ਯਾਨਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਨਕਂ ਪਾਜੇਨ੍ਤੋ ਯਾਨਕਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਇਤਰਾ ਪਚ੍ਛਤੋ। ਤੇ ਨਗਰਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਨਕਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਾਨਕਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਿ, ਸੁਜਾਤਾ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਯਾਨਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੁਜਾਤਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਨਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਦਸਾ ਪਾਯਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਆਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨਲੋਚਨੋ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਆਣਾਪੇਸਿ – ‘‘ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਭਾਵਂ ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਭਾਵਂ ਵਾ ਜਾਨਾਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਾ ਕਿਰ, ਦੇਵ, ਯਾਨਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਕੋ’’ਤਿ ਆਹ।

ਰਾਜਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੋਦੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਕੇਨ ਨਂ ਉਪਾਯੇਨ ਮਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਭੋ, ਇਮਂ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਂ ਵੀਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਯਾਨਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਹੀ’’ਤਿ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਨਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਠਪਿਤੋ ਮੇ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਚੂਲ਼ਾਮਣਿ ਮੇ ਨਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਆਹ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਕਕੋਲਾਹਲਂ ਅਕਂਸੁ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਬ੍ਬਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਚਾਰਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚੋਰਂ ਪਰਿਯੇਸਥਾ’’ਤਿ ਆਹ, ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ, ਨਗਰਂ ਏਕਸਙ੍ਖੋਭਂ ਅਹੋਸਿ। ਇਤਰੋ ਪੁਰਿਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ, ਯਾਨਕਂ ਠਪੇਹਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿ ਨਟ੍ਠੋ, ਯਾਨਕਂ ਸੋਧੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਯਾਨਕਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਠਪਿਤਮਣਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਣਿਚੋਰੋ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਚ ਪਾਦੇਹਿ ਚ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਮਣਿਚੋਰੋ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ‘‘ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਥਾ’’ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਕਸਾਹਿ ਤਾਲ਼ੇਨ੍ਤਾ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਾਪੇਸੁਂ। ਸੁਜਾਤਾਪਿ ਯਾਨਕਂ ਪਹਾਯ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ‘‘ਸਾਮਿ, ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ‘‘ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸੁਂ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਗੁਣਂ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਵਤ ਮਞ੍ਞੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਹੇਠਕੇ ਪਾਪਸਾਹਸਿਕਮਨੁਸ੍ਸੇ ਨਿਸੇਧੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਨਾਮਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੭. ‘‘ਨ ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਪਵਸਨ੍ਤਿ ਨੂਨ, ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਸਨ੍ਤਿ ਇਧ ਲੋਕਪਾਲਾ।
ਸਹਸਾ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਮਸਞ੍ਞਤਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਸਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸੇਧਿਤਾਰੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਸਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਓਲੋਕਨਕਾ ਪਾਪਾਨਞ੍ਚ ਨਿਸੇਧਕਾ ਨ ਸਨ੍ਤਿ ਨੂਨ ਦੇਵਾ। **ਪਵਸਨ੍ਤਿ ਨੂਨਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਵਾ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਨੂਨ ਪਵਸਨ੍ਤਿ ਪਵਾਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਇਧ, ਲੋਕਪਾਲਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਲੋਕਪਾਲਸਮ੍ਮਤਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਪਿ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਗ੍ਗਾਹਕਾ ਨ ਹਿ ਨੂਨ ਸਨ੍ਤਿ। **ਸਹਸਾ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਮਸਞ੍ਞਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਸਾ ਅਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਸਾਹਸਿਕਂ ਦਾਰੁਣਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਨਂ। **ਪਟਿਸੇਧਿਤਾਰੋ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਏਤਂ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਤਾਯ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾਯ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮਂ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਤੋ ਚਾਵੇਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਤਿਫਰੁਸਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸੁਜਾਤਂ ਕਿਲਮੇਤਿ, ਗਨ੍ਤੁਂ ਦਾਨਿ ਮੇ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਦੇਵਲੋਕਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਤਂ ਪਾਪਰਾਜਾਨਂ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਤੋ

ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਗਣ੍ਡਿਕਾਯ ਉਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਵੇਸਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਫਰਸੁਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ, ਛਿਨ੍ਨਕਾਲੇਯੇਵ ਚਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਸਭਾਵਂ ਜਾਨਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਕਸਰੀਰੇਨੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਾਭਿਸੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਾਯ ਚ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਚੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋ ਚ ਸਕ੍ਕਂ ਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾ ਮਾਰਿਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਕ੍ਕਦਤ੍ਤਿਕੋ ਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾ ਲਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਕ੍ਕੋਪਿ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਵੋ ਸਕ੍ਕਦਤ੍ਤਿਕੋ ਰਾਜਾ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਰਾਜਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਦੇਵੋ ਅਕਾਲੇ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਕਾਲੇ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਛਾਤਭਯਂ ਰੋਗਭਯਂ ਸਤ੍ਥਭਯਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ ਉਪਗਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੮. ''ਅਕਾਲੇ ਵਸ੍ਸਤੀ ਤਸ੍ਸ, ਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ।
ਸਗ੍ਗਾ ਚ ਚਵਤਿ ਠਾਨਾ, ਨਨੁ ਸੋ ਤਾਵਤਾ ਹਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਾਲੇ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਞ੍ਞੋ ਰਜ੍ਜੇ ਅਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਸਸ੍ਸਾਨਂ ਪਕ੍ਕਕਾਲੇ ਵਾ ਲਾਯਨਮਦ੍ਦਨਾਦਿਕਾਲੇ ਵਾ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤਿ। **ਕਾਲੇ**ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਵਪਨਕਾਲੇ ਤਰੁਣਸਸ੍ਸਕਾਲੇ ਗਬ੍ਭਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਚ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ। **ਸਗ੍ਗਾ ਚ ਚਵਤਿ ਠਾਨਾ**ਤਿ ਸਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਾ ਠਾਨਾ ਦੇਵਲੋਕਾ ਚਵਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾ ਹਿ ਅਪ੍ਪਟਿਲਾਭਵਸੇਨ ਦੇਵਲੋਕਾ ਚਵਤਿ ਨਾਮ, ਸਗ੍ਗੇਪਿ ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾ ਤਤੋ ਚਵਤੀਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਨੁ ਸੋ ਤਾਵਤਾ ਹਤੋ**ਤਿ ਨਨੁ ਸੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਰਾਜਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਹਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਏਕਂਸਵਾਚੀ ਏਤ੍ਥ ਨੁ-ਕਾਰੋ, ਨੇਸੋ ਏਕਂਸੇਨ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਹਤੋ, ਅਟ੍ਠਸੁ ਪਨ ਮਹਾਨਿਰਯੇਸੁ ਸੋਲ਼ਸਸੁ ਚ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇਸੁ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਸੋ ਹਞ੍ਞਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਸਕ੍ਕੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ, ਸੁਜਾਤਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਸਕ੍ਕਦਤ੍ਤਿਯਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਣਿਚੋਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੯੫] ੫. ਪਬ੍ਬਤੂਪਤ੍ਥਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਬ੍ਬਤੂਪਤ੍ਥਰੇ ਰਮ੍ਮੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਏਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਪਰਿਵੀਮਂਸਮਾਨੋ ਤਂ ਤਥਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਏਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਪਦੁਸ੍ਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਕਿਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਉਪਕਾਰਕੋ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੋ ਚ ਅਮਚ੍ਚੋ ਸਾ ਚ ਇਤ੍ਥੀ ਪਿਯਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤਿਵਿਯ ਉਪਕਾਰਕੋ ਸਕਲਂ ਰਾਜਕੁਲਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤਿ, ਸਾਪਿ ਮੇ ਇਤ੍ਥੀ ਪਿਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਮਹਾਰਾਜ, 'ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਕਾਰਕੇਸੁ ਸੇਵਕੇਸੁ ਪਿਯਾਸੁ ਚ ਇਤ੍ਥੀਸੁ ਦੁਬ੍ਭਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ'ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਰਾਜਾਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਵ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਏਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਂ ਤਥਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਮਚ੍ਚੋਪਿ ਮੇ ਬਹੂਪਕਾਰੋ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥੀਪਿ ਮੇ

ਪਿਯਾ, ਦ੍ਵੇਪਿ ਇਮੇ ਨਾਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ , ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਸਹਿਤਬ੍ਬਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨੋ ਚੇ, ਨ ਸਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਪਣ੍ਡਿਤ, ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਪੁਚ੍ਛਥ, ਮਹਾਰਾਜ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੯. ''ਪਬ੍ਬਤੂਪਤ੍ਥਰੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਜਾਤਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਸਿਵਾ।
ਤਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਪਾਪਾਯਿ, ਜਾਨਂ ਸੀਹੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਬ੍ਬਤੂਪਤ੍ਥਰੇ ਰਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਅਙ੍ਗਣਟ੍ਠਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਾਤਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਸਿਵਾ**ਤਿ ਸਿਵਾ ਸੀਤਲਾ ਮਧੁਰੋਦਕਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪੋਕ੍ਖਰਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ ਨਦੀਪਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਯੇਵ। **ਅਪਾਪਾਯੀ**ਤਿ **ਅਪ**-ਇਤਿ ਉਪਸਗ੍ਗੋ, ਅਪਾਯੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਾਨਂ ਸੀਹੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਸੀਹਪਰਿਭੋਗਾ ਸੀਹੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤਾ, ਸੋਪਿ ਨਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ''ਸੀਹੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤਾ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋਵ ਅਪਾਯਿ। ਤਂ ਕਿਂ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਬਾਲੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਸੀਹਸ੍ਸ ਅਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਿਵੇਯ੍ਯ ਏਵਰੂਪਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਦ੍ਧਾ ਏਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਏਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਪਦੁਟ੍ਠੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੦. ''ਪਿਵਨ੍ਤਿ ਚੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਸਾਪਦਾਨਿ ਮਹਾਨਦਿਂ।
ਨ ਤੇਨ ਅਨਦੀ ਹੋਤਿ, ਖਮਸ੍ਸੁ ਯਦਿ ਤੇ ਪਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਪਦਾਨੀ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋਵ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਸੁਨਖਪਸਦਬਿਲ਼ਾਰਮਿਗਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਸਾਪਦਾਨਿ ਤਂ ਪੋਕ੍ਖਰਸਞ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ''ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਨਦਿਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ ਚੇ। **ਨ ਤੇਨ ਅਨਦੀ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਨਦਿਯਞ੍ਹਿ ਦ੍ਵਿਪਦਚਤੁਪ੍ਪਦਾਪਿ ਅਹਿਮਚ੍ਛਾਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪਿਪਾਸਿਤਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਾ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਨਦੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਨਾਪਿ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਨਦੀ। ਕਸ੍ਮਾ? ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਾਧਾਰਣਤ੍ਤਾ। ਯਥਾ ਨਦੀ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪੀਤਾ ਨ ਦੁਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਇਤ੍ਥੀਪਿ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਸਾਮਿਕਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਗਤਾ ਨੇਵ ਅਨਿਤ੍ਥੀ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਾਧਾਰਣਭਾਵੇਨ। ਨਾਪਿ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਿਤ੍ਥੀ। ਕਸ੍ਮਾ? ਓਦਕਨ੍ਤਿਕਤਾਯ ਸੁਦ੍ਧਭਾਵੇਨ। **ਖਮਸ੍ਸੁ ਯਦਿ ਤੇ ਪਿਯਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਪਨ ਤੇ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪਿਯਾ, ਸੋ ਚ ਅਮਚ੍ਚੋ ਬਹੂਪਕਾਰੋ, ਤੇਸਂ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਖਮਸ੍ਸੁ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਤਿਟ੍ਠਾਹੀਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਖਮਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇ ਓਰਮਿਂਸੁ। ਰਾਜਾਪਿ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਾਜਾਪਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਬ੍ਬਤੂਪਤ੍ਥਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੯੬] ੬. ਵਲਾਹਕਸ੍ਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇ ਨ ਕਾਹਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੂਪਸਦ੍ਦਗਨ੍ਧਰਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਹਿ ਚੇਵ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤਵਿਲਾਸੇਹਿ ਚ ਪੁਰਿਸੇ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਵਸਂ ਉਪਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਿਨਾਸਞ੍ਚੇਵ ਧਨਵਿਨਾਸਞ੍ਚ

ਪਾਪਨਟ੍ਠੇਨ ‘ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਹਿ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤੇਨ ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਸਤ੍ਥਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਾਣਿਜੇ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਞ੍ਞੇ ਪੁਰਿਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਨੁਕਪਸ੍ਸੇਹਿ ਲੋਹਿਤੇਨ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਮੁਖਂ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਤਮ੍ਬਪਣ੍ਣਿਦੀਪੇ ਸਿਰੀਸਵਤ੍ਥੁ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਵਸਿਂਸੁ। ਤਾ ਭਿਨ੍ਨਨਾਵਾਨਂ ਵਾਣਿਜਾਨਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਾ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਗਣਪਰਿਵੁਤਾ ਦਾਰਕੇ ਅਙ੍ਕੇਨਾਦਾਯ ਵਾਣਿਜੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਆਗਤਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਕਸਿਗੋਰਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗੋਗਣੇ ਸੁਨਖੇਤਿ ਏਵਮਾਦੀਨਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਵਾਣਿਜਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਯਾਗੁਂ ਪਿਵਥ, ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਥ, ਖਾਦਨੀਯਂ ਖਾਦਥਾ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਵਾਣਿਜਾ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਤਾਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤੇਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤਕਾਲੇ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਤ੍ਥ ਵਾਸਿਕਾ, ਕੁਤੋ ਆਗਤਾ, ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਥ, ਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਇਧਾਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ‘‘ਭਿਨ੍ਨਨਾਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਧਾਗਤਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਸਾਮਿਕਾਨਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਗਤਾਨਂ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਨਿ, ਤੇ ਮਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ; ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਵਾਣਿਜਾਯੇਵ, ਮਯਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਵਾਣਿਜੇ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤਹਾਵਭਾਵਵਿਲਾਸੇਹਿ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਨਗਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਪਠਮਗਹਿਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਦੇਵਸਙ੍ਖਲਿਕਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਾਰਣਘਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ , ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਭਿਨ੍ਨਨਾਵੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯੋ ਪਨ ਪਰਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣਿਂ ਓਰਤੋ ਨਾਗਦੀਪਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਮੁਦ੍ਦਤੀਰਂ ਅਨੁਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਤਾਸਂ ਧਮ੍ਮਤਾ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਨ੍ਨਨਾਵਾ ਵਾਣਿਜਾ ਤਾਸਂ ਨਗਰਸਮੀਪੇ ਉਤ੍ਤਰਿਂਸੁ। ਤਾ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਨਗਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਹਿਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦੇਵਸਙ੍ਖਲਿਕਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਾਰਣਘਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਯਕ੍ਖਿਨੀ ਜੇਟ੍ਠਕਵਾਣਿਜਂ, ਸੇਸਾ ਸੇਸੇਤਿ ਤਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਵਾਣਿਜੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕੇ ਅਕਂਸੁ। ਅਥ ਸਾ ਜੇਟ੍ਠਯਕ੍ਖਿਨੀ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਵਾਣਿਜੇ ਨਿਦ੍ਦਂ ਉਪਗਤੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਰਣਘਰੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੇਸਾਪਿ ਤਥੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਜੇਟ੍ਠਯਕ੍ਖਿਨਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਕਾਲੇ ਸਰੀਰਂ ਸੀਤਲਂ ਹੋਤਿ। ਜੇਟ੍ਠਵਾਣਿਜੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਮੁਖਧੋਵਨਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਸਵਾਣਿਜਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਇਮਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ, ਨ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਯੋ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਭਿਨ੍ਨਨਾਵਾਨਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਤੇ ਸਾਮਿਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇਪਿ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਥ ਇਤੋ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸਤੇਸੁ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਸਤਾ ‘‘ਨ ਮਯਂ ਏਤਾ ਵਿਜਹਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਚ੍ਛਥ, ਮਯਂ ਨ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਜੇਟ੍ਠਵਾਣਿਜੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨਕਾਰੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਸਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਾਸਂ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਲਾਹਕਸ੍ਸਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਕਾਲ਼ਸੀਸੋ ਮੁਞ੍ਜਕੇਸੋ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਵੇਹਾਸਙ੍ਗਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਬਪਣ੍ਣਿਦੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਮ੍ਬਪਣ੍ਣਿਸਰੇ ਪਲ੍ਲਲੇ ਸਯਂਜਾਤਸਾਲਿਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚ ‘‘ਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਕਰੁਣਾਪਰਿਭਾਵਿਤਂ ਮਾਨੁਸਿਂ ਵਾਚਂ ਭਾਸਤਿ। ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ‘‘ਸਾਮਿ, ਮਯਂ ਜਨਪਦਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇਨ ਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਅਭਿਰੁਹਥਾਤਿ। ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਅਭਿਰੁਹਿਂਸੁ, ਤੇਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਵਾਲਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁਯੇਵ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਸਤੇ ਵਾਣਿਜੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਜਨਪਦਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਕਸਕਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਮਾਸਿ। ਤਾਪਿ ਖੋ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਤਤ੍ਥ ਓਹੀਨਕੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਸਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਥਾ ਤੇ ਯਕ੍ਖਿਨੀਨਂ ਵਸਂ ਗਤਾ ਵਾਣਿਜਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਵਲਾਹਕਸ੍ਸਰਾਜਸ੍ਸ ਵਚਨਕਰਾ ਵਾਣਿਜਾ ਸਕਸਕਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਏਵਮੇਵ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਪਿ ਉਪਾਸਕਾਪਿ ਉਪਾਸਿਕਾਯੋਪਿ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਪਞ੍ਚਵਿਧਬਨ੍ਧਨਕਮ੍ਮਕਰਣਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਓਵਾਦਕਰਾ ਪਨ ਤਿਸ੍ਸੋ ਕੁਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਛ ਕਾਮਸਗ੍ਗੇ ਵੀਸਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚ ਠਾਨਾਨਿ ਪਤ੍ਵਾ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸੁਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੯੧. ''ਯੇ ਨ ਕਾਹਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਂ, ਨਰਾ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਦੇਸਿਤਂ।
ਬ੍ਯਸਨਂ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਰਕ੍ਖਸੀਹਿਵ ਵਾਣਿਜਾ॥

੯੨. ''ਯੇ ਚ ਕਾਹਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਂ, ਨਰਾ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਦੇਸਿਤਂ।
ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਪਾਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਲਾਹੇਨੇਵ ਵਾਣਿਜਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ ਨ ਕਾਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਬ੍ਯਸਨਂ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਰਕ੍ਖਸੀਹਿਵ ਵਾਣਿਜਾ**ਤਿ ਰਕ੍ਖਸੀਹਿ ਪਲੋਭਿਤਵਾਣਿਜਾ ਵਿਯ। **ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਪਾਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਵਲਾਹੇਨੇਵ ਵਾਣਿਜਾ**ਤਿ ਵਲਾਹੇਨੇਵ ''ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਕਰਾ ਵਾਣਿਜਾ ਵਿਯ। ਯਥਾ ਹਿ ਤੇ ਸਮੁਦ੍ਦਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕਸਕਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ, ਏਵਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਓਵਾਦਕਰਾ ਸਂਸਾਰਪਾਰਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਕੂਟਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਅਨਾਗਾਮਿਫਲਅਰਹਤ੍ਤਫਲਾਨਿ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ''ਤਦਾ ਵਲਾਹਕਸ੍ਸਰਾਜਸ੍ਸ ਵਚਨਕਰਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਸਤਾ ਵਾਣਿਜਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਵਲਾਹਕਸ੍ਸਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਲਾਹਕਸ੍ਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੯੭] ੭. ਮਿਤ੍ਤਾਮਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਨਂ ਉਮ੍ਹਯਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ''ਮਯਾ ਗਹਿਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਨ ਕੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇਨ ਠਪਿਤਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਏਕਂ ਵਤ੍ਥਖਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਤ੍ਥਵਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਤਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਮਯਾ ਗਹਿਤੇ ਨ ਕੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕੋ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕੁਦ੍ਧੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਹਰਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਕਿਰਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਕਿਰ ਦਹਰੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਵਤ੍ਥਖਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਤ੍ਥਵਿਕਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ 'ਕੋ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨਾਮਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕੁਦ੍ਧੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਹਰੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਇਸਿਗਣੇ ਏਕੋ ਤਾਪਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਮਤਮਾਤਿਕਂ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤਕਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ

ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਕੇਨ ਨੁ ਕੋ ਕਾਰਣੇਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੋ ਵਾ ਅਮਿਤ੍ਤਭਾਵੋ ਵਾ ਸਕ੍ਕਾ ਜਾਨਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਮਿਨਾ ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਕਾਰਣੇਨਾ''ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੯੩. ''ਨ ਨੰ ਉਮ੍ਹਯਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਨ ਚ ਨੰ ਪਟਿਨਨ੍ਦਤਿ।
ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਚਸ੍ਸ ਨ ਦਦਾਤਿ, ਪਟਿਲੋਮਞ੍ਚ ਵਤ੍ਤਤਿ॥

੯੪. ''ਏਤੇ ਭਵਨ੍ਤਿ ਆਕਾਰਾ, ਅਮਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ।
ਯੇਹਿ ਅਮਿਤ੍ਤੰ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਨੰ ਉਮ੍ਹਯਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਯੋ ਹਿ ਯਸ੍ਸ ਅਮਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਉਮ੍ਹਯਤੇ, ਹਸਿਤੰ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਪਹਟ੍ਠਾਕਾਰੰ ਨ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਨ ਚ ਨੰ ਪਟਿਨਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਨ ਪਟਿਨਨ੍ਦਤਿ, ਸਾਧੁ ਸੁਭਾਸਿਤਨ੍ਤਿ ਨ ਚਾਨੁਮੋਦਤਿ। **ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਚਸ੍ਸ ਨ ਦਦਾਤੀ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਚਕ੍ਖੁੰ ਆਹਚ੍ਚ ਪਟਿਮੁਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤੋ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਹਰਤਿ। **ਪਟਿਲੋਮਞ੍ਚ ਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਾਯਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਵਚੀਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਨ ਰੋਚੇਤਿ, ਪਟਿਲੋਮਗਾਹੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਚ੍ਚਨੀਕਗਾਹੰ। **ਆਕਾਰਾ**ਤਿ ਕਾਰਣਾਨਿ। **ਯੇਹਿ ਅਮਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਤਾਨਿ ਕਾਰਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ''ਅਯੰ ਮੇ ਅਮਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਤਤੋ ਵਿਪਰੀਤੇਹਿ ਪਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੋ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਤ੍ਤਾਮਿਤ੍ਤਭਾਵਕਾਰਣਾਨਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਹਤ੍ਥਿਪੋਸਕਤਾਪਸੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਹਤ੍ਥੀ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ, ਇਸਿਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਿਤ੍ਤਾਮਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੯੮] ੮. ਰਾਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਵਾਸਾ ਆਗਤੋ ਤਾਤਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਏਕੰ ਅਲਙ੍ਕਤਇਤ੍ਥਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੋਵਾਰਿਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਕਿਂ ਤੇ ਇਤ੍ਥਿਯਾ, ਲਦ੍ਧਾਪਿ ਸਾ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਵਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਰਾਧੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ, ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਨਾਮ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਤਰੁਣਕਾਲੇਯੇਵ ਏਕੋ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਅਰਕ੍ਖਿਤਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ। ਸੋ ਵੋਹਾਰਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਸੁਵਪੋਤਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤਾ, ਅਹੰ ਵੋਹਾਰਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਾਲੇ ਵਾ ਵਿਕਾਲੇ ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਮਾਤੁ ਕਰਣਕਮ੍ਮੰ ਓਲੋਕੇਯ੍ਯਾਥ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਗਮਨਭਾਵੰ ਵਾ ਅਗਮਨਭਾਵੰ ਵਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਸੁਵਪੋਤਕਾਨੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨਾਚਾਰੰ ਚਰਿ, ਰਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਦਿਵਾਪਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਪਮਾਣੰ ਨਤ੍ਥਿ।

ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਰਾਧੰ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਅਯਞ੍ਚ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਤਿ, ਵਦਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਰਾਧੋ ''ਮਾ ਵਦਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ

ਤੰ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਨਾਮ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਹਿ, ਤਾਤ, ਤਾਵਾ’’ਤਿ ਪਿਯਾਯਮਾਨਾ ਵਿਯ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵੰ ਮੰ ਓਵਦਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣੰ ਨ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਗੀਵੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਨਨ੍ਤਰੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ‘‘ਕਿੰ, ਤਾਤ ਰਾਧ, ਮਾਤਾ ਤੇ ਅਨਾਚਾਰੰ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਕਰੋਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੫. ‘‘ਪਵਾਸਾ ਆਗਤੋ ਤਾਤ, ਇਦਾਨਿ ਨਚਿਰਾਗਤੋ।
ਕਚ੍ਚਿਨ੍ਨੁ ਤਾਤ ਤੇ ਮਾਤਾ, ਨ ਅਞ੍ਞਮੁਪਸੇਵਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹੰ, ਤਾਤ ਰਾਧ, ਪਵਾਸਾ ਆਗਤੋ, ਸੋ ਚਮ੍ਹਿ ਇਦਾਨੇਵ ਆਗਤੋ ਨਚਿਰਾਗਤੋ, ਤੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ‘‘ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਤੇ, ਤਾਤ, ਮਾਤਾ ਅਞ੍ਞੰ ਪੁਰਿਸੰ ਨ ਉਪਸੇਵਤੀ’’ਤਿ।

ਰਾਧੋ ‘‘ਤਾਤ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਨਾਮ ਭੂਤੰ ਵਾ ਅਭੂਤੰ ਵਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਨਾਮ ਨ ਕਥੇਸੁ’’ਨ੍ਤਿ ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੬. ‘‘ਨ ਖੋ ਪਨੇਤੰ ਸੁਭਣੰ, ਗਿਰੰ ਸਚ੍ਚੂਪਸੰਹਿਤੰ।
ਸਯੇਥ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋਵ, ਮੁਮ੍ਮੁਰੇ ਉਪਕੂਥਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਿਰ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਯਥਾ ਇਦਾਨਿ ਗਿਰਾ, ਏਵੰ ਤਦਾ ‘‘ਗਿਰ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸੋ ਸੁਵਪੋਤਕੋ ਲਿਙ੍ਗੰ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਤਾਤ, ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਨਾਮ ਸਚ੍ਚੂਪਸੰਹਿਤੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਅਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤੰ ਸਭਾਵਵਚਨਮ੍ਪਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਨ ਸੁਭਣੰ। ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਞ੍ਹਿ ਸਚ੍ਚੰ ਭਣਨ੍ਤੋ **ਸਯੇਥ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋਵ, ਮੁਮ੍ਮੁਰੇ ਉਪਕੂਥਿਤੋ,** ਯਥਾ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਕੁਕ੍ਕੁਲੇ ਝਾਮੋ ਸਯਤਿ, ਏਵੰ ਸਯੇਯ੍ਯਾਤਿ। ‘‘ਉਪਕੂਧਿਤੋ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯਾਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਵਸਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ’’ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ‘‘ਤਦਾ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਧੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਰਾਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੯੯] ੯. ਗਹਪਤਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਭਯੰ ਮੇ ਨ ਖਮਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਚ ‘‘ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਰਕ੍ਖਿਤੋ, ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਸਾਮਿਕੰ ਵਞ੍ਚੇਤਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਗਹਪਤਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਘਰਾਵਾਸੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਗਾਮਭੋਜਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਨਾਚਾਰੰ ਚਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ । ਤਦਾ ਪਨ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸੇ ਬੀਜੇਸੁ ਨੀਹਟੇਸੁ ਛਾਤਕੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਸ੍ਸਾਨੰ ਗਬ੍ਭਗਹਣਕਾਲੋ ਜਾਤੋ। ਸਕਲਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ‘‘ਇਤੋ ਮਾਸਦ੍ਵਯੇਨ ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਹਿੰ ਦਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਾਮਭੋਜਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਏਕੰ ਜਰਗੋਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿੰਸੁ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਗਾਮਭਾਜਕੋ ਖਣੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਹਿਗਤਵੇਲਾਯੰ ਗੇਹੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤੇਸੰ ਸੁਖਨਿਪਨ੍ਨਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰਾਭਿਮੁਖੀ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਸੋ’’ਤਿ

ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ‘‘ਸੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਗਾਮਭੋਜਕਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਭੀਤੋ ਪਕਮ੍ਪਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਤਵ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗੋਣਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤਂ, ਤ੍ਵਂ ਮਂਸਮੂਲਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੋਹਿ, ਅਹਂ ਕੋਟ੍ਠਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਕੋਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘ਵੀਹਿ ਨਤ੍ਥੀ’ਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮਿ। ਤ੍ਵਂ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਦਾਰਕਾ ਛਾਤਾ, ਮਂਸਮੂਲਂ ਮੇ ਦੇਹੀ’ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਚੋਦੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਕੋਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਇਤਰੋ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਂਸਮੂਲਂ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। ਸਾ ਕੋਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ‘‘ਕੋਟ੍ਠੇ ਵੀਹਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਸ੍ਸੇ ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਆਹ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਪਾਪਾਯ ਕਤਉਪਾਯੋ ਏਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਗਾਮਭੋਜਕਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੋ ਗਾਮਭੋਜਕ ਅਮ੍ਹੇ ਤਵ ਜਰਗੋਣਸ੍ਸ ਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ‘ਇਤੋ ਮਾਸਦ੍ਵਯੇਨ ਵੀਹਿਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਖਾਦਿਮ੍ਹ, ਤ੍ਵਂ ਅਡ੍ਢਮਾਸਮ੍ਪਿ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨੇਵ ਕਸ੍ਮਾ ਆਹਰਾਪੇਸਿ, ਨ ਤ੍ਵਂ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਆਗਤੋ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਆਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਤਵ ਕਿਰਿਯਾ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਅਨਾਚਾਰਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਕੋਟ੍ਠੇ ਵੀਹੀਨਂ ਅਭਾਵਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਾ ਦਾਨਿ ਕੋਟ੍ਠਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ‘ਵੀਹਿ ਨਤ੍ਥੀ’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ‘ਦੇਹੀ’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵੋ ਕਰਣਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੯੭. ‘‘ਉਭਯਂ ਮੇ ਨ ਖਮਤਿ, ਉਭਯਂ ਮੇ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ।
ਯਾਚਾਯਂ ਕੋਟ੍ਠਮੋਤਿਣ੍ਣਾ, ਨਦਸ੍ਸਂ ਇਤਿ ਭਾਸਤਿ॥

੯੮. ‘‘ਤਂ ਤਂ ਗਾਮਪਤਿ ਬ੍ਰੂਮਿ, ਕਦਰੇ ਅਪ੍ਪਸ੍ਮਿ ਜੀਵਿਤੇ।
ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ ਸਙ੍ਗਰਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਮਂਸਂ ਜਰਗ੍ਗਵਂ ਕਿਸਂ।
ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਚੋਦੇਸਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਂ ਤਂ ਗਾਮਪਤਿ ਬ੍ਰੂਮੀ**ਤਿ, ਅਮ੍ਭੋ ਗਾਮਜੇਟ੍ਠਕ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਂ ਵਦਾਮਿ। **ਕਦਰੇ ਅਪ੍ਪਸ੍ਮਿ ਜੀਵਿਤੇ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੀਵਿਤਂ ਨਾਮ ਕਦਰਞ੍ਞੇਵ ਥਦ੍ਧਂ ਲੂਖਂ ਕਸਿਰਂ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞ ਮਨ੍ਦਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਨੋ ਏਵਰੂਪੇ ਜੀਵਿਤੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ। **ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ ਸਙ੍ਗਰਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਮਂਸਂ ਜਰਗ੍ਗਵਂ ਕਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਂਸਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਜਰਗ੍ਗਵਂ ਕਿਸਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਜਰਗੋਣਂ ਦਦਮਾਨੋ ਤ੍ਵਂ ‘‘ਦ੍ਵੀਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਮੂਲਂ ਦਾਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ ਸਙ੍ਗਰਂ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਚੋਦੇਸੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਚੋਦੇਸਿ। **ਤਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਯਾ ਚਾਯਂ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਨ੍ਤੋਕੋਟ੍ਠੇ ਵੀਹੀਨਂ ਨਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਜਾਨਮਾਨਾਵ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਮੋਤਿਣ੍ਣਾ ਕੋਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਨ ਦਸ੍ਸਂ ਇਤਿ ਭਾਸਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਤ੍ਵਂ ਅਕਾਲੇ ਚੋਦੇਸਿ, ਤਮ੍ਪੀਤਿ ਇਦਂ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਮਮ ਨੇਵ ਖਮਤਿ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਸੋ ਕਥੇਨ੍ਤੋਵ ਗਾਮਭੋਜਕਂ ਚੂਲਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਾਮਭੋਜਕੋਮ੍ਹੀਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤਭਣ੍ਡੇ ਅਪਰਜ੍ਝਸੀ’’ਤਿਆਦੀਹਿ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਟ੍ਠਇਤ੍ਥਿਂ ਕੇਸੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚੇ ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੋਸਿ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਤਂ ਗੇਹਂ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਵਿਸਹਿ, ਸਾਪਿ ਪਾਪਾ ਪੁਨ ਮਨਸਾਪਿ ਅਤਿਚਰਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ‘‘ਤਦਾ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਨਿਗ੍ਗਹਕਾਰਕੋ ਗਹਪਤਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਗਹਪਤਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੦੦] ੧੦. ਸਾਧੁਸੀਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਰੀਰਦਬਜਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਚਤਸ੍ਸੋ ਧੀਤਰੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਸਰੀਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਏਕੋ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਸੀਲਵਾ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਧੀਤਰੋ ਨਿਵੇਸੇਨ੍ਤੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੇਨ ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਕਿਂ ਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਉਦਾਹੁ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋਪਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਏਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਜਨੇਸੁ ਕਸ੍ਸ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਏਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥਯਿਂਸੁ, ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਚਤਸ੍ਸੋ ਧੀਤਰੋ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਾ ਏਵਮੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਪਤ੍ਥਯਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਦਾਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਆਚਰਿਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੯. ''ਸਰੀਰਦਬ੍ਬਂ ਵੁਡ੍ਢਬ੍ਯਂ, ਸੋਜਚ੍ਚਂ ਸਾਧੁਸੀਲਿਯਂ।
ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਤੇਵ ਪੁਚ੍ਛਾਮ, ਕਨ੍ਨੁ ਤੇਸਂ ਵਨਿਮ੍ਹਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **''ਸਰੀਰਦਬਜ''**ਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਤੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਗੁਣੇ ਪਕਾਸੇਤਿ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਧੀਤਰੋ ਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸ ਸਰੀਰਦਬਜਮਤ੍ਥਿ, ਸਰੀਰਸਮ੍ਪਦਾ ਅਭਿਰੂਪਭਾਵੋ ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਵੁਡ੍ਢਬਜਂ ਵੁਡ੍ਢਿਭਾਵੋ ਮਹਲ੍ਲਕਤਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਸੋਜਚ੍ਚਂ ਸੁਜਾਤਿਤਾ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਦਾ ਅਤ੍ਥਿ। ''ਸੁਜਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਏਕਸ੍ਸ ਸਾਧੁਸੀਲਿਯਂ ਸੁਨ੍ਦਰਸੀਲਭਾਵੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਦਾ ਅਤ੍ਥਿ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਤੇਵ ਪੁਚ੍ਛਾਮਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਨਾਮੇਤਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਮਯਂ ਭਵਨ੍ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਞ੍ਞੇਵ ਪੁਚ੍ਛਾਮ। **ਕਨ੍ਨੁ ਤੇਸਂ ਵਨਿਮ੍ਹਸੇ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਜਨਾਨਂ ਕਂ ਵਨਿਮ੍ਹਸੇ, ਕਂ ਇਚ੍ਛਾਮ, ਕਸ੍ਸ ਤਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਦਦਾਮਾਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੋ ''ਰੂਪਸਮ੍ਪਦਾਦੀਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਸੁਪਿ ਵਿਪਨ੍ਨਸੀਲੋ ਗਾਰਯ੍ਹੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਨਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੀਲਵਨ੍ਤਭਾਵੋ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੦.''ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸਰੀਰਸ੍ਮਿਂ, ਵੁਡ੍ਢਬਜਸ੍ਸ ਨਮੋ ਕਰੇ।
ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਜਾਤਸ੍ਮਿਂ, ਸੀਲਂ ਅਸ੍ਮਾਕ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸਰੀਰਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸਰੀਰੇਪਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਸੇਸੋ ਵੁਦ੍ਧਿ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ, ''ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਨ ਵਦਾਮਿ। **ਵੁਡ੍ਢਬਜਸ੍ਸ ਨਮੋ ਕਰੇ**ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਭਾਵਸ੍ਸ ਪਨ ਨਮਕ੍ਕਾਰਮੇਵ ਕਰੋਮਿ। ਵੁਡ੍ਢਭਾਵੋ ਹਿ ਵਨ੍ਦਨਮਾਨਨਂ ਲਭਤਿ। **ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਜਾਤਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਜਾਤੇਪਿ ਪੁਰਿਸੇ ਵੁਡ੍ਢਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾਯੇਵ। **ਸੀਲਂ ਅਸ੍ਮਾਕ ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਸੀਲਮੇਵ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੀਲਵਾ ਹਿ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਰੀਰਦਬਜਵਿਰਹਿਤੋਪਿ ਪੁਜ੍ਜੋ ਪਾਸਂਸੋਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਧੀਤਰੋ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਯਮੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਹੋਸਿ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਧੁਸੀਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਰੁਹਕਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਰੁਹਕਂ ਸਿਰਿਕਾਲ਼ਕਂ, ਪਦੁਮਂ ਮਣਿਚੋਰਕਂ।
ਪਬ੍ਬਤੂਪਤ੍ਥਰਵ੍ਹਾਲਾਹਂ, ਮਿਤ੍ਤਾਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਰਾਧਞ੍ਚ।
ਗਹਪਤਿ ਸਾਧੁਸੀਲਂ॥

੬. ਨਤਂਦਲ਼੍ਹਵਗ੍ਗੋ

[੨੦੧] ੧. ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਤਂ ਦਲ਼੍ਹਂ ਬਨ੍ਧਨਮਾਹੁ ਧੀਰਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਬਹੂ ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਕਪਨ੍ਥਘਾਤਕਚੋਰੇ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਤੇ ਰਾਜਾ ਅਦ੍ਦੁਬਨ੍ਧਨਰਜ੍ਜੁਬਨ੍ਧਨਸਙ੍ਖਲਿਕਬਨ੍ਧਨੇਹਿ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿ। ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾ ਜਾਨਪਦਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਚੋਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਤਥਾਗਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੇਹਿ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਬਹੂ ਚੋਰਾ ਅਦ੍ਦੁਬਨ੍ਧਨਾਦੀਹਿ ਬਦ੍ਧਾ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਤੇ ਤਾਨਿ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਤੇਹਿ ਬਨ੍ਧਨੇਹਿ ਥਿਰਤਰਂ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞਂ ਬਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਿਂ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਨਾਮੇਤਾਨਿ, ਯਂ ਪਨੇਤਂ ਧਨਧਞ੍ਞਪੁਤ੍ਤਦਾਰਾਦੀਸੁ ਤਣ੍ਹਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਨਂ, ਏਤਂ ਏਤੇਹਿ ਬਨ੍ਧਨੇਹਿ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਥਿਰਤਰਂ, ਏਵਂ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਨੇਤਂ ਦੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਿਯਂ ਬਨ੍ਧਨਂ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦੁਗ੍ਗਤਗਹਪਤਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸੋ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪੋਸੇਸਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਸ੍ਸੇਵ ਏਕਂ ਕੁਲਧੀਤਰਂ ਗੇਹੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਭਰਿਯਾਯਪਿਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਤ੍ਵਂ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਾਹਿ, ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ । ਸਾਪਿ ''ਗਬ੍ਭੋ ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਮਯਿ ਵਿਜਾਤਾਯ ਦਾਰਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਜਾਤਕਾਲੇ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਤ੍ਵਂ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਵਿਜਾਤਾ, ਇਦਾਨਾਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ''ਪੁਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਤਾਵ ਥਨਪਾਨਤੋ ਅਪਗਮਨਕਾਲਂ ਆਗਮੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗਬ੍ਭਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਨਾਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨਾਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਲਾਯਿ। ਅਥ ਨਂ ਨਗਰਗੁਤ੍ਤਿਕਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸੁਂ। ਸੋ ''ਅਹਂ, ਸਾਮਿ, ਮਾਤੁਪੋਸਕੋ ਨਾਮ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥ ਮ''ਨ੍ਤਿ ਤੇਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਦ੍ਵਾਰੇਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ਂ

ਕੀਲਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਏਵਰੂਪਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਮੇ ਦੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਿਯਂ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਬਨ੍ਧਨਂ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਨਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ’’ਨ੍ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੦੧.‘‘ਨ ਤਂ ਦਲ੍ਹਂ ਬਨ੍ਧਨਮਾਹੁ ਧੀਰਾ, ਯਦਾਯਸਂ ਦਾਰੁਜਪਬ੍ਬਜਞ੍ਚ।
ਸਾਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇਸੁ, ਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ਦਾਰੇਸੁ ਚ ਯਾ ਅਪੇਕ੍ਖਾ॥

੧੦੨.‘‘ਏਤਂ ਦਲ੍ਹਂ ਬਨ੍ਧਨਮਾਹੁ ਧੀਰਾ, ਓਹਾਰਿਨਂ ਸੀਥਿਲਂ ਦੁਪ੍ਪਮੁਞ੍ਚਂ।
ਏਤਮ੍ਪਿ ਛੇਤ੍ਵਾਨ ਵਜਨ੍ਤਿ ਧੀਰਾ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਨੋ ਕਾਮਸੁਖਂ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧੀਰਾ**ਤਿ ਧਿਤਿਮਨ੍ਤਾ, ਧਿਕ੍ਕਤਪਾਪਾਤਿ ਧੀਰਾ। ਅਥ ਵਾ ਧੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਞ੍ਞਾ, ਤਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਤਿ ਧੀਰਾ, ਬੁਦ੍ਧਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਚ ਇਮੇ ਧੀਰਾ ਨਾਮ। **ਯਦਾਯਸ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਯਂ ਸਙ੍ਖਲਿਕਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਯਸਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਆਯਸਂ, ਯਂ ਅਦ੍ਦੁਬਨ੍ਧਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦਾਰੁਜਂ, ਯਞ੍ਚ ਪਬ੍ਬਜਤਿਣੇਹਿ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਵਾ ਵਾਕਾਦੀਹਿ ਰਜ੍ਜੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਰਜ੍ਜੁਬਨ੍ਧਨਂ, ਤਂ ਆਯਸਾਦਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਭਾਵੇਨ ਧੀਰਾ ਦਲ੍ਹਂ ਥਿਰਨ੍ਤਿ ਨਾਹੁ ਨ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਸਾਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸਾਰਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਾ, ਬਲਵਰਾਗਰਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇਸੂ**ਤਿ ਮਣੀਸੁ ਚ ਕੁਣ੍ਡਲੇਸੁ ਚ, ਮਣਿਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਵਾ ਕੁਣ੍ਡਲੇਸੁ।

ਏਤਂ ਦਲ੍ਹਨ੍ਤਿ ਯੇ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੇਸੁ ਸਾਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾ, ਤੇਸਂ ਯੋ ਚ ਸਾਰਾਗੋ, ਯਾ ਚ ਤੇਸਂ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੇਸੁ ਅਪੇਕ੍ਖਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਏਤਂ ਕਿਲੇਸਮਯਂ ਬਨ੍ਧਨਂ ਦਲ੍ਹਂ ਥਿਰਨ੍ਤਿ ਧੀਰਾ ਆਹੁ। **ਓਹਾਰਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਪਾਤਨਤੋ ਅਵਹਰਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਹਰਤੀਤਿ ਓਹਾਰਿਨਂ। **ਸਿਥਿਲ**ਨ੍ਤਿ ਬਨ੍ਧਨਟ੍ਠਾਨੇ ਛਵਿਚਮ੍ਮਮਂਸਾਨਿ ਨ ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਲੋਹਿਤਂ ਨ ਨੀਹਰਤਿ, ਬਨ੍ਧਨਭਾਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਪੇਤਿ, ਥਲਪਥਜਲਪਥਾਦੀਸੁ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਾਤੁਂ ਦੇਤੀਤਿ ਸਿਥਿਲਂ। **ਦੁਪ੍ਪਮੁਞ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਲੋਭਵਸੇਨ ਹਿ ਏਕਵਾਰਮ੍ਪਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਨਂ ਦਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਤੋ ਕਚ੍ਛਪੋ ਵਿਯ ਦੁਮ੍ਮੋਚਯਂ ਹੋਤੀਤਿ ਦੁਪ੍ਪਮੁਞ੍ਚਂ। **ਏਤਮ੍ਪਿ ਛੇਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਏਵਂ ਦਲ੍ਹਮ੍ਪਿ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਨਂ ਞਾਣਖਗ੍ਗੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਯਦਾਮਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਜਰੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪੋਤਕਾ ਵਿਯ ਚ ਧੀਰਾ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮੇ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਂ ਵਿਯ ਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਮਸੁਖਂ ਪਹਾਯ ਵਜਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ। ‘‘ਤਦਾ ਮਾਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ, ਭਰਿਯਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਪਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੦੨] ੨. ਕੇਲਿਸੀਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਂਸਾ ਕੋਞ੍ਚਾ ਮਯੂਰਾ ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਲਕੁਣ੍ਡਕਭਦ੍ਦਿਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰਾਯਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ ਪਞ੍ਞਾਤੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੋ ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਹਾਖੀਣਾਸਵੋ ਅਸੀਤਿਯਾ ਮਹਾਥੇਰਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੋ ਪਮਾਣੇਨ ਓਮਕੋ ਲਕੁਣ੍ਡਕੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਵਿਯ, ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਕੀਲਨਤ੍ਥਾਯ ਕਤੋ ਵਿਯ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਥਾਗਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਕੋਟ੍ਠਕਂ ਗਤੇ ਜਨਪਦਾ ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਦਸਬਲਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਜੇਤਵਨਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਾ ਵਿਹਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਮਣੇਰੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਥੇਰਂ ਚੀਵਰਕਣ੍ਣੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਸੀਸਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਨਾਸਾਯ ਪਰਾਮਸਨ੍ਤਾ ਕਣ੍ਣੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ

ਮਧੁਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਕਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਲਕੁਣ੍ਡਕਭਦ੍ਦਿਯਤ੍ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਨਾਮੇਕੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਾਵਕੋ ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਕਹਂ ਸੋ ਇਦਾਨੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਤ੍ਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚੀਵਰਕਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ, ਏਸ ਸੋ’’ਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਏਵਰੂਪੋ ਪਤ੍ਥਿਤਪਤ੍ਥਨੋ ਅਭਿਨੀਹਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਾਵਕੋ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖੋ ਜਾਤੋ’’ਤਿ? ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਜਿਣ੍ਣਂ ਜਰਾਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਵਾ ਅਸ੍ਸਂ ਵਾ ਗੋਣਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਕੇਲਿਸੀਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਅਨੁਬਨ੍ਧਾਪੇਤਿ, ਜਿਣ੍ਣਸਕਟਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਤਿ, ਜਿਣ੍ਣਮਾਤੁਗਾਮੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਰੇ ਪਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਾਯਾਪੇਤਿ , ਜਿਣ੍ਣਪੁਰਿਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲਙ੍ਘਕੇ ਵਿਯ ਭੂਮਿਯਂ ਸਂਪਰਿਵਤ੍ਤਕਾਦਿਕੀਲਂ ਕੀਲਾਪੇਤਿ, ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਸੁਕਘਰੇ ਕਿਰ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੀਲਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਲਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠਾਨਿ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਮਾਤੁਪਟ੍ਠਾਨਧਮ੍ਮੋ ਪਿਤੁਪਟ੍ਠਾਨਧਮ੍ਮੋ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿ, ਰਾਜਸੇਵਕਾਪਿ ਕੇਲਿਸੀਲਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਮਤਮਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਪਾਯੇ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਪਰਿਸਾ ਪਰਿਹਾਯਤਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਅਭਿਨਵੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਦਮੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਮਹਲ੍ਲਕਵਣ੍ਣਂ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਜਿਣ੍ਣਯਾਨਕੇ ਦ੍ਵੇ ਤਕ੍ਕਚਾਟਿਯੋ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਜਰਗੋਣੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਛਣਦਿਵਸੇ ਅਲਙ੍ਕਤਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਅਲਙ੍ਕਤਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਪਿਲੋਤਿਕਨਿਵਤ੍ਥੋ ਤਂ ਯਾਨਕਂ ਪਾਜੇਨ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਭਿਮੁਖੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਜਿਣ੍ਣਯਾਨਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਏਤਂ ਯਾਨਕਂ ਅਪਨੇਥਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਕਹਂ, ਦੇਵ, ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਰਞ੍ਞੋਯੇਵ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਬਹੁਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨ ਪਾਜੇਨ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਂ ਚਾਟਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਾਪੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸੀਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਤਕ੍ਕਂ ਪਗ੍ਘਰਤਿ, ਸੋ ਤੇਨ ਅਟ੍ਟੀਯਤਿ ਹਰਾਯਤਿ ਜਿਗੁਚ੍ਛਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਂ ਉਪਦ੍ਦੁਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਯਾਨਕਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਭਾਵਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਜਿਰਹਤ੍ਥੋ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਾਪ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਵ ਸਰੀਰਂ ਜਰਾ ਨ ਪਹਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੇਲਿਸੀਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢੇ ਵਿਹੇਠਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਸਿ, ਏਕਕਂ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਤਮਤਾ ਅਪਾਯੇ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤੁਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਇਮਮ੍ਹਾ ਕਮ੍ਮਾ ਨ ਵਿਰਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਵਜਿਰੇਨ ਤੇ ਸੀਸਂ ਪਦਾਲੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯੇਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਗੁਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਪਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਨਿਸਂਸਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਥਾਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੦੩.‘‘ਹਂਸਾ ਕੋਞ੍ਚਾ ਮਯੂਰਾ ਚ, ਹਤ੍ਥਯੋ ਪਸਦਾ ਮਿਗਾ।
ਸਬ੍ਬੇ ਸੀਹਸ੍ਸ ਭਾਯਨ੍ਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਕਾਯਸ੍ਮਿ ਤੁਲ੍ਯਤਾ॥

੧੦੪.‘‘ਏਵਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਦਹਰੋ ਚੇਪਿ ਪਞ੍ਞਵਾ।
ਸੋ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਮਹਾ ਹੋਤਿ, ਨੇਵ ਬਾਲੋ ਸਰੀਰਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਸਦਾ ਮਿਗਾ**ਤਿ ਪਸਦਸਙ੍ਖਾਤਾ ਮਿਗਾ, ਪਸਦਾ ਮਿਗਾ ਚ ਅਵਸੇਸਾ ਮਿਗਾ ਚਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਪਸਦਮਿਗਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਪਸਦਾ ਮਿਗਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਤ੍ਥਿ ਕਾਯਸ੍ਮਿ ਤੁਲ੍ਯਤਾ**ਤਿ ਸਰੀਰੇ ਪਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਦਿ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਮਹਾਸਰੀਰਾ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਚੇਵ ਪਸਦਮਿਗਾ ਚ ਸੀਹਂ ਮਾਰੇਯ੍ਯੁਂ, ਸੀਹੋ ਹਂਸਾਦਯੋ ਖੁਦ੍ਦਕਸਰੀਰੇਯੇਵ ਮਾਰੇਯ੍ਯ, ਖੁਦ੍ਦਕਾਯੇਵ ਸੀਹਸ੍ਸ ਭਾਯੇਯ੍ਯੁਂ, ਨ ਮਹਨ੍ਤਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤਂ

ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਸੀਹਸ੍ਸ ਭਾਯਨ੍ਤਿ। **ਸਰੀਰ**ਵ਼ਾਤਿ ਬਾਲੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋਪਿ ਮਹਾ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਲਕੁਣ੍ਡਕਭਦ੍ਦਿਯੋ ਸਰੀਰੇਨ ਖੁਦ੍ਦਕੋਪਿ ਮਾ ਤਂ ਞਾਣੇਨਪਿ ਖੁਦ੍ਦਕੋਤਿ ਮਞ੍ਞਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵ਼ਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵ਼ਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ। ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਲਕੁਣ੍ਡਕਭਦ੍ਦਿਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਤਾਯ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਤਾਯ ਪਰੇਸਂ ਕੇਲ਼ਿਨਿਸ੍ਸਯੋ ਜਾਤੋ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਜਾਤਕਵ਼ਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੦੩] ੩. ਖਨ੍ਧਜਾਤਕਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

ਵ਼ਿਰੂਪਕ੍ਖੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵ਼ਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਕਿਰ ਜਨ੍ਤਾਘਰਦ੍ਵ਼ਾਰੇ ਕਟ੍ਠਾਨਿ ਫਾਲੇਨ੍ਤਂ ਪੂਤਿਰੁਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵ਼ਾ ਏਕੋ ਸਪ੍ਪੋ ਪਾਦਙ੍ਗੁਲਿਯਂ ਡਂਸਿ, ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਮਤਭਾਵ਼ੋ ਸਕਲਵ਼ਿਹਾਰੇ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵ਼ੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਨ੍ਤਾਘਰਦ੍ਵ਼ਾਰੇ ਕਟ੍ਠਾਨਿ ਫਾਲੇਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੇਨ ਦਟ੍ਠੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ਼ਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ਼ਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵ਼ੁਤ੍ਤੇ ''ਸਚੇ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਆਰਬ੍ਭ ਮੇਤ੍ਤਂ ਅਭਾਵਯਿਸ੍ਸ, ਨ ਨਂ ਸਪ੍ਪੋ ਡਂਸੇਯ੍ਯ। ਪੋਰਾਣਕਤਾਪਸਾਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਚਤੂਸੁ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵ਼ੇਤ੍ਵ਼ਾ ਤਾਨਿ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਭਯਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ਼ਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵ਼ਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵ਼ਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵ਼ਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਙ੍ਗਾਨਿਵਤ੍ਤਨੇ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਇਸਿਗਣਪਰਿਵ਼ੁਤੋ ਵ਼ਿਹਾਸਿ। ਤਦਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਦੀਘਜਾਤਿਕਾ ਇਸੀਨਂ ਪਰਿਪਨ੍ਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਇਸਯੋ ਜੀਵ਼ਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਤਾਪਸਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬੇ ਤਾਪਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ''ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਚਤੂਸੁ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵ਼ੇਯ੍ਯਾਥ, ਨ ਵ਼ੋ ਸਪ੍ਪਾ ਡਂਸੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਤੂਸੁ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲੇਸੁ ਏਵ਼ਂ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵ਼ੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ਼ਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੫.''ਵ਼ਿਰੂਪਕ੍ਖੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਏਰਾਪਥੇਹਿ ਮੇ।
ਛਬ੍ਯਾਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਕਣ੍ਹਾਗੋਤਮਕੇਹਿ ਚਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵ਼ਿਰੂਪਕ੍ਖੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵ਼ਿਰੂਪਕ੍ਖਨਾਗਰਾਜਕੁਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਮੇਤ੍ਤਂ। **ਏਰਾਪਥਾ**ਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਏਤਾਨਿਪਿ ਹਿ ਏਰਾਪਥਨਾਗਰਾਜਕੁਲਂ ਛਬ੍ਯਾਪੁਤ੍ਤਨਾਗਰਾਜਕੁਲਂ ਕਣ੍ਹਾਗੋਤਮਕਨਾਗਰਾਜਕੁਲਨ੍ਤਿ ਨਾਗਰਾਜਕੁਲਾਨੇਵ।

ਏਵ਼ਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਾਗਰਾਜਕੁਲਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵ਼ਾ ''ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵ਼ੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥ, ਦੀਘਜਾਤਿਕਾ ਵ਼ੋ ਨ ਡਂਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਵ਼ਿਹੇਠੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ਼ਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਅਪਾਦਕੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵ਼ਿਪਾਦਕੇਹਿ ਮੇ।
ਚਤੁਪ੍ਪਦੇਹਿ ਮੇ ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਬਹੁਪ੍ਪਦੇਹਿ ਮੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਪਦੇਨ ਓਦਿਸ੍ਸਕਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਅਪਾਦਕੇਸੁ ਦੀਘਜਾਤਿਕੇਸੁ ਚੇਵ ਮਚ੍ਛੇਸੁ ਚ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ, ਦੁਤਿਯਪਦੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਚੇਵ ਪਕ੍ਖਿਜਾਤੇਸੁ ਚ, ਤਤਿਯਪਦੇਨ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਸਬ੍ਬਚਤੁਪ੍ਪਦੇਸੁ, ਚਤੁਤ੍ਥਪਦੇਨ

ਵਿਚ੍ਛਿਕਸਤਪਦਿਉਚ੍ਚਾਲਿਙ੍ਗਪਾਣਕਮਕ੍ਕਟਕਾਦੀਸੁ।

ਏਵੰ ਸਰੂਪੇਨ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਆਯਾਚਨਵਸੇਨ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਮਾ ਮਂ ਅਪਾਦਕੋ ਹਿਂਸਿ, ਮਾ ਮਂ ਹਿਂਸਿ ਦ੍ਵਿਪਾਦਕੋ।
ਮਾ ਮਂ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ ਹਿਂਸਿ, ਮਾ ਮਂ ਹਿਂਸਿ ਬਹੁਪ੍ਪਦੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਅਪਾਦਕਾਦੀਸੁ ਕੋਚਿ ਏਕੋਪਿ ਮਾ ਮਂ ਹਿਂਸਤੁ, ਮਾ ਵਿਹੇਠੇਤੂਤਿ ਏਵੰ ਆਯਾਚਨ੍ਤਾ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਾਣਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਭੂਤਾ ਚ ਕੇਵਲਾ।
ਸਬ੍ਬੇ ਭਦ੍ਰਾਨਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ, ਮਾ ਕਞ੍ਚਿ ਪਾਪਮਾਗਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨ ਵਟ੍ਟੇ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਆਸਤ੍ਤਾ ਵਿਸਤ੍ਤਾ ਲਗ੍ਗਾ ਲਗ੍ਗਿਤਾਤਿ **ਸਤ੍ਤਾ,** ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸਪਵਤ੍ਤਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਪਾਣਨਵਸੇਨ **ਪਾਣਾ,** ਭੂਤਭਾਵਿਤਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਵਸੇਨ **ਭੂਤਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਵਚਨਮਤ੍ਤਵਿਸੇਸੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਵਿਸੇਸੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪੇਤਾਨਿ ਪਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਸਙ੍ਗਾਹਕਾਨੇਵ। **ਕੇਵਲਾ**ਤਿ ਸਕਲਾ। ਇਦਂ ਸਬ੍ਬਸਦ੍ਦਸ੍ਸੇਵ ਹਿ ਪਰਿਯਾਯਵਚਨਂ। **ਭਦ੍ਰਾਨਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਭਦ੍ਰਾਨਿ ਸਾਧੂਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨੇਵ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ। **ਮਾ ਕਞ੍ਚਿ ਪਾਪਮਾਗਮਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਕਞ੍ਚਿ ਏਕਂ ਸਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਾਪਂ ਲਾਮਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਮਾ ਆਗਮਾ, ਮਾ ਆਗਚ੍ਛਤੁ ਮਾ ਪਾਪੁਣਾਤੁ, ਸਬ੍ਬੇ ਅਵੇਰਾ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਾ ਸੁਖੀ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤੂਤਿ।

ਏਵੰ ''ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਤਨਾਨਂ ਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਪੇਤੁਂ –

੧੦੬.''ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਧਮ੍ਮੋ।
ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਆਹ॥

ਤਤ੍ਥ ਪਮਾਣਕਰਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਭਾਵੇਨ ਗੁਣਾਨਞ੍ਚ ਪਮਾਣਾਭਾਵੇਨ ਬੁਦ੍ਧਰਤਨਂ **ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ। ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਨਵਵਿਧੋ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੋ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪਮਾਣਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ **ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ**। ਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਸਙ੍ਘੋਪਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ**।

ਇਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਮੇਸਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਤਨਾਨਂ ਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਤਨਾਨਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਗੁਣਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਮਾਣੇ ਸਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

''ਪਮਾਣਵਨ੍ਤਾਨਿ ਸਰੀਸਪਾਨਿ, ਅਹਿ ਵਿਚ੍ਛਿਕ ਸਤਪਦੀ।
ਉਣ੍ਣਨਾਭਿ ਸਰਬੂ ਮੂਸਿਕਾ''ਤਿ ਆਹ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਰੀਸਪਾਨੀ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਦੀਘਜਾਤਿਕਾਨਂ ਨਾਮਂ। ਤੇ ਹਿ ਸਰਨ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸਿਰੇਨ ਵਾ ਸਪਨ੍ਤੀਤਿ ਸਰੀਸਪਾ। **''ਅਹੀ''**ਤਿਆਦਿ ਤੇਸਂ ਸਰੂਪਤੋ ਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਉਣ੍ਣਨਾਭੀ**ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਕੋ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਨਾਭਿਤੋ ਉਣ੍ਣਾਸਦਿਸਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਉਣ੍ਣਨਾਭੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸਰਬੂ**ਤਿ ਘਰਗੋਲ਼ਿਕਾ।

ਇਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਯਸ੍ਮਾ ਏਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤੋਰਾਗਾਦਯੋ ਪਮਾਣਕਰਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਸਰੀਸਪਾਦੀਨਿ ਪਮਾਣਵਨ੍ਤਾਨੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਤਨਾਨਂ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਇਮੇ ਪਮਾਣਵਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਂ ਪਰਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੂਤਿ ਏਵੰ ਤਿਣ੍ਣਂ

ਰਤਨਾਨਂ ਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤੁਰਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

‘‘ਕਤਾ ਮੇ ਰਕ੍ਖਾ ਕਤਾ ਮੇ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੁ ਭੂਤਾਨਿ।
ਸੋਹਂ ਨਮੋ ਭਗਵਤੋ, ਨਮੋ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਤਾ ਮੇ ਰਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਮਯਾ ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਕ੍ਖਾ ਗੁਤ੍ਤਿ ਕਤਾ। **ਕਤਾ ਮੇ ਪਰਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਮ੍ਪਿ ਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਂ। **ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੁ ਭੂਤਾਨੀ**ਤਿ ਮਯਿ ਅਹਿਤਜ੍ਝਾਸਯਾਨਿ ਭੂਤਾਨਿ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੁ ਅਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ। **ਸੋਹਂ ਨਮੋ ਭਗਵਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਅਹਂ ਏਵਂ ਕਤਪਰਿਤ੍ਤੋ ਅਤੀਤਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਪਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਨਮੋ ਕਰੋਮਿ। **ਨਮੋ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸੇਨ ਪਨ ਅਤੀਤੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਾਨਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਨਮੋ ਕਰੋਮੀਤਿ।

ਏਵਂ ‘‘ਨਮਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਪਿ ਸਤ੍ਤ ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਥਾ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਗਣਸ੍ਸ ਇਮਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਆਦਿਤੋ ਪਨ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਚਤੂਸੁ ਅਹਿਰਾਜਕੁਲੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਦੀਪਿਤਤ੍ਤਾ ਓਦਿਸ੍ਸਕਾਨੋਦਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਨਂ ਦੀਪਿਤਤ੍ਤਾ ਇਦਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਇਧ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਕਾਰਣਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਸਿਗਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਸਿ, ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿ। ਏਵਮੇਤੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੇਸੁਯੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਦੀਘਜਾਤਿਕਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਇਸਿਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਖਨ੍ਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੦੪] ੪. ਵੀਰਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਿ ਵੀਰਕ ਪਸ੍ਸੇਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੁਗਤਾਲਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੇਸੁ ਹਿ ਥੇਰੇਸੁ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਂ ਅਕਾਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਗਤਾਲਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਸ੍ਸੇਸੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ ਖੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਮ ਅਨੁਕਿਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਉਦਕਕਾਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਿ, ‘‘ਵੀਰਕੋ’’ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਹੋਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਾਕਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਯਕ੍ਖਨਾਗਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਛਾਤਕਰਟ੍ਠਤੋ ਕਾਕਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸੀ ਸਵਿਟ੍ਠਕੋ ਨਾਮ ਕਾਕੋ ਕਾਕਿਂ ਆਦਾਯ ਵੀਰਕਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵੀਰਕਂ ਸਰਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਉਦਕਕਾਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਕ੍ਕਾ ਬਹੂ ਮਚ੍ਛੇ ਲਦ੍ਧੁਂ, ਇਮਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਸਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਸਾਮਿ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ। ਵੀਰਕੋਪਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਸਵਿਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਦੇਤਿ। ਸੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸਂ ਕਾਕਿਯਾ ਦੇਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ – ‘‘ਅਯਮ੍ਪਿ ਉਦਕਕਾਕੋ ਕਾਲ਼ਕੋ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਕਾਲ਼ਕੋ, ਅਕ੍ਖਿਤੁਣ੍ਡਪਾਦੇਹਿਪਿ ਏਤਸ੍ਸ ਚ ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਨਾਨਾਕਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਿਨਾ ਗਹਿਤਮਚ੍ਛੇਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਮੇਵ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਵੀਰਕਂ

ਉਪਸङ्ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਹਮੇਵ ਸਰਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨ ਤ੍ਵਂ, ਸਮ੍ਮ, ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਗਣ੍ਹਨਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਮਾ ਨਸ੍ਸੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਵਾਰਿਯਮਾਨੋਪਿ ਵਚਨਂ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਸਰਂ ਓਰੁਯ੍ਹ ਉਦਕਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਮਾਨੋ ਸੇਵਾਲਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਸੇਵਾਲਨ੍ਤਰੇ ਲਗ੍ਗਿ, ਅਗ੍ਗਤੁਣ੍ਡਮੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਸੋ ਨਿਰਸ੍ਸਾਸੋ ਅਨ੍ਤੋਉਦਕੇਯੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਆਗਮਨਂ ਅਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਵੀਰਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਸਵਿਟ੍ਠਕੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਮਾਨਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੭.''ਅਪਿ ਵੀਰਕ ਪਸ੍ਸੇਸਿ, ਸਕੁਣਂ ਮਞ੍ਜੁਭਾਣਕਂ।
ਮਯੂਰਗੀਵਸङ੍ਕਾਸਂ, ਪਤਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸਵਿਟ੍ਠਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਿ, ਵੀਰਕ, ਪਸ੍ਸੇਸੀ**ਤਿ, ਸਾਮਿ ਵੀਰਕ, ਅਪਿ ਪਸ੍ਸਸਿ। **ਮਞ੍ਜੁਭਾਣਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਜੁਭਾਣਿਨਂ। ਸਾ ਹਿ ਰਾਗਵਸੇਨ ''ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੋ ਮੇ ਪਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। **ਮਯੂਰਗੀਵਸङ੍ਕਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਮੋਰਗੀਵਸਮਾਨਵਣ੍ਣਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੀਰਕੋ ''ਆਮ, ਜਾਨਾਮਿ ਤੇ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਗਤਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.''ਉਦਕਥਲਚਰਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਿਨੋ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਆਮਕਮਚ੍ਛਭੋਜਿਨੋ।
ਤਸ੍ਸਾਨੁਕਰਂ ਸਵਿਟ੍ਠਕੋ, ਸੇਵਾਲੇ ਪਲਿਗੁਣ੍ਠਿਤੋ ਮਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਦਕਥਲਚਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਦਕੇ ਚ ਥਲੇ ਚ ਚਰਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਸ੍ਸ। **ਪਕ੍ਖਿਨੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਤਸ੍ਸਾਨੁਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਕਰੋਨ੍ਤੋ। **ਸੇਵਾਲੇ ਪਲਿਗੁਣ੍ਠਿਤੋ ਮਤੋ**ਤਿ ਉਦਕਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸੇਵਾਲਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸੇਵਾਲਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧੋ ਅਨ੍ਤੋਉਦਕੇਯੇਵ ਮਤੋ, ਪਸ੍ਸ, ਏਤਸ੍ਸ ਤੁਣ੍ਡਂ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਕੀ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਵਿਟ੍ਠਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਵੀਰਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵੀਰਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੦੫] ੫. ਗङ੍ਗੇਯ੍ਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੋਭਤਿ ਮਚ੍ਛੋ ਗङ੍ਗੇਯ੍ਯੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਭਭਾਵਨਂ ਅਨਨੁਯੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪਪਸਂਸਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰੂਪਂ ਉਪਲਾਲੇਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਿਂਸੁ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ''ਤ੍ਵਂ ਨ ਸੋਭਸਿ, ਅਹਂ ਸੋਭਾਮੀ''ਤਿ ਰੂਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵਿਵਾਦਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਏਕਂ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਸੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੋਭਨਭਾਵਂ ਵਾ ਅਸੋਭਨਭਾਵਂ ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਉਪਸङ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਕੋ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸੋਭਨੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ''ਆਵੁਸੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਹਮੇਵ ਸੋਭਨਤਰੋ''ਤਿ ਆਹ। ਦਹਰਾ ''ਅਯਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਕਥੇਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸਾ ਤੇਸਂ ਕਿਰਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸङ੍ਘੇ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਤੇ ਰੂਪਨਿਸ੍ਸਿਤਕੇ ਦਹਰੇ ਲਜ੍ਜਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਦਹਰਾ ਇਦਾਨੇਵ ਰੂਪਪਸਂਸਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਰੂਪਮੇਵ ਉਪਲਾਲੇਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਗਙ੍ਗਾਯਮੁਨਾਨੰ ਸਮਾਗਮਟ੍ਠਾਨੇ ਗਙ੍ਗੇਯਜੋ ਚ ਯਾਮੁਨੇਯਜੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਮਚ੍ਛਾ ''ਅਹੰ ਸੋਭਾਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਨ ਸੋਭਸੀ''ਤਿ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਵਦਮਾਨਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਕਚ੍ਛਪੰ ਨਿਪਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਸੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸੋਭਨਭਾਵੰ ਵਾ ਅਸੋਭਨਭਾਵੰ ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਸਮ੍ਮ ਕਚ੍ਛਪ, ਗਙ੍ਗੇਯਜੋ ਸੋਭਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਯਾਮੁਨੇਯਜੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਕਚ੍ਛਪੋ ''ਗਙ੍ਗੇਯਜੋਪਿ ਸੋਭਤਿ , ਯਾਮੁਨੇਯਜੋਪਿ ਸੋਭਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਪਨ ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਹਮੇਵ ਅਤਿਰੇਕਤਰੰ ਸੋਭਾਮੀ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੯.''ਸੋਭਤਿ ਮਚ੍ਛੋ ਗਙ੍ਗੇਯਜੋ, ਅਥੋ ਸੋਭਤਿ ਯਾਮੁਨੋ।
ਚਤੁਪ੍ਪਦੋਯੰ ਪੁਰਿਸੋ, ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਰਿਮਣ੍ਡਲੋ।
ਈਸਕਾਯਤਗੀਵੋ ਚ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਤਿਰੋਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਪ੍ਪਦੋਯ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋ ਅਯੰ। **ਪੁਰਿਸੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਰਿਮਣ੍ਡਲੋ**ਤਿ ਸੁਜਾਤੋ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਵਿਯ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੋ। **ਈਸਕਾਯਤਗੀ**ਵੋਤਿ ਰਥੀਸਾ ਵਿਯ ਆਯਤਗੀਵੋ । **ਸਬ੍ਬੇ**ਵ **ਅਤਿਰੋਚਤੀ**ਤਿ ਏਵੰ ਸਣ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਕਚ੍ਛਪੋ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਤਿਰੋਚਤਿ, ਅਹਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸੋਭਾਮੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਮਚ੍ਛਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ! ਪਾਪਕਚ੍ਛਪ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੰ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮੇਵ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੦.''ਯੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨ ਤੰ ਅਕ੍ਖਾਸਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਅਕ੍ਖਾਸਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਅਤ੍ਤਪ੍ਪਸੰਸਕੋ ਪੋਸੋ, ਨਾਯੰ ਅਸ੍ਮਾਕ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਤਪ੍ਪਸੰਸਕੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਸੰਸਨਸੀਲੋ ਅਤ੍ਤੁਕ੍ਕੰਸਕੋ ਪੋਸੋ। **ਨਾਯੰ ਅਸ੍ਮਾਕ ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਅਯੰ ਪਾਪਕਚ੍ਛਪੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਖਮਤੀਤਿ ਕਚ੍ਛਪਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਉਦਕੰ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਮਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦ੍ਵੇ ਮਚ੍ਛਾ ਦ੍ਵੇ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਕਚ੍ਛਪੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਰਣਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਾਰਿਕਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗਙ੍ਗੇਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੦੬] ੬. ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਙ੍ਘ ਵ**ਟ੍ਟਮਯੰ ਪਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹੰ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕਸ੍ਸ ਸਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗੁਮ੍ਬੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਸਤਪਤ੍ਤੋ, ਸਰਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਚ੍ਛਪੋ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਏਵੰ ਤੇ ਤਯੋਪਿ ਸਹਾਯਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਪਿਯਸੰਵਾਸੰ ਵਸਿਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਚਰਨ੍ਤੋ ਪਾਨੀਯਤਿਤ੍ਥੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਦਵਲਞ੍ਜੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲੋਹਨਿਗਲਸਦਿਸੰ ਵਟ੍ਟਮਯੰ ਪਾਸੰ ਓਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਨੀਯੰ ਪਾਤੁੰ ਆਗਤੋ ਪਠਮਯਾਮੇਯੇਵ ਪਾਸੇ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਬਦ੍ਧਰਵੰ ਰਵਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗਤੋ ਸਤਪਤ੍ਤੋ ਉਦਕਤੋ ਚ ਕਚ੍ਛਪੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ। ਅਥ ਸਤਪਤ੍ਤੋ ਕਚ੍ਛਪੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਤਵ ਦਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਪਾਸੰ ਛਿਨ੍ਦ, ਅਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਸੋ

ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵੰ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਕਤਪਰਕ੍ਕਮੇਨ ਸਹਾਯੋ ਨੋ ਜੀਵਿਤੰ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੧.''ਇਙ੍ਘ ਵਟ੍ਟਮਯੰ ਪਾਸੰ, ਛਿਨ੍ਦ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਕਚ੍ਛਪ।
ਅਹੰ ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਥਾ ਨੇਹਿਤਿ ਲੁਦ੍ਦਕੋ''ਤਿ॥

ਅਥ ਕਚ੍ਛਪੋ ਚਮ੍ਮਵਰਤ੍ਤੰ ਖਾਦਿਤੁੰ ਆਰਭਿ, ਸਤਪਤ੍ਤੋ ਲੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਵਸਨਗਾਮੰ ਗਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਕੁਣੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖੇ ਪਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪੁਰਿਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੰ ਮੁਖੇ ਪਹਰਿ। ਲੁਦ੍ਦੋ ''ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਨਾ ਸਕੁਣੇਨਮ੍ਹਿ ਪਹਟੋ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਥੋਕੰ ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਤ੍ਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਕੁਣੋ ''ਅਯੰ ਪਠਮੰ ਪੁਰਿਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਇਦਾਨਿ ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਗੇਹੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਲੁਦ੍ਦੋਪਿ ''ਪੁਰਿਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਮੇ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇਨ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਸਕੁਣੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਇਦਾਨਿ ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ, ਸਕੁਣੋ ਪੁਨ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇ ਪਹਰਿ। ਲੁਦ੍ਦੋ ''ਪੁਨਪਿ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀਸਕੁਣੇਨ ਪਹਟੋ, ਨ ਦਾਨਿ ਮੇ ਏਸ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁੰ ਦੇਤੀ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਸਤ੍ਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਕੁਣੋ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਲੁਦ੍ਦੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਕਚ੍ਛਪੇਨ ਏਕਮੇਵ ਚਮ੍ਮਵਦ੍ਧੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਵਰਤ੍ਤਾ ਖਾਦਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦਨ੍ਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਪਤਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਜਾਤਾ, ਮੁਖਤੋ ਲੋਹਿਤੰ ਪਗ੍ਘਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਲੁਦ੍ਦਪੁਤ੍ਤੰ ਸਤ੍ਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸਨਿਵੇਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੰ ਵਦ੍ਧੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਨੰ ਪਾਵਿਸਿ, ਸਕੁਣੋ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਨਿਸੀਦਿ, ਕਚ੍ਛਪੋ ਪਨ ਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਲੁਦ੍ਦੋ ਕਚ੍ਛਪੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਸਿਬ੍ਬਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਖਾਣੁਕੇ ਲਗ੍ਗੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਚ੍ਛਪਸ੍ਸ ਗਹਿਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ''ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਏਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਿੰ ਆਦਾਯ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੰ ਆਦਾਯ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਾਵਿਸਿ, ਦੂਰੰ ਗਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਪਦੰ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗੇਨ ਪਸਿਬ੍ਬਕੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਕਚ੍ਛਪੰ ਨੀਹਰਿ। ਸਤਪਤ੍ਤੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਾ ਓਤਰਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਓਵਾਦੰ ਦਦਮਾਨੋ ''ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤੰ ਲਭਿੰ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਮਯ੍ਹੰ ਕਤੰ, ਇਦਾਨਿ ਲੁਦ੍ਦੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਮਾ, ਸਮ੍ਮ ਸਤਪਤ੍ਤ, ਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਯਾਹਿ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ, ਸਮ੍ਮ ਕਚ੍ਛਪ, ਉਦਕੰ ਪਵਿਸਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਤਥਾ ਅਕੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੨.''ਕਚ੍ਛਪੋ ਪਾਵਿਸੀ ਵਾਰਿੰ, ਕੁਰੁਙ੍ਗੋ ਪਾਵਿਸੀ ਵਨੰ।
ਸਤਪਤ੍ਤੋ ਦੁਮਗ੍ਗਮ੍ਹਾ, ਦੂਰੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਅਪਾਨਯੀ''ਤਿ॥
ਤਤ੍ਥ **ਅਪਾਨਯੀ**ਤਿ ਆਨਯਿ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਲੁਦ੍ਦੋਪਿ ਤੰ ਠਾਨੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਅਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਪਸਿਬ੍ਬਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇ ਤਯੋਪਿ ਸਹਾਯਾ ਯਾਵਜੀਵੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਤਪਤ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਕਚ੍ਛਪੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੦੭] ੭. ਅਸ੍ਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਯਮਸ੍ਸਕਰਾਜੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਤਯਿ ਸਿਨੇਹੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਪਾਟਲਿਨਗਰੇ ਅਸ੍ਸਕੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਉਪਰੀ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਮਾਨੁਸਵਣ੍ਣਂ, ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬਵਣ੍ਣਂ। ਸਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਰਾਜਾ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਅਹੋਸਿ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨੋ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਰੀਰਂ ਦੋਣਿਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਲਕਲਲਂ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚੇ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਾਹਾਰੋ ਰੋਦਮਾਨੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਵਸੇਸਞਾਤਕਾ ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋਪਿ ''ਮਾ ਸੋਚਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਵਿਲਪਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਲੋਕਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਤਥਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਤਸ੍ਸ ਮਯਾ ਅਵਸ੍ਸਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਕਞ੍ਚਨਪਟਿਮਾ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿ।

ਅਥੇਕੋ ਪਾਟਲਿਨਗਰਵਾਸੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਮਾਣਵ, ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮਿਕੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਰਾਜਾ, ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਕਾਲਕਤਾ, ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਰੀਰਂ ਦੋਣਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਲਪਮਾਨੋ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਅਜ੍ਜ ਸਤ੍ਤਮੋ ਦਿਵਸੋ, ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ ਰਾਜਾਨਂ ਏਵਰੂਪਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਨ ਮੋਚੇਥ, ਯੁਤ੍ਤਂ ਨੁ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇਸੁ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇਸੁ ਸਂਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਰਞ੍ਞੋ ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨ ਖੋ ਅਹਂ , ਮਾਣਵ, ਰਾਜਾਨਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਚੇ ਪਨ ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਹਮੇਵਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇਯੇਵ ਤਂ ਕਥਾਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾਵ ਰਾਜਾਨਂ ਆਨੇਮਿ, ਤਾਵ ਇਮੇਵ ਨਿਸੀਦਥਾ''ਤਿ ਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਤਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਰਾਜਾ ''ਉਪਰਿਂ ਕਿਰ ਦਟ੍ਠੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਰਥਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦੇਵਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਂ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ''ਤਿ? ''ਸਾ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਰੂਪਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਮਤ੍ਤਾ ਪਮਾਦਮਾਗਮ੍ਮ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਗੋਮਯਪਾਣਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ''ਤਿ । ''ਨਾਹਂ ਸਦ੍ਦਹਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਕਥਾਪੇਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ ਕਥਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ''ਉਭੋਪਿ ਗੋਮਯਪਿਣ੍ਡਂ ਵਟ੍ਟਯਮਾਨਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਆਗਮਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਤਥੇਵ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਅਯਂ ਤੇ , ਮਹਾਰਾਜ, ਉਪਰਿਦੇਵੀ, ਤਂ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਗੋਮਯਪਾਣਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਸ੍ਸਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਭਨ੍ਤੇ '''ਉਪਰੀ ਨਾਮ ਗੋਮਯਪਾਣਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਨ ਸਦ੍ਦਹਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਥਾਪੇਮਿ ਨਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਥਾਪੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂ ਕਥਾਪੇਨ੍ਤੋ ''ਉਪਰੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਸਾਯ ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤ੍ਵਂ ਅਤੀਤਭਵੇ ਕਾ ਨਾਮ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਸ੍ਸਕਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਉਪਰੀ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਇਦਾਨਿ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਾ ਪਿਯੋ, ਉਦਾਹੁ ਗੋਮਯਪਾਣਕੋ''ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਯਾ ਸਾਮਿਕੋ, ਤਦਾ ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰੂਪਸਦ੍ਦਗਨ੍ਧਰਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇ ਅਨੁਭਵਮਾਨਾ ਵਿਚਰਿਂ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋ ਕਿਂ ਹੋਤਿ, ਅਹਞ੍ਹਿ

ਇਦਾਨਿ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਾਨਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗਲਲੋਹਿਤੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਗੋਮਯਪਾਣਕਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਮਕ੍ਖੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਸਾਯ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੧੩.''ਅਯਮਸ੍ਸਕਰਾਜੇਨ , ਦੇਸੋ ਵਿਚਰਿਤੋ ਮਯਾ।
ਅਨੁਕਾਮਯ ਕਾਮੇਨ, ਪਿਯੇਨ ਪਤਿਨਾ ਸਹ॥

੧੧੪.''ਨਵੇਨ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇਨ, ਪੋਰਾਣਂ ਅਪਿਧੀਯਤਿ।
ਤਸ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਕਰਵ੍ਹਾਵ, ਕੀਟੋ ਪਿਯਤਰੋ ਮਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਯਮਸ੍ਸਕਰਾਜੇਨ, ਦੇਸੋ ਵਿਚਰਿਤੋ ਮਯਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਰਮਣੀਯੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਦੇਸੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਾ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਚਰਿਤੋ। **ਅਨੁਕਾਮਯ ਕਾਮੇਨਾ**ਤਿ **ਅਨੂ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਮਯਾ ਤਂ ਕਾਮਯਮਾਨਾਯ ਤੇਨ ਮਂ ਕਾਮਯਮਾਨੇਨ ਸਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਿਯੇਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਪਿਯੇਨ। **ਨਵੇਨ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇਨ, ਪੋਰਾਣਂ ਅਪਿਧੀਯਤੀ**ਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਵੇਨ ਹਿ ਸੁਖੇਨ ਪੋਰਾਣਂ ਸੁਖਂ, ਨਵੇਨ ਚ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੋਰਾਣਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਿਧੀਯਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੀਯਤਿ, ਏਸਾ ਲੋਕਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਤਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਕਰਵ੍ਹਾਵ, ਕੀਟੋ ਪਿਯਤਰੋ ਮਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਨਵੇਨ ਪੋਰਾਣਂ ਪਿਧੀਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਮ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਤੋ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਕੀਟੋਵ ਪਿਯਤਰੋਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤੋਵ ਕੁਣ੍ਪਂ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਰਾਜਾਨਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੋਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਉਪਰੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਮਾਣਵੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸ੍ਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੦੮] ੮. ਸੁਸੁਮਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਲਂ ਮੇਤੇਹਿ ਅਮ੍ਬੇਹੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ, ਸਨ੍ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਨ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਨਿਵਤ੍ਤਨੇ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਏਕੋ ਸੁਸੁਮਾਰੋ ਵਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਹਦਯਮਂਸੇ ਦੋਹਲ਼ਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸੁਸੁਮਾਰਂ ਆਹ – ''ਅਹਂ ਸਾਮਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਕਪਿਰਾਜਸ੍ਸ ਹਦਯਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾ''ਤਿ। ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਯਂ ਜਲਗੋਚਰਾ, ਏਸੋ ਥਲਗੋਚਰੋ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਨਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਗਣ੍ਹ, ਸਚੇ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਮਾ ਸੋਚਿ, ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ, ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਹਦਯਮਂਸ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਸੁਮਾਰਿਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਙ੍ਗਾਯ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਵਾਨਰਿਨ੍ਦ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਕਸਾਯਫਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਚਰਸਿ, ਪਾਰਗਙ੍ਗਾਯ ਅਮ੍ਬਲਬੁਜਾਦੀਨਂ ਮਧੁਰਫਲਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿਂ ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਕੁਮ੍ਭੀਲਰਾਜ, ਗਙ੍ਗਾ ਮਹੋਦਕਾ ਵਿਤ੍ਥਿਣ੍ਣਾ, ਕਥਂ ਤਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ? ''ਸਚੇ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਮਮ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ

‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਏਹਿ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਮੇ ਅਭਿਰੂਹਾ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਸੁਸੁਮਾਰੋ ਥੋਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇ ਓਸੀਦਾਪੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਉਦਕੇ ਮਂ ਓਸੀਦਾਪੇਸਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਨਾਹਂ ਤਂ ਧਮ੍ਮਸੁਧਮ੍ਮਤਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਭਰਿਯਾਯ ਪਨ ਮੇ ਤਵ ਹਦਯਮਂਸੇ ਦੋਹਲ਼ੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਮਹਂ ਤਵ ਹਦਯਂ ਖਾਦਾਪੇਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ। ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਤੇ ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਕਤਂ। ਸਚੇ ਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਦਰੇ ਹਦਯਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸਾਖਗ੍ਗੇਸੁ ਚਰਨ੍ਤਾਨਂ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਭਵੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਹਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਠਪੇਥਾ’’ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਂ ਪਕ੍ਕਫਲਪਿਣ੍ਡਿਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਪਸ੍ਸੇਤਾਨਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਹਦਯਾਨਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰੇ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਚੇ ਮੇ ਹਦਯਂ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਨ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਮਂ ਏਤ੍ਥ ਨੇਹਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਰੁਕ੍ਖੇ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਬਾਲ ਸੁਸੁਮਾਰ, ‘ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਹਦਯਂ ਨਾਮ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਹੋਤੀ’ਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਲੋਸਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਵਞ੍ਚੇਸਿਂ, ਤਵ ਫਲਾਫਲਂ ਤਵੇਵ ਹੋਤੁ, ਸਰੀਰਮੇਵ ਪਨ ਤੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾ ਪਨ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੧੫.‘‘ਅਲਂ ਮੇਤੇਹਿ ਅਮ੍ਬੇਹਿ, ਜਮ੍ਬੂਹਿ ਪਨਸੇਹਿ ਚ।
ਯਾਨਿ ਪਾਰਂ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ, ਵਰਂ ਮਯ੍ਹਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰੋ॥

੧੧੬.‘‘ਮਹਤੀ ਵਤ ਤੇ ਬੋਨ੍ਦਿ, ਨ ਚ ਪਞ੍ਞਾ ਤਦੂਪਿਕਾ।
ਸੁਸੁਮਾਰ ਵਞ੍ਚਿਤੋ ਮੇਸਿ, ਗਚ੍ਛ ਦਾਨਿ ਯਥਾਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਲਂ ਮੇਤੇਹੀ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਤਯਾ ਦੀਪਕੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ, ਏਤੇਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਅਲਂ। **ਵਰਂ ਮਯ੍ਹਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰੋ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਅਯਮੇਵ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖੋ ਵਰਂ। **ਬੋਨ੍ਦੀ**ਤਿ ਸਰੀਰਂ। **ਤਦੂਪਿਕਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਨ ਤੇ ਤਦੂਪਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ ਨਤ੍ਥਿ। **ਗਚ੍ਛ ਦਾਨਿ ਯਥਾਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਯਥਾਸੁਖਂ ਗਚ੍ਛ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਹਦਯਮਂਸਗਹਣੂਪਾਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੁਸੁਮਾਰੋ ਸਹਸ੍ਸਂ ਪਰਾਜਿਤੋ ਵਿਯ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨੋ ਪਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸੁਸੁਮਾਰੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਸੁਮਾਰੀ ਚਿਞ੍ਚਮਾਣਵਿਕਾ, ਕਪਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਸੁਮਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੦੯] ੯. ਕੁਕ੍ਕੁਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਿਟ੍ਠਾ ਮਯਾ ਵਨੇ ਰੁਕ੍ਖਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਗੁਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮੇ ਛੇਕੋ ਅਹੋਸਿ। ‘‘ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਮੇ ਨ ਸੁਖਂ ਭਵੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਭਯੇਨ ਅਤਿਸੀਤਂ ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਂ ਪਰਿਭੋਗਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ‘‘ਸੀਤੁਣ੍ਹੇਹਿ ਸਰੀਰਂ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਭਯੇਨ ਬਹਿ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਅਤਿਕਿਲਿਨ੍ਨਉਤ੍ਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਨਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਸਰੀਰਗੁਤ੍ਤਿਕੁਸਲਤਾ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਦਹਰੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਰੀਰਗੁਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮੇ ਛੇਕੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਦਹਰੋ ਇਦਾਨੇਵ ਸਰੀਰਗੁਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮੇ ਛੇਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਛੇਕੋਵ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਸਕੁਣਲੁਦ੍ਦਕੋ ਏਕਂ ਦੀਪਕਕੁਕ੍ਕੁਟਮਾਦਾਯ ਵਾਲਰਜ੍ਜੁਞ੍ਚ ਯਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕੁਕ੍ਕੁਟੇ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠਂ

ਪੋਰਾਣਕੁਕ੍ਕੁਟੰ ਬਨ੍ਧਿਤੁੰ ਆਰਭਿ। ਸੋ ਵਾਲਪਾਸੇ ਕੁਸਲਤਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤੁੰ ਨ ਦੇਤਿ, ਉਟ੍ਠਾਯੁਟ੍ਠਾਯ ਨਿਲੀਯਤਿ। ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਾਖਾਪਲ੍ਲਵੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਯਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਪਾਸਞ੍ਚ ਓਡ੍ਡੇਤਿ। ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਤੰ ਲਜ੍ਜਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਮਾਨੁਸਿੰ ਵਾਚੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੭.''ਦਿਟ੍ਠਾ ਮਯਾ ਵਨੇ ਰੁਕ੍ਖਾ, ਅਸ੍ਸਕਣ੍ਣਾ ਵਿਭੀਟਕਾ।
ਨ ਤਾਨਿ ਏਵੰ ਸਕ੍ਕਨ੍ତਿ, ਯਥਾ ਤ੍ਵੰ ਰੁਕ੍ਖ ਸਕ੍ਕਸੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਮ੍ਮ ਲੁਦ੍ਦਕ, ਮਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਨੇ ਜਾਤਾ ਬਹੂ ਅਸ੍ਸਕਣ੍ਣਾ ਚ ਵਿਭੀਟਕਾ ਚ ਰੁਕ੍ਖਾ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ, ਤਾਨਿ ਪਨ ਰੁਕ੍ਖਾਨਿ ਯਥਾ ਤ੍ਵੰ ਸਕ੍ਕਸਿ ਸਙ੍ਕਮਸਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਚਰਸਿ, ਏਵੰ ਨ ਸਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਨ ਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਨ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਸੋ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗਤਕਾਲੇ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੮.''ਪੋਰਾਣਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਅਯੰ, ਭੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਜਰਮਾਗਤੋ।
ਕੁਸਲੋ ਵਾਲਪਾਸਾਨੰ, ਅਪਕ੍ਕਮਤਿ ਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਸਲੋ ਵਾਲਪਾਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਲਮਯੇਸੁ ਪਾਸੇਸੁ ਕੁਸਲੋ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤੁੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਪਕ੍ਕਮਤਿ ਚੇਵ ਭਾਸਤਿ ਚ, ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਪਲਾਤੋਤਿ ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਲਦ੍ਧਮਾਦਾਯ ਗੇਹਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਕਾਯਗੁਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਾਰਣਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਾਰਿਕਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਕ੍ਕੁਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੧੦] ੧੦. ਕਨ੍ਦਗਲਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਮ੍ਭੋ ਕੋ ਨਾਮਯੰ ਰੁਕ੍ਖੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੁਗਤਾਲਯੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸੁਗਤਾਲਯੰ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹੰ ਅਨੁਕਿਰਿਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਾਪੁਣਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਰੁਕ੍ਖਕੋਟ੍ਟਕਸਕੁਣਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਖਦਿਰਵਨਿਯੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਖਦਿਰਵਨੇਯੇਵ ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਕਨ੍ਦਗਲਕੋ ਨਾਮ ਸਹਾਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਸਿਮ੍ਬਲਿਪਾਲਿਭਦ੍ਦਕਵਨੇ ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਖਦਿਰਵਨਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਖਦਿਰਵਨਿਯੋ ''ਸਹਾਯੋ ਮੇ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਕਨ੍ਦਗਲਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਦਿਰਵਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਖਦਿਰਖਨ੍ਧੰ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਪਾਣਕੇ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਕਨ੍ਦਗਲਕੋ ਦਿਨ੍ਨੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਮਧੁਰਪੂਵੇ ਵਿਯ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ। ਤਸ੍ਸ ਖਾਦਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ – ''ਅਯਮ੍ਪਿ ਰੁਕ੍ਖਕੋਟ੍ਟਕਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਅਹਮ੍ਪਿ, ਕਿੰ ਮੇ ਏਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਗੋਚਰੇਨ, ਸਯਮੇਵ ਖਦਿਰਵਨੇ ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਖਦਿਰਵਨਿਯੰ ਆਹ – ''ਸਮ੍ਮ, ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭਵਿ, ਅਹਮੇਵ ਖਦਿਰਵਨੇ ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਨੰ ਸੋ ''ਹਨ੍ਦ ਤ੍ਵੰ ਸਮ੍ਮ, ਸਿਮ੍ਬਲਿਪਾਲਿਭਦ੍ਦਕਾਦਿਵਨੇ ਨਿਸ੍ਸਾਰੇ ਗੋਚਰਗ੍ਗਹਣਕੁਲੇ ਜਾਤੋ, ਖਦਿਰਾ ਨਾਮ ਜਾਤਸਾਰਾ ਥਦ੍ਧਾ, ਮਾ ਤੇ ਏਤੰ ਰੁਚ੍ਚੀ''ਤਿ ਆਹ। ਕਨ੍ਦਗਲਕੋ ''ਕਿੰ ਦਾਨਾਹੰ ਨ ਰੁਕ੍ਖਕੋਟ੍ਟਕਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ

ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖਦਿਰਰੁਕ੍ਖਂ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਹਰਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਤੁਣ੍ਡਂ ਭਿਜ੍ਜਿ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ, ਸੀਸਂ ਫਲਿਤਂ। ਸੋ ਖਨ੍ਧੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੯.''ਅਮ੍ਭੋ ਕੋ ਨਾਮਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ, ਸਿਨ੍ਨਪਤ੍ਤੋ ਸਕਣ੍ਟਕੋ।
ਯਤ੍ਥ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ, ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ ਵਿਭਿਜ੍ਜਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਮ੍ਭੋ ਕੋ ਨਾਮਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ**ਤਿ, ਭੋ ਖਦਿਰਵਨਿਯ, ਕੋ ਨਾਮ ਅਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ। ''ਕੋ ਨਾਮ ਸੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਸਿਨ੍ਨਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੁਖੁਮਪਤ੍ਤੋ। **ਯਤ੍ਥ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਏਕੇਨੇਵ ਪਹਾਰੇਨ। **ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ ਵਿਭਿਜ੍ਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਸਂ ਭਿਨ੍ਨਂ, ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਸੀਸਂ, ਤੁਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਭਿਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤਤਾਯ ਖਦਿਰਰੁਕ੍ਖਂ ''ਕਿਂ ਰੁਕ੍ਖੋ ਨਾਮੇਸੋ''ਤਿ ਜਾਨਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਵਿਪ੍ਪਲਪਿ।

ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਖਦਿਰਵਨਿਯੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੦.''ਅਚਾਰਿ ਵਤਾਯਂ ਵਿਤੁਦਂ ਵਨਾਨਿ, ਕਟ੍ਠਙ੍ਗਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਅਸਾਰਕੇਸੁ।
ਅਥਾਸਦਾ ਖਦਿਰਂ ਜਾਤਸਾਰਂ, ਯਤ੍ਥਬ੍ਭਿਦਾ ਗਰੁਲ਼ੋ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਚਾਰਿ ਵਤਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਚਰਿ ਵਤ ਅਯਂ। **ਵਿਤੁਦਂ ਵਨਾਨੀ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਾਰਸਿਮ੍ਬਲਿਪਾਲਿਭਦ੍ਦਕਵਨਾਨਿ ਵਿਤੁਦਨ੍ਤੋ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ। **ਕਟ੍ਠਙ੍ਗਰੁਕ੍ਖੇਸੂ**ਤਿ ਵਨਕਟ੍ਠਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖੇਸੁ। **ਅਸਾਰਕੇਸੂ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਾਰੇਸੁ ਪਾਲਿਭਦ੍ਦਕਸਿਮ੍ਬਲਿਆਦੀਸੁ। **ਅਥਾਸਦਾ ਖਦਿਰਂ ਜਾਤਸਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਥ ਪੋਤਕਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਾਤਸਾਰਂ ਖਦਿਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। **ਯਤ੍ਥਬ੍ਭਿਦਾ ਗਰੁਲ਼ੋ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ **ਯਤ੍ਥਬ੍ਭਿਦਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਖਦਿਰੇ ਅਭਿਨ੍ਦਿ ਪਦਾਲਯਿ। **ਗਰੁਲ਼ੋ**ਤਿ ਸਕੁਣੋ। ਸਬ੍ਬਸਕੁਣਾਨਞ੍ਹੇਤਂ ਸਗਾਰਵਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨਂ।

ਇਤਿ ਨਂ ਖਦਿਰਵਨਿਯੋ ਵਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਕਨ੍ਦਗਲਕ, ਯਤ੍ਥ ਤ੍ਵਂ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ ਅਭਿਨ੍ਦਿ, ਖਦਿਰੋ ਨਾਮੇਸੋ ਸਾਰਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਨ੍ਦਗਲਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਖਦਿਰਵਨਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਨ੍ਦਗਲਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਨਤਂਦਲ਼੍ਹਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਂ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਂ, ਖਣ੍ਡਂ ਵੀਰਕਗਙ੍ਗੇਯ੍ਯਂ।
ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਸ੍ਸਕਞ੍ਚੇਵ, ਸੁਸੁਮਾਰਞ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਟਂ।
ਕਨ੍ਦਗਲਕਨ੍ਤਿ ਤੇ ਦਸ॥

੭. ਬੀਰਣਥਮ੍ਭਵਗ੍ਗੋ

[੨੧੧] ੧. ਸੋਮਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਕਾਸਿ ਯੋਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲਾਲੁਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਜਨਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕਵਚਨਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਸਾਰਜ੍ਜਬਹੁਲੋ ‘‘ਅਞ੍ਞੰ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਮੇਵ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਪਵੱਤਿੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਇਦਾਨੇਵ ਸਾਰਜ੍ਜਬਹੁਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸਾਰਜ੍ਜਬਹੁਲੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗੇਹੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਦੁਗ੍ਗਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਰਿਹੀਨਕੁਲਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੰ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਯੋ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤੁਨੋ ‘‘ਦ੍ਵੀਹਿਯੇਵ ਗੋਣੇਹਿ ਕਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕੋ ਗੋਣੋ ਮਤੋ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਏਕੋ ਗੋਣੋ ਮਤੋ, ਕਸਿਕਮ੍ਮੰ ਨ ਪਵੱਤਤਿ, ਰਾਜਾਨੰ ਏਕੰ ਗੋਣੰ ਯਾਚਾਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤਾਤ, ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਮੇ ਰਾਜਾ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਇਦਾਨੇਵ ਗੋਣੰ ਯਾਚਿਤੁੰ ਨ ਯੁਤ੍ਤੰ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਯਾਚਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਰਜ੍ਜਬਹੁਲਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਕਥੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ। ਸਚੇ ਅਹੰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗੋਣੰ ਯਾਚਿਤੁੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਮ੍ਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਯੰ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਹੋਤੁ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਰਾਜਾਨੰ ਯਾਚਿਤੁੰ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨਾਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਯੋਗ੍ਗੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਮੰ ਯੋਗ੍ਗੰ ਕਾਰੇਹੀ’’ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰੰ ਆਦਾਯ ਬੀਰਣਤ੍ਥਮ੍ਭਕਸੁਸਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਤਿਣਕਲਾਪੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੰ ਰਾਜਾ, ਅਯੰ ਉਪਰਾਜਾ, ਅਯੰ ਸੇਨਾਪਤੀ’’ਤਿ ਨਾਮਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਿਤੁ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘ਜਯਤੁ, ਮਹਾਰਾਜਾ’ਤਿ ਏਵੰ ਇਮੰ ਗਾਥੰ ਵਤ੍ਵਾ ਗੋਣੰ ਯਾਚੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਗਾਥੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ –

‘‘ਦ੍ਵੇ ਮੇ ਗੋਣਾ ਮਹਾਰਾਜ, ਯੇਹਿ ਖੇਤ੍ਤੰ ਕਸਾਮਸੇ।
ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਮਤੋ ਦੇਵ, ਦੁਤਿਯੰ ਦੇਹਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏਕੇਨ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇਨ ਇਮੰ ਗਾਥੰ ਪਗੁਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਹ – ‘‘ਤਾਤ, ਸੋਮਦਤ੍ਤ, ਗਾਥਾ ਮੇ ਪਗੁਣਾ ਜਾਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਅਹੰ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਤ੍ਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਮੰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਨੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੰ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰੰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਨੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਜਯਤੁ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਅਦਾਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਅਯੰ ਤੇ ਸੋਮਦਤ੍ਤ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕਿੰ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਪਿਤਾ ਮੇ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕੇਨਟ੍ਠੇਨਾਗਤੋ’’ਤਿ? ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਗੋਣਯਾਚਨਤ੍ਥਾਯ ਗਾਥੰ ਵਦਨ੍ਤੋ –

‘‘ਦ੍ਵੇ ਮੇ ਗੋਣਾ ਮਹਾਰਾਜ, ਯੇਹਿ ਖੇਤ੍ਤੰ ਕਸਾਮਸੇ।
ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਮਤੋ ਦੇਵ, ਦੁਤਿਯੰ ਗਣ੍ਹ ਖਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੋਮਦਤ੍ਤ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਗੇਹੇ ਬਹੂ ਮਞ੍ਞੇ ਗੋਣਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸੋਲ਼ਸ ਗੋਣੇ ਅਲਙ੍ਕਾਰਭਣ੍ਡਕੇ ਨਿਵਾਸਨਗਾਮਞ੍ਚਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਯ੍ਯੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਬ੍ਬਸੇਤਸਿਨ੍ਧਵਯੁਤ੍ਤੰ ਰਥੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਗਾਮੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰਥੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ‘‘ਤਾਤ, ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਕਲਸੰਵਚ੍ਛਰੰ ਯੋਗ੍ਗੰ ਕਾਰੇਸਿੰ, ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਗੋਣੰ ਰਞ੍ਞੋ ਅਦਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੧.‘‘ਅਕਾਸਿ ਯੋਗ੍ਗਂ ਧੁਵਮਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ, ਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਬੀਰਣਥਮ੍ਭਕਸ੍ਮਿਂ।
ਬਜਾਕਾਸਿ ਸਵ੍ਵਂ ਪਰਿਸਂ ਵਿਗਯ੍ਹ, ਨ ਨਿਯਜਮੋ ਤਾਯਤਿ ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਾਸਿ ਯੋਗ੍ਗਂ ਧੁਵਮਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ, ਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਬੀਰਣਥਮ੍ਭਕਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ, ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਬੀਰਣਤ੍ਥਮ੍ਭਮਯੇ ਸੁਸਾਨੇ ਯੋਗ੍ਗਂ ਅਕਾਸਿ । **ਬਜਾਕਾਸਿ ਸਵ੍ਵਂ ਪਰਿਸਂ ਵਿਗਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਅਥ ਚ ਪਨ ਪਰਿਸਂ ਵਿਗਾਹਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਵ੍ਵਂ ਵਿਅਕਾਸਿ ਵਿਕਾਰਂ ਆਪਾਦੇਸਿ, ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਨਿਯਜਮੋ ਤਾਯਤਿ ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਹਞ੍ਞਂ ਨਾਮ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਨਿਯਜਮੋ ਯੋਗ੍ਗਾਚਿਣ੍ਣਂ ਚਰਣਂ ਨ ਤਾਯਤਿ ਨ ਰਕ੍ਖਤੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੨.‘‘ਦ੍ਵਯਂ ਯਾਚਨਕੋ ਤਾਤ, ਸੋਮਦਤ੍ਤ ਨਿਗਚ੍ਛਤਿ।
ਅਲਾਭਂ ਧਨਲਾਭਂ ਵਾ, ਏਵਂਧਮ੍ਮਾ ਹਿ ਯਾਚਨਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵਂਧਮ੍ਮਾ ਹਿ ਯਾਚਨਾ**ਤਿ ਯਾਚਨਾ ਹਿ ਏਵਂਸਭਾਵਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਇਦਾਨੇਵ ਸਾਰਜ੍ਜਬਹੁਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸਾਰਜ੍ਜਬਹੁਲੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਸੋਮਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਅਹੋਸਿ, ਸੋਮਦਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੋਮਦਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੧੨] ੨. ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਞ੍ਞੋ ਉਪਰਿਮੋ ਵਣ੍ਣੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਤਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪੇਸੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਯਂ ਤੇ ਇਤ੍ਥੀ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਰਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕਂ ਭੋਜੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕਕਪ੍ਪਕੇ ਕਪਣੇ ਨਟਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਦੁਰੂਪਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਏਕਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਅਤਿਚਾਰਂ ਚਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਬਹਿ ਗਤੇ ਤਸ੍ਸਾ ਜਾਰੋ ਤਂ ਖਣਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗੇਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਤਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਅਚ੍ਛ, ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਭਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸੂਪਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਣ੍ਹਭਤ੍ਤਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਭੁਞ੍ਜਾ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਜਾਰਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨੇ ਪਿਣ੍ਡਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਗੇਹਾਭਿਮੁਖੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ ਜਾਰਂ ਕੋਟ੍ਠੇ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਫਲਕਂ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਧੋਵਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਇਤਰੇਨ ਭੁਤ੍ਤਾਵਸਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੀਤਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਉਣ੍ਹਭਤ੍ਤਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਭਤ੍ਤੇ ਹਤ੍ਥਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਉਣ੍ਹਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਚ ਭਤ੍ਤਂ ਸੀਤਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਾਧਿਕੇਨ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੩.‘‘ਅਵ੍ਵੋ ਉਪਰਿਮੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਅਵ੍ਵੋ ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਹੇਟ੍ਠਿਮੋ।
ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਤ੍ਵੇਵ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਿਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਿਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਰੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਆਕਾਰੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਉਪਰਿਮਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਭਾਵਂ ਹੇਟ੍ਠਿਮਸ੍ਸ ਚ ਸੀਤਭਾਵਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। **ਕਿਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਿਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਰੀ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਤਭਤ੍ਤੇਨ ਨਾਮ ਉਪਰਿ ਸੀਤਲੇਨ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਣ੍ਹੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਪਨ ਨ ਤਾਦਿਸਂ, ਤੇਨ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ‘‘ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਉਪਰਿ ਭਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹਂ, ਹੇਟ੍ਠਿਮਂ ਸੀਤਲ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਾਨਭਾਵਭਯੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਪਿ ਤੁਣ੍ਹੀਯੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਨਟਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਕੋਟ੍ਠੇ ਨਿਸੀਦਾਪਿਤਪਾਪਪੁਰਿਸੇਨ ਜਾਰੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਮਿਨਾ ਗੇਹਸ੍ਸਾਮਿਕੇਨ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਾਕਟਭਾਵਭਯੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਕਥੇਤਿ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਰਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪਿਤਭਾਵਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਥੇਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਤਰਸ੍ਸ ਗੇਹਪਵੇਸਨਂ ਅਤਿਚਰਣਂ ਅਗ੍ਗਭਤ੍ਤਭੁਞ੍ਜਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਓਲੋਕਨਂ ਇਤਰਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠੇ ਓਤਾਰਿਤਭਾਵਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੪.‘‘ਅਹਂ ਨਟੋਸ੍ਮਿ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਕੋਸ੍ਮਿ ਇਧਾਗਤੋ।
ਅਯਞ੍ਹਿ ਕੋਟ੍ਠਮੋਤਿਣ੍ਣੋ, ਅਯਂ ਸੋ ਯਂ ਗਵੇਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹਂ ਨਟੋਸ੍ਮਿ, ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ**ਤਿ, ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਨਟਜਾਤਿਕੋ। **ਭਿਕ੍ਖਕੋਸ੍ਮਿ ਇਧਾਗਤੋ**ਤਿ ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖਕੋ ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਆਗਤੋਸ੍ਮਿ। **ਅਯਞ੍ਹਿ ਕੋਟ੍ਠਮੋਤਿਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਪਨ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਜਾਰੋ ਇਮਂ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਤਵ ਭਯੇਨ ਕੋਟ੍ਠਂ ਓਤਿਣ੍ਣੋ। **ਅਯਂ ਸੋ ਯਂ ਗਵੇਸਸੀ**ਤਿ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਇਮਿਨਾ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਗਵੇਸਸਿ, ਅਯਂ ਸੋ। ਚੂਲਾਯ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਨ ਪੁਨੇਵਰੂਪਂ ਪਾਪਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਥਾ ਅਸ੍ਸ ਸਤਿਂ ਜਨੇਹੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਯਥਾ ਨਂ ਨ ਪੁਨੇਵਰੂਪਂ ਪਾਪਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਜ੍ਜਨਪੋਥਨੇਹਿ ਤਥਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ‘‘ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਨਟਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੧੩] ੩. ਭਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਸੀਨਮਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਭਗਵਤੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ। ਯਥਾਹ –

‘‘ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕਤੋ ਹੋਤਿ ਗਰੁਕਤੋ ਮਾਨਿਤੋ ਪੂਜਿਤੋ ਅਪਚਿਤੋ ਲਾਭੀ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋਪਿ ਖੋ ਸਕ੍ਕਤੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਂ। ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਪਨ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ ਅਸਕ੍ਕਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰… ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨ’’ਨ੍ਤਿ (ਉਦਾ॰ ੧੪)।

ਤੇ ਏਵਂ ਪਰਿਹੀਨਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ ਅਹੋਰਤ੍ਤਂ ਗੁਲ੍ਲਸਨ੍ਨਿਪਾਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਯਨ੍ਤਿ ‘‘ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯਂ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ ਜਾਤਾ , ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨਸ੍ਸ ਏਸਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਤਤ੍ਰੇਕੇ

ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਮਟ੍ਠਾਨੇ ਭੂਮਿਸੀਸੇ ਵਸਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ, ਸੇਸਾ ''ਅਤ੍ਥੇਤੰ ਕਾਰਣੰ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਜੇਤਵਨਪਿਟ੍ਠੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮੰ ਕਾਰੇਮ, ਏਵੰ ਲਾਭਿਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ''ਏਵਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇਪਿ ਮਯੰ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਲਞ੍ਜੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਜ੍ਜਨਕੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਰਞ੍ਞੋ ਲਞ੍ਜੰ ਦਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਟ੍ਠਾਨੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯੰ ਜੇਤਵਨਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ 'ਕਾਤੁੰ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਨੇਸੰ ਪਟਿਵਚਨੰ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਲਞ੍ਜਲੋਭੇਨ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਰਾਜਾਨੰ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਕਿੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮੰ ਪਟ੍ਠਪੇਸੁੰ, ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਕੇ ਪਨੇਤੇ, ਆਨਨ੍ਦ, ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਮਹਾਸਦ੍ਦਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜੇਤਵਨਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਸੋ ਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ। ''ਆਨਨ੍ਦ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਕਾਮਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮਕਰਣੰ ਨਿਵਾਰੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਗਤਭਾਵੰ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ''ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਗਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਲਞ੍ਜਸ੍ਸ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ''ਰਾਜਾ ਗੇਹੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਦਾਪੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਲਞ੍ਜੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਵੰ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਪੇਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਆਗਤਭਾਵੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਵਦਾਪੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰਾਚੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਇਦਾਨਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਰਾਜਾ ਗੇਹੇ ਨਿਸੀਦਿਤੁੰ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ, ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਰਞ੍ਞੋ ਏਕੰ ਪਰਿਯਾਯਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਰਭਨ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋ ਲਞ੍ਜੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਲਹੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਾਮਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਭਰੁਰਟ੍ਠੇ ਭਰੁਰਾਜਾ ਨਾਮ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞੋ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਚਿਰੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਚਸਤਤਾਪਸਪਰਿਵੁਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਭਰੁਨਗਰੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਟਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਏਵੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਇਸਿਗਣੇ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੇ ਅਡ੍ਢਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਅਞ੍ਞੋ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਚਸਤਪਰਿਵਾਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸੇਵ ਵਟਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਇਸਿਗਣਾ ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤੰ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਅਗਮੰਸੁ।

ਤੇਸੰ ਗਤਕਾਲੇ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇ ਵਟਰੁਕ੍ਖੋ ਸੁਕ੍ਖੋ। ਪੁਨਵਾਰੇ ਤੇਸੁ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰੇ ਵਟਰੁਕ੍ਖਵਾਸਿਨੋ ਪਠਮਤਰੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਟਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸੁਕ੍ਖਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇ ਵਟਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸੁੰ। ਇਤਰੇ ਪਨ ਇਸਯੋ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸੁੰ। ਤੇ ''ਨ ਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਰੁਕ੍ਖੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਰੁਕ੍ਖੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਲਹੰ ਕਰਿੰਸੁ, ਕਲਹੋ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ। ਏਕੇ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਠਮੰ ਵਸਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਕੇ ''ਮਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਾਰੇ ਪਠਮਤਰੰ ਇਧਾਗਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਤੇ ''ਮਯੰ ਸਾਮਿਨੋ, ਮਯੰ ਸਾਮਿਨੋ''ਤਿ ਕਲਹੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਰਾਜਕੁਲੰ ਅਗਮੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਪਠਮੰ ਵੁਤ੍ਥਇਸਿਗਣਞ੍ਞੇਵ ਸਾਮਿਕੰ ਅਕਾਸਿ । ਇਤਰੇ ''ਨ ਦਾਨਿ ਮਯੰ ਇਮੇਹਿ

ਪਰਾਜਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਪਰਿਭੋਗਂ ਰਥਪਞ੍ਜਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਲਞ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਮ੍ਹੇਪਿ ਸਾਮਿਕੇ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਰਾਜਾ ਲਞ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਦ੍ਵੇਪਿ ਗਣਾ ਵਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸਾਮਿਕੇ ਅਕਾਸਿ। ਇਤਰੇ ਇਸਯੋ ਤਸ੍ਸ ਰਥਪਞ੍ਜਰਸ੍ਸ ਰਥਚਕ੍ਕਾਨਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਲਞ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਮ੍ਹੇਯੇਵ ਸਾਮਿਕੇ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਇਸਿਗਣਾ ''ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਚ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇ ਚ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਹਿ ਲਞ੍ਜਂ ਦਦਨ੍ਤੇਹਿ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਸਕਲਭਰੁਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਦੇਵਤਾ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਭਰੁਰਞ੍ਞੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਭਰੁਰਟ੍ਠਂ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਉਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਰਟ੍ਠਮਕਂਸੁ। ਇਤਿ ਏਕਂ ਭਰੁਰਾਜਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋਪਿ ਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੨੫.''ਇਸੀਨਮਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਭਰੁਰਾਜਾਤਿ ਮੇ ਸੁਤਂ।
ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਸਹ ਰਟ੍ਠੇਹਿ, ਸ ਰਾਜਾ ਵਿਭਵਙ੍ਗਤੋ॥

੧੨੬.''ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਛਨ੍ਦਾਗਮਨਂ, ਨਪ੍ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ।
ਅਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ, ਗਿਰਂ ਸਚ੍ਚੂਪਸਂਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਛਨ੍ਦਾਗਤਿਵਸੇਨ ਵਿਵਰਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਭਰੁਰਾਜਾ**ਤਿ ਭਰੁਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਾ। **ਇਤਿ ਮੇ ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਮਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਤਂ ਸੁਤਂ। **ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਛਨ੍ਦਾਗਮਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਹਿ ਛਨ੍ਦਾਗਮਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਰੁਰਾਜਾ ਸਹ ਰਟ੍ਠੇਨ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਦਾਗਮਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਨਪ੍ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ। **ਅਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਅਦੂਸਿਤਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਭਾਸੇਯ੍ਯ ਗਿਰਂ ਸਚ੍ਚੂਪਸਂਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਭਾਵਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਅਤ੍ਥਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਕਾਰਣਨਿਸ੍ਸਿਤਮੇਵ ਗਿਰਂ ਭਾਸੇਯ੍ਯ। ਯੇ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਭਰੁਰਞ੍ਞੋ ਲਞ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਏਤਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਾ ਸਚ੍ਚੂਪਸਂਹਿਤਂ ਗਿਰਂ ਭਾਸਿਂਸੁ, ਤੇਸਂ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਦੀਪੋ ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਦੀਪਕਸਹਸ੍ਸਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਛਨ੍ਦਵਸਿਕੇਨ ਨਾਮ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਦ੍ਵੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਗਣੇ ਕਲਹਂ ਕਾਰੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਜੇਟ੍ਠਕਇਸਿ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ, ਰਾਜਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤਕਾਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸਾਪੇਸਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਭਰੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੧੪] ੪. ਪੁਣ੍ਣਨਦੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੁਣ੍ਣਂ ਨਦਿਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ ਪੁਥੁਪਞ੍ਞੋ ਹਾਸਪਞ੍ਞੋ ਜਵਨਪਞ੍ਞੋ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞੋ ਗਮ੍ਭੀਰਪਞ੍ਞੋ ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਪਞ੍ਞੋ ਉਪਾਯਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਰੋਹਿਤਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ

ਰਾਜਾ ਪਰਿਭੇਦਕਾਨਂ ਕਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੁਦ੍ਧੋ ''ਮਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਕਗਾਮਕੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਕਞ੍ਚਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਏਕਂ ਪਨ ਗਾਥਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਂ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਕਾਕਮਂਸਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਞ੍ਚ ਮਂਸਞ੍ਚ ਸੇਤਵਤ੍ਥੇਨ ਪਲਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਮੁਦ੍ਦਿਕਾਯ ਲਞ੍ਛੇਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਦਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਣ੍ਣਂ ਵਾਚੇਤ੍ਵਾ ਕਾਕਮਂਸਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਨੋ ਚੇ, ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ''ਪੁਣ੍ਣਂ ਨਦਿ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਪਣ੍ਣੇ ਲਿਖਿ –

੧੨੭.''ਪੁਣ੍ਣਂ ਨਦਿਂ ਯੇਨ ਚ ਪੇਯ੍ਯਮਾਹੁ, ਜਾਤਂ ਯਵਂ ਯੇਨ ਚ ਗੁਯ੍ਹਮਾਹੁ।
ਦੂਰਂ ਗਤਂ ਯੇਨ ਚ ਅਵ੍ਹਯਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤ੍ਯਾਗਤੋ ਹਨ੍ਦ ਚ ਭੁਞ੍ਜ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਣ੍ਣਂ ਨਦਿਂ ਯੇਨ ਚ ਪੇਯ੍ਯਮਾਹੂ**ਤਿ ਕਾਕਪੇਯ੍ਯਾ ਨਦੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਯੇਨ ਪੁਣ੍ਣਂ ਨਦਿਂ ਕਾਕਪੇਯ੍ਯਮਾਹੁ, ਨ ਹਿ ਅਪੁਣ੍ਣਾ ਨਦੀ ''ਕਾਕਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਦਾਪਿ ਨਦੀਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗੀਵਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਕੇਨ ਪਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਨਂ ''ਕਾਕਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਜਾਤਂ ਯਵਂ ਯੇਨ ਚ ਗੁਯ੍ਹਮਾਹੂ**ਤਿ **ਯ**ਵਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮਤ੍ਤਂ, ਇਧ ਪਨ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਜਾਤਂ ਉਗ੍ਗਤਂ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਰੁਣਸਸ੍ਸਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਯਦਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਕਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਦਾ ਗੁਯ੍ਹਤੀਤਿ ਗੁਯ੍ਹਂ। ਕਿਂ ਗੁਯ੍ਹਤਿ? ਕਾਕਂ। ਇਤਿ ਕਾਕਸ੍ਸ ਗੁਯ੍ਹਂ ਕਾਕਗੁਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਤਂ ਵਦਮਾਨਾ ਕਾਕੇਨ ਗੁਯ੍ਹਵਚਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਭੂਤੇਨ ''ਗੁਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਯੇਨ ਚ ਗੁਯ੍ਹਮਾਹੂ''ਤਿ। **ਦੂਰਂ ਗਤਂ ਯੇਨ ਚ ਅਵ੍ਹਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦੂਰਂ ਗਤਂ ਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥਂ ਪਿਯਪੁਗ੍ਗਲਂ ਯਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਚੇ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਵਸ੍ਸ ਕਾਕਾਤਿ ਵਾ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਕਾਕੋ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਾ ਯੇਨ ਚ ਅਵ੍ਹਯਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਉਦਾਹਰਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋ ਤ੍ਯਾਗਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਤੇ ਆਨੀਤੋ। **ਹਨ੍ਦ ਚ ਭੁਞ੍ਜ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਗਣ੍ਹ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੁ ਨਂ, ਖਾਦ ਇਦਂ ਕਾਕਮਂਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਰਾਜਾ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਪਣ੍ਣੇ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਪਣ੍ਣਂ ਵਾਚੇਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾ ਮਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੮.''ਯਤੋ ਮਂ ਸਰਤੀ ਰਾਜਾ, ਵਾਯਸਮ੍ਪਿ ਪਹੇਤਵੇ।
ਹਂਸਾ ਕੋਞ੍ਚਾ ਮਯੂਰਾ ਚ, ਅਸਤੀਯੇਵ ਪਾਪਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਤੋ ਮਂ ਸਰਤੀ ਰਾਜਾ, ਵਾਯਸਮ੍ਪਿ ਪਹੇਤ**ਵੇਤਿ ਯਦਾ ਰਾਜਾ ਵਾਯਸਮਂਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਪਹੇਤੁਂ ਮਂ ਸਰਤਿ। **ਹਂਸਾ ਕੋਞ੍ਚਾ ਮਯੂਰਾ ਚਾ**ਤਿ ਯਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਏਤੇ ਹਂਸਾਦਯੋ ਉਪਨੀਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਾਨਿ ਹਂਸਮਂਸਾਦੀਨਿ ਲਚ੍ਛਤਿ, ਤਦਾ ਮਂ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਸਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ? ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ''ਹਂਸਕੋਞ੍ਚਮਯੂਰਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਾਠੋ। ਸੋ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਾ, ਇਮੇਸਂ ਹਂਸਾਦੀਨਂ ਮਂਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਨ ਸਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਰਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਤੀਯੇ**ਵ **ਪਾਪਿਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਵਾ ਤਂ ਵਾ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਰਣਂ ਨਾਮ ਸੁਨ੍ਦਰਂ, ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਸਤਿਯੇਵ ਪਾਪਿਯਾ, ਅਸਤਿਕਰਣਂਯੇਵ ਹੀਨਂ ਲਾਮਕਂ, ਤਞ੍ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਰਤਿ ਮਂ ਰਾਜਾ, ਆਗਮਨਂ ਮੇ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਯਾਨਂ ਯੋਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿ, ਰਾਜਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰੋਹਿਤਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪੁਣ੍ਣਨਦੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੧੫] ੫. ਕਚ੍ਛਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਵਧੀ ਵਤ ਅਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਕਾਲਿਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਮਹਾਤਕ੍ਕਾਰਿਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੧੦੪ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ-ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਵਾਚਾਯ ਹਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਾਚਾਯ ਹਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪਨ ਰਾਜਾ ਬਹੁਭਾਣੀ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਥੇਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਵਚਨਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਬਹੁਭਾਣਿਤੰ ਵਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਏਕੰ ਉਪਾਯੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਕਾਲੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਸਰੇ ਕਚ੍ਛਪੋ ਵਸਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਹੰਸਪੋਤਕਾ ਗੋਚਰਾਯ ਚਰਨ੍ਤਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਅਕੰਸੁ। ਤੇ ਦਲ੍ਹਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਕਚ੍ਛਪੰ ਆਹੰਸੁ – ‘‘ਸਮ੍ਮ ਕਚ੍ਛਪ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤਤਲੇ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਰਮਣੀਯੋ ਪਦੇਸੋ, ਗਚ੍ਛਸਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਦ੍ਧਿ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਹੰ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਮਯੰ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ, ਸਚੇ ਤ੍ਵੰ ਮੁਖੰ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਕਥੇਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਾਮਿ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੰ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਦਣ੍ਡਕੰ ਕਚ੍ਛਪੇਨ ਡੰਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਤਸ੍ਸ ਉਭੋ ਕੋਟਿਯੋ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿੰਸੁ। ਤੰ ਤਥਾ ਹੰਸੇਹਿ ਨੀਯਮਾਨੰ ਗਾਮਦਾਰਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਦ੍ਵੇ ਹੰਸਾ ਕਚ੍ਛਪੰ ਦਣ੍ਡਕੇਨ ਹਰਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ।

ਕਚ੍ਛਪੋ ‘‘ਯਦਿ ਮੰ ਸਹਾਯਕਾ ਨੇਨ੍ਤਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਏਤ੍ਥ ਕਿੰ ਦੁਟ੍ਠਚੇਟਕਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੰਸਾਨੰ ਸੀਘਵੇਗਤਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਦਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਤੋ ਦਣ੍ਡਕੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਙ੍ਗਣੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਭਾਗੋ ਅਹੋਸਿ, ‘‘ਕਚ੍ਛਪੋ ਆਕਾਸਤੋ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਧਾ ਭਿਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਏਕਕੋਲਾਹਲੰ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਦਾਯ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਤੰ ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਚ੍ਛਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਪਣ੍ਡਿਤ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਏਸ ਪਤਿਤੋ’’ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਚਿਰਪਟਿਕਙ੍ਖੋਹੰ ਰਾਜਾਨੰ ਓਵਦਿਤੁਕਾਮੋ ਉਪਾਯੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਚਰਾਮਿ, ਇਮਿਨਾ ਕਚ੍ਛਪੇਨ ਹੰਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਕਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਹਿ ਇਮੰ ‘ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਨੇਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਦਣ੍ਡਕੰ ਡੰਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਅਥ ਇਮਿਨਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਰਕ੍ਖਿਤਮੁਖਤਾਯ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੇਨ ਦਣ੍ਡਕਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵੰ ਆਕਾਸਤੋ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੇਨੇਵ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਮ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਤਿਮੁਖਰਾ ਨਾਮ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤਵਚਨਾ ਏਵਰੂਪੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੨੯.‘‘ਅਵਧੀ ਵਤ ਅਤ੍ਤਾਨੰ, ਕਚ੍ਛਪੋ ਬਜਾਹਰੰ ਗਿਰੰ।
ਸੁਗ੍ਗਹੀਤਸ੍ਮਿੰ ਕਟ੍ਠਸ੍ਮਿੰ, ਵਾਚਾਯ ਸਕਿਯਾਵਧਿ॥

੧੩੦.‘‘ਏਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਰਵੀਰਿਯਸੇਟ੍ਠ, ਵਾਚੰ ਪਮੁਞ੍ਚੇ ਕੁਸਲੰ ਨਾਤਿਵੇਲੰ।
ਪਸ੍ਸਸਿ ਬਹੁਭਾਣੇਨ, ਕਚ੍ਛਪੰ ਬਜਸਨੰ ਗਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਵਧੀ ਵਤਾ**ਤਿ ਘਾਤੇਸਿ ਵਤ। **ਬਜਾਹਰ**ਨ੍ਤਿ ਬਜਾਹਰਨ੍ਤੋ। **ਸੁਗ੍ਗਹੀਤਸ੍ਮਿੰ ਕਟ੍ਠਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਖੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੇ ਦਣ੍ਡਕੇ। **ਵਾਚਾਯ ਸਕਿਯਾਵਧੀ**ਤਿ ਅਤਿਮੁਖਰਤਾਯ ਅਕਾਲੇ ਵਾਚੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਦਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਕਾਯ ਵਾਚਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਵਧਿ ਘਾਤੇਸਿ। ਏਵਮੇਸ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਨ ਅਞ੍ਞਥਾਤਿ। **ਏਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤਮ੍ਪਿ ਕਾਰਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ। **ਨਰਵੀਰਿਯਸੇਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਨਰੇਸੁ ਵੀਰਿਯੇਨ ਸੇਟ੍ਠ ਉਤ੍ਤਮਵੀਰਿਯ ਰਾਜਵਰ। **ਵਾਚੰ ਪਮੁਞ੍ਚੇ ਕੁਸਲੰ ਨਾਤਿਵੇਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਚਾਦਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੰ ਕੁਸਲਮੇਵ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਮੁਞ੍ਚੇਯ੍ਯ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਯ੍ਯ, ਤਮ੍ਪਿ ਹਿਤੰ ਕਾਲਯੁਤ੍ਤੰ, ਨ ਅਤਿਵੇਲੰ, ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਲੰ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤਵਾਚੰ ਨ ਭਾਸੇਯ੍ਯ। **ਪਸ੍ਸਸੀ**ਤਿ ਨਨੁ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਪਸ੍ਸਸਿ। **ਬਹੁਭਾਣੇਨਾ**ਤਿ ਬਹੁਭਣਨੇਨ। **ਕਚ੍ਛਪੰ ਬਜਸਨੰ ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੰ ਕਚ੍ਛਪੰ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਰਾਜਾ ''ਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਭਾਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕਥੇਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤ੍ਵਂ ਵਾ ਹੋਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ, ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਭਾਸਨ੍ਤੋ ਏਵਰੂਪਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਪਾਕਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਿਰਮਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਦਭਾਣੀ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਚ੍ਛਪੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਦ੍ਵੇ ਹਂਸਪੋਤਕਾ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਥੇਰਾ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਅਮਚ੍ਚਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਚ੍ਛਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੧੬] ੬. ਮਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਮਾਯਮਗ੍ਗਿ ਤਪਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਯਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਤ੍ਥੀ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੂਲੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰੇਸੁ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਅਲਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਜਾਲੇ ਲਗ੍ਗਂ ਮਚ੍ਛਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹਵਾਲੁਕਾਪਿਟ੍ਠੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਙ੍ਗਾਰੇਸੁ ਨਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸੂਲਂ ਤਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਮਚ੍ਛੋ ਮਚ੍ਛਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੩੧.''ਨ ਮਾਯਮਗ੍ਗਿ ਤਪਤਿ, ਨ ਸੂਲੋ ਸਾਧੁਤਚ੍ਛਿਤੋ।
ਯਞ੍ਚ ਮਂ ਮਞ੍ਞਤੇ ਮਚ੍ਛੀ, ਅਞ੍ਞਂ ਸੋ ਰਤਿਯਾ ਗਤੋ॥

੧੩੨.''ਸੋ ਮਂ ਦਹਤਿ ਰਾਗਗ੍ਗਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਚੂਪਤਪੇਤਿ ਮਂ।
ਜਾਲਿਨੋ ਮੁਞ੍ਚਥਾਯਿਰਾ ਮਂ, ਨ ਕਾਮੇ ਹਞ੍ਞਤੇ ਕ੍ਵਚੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਮਾਯਮਗ੍ਗਿ ਤਪਤੀ**ਤਿ ਨ ਮਂ ਅਯਂ ਅਗ੍ਗਿ ਤਪਤਿ, ਨ ਤਾਪਂ ਜਨੇਤਿ, ਨ ਸੋਚਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਸੂਲੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਸੂਲੋਪਿ ਸਾਧੁਤਚ੍ਛਿਤੋ ਮਂ ਨ ਤਪਤਿ, ਨ ਮੇ ਸੋਕਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ। **ਯਞ੍ਚ ਮਂ ਮਞ੍ਞਤੇ**ਤਿ ਯਂ ਪਨ ਮਂ ਮਚ੍ਛੀ ਏਵਂ ਮਞ੍ਞਤਿ ''ਅਞ੍ਞਂ ਮਚ੍ਛਿਂ ਸੋ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਰਤਿਯਾ ਗਤੋ''ਤਿ, ਤਦੇਵ ਮਂ ਤਪਤਿ ਸੋਚਯਤਿ। **ਸੋ ਮਂ ਦਹਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਪਨੇਸ ਰਾਗਗ੍ਗਿ, ਸੋ ਮਂ ਦਹਤਿ ਝਾਪੇਤਿ। **ਚਿਤ੍ਤਂ ਚੂਪਤਪੇਤਿ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਂ ਮਮ ਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਚ ਮਂ ਉਪਤਾਪੇਤਿ ਕਿਲਮੇਤਿ ਵਿਹੇਠੇਤਿ। **ਜਾਲਿਨੋ**ਤਿ ਕੇਵਟ੍ਟੇ ਆਲਪਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਜਾਲਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ''ਜਾਲਿਨੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਮੁਞ੍ਚਥਾਯਿਰਾ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਞ੍ਚਥ ਮਂ ਸਾਮਿਨੋਤਿ ਯਾਚਤਿ। **ਨ ਕਾਮੇ ਹਞ੍ਞਤੇ ਕ੍ਵਚੀ**ਤਿ ਕਾਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕਾਮੇਨ ਨੀਯਮਾਨੋ ਸਤ੍ਤੋ ਨ ਕ੍ਵਚਿ ਹਞ੍ਞਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਂ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾ ਹਨਿਤੁਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਕਾਮੇ**ਤਿ ਹੇਤੁਵਚਨੇ ਭੁਮ੍ਮਂ, ਕਾਮਹੇਤੁ ਮਚ੍ਛਿਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋ ਨਾਮ ਨ ਕ੍ਵਚਿ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇਹਿ ਹਞ੍ਞਤੀਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਦੀਤੀਰਂ ਗਤੋ ਤਸ੍ਸ ਮਚ੍ਛਸ੍ਸ ਪਰਿਦੇਵਿਤਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੇਵਟ੍ਟੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਚ੍ਛਂ ਮੋਚੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ । ''ਤਦਾ ਮਚ੍ਛੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਮਚ੍ਛੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੧੭] ੭. ਸੇਗ੍ਗੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬੋ ਲੋਕੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਣ੍ਣਿਕਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਏਕਕਨਿਪਾਤੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ''ਕਿਂ, ਉਪਾਸਕ, ਚਿਰਸ੍ਸਂ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪਣ੍ਣਿਕਉਪਾਸਕੋ ''ਧੀਤਾ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਹਂਸਿਤਮੁਖੀ, ਤਮਹਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਕੁਲਦਾਰਕਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿਂ, ਤਤ੍ਥ ਇਤਿਕਤ੍ਤੁਬ੍ਬਤਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਆਗਨ੍ਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਨ ਲਭਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਇਦਾਨੇਵੇਸਾ ਸੀਲਵਤੀ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੀਲਵਤੀ, ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਨ ਇਦਾਨੇਵੇਤਂ ਵੀਮਂਸਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵੀਮਂਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਅਯਮੇਵ ਪਣ੍ਣਿਕਉਪਾਸਕੋ ''ਧੀਤਰਂ ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਥ ਨਂ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਂ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ –

੧੩੩.''ਸਬ੍ਬੋ ਲੋਕੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਕੋਵਿਦਾ ਗਾਮਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸੇਗ੍ਗੁ।
ਕੋਮਾਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ਤਵਜ੍ਜ ਧਮ੍ਮੋ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਗਹਿਤਾ ਪਵਨੇ ਪਰੋਦਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬੋ ਲੋਕੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸੀ**ਤਿ, ਅਮ੍ਮ, ਸਕਲੋਪਿ ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਕਾਮਸੇਵਨਾਯ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਜਾਤੋ। **ਅਕੋਵਿਦਾ ਗਾਮਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸੇਗ੍ਗੁ**ਤਿ **ਸੇਗ੍ਗੁ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਨਾਮਂ। ਤੇਨ ਤ੍ਵਂ ਪਨ, ਅਮ੍ਮ, ਸੇਗ੍ਗੁ ਅਕੋਵਿਦਾ ਗਾਮਧਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਧਮ੍ਮੇ ਵਸਲਧਮ੍ਮੇ ਅਕੁਸਲਾਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਕੋਮਾਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ਤਵਜ੍ਜ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ, ਅਮ੍ਮ, ਕੁਮਾਰਿ ਕੋ ਨਾਮੇਸ ਤਵ ਅਜ੍ਜ ਸਭਾਵੋ। **ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਗਹਿਤਾ ਪਵਨੇ ਪਰੋਦਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਮਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਵਨੇ ਸਨ੍ਥਵਵਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹਿਤਾ ਪਰੋਦਸਿ ਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਸਿ, ਕੋ ਏਸ ਤਵ ਸਭਾਵੋ, ਕਿਂ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯੇਵ ਤ੍ਵਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ''ਆਮ, ਤਾਤ, ਕੁਮਾਰਿਕਾਯੇਵਾਹਂ, ਨਾਹਂ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੪.''ਯੋ ਦੁਕ੍ਖਫੁਟ੍ਠਾਯ ਭਵੇਯ੍ਯ ਤਾਣਂ, ਸੋ ਮੇ ਪਿਤਾ ਦੁਬ੍ਭਿ ਵਨੇ ਕਰੋਤਿ।
ਸਾ ਕਸ੍ਸ ਕਨ੍ਦਾਮਿ ਵਨਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ, ਯੋ ਤਾਯਿਤਾ ਸੋ ਸਹਸਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ॥

ਸਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਾਯੇਵ। ਇਤਿ ਸੋ ਪਣ੍ਣਿਕੋ ਤਦਾ ਧੀਤਰਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਦਾਰਕਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਣ੍ਣਿਕਉਪਾਸਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਧੀਤਾ ਧੀਤਾਯੇਵ, ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਯੇਵ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਾਰਿਕਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੇਗ੍ਗੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੧੮] ੮. ਕੂਟਵਾਣਿਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਠਸ੍ਸ ਸਾਠੇਯ੍ਯਮਿਦਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੂਟਵਾਣਿਜਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੋ ਹਿ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਵਾਣਿਜਾ ਮਿਤ੍ਤਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਭਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਤੋ ਅਪਰਨ੍ਤਂ ਵਿਚਰਮਾਨਾ ਵੋਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਲਾਭਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਂਸੁ। ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਕੂਟਵਾਣਿਜਂ ਆਹ – ''ਸਮ੍ਮ, ਭਣ੍ਡਂ ਭਾਜੇਮਾ''ਤਿ। ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ ''ਅਯਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯਾਯ ਦੁਬ੍ਭੋਜਨੇਨ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੇ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਂ ਭਤ੍ਤਂ

ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਜੀਰਕੇਨ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪੇਤੰ ਭਣ੍ਡੰ ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਨ ਮਨਾਪੰ, ਦਿਵਸੋ ਨ ਮਨਾਪੋ, ਸ੍ਵੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ , ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਾਲੰ ਖੇਪੇਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਨਿਪ੍ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲੰ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਦਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਡ੍ਢਮਾਸਮਤ੍ਤੋ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਪਪਞ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਗਾਮਵਾਸੀ ਚ ਨਗਰਵਾਸੀ ਚ ਦ੍ਵੇ ਵਾਣਿਜਾ ਮਿਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਗਾਮਵਾਸੀ ਨਗਰਵਾਸਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਞ੍ਚ ਫਾਲਸਤਾਨਿ ਠਪੇਸਿ। ਸੋ ਤੇ ਫਾਲੇ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਮੂਲੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਫਾਲਾਨੰ ਠਪਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਮੂਸਿਕਵਚ੍ਚੰ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਗਾਮਵਾਸੀ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਫਾਲੇ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ ''ਫਾਲਾ ਤੇ ਮੂਸਿਕਾਹਿ ਖਾਦਿਤਾ''ਤਿ ਮੂਸਿਕਵਚ੍ਚੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਇਤਰੋ ''ਖਾਦਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਮੂਸਿਕਾਹਿ ਖਾਦਿਤੇ ਕਿੰ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਨ੍ਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੰ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ''ਇਮਸ੍ਸ ਕਤ੍ਥਚਿ ਗਨ੍ਤੁੰ ਮਾ ਅਦਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਬ੍ਭੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਕੂਟਵਾਣਿਜਸ੍ਸ ਗੇਹੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਸਮ੍ਮ, ਤਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਤੀਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਉਦਕੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗਕਾਲੇ ਏਕੋ ਕੁਲਲੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਨਖਪਞ੍ਜਰੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਅਹੰ ਪਾਣਿੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਰਵਿਤ੍ਵਾ ਵਾਯਮਨ੍ਤੋਪਿ ਮੋਚੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤ੍ਵੰ ਮੁਸਾ ਭਣਸਿ, ਕੁਲਲਾ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਸਮ੍ਮ, ਹੋਤੁ, ਅਯੁਤ੍ਤੇਪਿ ਹੋਨ੍ਤੇ ਅਹੰ ਕਿੰ ਕਰੋਮਿ, ਕੁਲਲੇਨੇਵ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨੀਤੋ''ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ ਦੁਟ੍ਠਚੋਰ ਮਨੁਸ੍ਸਮਾਰਕ , ਇਦਾਨਿ ਤੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੋ ''ਮਮ ਰੁਚ੍ਚਨਕਮੇਵ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਹ – ''ਅਯੰ, ਸਾਮਿ, ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁੰ ਗਤੋ, 'ਕਹੰ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ 'ਕੁਲਲੇਨ ਹਟੋ'ਤਿ ਆਹ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਥ ਮੇ ਅਡ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸਚ੍ਚੰ ਭਣੇ''ਤਿ ਇਤਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਆਹ – ''ਆਮ, ਸਾਮਿ, ਅਹੰ ਤੰ ਆਦਾਯ ਗਤੋ, ਸੇਨੇਨ ਪਹਟਭਾਵੋ ਸਚ੍ਚਮੇਵ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਲੋਕੇ ਕੁਲਲਾ ਨਾਮ ਦਾਰਕੇ ਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਾਮਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕੁਲਲਾ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਗਨ੍ਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਮੂਸਿਕਾ ਪਨ ਅਯਫਾਲੇ ਖਾਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਇਦੰ ਕਿੰ ਨਾਮਾ''ਤਿ? ''ਸਾਮਿ, ਮਯਾ ਏਤਸ੍ਸ ਘਰੇ ਪਞ੍ਚ ਫਾਲਸਤਾਨਿ ਠਪਿਤਾਨਿ, ਸ੍ਵਾਯੰ 'ਫਾਲਾ ਤੇ ਮੂਸਿਕਾਹਿ ਖਾਦਿਤਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ 'ਇਦੰ ਤੇ ਫਾਲੇ ਖਾਦਿਤਮੂਸਿਕਾਨੰ ਵਚ੍ਚ'ਨ੍ਤਿ ਵਚ੍ਚੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਸਾਮਿ, ਮੂਸਿਕਾ ਚੇ ਫਾਲੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਕੁਲਲਾਪਿ ਦਾਰਕੇ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਨ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਸੇਨਾਪਿ ਤੰ ਨ ਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਸੋ ਪਨ 'ਫਾਲਾ ਤੇ ਮੂਸਿਕਾਹਿ ਖਾਦਿਤਾ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤੇਸੰ ਖਾਦਿਤਭਾਵੰ ਵਾ ਅਖਾਦਿਤਭਾਵੰ ਵਾ ਜਾਨਾਥ, ਅਡ੍ਡੰ ਮੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਥਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸਠਸ੍ਸ ਪਟਿਸਾਠੇਯ੍ਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਜਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚਿਨ੍ਤਿਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸੁਟ੍ਠੁ ਤੇ ਚਿਨ੍ਤਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੩੫.''ਸਠਸ੍ਸ ਸਾਠੇਯ੍ਯਮਿਦੰ ਸੁਚਿਨ੍ਤਿਤੰ, ਪਚ੍ਚੋਡ੍ਡਿਤੰ ਪਟਿਕੂਟਸ੍ਸ ਕੂਟੰ।
ਫਾਲੰ ਚੇ ਖਾਦੇਯ੍ਯੁੰ ਮੂਸਿਕਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਕੁਮਾਰੰ ਕੁਲਲਾ ਨ ਹਰੇਯ੍ਯੁੰ॥

੧੩੬.''ਕੂਟਸ੍ਸ ਹਿ ਸਨ੍ਤਿ ਕੂਟਕੂਟਾ, ਭਵਤਿ ਚਾਪਿ ਨਿਕਤਿਨੋ ਨਿਕਤ੍ਯਾ।
ਦੇਹਿ ਪੁਤ੍ਤਨਟ੍ਠ ਫਾਲਨਟ੍ਠਸ੍ਸ ਫਾਲੰ, ਮਾ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਮਹਾਸਿ ਫਾਲਨਟ੍ਠੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਠਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਠਭਾਵੇਨ ਕੇਰਾਟਿਕੇਨ ''ਏਕੰ ਉਪਾਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਸਨ੍ਤਕੰ ਖਾਦਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸਠਸ੍ਸ। **ਸਾਠੇਯ੍ਯਮਿਦੰ ਸੁਚਿਨ੍ਤਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਪਟਿਸਾਠੇਯ੍ਯੰ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੇਨ ਤਯਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਚਿਨ੍ਤਿਤੰ। **ਪਚ੍ਚੋਡ੍ਡਿਤੰ ਪਟਿਕੂਟਸ੍ਸ ਕੂਟ**ਨ੍ਤਿ ਕੂਟਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਤਯਾ

ਪਟਿਕੂਟੰ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਚ੍ਚੋਡ੍ਡਿਤੰ, ਪਟਿਭਾਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਓਡ੍ਡਿਤਸਦਿਸਮੇਵ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਫਾਲੰ ਚੇ ਖਾਦੇਯ੍ਯੁੰ ਮੂਸਿਕਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਮੂਸਿਕਾ ਫਾਲੰ ਖਾਦੇਯ੍ਯੁੰ। **ਕਸ੍ਮਾ ਕੁਮਾਰੰ ਕੁਲਲਾ ਨ ਹਰੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਮੂਸਿਕਾਸੁ ਫਾਲੇ ਖਾਦਨ੍ਤੀਸੁ ਕੁਲਲਾ ਕਿੰ ਕਾਰਣਾ ਕੁਮਾਰੰ ਨੋ ਹਰੇਯ੍ਯੁੰ।

ਕੂਟਸ੍ਸ ਹਿ ਸਨ੍ਤਿ ਕੂਟਕੂਟਾਤਿ ਤ੍ਵੰ "ਅਹਮੇਵ ਮੂਸਿਕਾਹਿ ਫਾਲੇ ਖਾਦਾਪਿਤਪੁਰਿਸੋ ਕੂਟੋ"ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਪਨ ਕੂਟਸ੍ਸ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕੇ ਬਹੂ ਕੂਟਾ ਸਨ੍ਤਿ, ਕੂਟਸ੍ਸ ਕੂਟਾਤਿ ਕੂਟਪਟਿਕੂਟਾਨੰ ਏਤੰ ਨਾਮੰ, ਕੂਟਸ੍ਸ ਪਟਿਕੂਟਾ ਨਾਮ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਭਵਤਿ ਚਾਪਿ ਨਿਕਤਿਨੋ ਨਿਕਤਜਾ**ਤਿ ਨਿਕਤਿਨੋ ਨੇਕਤਿਕਸ੍ਸ ਵਞ੍ਚਨਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਨਿਕਤਜਾ ਅਪਰੋ ਨਿਕਤਿਕਾਰਕੋ ਵਞ੍ਚਨਕਪੁਰਿਸੋ ਭਵਤਿਯੇਵ। **ਦੇਹਿ ਪੁਤ੍ਤਨਟ੍ਠ ਫਾਲਨਟ੍ਠਸ੍ਸ ਫਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਭੋ ਨਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤ ਪੁਰਿਸ, ਏਤਸ੍ਸ ਨਟ੍ਠਫਾਲਸ੍ਸ ਫਾਲੰ ਦੇਹਿ। **ਮਾ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਮਹਾਸਿ ਫਾਲਨਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਸਚੇ ਹਿਸ੍ਸ ਫਾਲੰ ਨ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੰ ਤੇ ਹਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੰ ਤੇ ਏਸ ਮਾ ਹਰਤੁ, ਫਾਲਮਸ੍ਸ ਦੇਹੀਤਿ। "ਦੇਮਿ, ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦੇਤੀ"ਤਿ। "ਦੇਮਿ, ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਮੇ ਫਾਲੇ ਦੇਤੀ"ਤਿ। ਏਵੰ ਨਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤੰ, ਨਟ੍ਠਫਾਲੋ ਚ ਫਾਲੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – "ਤਦਾ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ ਇਦਾਨਿ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋਵ, ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋਯੇਵ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ"ਨ੍ਤਿ।

ਕੂਟਵਾਣਿਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੧੯] ੯. ਗਰਹਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਮੇ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਮੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਅਨਭਿਰਤਿਯਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕੰ ਗਹਿਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਨਭਿਰਤਿਵਾਸੰ ਵਸਨ੍ਤੰ ਪਨ ਤੰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਨੇਸੁੰ। ਸੋ ਸਤ੍ਥਾਰਾ "ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ"ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ "ਸਚ੍ਚ"ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ "ਕਿੰਕਾਰਣਾ"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ "ਕਿਲੇਸਵਸੇਨਾ"ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ "ਅਯੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕਿਲੇਸੋ ਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੇਹਿਪਿ ਗਰਹਿਤੋ, ਤ੍ਵੰ ਏਵਰੂਪੇ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਕਸ੍ਮਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੇਹਿਪਿ ਗਰਹਿਤਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ"ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਨਰਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਮੇਨੰ ਏਕੋ ਵਨਚਰਕੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਚਿਰੰ ਰਾਜਗੇਹੇ ਵਸਮਾਨੋ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਕਿਰਿਯੰ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ "ਇਮੰ ਵਾਨਰੰ ਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹੀ"ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ , ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਵਾਨਰਗਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਮਹਨ੍ਤੇ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ "ਸਮ੍ਮ, ਕਹੰ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਵੁਤ੍ਥੋਸੀ"ਤਿ ਆਹ। "ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੇ"ਤਿ। "ਅਥ ਕਥੰ ਮੁਤ੍ਤੋਸੀ"ਤਿ? "ਰਾਜਾ ਮੰ ਕੇਲ਼ਿਮਕ੍ਕਟੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਮ ਵਤ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨੋ ਮੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੀ"ਤਿ।

ਅਥ ਨੰ ਤੇ ਵਾਨਰਾ "ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਕਿਰਿਯੰ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਥ , ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਕਥੇਥ, ਸੋਤੁਕਾਮਮ੍ਹਾ"ਤਿ ਆਹੰਸੁ। "ਮਾ ਮੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਕਿਰਿਯੰ ਪੁਚ੍ਛਥਾ"ਤਿ। "ਕਥੇਥ ਸੋਤੁਕਾਮਮ੍ਹਾ"ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ "ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਪਿ 'ਮਯ੍ਹੰ ਮਯ੍ਹ'ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਾਵਟ੍ਠੇਨ ਅਨਿਚ੍ਚਤੰ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਸੁਣਾਥ ਦਾਨਿ ਤੇਸੰ ਅਨ੍ਧਬਾਲਾਨੰ ਕਾਰਣ"ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੩੭."ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਮੇ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਮੇ, ਏਸਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਦਿਵਾ ਕਥਾ।
ਦੁਮ੍ਮੇਧਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ, ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੰ ਅਪਸ੍ਸਤੰ॥

੧੩੮."ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਗਹਪਤਯੋ ਗੇਹੇ, ਏਕੋ ਤਤ੍ਥ ਅਮਸ੍ਸੁਕੋ।

ਲਮ੍ਬਤ੍ਥਨੋ ਵੇਣਿਕਤੋ, ਅਥੋ ਅਙ੍ਕਿਤਕਣ੍ਣਕੋ।
ਕੀਤੋ ਧਨੇਨ ਬਹੁਨਾ, ਸੋ ਤੰ ਵਿਤੁਦਤੇ ਜਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਿਰਞ੍ਞੰ ਮੇ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਮੇ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮਤ੍ਤਮੇਤੰ, ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਪਦਦ੍ਵਯੇਨ ਦਸਵਿਧਮ੍ਪਿ ਰਤਨੰ ਸਬ੍ਬੰ, ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਪਰਣ੍ਣੰ ਖੇਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁੰ ਦ੍ਵਿਪਦਚਤੁਪ੍ਪਦਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਇਦੰ ਮੇ ਇਦੰ ਮੇ''ਤਿ ਆਹ। **ਏਸਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਦਿਵਾ ਕਥਾ**ਤਿ ਏਸਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਿਵਾ ਚ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੰ ਕਥਾ। ਅਞ੍ਞੰ ਪਨ ਤੇ ''ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਭਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। **ਦੁਮ੍ਮੇਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਪਞ੍ਞਾਨੰ। **ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੰ ਅਪਸ੍ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨੰ ਧਮ੍ਮੰ, ਅਰਿਯੰ ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੋਸੰ ਨਵਵਿਧੰ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਏਸਾਵ ਕਥਾ। ਅਞ੍ਞਾ ਪਨ ''ਅਨਿਚ੍ਚੰ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵਾ''ਤਿ ਤੇਸੰ ਕਥਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

ਗਹਪਤਯੋਤਿ ਗੇਹੇ ਅਧਿਪਤਿਭੂਤਾ। **ਏਕੋ ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਘਰਸਾਮਿਕੇਸੁ ''ਏਕੋ''ਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਵੇਣਿਕਤੋ**ਤਿ ਕਤਵੇਣੀ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਸਣ੍ਠਾਪਿਤਕੇਸਕਲਾਪੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਥੋ ਅਙ੍ਕਿਤਕਣ੍ਣਕੋ**ਤਿ ਅਥ ਸ੍ਵੇਵ ਵਿਦ੍ਧਕਣ੍ਣੋ ਛਿਦ੍ਦਕਣ੍ਣੋਤਿ ਲਮ੍ਬਕਣ੍ਣਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਕੀਤੋ ਧਨੇਨ ਬਹੁਨਾ**ਤਿ ਸੋ ਪਨੇਸ ਅਮਸ੍ਸੁਕੋ ਲਮ੍ਬਤ੍ਥਨੋ ਵੇਣਿਕਤੋ ਅਙ੍ਕਿਤਕਣ੍ਣੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਬਹੁੰ ਧਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਕੀਤੋ, ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਯਾਨੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਘਰੰ ਆਨੀਤੋ। **ਸੋ ਤੰ ਵਿਤੁਦਤੇ ਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਗਹਪਤਿ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗੇਹੇ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਦਿਭੇਦੰ ਜਨੰ ''ਅਰੇ ਦੁਟ੍ਠਦਾਸ ਦੁਟ੍ਠਦਾਸਿ, ਇਮੰ ਨ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਮੁਖਸਤ੍ਤੀਹਿ ਵਿਤੁਦਤਿ, ਸਾਮਿਕੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੰ ਵਿਚਾਰੇਤਿ। ਏਵੰ ਤਾਵ ''ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਅਤਿਵਿਯ ਅਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੰ ਗਰਹਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਵਾਨਰਾ ''ਮਾ ਕਥੇਥ, ਮਾ ਕਥੇਥ, ਅਸੋਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਅਸ੍ਸੁਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਕਣ੍ਣੇ ਦਲ੍ਹੰ ਪਿਦਹਿੰਸੁ। ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਇਦੰ ਅਯੁਤ੍ਤੰ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮੰਸੁ। ਸੋ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੋ ਗਰਹਿਤਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੋਯੇਵ ਕਿਰ ਨਾਮ ਜਾਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਵਾਨਰਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗਰਹਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੨੦] ੧੦. ਧਮ੍ਮਧਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਖੰ ਜੀਵਿਤਰੂਪੋਸੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹੰ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ, ਸਨ੍ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਨ ਕਾਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਯਸਪਾਣਿ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ, ਕਾਲ਼ਕੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਸੇਨਾਪਤਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ ਨਾਮੇਨ ਧਮ੍ਮਧਜੋ ਨਾਮ, ਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਸੀਸਪ੍ਪਸਾਧਨਕਪ੍ਪਕੋ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ ਨਾਮ। ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤਿ, ਸੇਨਾਪਤਿ ਪਨਸ੍ਸ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਲਞ੍ਜੰ ਖਾਦਤਿ ਪਰਪਿਟ੍ਠਿਮੰਸਿਕੋ, ਲਞ੍ਜੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕੇ ਸਾਮਿਕੇ ਕਰੋਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਪਰਾਜਿਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇਸੁ ਨਾਮ, ਸਾਮਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੇਸੁ ਕਾਲ਼ਕਸੇਨਾਪਤਿ ਲਞ੍ਜੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕੇ ਸਾਮਿਕੇ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਾਜਿਤਭਾਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਰੁਞ੍ਞੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ

‘‘ਏਹਿ ਭਣੇ, ਅਡ੍ਡਂ ਤੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਅਡ੍ਡਂ ਪਟਿਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਞ੍ਞੇਵ ਸਾਮਿਕਂ ਅਕਾਸਿ।

ਮਹਾਜਨੋ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੋ ਸਦ੍ਦੋ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਸਦ੍ਦੋ ਨਾਮੇਸੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਧਮ੍ਮਧਜਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਿਤੋ ਅਡ੍ਡੋ ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੋ, ਤਤ੍ਰੇਸ ਸਾਧੁਕਾਰਸਦ੍ਦੋ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਡ੍ਡੋ ਕਿਰ ਤੇ ਆਚਰਿਯ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕਾਲ਼ਕੇਨ ਦੁਬ੍ਬਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਥ, ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਕਣ੍ਣਸੁਖਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਚ ਵੁਡ੍ਢੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤਂ ‘‘ਸਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਾਯ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਨਿਸੀਦਥਾ’’ਤਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਸਾਮਿਕੇਯੇਵ ਸਾਮਿਕੇ ਕਰੋਤਿ।

ਕਾਲ਼ਕੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਲਞ੍ਜਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਲਾਭਤੋ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਧਮ੍ਮਧਜਪਣ੍ਡਿਤੋ ਤਵ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਥੇਤੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਿ। ਰਾਜਾ ਅਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤੋ ‘‘ਮਾ ਏਵਂ ਅਵਚਾ’’ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤੇਨ ‘‘ਸਚੇ ਮੇ ਨ ਸਦ੍ਦਹਥ, ਤਸ੍ਸਾਗਮਨਕਾਲੇ ਵਾਤਪਾਨੇਨ ਓਲੋਕੇਥ। ਅਥਾਨੇਨ ਸਕਲਨਗਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥੇ ਕਤਭਾਵਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਅਡ੍ਡਕਾਰਕਪਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਪਰਿਸਾ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਕਰੋਮ ਸੇਨਾਪਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਏਤਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ । ‘‘ਓਲ਼ਾਰਿਕਦੋਸਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਕਥਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ’’ਤਿ। ‘‘ਕਤਰੂਪਾਯੋ’’ਤਿ। ‘‘ਅਸਯ੍ਹਮਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਂ ਤਂ ਤੇਨ ਦੋਸੇਨ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਅਸਯ੍ਹਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਉਯਜਾਨਂ ਨਾਮ ਸਾਰਭੂਮਿਯਂ ਰੋਪਿਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਯਮਾਨਂ ਤੀਹਿ ਚਤੂਹਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਹਿ ਫਲਂ ਦੇਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘ਸ੍ਵੇ ਉਯਜਾਨਂ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਾਮ, ਉਯਜਾਨਂ ਮੇ ਮਾਪੇਹੀ’ਤਿ ਵਦਥ, ਸੋ ਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੋਸੇ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਣ੍ਡਿਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਾਣਉਯਜਾਨੇ ਚਿਰਂ ਕੀਲ਼ਿਮ੍ਹ, ਇਦਾਨਿ ਨਵਉਯਜਾਨੇ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮਮ੍ਹ, ਸ੍ਵੇ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਾਮ, ਉਯਜਾਨਂ ਨੋ ਮਾਪੇਹਿ, ਸਚੇ ਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਕਾਲ਼ਕੇਨ ਲਞ੍ਜਂ ਅਲਭਮਾਨੇਨ ਰਾਜਾ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਯਮਾਨੋ ਸਯਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਸਕ੍ਕੋਹਮਸ੍ਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਰਾਜਾ ਮਂ ‘ਉਯਜਾਨਂ ਮਾਪੇਹੀ’ਤਿ ਆਹ, ਤਂ ਚਿਨ੍ਤੇਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਪਣ੍ਡਿਤ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਨਨ੍ਦਨਵਨਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨਸਦਿਸਂ ਉਯਜਾਨਂ ਮਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਤਰਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮਾਪੇਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਮਾਪੇਹੀ’’ਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਪੁਰਮੇਵ ਗਤੋ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਯਜਾਨਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਉਯਜਾਨਂ, ਕੀਲ਼ਸ੍ਸੂ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥੇਨ ਮਨੋਸਿਲਾਵਣ੍ਣੇਨ ਪਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵਾਰਟ੍ਟਾਲਕਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪੁਪ੍ਫਫਲਭਾਰਭਰਿਤਨਾਨਾਰੁਕ੍ਖਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਉਯਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਲ਼ਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਚਨਂ ਕਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਰਤ੍ਤੇਨ ਉਯਜਾਨਂ ਮਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤੁਂ ਕਿਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਨਂ ਅਸਯ੍ਹਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਮਾਪੇਮਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਉਯਜਾਨਂ ਤਾਵ ਤੇ ਮਾਪਿਤਂ , ਏਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਮਾਪੇਹਿ। ਸਚੇ ਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਮਾਪੇਸਿ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਸਤਤਿਤ੍ਥਂ ਸਹਸ੍ਸਵਙ੍ਕਂ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ ਨਨ੍ਦਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਸਦਿਸਂ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਮਾਪਿਤਾ, ਦੇਵ, ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਕਾਲ਼ਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਗੇਹਂ ਮਾਪੇਤੁਂ ਆਣਾਪੇਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ, ਆਚਰਿਯ, ਇਮਸ੍ਸ ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਚੇਵ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਚ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਸਬ੍ਬਦਨ੍ਤਮਯਂ ਗੇਹਂ ਮਾਪੇਹਿ, ਨੋ ਚੇ ਮਾਪੇਸ੍ਸਸਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਗੇਹਮ੍ਪਿ ਮਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਕਾਲ਼ਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਗੇਹਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਮਣਿਂ ਮਾਪੇਤੁਂ ਆਣਾਪੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਪਣ੍ਡਿਤ, ਇਮਸ੍ਸ ਦਨ੍ਤਮਯਗੇਹਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਮਣਿਂ ਮਾਪੇਹਿ, ਮਣਿਆਲੋਕੇਨ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਾਮ। ਸਚੇ ਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਮਣਿਮ੍ਪਿ ਮਾਪੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ । ਰਾਜਾ ਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕਾਲ਼ਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਧਮ੍ਮਧਜਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਦਾਯਿਕਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਇਦਾਨਿ ਯਂ ਦੇਵਤਾਪਿ ਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਂ ਆਣਾਪੇਹਿ। ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਦੇਵਤਾਪਿ ਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ 'ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਮੇ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਮਾਪੇਹੀ'ਤਿ ਤਂ ਵਦਾਹੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਤਯਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ, ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ, ਦਨ੍ਤਮਯਪਾਸਾਦੋ, ਤਸ੍ਸ ਆਲੋਕਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਮਣਿਰਤਨਞ੍ਚ ਮਾਪਿਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਉਯ੍ਯਾਨਰਕ੍ਖਕਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਮਾਪੇਹਿ, ਨੋ ਚੇ ਮਾਪੇਸ੍ਸਸਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਹੋਤੁ, ਲਭਮਾਨੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪੀਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਯਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਕ੍ਕਾ ਮਾਪੇਤੁਂ, ਤਂ ਮਾਪੇਸਿ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਨ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਾਪੇਤੁਂ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਪਰੇਸਂ ਹਤ੍ਥੇ ਮਰਣਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਨਾਥਮਰਣਮੇਵ ਵਰਤਰ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਦ੍ਵਾਰੇਨੇਵ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤ੍ਵਂ ਸੁਖੁਮਾਲੋ, ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਰੂਪੋ ਵਿਯ ਇਮਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੯.''ਸੁਖਂ ਜੀਵਿਤਰੂਪੋਸਿ, ਰਟ੍ਠਾ ਵਿਵਨਮਾਗਤੋ।
ਸੋ ਏਕਕੋ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ, ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਝਾਯਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਖਂ ਜੀਵਿਤਰੂਪੋਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਸੁਖੇਨ ਜੀਵਿਤਸਦਿਸੋ ਸੁਖੇਧਿਤੋ ਸੁਖਪਰਿਹਤੋ ਵਿਯ। **ਰਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਆਕਿਣ੍ਣਮਨੁਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਾ। **ਵਿਵਨਮਾਗਤੋ**ਤਿ ਨਿਰੁਦਕਟ੍ਠਾਨਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ। **ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ**ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਸਮੀਪੇ। **ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਝਾਯਸੀ**ਤਿ ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਏਕਕੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਝਾਯਸਿ ਪਜ੍ਝਾਯਸਿ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੦.''ਸੁਖਂ ਜੀਵਿਤਰੂਪੋਸ੍ਮਿ, ਰਟ੍ਠਾ ਵਿਵਨਮਾਗਤੋ।
ਸੋ ਏਕਕੋ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ, ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਝਾਯਾਮਿ।
ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰ**ਨ੍ਤਿ, ਸਮ੍ਮ, ਸਚ੍ਚਮੇਤਂ, ਅਹਂ ਸੁਖਂ ਜੀਵਿਤਰੂਪੋ ਰਟ੍ਠਾ ਚ ਵਿਵਨਮਾਗਤੋ, ਸੋਹਂ ਏਕਕੋਵ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਪਣੋ ਵਿਯ ਝਾਯਾਮਿ। ਯਂ ਪਨ ਵਦੇਸਿ ''ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸੀ''ਤਿ, ਤਂ ਤੇ ਪਵੇਦੇਮਿ ''ਸਤਂ ਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਸਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। **ਸਤਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨਂ ਸਤਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ

ਧਮ੍ਮਂ। ਲਾਭੋ ਅਲਾਭੋ ਯਸੋ ਅਯਸੋ ਨਿਨ੍ਦਾ ਪਸਂਸਾ ਸੁਖਂ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਅਯਞ੍ਹਿ ਅਟ੍ਠਵਿਧੋ ਲੋਕਧਮ੍ਮੋ। ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਅਬ੍ਭਾਹਤਾ ਸਨ੍ਤੋ ਨ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤਿ ਨ ਪਵੇਧੇਨ੍ਤਿ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਕਮ੍ਪਨਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਤਂ ਧਮ੍ਮੋ ਇਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ ‘‘ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕਸ੍ਮਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਰਾਜਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਆਹਰਾਪੇਤਿ, ਤਾਦਿਸਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਲਦ੍ਧੁਂ, ਸੋਹਂ ‘ਕਿਂ ਮੇ ਪਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਮਰਣੇਨ, ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਮਰਣਂ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਹਂ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਮਯਾ ਤੇ ਉਯ੍ਯਾਨਾਦੀਨਿ ਮਾਪਿਤਾਨਿ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਮਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਸਪ੍ਪਸਾਧਨਕਪ੍ਪਕੋ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ ਨਾਮ, ਸੋ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਏਤਂ ਕਪ੍ਪਕਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਕਾਤੁਂ ਵਦੇਹੀ’’ਤਿ। ਇਤਿ ਸਕ੍ਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯੀ’’ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਪੁਰਮੇਵ ਗਤੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ, ਸਮ੍ਮ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਭਾਵਂ ਆਚਿਕ੍ਖੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਸਕ੍ਕੋ, ਦੇਵਰਾਜਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਆਚਿਕ੍ਖੀ’’ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨਾ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ‘‘ਆਮ, ਅਹਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਇਮਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਤਮੇਹਿ ਚਤੁਰਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਸੀ’’ਤਿ?

‘‘ਅਨੁਸੂਯਕੋ ਅਹਂ ਦੇਵ, ਅਮਜ੍ਜਪਾਯਕੋ ਅਹਂ।
ਨਿਸ੍ਨੇਹਕੋ ਅਹਂ ਦੇਵ, ਅਕ੍ਕੋਧਨਂ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੋ’’ਤਿ॥

‘‘ਮਯ੍ਹਞ੍ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਉਸੂਯਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਜ੍ਜਂ ਮੇ ਨ ਪਿਵਿਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਪਰੇਸੁ ਮੇ ਸ੍ਨੇਹੋ ਵਾ ਕੋਧੋ ਵਾ ਨ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬੋ। ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ, ਭੋ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ, ‘‘ਅਨੁਸੂਯਕੋਸ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਦਸੀਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਦੇਵ, ਅਨੁਸੂਯਕੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨੁਸੂਯਕੋ ਜਾਤੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸੁਣਾਹਿ ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਸੂਯਕਕਾਰਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

‘‘ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਕਾਰਣਾ ਰਾਜ, ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿਂ ਪੁਰੋਹਿਤਂ।
ਸੋ ਮਂ ਅਤ੍ਥੇ ਨਿਵੇਦੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾਹਂ ਅਨੁਸੂਯਕੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਂ, ਦੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਤਾਦਿਸੋਵ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਕਾਰਣਾ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿਂ।

‘‘ਅਬਦ੍ਧਾ ਤਤ੍ਥ ਬਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਬਾਲਾ ਪਭਾਸਰੇ।
ਬਦ੍ਧਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਧੀਰਾ ਪਭਾਸਰੇ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੨੦) –

ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਜਾਤਕੇ ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਅਯਂ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਾਦਮੂਲਿਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਪਦੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨੋਰਥਂ ਅਪੂਰੇਨ੍ਤਂ ਨਾਸੇਤੁਕਾਮਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨੋ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਨੀਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਥਾਭੂਤਂ ਦੇਵਿਯਾ ਦੋਸਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਮੁਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞਾ ਬਨ੍ਧਾਪਿਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਪਾਦਮੂਲਿਕੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਤੇਸਞ੍ਚ ਦੇਵਿਯਾ ਚ ਅਪਰਾਧਂ ਖਮਥ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਓਵਦਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ –

''ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਕਾਰਣਾ ਰਾਜ, ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿਂ ਪੁਰੋਹਿਤਂ।
ਸੋ ਮਂ ਅਟ੍ਠੇ ਨਿਵੇਦੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਾਹਂ ਅਨੁਸੂਯਕੋ''ਤਿ॥

ਤਦਾ ਪਨ ਸੋਹਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿਂ – ''ਅਹਂ ਸੋਲ਼ਸ ਸਹਸ੍ਸਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪਹਾਯ ਏਤਂ ਏਕਮੇਵ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋਪਿ ਸਨ੍ਤੁਪ੍ਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ, ਏਵਂ ਦੁਪ੍ਪੂਰਣੀਯਾਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਕੁਜ੍ਝਨਂ ਨਾਮ ਨਿਵਤ੍ਥਵਤ੍ਥੇ ਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤੇ 'ਕਸ੍ਮਾ ਕਿਲਿਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਨਸਦਿਸਂ ਹੋਤਿ, ਭੁਤ੍ਤਭਤ੍ਤੇ ਗੂਥਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇ 'ਕਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਸਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਸੀ'ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਨਸਦਿਸਂ ਹੋਤਿ। 'ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਨ ਪਾਪੁਣਾਮਿ, ਤਾਵ ਕਿਲੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਿ ਉਸੂਯਾ ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੂ'''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਂ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਸੂਯਕੋ ਜਾਤੋ। ਇਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ – ''ਤਸ੍ਮਾਹਂ ਅਨੁਸੂਯਕੋ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ''ਸਮ੍ਮ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ, ਕਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਮਜ੍ਜਪੋ ਜਾਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਮਤ੍ਤੋ ਅਹਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਤ੍ਤਮਂਸਾਨਿ ਖਾਦਯਿਂ।
ਤਸ੍ਸ ਸੋਕੇਨਹਂ ਫੁਟ੍ਠੋ, ਮਜ੍ਜਪਾਨਂ ਵਿਵਜ੍ਜਯਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਾਦਿਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਜੇਨ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ, ਅਮਂਸਕਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ। ਨਗਰੇ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇਸੁ ਮਾਘਾਤੋ ਹੋਤਿ, ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਤੇਰਸਿਯਞ੍ਞੇਵ ਮਂਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ, ਤਂ ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਸੁਨਖਾ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਮਂਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨਾਮੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਦੇਵਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵਿ, ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਮਂਸਂ ਨ ਲਦ੍ਧਂ, ਅਮਂਸਕਭੋਜਨਂ ਨਾਮ ਉਪਨਾਮੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞਾ ਪਿਯੋ ਮਨਾਪੋ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਮੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਤਮੇਵ ਚੁਮ੍ਬਨ੍ਤੋ ਪਰਿਸ੍ਸਜਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਹਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਨਿਸੀਦਾਪੇਯ੍ਯਂ, ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਤ੍ਵਂ ਭਤ੍ਤਂ ਉਪਨੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਸਾ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਲਙ੍ਕਤਾਭਰਣਂ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਭਤ੍ਤਂ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਸੁਰਾਮਦਮਤ੍ਤੋ ਪਾਤਿਯਂ ਮਂਸਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਂਸਂ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ, ਦੇਵ, ਉਪੋਸਥਦਿਵਸਂ ਮਾਘਾਤਤਾਯ ਮਂਸਂ ਨ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਮਯ੍ਹਂ ਮਂਸਂ ਨਾਮ ਦੁਲ੍ਲਭ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਿਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੀਵਂ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਵੇਗੇਨ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਆਹ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ, ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਮਂਸੇਨ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਭਯੇਨ ਏਕੋਪਿ ਕਨ੍ਦਿਤੁਂ ਵਾ ਰੋਦਿਤੁਂ ਵਾ ਕਥੇਤੁਂ ਵਾ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ।

ਰਾਜਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਦ੍ਦਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਮਦੋ ''ਪੁਤ੍ਤਂ ਮੇ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਦੇਵੀ ਕਨ੍ਦਮਾਨਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਤਿ। ''ਕਿਂ, ਭਦ੍ਦੇ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ , ''ਦੇਵ, ਹਿਯ੍ਯੋ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਮਂਸੇਨ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਸੋਕੇਨ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਮੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਸੁਰਾਪਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਰਾਪਾਨੇ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਨ ਪਾਪੁਣਾਮਿ, ਤਾਵ ਏਵਰੂਪਂ ਵਿਨਾਸਕਾਰਕਂ ਸੁਰਂ ਨਾਮ ਨ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਂਸੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਜ੍ਜਂ ਨਾਮ ਨ ਪਿਵਿਂ। ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ – ''ਮਤ੍ਤੋ ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ ਪਨ, ਸਮ੍ਮ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ, ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਨੇਹੋ ਜਾਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਕਿਤਵਾਸੋ ਨਾਮਹਂ ਰਾਜ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿ ਮੇ।
ਪਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚਵਿਤੋ, ਨਿਸ੍ਨੇਹੋ ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ''ਤਿ॥

ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਹਂ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂਯੇਵ ਕਿਤਵਾਸੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਜਾਯਿ। ਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ ਪਾਨੀਯਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ''ਦੁਟ੍ਠਕੁਮਾਰੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਓਪਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਰਾਜਾ ਕੁਮਾਰਂ ਪੁਰਤੋ ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯੇਨ ਚਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇਸੁ ਚ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਕਾਰੇਸਿ, ਚਤੁਕ੍ਕਾਦੀਸੁ ਮਣ੍ਡਪੇ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਚਾਟਿਯੋ ਠਪਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੇ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਪਾਤੋਵ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਮਹਾਜਨੋਪਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਵਨ੍ਦਤਿ ਪਸਂਸਤਿ, ਅਞ੍ਜਲਿਞ੍ਚਸ੍ਸ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਾਦਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਇਮਂ ਮੁਣ੍ਡਕਂ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਜਲਿਞ੍ਚਸ੍ਸ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਕੁਪਿਤੋ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਲਦ੍ਧਂ ਤੇ, ਸਮਣ, ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਮ, ਕੁਮਾਰਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਅਕਾਸਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ''ਨਟ੍ਠੋ ਵਤਾਯਂ ਸਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ''ਅਹਂ, ਸਮਣ, ਕਿਤਵਾਸਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਨਾਮੇਨ ਦੁਟ੍ਠਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਮੇ ਕੁਦ੍ਧੋ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਨਨ੍ਦਮੂਲਪਬ੍ਭਾਰਮੇਵ ਗਤੋ। ਕੁਮਾਰਸ੍ਸਾਪਿ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਪਰਿਪਚ੍ਚਿ। ਸੋ ''ਡਯ੍ਹਾਮਿ ਡਯ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ ਸਮੁਗ੍ਗਤਸਰੀਰਡਾਹੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਯਤ੍ਤਕਂ ਪਾਨੀਯਂ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਪਾਨੀਯਂ ਸਬ੍ਬਂ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਮਾਤਿਕਾ ਸੁਸ੍ਸਿਂਸੁ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸੋਕੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਮੇ ਸੋਕੋ ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸਚੇ ਮੇ ਸ੍ਨੇਹੋ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ, ਸੋਕੋ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਮੇ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕੇ ਵਾ ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕੇ ਵਾ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਸ੍ਨੇਹੋ ਨਾਮ ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੂ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸ੍ਨੇਹੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਕਿਤਵਾਸੋ ਨਾਮਾਹ''ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿ ਮੇ। ਪਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚਵਿਤੋ**ਤਿ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਪਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚਵਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਸ੍ਨੇਹੋ ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ**ਤਿ ਤਦਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਨੇਹਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਅਹਂ ਨਿਸ੍ਨੇਹੋ ਜਾਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ ਪਨ, ਸਮ੍ਮ, ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕੋਧੋ ਜਾਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਅਰਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ, ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਭਾਵਯਿਂ।
ਸਤ੍ਤ ਕਪ੍ਪੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਕ੍ਕੋਧਨੋ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਰਕੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਸਂਵਟ੍ਟਵਿਵਟ੍ਟਕਪ੍ਪੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਵਸਿਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਆਚਿਣ੍ਣਪਰਿਚਿਣ੍ਣਤ੍ਤਾ ਅਕ੍ਕੋਧਨੋ ਜਾਤੋਤਿ।

ਏਵਂ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਤੂਸੁ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਕਥਿਤੇਸੁ ਰਾਜਾ ਪਰਿਸਾਯ ਇਙ੍ਗਿਤਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਅਮਚ੍ਚਾ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋ ਚ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ ਲਞ੍ਜਖਾਦਕ ਦੁਟ੍ਠਚੋਰ, ਤ੍ਵਂ ਲਞ੍ਜਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਉਪਵਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਕਾਲ਼ਕਂ ਸੇਨਾਪਤਿਂ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਗਹਿਤੇਹੇਵ ਪਾਸਾਣਮੁਗ੍ਗਰੇਹਿ

ਸੀਸੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਛਡ੍ਡੇਸੁੰ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਾਲ਼ਕਸੇਨਾਪਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਕਪ੍ਪਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ, ਧਮ੍ਮਧਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਧਮ੍ਮਧਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਬੀਰਣਥਮ੍ਭਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਸੋਮਦਤ੍ਤਞ੍ਚ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠੰ, ਕੁਰੁ ਪੁਣ੍ਣਨਦੀਪਿ ਚ।
ਕਚ੍ਛਪਮਚ੍ਛਸੇਗ੍ਗੁ ਚ, ਕੂਟਵਾਣਿਜਗਰਹਿ।
ਧਮ੍ਮਧਜਨ੍ਤਿ ਤੇ ਦਸ॥

੮. ਕਾਸਾਵਵਗ੍ਗੋ

[੨੨੧] ੧. ਕਾਸਾਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨਿਕ੍ਕਸਾਵੋ ਕਾਸਾਵਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ ਰਾਜਗਹੇ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ। ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਗਯਾਸੀਸੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰਾਜਗਹਵਾਸਿਨੋ ਛਨ੍ਦਕੰ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨੰ ਸਜ੍ਜਯਿੰਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤਵਾਣਿਜੋ ਇਮੰ ਸਾਟਕੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਮਮ੍ਪਿ ਪਤ੍ਤਿਕੰ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਮਹਗ੍ਘੰ ਗਨ੍ਧਕਾਸਾਵੰ ਅਦਾਸਿ। ਨਾਗਰਾ ਮਹਾਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਯਿੰਸੁ, ਸਬ੍ਬੰ ਛਨ੍ਦਕੇਨ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤੰ ਕਹਾਪਣੇਹੇਵ ਨਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਸਾਟਕੋ ਅਤਿਰੇਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਗਨ੍ਧਕਾਸਾਵਸਾਟਕੋ ਅਤਿਰੇਕੋ। ਕਸ੍ਸ ਨੰ ਦੇਮ, ਕਿੰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ, ਉਦਾਹੁ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ।

ਤਤ੍ਥੇਕੇ ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਅਪਰੇ ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਕਤਿਪਾਹੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ , ਦੇਵਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਨਗਰਮੇਵ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਤਿ, ਮਙ੍ਗਲਾਮਙ੍ਗਲੇਸੁ ਅਯਮੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਵਸ੍ਸਯੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਸਮ੍ਬਹੁਲਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ତਾਰੋ ਬਹੁਤਰਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਅਥ ਨੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦੰਸੁ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਦਸਾ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਓਵਟ੍ਟਿਕੰ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟਵਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਰੁਪਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਤਿੰਸਮਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਜਗਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਅਰਹਦ੍ਧਜੰ ਪਾਰੁਪੀ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਨੁਰੂਪੰ ਅਰਹਦ੍ਧਜੰ ਪਰਿਦਹਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਦਹਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਹਤ੍ਥਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਵਾਰਣਪਰਿਵਾਰੋ ਯੂਥਪਤਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਦੁਗ੍ਗਤਮਨੁਸ੍ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦਨ੍ਤਕਾਰਵੀਥਿਯੰ ਦਨ੍ਤਕਾਰੇ ਦਨ੍ਤਵਲਯਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਹਤ੍ਥਿਦਨ੍ਤੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ''ਆਮ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਸੋ ਆਵੁਧੰ ਆਦਾਯ ਕਾਸਾਵਵਤ੍ਥਵਸਨੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਵੇਸੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸੀਸਕੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਵੀਥਿਯੰ ਠਤ੍ਵਾ ਆਵੁਧੇਨ ਹਤ੍ਥਿੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤੇ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਹਤ੍ਥੀਨਂ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਦੇਵਸਿਕਂ ਹਤ੍ਥੀਸੁ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੇਸੁ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ''ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਵੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਵੀਥਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਮਾਰੇਤਿ, ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਹਤ੍ਥੀ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਵੁਧਂ ਆਦਾਯ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ''ਭੂਮਿਯਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਸੋਣ੍ਡਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਪਰਿਦਹਿਤਾਨਿ ਕਾਸਾਵਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਅਰਹਦ੍ਧਜਂ ਮਯਾ ਗਰੁਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸੋਣ੍ਡਂ ਪਟਿਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਨਨੁ ਏਸ ਅਰਹਦ੍ਧਜੋ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਪਰਿਦਹਸੀ''ਤਿ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੪੧.''ਅਨਿਕ੍ਕਸਾਵੋ ਕਾਸਾਵਂ, ਯੋ ਵਤ੍ਥਂ ਪਰਿਦਹਿਸ੍ਸਤਿ।
ਅਪੇਤੋ ਦਮਸਚ੍ਚੇਨ, ਨ ਸੋ ਕਾਸਾਵਮਰਹਤਿ॥

੧੪੨.''ਯੋ ਚ ਵਨ੍ਤਕਸਾਵਸ੍ਸ, ਸੀਲੇਸੁ ਸੁਸਮਾਹਿਤੋ।
ਉਪੇਤੋ ਦਮਸਚ੍ਚੇਨ, ਸ ਵੇ ਕਾਸਾਵਮਰਹਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਿਕ੍ਕਸਾਵ**ੋਤਿ ਕਸਾਵੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰਾਗੋ ਦੋਸੋ ਮੋਹੋ ਮਕ੍ਖੋ ਪਲਾਸੋ ਇਸ੍ਸਾ ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ ਮਾਯਾ ਸਾਠੇਯ੍ਯਂ ਥਮ੍ਭੋ ਸਾਰਮ੍ਭੋ ਮਾਨੋ ਅਤਿਮਾਨੋ ਮਦੋ ਪਮਾਦੋ, ਸਬ੍ਬੇ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾ ਸਬ੍ਬਂ ਭਵਗਾਮਿਕਮ੍ਮਂ ਦਿਯਡ੍ਢਕਿਲੇਸਸਹਸ੍ਸਂ, ਏਸੋ ਕਸਾਵੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਹੀਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨਤੋ ਅਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਸੋ ਅਨਿਕ੍ਕਸਾਵੋ ਨਾਮ। **ਕਾਸਾ**ਵਨ੍ਤਿ ਕਸਾਯਰਸਪੀਤਂ ਅਰਹਦ੍ਧਜਭੂਤਂ। **ਯੋ ਵਤ੍ਥਂ ਪਰਿਦਹਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਵਰੂਪਂ ਵਤ੍ਥਂ ਪਰਿਦਹਿਸ੍ਸਤਿ ਨਿਵਾਸੇਤਿ ਚੇਵ ਪਾਰੁਪਤਿ ਚ। **ਅਪੇਤੋ ਦਮਸਚ੍ਚੇਨਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦਮਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਦਮੇਨ ਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਚ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚੇਨ ਅਪੇਤੋ ਪਰਿਵਜ੍ਜਿਤੋ। ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕਤ੍ਥੇ ਵਾ ਕਰਣਵਚਨਂ, ਏਤਸ੍ਮਾ ਦਮਸਚ੍ਚਾ ਅਪੇਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਵਚੀਸਚ੍ਚਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। **ਨ ਸੋ ਕਾਸਾਵਮਰਹਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਨਿਕ੍ਕਸਾਵਤ੍ਤਾ ਅਰਹਦ੍ਧਜਂ ਕਾਸਾਵਂ ਨ ਅਰਹਤਿ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ ਏਤਸ੍ਸ।

ਯੋ ਚ ਵਨ੍ਤਕਸਾਵਸ੍ਸਾਤਿ ਯੋ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਸਾਵਸ੍ਸ ਵਨ੍ਤਤ੍ਤਾ ਵਨ੍ਤਕਸਾਵੋ ਅਸ੍ਸ। **ਸੀਲੇਸੁ ਸੁਸਮਾਹਿਤੋ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਸੀਲੇਸੁ ਚੇਵ ਫਲਸੀਲੇਸੁ ਚ ਸਮ੍ਮਾ ਆਹਿਤੋ, ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋ ਵਿਯ ਤੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਤੇਹਿ ਸੀਲੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਉਪੇਤੋ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਦਮਸਚ੍ਚੇਨਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਦਮੇਨ ਚ ਸਚ੍ਚੇਨ ਚ। **ਸ ਵੇ ਕਾਸਾਵਮਰਹਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਏਵਰੂਪੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਇਮਂ ਅਰਹਦ੍ਧਜਂ ਕਾਸਾਵਂ ਅਰਹਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਇਧ ਆਗਮਿ, ਆਗਚ੍ਛਸਿ ਚੇ, ਜੀਵਿਤਂ ਤੇ ਨਤ੍ਥੀ'''ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਹਤ੍ਥਿਮਾਰਕਪੁਰਿਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਯੂਥਪਤਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਸਾਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੨੨] ੨. ਚੂਲਨਨ੍ਦਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਦਂ ਤਦਾਚਰਿਯਵਚੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਕਕ੍ਖਲੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਭਿਮਾਰੇ ਪਯੋਜੇਸਿ, ਸਿਲਂ ਪਵਿਜ੍ਝਿ,

ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿੰ ਪਯੋਜੇਸਿ, ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਨਿਕ੍ਕਾਰੁਣਿਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਮਹਾਨਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮ ਵਾਨਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕੋ ਪਨਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਨਰਪਰਿਵਾਰਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਅਨ੍ਧਮਾਤਰੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤਾ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸੁੰ। ਤੇ ਮਾਤਰੰ ਸਯਨਗੁਮ੍ਬੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਾਨਿ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਮਾਤੁਯਾ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਆਹਰਣਕਵਾਨਰਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਖੁਦਾਪੀਲ਼ਿਤਾ ਅਟ੍ਠਿਚਮ੍ਮਾਵਸੇਸਾ ਕਿਸਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ – ''ਮਯੰ, ਅਮ੍ਮ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਮਧੁਰਫਲਾਫਲਾਨਿ ਪੇਸੇਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਸ੍ਮਾ ਮਿਲਾਯਥਾ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਨਾਹੰ ਲਭਾਮੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯਿ ਯੂਥੰ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੇ ਮਾਤਾ ਮੇ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਯੂਥੰ ਪਹਾਯ ਮਾਤਰਂਯੇਵ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯੰ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਯੂਥੰ ਪਰਿਹਰ, ਅਹੰ ਮਾਤਰੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋਪਿ ਨੰ ''ਭਾਤਿਕ, ਮਯ੍ਹੰ ਯੂਥਪਰਿਹਰਣੇਨ ਕਮ੍ਮੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਮਾਤਰਮੇਵ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤਿ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੂਥੰ ਪਹਾਯ ਮਾਤਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿੰਸੁ।

ਅਥੇਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ''ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਚਰਿਯੰ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸ ਕਕ੍ਖਲ਼ਫਰੁਸਸਾਹਸਿਕਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ, ਏਵਰੂਪਾਨੰ ਨ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਏਕਸਦਿਸਮੇਵ ਇਜ੍ਝਤਿ, ਮਹਾਵਿਨਾਸੰ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਹੋਹਿ, ਪਚ੍ਛਾਨੁਤਾਪਨਕਾਰਣੰ ਕਮ੍ਮੰ ਮਾ ਕਰੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਆਚਰਿਯੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਸਿਪ੍ਪੇਹਿ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਧਨੁਕੋਟਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਲੁਦ੍ਦਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਧਨੁਕਲਾਪਸਨ੍ਨਦ੍ਧੋ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਮਿਗੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮੰਸਵਿਕ੍ਕਯੇਨ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗਣਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤੰ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਪਿ ਨਾਮੇਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਭਾਤਰੋ ਮਾਤਰੰ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਟਪਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਨੋ ਮਾਤਰੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਾਖਨ੍ਤਰੇ ਨਿਲੀਯਿੰਸੁ। ਸੋਪਿ ਖੋ ਸਾਹਸਿਕਪੁਰਿਸੋ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਤੇਸੰ ਮਾਤਰੰ ਜਰਾਦੁਬ੍ਬਲੰ ਅਨ੍ਧੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿੰ ਮੇ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥਗਮਨੇਨ ਇਮੰ ਮਕ੍ਕਟਿੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਜ੍ਝਨਤ੍ਥਾਯ ਧਨੁੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯ, ਏਸੋ ਮੇ ਪੁਰਿਸੋ ਮਾਤਰੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁਕਾਮੋ, ਅਹਮਸ੍ਸਾ ਜੀਵਿਤਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਾਤਰੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾਖਨ੍ਤਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਮਾ ਮੇ ਮਾਤਰੰ ਵਿਜ੍ਝਿ, ਏਸਾ ਅਨ੍ਧਾ ਜਰਾਦੁਬ੍ਬਲਾ, ਅਹਮਸ੍ਸਾ ਜੀਵਿਤਦਾਨੰ ਦੇਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਏਤੰ ਅਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮੰ ਮਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਰਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਕਰੁਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁੰ ਪੁਨ ਧਨੁੰ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯੋ ''ਅਯੰ ਮੇ ਮਾਤਰੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁਕਾਮੋ, ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮੇ ਮਾਤਾ ਜੀਵਮਾਨਾ ਲਦ੍ਧਜੀਵਿਤਾਯੇਵ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਦਾਨਮਸ੍ਸਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਾਖਨ੍ਤਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਮਾ ਮੇ ਮਾਤਰੰ ਵਿਜ੍ਝਿ, ਅਹਮਸ੍ਸਾ ਜੀਵਿਤਦਾਨੰ ਦਮ੍ਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਮੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਿਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਮਾਤੁ ਜੀਵਿਤਦਾਨੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਰਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਤਮ੍ਪਿ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਮਕ੍ਕਟੀ ਘਰੇ ਦਾਰਕਾਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਾਤਰਮ੍ਪਿ ਤੇਸੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਤਯੋਪਿ ਕਾਜੇਨਾਦਾਯ ਗੇਹਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਪਾਪਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਅਸਨਿ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਞ੍ਚ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਚ ਗੇਹੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਝਾਪੇਸਿ, ਪਿਟ੍ਠਿਵਂਸਥੂਣਮਤ੍ਤਂ ਅਵਸਿਸ੍ਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਨਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇਯੇਵ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸੋਕੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਮਂਸਕਾਜਞ੍ਚ ਧਨੁਞ੍ਚ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਂ ਪਹਾਯ ਨਗ੍ਗੋ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਾ ਥੂਣਾ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਭਿਨ੍ਦਿ, ਪਥਵੀ ਵਿਵਰਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਵੀਚਿਤੋ ਜਾਲਾ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਸੋ ਪਥਵਿਯਾ ਗਿਲਿਯਮਾਨੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਵਤ ਕਾਰਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਰਾਸਰਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਯ੍ਹਂ ਓਵਾਦਮਦਾਸੀ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਇਮਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੪੩.''ਇਦਂ ਤਦਾਚਰਿਯਵਚੋ, ਪਾਰਾਸਰਿਯੋ ਯਦਬ੍ਰਵਿ।
ਮਾਸੁ ਤ੍ਵਂ ਅਕਰਿ ਪਾਪਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਪਚ੍ਛਾ ਕਤਂ ਤਪੇ॥

੧੪੪.''ਯਾਨਿ ਕਰੋਤਿ ਪੁਰਿਸੋ, ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ।
ਕਲ੍ਯਾਣਕਾਰੀ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਪਾਪਕਾਰੀ ਚ ਪਾਪਕਂ।
ਯਾਦਿਸਂ ਵਪਤੇ ਬੀਜਂ, ਤਾਦਿਸਂ ਹਰਤੇ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਂ ਪਾਰਾਸਰਿਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਬ੍ਰਵਿ – ''ਮਾਸੁ ਤ੍ਵਂ ਪਾਪਂ ਅਕਰੀ, ਯਂ ਕਤਂ ਪਚ੍ਛਾ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਤਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ, ਇਦਂ ਤਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਚਨਂ। ਯਾਨਿ ਕਾਯਵਚੀਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਹਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪੁਰਿਸੋ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਸਂ ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤੋ ਤਾਨਿਯੇਵ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਕਾਰੀ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਫਲਮਨੁਭੋਤਿ, ਪਾਪਕਾਰੀ ਚ ਪਾਪਕਮੇਵ ਹੀਨਂ ਲਾਮਕਂ ਅਨਿਟ੍ਠਫਲਂ ਅਨੁਭੋਤਿ। ਲੋਕਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਹਿ ਯਾਦਿਸਂ ਵਪਤੇ ਬੀਜਂ, ਤਾਦਿਸਂ ਹਰਤੇ ਫਲਂ, ਬੀਜਾਨੁਰੂਪਂ ਬੀਜਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਮੇਵ ਫਲਂ ਹਰਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਅਨੁਭਵਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਨਿਕ੍ਕਾਰੁਣਿਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਲੁਦ੍ਦਕਪੁਰਿਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਮਾਤਾ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਗੋਤਮੀ, ਮਹਾਨਨ੍ਦਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੨੩] ੩. ਪੁਟਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਮੇ ਨਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਜੇ ਭਜਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਨਗਰਵਾਸੀ ਕਿਰੇਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਏਕੇਨ ਜਨਪਦਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੋਹਾਰਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਂ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਧਾਰਣਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਧਾਰਣਕੋ ''ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦਾਸਿ, ਇਤਰੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਅਥ ਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਛਾਤਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਪੁਰਿਸਾ ''ਭਰਿਯਾਯਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਭਤ੍ਤਪੁਟਂ ਅਦਂਸੁ। ਸੋ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਦਾਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਇਦਂ ਚੋਰਾਨਂ ਤਿਟ੍ਠਨਟ੍ਠਾਨਂ, ਤ੍ਵਂ ਪੁਰਤੋ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਪੁਟਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਅਭਤ੍ਤਕਂ ਤੁਚ੍ਛਪੁਟਮੇਵ ਅਦਂਸੂ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤੇਨ ਏਕਕੇਨੇਵ ਭੁਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਜੇਤਵਨਪਿਟ੍ਠਿਵਿਹਾਰੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ''ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਜੇਤਵਨਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਲੁਦ੍ਦਕੋ ਵਿਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਛਾਯਾਯ ਨਿਸੀਦਿ, ਤੇ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਉਪਾਸਿਕੇ, ਅਯਂ ਤੇ ਭਤ੍ਤਾ ਹਿਤਕਾਮੋ ਸਸ੍ਨੇਹੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹਂ ਏਤਸ੍ਸ ਸਸ੍ਨੇਹਾ, ਅਯਂ ਪਨ ਮਯ੍ਹਂ ਨਿਸ੍ਨੇਹੋ, ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੁ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਦਿਵਸਾ, ਅਜ੍ਜੇਵੇਸ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ

ਪੁਟਭਤ੍ਤੁਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਭੁਞ੍ਜੀ’’ਤਿ। ‘‘ਉਪਾਸਿਕੇ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮ੍ਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਸ੍ਸ ਹਿਤਕਾਮਾ ਸਸ੍ਨੇਹਾ, ਅਯਂ ਪਨ ਨਿਸ੍ਨੇਹੋਵ। ਯਦਾ ਪਨ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਵ ਗੁਣੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਦਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ‘‘ਪਦੁਬ੍ਭੇਯ੍ਯਾਪਿ ਮੇ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਸਙ੍ਕਨ੍ਤੋ ਨੀਹਰਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਕਗਾਮਕੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਿਤੁ ਕਾਲਕਤਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ‘‘ਭਰਿਯਾਯਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ’’ਤਿ ਭਤ੍ਤਪੁਟਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਸਾ ‘‘ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਵਤਾਯਂ ਪੁਰਿਸੋ’’ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਲ’’ਨ੍ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਨਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ‘‘ਕਥਂ ਯਾਪੇਸੀ’’ਤਿਪਿ ਨਂ ਨ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਦੇਵੀ ਰਞ੍ਞੋ ਬਹੂਪਕਾਰਾ ਸਸ੍ਨੇਹਾ, ਰਾਜਾ ਪਨੇਤਂ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਨ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਮਸ੍ਸਾ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਪਚਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਮਯਂ, ਦੇਵਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਟ੍ਠਹਾਮ, ਕਿਂ ਨਾਮ ਮਹਲ੍ਲਕਾਨਂ ਪਿਤੂਨਂ ਵਤ੍ਥਖਣ੍ਡਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡਂ ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤਾਤ, ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਨੁ ਲਭਨਕਾਲੇ ਅਦਾਸਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਰਾਜਾ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦੇਤਿ। ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਅਞ੍ਞਂ ਦਾਨਂ, ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਭਤ੍ਤਪੁਟਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਮੇ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਭੁਞ੍ਜੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ, ਅਮ੍ਮ, ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਵਂ ਕਥੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਮ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਕਾਲੇ ਮਯਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਏਵਂ ਕਥੇਥ ਅਜ੍ਜੇਵ ਵੋ ਗੁਣਂ ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਮੀਪੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤਿਵਿਯ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ, ਕਿਂ ਨਾਮ ਪਿਤੂਨਂ ਵਤ੍ਥਖਣ੍ਡਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤਾਤ, ਅਹਮੇਵ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨਨੁ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨਂ ਤੇ ਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਤਾਤ, ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਸਮ੍ਮਾਨੇ ਅਸਤਿ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਕਿਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਭਤ੍ਤਪੁਟਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਭੁਞ੍ਜੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਏਵਂ ਕਿਰ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਅਮ੍ਮ, ਰਞ੍ਞੋ ਅਪ੍ਪਿਯਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਧ ਵਾਸੇਨ। ਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਿਯਸਮ੍ਪਯੋਗੋ ਚ ਦੁਕ੍ਖੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਧ ਵਾਸੇ ਸਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਪ੍ਪਿਯਸਮ੍ਪਯੋਗੋਵ ਦੁਕ੍ਖਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਭਜਨ੍ਤੇ ਭਜਨ੍ਤਿ, ਅਭਜਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਮਹਨ੍ਤੋ ਲੋਕਸਨ੍ਨਿਵਾਸੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੪੫.‘‘ਨਮੇ ਨਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਜੇ ਭਜਨ੍ਤਂ, ਕਿਚ੍ਚਾਨੁਕੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਿਚ੍ਚਂ।
ਨਾਨਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸ ਕਰੇਯ੍ਯ ਅਤ੍ਥਂ, ਅਸਮ੍ਭਜਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਸਮ੍ਭਜੇਯ੍ਯ॥

੧੪੬.‘‘ਚਜੇ ਚਜਨ੍ਤਂ ਵਨਥਂ ਨ ਕਯਿਰਾ, ਅਪੇਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਨ ਸਮ੍ਭਜੇਯ੍ਯ।
ਦਿਜੋ ਦੁਮਂ ਖੀਣਫਲਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਞਂ ਸਮੇਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ਮਹਾ ਹਿ ਲੋਕੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਮੇ ਨਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਜੇ ਭਜਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਮਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਟਿਨਮੇਯ੍ਯ। ਯੋ ਚ ਭਜਤਿ, ਤਮੇਵ ਭਜੇਯ੍ਯ। **ਕਿਚ੍ਚਾਨੁਕੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਕਰੇਯ੍ਯ ਕਿਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਚ੍ਚਂ ਅਨੁਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਤਸ੍ਸਪਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਚ੍ਚਂ ਪਟਿਕਰੇਯ੍ਯ। **ਚਜੇ ਚਜਨ੍ਤਂ ਵਨਥਂ ਨ ਕਯਿਰਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਜਹਨ੍ਤਂ ਜਹੇਯ੍ਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਣ੍ਹਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵਨਥਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਅਪੇਤਚਿਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਵਿਗਤਚਿਤ੍ਤੇਨ

ਵਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਚਿਤ੍ਤੇਨ। **ਨ ਸਮ੍ਭਜੇਯਜਾ**ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਸਮਾਗਚ੍ਛੇਯਜ। **ਦਿਜੋ ਦੁਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਸਕੁਣੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਫਲਿਤਮ੍ਪਿ ਰੁਕ੍ਖਂ ਫਲੇ ਖੀਣੇ ''ਖੀਣਫਲੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਸਮੇਕ੍ਖਤਿ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਂ ਸਮੇਕ੍ਖੇਯਜ। ਮਹਾ ਹਿ ਏਸ ਲੋਕੋ, ਅਥ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਸ੍ਨੇਹਂ ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਲਭਿਸ੍ਸਥਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਦੇਵਿਯਾ ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਵਸਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦ੍ਵੇ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ''ਤਦਾ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪੁਟਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੨੪] ੪. ਕੁਮ੍ਭਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਸ੍ਸੇਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ।

੧੪੭.''ਯਸ੍ਸੇਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾ, ਵਾਨਰਿਨ੍ਦ ਯਥਾ ਤਵ।
ਸਚ੍ਚਂ ਧਮ੍ਮੋ ਧਿਤਿ ਚਾਗੋ, ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੋ ਅਤਿਵਤ੍ਤਤਿ॥

੧੪੮.''ਯਸ੍ਸ ਚੇਤੇ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਗੁਣਾ ਪਰਮਭਦ੍ਦਕਾ।
ਸਚ੍ਚਂ ਧਮ੍ਮੋ ਧਿਤਿ ਚਾਗੋ, ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੋ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗੁਣਾ ਪਰਮਭਦ੍ਦਕਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਏਤੇ ਪਰਮਭਦ੍ਦਕਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਰਾਸਟ੍ਠੇਨ ਪਿਣ੍ਡਟ੍ਠੇਨ ਗੁਣਾ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕੁਮ੍ਭਿਲਜਾਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮੋਧਾਨੇਨਾਤਿ।

ਕੁਮ੍ਭਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੨੫] ੫. ਖਨ੍ਤਿਵਣ੍ਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਪੁਰਿਸੋ, ਦੇਵਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰੇਕੋ ਬਹੂਪਕਾਰੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਉਪਕਾਰਕੋ ਮੇ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋਪਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਵਂ ਅਧਿਵਾਸੇਸੁਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿ, ਅਮਚ੍ਚਸ੍ਸਾਪਿ ਸੇਵਕੋ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਏਕੋ ਮੇ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਕਾਰਕੋ , ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਗੇਹੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਕਿਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੯.''ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਪੁਰਿਸੋ ਦੇਵ, ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਬ੍ਯਾਵਟੋ।
ਤਸ੍ਸ ਚੇਕੋਪਰਾਧਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਤ੍ਵਂ ਕਿਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਸ੍ਸ ਚੇਕੋਪਰਾਧਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਚ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਏਕੋ ਅਪਰਾਧੋ ਅਤ੍ਥਿ। **ਤਤ੍ਥ ਤ੍ਵਂ ਕਿਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਸੀ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਪਰਾਧੇ ਤ੍ਵਂ ''ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਯਥਾ ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਦਨੁਰੂਪਮਸ੍ਸ ਦਣ੍ਡਂ ਪਣੇਹੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੦.''ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਤ੍ਥਿ ਪੁਰਿਸੋ, ਏਦਿਸੋ ਇਧ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਅਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਖਨ੍ਤਿਰਸ੍ਮਾਕ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਰਾਜੂਨਂ ਸਤਂ ਏਦਿਸੋ ਬਹੂਪਕਾਰੋ ਅਗਾਰੇ ਦੁਸ੍ਸਨਕਪੁਰਿਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਚ ਖੋ ਇਧ ਵਿਜ੍ਜਤਿ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਇਧੇਵ ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ, ਮਯਂ ਰਾਜਾਨੋਪਿ ਸਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸ ਬਹੂਪਕਾਰਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਅਧਿਵਾਸੇਮ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਨ ਅਰਞ੍ਞੇਪਿ ਸਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਭਾਰੋ ਜਾਤੋ। ਅਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਗੁਣਕੋਟ੍ਠਾਸੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਦੁਲ੍ਲਭੋ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਸ੍ਮਾਕਂ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿਯੇਵ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਵੁਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਿ, ਸੋਪਿਸ੍ਸ ਸੇਵਕੋ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਹਮੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋਪਿ ਅਮਚ੍ਚੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਤ੍ਥੁ ਕਥਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀਤਿ।

ਖਨ੍ਤਿਵਣ੍ਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੨੬] ੬. ਕੋਸਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾ ਸਾਧੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਾਯ ਅਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਨਿਵੇਸਯਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਉਲੂਕਸਕੁਣੋ ਵੇਲੁਗੁਮ੍ਬਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਯਿ। ਕਾਕਸੇਨਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮੇਵ ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ'''ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਕਾਲੇਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਅਥ ਨਂ ਕਾਕਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਡੇਹਿ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤਾ ਪਰਿਪਾਤੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਇਮੇ ਕਾਕਾ ਕੋਸਿਯਂ ਪਰਿਪਾਤੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਕਾਲੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾ ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੫੧.''ਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾ ਸਾਧੁ, ਨਾਕਾਲੇ ਸਾਧੁ ਨਿਕ੍ਖਮੋ।
ਅਕਾਲੇਨ ਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ, ਏਕਕਮ੍ਪਿ ਬਹੁਜ੍ਜਨੋ।
ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਂ ਜੋਤੇਤਿ, ਧਙ੍ਕਸੇਨਾਵ ਕੋਸਿਯਂ॥

੧੫੨.''ਧੀਰੋ ਚ ਵਿਧਿਵਿਧਾਨਞ੍ਞੂ, ਪਰੇਸਂ ਵਿਵਰਾਨੁਗੂ।
ਸਬ੍ਬਾਮਿਤ੍ਤੇ ਵਸੀਕਤ੍ਵਾ, ਕੋਸਿਯੋਵ ਸੁਖੀ ਸਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾ ਸਾਧੂ**ਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨਿਕ੍ਖਮਨਾ ਨਾਮ ਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਵਾ ਪਰਕ੍ਕਮਨਂ ਵਾ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਸਾਧੁ। **ਨਾਕਾਲੇ ਸਾਧੁ ਨਿਕ੍ਖਮੋ**ਤਿ ਅਕਾਲੇ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਿਕ੍ਖਮੋ ਨਾਮ ਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਵਾ ਪਰਕ੍ਕਮਨਂ ਵਾ ਨ ਸਾਧੁ। **"ਅਕਾਲੇਨ ਹੀ"**ਤਿਆਦੀਸੁ ਚਤੂਸੁ ਪਦੇਸੁ ਪਠਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਤਿਯਂ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਹਿ ਕੋਚਿ ਪੁਰਿਸੋ ਅਕਾਲੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਰਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਾ **ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਂ ਜੋਤੇਤਿ,** ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਥ ਖੋ **ਏਕਕਮ੍ਪਿ ਬਹੁਜ੍ਜਨੋ** ਬਹੁਪਿ ਸੋ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਜਨੋ ਏਤਂ ਅਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਂ

ਵਾ ਪਰਕ੍ਕਮਨ੍ਤਂ ਵਾ ਏਕਕਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਤਿ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਉਪਮਾ – **ਧਙ੍ਕਸੇਨਾਵ ਕੋਸਿਯਂ**, ਯਥਾ ਅਯਂ ਧਙ੍ਕਸੇਨਾ ਇਮਂ ਅਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਪਰਕ੍ਕਮਨ੍ਤਞ੍ਚ ਕੋਸਿਯਂ ਤੁਣ੍ਡੇਹਿ ਵਿਤੁਦਨ੍ਤਿ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਤਸ੍ਮਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਅਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ ਨ ਪਰਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯ **ਧੀਰੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ। **ਵਿਧੀ**ਤਿ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਠਪਿਤਪਵੇਣੀ। **ਵਿਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਵਾ ਸਂਵਿਦਹਨਂ ਵਾ। **ਵਿਵਰਾਨੁਗੂ**ਤਿ ਵਿਵਰਂ ਅਨੁਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜਾਨਨ੍ਤੋ। **ਸਬ੍ਬਾਮਿਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਅਮਿਤ੍ਤੇ। **ਵਸੀਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਕਤ੍ਵਾ। **ਕੋਸਿਯੋ**ਵਾਤਿ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬਾਲਕੋਸਿਯਾ ਅਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡਿਤਕੋਸਿਯੋ ਵਿਯ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯੋ ਚ ਖੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ ਪਰਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤਬ੍ਬਂ ਨ ਪਰਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਠਪਿਤਸ੍ਸ ਪਵੇਣਿਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਵਿਧਿਨੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵਿਧਾਨਂ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਵਿਧਿਨੋ ਵਿਧਾਨਂ ਸਂਵਿਦਹਨਂ ਅਨੁਟ੍ਠਾਨਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ ਵਿਧਿਵਿਧਾਨਞ੍ਞੂ ਪਰੇਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਵਰਂ ਞਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕੋਸਿਯੋ ਰਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਰਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਯਿਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਕਾਕਾਨਂ ਸੀਸਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਮਾਨੋ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਅਮਿਤ੍ਤੇ ਵਸੀਕਤ੍ਵਾ ਸੁਖੀ ਸਿਯਾ, ਏਵਂ ਧੀਰੋਪਿ ਕਾਲੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇ ਵਸੀਕਤ੍ਵਾ ਸੁਖੀ ਨਿਦ੍ਦੁਕ੍ਖੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੋਸਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੨੭] ੭. ਗੂਥਪਾਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੂਰੋ ਸੂਰੇਨ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਜੇਤਵਨਤੋ ਤਿਗਾਵੁਤਡ੍ਢਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ ਏਕੋ ਨਿਗਮਗਾਮੋ, ਤਤ੍ਥ ਬਹੂਨਿ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਪਕ੍ਖਿਯਭਤ੍ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਤ੍ਰੇਕੋ ਪਞ੍ਹਪੁਚ੍ਛਕੋ ਕੋਣ੍ਡੋ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਪਕ੍ਖਿਯਭਤ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੇ ਦਹਰੇ ਚ ਸਾਮਣੇਰੇ ਚ ''ਕੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਕੇ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਕੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇ ਲਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਪਕ੍ਖਿਯਭਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯ ਤਂ ਗਾਮਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਲਾਕਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਸੁਕਗਾਮੇ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਯਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਾਵੁਸੋ, ਤਤ੍ਥ ਪਨੇਕੋ ਕੋਣ੍ਡੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਕਥੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਕੋਚਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤਤ੍ਥ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਾਪੇਥ, ਅਹਂ ਤਂ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਯਨਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਪੇਸੁਂ।

ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕੋਣ੍ਡੋ ਚਣ੍ਡਮੇਣ੍ਡਕੋ ਵਿਯ ਵੇਗੇਨ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਪਞ੍ਹਂ ਮੇ, ਸਮਣ, ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਉਪਾਸਕ, ਗਾਮੇ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਆਦਾਯ ਆਸਨਸਾਲਂ ਤਾਵ ਮੇ ਆਗਨ੍ਤੁਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਯਾਗੁਂ ਆਦਾਯ ਆਸਨਸਾਲਂ ਆਗਤੇਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਥੇਵ ਆਹ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ''ਯਾਗੁਂ ਤਾਵ ਮੇ ਪਾਤੁਂ ਦੇਹਿ, ਆਸਨਸਾਲਂ ਤਾਵ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤੁਂ ਦੇਹਿ, ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਂ ਤਾਵ ਮੇ ਆਹਰਿਤੁਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਪਤ੍ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਤੇ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਹਿਗਾਮਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਂਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਨਂ ਸੋ ''ਸਮਣ, ਪਞ੍ਹਂ ਮੇ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ''ਕਥੇਮਿ ਤੇ ਪਞ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਸਂਚੁਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਗੂਥਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਂ ਗਾਮਂ ਆਗਤਂ ਕਞ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਕਾਲੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਤਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਾ ਕਿਰਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਭਿਕ੍ਖੁ ਕਿਰ ਕੋਣ੍ਡਸ੍ਸ ਮੁਖੇ ਗੂਥਂ

ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਤਂ ਮੀਲ੍ਹੇਨ ਆਸਾਦੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਆਸਾਦੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਅਙ੍ਗਮਗਧਵਾਸਿਨੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਰਟ੍ਠਾਨਂ ਸੀਮਨ੍ਤਰੇ ਏਕਂ ਸਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਵ ਯਾਨਾਨਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਗਤਕਾਲੇ ਏਕੋ ਗੂਥਖਾਦਕੋ ਪਾਣਕੋ ਗੂਥਗਨ੍ਧੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪੀਤਟ੍ਠਾਨੇ ਛਡ੍ਡਿਤਂ ਸੁਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਪਾਸਾਯ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗੂਥਪੁਞ੍ਜਂ ਅਭਿਰੁਹਿ, ਅਲ੍ਲਗੂਥਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰੂਲ੍ਹੇ ਥੋਕਂ ਓਨਮਿ। ਸੋ ''ਪਥਵੀ ਮਂ ਧਾਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ ਵਿਰਵਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਖਣੇ ਏਕੋ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣੋ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਪਤ੍ਵਾ ਗੂਥਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਸ ਮਮ ਭਯੇਨ ਪਲਾਯਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਅਵ੍ਹਯਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੩.''ਸੂਰੋ ਸੂਰੇਨ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ, ਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਪਹਾਰਿਨਾ।
ਏਹਿ ਨਾਗ ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ, ਕਿਂ ਨੁ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਸਿ।
ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ ਅਙ੍ਗਮਗਧਾ, ਮਮ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਵਿਕ੍ਕਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਤ੍ਵਂ ਸੂਰੋ ਮਯਾ ਸੂਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਵਿਕ੍ਕਮੇਨ ਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਪਹਾਰਦਾਨਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਪਹਾਰਿਨਾ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਅਸਙ੍ਗਾਮੇਤ੍ਵਾਵ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਨਨੁ ਨਾਮ ਏਕਸਮ੍ਪਹਾਰੋਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬੋ ਸਿਯਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਹਿ ਨਾਗ ਨਿਵਤ੍ਤਸ੍ਸੁ, ਏਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਨੁ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਸਿ, ਇਮੇ ਇਮਂ ਸੀਮਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ, ਅਙ੍ਗਮਗਧਾ ਮਮ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਵਿਕ੍ਕਮਂ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਰਕ੍ਕਮਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂਤਿ।

ਸੋ ਹਤ੍ਥੀ ਕਣ੍ਣਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਪਸਾਦੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੪.''ਨ ਤਂ ਪਾਦਾ ਵਧਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਨ ਸੋਣ੍ਡਿਯਾ।
ਮੀਲ੍ਹੇਨ ਤਂ ਵਧਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੂਤਿ ਹਞ੍ਞਤੁ ਪੂਤਿਨਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਨ ਤਂ ਪਾਦਾਦੀਹਿ ਵਧਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਨ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੇਨ ਮੀਲ੍ਹੇਨ ਤਂ ਵਧਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਪੂਤਿਗੂਥਪਾਣਕੋ ਪੂਤਿਨਾਵ ਹਞ੍ਞਤੂ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਲਣ੍ਡਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਤਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਨਦਨ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਗੂਥਪਾਣਕੋ ਕੋਣ੍ਡੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਰਣੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗੂਥਪਾਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੨੮] ੮. ਕਾਮਨੀਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਯੋ ਗਿਰਿਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਾਮਨੀਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਨਾਮ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਅਤੀਤਞ੍ਚ ਦ੍ਵਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਕਾਮਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੨.੩੭ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਉਪਰਾਜਾ। ਤੇਸੁ ਰਾਜਾ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮੇਸੁ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ਧਨਲੋਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ

ਦੇਵਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਕਾਮੇਸੁ ਅਤਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵਵਣ੍ਣੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿ, ਰਞ੍ਞਾ ਚ ''ਕੇਨਤ੍ਥੇਨ ਆਗਤੋਸਿ ਮਾਣਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤੀਣਿ ਨਗਰਾਨਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਖੇਮਾਨਿ ਸੁਭਿਕ੍ਖਾਨਿ ਪਹੂਤਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਰਥਪਤ੍ਤੀਨਿ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਲਙ੍ਕਾਰਭਰਿਤਾਨਿ, ਸਕ੍ਕਾ ਚ ਪਨ ਤਾਨਿ ਅਪ੍ਪਕੇਨੇਵ ਬਲੇਨ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ, ਅਹਂ ਤੇ ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਦਾ ਗਚ੍ਛਾਮ, ਮਾਣਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸ੍ਵੇ ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛ, ਪਾਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਮਹਾਰਾਜ, ਵੇਗੇਨ ਬਲਂ ਸਜ੍ਜੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਰਾਜਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਲਸਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਿਯ੍ਯੋ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ''ਉਤ੍ਤਰਪਞ੍ਚਾਲੇ ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਤੇ ਕੇਕਕੇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਨਗਰੇਸੁ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ, ਤਂ ਮਾਣਵਂ ਆਦਾਯ ਤੀਸੁ ਨਗਰੇਸੁ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮ, ਵੇਗੇਨ ਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਥਾਤਿ। ''ਕਤ੍ਥਸ੍ਸ, ਦੇਵ, ਨਿਵਾਸੋ ਦਾਪਿਤੋ''ਤਿ? ''ਨ ਮੇ ਤਸ੍ਸ ਨਿਵਾਸਗੇਹਂ ਦਾਪਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨਿਵਾਸਪਰਿਬ੍ਬਯੋ ਪਨ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ? ''ਸੋਪਿ ਨ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਅਥ ''ਕਹਂ ਨਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ''ਨਗਰਵੀਥੀਸੁ ਓਲੋਕੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨ ਪਸ੍ਸਾਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਣਵਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ''ਏਵਂ ਮਹਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਇਸ੍ਸਰਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਮਹਾਸੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਹਦਯਵਤ੍ਥੁ ਉਣ੍ਹਂ ਅਹੋਸਿ, ਵਤ੍ਥਲੋਹਿਤਂ ਕੁਪ੍ਪਿ, ਲੋਹਿਤਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਕਾ ਉਦਪਾਦਿ, ਵੇਜ੍ਜਾ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ।

ਤਤੋ ਤੀਹਚਤੂਹਚ੍ਚਯੇਨ ਸਕ੍ਕੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਆਬਾਧਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਵੇਜ੍ਜਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਤਿਕਿਚ੍ਛਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾ ਰਾਜਵੇਜ੍ਜਾ ਮਂ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਪਰਿਬ੍ਬਯਮਸ੍ਸ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਨੇਵ ਨਿਵਾਸਪਰਿਬ੍ਬਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਵੇਜ੍ਜਲਾਭਮ੍ਪਿ ਨ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਂ, ਪੁਨ ਰਾਜਾ ਮਂ ਪਸ੍ਸਤੂ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਆਹ। ਸਕ੍ਕੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਜਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਰਾਜਾ ''ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਤਿਕਿਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਸ੍ਸੂ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਮਹਾਰਾਜ, ਬ੍ਯਾਧਿਨੋ ਮੇ ਲਕ੍ਖਣਂ ਕਥੇਥ, ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਖਾਦਿਤਂ ਵਾ ਪੀਤਂ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਾਯ, ਉਦਾਹੁ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਸੁਤਂ ਵਾ''ਤਿ? ''ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਬ੍ਯਾਧਿ ਸੁਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਤੇ ਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤਾਤ ਏਕੋ ਮਾਣਵੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ 'ਤੀਸੁ ਨਗਰੇਸੁ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਆਹ, ਅਹਂ ਤਸ੍ਸ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਵਾ ਨਿਵਾਸਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਵਾ ਨ ਦਾਪੇਸਿਂ, ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥ ਮੇ 'ਏਵਂ ਮਹਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਇਸ੍ਸਰਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨੋਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਯਂ ਬ੍ਯਾਧਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਸਚੇ ਸਕ੍ਕੋਸਿ ਤ੍ਵਂ ਮੇ ਕਾਮਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਬ੍ਯਾਧਿਂ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁਂ, ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੫.''ਤਯੋ ਗਿਰਿਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਕਾਮਯਾਮਿ, ਪਞ੍ਚਾਲਾ ਕੁਰੁਯੋ ਕੇਕਕੇ ਚ।

ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਕਾਮਯਾਮਿ, ਤਿਕਿਚ੍ਛ ਮਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਕਾਮਨੀਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਯੋ ਗਿਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਯੋ ਗਿਰੀ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਯਥਾ ''ਸੁਦਸ੍ਸਨਸ੍ਸ ਗਿਰਿਨੋ, ਦ੍ਵਾਰਞ੍ਹੇਤਂ ਪਕਾਸਤੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸੁਦਸ੍ਸਨਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਦੁਗ੍ਗਣ੍ਹਤਾਯ ਦੁਚ੍ਚਲਨਤਾਯ ''ਸੁਦਸ੍ਸਨਗਿਰੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਏਵਮਿਧਾਪਿ ਤੀਣਿ ਨਗਰਾਨਿ ''ਤਯੋ ਗਿਰਿ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਤੀਣਿ ਚ ਨਗਰਾਨਿ ਤੇਸਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤਰਂ ਤਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਰਟ੍ਠਂ ਕਾਮਯਾਮਿ। ''ਪਞ੍ਚਾਲਾ ਕੁਰੁਯੋ ਕੇਕਕੇ ਚਾ''ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੇਸਂ ਰਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮਾਨਿ। ਤੇਸੁ **ਪਞ੍ਚਾਲਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਪਞ੍ਚਾਲਾ, ਤਤ੍ਥ ਕਪਿਲਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ। **ਕੁਰੁਯੋ**ਤਿ ਕੁਰੁਰਟ੍ਠਂ, ਤਤ੍ਥ ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ। **ਕੇਕਕੇ ਚਾ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ, ਤੇਨ ਕੇਕਕਰਟ੍ਠਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕੇਕਕਰਾਜਧਾਨੀਯੇਵ ਨਗਰਂ। **ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਹਂ ਇਤੋ ਪਟਿਲਦ੍ਧਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਾ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਂ ਤਿਵਿਧਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਮਯਾਮਿ। **ਤਿਕਿਚ੍ਛ ਮਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਾਮਨੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਹਿ ਚ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇਹਿ ਚ ਨੀਤਂ ਹਤਂ ਪਹਤਂ ਸਚੇ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਤਿਕਿਚ੍ਛ ਮਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਤਿ।

ਅਥ ਨं ਸਕ੍ਕੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤ੍ਵਂ ਮੂਲੋਸਧਾਦੀਹਿ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ। ਞਾਣੋਸਧੇਨੇਵ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੬.''ਕਣ੍ਹਾਹਿਦਟ੍ਠਸ੍ਸ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਹੇਕੇ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ।
ਨ ਕਾਮਨੀਤਸ੍ਸ ਕਰੋਤਿ ਕੋਚਿ, ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਸੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਹਿ ਕਾ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਣ੍ਹਾਹਿਦਟ੍ਠਸ੍ਸ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਹੇਕੇ**ਤਿ ਏਕਚ੍ਚੇ ਹਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਕਾ ਘੋਰਵਿਸੇਨ ਕਾਲ਼ਸਪ੍ਪੇਨ ਦਟ੍ਠਸ੍ਸ ਮਨ੍ਤੇਹਿ ਚੇਵ ਓਸਧੇਹਿ ਚ ਤਿਕਿਚ੍ਛਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ**ਤਿ ਅਪਰੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਭੂਤਵੇਜ੍ਜਾ ਭੂਤਯਕ੍ਖਾਦੀਹਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਭਿਭੂਤਸ੍ਸ ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਬਲਿਕਮ੍ਮਪਰਿਤ੍ਤਕਰਣਓਸਧਪਰਿਭਾਵਿਤਾਦੀਹਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਨ ਕਾਮਨੀਤਸ੍ਸ ਕਰੋਤਿ ਕੋਚੀ**ਤਿ ਕਾਮੇਹਿ ਪਨ ਨੀਤਸ੍ਸ ਕਾਮਵਸਿਕਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਸੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਹਿ ਕਾ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾ**ਤਿ, ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਸੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਅਵਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਮਰਿਯਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਮਨ੍ਤੋਸਧਾਦੀਹਿ ਕਾ ਨਾਮ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਓਸਧੇਹਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿਸ੍ਸ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਏਵਮਾਹ – ''ਮਹਾਰਾਜ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਲਚ੍ਛਸਿ, ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ ਇਮੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਨਗਰੇਸੁ ਰਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਾਟਕਯੁਗਾਨਿ ਪਰਿਦਹੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਚਤੂਸੁ ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤੀਸੁ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਚਤੂਸੁ ਵਾ ਸਯਨੇਸੁ ਸਯੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤਣ੍ਹਾਵਸਿਕੇਨ ਨਾਮ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਣ੍ਹਾ ਹਿ ਨਾਮੇਸਾ ਵਿਪਤ੍ਤਿਮੂਲਾ। ਸਾ ਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਯੋ ਤਂ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਅਟ੍ਠਸੁ ਮਹਾਨਿਰਯੇਸੁ ਸੋਲ਼ਸਸੁ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇਸੁ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਭੇਦੇਸੁ ਚ ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਖਿਪਤੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਰਾਜਾਨਂ ਨਿਰਯਾਦਿਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਰਾਜਾਪਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਸੋਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਾਵਦੇਵ ਨਿਬ੍ਬਜਾਯਿਤਂ ਪਾਪੁਣਿ । ਸਕ੍ਕੋਪਿਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ। ਸੋਪਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਕਾਮਨੀਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਨੀਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੨੯] ੯. ਪਲਾਯਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਗਜਗ੍ਗਮੇਘੇਹੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਲਾਯਿਤਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਵਾਦਤ੍ਥਾਯ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਪਟਿਵਾਦਿਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਕੋਚਿ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਾਦਂ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਤਾਦਿਸਾਨਂ ਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਾਦਂ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਂ ਅਗ੍ਗੋ ਮਹਾਗੋਤਮੋ ਧਮ੍ਮਿਸ੍ਸਰੋ ਪਰਪ੍ਪਵਾਦਮਦ੍ਦਨੋ, ਸਕਲੇਪਿ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਰਪ੍ਪਵਾਦੇ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਵੇਲਨ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਊਮਿਯੋ ਵਿਯ ਹਿ ਸਬ੍ਬਵਾਦਾ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਕਥੇਸੁਂ। ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ''ਕਹਂ ਪਨ ਸੋ ਏਤਰਹੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਜੇਤਵਨੇ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਵਾਦਂ ਆਰੋਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜੇਤੇਨ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇਨ ਨਵਕੋਟਿਧਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਿਤਂ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਵਸਨਪਾਸਾਦੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੋ ਤਾਵ ਏਵਰੂਪੋ, ਵਸਨਗੇਹਂ ਕੀਦਿਸਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਗਨ੍ਧਕੁਟਿ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਏਵਰੂਪੇਨ ਸਮਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੋ ਵਾਦਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਤੋਵ ਪਲਾਯਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਨ੍ਨਾਦਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ

ਸਤ੍ਥਾਰਾ ‘‘ਕਿਂ ਅਕਾਲੇ ਆਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ତਿਂ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ ਉਪਾਸਕਾ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਮਮ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਦ੍ਵ◌ਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਪਲਾਯਤੇਵ◌ਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ। ਸੋ ‘‘ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਬਲਕਾਯੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਨਗਰਤੋ ਅਵ◌ਿਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਨਿਯਾਮੇਨ ਹਤ੍ਥੀ ਪੇਸੇਥ, ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਸੇ, ਇਮਿਨਾ ਰਥੇ, ਇਮਿਨਾ ਪਤ੍ਤੀ, ਏਵ◌ਂ ਧਾਵਿਤ੍ਵ◌ਾ ਆਵ◌ੁਧੇਹਿ ਪਹਰਥ, ਏਵ◌ਂ ਘਨਵਸ੍ਸਵਲਾਹਕਾ ਵ◌ਿਯ ਸਰਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਤੇਨਂ ਵ◌ਿਚਾਰੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੫੭.‘‘ਗਜਗ੍ਗਮੇਘੇਹਿ ਹਯਗ੍ਗਮਾਲਿਭਿ, ਰਥੂਮਿਜਾਤੇਹਿ ਸਰਾਭਿਵਸ੍ਸੇਭਿ।
ਥਰੁਗ੍ਗਹਾਵਟ੍ਟਦਲ੍ਹਪ੍ਪਹਾਰਿਭਿ, ਪਰਿਵ◌ਾਰਿਤਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ॥

੧੫੮.‘‘ਅਭਿਧਾਵਥ ਚੂਪਧਾਵਥ ਚ, ਵ◌ਿਵ◌ਿਧਾ ਵ◌ਿਨਾਦਿਤਾ ਵਦਨ੍ਤਿਭਿ।
ਵਤ੍ਤਤਜ੍ਜ ਤੁਮੁਲੋ ਘੋਸੋ ਯਥਾ, ਵ◌ਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਜਲਧਰਸ੍ਸ ਗਜ੍ਜਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਜਗ੍ਗਮੇਘੇਹੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਗਜਮੇਘੇਹਿ, ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤੇਹਿ ਮਤ੍ਤਵਰਵ◌ਾਰਣਵਲਾਹਕੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਯਗ੍ਗਮਾਲਿਭੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਹਯਮਾਲੀਹਿ, ਵਰਸਿਨ੍ਧਵਵਲਾਹਕਕੁਲੇਹਿ ਅਸ੍ਸਾਨੀਕੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਥੂਮਿਜਾਤੇਹੀ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਊਮਿਵ◌ੇਗੇਹਿ ਸਾਗਰਸਲਿਲੇਹਿ ਵ◌ਿਯ ਸਞ੍ਜਾਤਰਥੂਮੀਹਿ, ਰਥਾਨੀਕੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਰਾਭਿਵਸ੍ਸੇਭੀ**ਤਿ ਤੇਹਿਯੇਵ ਰਥਾਨੀਕੇਹਿ ਘਨਵਸ੍ਸਮੇਘੋ ਵ◌ਿਯ ਸਰਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇਹਿ । **ਥਰੁਗ੍ਗਹਾਵਟ੍ਟਦਲ੍ਹਪ੍ਪਹਾਰਿਭੀ**ਤਿ ਥਰੁਗ੍ਗਹੇਹਿ ਆਵਟ੍ਟਦਲ੍ਹਪ੍ਪਹਾਰੀਹਿ, ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਆਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦਲ੍ਹਂ ਪਹਰਨ੍ਤੇਹਿ ਗਹਿਤਖਗ੍ਗਰਤਨਥਰੁਦਣ੍ਡੇਹਿ ਪਤ੍ਤਿਯੋਧੇਹਿ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਵ◌ਾਰਿਤਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਯਂ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾ ਪਰਿਵ◌ਾਰਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਸੀਘਂ ਤਥਾ ਕਰੋਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਭਿਧਾਵਥ ਚੂਪਧਾਵਥ ਚਾਤਿ ਵ◌ੇਗੇਨ ਧਾਵਥ ਚੇਵ ਉਪਧਾਵਥ ਚ। **ਵ◌ਿਵ◌ਿਧਾ ਵ◌ਿਨਾਦਿਤਾ ਵਦਨ੍ਤਿਭੀ**ਤਿ ਵਰਵ◌ਾਰਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵ◌ਿਵ◌ਿਧਾ ਵ◌ਿਨਦਿਤਾ ਭਵਥ, ਸੇਲਿਤਗਜ੍ਜਿਤਵ◌ਾਦਿਤੇਹਿ ਨਾਨਾਵ◌ਿਰਵ◌ਾ ਹੋਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਤ੍ਤਤਜ੍ਜ ਤੁਮੁਲੋ ਘੋਸੋ**ਤਿ ਵਤ੍ਤਤੁ ਅਜ੍ਜ ਤੁਮੁਲੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਅਸਨਿਸਦ੍ਦਸਦਿਸੋ ਘੋਸੋ। **ਯਥਾ ਵ◌ਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਜਲਧਰਸ੍ਸ ਗਜ੍ਜਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਜਲਧਰਸ੍ਸ ਮੁਖਤੋ ਨਿਗ੍ਗਤਾ ਵ◌ਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਵ◌ਿਚਰਨ੍ਤਾ ਨਗਰਂ ਪਰਿਵ◌ਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਥਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਇਤਿ ਸੋ ਰਾਜਾ ਗਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸੇਨਂ ਵ◌ਿਚਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਨਗਰਦ੍ਵ◌ਾਰਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਦ੍ਵ◌ਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਇਦਂ ਰਞ੍ਞੋ ਵਸਨਗੇਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਅਯਂ ਨਗਰਦ੍ਵ◌ਾਰਕੋਟ੍ਠਕੋ’’ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨਗਰਦ੍ਵ◌ਾਰਕੋਟ੍ਠਕੋ ਤਾਵ ਏਵਰੂਪੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵ◌ੇਸਨਂ ਕੀਦਿਸਂ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਵ◌ੇਜਯਨ੍ਤਪਾਸਾਦਸਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਏਵ◌ਂ ਯਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਦ੍ਵ◌ਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵ◌ਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਲਾਯਿਤਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਕ੍ਕਸਿਲਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪਲਾਯਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੩੦] ੧੦. ਦੁਤਿਯਪਲਾਯਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਜਮਪਰਿਮਿਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵ◌ਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਲਾਯਿਤਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਮੇਵ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਸੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਜੇਤਵਨਂ ਪਾਵ◌ਿਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਤ੍ਥਾ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵ◌ੁਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਧਮ੍ਮਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਸੀਹਨਾਦਂ

ਨਦਨ੍ਤੋ ਸੀਹਪੋਤਕੋ ਵਿਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ। ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਰੀਰਪਟਿਭਾਗੰ ਰੂਪੰ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਸ੍ਸਿਰਿਕੰ ਮੁਖੰ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟਸਦਿਸੰ ਨਲਾਟਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੋ ਏਵਰੂਪੰ ਪੁਰਿਸੁਤ੍ਤਮੰ ਜਿਨਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਨ੍ਤਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਤੰ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਸੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਮ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਮੁਖੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਏਕੋ ਗਨ੍ਧਾਰਰਾਜਾ। ਸੋ ''ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਵਾਹਨੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਕੋ ਏਤ੍ਤਕੰ ਬਲਵਾਹਨੰ ਜਿਨਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੇਨੰ ਸੰਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੯.''ਧਜਮਪਰਿਮਿਤੰ ਅਨਨ੍ਤਪਾਰੰ, ਦੁਪ੍ਪਸਹੰ ਧਙ੍ਕੇਹਿ ਸਾਗਰੰਵ।
ਗਿਰਿਮਿਵ ਅਨਿਲੇਨ ਦੁਪ੍ਪਸਯ੍ਹੋ, ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ ਅਹਮਜ੍ਜ ਤਾਦਿਸੇਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਜਮਪਰਿਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਤਾਵ ਮੇ ਰਥੇਸੁ ਮੋਰਛਦੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਧਜਮੇਵ ਅਪਰਿਮਿਤੰ ਬਹੁੰ ਅਨੇਕਸਤਸਙ੍ਖ੍ਯੰ। **ਅਨਨ੍ਤਪਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਬਲਵਾਹਨਮ੍ਪਿ ਮੇ ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਹਤ੍ਥੀ ਏਤ੍ਤਕਾ ਅਸ੍ਸਾ ਏਤ੍ਤਕਾ ਰਥਾ ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦਰਹਿਤੰ ਅਨਨ੍ਤਪਾਰੰ। **ਦੁਪ੍ਪਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਟਿਸਤ੍ਤੂਹਿ ਸਹਿਤੁੰ ਅਭਿਭਵਿਤੁੰ । ਯਥਾ ਕਿੰ? **ਧਙ੍ਕੇਹਿ ਸਾਗਰੰਵ**, ਯਥਾ ਸਾਗਰੋ ਬਹੂਹਿ ਕਾਕੇਹਿ ਵੇਗਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਵਸੇਨ ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਵਸੇਨ ਵਾ ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ, ਏਵੰ ਦੁਪ੍ਪਸਹੰ। **ਗਿਰਿਮਿਵ ਅਨਿਲੇਨ ਦੁਪ੍ਪਸਯ੍ਹੋ**ਤਿ ਅਪਿਚ ਮੇ ਅਯੰ ਬਲਕਾਯੋ ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਤੋ ਵਾਤੇਨ ਅਕਮ੍ਪਨੀਯਤੋ ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ, ਤਥਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਬਲਕਾਯੇਨ ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ। **ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ ਅਹਮਜ੍ਜ ਤਾਦਿਸੇਨਾ**ਤਿ ਸ੍ਵਾਹੰ ਇਮਿਨਾ ਬਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਜ੍ਜ ਤਾਦਿਸੇਨ ਦੁਪ੍ਪਸਹੋਤਿ ਅਟ੍ਟਾਲਕੇ ਠਿਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਸ੍ਸਿਰਿਕੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੁਖੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਬਾਲ, ਮਾ ਵਿਪ੍ਪਲਪਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਬਲਵਾਹਨੰ ਮਤ੍ਤਵਾਰਣੋ ਵਿਯ ਨਲ਼ਵਨੰ ਵਿਦ੍ਧੰਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੦.''ਮਾ ਬਾਲਿਯੰ ਵਿਲਪਿ ਨ ਹਿਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸੰ, ਵਿਡਯ੍ਹਸੇ ਨ ਹਿ ਲਭਸੇ ਨਿਸੇਧਕੰ।
ਆਸਜ੍ਜਸਿ ਗਜਮਿਵ ਏਕਚਾਰਿਨੰ, ਯੋ ਤੰ ਪਦਾ ਨਲ਼ਮਿਵ ਪੋਥਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਬਾਲਿਯੰ ਵਿਲਪੀ**ਤਿ ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਭਾਵੰ ਵਿਪ੍ਪਲਪਸਿ। **ਨ ਹਿਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਹਿ ਅਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸੋ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਤਾਦਿਸੋ ''ਅਨਨ੍ਤਪਾਰੰ ਮੇ ਬਲਵਾਹਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪੰ ਤਕ੍ਕੇਨ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜਞ੍ਚ ਗਹੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨ ਹਿ ਅਸ੍ਸ, ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਡਯ੍ਹਸੇ**ਤਿ ਤ੍ਵੰ ਬਾਲ, ਕੇਵਲੰ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਮਾਨਪਰਿਲ਼ਾਹੇਨ ਵਿਡਯ੍ਹਸਿਯੇਵ। **ਨ ਹਿ ਲਭਸੇ ਨਿਸੇਧਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਦਿਸੰ ਪਨ ਪਸਯ੍ਹ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੇਧਕੰ ਨ ਤਾਵ ਲਭਸਿ, ਅਜ੍ਜ ਤੰ ਆਗਤਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ। **ਆਸਜ੍ਜਸੀ**ਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਸਿ। **ਗਜਮਿਵ ਏਕਚਾਰਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਚਾਰਿਨੰ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣੰ ਵਿਯ। **ਯੋ ਤੰ ਪਦਾ ਨਲ਼ਮਿਵ ਪੋਥਯਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਤੰ ਯਥਾ ਨਾਮ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣੋ ਪਾਦਾ ਨਲ਼ੰ ਪੋਥੇਤਿ ਸੰਚੁਣ੍ਣੇਤਿ, ਏਵੰ ਪੋਥਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਆਸਜ੍ਜਸੀਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ।

ਏਵੰ ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨਸ੍ਸ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਰਾਜਾ ਉਲ੍ਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਞ੍ਚਨਪਟ੍ਟਸਦਿਸੰ ਮਹਾਨਲਾਟੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਹਣਭੀਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤੋ ਸਕਨਗਰਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਗਨ੍ਧਾਰਰਾਜਾ ਪਲਾਯਿਤਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਲਾਯਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕਾਸਾਵਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕਾਸਾਵਂ ਚੂਲ਼ਨਨ੍ਦਿਯਂ, ਪੁਟਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਕੁਮ੍ਭਿਲਂ।
ਖਨ੍ਤਿਵਣ੍ਣਂ ਕੋਸਿਯਞ੍ਚ, ਗੂਥਪਾਣਂ ਕਾਮਨੀਤਂ।
ਪਲਾਯਿਤਦ੍ਵਯਮ੍ਪਿ ਚ॥

੯. ਉਪਾਹਨਵਗ੍ਗੋ

[੨੩੧] ੧. ਉਪਾਹਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾਪਿ ਕੀਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਆਚਰਿਯਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਮਮ ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਤ੍ਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਿਸਿਪ੍ਪੇ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਾਸਿਗਾਮਕੋ ਮਾਣਵਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਸਿਪ੍ਪਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤਾ ਆਚਰਿਯਮੁਟ੍ਠਿਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਨਨਨਿਯਾਮੇਨ ਨਿਰਵਸੇਸਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਨਨਸਿਪ੍ਪਂ ਨਿਰਵਸੇਸਮੁਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਹ – ‘‘ਆਚਰਿਯ , ਅਹਂ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਮਮ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਉਪਟ੍ਠਾਤੂ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਜਾਨਾਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਕਂ ਨ ਲਚ੍ਛਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਸਤਂ ਲਭਨ੍ਤੇਸੁ ਪਣ੍ਣਾਸਂ ਲਚ੍ਛਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਲਭਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕਂ ਲਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ‘‘ਅਹਂ, ਆਚਰਿਯ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਮਿ। ਸਚੇ ਸਮਕਞ੍ਞੇਵ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਨੋ ਚੇ, ਨ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਚੇ ਸੋ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਪ੍ਪਕਾਰੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਕਞ੍ਞੇਵ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਮਕਂ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ‘‘ਸਾਧੁ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਸ੍ਵੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮ, ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਥਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਕਿਰ ਆਚਰਿਯੋ ਚ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਚ ਉਭੋ ਹਤ੍ਥਿਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ।

ਆਚਰਿਯੋ ‘‘ਨ ਮੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲਂ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਏਕਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਰਤ੍ਤੇਨੇਵ ਵਿਲੋਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ‘‘ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਓਸਕ੍ਕਿਤੁਂ, ‘‘ਓਸਕ੍ਕਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਗਨ੍ਤੁਂ, ‘‘ਤਿਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ, ‘‘ਨਿਪਜ੍ਜਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਠਾਤੁਂ, ‘‘ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਠਪੇਤੁਂ, ‘‘ਠਪੇਹੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋਪਿ ਏਕਂ ਮਨਾਪਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਉਭੋਪਿ ਸਮਕਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਿਂ ਵਿਲੋਮਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਸੋ ‘‘ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਓਸਕ੍ਕਿ, ‘‘ਓਸਕ੍ਕਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਰਤੋ ਧਾਵਿ, ‘‘ਤਿਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ‘‘ਨਿਪਜ੍ਜਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ‘‘ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ, ‘‘ਨਿਕ੍ਖਿਪਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਗਣ੍ਹਿ। ਮਹਾਜਨੋ ‘‘ਅਰੇ ਦੁਟ੍ਠਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕ,

ਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਰਮ੍ਭਂ ਕਰੋਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, 'ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਮਕਂ ਜਾਨਾਮੀ'ਤਿ ਏਵਂਸਵ੍ਵੀ ਹੋਸੀ''ਤਿ ਲੇਡ੍ਡੁਦਣ੍ਡਾਦੀਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਹਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਸਿਪ੍ਪਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੁਖਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਨ ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪਂ ਦੁਕ੍ਕਟਉਪਾਹਨਾ ਵਿਯ ਵਿਨਾਸਮੇਵ ਆਵਹਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਦਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੬੧.''ਯਥਾਪਿ ਕੀਤਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੁਪਾਹਨਾ, ਸੁਖਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਦੁਖਂ ਉਦਬ੍ਬਹੇ।
ਘਮ੍ਮਾਭਿਤਤ੍ਤਾ ਤਲਸਾ ਪਪੀਲ਼ਿਤਾ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਦੇ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਖਾਦਰੇ॥

੧੬੨.''ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਦੁਕ੍ਕੁਲੀਨੋ ਅਨਰਿਯੋ, ਤਮ੍ਮਾਕ ਵਿਜ੍ਜਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚ ਆਦਿਯ।
ਤਮੇਵ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਸੁਤੇਨ ਖਾਦਤਿ, ਅਨਰਿਯੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਨਦੂਪਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਦਬ੍ਬਹੇ**ਤਿ ਉਦਬ੍ਬਹੇਯ੍ਯ। **ਘਮ੍ਮਾਭਿਤਤ੍ਤਾ ਤਲਸਾ ਪਪੀਲ਼ਿਤਾ**ਤਿ ਘਮ੍ਮੇਨ ਅਭਿਤਤ੍ਤਾ ਪਾਦਤਲੇਨ ਚ ਪੀਲ਼ਿਤਾ। **ਤਸ੍ਸੇ**ਵਾਤਿ ਯੇਨ ਤਾ ਸੁਖਤ੍ਥਾਯ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਸੁ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਾ ਦੁਕ੍ਕਟੂਪਾਹਨਾ, ਤਸ੍ਸੇਵ। **ਖਾਦਰੇ**ਤਿ ਵਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਪਾਦੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿ।

ਦੁਕ੍ਕੁਲੀਨੋਤਿ ਦੁਜ੍ਜਾਤਿਕੋ ਅਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ। **ਅਨਰਿਯੋ**ਤਿ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਵਜ੍ਜਿਤੋ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ। **ਤਮ੍ਮਾਕ ਵਿਜ੍ਜਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚ ਆਦਿਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਂ ਤਂ ਮਨਤੀਤਿ ''ਤਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਤਮ੍ਮਾਕੋ, ਤਂ ਤਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਆਸੇਵਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਆਚਰਿਯਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਮ੍ਮਾਕਾ, ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਸੁਖਤ੍ਥਂ ਪਨਸ੍ਸ ਰਸ੍ਸਭਾਵੋ ਕਤੋ। **ਵਿਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਸੁ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ। **ਸੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸੁਤਪਰਿਯਤ੍ਤਿ। **ਆਦਿਯਾ**ਤਿਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ। **ਤਮੇਵ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਸੁਤੇਨ ਖਾਦਤੀ**ਤਿ **ਤਮੇ**ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। **ਸੋ**ਤਿ ਯੋ ਦੁਕ੍ਕੁਲੀਨੋ ਅਨਰਿਯੋ ਆਚਰਿਯਮ੍ਹਾ ਵਿਜ੍ਜਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚ ਆਦਿਯਤਿ, ਸੋ। **ਤਤ੍ਥ ਸੁਤੇਨ ਖਾਦਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੁਤੇਨ ਸੋ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਖਾਦਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ''ਤੇਨੇਵ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਸੁਤੇਨ ਖਾਦਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸੋ ਤੇਨ ਤਤ੍ਥ ਸੁਤੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਖਾਦਤੀਤਿ ਅਯਮੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨਰਿਯੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਨਦੂਪਮੋ**ਤਿ ਇਤਿ ਅਨਰਿਯੋ ਦੁਪਾਹਨੂਪਮੋ ਦੁਕ੍ਕਟੂਪਾਹਨੂਪਮੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟੂਪਾਹਨਾ ਪੁਰਿਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਸ ਸੁਤੇਨ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਖਾਦਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਪਾਨਾਯ ਦੁਤੋਤਿ ਪਾਨਦੁ, ਉਪਾਹਨੂਪਤਾਪਿਤਸ੍ਸ ਉਪਾਹਨਾਯ ਖਾਦਿਤਪਾਦਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਸੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸੁਤੇਨ ਖਾਦਤਿ, ਸੋ ਤੇਨ ਸੁਤੇਨ ਖਾਦਿਤਤ੍ਤਾ ''ਅਨਰਿਯੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਨਦੂਪਮੋ, ਉਪਾਹਨੂਪਤਾਪਿਤਪਾਦਸਦਿਸੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਪਾਹਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੩੨] ੨. ਵੀਣਾਥੂਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਚਿਨ੍ਤਿਤੋਯਮਤ੍ਥੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰੇਕਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇ ਉਸਭਰਾਜਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਯਿਰਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਧਾਤਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਮ੍ਮ, ਕੋ ਨਾਮੇਸ ਏਵਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਲਭਤੀ''ਤਿ। ''ਉਸਭਰਾਜਾ ਨਾਮ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ਪੁਨ ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਾਸਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਏਕਂ ਖੁਜ੍ਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਗੁਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਕਕੁਧਂ ਹੋਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸਪਿ ਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪੁਰਿਸੂਸਭੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਮਯਾ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾਯ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸਾ ਦਾਸਿਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ, ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨਂ ਕਿਰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰਭਣ੍ਡਕਂ ਆਦਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਲਾਯਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਗਰੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਚ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਾ

ਕਿਰ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਖੁਜ੍ਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਲਾਤਾ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸਾ ਖੁਜ੍ਜਂ ਕਾਮੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕਾਮੇਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗਮਗਾਮੇ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਘਰਾਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਹਿ ਵਡ੍ਢਮਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਾਰਾਣਸੀਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਧੀਤਰਂ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਠਪੇਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇ ਉਸਭਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ’’ਤਿ ਧਾਤਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਸਭੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਏਕਂ ਖੁਜ੍ਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੂਸਭੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਾਰਭਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਲਾਯਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ‘‘ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰਂ ਗੇਹਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਮੇਵ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਮਗ੍ਗਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਅਥ ਖੁਜ੍ਜਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਸੀਤਾਭਿਹਤਸ੍ਸ ਅਰੁਣੋਦਯੇ ਸਰੀਰੇ ਵਾਤੋ ਕੁਪ੍ਪਿ, ਮਹਨ੍ਤਾ ਵੇਦਨਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੀਣਾਦਣ੍ਡਕੋ ਵਿਯ ਸਂਕੁਟਿਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਪਿਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰਂ ਖੁਜ੍ਜਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੩.‘‘ਏਕਚਿਨ੍ਤਿਤੋਯਮਤ੍ਥੋ , ਬਾਲੋ ਅਪਰਿਣਾਯਕੋ।
ਨ ਹਿ ਖੁਜ੍ਜੇਨ ਵਾਮੇਨ, ਭੋਤਿ ਸਙ੍ਗਨ੍ਤੁਮਰਹਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਕਚਿਨ੍ਤਿਤੋਯਮਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਅਮ੍ਮ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਥਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਖੁਜ੍ਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਲਾਤਾ, ਅਯਂ ਤਯਾ ਏਕਿਕਾਯ ਏਵ ਚਿਨ੍ਤਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਬਾਲੋ ਅਪਰਿਣਾਯਕੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਖੁਜ੍ਜੋ ਬਾਲੋ, ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਭਾਵੇਨ ਮਹਲ੍ਲਕੋਪਿ ਬਾਲੋਵ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਅਸਤਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਅਪਰਿਣਾਯਕੋ। **ਨ ਹਿ ਖੁਜ੍ਜੇਨ ਵਾਮੇਨ, ਭੋਤਿ ਸਙ੍ਗਨ੍ਤੁਮਰਹਸੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਹਿ ਖੁਜ੍ਜੇਨ ਵਾਮਨਤ੍ਤਾ ਵਾਮੇਨ ਭੋਤਿ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਕੁਲੇ ਜਾਤਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਸਙ੍ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਹ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਰਹਸੀਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੪.‘‘ਪੁਰਿਸੂਸਭਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ, ਅਹਂ ਖੁਜ੍ਜਮਕਾਮਯਿਂ।
ਸੋਯਂ ਸਂਕੁਟਿਤੋ ਸੇਤਿ, ਛਿਨ੍ਨਤਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਥੁਣਾ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਏਕਂ ਉਸਭਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਗੁਨ੍ਨਂ ਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਕਕੁਧਂ ਹੋਤਿ, ਇਮਸ੍ਸਪਿ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਮਿਨਾਪਿ ਪੁਰਿਸੂਸਭੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਹਂ ਖੁਜ੍ਜਂ ਪੁਰਿਸੂਸਭਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਅਕਾਮਯਿਂ। ਸੋਯਂ ਯਥਾ ਨਾਮ ਛਿਨ੍ਨਤਨ੍ਤਿ ਸਦੋਣਿਕੋ ਵੀਣਾਦਣ੍ਡਕੋ, ਏਵਂ ਸਂਕੁਟਿਤੋ ਸੇਤੀਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਭਾਵਮੇਵ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਅਯਮੇਵ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸੀਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵੀਣਾਥੂਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੩੩] ੩. ਵਿਕਣ੍ਣਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਮਂ ਯਹਿਂ ਇਚ੍ਛਸਿ ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਆਨੀਤੋ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਪੁਟ੍ਠੋ ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਾਮਗੁਣਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਾਮਗੁਣਾ ਨਾਮੇਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਕਣ੍ਣਕਸਲ੍ਲਸਦਿਸਾ, ਸਕਿਂ ਹਦਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਲਭਮਾਨਾ ਵਿਕਣ੍ਣਕਂ ਵਿਯ ਵਿਦ੍ਧਂ ਸੁਂਸੁਮਾਰਂ ਮਰਣਮੇਵ ਪਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਤੀਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਨਚ੍ਚਗੀਤਾਸੁ ਕੁਸਲਾ ਨਚ੍ਚਗੀਤਾਨਿ ਪਯੋਜੇਸੁਂ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾ ਗੀਤਸਦ੍ਦਲੋਲਤਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਪ੍ਪਮਾਣਂ ਮਚ੍ਛਘਟਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਇਮੇ ਮਚ੍ਛਾ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ''ਏਤੇ, ਦੇਵ, ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਏਤੇ ਕਿਰ ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਦੇਵਸਿਕਂ ਤਣ੍ਡੁਲਮ੍ਬਣਂ ਪਾਚੇਸਿ। ਮਚ੍ਛਾ ਭਤ੍ਤਵੇਲਾਯ ਏਕਚ੍ਚੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਭਤ੍ਤਂ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਤ੍ਤਵੇਲਾਯ ਭੇਰਿਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭੇਰਿਸਞ੍ਞਾਯ ਮਚ੍ਛੇਸੁ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇਸੁ ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਤ੍ਤਕਮ੍ਮਿਕੋ ਭੇਰਿਂ ਪਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ। ਤੇਪਿ ਭੇਰਿਸਞ੍ਞਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਤੇਸੁ ਏਵਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਸੁਂਸੁਮਾਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਿ। ਭਤ੍ਤਕਮ੍ਮਿਕੋ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸੁਂਸੁਮਾਰਂ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਖਾਦਨਕਾਲੇ ਵਿਕਣ੍ਣਕੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹ । ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਵਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਿਤੁਂ ਆਗਤਂ ਸੁਂਸੁਮਾਰਂ ਵਿਕਣ੍ਣਕੇਨ ਪਹਰਿ, ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਿ। ਭਤ੍ਤਕਮ੍ਮਿਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਿਦ੍ਧਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੫.''ਕਾਮਂ ਯਹਿਂ ਇਚ੍ਛਸਿ ਤੇਨ ਗਚ੍ਛ, ਵਿਦ੍ਧੋਸਿ ਮਮ੍ਮਮ੍ਹਿ ਵਿਕਣ੍ਣਕੇਨ।
ਹਤੋਸਿ ਭਤ੍ਤੇਨ ਸੁਵਾਦਿਤੇਨ, ਲੋਲੋ ਚ ਮਚ੍ਛੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂਸੇਨ। **ਯਹਿਂ ਇਚ੍ਛਸਿ ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਚ੍ਛ। **ਮਮ੍ਮਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਮਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ। **ਵਿਕਣ੍ਣਕੇਨਾ**ਤਿ ਵਿਕਣ੍ਣਕਸਲ੍ਲੇਨ। **ਹਤੋਸਿ ਭਤ੍ਤੇਨ ਸੁਵਾਦਿਤੇਨ, ਲੋਲੋ ਚ ਮਚ੍ਛੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਭੇਰਿਵਾਦਿਤਸਞ੍ਞਾਯ ਭਤ੍ਤੇ ਦੀਯਮਾਨੇ ਲੋਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਮਚ੍ਛੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋ ਤੇਨ ਸਵਾਦਿਤੇਨ ਭਤ੍ਤੇਨ ਹਤੋ, ਗਤਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਤੇ ਜੀਵਿਤਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੬.''ਏਵਮ੍ਪਿ ਲੋਕਾਮਿਸਂ ਓਪਤਨ੍ਤੋ, ਵਿਹਞ੍ਞਤੀ ਚਿਤ੍ਤਵਸਾਨੁਵਤ੍ਤੀ।
ਸੋ ਹਞ੍ਞਤੀ ਞਾਤਿਸਖਾਨ ਮਜ੍ਝੇ, ਮਚ੍ਛਾਨੁਗੋ ਸੋਰਿਵ ਸੁਂਸੁਮਾਰੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲੋਕਾਮਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ। ਤੇ ਹਿ ਲੋਕੋ ਇਟ੍ਠਤੋ ਕਨ੍ਤਤੋ ਮਨਾਪਤੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਲੋਕਾਮਿਸ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਓਪਤਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਂ ਲੋਕਾਮਿਸਂ ਅਨੁਪਤਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਸਾਨੁਵਤ੍ਤੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ ਕਿਲਮਤਿ, **ਸੋ ਹਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਏਵਰੂਪੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਞਾਤੀਨਞ੍ਚ ਸਖਾਨਞ੍ਚ ਮਜ੍ਝੇ ਸੋ ਵਿਕਣ੍ਣਕੇਨ ਵਿਦ੍ਧੋ ਮਚ੍ਛਾਨੁਗੋ ਸੁਂਸੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣੇ ਮਨਾਪਾਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਞ੍ਞਤਿ ਕਿਲਮਤਿ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿਯੇਵਾਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਸੁਂਸੁਮਾਰੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਮਚ੍ਛਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਕਣ੍ਣਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੩੪] ੪. ਅਸਿਤਾਭੂਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤ੍ਵਮੇਵ ਦਾਨਿਮਕਰਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰੇਕਸ੍ਮਿਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲੇ ਏਕਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਸਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਂ ਕੁਲਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾਮਿਕੋ ਤਂ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਅਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਚਰਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨਿ ਅਨਾਦਰਤਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੀ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਗ੍ਗਫਲਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮਯਮਾਨਾ ''ਸਾਮਿਕੋਪਿ ਮਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਮੇ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਾ ਕਿਰਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਕੁਲਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਅਤ੍ਥਗਵੇਸਿਕਾ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਅਨਿਚ੍ਛਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਏਵਂ ਅਤ੍ਥਗਵੇਸਿਕਾ, ਆਵੁਸੋ ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸਾ ਕੁਲਧੀਤਾ ਅਤ੍ਥਗਵੇਸਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਤ੍ਥਗਵੇਸਿਕਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਸਙ੍ਕੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸੋ ਅਸਿਤਾਭੁਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਿਂ ਆਦਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਫਲਾਫਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਨਿਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਂ ਕਿਨ੍ਨਰਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ''ਇਮਂ ਪਜਾਪਤਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਸਿਤਾਭੁਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨੁਪਦਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਕਿਨ੍ਨਰਿਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਮਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਕਿਨ੍ਨਰਿਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ ਵਿਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋਪਿ ਕਿਨ੍ਨਰਿਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਮਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਾਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਭਿਮੁਖੋਵ ਆਗਤੋ। ਅਸਿਤਾਭੂ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣਿਵਣ੍ਣੇ ਗਗਨਤਲੇ ਠਿਤਾ ''ਅਯਜਪੁਤ੍ਤ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਇਦਂ ਝਾਨਸੁਖਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੭.''ਤ੍ਵਮੇਵ ਦਾਨਿਮਕਰ, ਯਂ ਕਾਮੋ ਬਜਗਮਾ ਤਯਿ।
ਸੋਯਂ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੋ, ਖਰਛਿਨ੍ਨਂਵ ਰੇਨੁਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤ੍ਵਮੇਵ ਦਾਨਿਮਕਰਾ**ਤਿ, ਅਯਜਪੁਤ੍ਤ, ਮਂ ਪਹਾਯ ਕਿਨ੍ਨਰਿਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਇਦਾਨਿ ਇਦਂ ਅਕਰ। **ਯਂ ਕਾਮੋ ਬਜਗਮਾ ਤਯੀ**ਤਿ ਯਂ ਮਮ ਤਯਿ ਕਾਮੋ ਵਿਗਤੋ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਪ੍ਪਹਾਨੇਨ ਪਹੀਨੋ, ਯਸ੍ਸ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਅਹਂ ਇਮਂ ਵਿਸੇਸਂ ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸੋਯਂ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੋ**ਤਿ ਸੋ ਪਨ ਕਾਮੋ ਇਦਾਨਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੋ ਜਾਤੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੁਂ। **ਖਰਛਿਨ੍ਨਂਵ ਰੇਨੁਕ**ਨ੍ਤਿ ਖਰੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਕਚੋ, ਰੇਨੁਕਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਹਤ੍ਥਿਦਨ੍ਤੋ। ਯਥਾ ਕਕਚੇਨ ਛਿਨ੍ਨੋ ਹਤ੍ਥਿਦਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਪੁਨ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ, ਏਵਂ ਪੁਨ ਮਯ੍ਹਂ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਘਟਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਕਾਲੇ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੮.''ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਂ ਅਤਿਲੋਭੇਨ , ਅਤਿਲੋਭਮਦੇਨ ਚ।

ਏਵਂ ਹਾਯਤਿ ਅਤ੍ਥਮ੍ਹਾ, ਅਹਂਵ ਅਸਿਤਾਭੁਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਂ ਅਤਿਲੋਭੇਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਤ੍ਰ ਅਤ੍ਰ ਇਚ੍ਛਾਸਙ੍ਖਾਤਾ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤਤਣ੍ਹਾ, ਅਤਿਲੋਭੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਲੋਭੋ। **ਅਤਿਲੋਭਮਦੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸਮਦਂ ਉਪ੍ਪਾਦਨਤੋ ਅਤਿਲੋਭਮਦੋ ਨਾਮ ਜਾਯਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਮਾਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਤਿਲੋਭੇਨ ਚ ਅਤਿਲੋਭਮਦੇਨ ਚ ਯਥਾ ਅਹਂ ਅਸਿਤਾਭੁਯਾ ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਏਵਂ ਅਤ੍ਥਾ ਹਾਯਤੀਤਿ।

ਇਤਿ ਸੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕਕੋਵ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਰਾਜਧੀਤਾ ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਿਤਾਭੂਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੩੫] ੫. ਵਚ੍ਛਨਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਖਾ ਘਰਾ ਵਚ੍ਛਨਖਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਰੋਜਮਲ੍ਲਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰਾਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਗਿਹਿਸਹਾਯੋ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਪਾਹੇਸਿ, ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਥੇਰਂ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਥੇਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਗਿਹਿਭੋਗੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ''ਭਨ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦ, ਮਮ ਗੇਹੇ ਪਹੂਤਂ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਰਤਨਂ, ਇਦਂ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਏਹਿ ਉਭੋ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਾਮਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦਿਟ੍ਠੋ ਤੇ, ਆਨਨ੍ਦ, ਰੋਜੋ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਿਮਸ੍ਸ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਂ ਰੋਜੋ ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ, ਅਥਸ੍ਸਾਹਂ ਘਰਾਵਾਸੇ ਚੇਵ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚ ਆਦੀਨਵਂ ਕਥੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਰੋਜੋ ਮਲ੍ਲੋ ਇਦਾਨੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗਮਗਾਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਚਿਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਆਚਾਰਵਿਹਾਰੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਿਨੇਹਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਪੇਮਵਿਸ੍ਸਾਸਵਸੇਨ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਖਾ, ਮਮ ਸਹਾਯਂ ਵਚ੍ਛਨਖਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਂ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਭਵਂ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਧੁਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ ਵਚ੍ਛਨਖ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਖਾ, ਸੁਖੋ ਘਰਾਵਾਸੋ, ਏਹਿ ਉਭੋ ਸਮਗ੍ਗਾ ਕਾਮੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਵਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬੯.''ਸੁਖਾ ਘਰਾ ਵਚ੍ਛਨਖ, ਸਹਿਰਞ੍ਞਾ ਸਭੋਜਨਾ।
ਯਤ੍ਥ ਭੁਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਚ, ਸਯੇਯ੍ਯਾਥ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਹਿਰਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਰਤਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। **ਸਭੋਜਨਾ**ਤਿ ਬਹੁਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਾ। **ਯਤ੍ਥ ਭੁਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਚਾ**ਤਿ ਯੇਸੁ ਸਹਿਰਞ੍ਞਭੋਜਨੇਸੁ ਘਰੇਸੁ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਪਾਨਾਨਿ ਚ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ। **ਸਯੇਯ੍ਯਾਥ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕੋ**ਤਿ

ਯੇਸੁ ਅਲਙ੍ਕਤਸਿਰਿਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਤੇ ਘਰਾ ਨਾਮ ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਖਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਤ੍ਵਂ ਅਞ੍ਞਾਣਤਾਯ ਕਾਮਗਿਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਘਰਾਵਾਸਸ੍ਸ ਗੁਣਂ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ, ਘਰਾਵਾਸਸ੍ਸ ਤੇ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੁਣਾਹਿ ਦਾਨੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੦.''ਘਰਾ ਨਾਨੀਹਮਾਨਸ੍ਸ, ਘਰਾ ਨਾਭਣਤੋ ਮੁਸਾ।
ਘਰਾ ਨਾਦਿਨ੍ਨਦਣ੍ਡਸ੍ਸ, ਪਰੇਸਂ ਅਨਿਕੁਬ੍ਬਤੋ।
ਏਵਂ ਛਿਦ੍ਦਂ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਂ, ਕੋ ਘਰਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਘਰਾ ਨਾਨੀਹਮਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਕਸਿਗੋਰਕ੍ਖਾਦਿਕਰਣੇਨ ਅਨੀਹਮਾਨਸ੍ਸ ਅਵਾਯਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਘਰਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਘਰਾਵਾਸੋ ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਘਰਾ ਨਾਭਣਤੋ ਮੁਸਾ**ਤਿ ਖੇਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਮੁਸਾਭਣਤੋਪਿ ਘਰਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਘਰਾ ਨਾਦਿਨ੍ਨਦਣ੍ਡਸ੍ਸ, ਪਰੇਸਂ ਅਨਿਕੁਬ੍ਬਤੋ**ਤਿ **ਨਾਦਿਨ੍ਨਦਣ੍ਡਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਹਿਤਦਣ੍ਡਸ੍ਸ, ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਦਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪਰੇਸਂ ਅਨਿਕੁਬ੍ਬਤੋ ਘਰਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯੋ ਪਨ ਆਦਿਨ੍ਨਦਣ੍ਡੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰੇਸਂ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਦੀਨਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਪਰਾਧੇ ਅਪਰਾਧਾਨੁਰੂਪਂ ਵਧਬਨ੍ਧਨਛੇਦਨਤਾਲ਼ਨਾਦਿਵਸੇਨ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਘਰਾਵਾਸੋ ਸਣ੍ਠਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਵਂ ਛਿਦ੍ਦਂ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਂ, ਕੋ ਘਰਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਦਾਨਿ ਏਵਂ ਏਤੇਸਂ ਈਹਨਾਦੀਨਂ ਅਕਰਣੇ ਸਤਿ ਤਾਯ ਤਾਯ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਛਿਦ੍ਦਂ ਕਰਣੇਪਿ ਸਤਿ ਨਿਚ੍ਚਮੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬਤੋ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਂ ਦੁਰਾਰਾਧਨੀਯਂ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਵਾ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਮੇਵ ਦੁਪ੍ਪੂਰਂ ਘਰਾਵਾਸਂ ''ਅਹਂ ਨਿਪ੍ਪਰਿਤਸ੍ਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਘਰਾਵਾਸਸ੍ਸ ਦੋਸਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਰੋਜੋ ਮਲ੍ਲੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਚ੍ਛਨਖਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਚ੍ਛਨਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।
[੨੩੬] ੬. ਬਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਭਦ੍ਦਕੋ ਵਤਯਂ ਪਕ੍ਖੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਕੁਹਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਮਚ੍ਛੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰੋ ਵਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਬਕੋ ''ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਰਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸੀਸਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਦਮਨ੍ਦੋ ਮਚ੍ਛੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਤੇਸਂ ਪਮਾਦਂ ਆਗਮਯਮਾਨੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਚ੍ਛਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਮਚ੍ਛਗਣੋ ਤਂ ਬਕਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੧.''ਭਦ੍ਦਕੋ ਵਤਯਂ ਪਕ੍ਖੀ, ਦਿਜੋ ਕੁਮੁਦਸਨ੍ਨਿਭੋ।
ਵੂਪਸਨ੍ਤੇਹਿ ਪਕ੍ਖੇਹਿ, ਮਨ੍ਦਮਨ੍ਦੋਵ ਝਾਯਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਨ੍ਦਮਨ੍ਦੋਵ ਝਾਯਤੀ**ਤਿ ਅਬਲਬਲੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਏਕਕੋਵ ਝਾਯਤੀਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੨.‘‘ਨਾਸ੍ਸ ਸੀਲਂ ਵਿਜਾਨਾਥ, ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਪਸਂਸਥ।
ਅਮ੍ਹੇ ਦਿਜੋ ਨ ਪਾਲੇਤਿ, ਤੇਨ ਪਕ੍ਖੀ ਨ ਫਨ੍ਦਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਅਮ੍ਹੇ ਦਿਜੋ ਨ ਪਾਲੇਤੀ**ਤਿ ਏਸ ਦਿਜੋ ਅਮ੍ਹੇ ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਨ ਗੋਪਾਯਤਿ, ‘‘ਕਤਰਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇਸੁ ਕਬਲ਼ਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਤਿ। **ਤੇਨ ਪਕ੍ਖੀ ਨ ਫਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਤੇਨਾਯਂ ਸਕੁਣੋ ਨ ਫਨ੍ਦਤਿ ਨ ਚਲਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮਚ੍ਛਗਣੋ ਉਦਕਂ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਬਕਂ ਪਲਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਬਕੋ ਕੁਹਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਮਚ੍ਛਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੩੭] ੭. ਸਾਕੇਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਹੇਤੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਕੇਤਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਕੇਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਏਕਕਨਿਪਾਤੇ (ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.ਸਾਕੇਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ) ਕਥਿਤਮੇਵ। ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਹਾਰਂ ਗਤਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਸਿਨੇਹੋ ਨਾਮੇਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਥਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੧੭੩.‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਹੇਤੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਇਧ ਪੁਗ੍ਗਲੇ।
ਅਤੀਵ ਹਦਯਂ ਨਿਬ੍ਬਾਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚਾਪਿ ਪਸੀਦਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਹੇਤੁ, ਯੇਨ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਦਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਹਦਯਂ ਅਤਿਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਾਤਿ, ਸੁਵਾਸਿਤਸ੍ਸ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਦਕਸ੍ਸ ਘਟਸਹਸ੍ਸੇਨ ਪਰਿਸਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਸੀਤਲਂ ਹੋਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨ ਨਿਬ੍ਬਾਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਦਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸੀਦਤਿ, ਮੁਦੁ ਹੋਤਿ, ਪੇਮਵਸੇਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤੀਤਿ।

ਅਥ ਨੇਸਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪੇਮਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੪.‘‘ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇਨ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਹਿਤੇਨ ਵਾ।
ਏਵਂ ਤਂ ਜਾਯਤੇ ਪੇਮਂ, ਉਪ੍ਪਲਂਵ ਯਥੋਦਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੇਮਂ ਨਾਮੇਤਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਜਾਯਤਿ, ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਮਾਤਾ ਵਾ ਪਿਤਾ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਾ ਧੀਤਾ ਵਾ ਭਾਤਾ ਵਾ ਭਗਿਨੀ ਵਾ ਪਤਿ ਵਾ ਭਰਿਯਾ ਵਾ ਸਹਾਯੋ ਵਾ ਮਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੋ ਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਟ੍ਠਾਨੇ ਵੁਤ੍ਥਪੁਬ੍ਬੋ, ਤਸ੍ਸ ਇਮਿਨਾ **ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇਨ** ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਸੋ ਸਿਨੇਹੋ ਨ ਵਿਜਹਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਤੇਨ **ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਹਿਤੇਨ ਵਾ ਏਵਂ ਤਂ ਜਾਯਤੇ ਪੇਮਂ,** ਇਮੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪੇਮਂ ਨਾਮ ਜਾਯਤਿ। ਯਥਾ ਕਿਂ? **ਉਪ੍ਪਲਂਵ ਯਥੋਦਕੇ**ਤਿ। ਵਾ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਰਸ੍ਸਤ੍ਤਂ ਕਤਂ। ਸਮੁਚ੍ਚਯਤ੍ਥੇ ਚੇਸ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਲਞ੍ਚ ਸੇਸਂ ਜਲਜਪੁਪ੍ਫਞ੍ਚ ਯਥਾ ਉਦਕੇ ਜਾਯਮਾਨਂ ਦ੍ਵੇ ਕਾਰਣਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜਾਯਤਿ ਉਦਕਞ੍ਚੇਵ ਕਲਲਞ੍ਚ, ਤਥਾ ਏਤੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪੇਮਂ ਜਾਯਤੀਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਕੇਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੩੮] ੮. ਏਕਪਦਜਾਤਕਵਂਣਨਾ

ਇਙ੍ਘ ਏਕਪਦਂ, ਤਾਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕਿਰੇਸ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ, ਅਥਸ੍ਸ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਬੁਦ੍ਧਵਿਸਯੋ ਏਸ ਪਞ੍ਹੋ, ਨ ਤਂ ਅਞ੍ਞੋ ਕਥੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਮੇ ਦਾਰਕੋ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਇਧਾਗਤੋ, ਕਥੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਂ ਪਞ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਅਯਂ ਦਾਰਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਤ੍ਥਗਵੇਸਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਤ੍ਥਗਵੇਸਕੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿਸ੍ਸ ਕਥੇਸੁਂ, ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਦਹਰੋ ਕੁਮਾਰੋ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਕਪਦਂ ਅਨੇਕਤ੍ਥਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਏਕਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੫.''ਇਙ੍ਘ ਏਕਪਦਂ ਤਾਤ, ਅਨੇਕਤ੍ਥਪਦਸ੍ਸਿਤਂ।
ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਗਾਹਿਕਂ ਬ੍ਰੂਸਿ, ਯੇਨਤ੍ਥੇ ਸਾਧਯੇਮਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਯਾਚਨਤ੍ਥੇ ਚੋਦਨਤ੍ਥੇ ਵਾ ਨਿਪਾਤੋ। **ਏਕਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂ ਕਾਰਣਪਦਂ, ਏਕਂ ਕਾਰਣੂਪਸਞ੍ਹਿਤਂ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਦਂ। **ਅਨੇਕਤ੍ਥਪਦਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਅਤ੍ਥਪਦਾਨਿ ਕਾਰਣਪਦਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਿਤਂ। **ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਗਾਹਿਕਂ ਬ੍ਰੂਸੀ**ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਏਕਪਦਂ ਬਹੂਨਂ ਪਦਾਨਂ ਸਙ੍ਗਾਹਿਕਂ ਬ੍ਰੂਹਿ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਯੇਨਤ੍ਥੇ ਸਾਧਯੇਮਸੇ**ਤਿ ਯੇਨ ਏਕੇਨ ਪਦੇਨ ਅਨੇਕਤ੍ਥਨਿਸ੍ਸਿਤੇਨ ਮਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਸਾਧੇਯ੍ਯਾਮ, ਤਂ ਮੇ ਕਥੇਹੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੬.''ਦਕ੍ਖੇਯ੍ਯੇਕਪਦਂ ਤਾਤ, ਅਨੇਕਤ੍ਥਪਦਸ੍ਸਿਤਂ।
ਤਞ੍ਚ ਸੀਲੇਨ ਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤਂ, ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਉਪਪਾਦਿਤਂ।
ਅਲਂ ਮਿਤ੍ਤੇ ਸੁਖਾਪੇਤੁਂ, ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਦੁਖਾਯ ਚਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਕ੍ਖੇਯ੍ਯੇਕਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਦਕ੍ਖੇਯ੍ਯਂ ਏਕਪਦਂ। ਦਕ੍ਖੇਯ੍ਯਂ ਨਾਮ ਲਾਭੁਪ੍ਪਾਦਕਸ੍ਸ ਛੇਕਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਵੀਰਿਯਂ। **ਅਨੇਕਤ੍ਥਪਦਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਵੀਰਿਯਂ ਅਨੇਕੇਹਿ ਅਤ੍ਥਪਦੇਹਿ ਨਿਸ੍ਸਿਤਂ। ਕਤਰੇਹੀਤਿ? ਸੀਲਾਦੀਹਿ। ਤੇਨੇਵ **"ਤਞ੍ਚ ਸੀਲੇਨ ਸਞ੍ਞੁਤ੍ਤ"**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਤਞ੍ਚ ਪਨੇਤਂ ਵੀਰਿਯਂ ਆਚਾਰਸੀਲਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਅਧਿਵਾਸਨਖਨ੍ਤਿਯਾ ਉਪੇਤਂ ਮਿਤ੍ਤੇ ਸੁਖਾਪੇਤੁਂ ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਅਲਂ ਸਮਤ੍ਥਂ। ਕੋ ਹਿ ਨਾਮ ਲਾਭੁਪ੍ਪਾਦਕਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕੁਸਲਵੀਰਿਯਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਆਚਾਰਖਨ੍ਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਿਤ੍ਤੇ ਸੁਖਾਪੇਤੁਂ, ਅਮਿਤ੍ਤੇ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਪਿਤੁ ਕਥਿਤਨਯੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਂ ਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ''ਤਦਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਯਮੇਵ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਕਪਦਜਾਤਕਵਂਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੩੯] ੯. ਹਰਿਤਮਣ੍ਡੂਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਸੀਵਿਸਮ੍ਪਿ ਮਂ ਸਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਾਜਸ੍ਸ ਹਿ ਪਿਤਾ ਮਹਾਕੋਸਲੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਰਂ ਦਦਮਾਨੋ ਧੀਤੁ ਨ੍ਹਾਨਮੂਲਂ ਕਾਸਿਗਾਮਕਂ ਨਾਮ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਪਿਤੁਘਾਤਕਕਮ੍ਮੇ ਕਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਿਨੇਹੇਨ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਮਾਤਰਿ ਕਾਲਕਤਾਯਪਿ ਤਂ ਗਾਮਂ ਭੁਞ੍ਜਤੇਵ। ਕੋਸਲਰਾਜਾ ''ਪਿਤੁਘਾਤਕਸ੍ਸ ਚੋਰਸ੍ਸ ਮਮ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਂ ਗਾਮਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਮਾਤੁਲਸ੍ਸ ਜਯੋ ਹੋਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ। ਯਦਾ ਪਨ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਜਿਨਾਤਿ, ਤਦਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਰਥੇ ਧਜਂ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਪਰਾਜਯਤਿ, ਤਦਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਞ੍ਚਿ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਪਵਿਸਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਮਾਤੁਲਂ ਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਾਜਿਤੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਾਜਿਤੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨੀਲਮਣ੍ਡੂਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਦੀਕਨ੍ਦਰਾਦੀਸੁ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਮਚ੍ਛੇ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਕੁਮੀਨਾਨਿ ਓਡ੍ਡੇਸੁਂ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਮੀਨੇ ਬਹੂ ਮਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਉਦਕਾਸੀਵਿਸੋ ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕੁਮੀਨਂ ਪਾਵਿਸਿ, ਬਹੂ ਮਚ੍ਛਾ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਏਕਲੋਹਿਤਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਪਟਿਸਰਣਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਕੁਮੀਨਮੁਖੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਨੀਲਮਣ੍ਡੂਕੋਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮੀਨਸੂਲਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਆਸੀਵਿਸੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਨੀਲਮਣ੍ਡੂਕ, ਇਮੇਸਂ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਕਿਰਿਯਾ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਤੁਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੭.''ਆਸੀਵਿਸਮ੍ਪਿ ਮਂ ਸਨ੍ਤਂ, ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਕੁਮਿਨਾਮੁਖਂ।
ਰੁਚ੍ਚਤੇ ਹਰਿਤਾਮਾਤਾ, ਯਂ ਮਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਸੀਵਿਸਮ੍ਪਿ ਮਂ ਸਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਂ ਆਗਤਵਿਸਂ ਸਮਾਨਂ। **ਰੁਚ੍ਚਤੇ ਹਰਿਤਾਮਾਤਾ, ਯਂ ਮਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛਕਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਤਵ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਹਰਿਤਮਣ੍ਡੂਕਪੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਹਰਿਤਮਣ੍ਡੂਕੋ ''ਆਮ, ਸਮ੍ਮ, ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਸਚੇ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਤਵ ਪਦੇਸਂ ਆਗਤੇ ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਸਿ, ਮਚ੍ਛਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਦੇਸਂ ਆਗਤਂ ਤਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇ ਪਦੇਸੇ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯਂ ਅਬਲਵਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭੮.''ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੇਵ ਪੁਰਿਸੋ, ਯਾਵਸ੍ਸ ਉਪਕਪ੍ਪਤਿ।
ਯਦਾ ਚਞ੍ਞੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਿਲੁਤ੍ਤੋ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੇਵ ਪੁਰਿਸੋ, ਯਾਵਸ੍ਸ ਉਪਕਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਯਾਵ ਅਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਉਪਕਪ੍ਪਤਿ ਇਜ੍ਝਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਾਵ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤਿਯੇਵ। ''ਯਾਵ ਸੋ ਉਪਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ , ਯਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਦਾ ਚਞ੍ਞੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਦਾ ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਇਸ੍ਸਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤਿ। **ਸੋ ਵਿਲੁਤ੍ਤੋ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਅਥ ਸੋ ਵਿਲੁਮ੍ਪਕੋ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤਿ। ''ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ। ''ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਏਵਂ ''ਵਿਲੁਮ੍ਪਕੋ ਪੁਨ ਵਿਲੁਮ੍ਪਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਅਡ੍ਡੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੇ ਉਦਕਾਸੀਵਿਸਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਚ੍ਛਗਣਾ ਕੁਮੀਨਮੁਖਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਉਦਕਾਸੀਵਿਸੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਅਹੋਸਿ, ਨੀਲਮਣ੍ਡੂਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਹਰਿਤਮਣ੍ਡੂਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੪੦] ੧੦. ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਥਰਿ ਆਘਾਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਵਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਮੁਗ੍ਗੇ ਜੇਤਵਨਵਾਸਿਨੋ ਚ ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਚ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਪਟਿਕਣ੍ਟਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯਾ ਗਿਲਿਤੋ, ਨਿਹਤਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੋ ਦਾਨਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਰਮ੍ਪਰਘੋਸੇਨ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਯਕ੍ਖਭੂਤਦੇਵਗਣਾ ਚ ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਏਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੇ ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਮੁਗ੍ਗੇ ‘ਬੁਦ੍ਧਪਟਿਕਣ੍ਟਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯਾ ਗਿਲਿਤੋ’ਤਿ ਮਹਾਜਨੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਜਾਤੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੇ ਮਤੇ ਮਹਾਜਨੋ ਤੁਸ੍ਸਤਿ ਚੇਵ ਹਸਤਿ ਚ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤੁਸ੍ਸਿ ਚੇਵ ਹਸਿ ਚਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦਣ੍ਡਬਲਿਜਙ੍ਘਕਹਾਪਣਾਦਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਛੁਂ ਵਿਯ ਮਹਾਜਨਂ ਪੀਲੇਸਿ ਕਕ੍ਖਲੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ, ਪਰੇਸੁ ਅਨੁਦ੍ਦਯਾਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਮਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿ, ਗੇਹੇ ਇਤ੍ਥੀਨਮ੍ਪਿ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਨਮ੍ਪਿ ਅਮਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਅਮਨਾਪੋ, ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਪਤਿਤਰਜਂ ਵਿਯ, ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡੇ ਸਕ੍ਖਰਾ ਵਿਯ, ਪਣ੍ਹਿਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠਕਣ੍ਟਕੋ ਵਿਯ ਚ ਅਹੋਸਿ । ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲੋ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲਕਤੇ ਸਕਲਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੂਨਂ ਸਕਟਸਹਸ੍ਸੇਨ ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕੇਹਿ ਘਟਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਆਲ਼ਾਹਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਨੋ ਰਾਜਾ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਨਗਰੇ ਉਸ੍ਸਵਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਧਜਪਟਾਕਂ ਨਗਰਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਲਾਜਕੁਸੁਮਮਣ੍ਡਿਤਤਲੇਸੁ ਅਲਙ੍ਕਤਮਣ੍ਡਪੇਸੁ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਂਸੁ ਚੇਵ ਪਿਵਿਂਸੁ ਚ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਮਹਾਤਲੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਰਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਮਹਾਯਸਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਰਟ੍ਠਿਕਦੋਵਾਰਿਕਾਦਯੋ ਚ ਰਾਜਾਨਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਪਰੋਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸਮ੍ਮ ਦੋਵਾਰਿਕ, ਮਮ ਪਿਤਰਿ ਕਾਲਕਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਤੁਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠਾ ਉਸ੍ਸਵਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਰੋਦਮਾਨੋ ਠਿਤੋ , ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮਮ ਪਿਤਾ ਤਵੇਵ ਪਿਯੋ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੯.‘‘ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋ ਹਿਂਸਿਤੋ ਪਿਙ੍ਗਲੇਨ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਤੇ ਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਯਨ੍ਤਿ।
ਪਿਯੋ ਨੁ ਤੇ ਆਸਿ ਅਕਣ੍ਹਨੇਤ੍ਤੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਤ੍ਵਂ ਰੋਦਸਿ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਿਂਸਿਤੋ**ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਦਣ੍ਡਬਲਿਆਦੀਹਿ ਪੀਲਿਤੋ। **ਪਿਙ੍ਗਲੇਨਾ**ਤਿ ਪਿਙ੍ਗਲਕ੍ਖੇਨ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇਪਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨਿਬ੍ਬਿਦ੍ਧਪਿਙ੍ਗਲਾਨਿ ਬਿਲ਼ਾਰਕ੍ਖਿਵਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ‘‘ਪਿਙ੍ਗਲੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। **ਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪੀਤਿਯੋ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤਿ। **ਅਕਣ੍ਹਨੇਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਿਙ੍ਗਲਨੇਤ੍ਤੋ। **ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਤ੍**ਵਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਨੁ ਕਾਰਣੇਨ ਤ੍ਵਂ ਰੋਦਸਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਵ’’ਨ੍ਤਿ ਪਾਠੋ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਾਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ‘ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲੋ ਮਤੋ’ਤਿ ਸੋਕੇਨ ਰੋਦਾਮਿ, ਸੀਸਸ੍ਸ ਮੇ ਸੁਖਂ ਜਾਤਂ। ਪਿਙ੍ਗਲਰਾਜਾ ਹਿ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਚ ਆਰੋਹਨ੍ਤੋ ਚ ਕਮ੍ਮਾਰਮੁਟ੍ਠਿਕਾਯ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਯ੍ਹਂ ਸੀਸੇ ਅਟ੍ਠਟ੍ਠ ਖਟਕੇ ਦੇਤਿ, ਸੋ ਪਰਲੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਮਮ ਸੀਸੇ ਦਦਮਾਨੋ ਵਿਯ ਨਿਰਯਪਾਲਾਨਮ੍ਪਿ ਯਮਸ੍ਸਪਿ ਸੀਲੇ ਖਟਕੇ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਤੇ ‘ਅਤਿਵਿਯ ਅਯਂ ਅਮ੍ਹੇ ਬਾਧਤੀ’ਤਿ ਪੁਨ ਇਧੇਵ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਅਥ ਮੇ ਸੋ ਪੁਨਪਿ ਸੀਸੇ ਖਟਕੇ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਯੇਨਾਹਂ ਰੋਦਾਮੀ’’ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੦.‘‘ਨ ਮੇ ਪਿਯੋ ਆਸਿ ਅਕਣ੍ਹਨੇਤ੍ਤੋ, ਭਾਯਾਮਿ ਪਚ੍ਚਾਗਮਨਾਯ ਤਸ੍ਸ।
ਇਤੋ ਗਤੋ ਹਿਂਸੇਯ੍ਯ ਮਚ੍ਚੁਰਾਜਂ, ਸੋ ਹਿਂਸਿਤੋ ਆਨੇਯ੍ਯ ਪੁਨ ਇਧਾ’’ਤਿ॥

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸੋ ਰਾਜਾ ਦਾਰੂਨਂ ਵਾਹਸਹਸ੍ਸੇਨ ਦਡ੍ਢੋ ਉਦਕਘਟਸਤੇਹਿ ਸਿਤ੍ਤੋ, ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਆਲ਼ਾਹਨਭੂਮਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਖਤਾ, ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਚ ਪਰਲੋਕਂ ਗਤਾ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਗਤਿਵਸਾ ਪੁਨ ਤੇਨੇਵ ਸਰੀਰੇਨ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਭਾਯੀ’’ਤਿ ਤਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੧.‘‘ਦਡ੍ਢੋ ਵਾਹਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਸਿਤ੍ਤੋ ਘਟਸਤੇਹਿ ਸੋ।
ਪਰਿਕ੍ਖਤਾ ਚ ਸਾ ਭੂਮਿ, ਮਾ ਭਾਯਿ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਅਸ੍ਸਾਸਂ ਪਟਿਲਭਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਪਿਙ੍ਗਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਉਪਾਹਨਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਉਪਾਹਨਂ ਵੀਣਾਥੂਣਂ, ਵਿਕਣ੍ਣਕਂ ਅਸਿਤਾਭੁ।
ਵਚ੍ਛਨਖਂ ਬਕਞ੍ਚੇਵ, ਸਾਕੇਤਞ੍ਚ ਏਕਪਦਂ।
ਹਰਿਤਮਾਤੁ ਪਿਙ੍ਗਲਂ॥

੧੦. ਸਿਙ੍ਗਾਲਵਗ੍ਗੋ

[੨੪੧] ੧. ਸਬ੍ਬਦਾਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਂ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਨਾਲ਼ਾਗਿਰਿਪਯੋਜਨੇ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ

‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨਞ੍ਚ ਸਿਪ੍ਪਾਨਂ ਪਾਰਂ ਗਤੋ। ਸੋ ਪਥਵੀਜਯਮਨ੍ਤਂ ਨਾਮ ਜਾਨਾਤਿ। ਪਥਵੀਜਯਮਨ੍ਤੋਤਿ ਆਵਟ੍ਟਨਮਨ੍ਤੋ ਵੁੱਚਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਤਂ ਮਨ੍ਤਂ ਸਜ੍ਝਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਙ੍ਗਣਟ੍ਠਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਜ੍ਝਾਯਮਕਾਸਿ। ਤਂ ਕਿਰ ਮਨ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਂ ਪਿਤਿਵਿਰਹਿਤਂ ਸਾਵੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਂ ਸੋ ਤਥਾਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਸਜ੍ਝਾਯਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਜ੍ਝਾਯਨਕਾਲੇ ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਬਿਲੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਤਂ ਮਨ੍ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਪਗੁਣਮਕਾਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਅਨਨ੍ਤਰਾਤੀਤੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਪਗੁਣਪਥਵੀਜਯਮਨ੍ਤੋ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਪਗੁਣੋ ਵਤ ਮੇ ਅਯਂ ਮਨ੍ਤੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਬਿਲਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਯਂ ਮਨ੍ਤੋ ਤਯਾਪਿ ਮਮੇਵ ਪਗੁਣਤਰੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਕੁਸਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ‘‘ਗਣ੍ਹਥ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਥੋਕਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਂ ਥੋਕਂ ਸਰੀਰੇ ਡਂਸਿ, ‘‘ਕਿਂ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚ ਵੁੱਤੇ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ‘‘ਆਮ, ਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਪਥਵੀਜਯਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਾਨਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸਤਾਨਿ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਸੂਕਰਮਿਗਾਦਯੋ ਚਤੁਪ੍ਪਦੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਕਾਸਿ। ਕਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਸਬ੍ਬਦਾਠੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਕਾਸਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਪਿਟ੍ਠੇ ਸੀਹੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੀਹਪਿਟ੍ਠੇ ਸਬ੍ਬਦਾਠੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਰਾਜਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਮਹਨ੍ਤੋ ਯਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਯਸਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਚਤੁਪ੍ਪਦਪਰਿਵੁਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਅਵਿਦੂਰਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ, ਪਰਿਸਾ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਿਤੋਯੇਵ ‘‘ਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਦੇਤੁ, ਯੁਦ੍ਧਂ ਵਾ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਭੀਤਤਸਿਤਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਬ੍ਬਦਾਠਸਿਙ੍ਗਾਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਦ੍ਧਂ ਮਮ ਭਾਰੋ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਞ੍ਞੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਞ੍ਚ ਨਾਗਰੇ ਚ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨੁ ਖੋ ਸਬ੍ਬਦਾਠੋ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਰਟ੍ਟਾਲਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਮ੍ਮ ਸਬ੍ਬਦਾਠ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਸਦ੍ਦੇਨ ਸਨ੍ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਤ੍ਥੇਤ’’ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਟਾਲਕਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ‘‘ਸਕਲਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਕਣ੍ਣਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਮਾਸਪਿਟ੍ਠੇਨ ਲਞ੍ਜਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਭੇਰਿਯਾ ਆਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਬਿਲ਼ਾਲੇ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬਚਤੁਪ੍ਪਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਕਣ੍ਣਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਯਥਾ ਪਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੋਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਏਵਂ ਮਾਸਪਿਟ੍ਠੇਨ ਲਞ੍ਜਿ।

ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨ ਅਟ੍ਟਾਲਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਬ੍ਬਦਾਠਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕਿਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ’’ਤਿ? ‘‘ਇਮਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ। ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹਿ ਸੁਰਤ੍ਤਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਕੇਸਰਸੀਹਰਾਜਾਨੋ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਜਰਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਆਣਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਞ੍ਞੇ ਤਾਵ ਸੀਹਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੁ, ਯਸ੍ਸਾਹਂ ਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਨਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਨਦਾਪੇਹਿ, ਯਦਿ ਸਕ੍ਕੋਸੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸੀਹੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਸ ‘‘ਨਦਾਹੀ’’ਤਿ ਪਾਦੇਨ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੀਹੋ ਹਤ੍ਥਿਕੁਮ੍ਭੇ ਮੁਖਂ ਉਪ੍ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਅਪ੍ਪਟਿਵਤ੍ਤਿਯਂ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਸਨ੍ਤਾਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਨਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਅਕਂਸੁ, ਸਬ੍ਬਦਾਠੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਤੇਪਿ ਹਤ੍ਥੀ ਸੀਹਨਾਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਓਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹੇ ਸੇਸਾਪਿ

ਮਿਗਸੂਕਰਾਦਯੋ ਸਸਬਿਲ਼ਾਰਪਰਿਯੋਸਾਨਾ ਸਬ੍ਬੇ ਚਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਸੀਹਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ, ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੋ ਮਂਸਰਾਸਿ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਟ੍ਟਾਲਕਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਣ੍ਣੇਸੁ ਮਾਸਪਿਟ੍ਟਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਤ੍ਥਿਕਾ ਮਂਸਂ ਆਹਰਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਲ੍ਲਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸਂ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਲ੍ਲੂਰਮਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਵਲ੍ਲੂਰਕਰਣਂ ਉਦਪਾਦੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ –

੧੮੨.''ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ ਚ, ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ।
ਪਾਪੁਣਿ ਮਹਤਿਂ ਭੂਮਿਂ, ਰਾਜਾਸਿ ਸਬ੍ਬਦਾਠਿਨਂ॥

੧੮੩.''ਏਵਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਯੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਰਵਾ।
ਸੋ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਮਹਾ ਹੋਤਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਿਯ ਦਾਠਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਮਾਨੇਨ ਥਦ੍ਧੋ। **ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਮਹਤਿਂ ਭੂਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ। **ਰਾਜਾਸਿ ਸਬ੍ਬਦਾਠਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਦਾਠੀਨਂ ਰਾਜਾ ਆਸਿ। **ਸੋ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਮਹਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤੇਸੁ ਪਰਿਵਾਰੇਸੁ ਮਹਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਿਯ ਦਾਠਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦਾਠੀਨਂ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ, ਏਵਂ ਮਹਾ ਹੋਤਿ, ਅਥ ਸੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਵਿਯ ਪਮਾਦਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਰਿਵਾਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ।

''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਬ੍ਬਦਾਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੪੨] ੨. ਸੁਨਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਾਲੋ ਵਤਾਯਂ ਸੁਨਖੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਮ੍ਬਣਕੋਟ੍ਠਕੇ ਆਸਨਸਾਲਾਯ ਭਤ੍ਤਭੁਞ੍ਜਨਸੁਨਖਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਕਿਰ ਜਾਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਨੀਯਹਾਰਕਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪੋਸੇਸੁਂ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਤ੍ਥ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਥੂਲਸਰੀਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕੋ ਗਾਮਵਾਸੀ ਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਤੋ ਸੁਨਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਹਾਰਕਾਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਞ੍ਚ ਕਹਾਪਣਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਗਦ੍ਦੂਲੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਯਮਾਨੋ ਨ ਵਸ੍ਸਿ, ਦਿਨ੍ਨਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ''ਅਯਂ ਇਦਾਨਿ ਮਂ ਪਿਯਾਯਤੀ''ਤਿ ਗਦ੍ਦੂਲਂ ਮੋਚੇਸਿ, ਸੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਮਤ੍ਤੋ ਏਕਵੇਗੇਨ ਆਸਨਸਾਲਮੇਵ ਗਤੋ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਨ ਗਤਕਾਰਣਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਆਸਨਸਾਲਾਯ ਸੁਨਖੋ ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਕੁਸਲੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਮਤ੍ਤੋਵ ਪੁਨ ਆਗਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਸੁਨਖੋ ਇਦਾਨੇਵ ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਕੁਸਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਸਲੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਮਹਾਭੋਗਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਘਰਾਵਾਸਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਏਕਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸੁਨਖੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਪਿਣ੍ਡਿਭਤ੍ਤਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਥੂਲਸਰੀਰੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕੋ ਗਾਮਵਾਸੀ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਆਗਤੋ ਤਂ ਸੁਨਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਞ੍ਚ ਕਹਾਪਣਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਸੁਨਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਮ੍ਮਯੋਤ੍ਤੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਯੋਤ੍ਤਕੋਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਏਕਂ ਸਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸੁਨਖਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਫਲਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਅਟਵਿਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਤਂ ਸੁਨਖਂ ਯੋਤ੍ਤੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੪.''ਬਾਲੋ ਵਤਾਯਂ ਸੁਨਖੋ, ਯੋ ਵਰਤ੍ਤੁਂ ਨ ਖਾਦਤਿ।
ਬਨ੍ਧਨਾ ਚ ਪਮੁਞ੍ਚੇਯ੍ਯ, ਅਸਿਤੋ ਚ ਘਰਂ ਵਜੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਮੁਞ੍ਚੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਮੋਚੇਯ੍ਯ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਅਸਿਤੋ ਚ ਘਰਂ ਵਜੇ**ਤਿ ਅਸਿਤੋ ਸੁਹਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਨਖੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੫.''ਅਟ੍ਠਿਤਂ ਮੇ ਮਨਸ੍ਮਿਂ ਮੇ, ਅਥੋ ਮੇ ਹਦਯੇ ਕਤਂ।
ਕਾਲਞ੍ਚ ਪਟਿਕਙ੍ਖਾਮਿ, ਯਾਵ ਪਸ੍ਸੁਪਤੂ ਜਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਟ੍ਠਿਤਂ ਮੇ ਮਨਸ੍ਮਿਂ ਮੇ**ਤਿ ਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਥੇਥ, ਤਂ ਮਯਾ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਮੇਵ, ਮਨਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਮੇ ਏਤਂ। **ਅਥੋ ਮੇ ਹਦਯੇ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਥ ਚ ਪਨ ਮੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਚਨਂ ਹਦਯੇ ਕਤਮੇਵ। **ਕਾਲਞ੍ਚ ਪਟਿਕਙ੍ਖਾਮੀ**ਤਿ ਕਾਲਂ ਪਟਿਮਾਨੇਮਿ। **ਯਾਵ ਪਸ੍ਸੁਪਤੂ ਜਨੋ**ਤਿ ਯਾਵਾਯਂ ਮਹਾਜਨੋ ਪਸੁਪਤੁ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਤੁ, ਤਾਵਾਹਂ ਕਾਲਂ ਪਟਿਮਾਨੇਮਿ । ਇਤਰਥਾ ਹਿ ''ਅਯਂ ਸੁਨਖੋ ਪਲਾਯਤੀ''ਤਿ ਰਵੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਮਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਚਮ੍ਮਯੋਤ੍ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੇ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਯੋਤ੍ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਹਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕਾਨਂ ਘਰਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸੁਨਖੋਵ ਏਤਰਹਿ ਸੁਨਖੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਨਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੪੩] ੩. ਗੁਤ੍ਤਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਤਨ੍ਤਿਂ ਸੁਮਧੁਰਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਹਂਸੁ – ''ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਤੁਯ੍ਹਂ ਆਚਰਿਯੋ, ਤ੍ਵਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁਨਾ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ''ਕਿਂ ਪਨ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਆਚਰਿਯੋ, ਨਨੁ ਮਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨੇਵ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਾਨੀ''ਤਿ ਆਚਰਿਯਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਆਚਰਿਯਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਮਮ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਤ੍ਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਗੁਤ੍ਤਿਲਕੁਮਾਰੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਗੁਤ੍ਤਿਲਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਨਾਮ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਗ੍ਗਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਦਾਰਾਭਰਣਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਧੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਵਾਣਿਜਾ ਵਣਿਜ੍ਜਾਯ ਉਜ੍ਜੇਨਿਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਵੇ ਘੁਟ੍ਠੇ ਛਨ੍ਦਕਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਞ੍ਚ ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਚ ਆਦਾਯ ਕੀਲਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਵੇਤਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਉਜ੍ਜੇਨਿਯਂ ਮੂਸਿਲੋ ਨਾਮ ਜੇਟ੍ਠਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ, ਤੇ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਾਰੇਸੁਂ।

ਮੂਸਿਲੋ ਵੀਣੰ ਵਾਦਨ੍ਤੋ ਵੀਣੰ ਉਤ੍ਤਮਮੁਚ੍ਛਨਾਯ ਮੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵਾਦੇਸਿ। ਤੇਸੰ ਗੁਤ੍ਤਿਲਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੇ ਜਾਤਪਰਿਚਯਾਨੰ ਤਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੰ ਕਿਲਞ੍ਜਕਣ੍ਡੂਵਨੰ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ, ਏਕੋਪਿ ਪਹਟ੍ਠਾਕਾਰੰ ਨ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਮੂਸਿਲੋ ਤੇਸੁ ਤੁਟ੍ਠਾਕਾਰੰ ਅਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਸੁ ''ਅਤਿਖਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਦੇਮਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਮਜ੍ਝਿਮਮੁਚ੍ਛਨਾਯ ਮੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਸਰੇਨ ਵਾਦੇਸਿ, ਤੇ ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਵ ਅਹੇਸੁੰ। ਅਥ ਸੋ ''ਇਮੇ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਸਯਮ੍ਪਿ ਅਜਾਨਨਕੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਨ੍ਤਿਯੋ ਸਿਥਿਲੇ ਵਾਦੇਸਿ, ਤੇ ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹੰਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਮੂਸਿਲੋ ''ਅਮ੍ਭੋ ਵਾਣਿਜਾ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯਿ ਵੀਣੰ ਵਾਦੇਨ੍ਤੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਤੁਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਤ੍ਵੰ ਵੀਣੰ ਵਾਦੇਸਿ, ਮਯਞ੍ਹਿ 'ਅਯੰ ਵੀਣੰ ਮੁਚ੍ਛੇਤੀ'ਤਿ ਸਞ੍ਞੰ ਅਕਰਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੰ ਆਚਰਿਯੰ ਜਾਨਾਥ, ਉਦਾਹੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਜਾਨਨਭਾਵੇਨ ਨ ਤੁਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ਵਾਣਿਜਾ ''ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਗੁਤ੍ਤਿਲਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸ੍ਸ ਵੀਣਾਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬਾਨੰ ਤਵ ਵੀਣਾਸਦ੍ਦੋ ਇਤ੍ਥੀਨੰ ਦਾਰਕੇ ਤੋਸਾਪਨਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਹਨ੍ਦ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਪਰਿਬ੍ਬਯੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥ, ਨ ਮਯ੍ਹੰ ਏਤੇਨਤ੍ਥੋ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਮੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਤੰ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ''ਏਤੰ ਗੁਤ੍ਤਿਲਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਕਸਕਨਿਵੇਸਨੰ ਅਗਮਿੰਸੁ।

ਮੂਸਿਲੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਿਵੀਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਦੇਸਿ, ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਨ੍ਧਭਾਵੇਨ ਤੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ''ਮੂਸਿਕਾ ਮਞ੍ਞੇ ਵੀਣੰ ਖਾਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ''ਸੁਸੂ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਮੂਸਿਲੋ ਵੀਣੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਉਜ੍ਜੇਨਿਤੋ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਹੰ ਆਚਰਿਯੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥੋ, ਤਾਤ, ਅਜ੍ਜ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਗਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਨ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਕਾਰਣੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਪਾਠਕੋ, ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਤਾਤ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਵ ਸਿਪ੍ਪ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਕਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤੇ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ''ਸਿਪ੍ਪੰ ਮੇ ਦਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਿਪ੍ਪੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੋ ਏਸ, ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਯ੍ਹੰ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯਮੁਟ੍ਠਿੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਨਨਨਿਯਾਮੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਤੇ, ਤਾਤ, ਸਿਪ੍ਪ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯ੍ਹੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਪਗੁਣੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੰ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਗ੍ਗਨਗਰੰ, ਆਚਰਿਯੋਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਇਧੇਵ ਮਯਾ ਵਸਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਆਚਰਿਯੰ ਆਹ – ''ਆਚਰਿਯ ਅਹੰ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤ, ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਦੇਵੰ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁੰ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਤੋ ਉਪਡ੍ਢੰ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਮੂਸਿਲਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਮੂਸਿਲੋ ''ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਕਞ੍ਞੇਵ ਲਭਨ੍ਤੋ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਅਲਭਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਹ । ''ਕਿੰਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਨਨੁ ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਜਾਨਨਸਿਪ੍ਪੰ ਸਬ੍ਬੰ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ। ''ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਕਸ੍ਮਾ ਮਯ੍ਹੰ ਉਪਡ੍ਢੰ ਦੇਤੀ''ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਯਦਿ ਏਵੰ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਕੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਮਕੰ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨੰ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ''ਸਾਧੁ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ ਦਸ੍ਸੇਤੁ, ਕਤਰਦਿਵਸੰ ਸਾਕਚ੍ਛਾ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਹੋਤੁ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹ।

ਰਾਜਾ ਮੂਸਿਲੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਾਕਚ੍ਛੰ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਨਾਮ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਮਾ ਕਰੀ''ਤਿ ਵਾਰਿਯਮਾਨੋਪਿ ''ਅਲੰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਹੋਤੁਯੇਵ ਮੇ ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਾਕਚ੍ਛਾ, ਕਤਰਸ੍ਸ ਜਾਨਿਭਾਵੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ

ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਆਚਰਿਯਗੁਤ੍ਤਿਲੋ ਚ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਮੂਸਿਲੋ ਚ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਾਕਚ੍ਛਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਾਗਰਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਮੂਸਿਲੋ ਦਹਰੋ ਤਰੁਣੋ, ਅਹਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਪਰਿਹੀਨਥਾਮੋ, ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਨਾਮ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਨਾਮ ਪਰਾਜਿਤੇਪਿ ਵਿਸੇਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਨ ਜਯੇ ਸਤਿ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਲਜ੍ਜਤੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਂ ਵਰਤਰ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ, ਲਜ੍ਜਾਭਯੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਗਮਨਾਗਮਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਛ ਦਿਵਸਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਤਿਣਾਨਿ ਮਤਾਨਿ, ਜਙ੍ਘਮਗ੍ਗੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਗੁਤ੍ਤਿਲਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਅਰਞ੍ਞੇ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭੋਤਿ , ਏਤਸ੍ਸ ਮਯਾ ਅਵਸ੍ਸਯੇਨ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਕਸ੍ਮਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਕ੍ਕੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਹਂ ਖੋ, ਦੇਵਰਾਜ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਤੋ ਪਰਾਜਯਭਯੇਨ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੬.''ਸਤ੍ਤਤਨ੍ਤਿਂ ਸੁਮਧੁਰਂ, ਰਾਮਣੇਯ੍ਯਂ ਅਵਾਚਯਿਂ।
ਸੋ ਮਂ ਰਙ੍ਗਮ੍ਹਿ ਅਵ੍ਹੇਤਿ, ਸਰਣਂ ਮੇ ਹੋਤਿ ਕੋਸਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਂ, ਦੇਵਰਾਜ, ਮੂਸਿਲਂ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ ਸਤ੍ਤਤਨ੍ਤਿਂ ਸੁਮਧੁਰਂ ਰਾਮਣੇਯ੍ਯਂ ਵੀਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਨਨਨਿਯਾਮੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿਂ, ਸੋ ਮਂ ਇਦਾਨਿ ਰਙ੍ਗਮਣ੍ਡਲੇ ਪਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਕੋਸਿਯਗੋਤ੍ਤ, ਸਰਣਂ ਹੋਹੀਤਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਤਾਣਞ੍ਚ ਲੇਣਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮੭.''ਅਹਂ ਤਂ ਸਰਣਂ ਸਮ੍ਮ, ਅਹਮਾਚਰਿਯਪੂਜਕੋ।
ਨ ਤਂ ਜਯਿਸ੍ਸਤਿ ਸਿਸ੍ਸੋ, ਸਿਸ੍ਸਮਾਚਰਿਯ ਜੇਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹਂ ਤਂ ਸਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਸਰਣਂ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਤਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਪਿਯਵਚਨਮੇਤਂ। **ਸਿਸ੍ਸਮਾਚਰਿਯ, ਜੇਸ੍ਸਸੀ**ਤਿ, ਆਚਰਿਯ, ਤ੍ਵਂ ਵੀਣਂ ਵਾਦਯਮਾਨੋ ਸਿਸ੍ਸਂ ਜਿਨਿਸ੍ਸਸਿ। ਅਪਿਚ ਤ੍ਵਂ ਵੀਣਂ ਵਾਦੇਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਤਨ੍ਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛ ਵਾਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਵੀਣਾਯ ਤੇ ਪਕਤਿਸਦ੍ਦੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਮੂਸਿਲੋਪਿ ਤਨ੍ਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਵੀਣਾਯ ਸਦ੍ਦੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸੋ ਪਰਾਜਯਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਰਾਜਯਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਚਤੁਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਪਞ੍ਚਮਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਤਮਮ੍ਪਿ ਤਨ੍ਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਦਣ੍ਡਕਮੇਵ ਵਾਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਛਿਨ੍ਨਤਨ੍ਤਿਕੋਟੀਹਿ ਸਰੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਂ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਂ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਂ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਠਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਾਸਕਘਟਿਕਾ ਦਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਵੀਣਾਸਦ੍ਦੇਨੇਵ ਪਨ ਸਕਲਨਗਰੇ ਛਾਦਿਤੇ ਇਤੋ ਏਕਂ ਪਾਸਕਘਟਿਕਂ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਥ ਤੇ ਪੁਰਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਅਚ੍ਛਰਾਸਤਾਨਿ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਾਸਂ ਨਚ੍ਚਨਕਾਲੇ ਚ ਦੁਤਿਯਂ ਖਿਪੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਥਾਪਰਾਨਿਪਿ ਤੀਣਿ ਸਤਾਨਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਵ ਵੀਣਾਧੁਰੇ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਤਤਿਯਂ ਖਿਪੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਥਾਪਰਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸਤਾਨਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਰਙ੍ਗਮਣ੍ਡਲੇ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੇ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਗਚ੍ਛ ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਨਾਗਰਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਮਣ੍ਡਪੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਸਹਸ੍ਸਾ ਅਲਙ੍ਕਤਿਤ੍ਥਿਯੋ ਅਮਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋ ਚ ਰਾਜਾਨਂ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ, ਸਬ੍ਬੇ ਨਾਗਰਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ, ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਚਕ੍ਕਾਤਿਚਕ੍ਕੇ ਮਞ੍ਚਾਤਿਮਞ੍ਚੇ ਬਨ੍ਧਿਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਨ੍ਹਾਤਾਨੁਲਿਤ੍ਤੋ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੀਣਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਅਦਿਸ੍ਸਮਾਨਕਾਯੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਯੇਵ ਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਮੂਸਿਲੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ, ਆਦਿਤੋਵ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸਮਸਮਂ ਵਾਦਯਿਂਸੁ। ਮਹਾਜਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਾਦਿਤੇਨ ਤੁਟ੍ਠੋ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਸਾਵੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਏਕਂ ਤਨ੍ਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਨ੍ਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਸਾ ਛਿਨ੍ਨਾਪਿ ਛਿਨ੍ਨਕੋਟਿਯਾ ਸਰਂ ਮੁਞ੍ਚਤੇਵ, ਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਵਿਯ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਮੂਸਿਲੋਪਿ ਤਨ੍ਤਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਤਤੋ ਸਦ੍ਦੋ ਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਛਿਨ੍ਦਿ ...ਪੇ... ਸਤ੍ਤਮਮ੍ਪਿ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਸੁਦ੍ਧਦਣ੍ਡਕਂ ਵਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ ਨਗਰਂ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚੇਵ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚ ਪਵਤ੍ਤਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਾਸਕਂ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿ, ਤੀਣਿ ਅਚ੍ਛਰਾਸਤਾਨਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਦੁਤਿਯੇ ਚ ਤਤਿਯੇ ਚ ਖਿਤ੍ਤੇ ਤੀਣਿ ਤੀਣਿ ਅਚ੍ਛਰਾਸਤਾਨਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਨਚ੍ਚਿਂਸੁ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਰਾਜਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਇਙ੍ਗਿਤਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘ਸਮਕਾਰਂ ਕਰੋਮੀ’ਤਿ ਵਾਯਮਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਂ ਨ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਮੂਸਿਲਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਗਹਿਤੇਹੇਵ ਪਾਸਾਣਦਣ੍ਡਾਦੀਹਿ ਸਂਚੁਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਛਡ੍ਡੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਘਨਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਤਥਾ ਨਾਗਰਾ। ਸਕ੍ਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਤੇ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਂ ਆਜਞ੍ਞਰਥਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਮਾਤਲਿਂ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਂ ਵੇਜਯਨ੍ਤਰਥਵਰਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਦੇਵਲੋਕਂ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥ ਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ‘‘ਕਹਂ ਗਤਾਤ੍ਥ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਾਸਂ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਲਞ੍ਚ ਗੁਣਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੇਸਿ। ਦੇਵਧੀਤਰੋ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਆਚਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ, ਇਧ ਨਂ ਆਨੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਮਾਤਲਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਦੇਵਚ੍ਛਰਾ ਗੁਤ੍ਤਿਲਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ, ਗਚ੍ਛ ਨਂ ਵੇਜਯਨ੍ਤਰਥੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਨੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵਕਞ੍ਞਾ ਕਿਰ ਤੇ, ਆਚਰਿਯ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਸੋਤੁਕਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਮਯਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ ਨਾਮ ਸਿਪ੍ਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਾਮ, ਮੂਲਂ ਲਭਨ੍ਤਾ ਵਾਦੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਵਾਦੇਹਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਮੂਲਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਮੂਲੇਨਤ੍ਥੋ, ਇਮਾ ਪਨ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤੁ, ਏਵਾਹਂ ਵਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ । ਅਥ ਨਂ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਆਹਂਸੁ – ‘‘ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਕਤਂ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਛਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਰੋਹਿ ਆਚਰਿਯਾ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਅਕਾਸਿ, ਤਂ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦੇਵਧੀਤਾਨਂ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਏਕਂ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਏਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਤ੍ਤਮਵਤ੍ਥਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਂ ਉਤ੍ਤਮਵਤ੍ਥਦੇਵਕਞ੍ਞਂ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਕਿਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਨਾਕਾਰੋ ਚ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾ ਚ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਆਗਤਮੇਵ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ –

‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

‘‘ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤੁਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ, ਪਵਰਾ ਹੋਤਿ ਨਰੇਸੁ ਨਾਰੀਸੁ।
ਏਵਂ ਪਿਯਰੂਪਦਾਯਿਕਾ ਮਨਾਪਂ, ਦਿਬ੍ਬਂ ਸਾ ਲਭਤੇ ਉਪੇਚ੍ਚ ਠਾਨਂ॥

‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਪਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਂ, ਅਚ੍ਛਰਾ ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਨੀਹਮਸ੍ਮਿ।
ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸਾਹਂ, ਪਵਰਾ ਪਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਵਿਪਾਕਂ॥

‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

‘‘ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ।
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੩੨੯-੩੩੧, ੩੩੩-੩੩੬)।

ਅਪਰਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੂਜਨਤ੍ਥਾਯ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ‘‘ਚੇਤਿਯੇ ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਂ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਗਨ੍ਧੇ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਮਧੁਰਾਨਿ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਉਚ੍ਛੁਰਸਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਕਸ੍ਸਪਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚੇਤਿਯੇ ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਕੁਲਗੇਹੇ ਵਾਸਂ ਉਪਗਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਅਸ੍ਸੋਸਿ, ਅਪਰਾ ਨਾਵਾਯ ਉਪਕਟ੍ਠਾਯ ਵੇਲਾਯ ਭੁਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਦਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਸਮਾਨਾ ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਵਤ੍ਤਂ ਅਕਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋਪਿ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਸੀਲਵਤੀ ਚ ਅਹੋਸਿ, ਅਪਰਾ ਪਰਗੇਹੇ ਦਾਸੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕੋਧਨਾ ਨਿਮ੍ਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ (ਵਿ॰ ਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੩੨੮-੩੩੬)। ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਗੁਤ੍ਤਿਲਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਆਗਤਾ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਦੇਵਧੀਤਾ ਯਂ ਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਸਬ੍ਬਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਾਪਿਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਗਾਥਾਹਿਯੇਵ ਕਥੇਸੁਂ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਲਾਭਾ ਵਤ ਮੇ, ਸੁਲਦ੍ਧਂ ਵਤ ਮੇ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਲਦ੍ਧਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਅਸ੍ਸੋਸਿਂ। ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਾਨੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ –

‘‘ਸ੍ਵਾਗਤਂ ਵਤ ਮੇ ਅਜ੍ਜ, ਸੁਪ੍ਪਭਾਤਂ ਸੁਹੁਟ੍ਠਿਤਂ।
ਯਂ ਅਦ੍ਦਸਾਮਿ ਦੇਵਤਾਯੋ, ਅਚ੍ਛਰਾਕਾਮਵਣ੍ਣਿਯੋ॥

‘‘ਇਮਾਸਾਹਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਕਾਹਾਮਿ ਕੁਸਲਂ ਬਹੁਂ।
ਦਾਨੇਨ ਸਮਚਰਿਯਾਯ, ਸਂਯਮੇਨ ਦਮੇਨ ਚ।
ਸ੍ਵਾਹਂ ਤਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਰੇ’’ਤਿ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੬੧੭-੬੧੮)।

ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਦੇਵਰਾਜਾ ਮਾਤਲਿਸਙ੍ਗਾਹਕਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਥੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਟ੍ਠਕਾਰਣਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਉਸ੍ਸਾਹਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਾਤੁਂ ਮਞ੍ਞਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮੂਸਿਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਗੁਤ੍ਤਿਲਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਗੁਤ੍ਤਿਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੪੪] ੪. ਵਿਗਤਿਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਨ ਤਂ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਲਾਯਿਕਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਟਿਵਾਦਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕੋ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਾਦਂ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਨਾਮ ਕਿ''ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਸੋ ਤਂ ਕਥੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਲਾਯਿ। ਨਿਸਿਨ੍ਨਪਰਿਸਾ ''ਏਕਪਦੇਨੇਵ ਵੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਨਿਗ੍ਗਹਿਤੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨਾਹਂ, ਉਪਾਸਕਾ, ਇਦਾਨੇਵੇਤਂ ਏਕਪਦੇਨੇਵ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਿ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਏਕਂ ਨਿਗਮਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗਙ੍ਗਾਨਿਵਤ੍ਤਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਟਿਵਾਦਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਿਗਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਕੋਚਿ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਾਦਂ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਪਰਿਭਾਵਿਤਂ ਗਙ੍ਗਾਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਵਾਦੇਨ ਓਤ੍ਥਰਨ੍ਤੋ ''ਕਾ ਗਙ੍ਗਾ, ਵਾਲੁਕਾ ਗਙ੍ਗਾ, ਉਦਕਂ ਗਙ੍ਗਾ, ਓਰਿਮਤੀਰਂ ਗਙ੍ਗਾ, ਪਾਰਿਮਤੀਰਂ ਗਙ੍ਗਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਤ੍ਵਂ ਪਨ, ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਵਾਲੁਕਂ ਓਰਿਮਤੀਰਂ ਪਾਰਿਮਤੀਰਞ੍ਚ ਕਹਂ ਗਙ੍ਗਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਅਪ੍ਪਟਿਭਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਲਾਯਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਲਾਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੮੮.''ਯਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਨ ਤਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ ਤਂ ਕਿਰਿਚ੍ਛਤਿ।
ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਚਿਰਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਹਿ ਤਂ ਲਚ੍ਛਤਿ ਯਂ ਸ ਇਚ੍ਛਤਿ॥

੧੮੯.''ਯਂ ਲਭਤਿ ਨ ਤੇਨ ਤੁਸ੍ਸਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਲਦ੍ਧਂ ਹੀਲ਼ੇਤਿ।
ਇਚ੍ਛਾ ਹਿ ਅਨਨ੍ਤਗੋਚਰਾ, ਵਿਗਤਿਚ੍ਛਾਨ ਨਮੋ ਕਰੋਮਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਂ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਉਦਕਾਦਿਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਗਙ੍ਗਾਤਿ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ। **ਯਞ੍ਚ ਨ ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯਞ੍ਚ ਉਦਕਾਦਿਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਂ ਗਙ੍ਗਂ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਕਿਰਿਚ੍ਛਤਿ। **ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਚਿਰਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਅਹਂ ਏਵਂ ਮਞ੍ਞਾਮਿ – ਅਯਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਏਵਰੂਪਂ ਗਙ੍ਗਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਚਿਰਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾ ਵਾ ਉਦਕਾਦਿਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਂ ਗਙ੍ਗਂ, ਏਵਂ ਰੂਪਾਦਿਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਸਂਸਾਰੇ ਚਿਰਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤਿ। **ਨ ਹਿ ਤਂ ਲਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਚਿਰਂ ਚਰਨ੍ਤੋਪਿ ਯਂ ਤਂ ਏਵਰੂਪਂ ਗਙ੍ਗਂ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਨ ਲਚ੍ਛਤਿ। **ਯਂ ਲਭਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਉਦਕਂ ਵਾ ਰੂਪਾਦਿਂ ਵਾ ਲਭਤਿ, ਤੇਨ ਨ ਤੁਸ੍ਸਤਿ। **ਯਞ੍ਚ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਲਦ੍ਧਂ ਹੀਲ਼ੇਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਲਦ੍ਧੇਨ ਅਤੁਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਯਂ ਯਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਏਤਾਯਾ''ਤਿ ਹੀਲ਼ੇਤਿ ਅਵਮਞ੍ਞਤਿ। **ਇਚ੍ਛਾ ਹਿ ਅਨਨ੍ਤਗੋਚਰਾ**ਤਿ ਲਦ੍ਧਂ ਹੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਇਚ੍ਛਨਤੋ ਅਯਂ ਇਚ੍ਛਾ ਨਾਮ ਤਣ੍ਹਾ ਅਨਨ੍ਤਗੋਚਰਾ। **ਵਿਗਤਿਚ੍ਛਾਨ ਨਮੋ ਕਰੋਮਸੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਯੇ ਵਿਗਤਿਚ੍ਛਾ ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ, ਤੇਸਂ ਮਯਂ ਨਮਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰੋਮਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਏਤਰਹਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਗਤਿਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੪੫] ੫. ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਲੋ ਘਸਤਿ ਭੂਤਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੁਭਗਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਗੂ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਮਾਨਮਦਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਤੀਣੇਵ ਪਿਟਕਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਤਾਨਿ ਜਾਨਾਮ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਿਂ ਤਸ੍ਸ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਨਾਨਾਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪਟਿਪਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸੁ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਅਟ੍ਠਹਿ ਭੂਮੀਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਕਥੇਸਿ, ਤੇ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸੁਂ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਮਯਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦਿਸਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਮਾਨਂ ਕਰੋਮ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਾਮ, ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਸਦਿਸੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਹਤਮਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਟਦਾਠਾ ਵਿਯ ਸਪ੍ਪਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਾ ਜਾਤਾ। ਸਤ੍ਥਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵੇਸਾਲਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੋਤਮਕਚੇਤਿਯੇ ਗੋਤਮਕਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕਥੇਸਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁ ਕਮ੍ਪਿ, ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਨ ਸਤ੍ਥਰਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇਯੇਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਆਨੁਭਾਵੋ, ਤੇ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਤਥਾ ਮਾਨਮਦਮਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਦੇਸਨਾਯ ਨਿਹਤਮਾਨਾ ਕਤਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹਂ ਇਮੇ ਏਵਂ ਮਾਨਪਗ੍ਗਹਿਤਸਿਰੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੇ ਨਿਹਤਮਾਨੇ ਅਕਾਸਿਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਗੂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਸਿ। ਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾਪਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਸਿਪ੍ਪਾ ਸਿਪ੍ਪੇ ਅਨੁਯੋਗਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਯਤ੍ਤਕਂ ਮਯਂ ਜਾਨਾਮ, ਆਚਰਿਯੋਪਿ ਤਤ੍ਤਕਮੇਵ, ਵਿਸੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਵਤ੍ਤਪਟਿਵਤ੍ਤਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਚਰਿਯੇ ਬਦਰਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਤਂ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮਾ ਬਦਰਿਰੁਕ੍ਖਂ ਨਖੇਨ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ''ਨਿਸ੍ਸਾਰੋਵਾਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਮ੍ਭਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ''ਏਕਂ ਵੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ''ਵਦੇਥ, ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੦.''ਕਾਲੋ ਘਸਤਿ ਭੂਤਾਨਿ, ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਸਹਤ੍ਤਨਾ।
ਯੋ ਚ ਕਾਲਘਸੋ ਭੂਤੋ, ਸ ਭੂਤਪਚਨਿਂ ਪਚੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲੋ**ਤਿ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਕਾਲੋਪਿ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਕਾਲੋਪੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿ। **ਭੂਤਾਨੀ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਧਿਵਚਨਮੇਤਂ, ਨ ਕਾਲੋ ਭੂਤਾਨਂ ਚਮ੍ਮਮਂਸਾਦੀਨਿ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਨੇਸਂ ਆਯੁਵਣ੍ਣਬਲਾਨਿ ਖੇਪੇਨ੍ਤੋ ਯੋਬ੍ਬਞ੍ਞਂ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਆਰੋਗ੍ਯਂ ਵਿਨਾਸੇਨ੍ਤੋ ਘਸਤਿ ਖਾਦਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਵਂ ਘਸਨ੍ਤੋ ਚ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਜ੍ਜੇਤਿ, **ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਘਸਤਿ**। ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਭੂਤਾਨੇਵ, ਅਪਿਚ ਖੋ **ਸਹਤ੍ਤਨਾ** ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਘਸਤਿ, ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਕਾਲੋ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਕਾਲਂ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਕਾਲਾਦੀਸੁ। **ਯੋ ਚ ਕਾਲਘਸੋ ਭੂਤੋ**ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਸੋ ਹਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਨ ਆਯਤਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾਲਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ''ਕਾਲਘਸੋ ਭੂਤੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸ ਭੂਤਪਚਨਿਂ ਪਚੀ**ਤਿ ਸੋ ਯਾਯਂ ਤਣ੍ਹਾ ਅਪਾਯੇਸੁ ਭੂਤੇ ਪਚਤਿ, ਤਂ ਞਾਣਗ੍ਗਿਨਾ ਪਚਿ ਦਹਿ ਭਸ੍ਮਮਕਾਸਿ, ਤੇਨ ''ਭੂਤਪਚਨਿਂ ਪਚੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ''ਪਜਨਿ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਜਨਿਕਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਕਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵੇਸੁ ਏਕੋਪਿ ਜਾਨਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਅਥ ਨੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ 'ਅਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ਤੀਸੁ ਵੇਦੇਸੁ ਅਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਅਕਤ੍ਥ, ਤੁਮ੍ਹੇ 'ਯਮਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਜਾਨਾਮਾ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਮਂ ਬਦਰਿਰੁਕ੍ਖਸਦਿਸਂ ਕਰੋਥ, ਮਮ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਞ੍ਞਾਤਸ੍ਸ ਬਹੁਨੋ ਜਾਨਨਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਥ, ਗਚ੍ਛਥ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਕਾਲਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਕਾਲੇਨ ਇਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਚਿਨ੍ਤੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇ

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾਪਿ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਨੇਵ ਅਨ੍ਤੰ, ਨ ਕੋਟਿੰ ਪਸ੍ਸਿੰਸੁ। ਤੇ ਸਤ੍ਤਮਦਿਵਸੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ, ਭਦ੍ਰਮੁਖਾ, ਜਾਨਿਤ੍ਥ ਪਞ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਜਾਨਾਮਾ''ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਗਰਹਮਾਨੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੧.''ਬਹੂਨਿ ਨਰਸੀਸਾਨਿ, ਲੋਮਸਾਨਿ ਬ੍ਰਹਾਨਿ ਚ।
ਗੀਵਾਸੁ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਾਨਿ, ਕੋਚਿਦੇਵੇਤ੍ਥ ਕਣ੍ਣਵਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਬਹੂਨਿ ਨਰਾਨੰ ਸੀਸਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਚ ਤਾਨਿ ਲੋਮਸਾਨਿ, ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਗੀਵਾਸੁਯੇਵ ਠਪਿਤਾਨਿ, ਨ ਤਾਲਫਲੰ ਵਿਯ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹਿਤਾਨਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸੰ ਇਮੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਨਾਨਾਕਰਣੰ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਕੋਚਿਦੇਵ ਕਣ੍ਣਵਾਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਕਣ੍ਣਵਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਵਾ, ਕਣ੍ਣਛਿਦ੍ਦੰ ਪਨ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਮਾਣਵਕੇ ''ਕਣ੍ਣਛਿਦ੍ਦਮਤ੍ਤਮੇਵ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਬਾਲਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਪਞ੍ਞਾ''ਤਿ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤੇ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਅਹੋ ਆਚਰਿਯਾ ਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤਾ''ਤਿ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਹਤਮਾਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਮਾਣਵਕਾ ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੪੬] ੬. ਬਾਲੋਵਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਛੇਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਚਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਸਾਲਿੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੀਹਸੇਨਾਪਤਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਸਰਣੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਮੰਸਕਭਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ। ਨਿਗਣ੍ਠਾ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਤਥਾਗਤੰ ਵਿਹੇਠੇਤੁਕਾਮਾ ''ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਜਾਨੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤੰ ਮੰਸੰ ਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਅਕ੍ਕੋਸਿੰਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ – ''ਆਵੁਸੋ, ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋ 'ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਜਾਨੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤੰ ਮੰਸੰ ਭੁਞ੍ਜਤੀ'ਤਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਰਿਸਾਯ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੋ ਆਹਿਣ੍ਡਤੀ''ਤਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤਮੰਸਖਾਦਨੇਨ ਗਰਹਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਗਰਹਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰੰ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ''ਤਾਪਸੰ ਵਿਹੇਠੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਘਰੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਮੰਸੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮੰ ਮੰਸੰ ਤੁਮ੍ਹੇਯੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਾਣੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤੰ, ਇਦੰ ਅਕੁਸਲੰ ਮਾ ਅਮ੍ਹਾਕਮੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੨.''ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਛੇਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਚ, ਦੇਤਿ ਦਾਨੰ ਅਸਞ੍ਞਤੋ।
ਏਦਿਸੰ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ, ਸ ਪਾਪੇਨ ਉਪਲਿਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ। **ਛੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ। **ਵਧਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ। **ਦੇਤਿ ਦਾਨੰ ਅਸਞ੍ਞਤੋ**ਤਿ ਅਸਞ੍ਞਤੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਏਵੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨੰ ਦੇਤਿ। **ਏਦਿਸੰ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ, ਸ ਪਾਪੇਨ ਉਪਲਿਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਏਦਿਸੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਤਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਸੋ ਸਮਣੋਪਿ ਪਾਪੇਨ ਉਪਲਿਪ੍ਪਤਿ ਸੰਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੩.''ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਮ੍ਪਿ ਚੇ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਦੇਤਿ ਦਾਨਂ ਅਸਞ੍ਞਤੋ।
ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋਪਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਨ ਪਾਪੇਨ ਉਪਲਿਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋਪਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਅਞ੍ਞਂ ਮਂਸਂ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਦਿਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋਪਿ ਪਾਪੇਨ ਨ ਉਪਲਿਪ੍ਪਤੀਤਿ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਨਿਗਣ੍ਠੋ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਬਾਲੋਵਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੪੭] ੭. ਪਾਦਞ੍ਜਲਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਦ੍ਧਾ ਪਾਦਞ੍ਜਲੀ ਸਬ੍ਬੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲਾਲੁਦਾਯੀਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਪਞ੍ਹਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਞ੍ਹਂ ਸੁਣਨ੍ਤਾ ਥੇਰੇ ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ। ਲਾਲੁਦਾਯੀਥੇਰੋ ਪਨ ਪਰਿਸਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਏਤੇ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਂ ਕਿਂ ਜਾਨਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਓਟ੍ਠਂ ਭਞ੍ਜਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਥੇਰਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਪਰਿਸਾ ਭਿਜ੍ਜਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ ਲਾਲੁਦਾਯੀ, ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਓਟ੍ਠਂ ਭਞ੍ਜੀ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਓਟ੍ਠਭਞ੍ਜਨਂ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਞ੍ਞਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਦਞ੍ਜਲੀ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਲਾਲੋ ਦਨ੍ਧਪਰਿਸਕ੍ਕਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਰਾਜਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਤਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਤਂ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਾ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤਂ ਪਾਦਞ੍ਜਲਿਂ ਆਹਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ''ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ ਲਾਲੋ ਦਨ੍ਧਪਰਿਸਕ੍ਕਨੋ, ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਂ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਸਮੀਪੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤਾ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਂਸੁ। ਤੇ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਂ ਸਾਮਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਕੀਦਿਸਂ, ਕੁਮਾਰ, ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਸੋ ਓਟ੍ਠਂ ਭਞ੍ਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਵਤ ਮਞ੍ਞੇ ਕੁਮਾਰੋ, ਅਸਮ੍ਮਾਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਭਾਵੋ ਤੇਨ ਞਾਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੪.''ਅਦ੍ਧਾ ਪਾਦਞ੍ਜਲੀ ਸਬ੍ਬੇ, ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਤਿਰੋਚਤਿ।
ਤਥਾ ਹਿ ਓਟ੍ਠਂ ਭਞ੍ਜਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਨੂਨ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਏਕਂਸੇਨ ਪਾਦਞ੍ਜਲਿਕੁਮਾਰੋ ਸਬ੍ਬੇ ਅਮ੍ਹੇ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਤਿਰੋਚਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਓਟ੍ਠਂ ਭਞ੍ਜਤਿ, ਨੂਨ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਰਣਂ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਤੇ ਅਪਰਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਡ੍ਡਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ੍ਵਾ ''ਕੀਦਿਸਂ, ਦੇਵ, ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ਪੁਨਪਿ ਓਟ੍ਠਮੇਵ ਭਞ੍ਜਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਨ੍ਧਬਾਲਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੫.''ਨਾਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਵਾ, ਅਤ੍ਥਾਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਬੁਜ੍ਝਤਿ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਓਟ੍ਠਨਿਬ੍ਭੋਗਾ, ਨਾਯਂ ਜਾਨਾਤਿ ਕਿਞ੍ਚਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਮਚ੍ਚਾ ਪਾਦਞ੍ਜਲਿਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਲਾਲਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁਂ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਾਦਞ੍ਜਲੀ ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਾਦਞ੍ਜਲਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੪੮] ੮. ਕਿਂਸੁਕੋਪਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਕਿਂਸੁਕੋ ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਿਂਸੁਕੋਪਮਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਥਾਗਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਯਾਚਿਂਸੁ, ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਅਗਮਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਛ ਫਸ੍ਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ, ਏਕੋ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਏਕੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਭੂਤੇ, ਏਕੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ। ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਗਤਵਿਸੇਸਂ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥੇਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ – ''ਇਮੇਸਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਨਾਨਾ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਏਕਂ, ਕਥਂ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕਿਂਸੁਕਦਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕੇਹਿ ਨਾਨਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਾਰਥਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ, ਸਮ੍ਮ, ਕਿਂਸੁਕਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ, ਕਿਂਸੁਕਰੁਕ੍ਖਂ ਨੋ ਦਸ੍ਸੇਹੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਾਰਥਿ ''ਸਾਧੁ, ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਏਕਤੋ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਰਾਜਪੁਤ੍ਤਂ ਤਾਵ ਰਥੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਕਿਂਸੁਕੋ''ਤਿ ਖਾਣੁਕਕਾਲੇ ਕਿਂਸੁਕਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਅਪਰਸ੍ਸ ਬਹਲਪਲਾਸਕਾਲੇ, ਅਪਰਸ੍ਸ ਪੁਪ੍ਫਿਤਕਾਲੇ, ਅਪਰਸ੍ਸ ਫਲਿਤਕਾਲੇ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਭਾਤਰੋ ਏਕਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ''ਕਿਂਸੁਕੋ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸੋ''ਤਿ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਏਕੋ ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਞ੍ਝਾਮਥੁਣੋ''ਤਿ ਆਹ। ਦੁਤਿਯੋ ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿ, ਤਤਿਯੋ ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਮਂਸਪੇਸੀ''ਤਿ, ਚਤੁਤ੍ਥੋ ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਸਿਰੀਸੋ''ਤਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਥਾਯ ਅਪਰਿਤੁਟ੍ਠਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਕਿਂਸੁਕੋ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਿਂ ਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਥਿਤਨੀਹਾਰਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ''ਚਤੂਹਿਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਿਂਸੁਕੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਕੇਵਲਂ ਵੋ ਕਿਂਸੁਕਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਸਾਰਥਿ 'ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਕਿਂਸੁਕੋ ਕੀਦਿਸੋ , ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕੀਦਿਸੋ'ਤਿ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ, ਤੇਨ ਵੋ ਕਙ੍ਖਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੬.''ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਕਿਂਸੁਕੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਕਿਂ ਨ੍ਵੇਤ੍ਥ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਥ।
ਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ, ਸਾਰਥੀ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ, ਸਾਰਥੀ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਵੋ ਕਿਂਸੁਕੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਥ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਥ, ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਕਿਂਸੁਕੋਵੇਸੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਪਨ ਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਾਰਥਿ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤੋ, ਤੇਨ ਵੋ ਕਙ੍ਖਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਾਤਿਕਾ ਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤਤ੍ਤਾ ਕਿਂਸੁਕੇ ਕਙ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੁਂ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮੇ ਕਙ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੭.''ਏਵਂ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਞਾਣੇਹਿ, ਯੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾ ਅਜਾਨਿਤਾ।
ਤੇ ਵੇ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਙ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਕਿਂਸੁਕਸ੍ਮਿਂਵ ਭਾਤਰੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਤੇ ਭਾਤਰੋ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਕਿਂਸੁਕਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਕਙ੍ਖਿਂਸੁ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੇਹਿ ਯੇਸਂ ਸਬ੍ਬੇ ਛਫਸ੍ਸਾਯਤਨਖਨ੍ਧਭੂਤਧਾਤੁਭੇਦਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਜਾਨਿਤਾ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨਧਿਗਤਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ, ਤੇ ਵੇ ਤੇਸੁ ਫਸ੍ਸਾਯਤਨਾਦਿਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਙ੍ਖਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਿਂਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਾਤਰੋਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਿਂਸੁਕੋਪਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੪੯] ੯. ਸਾਲਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਪੁਤ੍ਤਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਮਹਾਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰੇਕਂ ਕੁਮਾਰਕਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ਪੀਲ਼ਂ ਸਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿ। ਥੇਰੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਲਾਪੇਤਿ ''ਕੁਮਾਰ, ਤਵ ਚੀਵਰਂ ਤਵੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਪਤ੍ਤੋਪਿ, ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਤਵੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਹਿ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਨਾਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਪਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਪਬ੍ਬਜਿ । ਅਥ ਨਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਥੇਰੋ ਵਿਹੇਠੇਸਿ। ਸੋ ਪੀਲ਼ਂ ਅਸਹਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਾਰਂ ਯਾਚਨ੍ਤੇਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ''ਤ੍ਵਂ ਨੇਵ ਮਂ ਸਹਸਿ, ਨ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਗਚ੍ਛ ਨ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਸੁਹਦਯੋ ਵਤ ਸੋ ਦਾਰਕੋ ਮਹਾਥੇਰਸ੍ਸ ਆਸਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਨ ਪਬ੍ਬਜੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਸੁਹਦਯੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੁਹਦਯੋਵ, ਏਕਵਾਰਂ ਏਤਸ੍ਸ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਪੁਨ ਉਪਗਚ੍ਛੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਧਞ੍ਞਵਿਕ੍ਕਯੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋ ਏਕਂ ਮਕ੍ਕਟਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਓਸਧਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਪ੍ਪਂ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਉਸ੍ਸਵੇ ਘੁਟ੍ਠੇ ਉਸ੍ਸਵਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮੋ ''ਇਮਂ ਮਾ ਪਮਜ੍ਜੀ''ਤਿ ਤਂ ਮਕ੍ਕਟਂ ਤਸ੍ਸ ਧਞ੍ਞਵਾਣਿਜਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਵਂ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਮਕ੍ਕਟੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਧਞ੍ਞਾਪਣਤੋ ਵੇਗੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਵੇਲ਼ੁਪੇਸਿਕਾਯ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਨ੍ਧਨਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਂ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਪਾਤੇਸਿ। ਸੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਉਲ੍ਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਧੁਰਵਚਨੇਨ ਨਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਉਪਲਾਪੇਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੮.''ਏਕਪੁਤ੍ਤਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਨੋ ਹੇਸ੍ਸਸਿ ਇਸ੍ਸਰੋ ਕੁਲੇ।
ਓਰੋਹ ਦੁਮਸ੍ਮਾ ਸਾਲਕ, ਏਹਿ ਦਾਨਿ ਘਰਕਂ ਵਜੇਮਸੇ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਏਕਪੁਤ੍ਤਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਕੁਲੇ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰੋ, ਏਤਮ੍ਹਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਓਤਰ, ਏਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ। **ਸਾਲਕਾ**ਤਿ ਨਾਮੇਨ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਆਹ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯੯.''ਨਨੁ ਮਂ ਸੁਹਦਯੋਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਯਞ੍ਚ ਮਂ ਹਨਸਿ ਵੇਲ਼ੁਯਟ੍ਠਿਯਾ।
ਪਕ੍ਕਮ੍ਬਵਨੇ ਰਮਾਮਸੇ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਘਰਕਂ ਯਥਾਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਨੁ ਮਂ ਸੁਹਦਯੋਤਿ ਮਞ੍ਞਸੀ**ਤਿ ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ ਮਂ ''ਸੁਹਦਯੋ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ''ਸੁਹਦਯੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਞ੍ਚ ਮਂ ਹਨਸਿ ਵੇਲੁਯਟ੍ਠਿਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਮਂ ਏਵਂ ਅਤਿਮਞ੍ਞਸਿ, ਯਞ੍ਚ ਵੇਲੁਪੇਸਿਕਾਯ ਹਨਸਿ, ਤੇਨਾਹਂ ਨਾਗਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਅਥ ਨਂ ''ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ **ਪਕ੍ਕਮ੍ਬਵਨੇ ਰਮਾਮਸੇ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਘਰਕਂ ਯਥਾਸੁਖ**''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋਪਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੋ ਮਹਾਥੇਰੋ, ਧਞ੍ਞਵਾਣਿਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਲਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੫੦] ੧੦. ਕਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਯਂ ਇਸੀ ਉਪਸਮਸਂਯਮੇ ਰਤੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਹਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਕੁਹਕਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੇ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕੁਹਕਵਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਹਕੋਯੇਵ, ਅਗ੍ਗਿਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੋਹਞ੍ਞਮਕਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਮਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਙ੍ਕੇਨਾਦਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਵਸ੍ਸਾਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਧਾਰੇ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਸੀਤਪੀਲ਼ਿਤੋ ਦਨ੍ਤੇ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਨ੍ਤੇ ਦਾਰੁਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਪੁਤ੍ਤਕੋਪਿਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਪਰਿਮਜ੍ਜਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਏਕਸ੍ਸ ਮਤਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਾਨਿ ਵਕ੍ਕਲਾਨਿ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਚ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮਂ ਅਂਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਜਕਮਣ੍ਡਲੁਂ ਆਦਾਯ ਇਸਿਵੇਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਕੁਹਕਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਾਪਸਕੁਮਾਰਕੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤਾਪਸੋ ਏਕੋ ਸੀਤਪੀਲ਼ਿਤੋ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਇਧ ਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਥ, ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਿਤਰਂ ਆਯਾਚਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੦੦.''ਅਯਂ ਇਸੀ ਉਪਸਮਸਂਯਮੇ ਰਤੋ, ਸ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਸਿਸਿਰਭਯੇਨ ਅਟ੍ਟਿਤੋ।
ਹਨ੍ਦ ਅਯਂ ਪਵਿਸਤੁਮਂ ਅਗਾਰਕਂ, ਵਿਨੇਤੁ ਸੀਤਂ ਦਰਥਞ੍ਚ ਕੇਵਲ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਪਸਮਸਂਯਮੇ ਰਤੋ**ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਕਿਲੇਸਉਪਸਮੇ ਚ ਸੀਲਸਂਯਮੇ ਚ ਰਤੋ। **ਸ ਤਿਟ੍ਠਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਸਿਸਿਰਭਯੇਨਾ**ਤਿ ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਜਨਿਤਸ੍ਸ ਸਿਸਿਰਸ੍ਸ ਭਯੇਨ। **ਅਟ੍ਟਿਤੋ**ਤਿ ਪੀਲ਼ਿਤੋ। **ਪਵਿਸਤੁਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਵਿਸਤੁ ਇਮਂ। **ਕੇਵਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਂ ਅਨਵਸੇਸਂ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਕ੍ਕਟਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੦੧.''ਨਾਯਂ ਇਸੀ ਉਪਸਮਸਂਯਮੇ ਰਤੋ, ਕਪੀ ਅਯਂ ਦੁਮਵਰਸਾਖਗੋਚਰੋ।
ਸੋ ਦੂਸਕੋ ਰੋਸਕੋ ਚਾਪਿ ਜਮ੍ਮੋ, ਸਚੇ ਵਜੇਮਮ੍ਪਿ ਦੂਸੇਯ੍ਯਗਾਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਮਵਰਸਾਖਗੋਚਰੋ**ਤਿ ਦੁਮਵਰਾਨਂ ਸਾਖਗੋਚਰੋ। **ਸੋ ਦੂਸਕੋ ਰੋਸਕੋ ਚਾਪਿ ਜਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਸੋ ਏਵਂ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਦੂਸਨਤੋ ਦੂਸਕੋ, ਘਟ੍ਟਨਤਾਯ ਰੋਸਕੋ, ਲਾਮਕਭਾਵੇਨ ਜਮ੍ਮੋ। **ਸਚੇ ਵਜੇ**ਤਿ ਯਦਿ ਇਮਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਵਜੇ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਸਬ੍ਬਂ

ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਰਣੇਨ ਚ ਅਗ੍ਗਿਦਾਨੇਨ ਚ ਦੂਸੇਯਜਾਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਮ੍ਮੁਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਨ੍ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਨਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਤਥਾ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੋਵ ਅਹੋਸਿ, ਨ ਪੁਨ ਤਂ ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਸੋਪਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੋਰਾਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯਪੇਸ ਕੁਹਕੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਕੇਚਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ। ‘‘ਤਦਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਪਿਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਪਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲਵਗ੍ਗੋ ਦਸਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਸਬ੍ਬਦਾਠੀ ਚ ਸੁਨਖੋ, ਗੁਤ੍ਤਿਲੋ ਵਿਗਤਿਚ੍ਛਾ ਚ।
ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਂ ਬਾਲੋਵਾਦਂ, ਪਾਦਞ੍ਜਲਿ ਕਿਂ ਸੁਕੋਪਮਂ।
ਸਾਲਕਂ ਕਪਿ ਤੇ ਦਸ॥

ਅਥ ਵਗ੍ਗੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਦਲ੍ਹਵਗ੍ਗੋ ਚ ਸਨ੍ਥਵੋ, ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਾਸਦਿਸੋ।
ਰੂਹਕੋ ਦਲ੍ਹਵਗ੍ਗੋ ਚ, ਬੀਰਣਥਮ੍ਭਕਾਸਾਵੋ।
ਉਪਾਹਨੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਚ, ਦਸਵਗ੍ਗਾ ਦੁਕੇ ਸਿਯੁਂ॥

ਦੁਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਤਿਕਨਿਪਾਤੋ

੧. ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਵਗ੍ਗੋ

[੨੫੧] ੧. ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗਧੋਤੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਨਗਰਵਾਸੀ ਕਿਰੇਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਮਰਾਗੋ ਅਨਭਿਰਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਤਮੇਨਂ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਦਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨਭਿਰਤਿਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤੁਕਾਮਭਾਵਮਸ੍ਸ ਞਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਨਾਮ ਕਾਮਰਾਗਾਦਿਕਿਲੇਸਪੀਲ਼ਿਤਾਨਂ ਕਿਲੇਸੇ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਦੇਤਿ, ਏਹਿ ਤਂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਦਾਯ ਅਗਮਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਚ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਕਞ੍ਞੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਝਾਨਬਲੇਨ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਕਿਲੇਸਾਨਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਸਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੁਂ, ਤਾਦਿਸਂ ਤੁਚ੍ਛਪੁਗ੍ਗਲਂ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਨ ਸਂਕਿਲੇਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸਂਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਮਯਸਸਮਙ੍ਗਿਨੋਪਿ ਆਯਸਕ੍ਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਪਗੇਵ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ। ਸਿਨੇਰੁਕਮ੍ਪਨਕਵਾਤੋ ਪੁਰਾਣਪਣ੍ਣਕਸਟਂ ਕਿਂ ਨ ਕਮ੍ਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਬੋਧਿਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਨਕਸਤ੍ਤਂ ਅਯਂ ਕਿਲੇਸੋ ਆਲੋਲ਼ੇਸਿ, ਤਾਦਿਸਂ ਕਿਂ ਨ ਆਲੋਲ਼ੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਦਾਰਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਤੇਸਂ ਮਤਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਹਿਰਞ੍ਞੋਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਇਦਂ ਧਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਯੇਹਿ ਪਨੇਤਂ ਸਮ੍ਭਤਂ, ਤੇ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਾ ਸੇਦਾ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ। ਸੋ ਘਰਾਵਾਸੇ ਚਿਰਂ ਵਸਨ੍ਤੋ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਂ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਰਮਣੀਯੇ ਪਦੇਸੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਞ੍ਛਾਚਰਿਯਾਯ ਵਨਮੂਲਫਲਾਦੀਹਿ ਯਾਪੇਨ੍ਤੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਚਿਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਂ ਉਪਸੇਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਸਰੀਰਞ੍ਚੇਵ ਥਿਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਜਙ੍ਘਵਿਹਾਰੋ ਚ ਕਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯੇ ਚ ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪਂ, ਏਤ੍ਥ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੇ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਰਤ੍ਤਿਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਕਤਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇ ਜਟਾਜਿਨਵਕ੍ਕਲਾਨਿ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਆਦਾਯ ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਸਨ੍ਤਮਾਨਸੋ ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਯੁਗਮਤ੍ਤਦਸ੍ਸਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੂਪਸਿਰਿਯਾ ਲੋਕਸ੍ਸ ਲੋਚਨਾਨਿ ਆਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਰਾਜਾ ਮਹਾਤਲੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਵਾਤਪਾਨਨ੍ਤਰੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਰਿਯਾਪਥਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਸਨ੍ਤਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਤੇਨ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਤਂ ਤਾਪਸਂ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਅਮ੍ਹੇ ਰਾਜਾ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾਵਾਹਂ ਆਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਾਵ ਇਧੇਵ ਹੋਥਾ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕੁਲੂਪਕਤਾਪਸੋ

ਨਤ੍ਥਿ, ਗਚ੍ਛ, ਨੰ ਆਨੇਹੀ’’ਤਿ ਸਯਮ੍ਪਿ ਵਾਤਪਾਨੇਨ ਹਤ੍ਥੰ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ‘‘ਇਤੋ ਏਥ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲੰ ਅਭਿਰੁਹਿ।

ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤੇਹਿ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਭਤ੍ਤੇਹਿ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣੇਨ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਤ੍ਥਵਾਸਿਕਾ , ਕੁਤੋ ਆਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਹਿਮਵਨ੍ਤਵਾਸਿਕਾ ਮਯੰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਆਗਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਨ ‘‘ਕਿੰਕਾਰਣਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਸ੍ਸਾਰਤ੍ਤਕਾਲੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨਿਬਦ੍ਧਵਾਸੋ ਨਾਮ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਥ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਚ ਚਤੂਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਨ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਥ, ਅਹਞ੍ਚ ਸਗ੍ਗਸੰਵਤ੍ਤਨਿਕੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਾਨਿਪਿ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਖੇਨ ਵਸਥ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸੰਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਕੁਪਿਤੋ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਦੇਵਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਤਯਾ ਨਗਰੇ ਓਹੀਯਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਥੇਥ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸੀਲਵਨ੍ਤੰ ਤਾਪਸੰ, ਭਦ੍ਦੇ’’ਤਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਨਾਹੰ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਮਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨੰ ਮਮ ਭਾਰੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕਾ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਦੇਵੀਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਤਥੇਵ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਗਤਕਾਲੇ ਨਿਬਦ੍ਧਵੇਲਾਯੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਤਾਯ ਵੇਲਾਯ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਰੋਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਅਤਿਚਿਰਾਯਨ੍ਤੇ ਦੇਵੀ ਸਬ੍ਬੰ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯੰ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨੀਚਮਞ੍ਚਕੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੰ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਮਟ੍ਠਸਾਟਕੰ ਸਿਥਿਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਵੇਲੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨੰ ਆਦਾਯ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਾਤਪਾਨਦ੍ਵਾਰੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਕ੍ਕਲਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਹਸਾ ਉਟ੍ਠਹਮਾਨਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਸਰੀਰਾ ਮਟ੍ਠਸਾਟਕੋ ਭਸ੍ਸਿਤ੍ਥ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਿਸਭਾਗਾਰਮ੍ਮਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਭਵਸੇਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਝਾਨਬਲੇਨ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਪਿ ਕਿਲੇਸੋ ਕਰਣ੍ਡਕੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਆਸੀਵਿਸੋ ਵਿਯ ਫਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਿ, ਖੀਰਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਾਸਿਯਾ ਆਕੋਟਿਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਕਿਲੇਸੁਪ੍ਪਾਦਨੇਨ ਸਹੇਵ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਪਰਿਹਾਯਿਂਸੁ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ, ਸਯੰ ਪਕ੍ਖਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕਾਕੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਾਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ , ਨਿਸੀਦਾਪਿਯਮਾਨੋਪਿ ਨ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਦੇਵੀ ਸਬ੍ਬੰ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯੰ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨੇਯੇਵ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਯਥਾ ਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਂ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਗਨ੍ਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਭਤ੍ਤੰ ਪਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਿਸ੍ਸੇਣਿਯਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਦੇਵੀਪਿ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਤੰ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਸੋ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੰ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਕੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵਿਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਹਤ੍ਥਸੋਭਾ ਪਾਦਸੋਭਾ, ਏਵਰੂਪੰ ਕਟਿਪਰਿਯੋਸਾਨੰ, ਏਵਰੂਪੰ ਊਰੁਲਕ੍ਖਣ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਭਤ੍ਤੰ ਪੂਤਿਕੰ ਅਹੋਸਿ ਨੀਲਮਕ੍ਖਿਕਾਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ।

ਅਥ ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਨਗਰੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੰ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਲਾਪੰ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਪਵਿਟ੍ਠੋ ਤੰ ਨਿਪਨ੍ਨਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕੇਨਚਿ ਅਫਾਸੁਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਪੂਤਿਭਤ੍ਤੰ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਕਿਂ ਤੇ ਅਫਾਸੁਕ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਵਿਦ੍ਧੋਸ੍ਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਮਮ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਮਯਿ ਓਕਾਸੰ ਅਲਭਨ੍ਤੇਹਿ ‘ਮਮਾਯਨਟ੍ਠਾਨਮਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਸ ਵਿਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਸਰੀਰੰ

ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਵਿਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਤ੍ਥ ਵਿਦ੍ਧੋਸਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਨਾਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਿਦ੍ਧੋ, ਅਹਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਹਦਯੇ ਵਿਜ੍ਝਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧. ''ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗਧੋਤੇਨ, ਵਿਤਕ੍ਕਨਿਸਿਤੇਨ ਚ।
ਨਾਲਙ੍ਕਤੇਨ ਭਦ੍ਰੇਨ, ਉਸੁਕਾਰਾਕਤੇਨ ਚ॥

੨. ''ਨ ਕਣ੍ਣਾਯਤਮੁਤ੍ਤੇਨ, ਨਾਪਿ ਮੋਰੂਪਸੇਵਿਨਾ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਹਦਯੇ ਵਿਦ੍ਧੋ, ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਪਰਿਦਾਹਿਨਾ॥

੩. ''ਆਵੇਧਞ੍ਚ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਤੋ ਰੁਹਿਰਮਸ੍ਸਵੇ।
ਯਾਵ ਅਯੋਨਿਸੋ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਸਯਂ ਮੇ ਦੁਕ੍ਖਮਾਭਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗਧੋਤੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਰਾਗਧੋਤੇਨ। **ਵਿਤਕ੍ਕਨਿਸਿਤੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਰਾਗੋਦਕੇਨ ਵਿਤਕ੍ਕਪਾਸਾਣੇ ਨਿਸਿਤੇਨ। **ਨਾਲਙ੍ਕਤੇਨ ਭਦ੍ਰੇਨਾ**ਤਿ ਨੇਵ ਅਲਙ੍ਕਤੇਨ ਭਦ੍ਰੇਨ, ਅਨਲਙ੍ਕਤੇਨ ਬੀਭਚ੍ਛੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਸੁਕਾਰਾਕਤੇਨ ਚਾ**ਤਿ ਉਸੁਕਾਰੇਹਿਪਿ ਅਕਤੇਨ। **ਨ ਕਣ੍ਣਾਯਤਮੁਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਯਾਵ ਦਕ੍ਖਿਣਕਣ੍ਣਚੂਲਕਂ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਮੁਤ੍ਤਕੇਨ। **ਨਾਪਿ ਮੋਰੂਪਸੇਵਿਨਾ**ਤਿ ਮੋਰਪਤ੍ਤਗਿਜ੍ਝਪਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਅਕਤੂਪਸੇਵਨੇਨ। **ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਹਦਯੇ ਵਿਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਿਲੇਸਕਣ੍ਡੇਨਾਹਂ ਹਦਯੇ ਵਿਦ੍ਧੋ ਅਮ੍ਹਿ। **ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਪਰਿਦਾਹਿਨਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਪਰਿਦਹਨਸਮਤ੍ਥੇਨ। ਮਹਾਰਾਜ, ਤੇਨ ਹਿ ਕਿਲੇਸਕਣ੍ਡੇਨ ਹਦਯੇ ਵਿਦ੍ਧਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਮ ਅਗ੍ਗਿ ਪਦਿਤ੍ਤਾਨਿਵ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਡਯ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਆਵੇਧਞ੍ਚ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਿਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨੇ ਵਣਞ੍ਚ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। **ਯਤੋ ਰੁਹਿਰਮਸ੍ਸਵੇ**ਤਿ ਯਤੋ ਮੇ ਆਵੇਧਤੋ ਲੋਹਿਤਂ ਪਗ੍ਘਰੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਾਵ ਅਯੋਨਿਸੋ ਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਯਾਵਾ**ਤਿ ਦਲ੍ਹਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਅਤਿਵਿਯ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਯੋਨਿਸੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਡ੍ਢਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਯਂ ਮੇ ਦੁਕ੍ਖਮਾਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਮਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਆਨੀਤਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਹਿ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਤੋ ਬਹਿ ਕਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਟ੍ਠਂ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਰਾਜਾਨਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋਪਿ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯਾ ਇਧ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਏਵਰੂਪੋ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰੋ ਪਤ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਧ ਵਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਯਾਚਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ। ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੫੨] ੨. ਤਿਲਮੁਟ੍ਠਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਮੇ ਤਂ ਮਨਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੋਧਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕੋਧਨੋ ਅਹੋਸਿ ਉਪਾਯਾਸਬਹੁਲੋ, ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਕੁਪ੍ਪਿ ਅਭਿਸਜ੍ਜਿ, ਕੋਪਞ੍ਚ ਦੋਸਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯਞ੍ਚ ਪਾਤ੍ਵਾਕਾਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਧਨੋ ਉਪਾਯਾਸਬਹੁਲੋ ਉਦ੍ਧਨੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਲੋਣਂ

ਵਿਯ ਤਟਤਟਾਯਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਕ੍ਕੋਧਨੇ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਮਾਨੋ ਕੋਧਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕੋਧਨੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਯਂ ਕੋਧਨੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤੇ ''ਏਵਂ ਏਤੇ ਨਿਹਤਮਾਨਦਪ੍ਪਾ ਸੀਤੁਣ੍ਹਕ੍ਖਮਾ ਲੋਕਚਾਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਚ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰੇ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਆਚਰਿਯੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਪਿ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਦੂਰੇ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਰਾਜਾ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਪਟਲਿਕਉਪਾਹਨਾ ਚ ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਤ੍ਤਞ੍ਚ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੇ ਮਾਣਵਕਾਨਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਵਾਚੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ ਆਚਰਿਯਂ ਅਦ੍ਦਸ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਪਾਹਨਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕਿਲਨ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਸਙ੍ਗਹਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਭੁਤ੍ਤਭੋਜਨੋ ਥੋਕਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ''ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ? ''ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ''ਤਿ। ''ਕੇਨਤ੍ਥੇਨਾਗਤੋਸੀ''ਤਿ? ''ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਤੇ ਆਚਰਿਯਭਾਗੋ ਆਭਤੋ, ਉਦਾਹੁ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਹੋਤੁਕਾਮੋਸੀ''ਤਿ? ਸੋ ''ਆਚਰਿਯਭਾਗੋ ਮੇ ਆਭਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿ।

ਧਮ੍ਮਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਦਿਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਆਚਰਿਯਭਾਗਦਾਯਕਾ ਗੇਹੇ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਮੇਵ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਆਚਰਿਯੋ ਸਲ੍ਲਹੁਕੇਨ ਸੁਭਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਕੁਮਾਰੋਪਿ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥੇਕਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਿਲਾਨਿ ਸੇਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਸੇਤਤਿਲੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਤਿਲਮੁਟ੍ਠਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ, ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ''ਤਣ੍ਹਾਲੁਕੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇਪਿ ਤਾਯ ਵੇਲਾਯ ਤਥੇਵ ਅਕਾਸਿ, ਸਾਪਿ ਨਂ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਇਤਰੋ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇਪਿ ਤਥੇਵਾਕਾਸਿ, ਤਦਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ''ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਹਿ ਮਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਕਨ੍ਦਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਏਤਂ , ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਾਮਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਤੇ ਮਯਾ ਕਤਾਨਂ ਸੇਤਤਿਲਾਨਂ ਅਜ੍ਜੇਕਂ ਮੁਟ੍ਠਿਂ ਖਾਦਿ, ਹਿਯ੍ਯੋ ਏਕਂ, ਪਰੇ ਏਕਂ, ਨਨੁ ਏਵਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਸਬ੍ਬਂ ਨਾਸੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਮਾ ਰੋਦਿ, ਮੂਲਂ ਤੇ ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਨ ਮੇ, ਸਾਮਿ, ਮੂਲੇਨਤ੍ਥੋ, ਯਥਾ ਪਨੇਸ ਕੁਮਾਰੋ ਪੁਨ ਏਵਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤਥਾ ਤਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਪਸ੍ਸ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮਾਣਵੇਹਿ ਤਂ ਕੁਮਾਰਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਪੇਸਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਮਾ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਹਰਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਯਾਵ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸੋਪਿਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕਿਤਭਾਵਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਸਿਪ੍ਪਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਨੁਯੋਗਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਰਾਪੇਤਬ੍ਬੋ ਏਸ ਮਯਾ''ਤਿ ਤੇਨ ਕਤਦੋਸਂ ਹਦਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਯਦਾਹਂ, ਆਚਰਿਯ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਦਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਸਸਿਨੇਹੋ ਵਿਯ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਜੀਵਮਾਨੇਨ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਜੀਵਮਾਨੋਵਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਸਿਰਿਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਰਜ੍ਜਸਿਰਿਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨੋ ਆਚਰਿਯੇਨ ਕਤਦੋਸਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕੋਧੋ ''ਮਾਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਤਰੁਣਕਾਲੇ ਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਮਜ੍ਝਿਮਵਯਕਾਲੇ ''ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਚਰਿਯੋ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਕੋਧਂ

ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ, ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਮੇ ਆਚਰਿਯੇਨ ਪਹਟਟ੍ਠਾਨੰ ਰੁਜ੍ਜਤਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਨਲਾਟੇਨ ਮਚ੍ਚੁੰ ਆਦਾਯ ‘ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਆਗਤੋ, ਅਜ੍ਜਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੪. ‘‘ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਮੇ ਤੰ ਮਨਸਿ, ਯੰ ਮੰ ਤ੍ਵੰ ਤਿਲਮੁਟ੍ਠਿਯਾ।
ਬਾਹਾਯ ਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਲਟ੍ਠਿਯਾ ਅਨੁਤਾਲ਼ਯਿ॥

੫. ‘‘ਨਨੁ ਜੀਵਿਤੇ ਨ ਰਮਸਿ, ਯੇਨਾਸਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਗਤੋ।
ਯੰ ਮੰ ਬਾਹਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਨੁਤਾਲ਼ਯੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੰ ਮੰ ਬਾਹਾਯ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਦੇਸੁ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ ਅਨੁਤਾਲ਼ਨਗਹਣਾਪੇਕ੍ਖੰ। ਯੰ ਮੰ ਤ੍ਵੰ ਤਿਲਮੁਟ੍ਠਿਯਾ ਕਾਰਣਾ ਅਨੁਤਾਲ਼ਯਿ, ਅਨੁਤਾਲ਼ੇਨ੍ਤੋ ਚ ਮੰ ਬਾਹਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤਾਲ਼ਯਿ, ਤੰ ਅਨੁਤਾਲ਼ਨੰ ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਮੇ ਮਨਸੀਤਿ ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਨੁ ਜੀਵਿਤੇ ਨ ਰਮਸੀ**ਤਿ ਮਞ੍ਞੇ ਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਮ੍ਹਿ ਨਾਭਿਰਮਸਿ। **ਯੇਨਾਸਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਗਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਇਧ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਤੋਸਿ। **ਯੰ ਮੰ ਬਾਹਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਯੰ ਮਮ ਬਾਹਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਯੰ ਮੰ ਬਾਹਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਨੁਤਾਲ਼ਯੀ**ਤਿ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਵੇਲੁਲਟ੍ਠਿਯਾ ਤਾਲ਼ੇਸਿ, ਅਜ੍ਜ ਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਫਲੰ ਵਿਨ੍ਦਾਹੀਤਿ ਨੰ ਮਰਣੇਨ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬. ‘‘ਅਰਿਯੋ ਅਨਰਿਯੰ ਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤੰ, ਯੋ ਦਣ੍ਡੇਨ ਨਿਸੇਧਤਿ।
ਸਾਸਨੰ ਤੰ ਨ ਤੰ ਵੇਰੰ, ਇਤਿ ਨੰ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵਿਦੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਰਿਯੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਾਧਿਵਚਨਮੇਤੰ। ਸੋ ਪਨ ਅਰਿਯੋ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਹੋਤਿ ਆਚਾਰਅਰਿਯੋ ਦਸ੍ਸਨਅਰਿਯੋ ਲਿਙ੍ਗਅਰਿਯੋ ਪਟਿਵੇਧਅਰਿਯੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੋ ਵਾ, ਅਰਿਯਾਚਾਰੇ ਠਿਤੋ **ਆਚਾਰਅਰਿਯੋ** ਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤੰ –

‘‘ਅਰਿਯਵਤ੍ਤਸਿ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗ, ਯੋ ਪਿਣ੍ਡਮਪਚਾਯਤਿ।
ਚਜਾਮਿ ਤੇ ਤੰ ਭਤ੍ਤਾਰੰ, ਗਚ੍ਛਥੂਭੋ ਯਥਾਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੧੦੬)।

ਰੂਪੇਨ ਪਨ ਇਰਿਯਾਪਥੇਨ ਚ ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਦਸ੍ਸਨੀਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਦਸ੍ਸਨਅਰਿਯੋ ਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤੰ –

‘‘ਅਰਿਯਾਵਕਾਸੋਸਿ ਪਸਨ੍ਨਨੇਤ੍ਤੋ, ਮਞ੍ਞੇ ਭਵੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਕੁਲਮ੍ਹਾ।
ਕਥੰ ਨੁ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਹਾਯ ਭੋਗੇ, ਪਬ੍ਬਜਿ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਘਰਾ ਸਪਞ੍ਞਾ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੧੪੩)।

ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਲਿਙ੍ਗਗ੍ਗਹਣੇਨ ਪਨ ਸਮਣਸਦਿਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋਪਿ ਲਿਙ੍ਗਅਰਿਯੋ ਨਾਮ। ਯੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਛਦਨੰ ਕਤ੍ਵਾਨ ਸੁਬ੍ਬਤਾਨੰ, ਪਕ੍ਖਨ੍ਦੀ ਕੁਲਦੂਸਕੋ ਪਗਬ੍ਭੋ।
ਮਾਯਾਵੀ ਅਸਞ੍ਞਤੋ ਪਲਾਪੋ, ਪਤਿਰੂਪੇਨ ਚਰੰ ਸ ਮਗ੍ਗਦੂਸੀ’’ਤਿ॥

ਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਪਨ ਪਟਿਵੇਧਅਰਿਯਾ ਨਾਮ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ‘‘ਅਰਿਯਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਚਾ’’ਤਿ। ਤੇਸੁ ਇਧ ਆਚਾਰਅਰਿਯੋਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ।

ਅਨਰਿਯਨ੍ਤਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਂ ਪਾਪਧਮ੍ਮਂ। **ਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤ**ਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਕਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧਦੁਸ੍ਸੀਲਜਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਂ, ਏਕਮੇਵ ਵਾ ਏਤਂ ਅਤ੍ਥਪਦਂ, ਅਨਰਿਯਂ ਹੀਨਂ ਲਾਮਕਂ ਪਞ੍ਚਵੇਰਭਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ। **ਯੋ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਦੀਸੁ ਯੋ ਕੋਚਿ। **ਦਣ੍ਡੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਹਰਣਕੇਨ। **ਨਿਸੇਧਤੀ**ਤਿ ''ਮਾ ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੀ''ਤਿ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਨਿਵਾਰੇਤਿ। **ਸਾਸਨਂ ਤਂ ਨ ਤਂ ਵੇਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋ ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਵਾ ਏਵਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੇਧਨਂ ਨਾਮ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਸਾਸਨਂ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿ ਓਵਾਦੋ, ਨ ਵੇਰਂ। **ਇਤਿ ਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵਿਦੂ**ਤਿ ਏਵਮੇਤਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ, ਮਹਾਰਾਜ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਏਵਂ ਜਾਨ, ਨ ਏਵਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਵੇਰਂ ਕਾਤੁਂ ਅਰਹਸਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯਾ ਏਵਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ, ਅਥ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਪੂਵਸਕ੍ਖਲਿਆਦੀਨਿ ਚੇਵ ਫਲਾਫਲਾਦੀਨਿ ਚ ਹਰਨ੍ਤੋ ਚੋਰਕਮ੍ਮੇਸੁ ਪਲੁਦ੍ਧੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਨਪਨ੍ਥਦੂਹਨਗਾਮਘਾਤਕਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾਪਰਾਧਿਕੋ ਚੋਰੋ''ਤਿ ਸਹੋਡ੍ਢਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ''ਗਚ੍ਛਥਸ੍ਸ ਦੋਸਾਨੁਰੂਪਂ ਦਣ੍ਡਂ ਉਪਨੇਥਾ''ਤਿ ਦਣ੍ਡਭਯਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸ, ਕੁਤੋ ਤੇ ਏਵਰੂਪਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਨਨੁ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਦਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਤਯਾ ਲਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਆਚਰਿਯੋ ਰਾਜਾਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ । ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਅਮਚ੍ਚਾਪਿਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਦੇਵ, ਇਦਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਰਾਜਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯਂ ਤੇ, ਆਚਰਿਯ, ਦਮ੍ਮਿ, ਰਜ੍ਜਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਆਹ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਨ ਮੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਰਜ੍ਜੇਨਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਰਾਜਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੋਵਾਦੇ ਠਿਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੋਧਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਬਹੂ ਜਨਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮਿਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ। ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਕੋਧਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਲਮੁਟ੍ਠਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੫੩] ੩. ਮਣਿਕਣ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਮਨ੍ਨਪਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਆਲ਼ਵਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਗ੍ਗਾਲ਼ਵੇ ਚੇਤਿਯੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ **ਕੁਟਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ** (ਪਾਰਾ॰ ੩੪੨) ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਆਲ਼ਵਕਾ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਕੁਟਿਯੋ ਕਾਰਯਮਾਨਾ ਯਾਚਨਬਹੁਲਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਬਹੁਲਾ ਵਿਹਰਿਂਸੁ ''ਪੁਰਿਸਂ ਦੇਥ, ਪੁਰਿਸਤ੍ਥਕਰਂ ਦੇਥਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਯਾਚਨਾਯ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਬ੍ਬਿਜ੍ਜਿਂਸੁਪਿ ਉਤ੍ਤਸਿਂਸੁਪਿ ਪਲਾਯਿਂਸੁਪਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਆਲ਼ਵਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਥੇਰਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਪੁਬ੍ਬਾਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਲ਼ਵੀ ਸੁਲਭਪਿਣ੍ਡਾ, ਇਦਾਨਿ ਕਸ੍ਮਾ ਦੁਲ੍ਲਭਪਿਣ੍ਡਾ ਜਾਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਆਲ਼ਵਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਾਲ਼ਵਚੇਤਿਯੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਲ਼ਵਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਕੁਟਿਯੋ ਕਾਰੇਥਾ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾਚਨਾ ਨਾਮੇਸਾ ਸਤ੍ਤਰਤਨਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇ ਨਾਗਭਵਨੇ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਨਾਗਾਨਮ੍ਪਿ ਅਮਨਾਪਾ, ਪਗੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਯੇਸਂ ਏਕਂ ਕਹਾਪਣਕਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਸਾਣਤੋ ਮਂਸਂ ਉਪ੍ਪਾਟਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਵਿਭਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤੁ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਭਾਤਰੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਜੇਟ੍ਠਸ੍ਸ ਉਪਰਿਗਙ੍ਗਾਯ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਅਹੋਸਿ, ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਧੋਗਙ੍ਗਾਯ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਮਣਿਕਣ੍ਠੋ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਾ ਨਾਗਭਵਨਾ

ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਮਾਣਵਕਵੇਸੇਨ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ, ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਮਣਿਕਣ੍ਠੋ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਕਨਿਟ੍ਠਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਤਾਪਸੇ ਸਿਨੇਹੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਭੋਗੇਹਿ ਤਾਪਸਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਮੁਦ੍ਧਨਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਫਣਂ ਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਿਨੇਹਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਵਿਨਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਾਪਸੋ ਤਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਕਿਸੋ ਅਹੋਸਿ ਲੂਖੋ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੁਪ੍ਪਣ੍ਡੁਕਜਾਤੋ ਧਮਨਿਸਨ੍ਥਤਗਤ੍ਤੋ।

ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ, ਤ੍ਵਂ ਭੋ, ਕਿਸੋ ਲੂਖੋ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੁਪ੍ਪਣ੍ਡੁਕਜਾਤੋ ਧਮਨਿਸਨ੍ਥਤਗਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਪਨ, ਤ੍ਵਂ ਭੋ, ਤਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਨ ਇਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਨ ਇਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੋ ਪਨ ਨਾਗਰਾਜਾ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਕਿਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਣਿਰਤਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਾਗਰਾਜੇ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨਿਸਿਨ੍ਨੇਯੇਵ ‘‘ਮਣਿਂ ਮੇ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਯਾਚ, ਏਵਂ ਸੋ ਨਾਗੋ ਤਂ ਭੋਗੇਹਿ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਸ੍ਸਮਪਦਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਮੇਵ ਨਂ ਯਾਚੇਯਜਾਸਿ, ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਦਕਾ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨ੍ਤਮੇਵ ਨਂ ਯਾਚੇਯਜਾਸਿ, ਏਵਂ ਸੋ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੁਨ ਨ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਤਾਪਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਾਗਰਾਜਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਠਿਤਮਤ੍ਤਮੇਵ ‘‘ਏਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਮਣਿਂ ਮੇ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਯਾਚਿ, ਸੋ ਅਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਿ। ਅਥ ਨਂ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਅਸ੍ਸਮਪਦਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਮੇਵ ‘‘ਹਿਯਜੋ ਮੇ ਮਣਿਰਤਨਂ ਨਾਦਾਸਿ, ਅਜ੍ਜ ਦਾਨਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਨਾਗੋ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਅਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਿ। ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਉਦਕਤੋ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨ੍ਤਮੇਵ ਨਂ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਤਤਿਯੋ ਦਿਵਸੋ ਯਾਚਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਦੇਹਿ ਦਾਨਿ ਮੇ ਏਤਂ ਮਣਿਰਤਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਨਾਗਰਾਜਾ ਉਦਕੇ ਠਤ੍ਵਾਵ ਤਾਪਸਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੭. ‘‘ਮਮਨ੍ਨਪਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਮਸ੍ਸ ਮਣਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ।
ਤਂ ਤੇ ਨ ਦਸ੍ਸਂ ਅਤਿਯਾਚਕੋਸਿ, ਨ ਚਾਪਿ ਤੇ ਅਸ੍ਸਮਮਾਗਮਿਸ੍ਸਂ॥

੮. ‘‘ਸੁਸੂ ਯਥਾ ਸਕ੍ਖਰਧੋਤਪਾਣੀ, ਤਾਸੇਸਿਮਂ ਸੇਲਂ ਯਾਚਮਾਨੋ।
ਤਂ ਤੇ ਨ ਦਸ੍ਸਂ ਅਤਿਯਾਚਕੋਸਿ, ਨ ਚਾਪਿ ਤੇ ਅਸ੍ਸਮਮਾਗਮਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਮਨ੍ਨਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦਿਦਿਬ੍ਬਭੋਜਨਂ ਅਟ੍ਠਪਾਨਕਭੇਦਞ੍ਚ ਦਿਬ੍ਬਪਾਨਂ। **ਵਿਪੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁ। **ਉਲ਼ਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਂ ਪਣੀਤਂ। **ਤਂ ਤੇ**ਤਿ ਤਂ ਮਣਿਂ ਤੁਯ੍ਹਂ। **ਅਤਿਯਾਚਕੋਸੀ**ਤਿ ਕਾਲਞ੍ਚ ਪਮਾਣਞ੍ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਤੀਣਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਯਂ ਮਨਾਪਂ ਮਣਿਰਤਨਂ ਯਾਚਮਾਨੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਯਾਚਕੋਸਿ। **ਨ ਚਾਪਿ ਤੇ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਨ ਦਸ੍ਸਂ, ਅਸ੍ਸਮਮ੍ਪਿ ਤੇ ਨਾਗਮਿਸ੍ਸਂ। **ਸੁਸੂ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਯੁਵਾ ਤਰੁਣਮਨੁਸ੍ਸੋ। **ਸਕ੍ਖਰਧੋਤਪਾਣੀ**ਤਿ ਸਕ੍ਖਰਾਯ ਧੋਤਪਾਣਿ, ਤੇਲ਼ੇਨ ਪਾਸਾਣੇ ਧੋਤਅਸਿਹਤ੍ਥੋ। **ਤਾਸੇਸਿਮਂ ਸੇਲਂ ਯਾਚਮਾਨੋ**ਤਿ ਇਮਂ ਮਣਿਂ ਯਾਚਨ੍ਤੋ ਤ੍ਵਂ ਕਞ੍ਚਨਥਰੁਖਗ੍ਗਂ ਅਬ੍ਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੀਸਂ ਤੇ ਛਿਨ੍ਦਾਮੀ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਤਰੁਣਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਮਂ ਤਾਸੇਸਿ।

ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਸੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਉਦਕੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਗਭਵਨਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਪਚ੍ਚਾਗਞ੍ਛਿ। ਅਥ ਸੋ ਤਾਪਸੋ ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨੀਯਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਭਿਯਜੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਕਿਸੋ ਅਹੋਸਿ ਲੂਖੋ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੁਪ੍ਪਣ੍ਡੁਕਜਾਤੋ ਧਮਨਿਸਨ੍ਥਤਗਤ੍ਤੋ। ਅਥ ਜੇਟ੍ਠਤਾਪਸੋ ‘‘ਕਨਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਯਜੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ

ਪਣ੍ਡੁਰੋਗਿਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭੋ, ਤ੍ਵਂ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੀ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨੀਯਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਅਦਸ੍ਸਨੇਨਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਤਾਪਸੋ ਨਾਗਰਾਜਾਨਂ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯. ''ਨ ਤਂ ਯਾਚੇ ਯਸ੍ਸ ਪਿਯਂ ਜਿਗੀਸੇ, ਦੇਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ ਅਤਿਯਾਚਨਾਯ।
ਨਾਗੋ ਮਣਿਂ ਯਾਚਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ, ਅਦਸ੍ਸਨਂਯੇਵ ਤਦਜ੍ਝਗਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਤਂ ਯਾਚੇ**ਤਿ ਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ਨ ਯਾਚੇਯ੍ਯ। **ਯਸ੍ਸ ਪਿਯਂ ਜਿਗੀਸੇ**ਤਿ ਯਂ ਭਣ੍ਡਂ ਅਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਿਯਨ੍ਤਿ ਜਾਨੇਯ੍ਯ। **ਦੇਸ੍ਸੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ। **ਅਤਿਯਾਚਨਾਯਾ**ਤਿ ਪਮਾਣਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਰਭਣ੍ਡਂ ਯਾਚਨ੍ਤੋ ਤਾਯ ਅਤਿਯਾਚਨਾਯ। **ਅਦਸ੍ਸਨਂਯੇਵ ਤਦਜ੍ਝਗਮਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਦਸ੍ਸਨਮੇਵ ਗਤੋਤਿ।

ਏਵਂ ਪਨ ਤਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਸੋਚੀ''ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸ੍ਸਮਮੇਵ ਗਤੋ। ਅਥਾਪਰਭਾਗੇ ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਭਾਤਰੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਵਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਰਤਨਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇ ਨਾਗਭਵਨੇ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਨਾਗਾਨਮ੍ਪਿ ਯਾਚਨਾ ਨਾਮ ਅਮਨਾਪਾ, ਕਿਮਙ੍ਗਂ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਜੇਟ੍ਠੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਣਿਕਣ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੫੪] ੪. ਕੁਣ੍ਡਕਕੁਚ੍ਛਿਸਿਨ੍ਧਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਭੁਤ੍ਵਾ ਤਿਣਪਰਿਘਾਸਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਆਗਨ੍ਤੁਕਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਦਨ੍ਤਿ। ਵਿਹਾਰੇ ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਘੋਸਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਠਪੇਸੁਂ, ਸੋ ਯੇ ਯੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਤਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ।

ਅਥੇਕਾ ਦੁਗ੍ਗਤਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਏਕਮੇਵ ਪਟਿਵੀਸਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨੇਸੁ ਉਸ੍ਸੂਰੇ ਧਮ੍ਮਘੋਸਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਮਯਾ ਸਬ੍ਬੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ, ਤ੍ਵਂ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ''ਏਕਾਯ ਕਿਰ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਬਹੂਨਿ ਸਦ੍ਧਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ। ਤੇਸੁ ਰਾਜਾ ਪਸ੍ਸੇਨਦੀ ਕੋਸਲੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਟਕੇਨ ਚੇਵ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕਾਯ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਤ੍ਤਭਾਜਨਾਨਿ ਪਹਿਣਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਅਯ੍ਯਂ ਪਰਿਵਿਸਮਾਨਾ ਇਮਂ ਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਇਮੇ ਕਹਾਪਣੇ ਵਲ਼ਞ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਪਰਿਵਿਸਤੂ''ਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਰਾਜਾ, ਏਵਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਚੂਲ਼ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਵਿਸਾਖਾ ਚ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾ ਪਹਿਣਿ। ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਪਨ ਕੁਲਾਨਿ ਏਕਸਤਦ੍ਵਿਸਤਾਦਿਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਾਨੁਰੂਪੇਨ ਕਹਾਪਣੇ ਪਹਿਣਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਏਕਾਹੇਨੇਵ ਸਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਂ ਲਭਿ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਯਾਗੁਮੇਵ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਤਖਜ੍ਜਕਮੇਵ ਪਕ੍ਕਭਤ੍ਤਮੇਵ ਚ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਹਲ੍ਲਿਕਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਮਹਲ੍ਲਿਕਗਹਪਤਾਨਿਂ ਦੁਗ੍ਗਤਭਾਵਤੋ ਮੋਚੇਸਿ, ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਮਾਹਾਰਂ ਅਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ

ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਜਾਤੋ, ਨ ਚ ਇਦਾਨੇਵ ਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨੰ ਆਹਾਰੰ ਅਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰਾਪਥੇ ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਉਤ੍ਤਰਾਪਥਜਨਪਦਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਾ ਅਸ੍ਸੇ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ਪਞ੍ਚਅਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ ਨਿਗਮਗਾਮੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਹਾਵਿਭਵੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਨਿਵੇਸਨੰ, ਤੰ ਪਨ ਕੁਲੰ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਗਤੰ, ਏਕਾਵ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਅਵਸਿਟ੍ਠਾ, ਸਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਵੇਸਨੇ ਵਸਤਿ। ਅਥ ਸੋ ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ਤੰ ਨਿਗਮਗਾਮੰ ਪਤ੍ਵਾ ''ਵੇਤਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਵੇਸਨੇ ਨਿਵਾਸੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਪੇਸਿ। ਤੰਦਿਵਸਮੇਵਸ੍ਸ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਜਾਨੀਯਾਵਲਵਾਯ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਬਲੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾਨੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਸ੍ਸੇ ਆਦਾਯ ਪਾਯਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ''ਗੇਹਵੇਤਨੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ, ਅਮ੍ਮ, ਦੇਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤਾਤ, ਵੇਤਨੰ ਮੇ ਦਦਮਾਨੋ ਇਮਮ੍ਪਿ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕੰ ਵੇਤਨਤੋ ਖਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਵਾਣਿਜੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕੇ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸ੍ਸਾਵਨਝਾਮਕਭਤ੍ਤਵਿਘਾਸਤਿਣਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ।

ਅਥਾਪਰਭਾਗੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗੇਹੇ ਨਿਵਾਸੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਕੁਣ੍ਡਕਖਾਦਕਸ੍ਸ ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕਸ੍ਸ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਏਕਅਸ੍ਸੋਪਿ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਲ੍ਲਿਕੰ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਮ੍ਮ, ਕਚ੍ਚਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਗੇਹੇ ਅਸ੍ਸੋ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ । ''ਤਾਤ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਸ੍ਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹੰ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਮਿ, ਸੋ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਕਹੰ ਸੋ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ''ਚਰਿਤੁੰ ਗਤੋ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ''ਕਾਯ ਵੇਲਾਯ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ''ਸਾਯਨ੍ਹੇ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੰ ਪਟਿਮਾਨੇਨ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸੇ ਬਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾਵ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੋਪਿ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲੇਯੇਵ ਆਗਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਣ੍ਡਕਕੁਚ੍ਛਿਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਸਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਸਿਨ੍ਧਵੋ ਅਨਗ੍ਘੋ, ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯ ਮੂਲੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੋਪਿ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਠਿਤੋ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਤੇ ਅਸ੍ਸਾ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿੰਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਅਮ੍ਮ, ਇਮੰ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕੰ ਮੂਲੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਿੰ ਵਦੇਸਿ, ਤਾਤ, ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਏਤੰ ਕਿੰ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਸੀ''ਤਿ? ''ਓਦਨਕਞ੍ਜਿਕਞ੍ਚ ਝਾਮਕਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵਿਘਾਸਤਿਣਞ੍ਚ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਣ੍ਡਕਯਾਗੁਞ੍ਚ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਮਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਅਹੰ ਏਤੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਰਸਭੋਜਨੰ ਭੋਜੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਚੇਲਵਿਤਾਨੰ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਰਣਪਿਟ੍ਠੇ ਠਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਸੁਖੰ ਅਨੁਭਵਤੁ, ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਪਾਦਾਨੰ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਮੁਖਸ੍ਸ ਚ ਮੂਲੰ ਏਕੇਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਛ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕਾਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕੰ ਨਵਵਤ੍ਥੰ ਨਿਵਾਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੂਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਮਯਾ ਪੁਤ੍ਤਪੋਸਾਵਨਿਕੰ ਲਦ੍ਧੰ, ਤ੍ਵੰ, ਤਾਤ, ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ, ਤਦਾ ਸੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਰਸਭੋਜਨੰ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਵੀਮੰਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵ ਨੰ, ਜਾਨਾਤਿ ਨੁ ਖੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੰ, ਉਦਾਹੁ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਦੋਣਿਯੰ ਕੁਣ੍ਡਕਯਾਗੁੰ ਆਕਿਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ''ਨਾਹੰ ਇਮੰ ਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੰ ਯਾਗੁੰ ਪਾਯਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵੀਮੰਸਨਵਸੇਨ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦. ''ਭੁਤ੍ਵਾ ਤਿਣਪਰਿਘਾਸੰ, ਭੁਤ੍ਵਾ ਆਚਾਮਕੁਣ੍ਡਕੰ।

ਏਤੰ ਤੇ ਭੋਜਨੰ ਆਸਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਦਾਨਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੁਤ੍ਵਾ ਤਿਣਪਰਿਘਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍ਵੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯ ਦਿਨ੍ਨੰ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਖਾਦਿਤਾਵਸੇਸੰ ਵਿਘਾਸਤਿਣਸਙ੍ਖਾਤੰ ਪਰਿਘਾਸੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਿਤੋ। **ਭੁਤ੍ਵਾ ਆਚਾਮਕੁਣ੍ਡਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਚਾਮੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਓਦਨਾਵਸੇਸੰ। **ਕੁਣ੍ਡਕ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਣ੍ਡਕਮੇਵ। ਏਤਞ੍ਚ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਿਤੋਸੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਏਤੰ ਤੇ**ਤਿ ਏਤੰ ਤਵ ਪੁਬ੍ਬੇ ਭੋਜਨੰ ਆਸਿ। **ਕਸ੍ਮਾ ਦਾਨਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਸੀ**ਤਿ ਮਯਾਪਿ ਤੇ ਤਮੇਵ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਤ੍ਵੰ ਤੰ ਕਸ੍ਮਾ ਇਦਾਨਿ ਨ ਭੁਞ੍ਜਸੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੋ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੧. ‘‘ਯਤ੍ਥ ਪੋਸੰ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਜਾਤਿਯਾ ਵਿਨਯੇਨ ਵਾ।
ਬਹੁ ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਅਪਿ ਆਚਾਮਕੁਣ੍ਡਕੰ॥

੧੨. ‘‘ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਖੋਮੰ ਪਜਾਨਾਸਿ, ਯਾਦਿਸਾਯੰ ਹਯੁਤ੍ਤਮੋ।
ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਜਾਨਮਾਗਮ੍ਮ, ਨ ਤੇ ਭਕ੍ਖਾਮਿ ਕੁਣ੍ਡਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ। **ਪੋਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤੰ। **ਜਾਤਿਯਾ ਵਿਨਯੇਨ ਵਾ**ਤਿ ‘‘ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਏਸੋ, ਨ ਵਾ, ਆਚਾਰਯੁਤ੍ਤੋ ਵਾ, ਨ ਵਾ’’ਤਿ ਏਵੰ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇ**ਤਿ ਗਰੁਕਾਲਪਨੇਨ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਯਾਦਿਸਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਯਾਦਿਸੋ ਅਯੰ, ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਜਾਨਮਾਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਅਹੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੰ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਜਾਨਨ੍ਤਮੇਵ ਤੰ ਆਗਮ੍ਮ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕੁਣ੍ਡਕੰ ਕਿੰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਨ ਹਿ ਤ੍ਵੰ ਕੁਣ੍ਡਕੰ ਭੋਜਾਪੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਛ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਮੰ ਗਣ੍ਹੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਤੰ ਵੀਮੰਸਨਤ੍ਥਾਯ ਤੰ ਮਯਾ ਕਤੰ, ਮਾ ਕੁਜ੍ਝੀ’’ਤਿ ਤੰ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭੋਜਨੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਰਾਜਙ੍ਗਣੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਸ੍ਸੇ ਪਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਸ੍ਸੇ ਵਿਚਿਤ੍ਤਸਾਣਿੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਤ੍ਥਰਣੰ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਚੇਲਵਿਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕੰ ਠਪੇਸਿ।

ਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਯੰ ਅਸ੍ਸੋ ਕਸ੍ਮਾ ਵਿਸੁੰ ਠਪਿਤੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ , ਅਯੰ ਸਿਨ੍ਧਵੋ ਇਮੇ ਅਸ੍ਸੇ ਵਿਸੁੰ ਅਕਤੋ ਮੋਚੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੋਭਨੋ, ਭੋ, ਸਿਨ੍ਧਵੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿਸ੍ਸ ਜਵੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੰ ਅਸ੍ਸੰ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਸ੍ਸ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਅਸ੍ਸੰ ਪਾਹੇਸਿ। ਸਬ੍ਬੰ ਰਾਜਙ੍ਗਣੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਅਸ੍ਸਪਨ੍ਤੀਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਿਵਾਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਪਸ੍ਸ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕਸ੍ਸ ਵੇਗ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਏਕਪੁਰਿਸੋਪਿ ਨੰ ਨ ਅਦ੍ਦਸ। ਪੁਨ ਰਤ੍ਤਪਟੰ ਉਦਰੇ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਰਤ੍ਤਪਟਮੇਵ ਪਸ੍ਸਿੰਸੁ। ਅਥ ਨੰ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਤਤ੍ਥਸ੍ਸ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਧਾਵਤੋ ਖੁਰਗ੍ਗਾਨਿਪਿ ਨ ਤੇਮਿੰਸੁ। ਪੁਨਵਾਰੰ ਪਦੁਮਿਨਿਪਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪਰਿ ਧਾਵਨ੍ਤੋ ਏਕਪਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਨ ਉਦਕੇ ਓਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਾਣਿੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤਲੰ ਉਪਨਾਮੇਸਿ, ਅਸ੍ਸੋ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦੇ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਆਹ – ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਵੇਗੇ ਦਸ੍ਸਿਯਮਾਨੇ ਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਨਪ੍ਪਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜੰ ਅਦਾਸਿ। ਸਿਨ੍ਧਵਪੋਤਕਮ੍ਪਿ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਅਸ੍ਸੰ ਅਕਾਸਿ।

ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਯੋ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪੋ, ਸਕ੍ਕਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਰਞ੍ਞੋ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਵਾਸਘਰਗਬ੍ਭੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ, ਚਤੁਜਾਤਿਗਨ੍ਧੇਹਿ ਭੂਮਿਲੇਪਨੰ ਅਕੰਸੁ, ਗਨ੍ਧਦਾਮਮਾਲਾਦਾਮਾਨਿ ਓਸਾਰਯਿੰਸੁ, ਉਪਰਿ

ਸੁਵਣ੍ਣਤਾਰਕਖਚਿਤਂ ਚੇਲਵਿਤਾਨਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਚਿਤ੍ਰਸਾਣਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਗਨ੍ਧਤੇਲਪਦੀਪਾ ਝਾਯਿਂਸੁ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਟ੍ਠਾਨੇਪਿਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟਾਹਂ ਠਪਯਿਂਸੁ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਰਾਜਾਰਹਭੋਜਨਮੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਜ੍ਜਂ ਹਤ੍ਥਗਤਮੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਚ ਅਹੇਸੁਂ। ‘‘ਤਦਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਅਯਮੇਵ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਿਨ੍ਧਵੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਣ੍ਡਕਕੁਚ੍ਛਿਸਿਨ੍ਧਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੫੫] ੫. ਸੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਾਵ ਸੋ ਮਤ੍ਤਮਞ੍ਞਾਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਤਿਬਹੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਜੀਰਣੇਨ ਕਾਲਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਏਵਂ ਕਾਲਕਤੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਚ੍ਛਿਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਬਹੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਰਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਕਾਲਕਤੋ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਅਤਿਭੋਜਨਪਚ੍ਚਯੇਨੇਵ ਮਤੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਸੁਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਾਨਂ ਸੁਕਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਸਮੁਦ੍ਦਾਨੁਗਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਬ੍ਬਲਚਕ੍ਖੁਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੁਕਾਨਂ ਕਿਰ ਸੀਘੋ ਵੇਗੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਪਠਮਂ ਚਕ੍ਖੁਮੇਵ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਹੋਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕੁਲਾਵਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗੋਚਰਭੂਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਠਿਤੋ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦੀਪਕਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਮਧੁਰਫਲਂ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਗੋਚਰਵੇਲਾਯ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਮ੍ਬਵਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰਸਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਆਦਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਰਸਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਨਨੁ ਇਮਂ ਅਸੁਕਦੀਪਕੇ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਮ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਤਾਤ, ਏਤਂ ਦੀਪਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਸੁਕਾ ਦੀਘਮਾਯੁਂ ਪਾਲੇਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਾ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਪੁਨ ਤਂ ਦੀਪਕਂ ਅਗਮਾਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿਯੇਵ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬਹੁਂ ਅਮ੍ਬਰਸਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਆਦਾਯ ਸਮੁਦ੍ਦਮਤ੍ਥਕੇਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਤਿਧਾਤਤਾਯ ਕਿਲਨ੍ਤਕਾਯੋ ਨਿਦ੍ਦਾਯਾਭਿਭੂਤੋ, ਸੋ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋਪਿ ਆਗਚ੍ਛਤੇਵ, ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਗਹਿਤਂ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਪਤਿ। ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਆਗਮਨਵੀਥਿਂ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਓਸੀਦਨ੍ਤੋ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇਨੇਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਉਦਕੇ ਪਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕੋ ਮਚ੍ਛੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਗਮਨਵੇਲਾਯ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਯੇਵ ‘‘ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਪਿ ਆਹਾਰਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੩. ‘‘ਯਾਵ ਸੋ ਮਤ੍ਤਮਞ੍ਞਾਸਿ, ਭੋਜਨਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਙ੍ਗਮੋ।
ਤਾਵ ਅਦ੍ਧਾਨਮਾਪਾਦਿ, ਮਾਤਰਞ੍ਚ ਅਪੋਸਯਿ॥

੧੪. ''ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਬਹੁਤਰੰ, ਭੋਜਨੰ ਅਜ੍ਝਵਾਹਰਿ।
ਤਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸੰਸੀਦਿ, ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਹਿ ਸੋ ਅਹੁ॥

੧੫. ''ਤਸ੍ਮਾ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਸਾਧੁ, ਭੋਜਨਸ੍ਮਿੰ ਅਗਿਦ੍ਧਤਾ।
ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਹਿ ਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਚ ਨ ਸੀਦਰੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਵ ਸੋ**ਤਿ ਯਾਵ ਸੋ ਵਿਹਙ੍ਗਮੋ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਮਞ੍ਞਾਸਿ। **ਤਾਵ ਅਦ੍ਧਾਨਮਾਪਾਦੀ**ਤਿ ਤਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਜੀਵਿਤਅਦ੍ਧਾਨੰ ਆਪਾਦਿ, ਆਯੁੰ ਵਿਨ੍ਦਿ। **ਮਾਤਰਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤੰ, ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਅਪੋਸਯੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਤੋ ਚ ਖੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਖੋ ਕਾਲੇ। **ਭੋਜਨੰ ਅਜ੍ਝਵਾਹਰੀ**ਤਿ ਅਮ੍ਬਰਸੰ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ। **ਤਤ੍ਥੇਵ ਸੰਸੀਦੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮੁਦ੍ਦੇਯੇਵ ਓਸੀਦਿ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿ, ਮਚ੍ਛਭੋਜਨਤੰ ਆਪਜ੍ਜਿ।

ਤਸ੍ਮਾ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਸਾਧੂਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਸੁਕੋ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਭੋਜਨਸ੍ਮਿੰ ਅਗਿਦ੍ਧਿਤਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਭਾਵੋ ਸਾਧੁ, ਪਮਾਣਜਾਨਨੰ ਸੁਨ੍ਦਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ''ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਯੋਨਿਸੋ ਆਹਾਰੰ ਆਹਾਰੇਤਿ, ਨੇਵ ਦਵਾਯ ਨ ਮਦਾਯ...ਪੇ॰... ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੋ ਚਾ''ਤਿ।

''ਅਲ੍ਲੰ ਸੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ, ਨ ਬਾਲ੍ਹੰ ਸੁਹਿਤੋ ਸਿਯਾ।
ਊਨੂਦਰੋ ਮਿਤਾਹਾਰੋ, ਸਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ॥

''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਞ੍ਚ ਆਲੋਪੇ, ਅਭੁਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਪਿਵੇ।
ਅਲੰ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰਾਯ, ਪਹਿਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੯੮੨-੯੮੩)।

''ਮਨੁਜਸ੍ਸ ਸਦਾ ਸਤੀਮਤੋ, ਮਤ੍ਤੰ ਜਾਨਤੋ ਲਦ੍ਧਭੋਜਨੇ।
ਤਨੂ ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਵੇਦਨਾ, ਸਣਿਕੰ ਜੀਰਤਿ ਆਯੁੰ ਪਾਲਯ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੨੪) –

ਏਵੰ ਵਣ੍ਣਿਤਾ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾਪਿ ਸਾਧੁ।

''ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਪੁਤ੍ਤਮੰਸੰਵ, ਅਕ੍ਖਸ੍ਸਬ੍ਭਞ੍ਜਨੰ ਯਥਾ।
ਏਵੰ ਆਹਰਿ ਆਹਰੰ, ਯਾਪਨਤ੍ਥਮਮੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੧੯) –

ਏਵੰ ਵਣ੍ਣਿਤਾ ਅਗਿਦ੍ਧਿਤਾਪਿ ਸਾਧੁ। ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਪਨ ''ਅਗਿਦ੍ਧਿਮਾ''ਤਿ ਲਿਖਿਤੰ, ਤਤੋ ਅਯੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾਪਾਠੋਵ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰੋ। **ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਹਿ ਸੀਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਭੋਜਨੇ ਪਮਾਣੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਹਿ ਰਸਤਣ੍ਹਾਵਸੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਸੀਦਨ੍ਤਿ। **ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਚ ਨ ਸੀਦਰੇ**ਤਿ ਯੇ ਪਨ ਭੋਜਨੇ ਪਮਾਣੰ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇਪਿ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇਪਿ ਨ ਸੀਦਨ੍ਤੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਪਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋਪਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋਪਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋਪਿ ਅਹੇਸੁੰ। ''ਤਦਾ ਸੁਕਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਕਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੫੬] ੬. ਜਰੂਦਪਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਜਰੂਦਪਾਨਂ ਖਣਮਾਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੇ ਵਾਣਿਜੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਭਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨਕਾਲੇ ਤਥਾਗਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਰਣਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਦੀਘਮਗ੍ਗਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ, ਭਣ੍ਡਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਿਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤੇ ਕਨ੍ਤਾਰਮਗ੍ਗੇ ਪੁਰਾਣਉਦਪਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਉਦਪਾਨੇ ਪਾਨੀਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯਞ੍ਚ ਪਿਪਾਸਿਤਾ, ਖਣਿਸ੍ਸਾਮ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਖਣਨ੍ਤਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਬਹੁਂ ਅਯਂ...ਪੇ॰... ਵੇਲੁਰਿਯਂ ਲਭਿਂਸੁ। ਤੇ ਤੇਨੇਵ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਰਤਨਾਨਂ ਸਕਟਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਂਸੁ। ਤੇ ਆਭਤਂ ਧਨਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਮਯਂ ''ਸਿਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਭਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਾਕਾਰਂ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਖੋ ਉਪਾਸਕਾ ਤੇਨ ਧਨੇਨ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਮਾਣਞ੍ਞੁਤਾਯ ਧਨਞ੍ਚ ਜੀਵਿਤਞ੍ਚ ਅਲਭਿਤ੍ਥ, ਪੋਰਾਣਕਾ ਪਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਵਾਣਿਜਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਜੇਟ੍ਠਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਭਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਵਾਣਿਜੇ ਆਦਾਯ ਤਮੇਵ ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਤਮੇਵ ਉਦਪਾਨਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਤਤ੍ਥ ਤੇ ਵਾਣਿਜਾ ''ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਂ ਉਦਪਾਨਂ ਖਣਨ੍ਤਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਬਹੂਨਿ ਅਯਾਦੀਨਿ ਲਭਿਂਸੁ। ਤੇ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਰਤਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ''ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਏਤ੍ਥ ਇਤੋ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਤਂ ਖਣਿਂਸੁਯੇਵ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਆਹ – ''ਭੋ ਵਾਣਿਜਾ, ਲੋਭੋ ਨਾਮੇਸ ਵਿਨਾਸਮੂਲਂ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਬਹੁ ਧਨਂ ਲਦ੍ਧਂ, ਏਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਹੋਥ, ਮਾ ਅਤਿਖਣਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤੇਨ ਨਿਵਾਰਿਯਮਾਨਾਪਿ ਖਣਿਂਸੁਯੇਵ। ਸੋ ਚ ਉਦਪਾਨੋ ਨਾਗਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੋ, ਅਥਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਸਨਕਨਾਗਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨੇ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਲੇਡ੍ਡੂਸੁ ਚ ਪਂਸੂਸੁ ਚ ਪਤਮਾਨੇਸੁ ਕੁਦ੍ਧੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਵਸੇਸੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਨਾਸਿਕਵਾਤੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਸਕਟਾਨਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਰਤਨਾਨਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਸੁਖਯਾਨਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਮਾਣਵਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਕਟਾਨਿ ਯੋਜਾਪੇਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਗਭਵਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਧਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਉਨ੍ਨਙ੍ਗਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੬. ''ਜਰੂਦਪਾਨਂ ਖਣਮਾਨਾ, ਵਾਣਿਜਾ ਉਦਕਤ੍ਥਿਕਾ।
ਅਜ੍ਝਗਮੁਂ ਅਯਸਂ ਲੋਹਂ, ਤਿਪੁਸੀਸਞ੍ਚ ਵਾਣਿਜਾ।
ਰਜਤਂ ਜਾਤਰੂਪਞ੍ਚ, ਮੁਤ੍ਤਾ ਵੇਲੁਰਿਯਾ ਬਹੂ॥

੧੭. ''ਤੇ ਚ ਤੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਭਿਯ੍ਯੋ ਅਖਾਣਿਸੁਂ।
ਤੇ ਤਤ੍ਥਾਸੀਵਿਸੋ ਘੋਰੋ, ਤੇਜਸ੍ਸੀ ਤੇਜਸਾ ਹਨਿ॥

੧੮. ''ਤਸ੍ਮਾ ਖਣੇ ਨਾਤਿਖਣੇ, ਅਤਿਖਾਤਞ੍ਹਿ ਪਾਪਕਂ।
ਖਾਤੇਨ ਚ ਧਨਂ ਲਦ੍ਧਂ, ਅਤਿਖਾਤੇਨ ਨਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਯਸ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਲ਼ਲੋਹਂ। **ਲੋਹ**ਨ੍ਤਿ ਤਮ੍ਬਲੋਹਂ। **ਮੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਯੋ। **ਤੇ ਚ ਤੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਤੇ ਚ ਵਾਣਿਜਾ ਤੇਨ ਧਨੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ। **ਤੇ ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇ ਵਾਣਿਜਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਦਪਾਨੇ। **ਤੇਜਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਵਿਸਤੇਜੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਤੇਜਸਾ ਹਨੀ**ਤਿ ਵਿਸਤੇਜੇਨ ਘਾਤੇਸਿ। **ਅਤਿਖਾਤੇਨ ਨਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਖਣੇਨ ਤਞ੍ਚ ਧਨਂ ਜੀਵਿਤਞ੍ਚ ਨਾਸਿਤਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਨਾਗਰਾਜਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਤ੍ਥਵਾਹਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਜਰੂਦਪਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੫੭] ੭. ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਯੰ ਘਰਾਨੰ ਕੁਸਲੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਪਸੰਸਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞੰ ਪਸੰਸਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਤਥਾਗਤੋ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ ਪੁਥੁਪਞ੍ਞੋ ਹਾਸਪਞ੍ਞੋ ਜਵਨਪਞ੍ਞੋ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞੋ ਨਿਬ੍ਬੇਧਿਕਪਞ੍ਞੋ ਸਦੇਵਕੰ ਲੋਕੰ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਞ੍ਞਵਾਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਜਨਸਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੁਖੰ ਸੁਪਰਿਮਜ੍ਜਿਤਕਞ੍ਚਨਾਦਾਸਤਲੰ ਵਿਯ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਅਹੋਸਿ ਅਤਿਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੰ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ‘‘ਆਦਾਸਮੁਖਕੁਮਾਰੋ’’ਤਿ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। ਤੰ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਪਨ ਪਿਤਾ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਚ ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਲੋਕੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਤਕਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਮਾਰੋ ਅਤਿਦਹਰੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤੁੰ, ਵੀਮੰਸਿਤ੍ਵਾ ਨੰ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਏਕਦਿਵਸੰ ਨਗਰੰ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ, ਦੇਵ, ਗਨ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਅਮਚ੍ਚਾ ਏਕੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਵਿਚਰਣਮਕ੍ਕਟੰ ਵਤ੍ਥੁਵਿਜ੍ਜਾਚਰਿਯਵੇਸੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵ, ਅਯੰ ਪੁਰਿਸੋ ਪਿਤੁ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਕਾਲੇ ਵਤ੍ਥੁਵਿਜ੍ਜਾਚਰਿਯੋ ਪਗੁਣਵਿਜ੍ਜੋ ਅਨ੍ਤੋਭੂਮਿਯੰ ਸਤ੍ਤਰਤਨਟ੍ਠਾਨੇ ਗੁਣਦੋਸੰ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਏਤੇਨੇਵ ਗਹਿਤੰ ਰਾਜਕੁਲਾਨੰ ਗੇਹਟ੍ਠਾਨੰ ਹੋਤਿ, ਇਮੰ ਦੇਵੋ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਠਾਨਨ੍ਤਰੇ ਠਪੇਤੂ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ਤੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਚ ਉਪਰਿਚ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਾਯੰ ਮਨੁਸ੍ਸੋ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਕ੍ਕਟਾ ਨਾਮ ਕਤੰ ਕਤੰ ਵਿਦ੍ਧੰਸੇਤੁੰ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਕਤੰ ਪਨ ਕਾਤੁੰ ਵਾ ਵਿਚਾਰੇਤੁੰ ਵਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਾਨੰ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯. ‘‘ਨਾਯੰ ਘਰਾਨੰ ਕੁਸਲੋ, ਲੋਲੋ ਅਯੰ ਵਲੀਮੁਖੋ।
ਕਤੰ ਕਤੰ ਖੋ ਦੂਸੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਧਮ੍ਮਮਿਦੰ ਕੁਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਯੰ ਘਰਾਨੰ ਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਅਯੰ ਸਤ੍ਤੋ ਨ ਘਰਾਨੰ ਕੁਸਲੋ, ਘਰਾਨਿ ਵਿਚਾਰੇਤੁੰ ਵਾ ਕਾਤੁੰ ਵਾ ਛੇਕੋ ਨ ਹੋਤਿ। **ਲੋਲੋ**ਤਿ ਲੋਲਜਾਤਿਕੋ। ਵ**ਲੀਮੁਖੋ**ਤਿ ਵਲਿਯੋ ਮੁਖੇ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਵਲੀਮੁਖੋ। **ਏਵੰ ਧਮ੍ਮਮਿਦੰਕੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਮਕ੍ਕਟਕੁਲੰ ਨਾਮ ਕਤੰ ਕਤੰ ਦੂਸੇਤਬ੍ਬੰ ਵਿਨਾਸੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਸਭਾਵਨ੍ਤਿ।

ਅਥਾਮਚ੍ਚਾ ‘‘ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਤੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਏਕਾਹਦ੍ਵੀਹਚ੍ਚਯੇਨ ਪੁਨ ਤਮੇਵ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੰ, ਦੇਵ, ਪਿਤੁ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਕਾਲੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਮਚ੍ਚੋ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸੁਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਸੁਪਵਤ੍ਤਿਤੰ, ਇਮੰ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਮ੍ਮੰ ਕਾਰੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ਤੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਵਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਲੋਮੰ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੰ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਯੰ ਨਿਚਿਤ੍ਤਕੋ ਵਾਨਰੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੦. ‘‘ਨਯਿਦੰ ਚਿਤ੍ਤਵਤੋ ਲੋਮੰ, ਨਾਯੰ ਅਸ੍ਸਾਸਿਕੋ ਮਿਗੋ।

ਸਿਟ੍ਠਂ ਮੇ ਜਨਸਨ੍ਧੇਨ, ਨਾਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਜਾਨਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਯਿਦਂ ਚਿਤ੍ਤਵਤੋ ਲੋਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਇਦਂ ਏਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਫਰੁਸਲੋਮਂ, ਇਦਂ ਵਿਚਾਰਣਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਵਤੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਪਾਕਤਿਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਨ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਨਾਮ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। **ਨਾਯਂ ਅਸ੍ਸਾਸਿਕੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਾਸਨਿਂ ਵਾ ਦਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਨ ਅਸ੍ਸਾਸਿਕੋ। **ਮਿਗੋ**ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਂ ਆਹ। **ਸਿਟ੍ਠਂ ਮੇ ਜਨਸਨ੍ਧੇਨਾ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਰਾ ਜਨਸਨ੍ਧੇਨ ਏਤਂ ਸਿਟ੍ਠਂ ਕਥਿਤਂ, ''ਮਕ੍ਕਟੋ ਨਾਮ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਸਾਸਨੀ ਦਿਨ੍ਨਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਨਾਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਜਾਨਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਵਾਨਰੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਨਿਟ੍ਠਮੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਨ ''ਨਾਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਦੂਸਯੇ''ਤਿ ਲਿਖਿਤਂ, ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਅਮਚ੍ਚਾ ਇਮਮ੍ਪਿ ਗਾਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਤਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਮੇਵ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ, ਦੇਵ, ਪੁਰਿਸੋ ਪਿਤੁ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਕਾਲੇ ਮਾਤਾਪਿਤੁਉਪਟ੍ਠਾਨਕਾਰਕੋ, ਕੁਲੇਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮਕਾਰਕੋ, ਇਮਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਮਕ੍ਕਟਾ ਨਾਮ ਚਲਚਿਤ੍ਤਾ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਮਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੧. ''ਨ ਮਾਤਰਂ ਪਿਤਰਂ ਵਾ, ਭਾਤਰਂ ਭਗਿਨਿਂ ਸਕਂ।
ਭਰੇਯ੍ਯ ਤਾਦਿਸੋ ਪੋਸੋ, ਸਿਟ੍ਠਂ ਦਸਰਥੇਨ ਮੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਾਤਰਂ ਭਗਿਨਿਂ ਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਤਰਂ ਵਾ ਭਗਿਨਿਂ ਵਾ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਨ ''ਸਖ''ਨ੍ਤਿ ਲਿਖਿਤਂ, ਤਂ ਪਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ''ਸਕਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਕਭਾਤਿਕਭਗਿਨਿਯੋ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਸਖਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਹਾਯਕੋ ਲਬ੍ਭਤੀ''ਤਿ ਵਿਚਾਰਿਤਮੇਵ। **ਭਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪੋਸੇਯ੍ਯ। **ਤਾਦਿਸੋ ਪੋਸੋ**ਤਿ ਯਾਦਿਸੋ ਏਸ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਾਦਿਸੋ ਮਕ੍ਕਟਜਾਤਿਕੋ ਸਤ੍ਤੋ ਨ ਭਰੇਯ੍ਯ। **ਸਿਟ੍ਠਂ ਦਸਰਥੇਨ ਮੇ**ਤਿ ਏਵਂ ਮੇ ਪਿਤਰਾ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਂ। ਪਿਤਾ ਹਿਸ੍ਸ ਜਨਂ ਚਤੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਨ੍ਨੂਹਨਤੋ ''ਜਨਸਨ੍ਧੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਦਸਹਿ ਰਥੇਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਏਕੇਨੇਵ ਰਥੇਨ ਕਰਣਤੋ ''ਦਸਰਥੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਓਵਾਦਸ੍ਸ ਸੁਤਤ੍ਤਾ ਏਵਮਾਹ।

ਅਮਚ੍ਚਾ ''ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ''ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕੁਮਾਰੋ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ''ਆਦਾਸਮੁਖਰਞ੍ਞੋ ਆਣਾ''ਤਿ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਭਾਵੋਪਿਸ੍ਸ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ।

ਪਣ੍ਡਿਤਭਾਵਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਪਨਸ੍ਸ ਇਮਾਨਿ ਚੁਦ੍ਦਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਆਭਤਾਨਿ –

''ਗੋਣੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹਯੋ ਚੇਵ, ਨਲ਼ਕਾਰੋ ਗਾਮਭੋਜਕੋ।
ਗਣਿਕਾ ਤਰੁਣੀ ਸਪ੍ਪੋ, ਮਿਗੋ ਤਿਤ੍ਤਿਰਦੇਵਤਾ।
ਨਾਗੋ ਤਪਸ੍ਸਿਨੋ ਚੇਵ, ਅਥੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੀਕਥਾ – ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤੇ ਏਕੋ ਜਨਸਨ੍ਧਰਞ੍ਞੋ ਪਾਦਮੂਲਿਕੋ ਨਾਮੇਨ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਦਂ ਰਜ੍ਜਂ ਨਾਮ ਸਮਾਨਵਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੋਭਤਿ, ਅਹਞ੍ਚ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਦਹਰਂ ਕੁਮਾਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜਨਪਦੇ ਕਸਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ਸੋ ਨਗਰਤੋ ਤਿਯੋਜਨਮਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਕਸਿਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਪਨਸ੍ਸ ਗੋਣਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਦੇਵੇ ਵੁਟ੍ਠੇ ਏਕਂ ਸਹਾਯਕਂ ਦ੍ਵੇ ਗੋਣੇ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਦਿਵਸਂ ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣਂ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤੁਂ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਭਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ

ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਗੋਣਾਪਿ ਪਰਿਚਯੇਨ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਿਂਸੁ, ਤੇਸੁ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਸੁ ਸਾਮਿਕੋ ਥਾਲਕੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿ, ਭਰਿਯਾ ਥਾਲਕੰ ਅਪਨੇਸਿ। ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦੋ ''ਭਤ੍ਤੇਨ ਮੰ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯੁਂ''ਨ੍ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਗੋਣੇ ਅਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾਵ ਗਤੋ। ਚੋਰਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਜੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਯੇਵ ਗੋਣੇ ਹਰਿਂਸੁ। ਗੋਣਸਾਮਿਕੋ ਪਾਤੋਵ ਵਜੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਤੇ ਗੋਣੇ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਚੋਰੇਹਿ ਹਟਭਾਵੰ ਜਾਨਨ੍ਤੋਪਿ ''ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਗੀਵੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਗੋਣੇ, ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਨਨੁ ਗੋਣਾ ਗੇਹੰ ਪਵਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦਿਤਾ''ਤਿ? ''ਨ ਨਿਯ੍ਯਾਦਿਤਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਯੰ ਤੇ ਰਾਜਦੂਤੋ, ਏਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਜਨਪਦੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਕ੍ਖਰਂ ਵਾ ਕਪਾਲਖਣ੍ਡਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਤੇ ਰਾਜਦੂਤੋ, ਏਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਯੋ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਾਣਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ''ਰਾਜਦੂਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।

ਸੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਵਸਨਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ''ਭੋ, ਅਤਿਛਾਤੋਮ੍ਹਿ, ਯਾਵ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਕਿਞ੍ਚਿ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਾਵ ਇਧੇਵ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਹਾਯਗੇਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਹਾਯੋ ਪਨਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਹਾਯਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਪਕ੍ਕਾਹਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਅਧਿਵਾਸੇਹਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਯਾ ਵੇਗੇਨ ਤਣ੍ਡੁਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤੀ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿ, ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਤਸ੍ਸਾ ਸਤ੍ਤਮਾਸਿਕੋ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਤੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਮੇ ਭਰਿਯਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਂ ਪਾਤੇਸਿ, ਅਯਂ ਤੇ ਰਾਜਦੂਤੋ, ਏਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਗਾਮਣਿਂ ਮਜ੍ਝੇ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕੋ ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੋ ਅਸ੍ਸਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਸ੍ਸੋਪਿ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੋ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾਤੁਲ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦ, ਏਤਂ ਤਾਵ ਅਸ੍ਸਂ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਏਕਂ ਪਾਸਾਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿ, ਪਾਸਾਣੋ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਰਣ੍ਡਦਣ੍ਡਕਂ ਵਿਯ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੋ ''ਤਯਾ ਮੇ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਾਦੋ ਭਿਨ੍ਨੋ, ਅਯਂ ਤੇ ਰਾਜਦੂਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ।

ਸੋ ਤੀਹਿ ਜਨੇਹਿ ਨੀਯਮਾਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮੇ ਮਂ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਗੋਣਮੂਲਮ੍ਪਿ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਪਗੇਵ ਗਬ੍ਭਪਾਤਨਦਣ੍ਡਂ, ਅਸ੍ਸਮੂਲਂ ਪਨ ਕੁਤੋ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਤਂ ਮੇ ਸੇਯ੍ਯੋ''ਤਿ। ਸੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਅਟਵਿਯਂ ਮਗ੍ਗਸਮੀਪੇਯੇਵ ਏਕਂ ਏਕਤੋ ਪਪਾਤਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਅਦ੍ਦਸ, ਤਸ੍ਸ ਛਾਯਾਯ ਦ੍ਵੇ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਨਲ਼ਕਾਰਾ ਏਕਤੋ ਕਿਲਞ੍ਜਂ ਚਿਨਨ੍ਤਿ। ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦੋ ''ਭੋ, ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋਮ੍ਹਿ, ਥੋਕਂ ਇਧੇਵ ਹੋਥ, ਯਾਵ ਆਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਪਪਾਤਪਸ੍ਸੇ ਪਤਮਾਨੋ ਪਿਤੁਨਲ਼ਕਾਰਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਤਿ, ਨਲ਼ਕਾਰੋ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਗਾਮਣਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਨਲ਼ਕਾਰਪੁਤ੍ਤੋ ''ਤ੍ਵਂ ਮੇ ਪਿਤੁਘਾਤਕਚੋਰੋ, ਅਯਂ ਤੇ ਰਾਜਦੂਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੁਮ੍ਬਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ , ''ਕਿਂ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਪਿਤੁਘਾਤਕਚੋਰੋ ਮੇ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਾਮਣਿਂ ਮਜ੍ਝੇ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਯਿਂਸੁ।

ਅਥਾਪਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕੋ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾਤੁਲ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦ, ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਦ੍ਧਾ ਤ੍ਵਂ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਹਂ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਹਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਪਕਤਿਯਾ ਅਭਿਰੂਪੋ ਧਨਵਾ ਯਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਰੋਗੋ, ਇਦਾਨਿ ਪਨਮ੍ਹਿ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਚੇਵ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੀ ਚ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛ, ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਸੋ ਤੇ ਕਥੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਪੁਨ ਮਯ੍ਹਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਰਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਾ ਗਣਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾਤੁਲ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦ, ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਮਮ ਸਾਸਨਂ ਹਰਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਹਂ ਬਹੁਂ ਭਤਿਂ ਲਭਾਮਿ,

ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤਮ੍ਬੁਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਕੋਚਿ ਮੇ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਰਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਾ ਤਰੁਣਿਤ੍ਥੀ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਨੇਵ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਵਸਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਨ ਕੁਲਗੇਹੇ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਤਤੋ ਪਰਭਾਗੇ ਮਹਾਮਗ੍ਗਸਮੀਪੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਮ੍ਮਿਕੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦ, ਕਹਂ ਯਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਸਾਸਨਂ ਮੇ ਹਰਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਗੋਚਰਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨਕਾਲੇ ਛਾਤਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਮਿਲਾਤਸਰੀਰੋ ਵਮ੍ਮਿਕਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਸਰੀਰੇਨ ਬਿਲਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਾਮਿ, ਗੋਚਰਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਪਨ ਸੁਹਿਤੋ ਥੂਲਸਰੀਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਬਿਲਪਸ੍ਸਾਨਿ ਅਫੁਸਨ੍ਤੋ ਸਹਸਾਵ ਪਵਿਸਾਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਰਤੋ ਏਕੋ ਮਿਗੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਤਿਣਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਤਤੋ ਪਰਭਾਗੇ ਏਕੋ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਮ੍ਮਿਕਪਾਦੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਸੇਸਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਰਤੋ ਏਕਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਚਨ੍ਦ, ਕਹਂ ਯਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਅਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਕ੍ਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਪਲ੍ਲਵਮੁਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਾਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਤਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਉਦਕਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਮਣਿਵਣ੍ਣਂ, ਇਦਾਨਿ ਆਵਿਲਂ ਪਣ੍ਣਕਸੇਵਾਲਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧਂ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਰਤੋ ਨਗਰਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਆਰਾਮੇ ਵਸਨ੍ਤਾ ਤਾਪਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਆਰਾਮੇ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਮਧੁਰਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਇਦਾਨਿ ਨਿਰੋਜਾਨਿ ਕਸਟਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਤਤੋ ਨਂ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪੇ ਏਕਿਸ੍ਸਂ ਸਾਲਾਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਹਂ, ਭੋ ਚਨ੍ਦ, ਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤੇਨ ਹਿ ਨੋ ਸਾਸਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਹਿਤਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਕਟਂ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਛਿਦ੍ਦਘਟੇ ਉਦਕਂ ਵਿਯ ਨ ਸਣ੍ਠਾਤਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦੋ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਸਾਸਨਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਗੋਣਸਾਮਿਕੋ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਰਾਜਾ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤੁ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਮ੍ਹੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਰਿ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਵਸੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦ, ਕਹਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਵਸਸਿ, ਚਿਰਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਸਿ, ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਦੇਵ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਵਸ੍ਸ ਸਗ੍ਗਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਸਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਾਮਿ, ਤਤੋ ਮਂ ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਗੋਣਅਡ੍ਡਕਾਰਣਾ ਰਾਜਦੂਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ

ਆਕਡ੍ਢੀ''ਤਿ। ''ਅਨਾਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨੋ ਨਾਗਚ੍ਛੇਯਜਾਸਿ'', ''ਆਕਡ੍ਢਿਤਭਾਵੋਯੇਵ ਸੋਭਨੋ, ਇਦਾਨਿ ਤੰ ਦਣ੍ਡੰ ਲਭਾਮਿ, ਕਹੰ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ? ''ਅਯੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਦੂਤੰ ਦਸ੍ਸੇਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਅਯੰ ਮੇ ਦੇਵ ਦ੍ਵੇ ਗੋਣੇ ਨ ਦੇਤੀ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਚਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਦੇਵ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਵਚਨੰ ਸੁਣਾਥਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਕਥੇਸਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਗੋਣਸਾਮਿਕੰ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਕਿੰ, ਭੋ, ਤਵ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇ ਗੋਣੇ ਅਦ੍ਦਸਾ''ਤਿ। ''ਨਾਦ੍ਦਸੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰ, ਭੋ, ਮੰ 'ਆਦਾਸਮੁਖਰਾਜਾ ਨਾਮਾ'ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨੰ ਨ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬੰ ਤਯਾ, ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ? ''ਅਦ੍ਦਸੰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਭੋ ਚਨ੍ਦ, ਗੋਣਾਨੰ ਅਨਿਯ੍ਯਾਦਿਤਤ੍ਤਾ ਗੋਣਾ ਤਵ ਗੀਵਾ, ਅਯੰ ਪਨ ਪੁਰਿਸੋ ਦਿਸ੍ਵਾਵ 'ਨ ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੰ ਭਣਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਕਮ੍ਮਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਚ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿਯਾਯ ਚਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਗੋਣਮੂਲੰ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਕਹਾਪਣੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਗੋਣਸਾਮਿਕੰ ਬਹਿ ਕਰਿੰਸੁ। ਸੋ ''ਅਕ੍ਖੀਸੁ ਉਪ੍ਪਾਟਿਤੇਸੁ ਚਤੁਵੀਸਤਿਕਹਾਪਣੇਹਿ ਕਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ ਚਨ੍ਦ, ਗੋਣਮੂਲਕਹਾਪਣਾ ਤੁਯ੍ਹੇਵ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਇਮੇ ਚ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਕਹਾਪਣੇ ਦਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ।

ਤਤੋ ਦੁਤਿਯੋ ਆਹ – ''ਅਯੰ, ਦੇਵ, ਮਮ ਪਜਾਪਤਿੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭੰ ਪਾਤੇਸੀ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਚਨ੍ਦਾ''ਤਿ? ''ਸੁਣੋਹਿ ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਚਨ੍ਦੋ ਸਬ੍ਬੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ''ਕਿੰ ਪਨ ਤ੍ਵੰ ਏਤਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭੰ ਪਾਤੇਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਪਾਤੇਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ । ''ਅਮ੍ਭੋ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਤ੍ਵੰ ਇਮਿਨਾ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਪਾਤਿਤਭਾਵੰ ਸਾਧੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਪੁਤ੍ਤੰ ਮੇ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਅਮ੍ਭੋ ਚਨ੍ਦ, ਤ੍ਵੰ ਏਤਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿੰ ਤਵ ਗੇਹੇ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯਦਾ ਪੁਤ੍ਤੁਵਿਜਾਤਾ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਨੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋਪਿ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਮਾ ਮੇ, ਸਾਮਿ, ਗੇਹੰ, ਭਿਨ੍ਦੀ''ਤਿ ਕਹਾਪਣੇ ਦਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ।

ਅਥ ਤਤਿਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ, ਦੇਵ, ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਾਦੋ ਭਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਚਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ''ਸੁਣੋਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਚਨ੍ਦੋ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਕਥੇਸਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੰ ਆਹ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ 'ਅਸ੍ਸੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤੇਹੀ'ਤਿ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ। ''ਨ ਕਥੇਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਪੁਨਵਾਰੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ''ਆਮ, ਕਥੇਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਚਨ੍ਦੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਚਨ੍ਦ, ਅਯੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾਵ 'ਨ ਕਥੇਮੀ'ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦੰ ਵਦਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਏਤਸ੍ਸ ਜਿਵ੍ਹੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮੂਲੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੋ ਅਪਰੇਪਿ ਕਹਾਪਣੇ ਦਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ।

ਤਤੋ ਨਲ਼ਕਾਰਪੁਤ੍ਤੋ ''ਅਯੰ ਮੇ, ਦੇਵ, ਪਿਤੁਘਾਤਕਚੋਰੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਚਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ''ਸੁਣੋਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਚਨ੍ਦੋ ਤਮ੍ਪਿ ਕਾਰਣੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ਨਲ਼ਕਾਰੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਦੇਵ ਮੇ ਪਿਤਰੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਭੋ ਚਨ੍ਦ, ਇਮਸ੍ਸ ਕਿਰ ਪਿਤਰੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਮਤਕੰ ਪਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪੁਨ ਆਨੇਤੁੰ, ਤ੍ਵੰ ਇਮਸ੍ਸ ਮਾਤਰੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤਵ ਗੇਹੇ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਹੋਹੀ''ਤਿ। ਨਲ਼ਕਾਰਪੁਤ੍ਤੋ ''ਮਾ ਮੇ, ਸਾਮਿ, ਮਤਸ੍ਸ ਪਿਤੁ ਗੇਹੰ ਭਿਨ੍ਦੀ''ਤਿ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣੇ ਦਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ।

ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦੋ ਅਡ੍ਡੇ ਜਯੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਆਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ, ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਕੇਹਿਚਿ ਸਾਸਨੰ ਪਹਿਤੰ, ਤੰ ਵੋ ਕਥੇਮੀ''ਤਿ। ''ਕਥੇਹਿ, ਚਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ਚਨ੍ਦੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵਕਾਨੰ ਸਾਸਨੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਲੋਮਕ੍ਕਮੇਨ ਏਕੇਕੰ ਕਥੰ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

ਕਥੰ? ਪਠਮੰ ਤਾਵ ਸਾਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੇਸੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਵੇਲੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਨਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਸੰ ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਉਟ੍ਠਾਯ ਮਨ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਜ੍ਝਾਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਅਰੁਣੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਨ ਤੇਸੰ ਗਹਿਤਗਹਿਤੰ ਨ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਨੇਸੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਅਵੇਲਾਯ ਵਸ੍ਸਨਕਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਅਤਿਰਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਵਸ੍ਸਤਿ ਅਤਿਪਭਾਤੇ ਵਾ, ਅਤਿਰਤ੍ਤਿੰ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੇਨ

ਉਟ੍ਠਾਯ ਮਨ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਭਿਭੂਤਾ ਸਜ੍ਝਾਯੰ ਅਕਤ੍ਵਾਵ ਪੁਨ ਸਯਨ੍ਤਿ , ਅਤਿਪਭਾਤੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੁਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੇਨ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸਜ੍ਝਾਯਿਤੁੰ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਤੇਸੰ ਗਹਿਤਗਹਿਤੰ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਦੁਤਿਯੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮੇ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਾ ਆਰਾਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਟਿਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਨੇਸੰ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਨ ਮਧੁਰਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਪੁਨ ਸਮਣਧਮ੍ਮੇ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪੁਨ ਤੇਸੰ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਮਧੁਰਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤਾਪਸਾ ਰਾਜਕੁਲਾਨੰ ਪਣ੍ਡਿਤਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਤੇਸੰ ਕਾਤੁੰ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਤਤਿਯੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੇ ਨਾਗਰਾਜਾਨੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਲਹੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਤੰ ਉਦਕੰ ਆਵਿਲੰ ਜਾਤੰ। ਸਚੇ ਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਸਮਗ੍ਗਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪੁਨ ਪਸਨ੍ਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਟਵਿਯੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੰ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਲਭਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਆਰਕ੍ਖੰ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਨ ਲਭਤਿ। ਸਚੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਆਰਕ੍ਖੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਨ ਲਾਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਾ ਰਾਜੂਨੰ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਟਵਿਆਰੁਲ੍ਹਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਆਰਕ੍ਖੰ ਕਾਤੁੰ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਪਞ੍ਚਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਮ੍ਮਿਕਪਾਦੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੋ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਮਨਾਪੰ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਮਹਨ੍ਤੀ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੰ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਛਟ੍ਠੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਯਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਸੋ ਮਿਗੋ ਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਮਹਨ੍ਤੰ ਭਮਰਮਧੁ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਮਧੁਮਕ੍ਖਿਤੇਸੁ ਤਿਣੇਸੁ ਪਲੁਦ੍ਧੋ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਖਾਦਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਤੰ ਮਧੁਪਟਲੰ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਮਧੁੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਹਿਣ, ਸੇਸੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਆਹ।

ਸਤ੍ਤਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਮ੍ਮਿਕੇ ਸੋ ਸਪ੍ਪੋ ਵਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਮਹਨ੍ਤੀ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਤੰ ਰਕ੍ਖਮਾਨੋ ਵਸਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਲੇ ਧਨਲੋਭੇਨ ਸਰੀਰੰ ਸਿਥਿਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਲਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਗੋਚਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਧਨਸਿਨੇਹੇਨ ਅਲਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵੇਗੇਨ ਸਹਸਾ ਪਵਿਸਤਿ। ਤੰ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਿੰ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਟ੍ਠਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤਸ੍ਸਾ ਤਰੁਣਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਚ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਞ੍ਚ ਵਸਨਗਾਮਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਕੇ ਜਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਾ ਤੰ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਿਨੇਹੇਨ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਵਸਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ 'ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਜਾਰਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਕਤਿਪਾਹੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਗੇਹੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਿਪਾਹੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜਾਰੰ ਸਰਿਤ੍ਵਾ 'ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਪੁਨ ਜਾਰਸ੍ਸੇਵ ਗੇਹੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਰਾਜੂਨੰ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ 'ਸਾਮਿਕਸ੍ਸੇਵ ਕਿਰ ਗੇਹੇ ਵਸਤੁ। ਸਚੇ ਤੰ ਰਾਜਾ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤਿ, ਜੀਵਿਤੰ ਤੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ'ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਨਵਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਾ ਗਣਿਕਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਭਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਜੀਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਬਹੁੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਹਿਤੰ ਅਜੀਰਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਓਕਾਸੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸਾ ਭਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਕੇਚਿ ਨੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮੇ ਠਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਬ੍ਬਸਦਿਸਾਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮੇ ਠਾਤੁਮਸ੍ਸਾ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਦਸਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸੋ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿ, ਤੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਿਯੋ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪੋ, ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਮਾਨਾ ਚਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬਹੁਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਆਹਰਿਂਸੁ, ਤੇਨ ਅਭਿਰੂਪੋ ਧਨਵਾ ਯਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਲਞ੍ਜਵਿਤ੍ਤਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਤਿ, ਤੇਨ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਕਪਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋ। ਸਚੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਨ ਪੁਬ੍ਬਸਦਿਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਡ੍ਡਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਿਤੁਮਸ੍ਸ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਇਤਿ ਸੋ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦੋ ਇਮਾਨਿ ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਸਾਸਨਾਨਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧੋ ਵਿਯ ਬ੍ਯਾਕਰਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਗਾਮਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਯ੍ਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਸਾਸਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵਕਾਨਞ੍ਚ ਤਾਪਸਾਨਞ੍ਚ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਚ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਯ ਚ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ତਿਰਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨਿਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਿਗਸ੍ਸ ਤਿਣਖਾਦਨਟ੍ਠਾਨੇ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਭਮਰਮਧੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਧੁਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਵਮ੍ਮਿਕਂ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਨਿਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣਿਤ੍ਥਿਯਾ ਚ ਗਣਿਕਾਯ ਚ ਗਾਮਭੋਜਕਸ੍ਸ ਚ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਸਾਸਨਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ। ਆਦਾਸਮੁਖਰਾਜਾਪਿ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮਿਅਨਾਗਾਮਿਅਰਹਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ। ''ਤਦਾ ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਆਦਾਸਮੁਖਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗਾਮਣਿਚਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੫੮] ੮. ਮਨ੍ਧਾਤੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਾਵਤਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨੋ ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਦਾ ਤ੍ਵਂ , ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਮਾਨੋ ਤਣ੍ਹਂ ਪੂਰੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਹਿ ਨਾਮੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ, ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਪਰਿਵਾਰੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਮਹਾਦੀਪੇਸੁ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਹਾਰੇਨੇਵ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵਲੋਕੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਲੋਕੇ ਛਤ੍ତਿਂਸਾਯ ਸਕ੍ਕਾਨਞ੍ਚ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਦੇਵਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਮਤਣ੍ਹਂ ਪੂਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾਵ ਕਾਲਮਕਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਪਨੇਤਂ ਤਣ੍ਹਂ ਕਦਾ ਪੂਰੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕੇਸੁ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਰੋਜੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰਰੋਜੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਰਕਲ੍ਯਾਣੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪੋਸਥੋ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਨ੍ਧਾਤੁ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਚ ਇਦ੍ਧੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਾਮਹਤ੍ਥਂ ਸਮਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੇਨ ਅਪ੍ਫੋਟਿਤਕਾਲੇ ਆਕਾਸਾ ਦਿਬ੍ਬਮੇਘੋ ਵਿਯ ਜਾਣੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਤ੍ਤਰਤਨਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਮਨੁਸ੍ਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਕੁਮਾਰਕੀਲਂ ਕੀਲਿ। ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਓਪਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ତਿਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਅਹੋਸਿ।

ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਾਮਤਣ੍ਹਂ ਪੂਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਅਥਾਮਚ੍ਚਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਦੇਵ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਞ੍ਞਬਲੇ ਓਲੋਕਿਯਮਾਨੇ ਇਦਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਤਰਂ ਨੁ ਖੋ ਠਾਨਂ ਰਮਣੀਯ''ਨ੍ਤਿ? ''ਦੇਵਲੋਕੋ,

ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਸੋ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਅਬ੍ਭੁਕ੍ਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵਲੋਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਾਗਨ੍ਧਹਤ੍ਥਾ ਦੇਵਗਣਪਰਿਵੁਤਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵਲੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਰਜ੍ਜਂ ਅਦਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਸਕਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵਾਰਿਤਸ੍ਸੇਵ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੀਘੋ ਅਦ੍ਧਾ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ।

ਸੋ ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਤਣ੍ਹਂ ਪੂਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਦੇਵ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੇਵਲੋਕਾ ਕਤਰਂ ਠਾਨਂ ਰਮਣੀਯ''ਨ੍ਤਿ। ''ਮਯਂ, ਦੇਵ, ਪਰੇਸਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਪਰਿਸਾ, ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਲੋਕੋ ਰਮਣੀਯੋ''ਤਿ। ਮਨ੍ਧਾਤਾ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਅਬ੍ਭੁਕ੍ਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਾਗਨ੍ਧਹਤ੍ਥੋ ਦੇਵਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਏਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਞ੍ਞੋ ਦੇਵਗਣਪਰਿਵੁਤਸ੍ਸ ਗਮਨਕਾਲੇ ਪਰਿਣਾਯਕਰਤਨਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਆਦਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਮਨ੍ਧਾਤੁਂ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਰਜ੍ਜਂ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵੇ ਰਾਜਾਨੋ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸੁਂ। ਏਵਂ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸਕ੍ਕੋ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਆਯੁਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਚਵਿ, ਅਞ੍ਞੋ ਸਕ੍ਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋਪਿ ਦੇਵਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਯੁਕ੍ਖਯੇਨ ਚਵਿ। ਏਤੇਨੂਪਾਯੇਨ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਸਕ੍ਕਾ ਚਵਿਂਸੁ, ਮਨ੍ਧਾਤਾ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਹਾਰੇਨ ਦੇਵਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿਯੇਵ।

ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਕਾਲੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸੋ ''ਕਿਂ ਮੇ ਉਪਡ੍ਢਰਜ੍ਜੇਨ, ਸਕ੍ਕਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਰਜ੍ਜਮੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਸਕ੍ਕਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤਣ੍ਹਾ ਨਾਮੇਸਾ ਵਿਪਤ੍ਤਿਮੂਲਾ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰੋ ਪਰਿਹਾਯਿ, ਜਰਾ ਸਰੀਰਂ ਪਹਰਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਸਰੀਰਞ੍ਚ ਨਾਮ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਅਥ ਸੋ ਦੇਵਲੋਕਾ ਭਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਭਾਵਂ ਰਾਜਕੁਲੇ ਨਿਵੇਦੇਸਿ। ਰਾਜਕੁਲਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇਯੇਵ ਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਨੁਟ੍ਠਾਨਸੇਯ੍ਯਾਯ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ''ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਰਤੋ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਥੇਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਮਮ ਪਰਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਸਾਸਨਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਕਥੇਯ੍ਯਾਥ – 'ਮਨ੍ਧਾਤੁਮਹਾਰਾਜਾ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਪਰਿਵਾਰੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਮਹਾਦੀਪੇਸੁ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇਸੁ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਿਂਸਾਯ ਸਕ੍ਕਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਦੇਵਲੋਕੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਹਂ ਅਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਮਕਾਸੀ'''ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੨੨. ''ਯਾਵਤਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ, ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ ਦਿਸਾ ਭਨ੍ਤਿ ਵਿਰੋਚਨਾ।
ਸਬ੍ਬੇਵ ਦਾਸਾ ਮਨ੍ਧਾਤੁ, ਯੇ ਪਾਣਾ ਪਥਵਿਸ੍ਸਿਤਾ॥

੨੩. ''ਨ ਕਹਾਪਣਵਸ੍ਸੇਨ, ਤਿਤ੍ਤਿ ਕਾਮੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਦੁਖਾ ਕਾਮਾ, ਇਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ॥

੨੪. ''ਅਪਿ ਦਿਬ੍ਬੇਸੁ ਕਾਮੇਸੁ, ਰਤਿਂ ਸੋ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ।
ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯਰਤੋ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਵਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਚਨਂ। **ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਤਕੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਸਿਨੇਰੁਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ। **ਦਿਸਾ ਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦਸਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਭਾਸਨ੍ਤਿ ਪਭਾਸਨ੍ਤਿ। **ਵਿਰੋਚਨਾ**ਤਿ ਆਲੋਕਕਰਣਤਾਯ ਵਿਰੋਚਨਸਭਾਵਾ। **ਸਬ੍ਬੇਵ ਦਾਸਾ ਮਨ੍ਧਾਤੁ, ਯੇ ਪਾਣਾ ਪਥਵਿਸ੍ਸਿਤਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਕੇ ਪਦੇਸੇ ਯੇ ਪਥਵਿਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਪਾਣਾ ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ''ਦਾਸਾ ਮਯਂ ਰਞ੍ਞੋ ਮਨ੍ਧਾਤੁਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯਕੋ ਨੋ ਰਾਜਾ ਮਨ੍ਧਾਤਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਪਗਤਤ੍ਤਾ ਭੁਜਿਸ੍ਸਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਦਾਸਾਯੇਵ।

ਨ ਕਹਾਪਣਵਸ੍ਸੇਨਾਤਿ ਤੇਸਂ ਦਾਸਭੂਤਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਨੁਗ੍ਗਹਾਯ ਯਂ ਮਨ੍ਧਾਤਾ ਅਪ੍ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਰਤਨਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤਿ, ਤਂ ਇਧ ''ਕਹਾਪਣਵਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤਿਤ੍ਤਿ ਕਾਮੇਸੂ**ਤਿ ਤੇਨਾਪਿ ਕਹਾਪਣਵਸ੍ਸੇਨ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮੇਸੁ ਤਿਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ ਏਸਾ ਤਣ੍ਹਾ। **ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਦੁਖਾ ਕਾਮਾ**ਤਿ ਸੁਪਿਨਕੂਪਮਤ੍ਤਾ ਕਾਮਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਖਾ, ਦੁਕ੍ਖਮੇਵ ਪਨੇਤ੍ਥ ਬਹੁਤਰਂ। ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਯੇਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਂ। **ਇਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ।

ਦਿਬ੍ਬੇਸੂਤਿ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਰਿਭੋਗੇਸੁ ਰੂਪਾਦੀਸੁ। **ਰਤਿਂ ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਵਿਪਸ੍ਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਕਾਮੇਹਿ ਨਿਮਨ੍ਤਿਯਮਾਨੋਪਿ ਤੇਸੁ ਰਤਿਂ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਵਿਯ। **ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯਰਤੋ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਰਤੋ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਹਿ ਆਗਮ੍ਮ ਤਣ੍ਹਾ ਖੀਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ''ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਤੋ ਹੋਤਿ ਅਭਿਰਤੋ। **ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੋ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਵਨਨ੍ਤੇ ਜਾਤੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਯੋਗਾਵਚਰਪੁਗ੍ਗਲੋ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਪਨ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ''ਤਦਾ ਮਨ੍ਧਾਤੁਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਨ੍ਧਾਤੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੫੯] ੯. ਤਿਰੀਟਵਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਯਿਮਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਮਾਤੁਗਾਮਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨੀਤਿ ਦੁਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਪਟਿਲਾਭਵਤ੍ਥੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਦੁਕਨਿਪਾਤੇ **ਗੁਣਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.ਗੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ **ਤਿਰੀਟਵਚ੍ਛਕੁਮਾਰੋ**ਤਿ ਕਤਨਾਮੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਨ੍ਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਵਨਮੂਲਫਲਾਹਾਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਕੁਪਿ, ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧੇ ਪਰਾਜਿਤੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਗਤੋ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇ ਤਿਰੀਟਵਚ੍ਛਸ੍ਸ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਤਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੋ ''ਤਾਪਸਾਨਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾਤਾਤਪੇਨ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਪਿਪਾਸਿਤੋ ਪਾਨੀਯਘਟਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਉਦਪਾਨਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਉਦਕਉਸ੍ਸਿਞ੍ਚਨਤ੍ਥਾਯ ਪਨ ਰਜ੍ਜੁਘਟਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਪਾਸਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਬਦ੍ਧਯੋਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਉਦਪਾਨਤਟੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਯੋਤ੍ਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਯੋਤ੍ਤੇਨ ਉਦਪਾਨਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਯੋਤ੍ਤੇ ਅਪਾਪੁਣਨ੍ਤੇ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਸਾਟਕਂ ਯੋਤ੍ਤਕੋਟਿਯਾ ਸਙ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਤਰਿ, ਤਥਾਪਿ ਨਪ੍ਪਹੋਸਿਯੇਵ। ਸੋ ਅਗ੍ਗਪਾਦੇਹਿ ਉਦਕਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਪਿਪਾਸਿਤੋ ''ਪਿਪਾਸਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਮਰਣਮ੍ਪਿ ਸੁਮਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਦਪਾਨੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਹਤ੍ਥੀਪਿ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਫਲਾਫਲਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾ ਆਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਮ੍ਮਿਤਹਤ੍ਥੀਯੇਵ ਪਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਹਤ੍ਥਿਸਮੀਪਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਹਤ੍ਥੀਪਿ ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਪਾਨਤਟਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਲੇਨ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਮੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਰਾਜਬਲਕਾਯੋ ਨਗਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। ਰਾਜਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ, ਰਾਜਾ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਡ੍ਢਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਮਾਨੋ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਗਤੋ। ਰਾਜਾ ਮਹਾਵਾਤਪਾਨਂ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਯਾਦਿਤਂ ਆਹਾਰਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਨਾਦਿਪਰਿਵਾਰਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੇਯੇਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੋ ਅਹੋਸਿ।

ਤਂ ਅਸਹਮਾਨਾ ਅਮਚ੍ਚਾ ‘‘ਏਵਰੂਪਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਏਕੋਪਿ ਯੋਧੋ ਲਭਮਾਨੋ ਕਿਂ ਨਾਮ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪਰਾਜਾਨਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਏਕਂ ਤਾਪਸਂ ਅਤਿਵਿਯ ਮਮਾਯਤਿ, ਕਿਂ ਨਾਮ ਤੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਤਾਵ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੫. ‘‘ਨਯਿਮਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਾਮਯਮਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚਿ, ਨ ਬਨ੍ਧਵੋ ਨੋ ਪਨ ਤੇ ਸਹਾਯੋ।
ਅਥ ਕੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ਤਿਰੀਟਵਚ੍ਛੋ, ਤੇਦਣ੍ਡਿਕੋ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਯਿਮਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਾਮਯਮਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਾਮਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ। **ਨ ਬਨ੍ਧਵੋ**ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਬਨ੍ਧਵਸਿਪ੍ਪਬਨ੍ਧਵਗੋਤ੍ਤਬਨ੍ਧਵਞਾਤਿਬਨ੍ਧਵੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਨ ਹੋਤਿ । **ਨੋ ਪਨ ਤੇ ਸਹਾਯੋ**ਤਿ ਸਹਪਂਸੁਕੀਲਿਕੋ ਸਹਾਯਕੋਪਿ ਤੇ ਨ ਹੋਤਿ। **ਕੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ। **ਤਿਰੀਟਵਚ੍ਛੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। **ਤੇਦਣ੍ਡਿਕੋ**ਤਿ ਕੁਣ੍ਡਿਕਠਪਨਤ੍ਥਾਯ ਤਿਦਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤੋ। **ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡ**ਨ੍ਤਿ ਰਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰਾਜਾਰਹਂ ਅਗ੍ਗਭੋਜਨਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਮਮ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਪਰਾਜਿਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹਂ ਅਨਾਗਤਭਾਵਂ ਸਰਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਰਾਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਤਦਾ ਮਯਾ ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ , ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਦਾਯਕੇ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਦਦਨ੍ਤੋਪਿ ਅਹਂ ਨੇਵ ਏਤੇਨ ਕਤਗੁਣਾਨੁਰੂਪਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੨੬. ‘‘ਆਪਾਸੁ ਮੇ ਯੁਦ੍ਧਪਰਾਜਿਤਸ੍ਸ, ਏਕਸ੍ਸ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਵਨਸ੍ਮਿ ਘੋਰੇ।
ਪਸਾਰਯੀ ਕਿਚ੍ਛਗਤਸ੍ਸ ਪਾਣਿਂ, ਤੇਨੂਦਤਾਰਿਂ ਦੁਖਸਮ੍ਪਰੇਤੋ॥

੨੭. ‘‘ਏਤਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਇਧਾਨੁਪਤ੍ਤੋ, ਵੇਸਾਯਿਨੋ ਵਿਸਯਾ ਜੀਵਲੋਕੇ।
ਲਾਭਾਰਹੋ ਤਾਤ ਤਿਰੀਟਵਚ੍ਛੋ, ਦੇਥਸ੍ਸ ਭੋਗਂ ਯਜਥਞ੍ਚ ਯਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਪਾਸੂ**ਤਿ ਆਪਦਾਸੁ। **ਏਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਦੁਤਿਯਸ੍ਸ। **ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪੇਮਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ। **ਵਿਵਨਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਨੀਯਰਹਿਤੇ ਅਰਞ੍ਞੇ। **ਘੋਰੇ**ਤਿ ਦਾਰੁਣੇ। **ਪਸਾਰਯੀ ਕਿਚ੍ਛਗਤਸ੍ਸ ਪਾਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕੂਪਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਗਤਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹਂ ਉਤ੍ਤਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਵੀਰਿਯਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿ। **ਤੇਨੂਦਤਾਰਿਂ ਦੁਖਸਮ੍ਪਰੇਤੋ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨਮ੍ਹਿ ਦੁਕ੍ਖਪਰਿਵਾਰਿਤੋਪਿ ਤਮ੍ਹਾ ਕੂਪਾ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣੋ।

ਏਤਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਇਧਾਨੁਪਤ੍ਤੋਤਿ ਅਹਂ ਏਤਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚੇਨ, ਏਤੇਨ ਕਤਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਇਧਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ । **ਵੇਸਾਯਿਨੋ ਵਿਸਯਾ**ਤਿ ਵੇਸਾਯੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਯਮੋ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਸਯਾ। **ਜੀਵਲੋਕੇ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜੀਵਲੋਕੇ ਠਿਤੋ ਯਮਵਿਸਯਂ ਮਚ੍ਚੁਵਿਸਯਂ ਪਰਲੋਕਂ ਗਤੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿਂ, ਸੋਮ੍ਹਿ ਏਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਤਤੋ ਪੁਨ ਇਧਾਗਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਲਾਭਾਰਹੋ**ਤਿ

ਲਾਭਂ ਅਰਹੋ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਲਾਭਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛवਿਕੋ। **ਦੇਥਸ੍ਸ ਭੋਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰਸਙ੍ਖਾਤਂ ਭੋਗਂ ਏਤਸ੍ਸ ਦੇਥ। **ਯਜਥਞ੍ਚ ਯਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍वਞ੍ਚ ਅਮਚ੍ਚਾ ਚ ਨਾਗਰਾ ਚਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤਸ੍ਸ ਭੋਗਞ੍ਚ ਦੇਥ, ਯਞ੍ਞਞ੍ਚ ਯਜਥ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਦੀਯਮਾਨੇ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੇ ਤੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਭੋਗੋ ਹੋਤਿ, ਇਤਰੇਸਂ ਦਾਨਯਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਯਞ੍ਞੋ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਦੇਥਸ੍ਸ ਭੋਗਂ ਯਜਥਞ੍ਚ ਯਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ।

ਏवਂ ਰਞ੍ਞਾ ਗਗਨਤਲੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੇਨ वਿਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਪਕਾਸਿਤੇ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਮੇव ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ, ਅਤਿਰੇਕਤਰੋ ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪਰਾਜਾ वਾ ਅਮਚ੍ਚਾ वਾ ਅਞ੍ਞੋ वਾ ਕੋਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਰਾਜਾਨਂ वਤ੍ਤੁਂ ਨ वਿਸਹਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓवਾਦੇ ਠਤ੍वਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍वਾ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍वਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਉਪਕਾਰवਸੇਨ ਕਰਿਂਸੂ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍वਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇव ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਰੀਟवਚ੍ਛਜਾਤਕवਣ੍ਣਨਾ ਨवਮਾ।

[੨੬੦] ੧੦. ਦੂਤਜਾਤਕवਣ੍ਣਨਾ

ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਦੂਰਮਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤवਨੇ वਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। वਤ੍ਥੁ ਨवਕਨਿਪਾਤੇ **ਚਕ੍ਕवਾਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੯.੬੯ ਆਦਯੋ) ਆवਿਭवਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍वਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਇਦਾਨੇव, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍वਂ ਲੋਲੋ, ਲੋਲ੍ਯਕਾਰਣੇਨੇव ਪਨ ਅਸਿਨਾ ਸੀਸਚ੍ਛੇਦਨਂ ਲਭੀ’’ਤਿ वਤ੍वਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍वਾ वਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍वਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਭੋਜਨਸੁਦ੍ਧਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ **ਭੋਜਨਸੁਦ੍ਧਿਕਰਾਜਾ**ਤ੍वੇव ਨਾਮਂ ਜਾਤਂ। ਸੋ ਕਿਰ ਤਥਾਰੂਪੇਨ वਿਧਾਨੇਨ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਥਾਸ੍ਸ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਯਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ वਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਨ ਅਨ੍ਤੋਗੇਹੇ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਭੋਜਨवਿਧਾਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਂ ਮਹਾਜਨਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਕਾਰੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਰਾਜਦ੍वਾਰੇ ਰਤਨਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍वਾ ਭੋਜਨवੇਲਾਯ ਤਂ ਅਲਙ੍ਕਰਾਪੇਤ੍वਾ ਕਞ੍ਚਨਮਯੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍वਾ ਖਤ੍ਤਿਯਕਞ੍ਞਾਹਿ ਪਰਿवੁਤੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਯ ਸੁवਣ੍ਣਪਾਤਿਯਾ ਸਬ੍ਬਰਸਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਲੋਲਪੁਰਿਸੋ ਤਸ੍ਸ ਭੋਜਨवਿਧਾਨਂ ਓਲੋਕੇਤ੍वਾ ਤਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍वਾ ਪਿਪਾਸਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ’’ਤਿ ਗਾਲ੍ਹਂ ਨਿवਾਸੇਤ੍वਾ ਹਤ੍ਥੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍वਾ ‘‘ਭੋ, ਅਹਂ ਦੂਤੋ, ਦੂਤੋ’’ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਜਨਪਦੇ ‘‘ਦੂਤੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ वਦਨ੍ਤਂ ਨ वਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਾਜਨੋ ਦ੍वਿਧਾ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍वਾ ਓਕਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ वੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍वਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਤਿਯਾ ਏਕਂ ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍वਾ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿ, ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਸਿਗਾਹੋ ਅਸਿਂ ਅਬ੍ਬਾਹੇਸਿ, ਰਾਜਾ ‘‘ਮਾ ਪਹਰੀ’’ਤਿ ਨਿवਾਰੇਸਿ, ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੂ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥਂ ਧੋवਿਤ੍वਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿवਨਪਾਨੀਯਞ੍ਚੇव ਤਮ੍ਬੂਲਞ੍ਚ ਦਾਪੇਤ੍वਾ ‘‘ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਤ੍वਂ ‘ਦੂਤੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ वਦਸਿ, ਕਸ੍ਸ ਦੂਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ ਅਹਂ ਤਣ੍ਹਾਦੂਤੋ, ਉਦਰਦੂਤੋ, ਤਣ੍ਹਾ ਮਂ ਆਣਾਪੇਤ੍वਾ ‘ਤ੍वਂ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’ਤਿ ਦੂਤਂ ਕਤ੍वਾ ਪੇਸੇਸੀ’’ਤਿ वਤ੍वਾ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍वੇ ਗਾਥਾ ਅवੋਚ –

੨੮. ‘‘ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਦੂਰਮਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਮਿਤ੍ਤਮਪਿ ਯਾਚਿਤੁਂ।
ਤਸ੍ਸੂਦਰਸ੍ਸਹਂ ਦੂਤੋ, ਮਾ ਮੇ ਕੁਜ੍ਝ ਰਥੇਸਭ॥

੨੯. ‘‘ਯਸ੍ਸ ਦਿवਾ ਚ ਰਤ੍ਤੋ ਚ, वਸਮਾਯਨ੍ਤਿ ਮਾਣवਾ।

ਤਸ੍ਸੂਦਰਸ੍ਸਹੰ ਦੂਤੋ, ਮਾ ਮੇ ਕੁਜ੍ਝ ਰਥੇਸਭਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਦੂਰਮਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਤਣ੍ਹਾਵਸਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੂਰਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਰਥੇਸਭਾ**ਤਿ ਰਥਯੋਧਜੇਟ੍ਠਕ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਮੇਤੰ, ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਉਦਰਦੂਤਾ ਤਣ੍ਹਾਵਸੇਨ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਤਣ੍ਹਾਵ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤੇ ਵਿਚਾਰੇਤਿ, ਯਾਵ ਮਨਾਪੰ ਵਤ ਇਮਿਨਾ ਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੦. ''ਦਦਾਮਿ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਰੋਹਿਣੀਨੰ, ਗਵੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਸਹ ਪੁਙ੍ਗਵੇਨ।
ਦੂਤੋ ਹਿ ਦੂਤਸ੍ਸ ਕਥੰ ਨ ਦਜ੍ਜੰ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਵਾਮ ਦੂਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਮਤ੍ਤਮੇਤੰ। **ਰੋਹਿਣੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾਨੰ। **ਸਹ ਪੁਙ੍ਗਵੇਨਾ**ਤਿ ਯੂਥਪਰਿਣਾਯਕੇਨ ਉਪਦ੍ਦਵਰਕ੍ਖਕੇਨ ਉਸਭੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ। **ਮਯਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਅਹਞ੍ਚ ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਦਰਸ੍ਸ ਦੂਤਾ ਭਵਾਮ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹੰ ਉਦਰਦੂਤੋ ਸਮਾਨੋ ਉਦਰਦੂਤਸ੍ਸ ਤੁਯ੍ਹੰ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਦਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਵਤ ਪੁਰਿਸੇਨ ਅਸ੍ਸੁਤਪੁਬ੍ਬੰ ਕਾਰਣੰ ਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਅਹੇਸੁੰ। ''ਤਦਾ ਲੋਲਪੁਰਿਸੋ ਏਤਰਹਿ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਭੋਜਨਸੁਦ੍ਧਿਕਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੂਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਸਙ੍ਕਪ੍ਪ ਤਿਲਮੁਟ੍ਠਿ ਚ, ਮਣਿ ਚ ਸਿਨ੍ਧਵਾਸੁਕੰ।
ਜਰੂਦਪਾਨੰ ਗਾਮਣਿ, ਮਨ੍ਧਾਤਾ ਤਿਰੀਟਦੂਤਨ੍ਤਿ॥

੨. ਪਦੁਮਵਗ੍ਗੋ

[੨੬੧] ੧. ਪਦੁਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਕੇਸਾ ਚ ਮਸ੍ਸੂ ਚਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਨਨ੍ਦਬੋਧਿਮ੍ਹਿ ਮਾਲਾਪੂਜਕਾਰਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਕਾਲਿਙ੍ਗਬੋਧਿਜਾਤਕੇ** ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨ ਰੋਪਿਤਤ੍ਤਾ ''ਆਨਨ੍ਦਬੋਧੀ''ਤਿ ਜਾਤੋ। ਥੇਰੇਨ ਹਿ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਰੋਪਿਤਭਾਵੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਤ੍ਥਰਿ। ਅਥੇਕਚ੍ਚੇ ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਨਨ੍ਦਬੋਧਿਮ੍ਹਿ ਮਾਲਾਪੂਜੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਜੇਤਵਨੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਲਵੀਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਲੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁੰ – ''ਆਵੁਸੋ, ਮਯੰ 'ਬੋਧਿਮ੍ਹਿ ਮਾਲਾਪੂਜੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਉਪ੍ਪਲਵੀਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਾਲਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ''ਅਹੰ ਵੋ, ਆਵੁਸੋ, ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪ੍ਪਲਵੀਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਕਲਾਪੇ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ਤੇਸੰ ਦਾਪੇਸਿ, ਤੇ ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸ੍ਸ ਪੂਜੰ ਕਰਿੰਸੁ। ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ – ''ਆਵੁਸੋ, ਜਾਨਪਦਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞਾ ਉਪ੍ਪਲਵੀਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਲੰ ਨ

ਲਭਿੰਸੁ, ਥੇਰੋ ਪਨ ਗਨ੍ਥਵਾਵ ਆਹਰਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਵਤ੍ਤਛੇਕਾ ਕਥਾਕੁਸਲਾ ਮਾਲਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਲਭਿੰਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਚ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਪਦੁਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਛਿਨ੍ਨਨਾਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਸਰਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਉਸ੍ਸਵੇ ਘੁਟ੍ਠੇ ਮਾਲਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਵਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮਾ ਤਯੋ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਾ ''ਨਾਸਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਭੂਤੇਨ ਵਣ੍ਣਂ ਵਤ੍ਵਾ ਮਾਲਂ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਦੁਮਾਨਿ ਭਞ੍ਜਨਕਾਲੇ ਸਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੧. ''ਯਥਾ ਕੇਸਾ ਚ ਮਸ੍ਸੂ ਚ, ਛਿਨ੍ਨਂ ਛਿਨ੍ਨਂ ਵਿਰੂਹਤਿ।
ਏਵਂ ਰੁਹਤੁ ਤੇ ਨਾਸਾ, ਪਦੁਮਂ ਦੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ''ਤਿ॥

ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਂ ਨ ਅਦਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੨. ''ਯਥਾ ਸਾਰਦਿਕਂ ਬੀਜਂ, ਖੇਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਂ ਵਿਰੂਹਤਿ।
ਏਵਂ ਰੁਹਤੁ ਤੇ ਨਾਸਾ, ਪਦੁਮਂ ਦੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਰਦਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਰਦਸਮਯੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਸਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਬੀਜਂ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਪਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਂ ਨ ਅਦਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਤਤਿਯੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੩. ''ਉਭੋਪਿ ਪਲਪਨ੍ਤੇਤੇ, ਅਪਿ ਪਦ੍ਮਾਨਿ ਦਸ੍ਸਤਿ।
ਵਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਤੇ ਨ ਵਾ ਵਜ੍ਜੁਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਨਾਸਾਯ ਰੂਹਨਾ।
ਦੇਹਿ ਸਮ੍ਮ ਪਦੁਮਾਨਿ, ਅਹਂ ਯਾਚਾਮਿ ਯਾਚਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਭੋਪਿ ਪਲਪਨ੍ਤੇਤੇ**ਤਿ ਏਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਮੁਸਾ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਅਪਿ ਪਦ੍ਮਾਨੀ**ਤਿ ''ਅਪਿ ਨਾਮ ਨੋ ਪਦੁਮਾਨਿ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਵਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਤੇ ਨ ਵਾ ਵਜ੍ਜੁ**ਨ੍ਤਿ ''ਤਵ ਨਾਸਾ ਰੁਹਤੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯੁਂ ਵਾ ਨ ਵਾ ਵਦੇਯ੍ਯੁਂ, ਏਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਸਬ੍ਬਥ੍ਥਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ ਨਾਸਾਯ ਰੁਹਨਾ, ਅਹਂ ਪਨ ਤੇ ਨਾਸਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਦਾਮਿ, ਕੇਵਲਂ ਯਾਚਾਮਿ, ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਦੇਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਪਦੁਮਾਨਿ ਯਾਚਿਤੋਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਸਰਗੋਪਕੋ ''ਇਮੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮੁਸਾਵਾਦੋ ਕਥਿਤੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਭਾਵੋ ਕਥਿਤੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾਨਿ ਪਦੁਮਾਨੀ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਦੁਮਕਲਾਪਂ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਦੁਮਸਰਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਦੁਮਲਾਭੀ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਦੁਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੬੨] ੨. ਮੁਦੁਪਾਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਣਿ ਚੇ ਮੁਦੁਕੋ ਚਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸਭੰ ਆਨੀਤੰ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਗਮਨਤੋ ਅਰਕ੍ਖਿਯਾ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰੰ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ, ਪਿਤਰਾ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਵ ਪਿਤਰੰ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਲਾਯੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਧੀਤਰਞ੍ਚ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਦ੍ਵੇਪਿ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਪੋਸੇਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹੰ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਧੀਤਾਪਿ ਮੇ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਪੁਨ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਰੰ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮ, ਮਯ੍ਹੰ ਧੀਤਰਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਰਾਜਕੁਲੇ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਏਵੰ ਨੋ ਞਾਤਕਾ ਬਹੁਤਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿੰਸੁ।

ਅਥ ਰਾਜਾ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਬਹਿਗੇਹੰ ਦਾਪੇਸਿ, ਅਨ੍ਤੋ ਪਵੇਸਨੰ ਨਿਵਾਰੇਸਿ। ਤੇ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਕੁਮਾਰੋ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ ਰਾਜਧੀਤਰੰ ਬਹਿ ਨੀਹਰਾਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ''ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਧਾਤਿਯਾ ਲਞ੍ਜੰ ਦਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਕਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਮ੍ਮ, ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਰਾਜਧੀਤਰੰ ਬਹਿ ਕਾਤੁੰ ਓਕਾਸੰ ਲਭੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਅਮ੍ਮ, ਸੀਸੇ ਤੇ ਊਕਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੰ ਨੀਚਪੀਠਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਉਚ੍ਚੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸੀਸੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਊਰੂਸੁ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਊਕਾ ਗਣ੍ਹਯਮਾਨਾ ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਸੀਸੰ ਨਖੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਿ । ਰਾਜਧੀਤਾ ''ਨਾਯੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਖੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਪਿਤੁਚ੍ਛਾਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਨਖੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਤੇਨ ਸਾਸਨੰ ਕਥਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਤਵ ਬਹਿਕਰਣੂਪਾਯੰ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ਰਾਜਧੀਤਾ ''ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਹੋਨ੍ਤੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਠਮੰ ਗਾਥੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਇਮੰ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

੩੪. ''ਪਾਣਿ ਚੇ ਮੁਦੁਕੋ ਚਸ੍ਸ, ਨਾਗੋ ਚਸ੍ਸ ਸੁਕਾਰਿਤੋ।
ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਚ ਵਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ''ਤਿ॥

ਸਾ ਤੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਰਾਜਧੀਤਾ ਕਿਮਾਹਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਅਞ੍ਞੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥੰ ਪਹਿਣੀ''ਤਿ ਤੰ ਗਾਥੰ ਉਦਾਹਾਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਤੰ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਗਾਥਾਯਤ੍ਥੋ – ਸਚੇ ਤੇ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਚੂਲੁਪਟ੍ਠਾਕਾਯ ਮਮ ਹਤ੍ਥੋ ਵਿਯ ਹਤ੍ਥੋ ਮੁਦੁ ਅਸ੍ਸ, ਯਦਿ ਚ ਤੇ ਆਨੇਞ੍ਜਕਾਰਣੰ ਸੁਕਾਰਿਤੋ ਏਕੋ ਹਤ੍ਥੀ ਅਸ੍ਸ, ਯਦਿ ਚ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਤਿਵਿਯ ਬਹਲੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਸ੍ਸ, ਦੇਵੋ ਚ ਵਸ੍ਸੇਯ੍ਯ। **ਅਥ ਨੂਨ ਤਦਾ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਤਾਦਿਸੇ ਕਾਲੇ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਆਗਮ੍ਮ ਏਕੰਸੇਨ ਤੇ ਮਨੋਰਥਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕਗਮਨੰ ਸਿਯਾਤਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਤਥਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਅਭਿਰੂਪੰ ਮੁਦੁਹਤ੍ਥੰ ਚੂਲੁਪਟ੍ਠਾਕੰ ਸਜ੍ਜੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕਸ੍ਸ ਲਞ੍ਜੰ ਦਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿੰ ਆਨੇਞ੍ਜਕਾਰਣੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲੰ ਆਗਮੇਨ੍ਤੋ ਅਚ੍ਛਿ।

ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖੁਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਘਨਕਾਲ਼ਮੇਘੋ ਵਸ੍ਸਿ। ਸੋ ''ਅਯਂ ਦਾਨਿ ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਦਿਵਸੋ''ਤਿ ਵਾਰਣਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮੁਦੁਹਤ੍ਥਕਂ ਚੂਲ਼ੁਪਟ੍ਠਾਕਂ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਸ੍ਸ ਆਕਾਸਙ੍ਗਣਾਭਿਮੁਖੇ ਠਾਨੇ ਹਤ੍ਥਿਂ ਮਹਾਭਿਤ੍ਤਿਯਂ ਅਲ੍ਲੀਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਤਪਾਨਸਮੀਪੇ ਤੇਮੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਧੀਤਰਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਸਯਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਚੂਲ਼ਸਯਨੇ ਸਯਾਪੇਤਿ। ਸਾਪਿ ''ਅਜ੍ਜ ਕੁਮਾਰੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਅਨੋਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਪਨ੍ਨਾ ''ਤਾਤ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਕਾਮਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ''ਏਹਿ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਤਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਤਪਾਨਸਮੀਪਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਨ੍ਹਾਯਾਹਿ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਾਤਪਾਨਸ੍ਸ ਬਹਿਪਸ੍ਸੇ ਪਮੁਖੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਨ੍ਹਾਯਮਾਨਾਵ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਯ ਹਤ੍ਥੇ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਮੁਖੇ ਠਪੇਸਿ । ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਸਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਧੀਤੁ ਹਤ੍ਥਂ ਮੁਞ੍ਚਿ, ਸਾ ਇਤਰਸ੍ਮਾਪਿ ਹਤ੍ਥਾ ਆਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦੁਤਿਯਹਤ੍ਥੇ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਧੀਤਾਯੇਵ ਮੇ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਂ ਦਾਰਿਕਂ ਨ੍ਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭੇ ਸਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਧਾਯ ਲਞ੍ਛੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਯਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਸੋ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਾਰਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਤਭਾਵਂ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤੇਨਪਿ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਏਵਂ ਅਰਕ੍ਖਿਯਾ ਨਾਮਿਤ੍ਥਿਯੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੩੫. ''ਅਨਲਾ ਮੁਦੁਸਮ੍ਭਾਸਾ, ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ ਤਾ ਨਦੀਸਮਾ।
ਸੀਦਨ੍ਤਿ ਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਨ, ਆਰਕਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯੇ॥

੩੬. ''ਯਂ ਏਤਾ ਉਪਸੇਵਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦਸਾ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ।
ਜਾਤਵੇਦੋਵ ਸਂ ਠਾਨਂ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਅਨੁਦਹਨ੍ਤਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਲਾ ਮੁਦੁਸਮ੍ਭਾਸਾ**ਤਿ ਮੁਦੁਵਚਨੇਨਪਿ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾ, ਨੇਵ ਸਕ੍ਕਾ ਸਙ੍ਗਹਾਚਾਯ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਵਾ ਏਤਾਸਂ ਨ ਅਲਨ੍ਤਿ ਅਨਲਾ। **ਮੁਦੁਸਮ੍ਭਾਸਾ**ਤਿ ਹਦਯੇ ਥਦ੍ਧੇਪਿ ਸਮ੍ਭਾਸਾਵ ਮੁਦੁ ਏਤਾਸਨ੍ਤਿ ਮੁਦੁਸਮ੍ਭਾਸਾ। **ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ ਤਾ ਨਦੀਸਮਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਦੀ ਆਗਤਾਗਤਸ੍ਸ ਉਦਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਦਨਤੋ ਉਦਕੇਨ ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ, ਏਵਂ ਅਨੁਭੂਤਾਨੁਭੂਤੇਹਿ ਮੇਥੁਨਾਦੀਹਿ ਅਪਰਿਤੁਸ੍ਸਨਤੋ ਦੁਪ੍ਪੂਰਾ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਤਿਣ੍ਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਟਿਵਾਨੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤਿ। ਕਤਮੇਸਂ ਤਿਣ੍ਣਂ? ਮੇਥੁਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਵਿਜਾਯਨਸ੍ਸ ਚ ਅਲਙ੍ਕਾਰਸ੍ਸ ਚ। ਇਮੇਸਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤਿਤ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਟਿਵਾਨੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ।

ਸੀਦਨ੍ਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਸੁ ਮਹਾਨਿਰਯੇਸੁ ਸੋਲ਼ਸਸੁ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇਸੁ ਨਿਮੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਨਂ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ । **ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਆਰਕਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯੇ**ਤਿ ''ਏਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਾਦੀਹਿ ਅਤਿਤ੍ਤਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤੇਸੁ ਨਿਰਯੇਸੁ ਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਏਤਾ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸੀਦਮਾਨਾ ਕਸ੍ਸਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸੁਖਾਯ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦੂਰਤੋਵ ਤਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯੇਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਛਨ੍ਦਸਾ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਛਨ੍ਦੇਨ ਰੁਚਿਯਾ ਪੇਮੇਨ, ਭਤਿਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧਧਨੇਨ ਵਾ ਯਂ ਪੁਰਿਸਂ ਏਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਉਪਸੇਵਨ੍ਤਿ ਭਜਨ੍ਤਿ। **ਜਾਤਵੇਦੋ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿ। ਸੋ ਹਿ ਜਾਤਮਤ੍ਤੋਵ ਵੇਦਿਯਤਿ, ਵਿਦਿਤੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤੀਤਿ ਜਾਤਵੇਦੋ। ਸੋ ਯਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨਂ ਕਾਰਣਂ ਓਕਾਸਂ ਅਨੁਦਹਤਿ, ਏਵਮੇਤਾਪਿ ਯਂ ਉਪਸੇਵਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਧਨਯਸਸੀਲਪਞ੍ਞਾਸਮਨ੍ਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਧਨਾਦੀਨਂ ਵਿਨਾਸਨਤੋ ਪੁਨ ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਭਬ੍ਬੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਖਿਪ੍ਪਂ ਅਨੁਦਹਨ੍ਤਿ ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

‘‘ਬਲਵ਼ਨ੍ਤੋ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਥਾਮਵ਼ਨ੍ਤੋਪਿ ਹਾਯਰੇ।
ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਅਨ੍ਧਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਾਤੁਗਾਮਵ਼ਸਂ ਗਤਾ॥

‘‘ਗੁਣਵ਼ਨ੍ਤੋ ਨਿਗ੍ਗੁਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਞਵ਼ਨ੍ਤੋਪਿ ਹਾਯਰੇ।
ਪਮਤ੍ਤਾ ਬਨ੍ਧਨੇ ਸੇਨ੍ਤਿ, ਮਾਤੁਗਾਮਵ਼ਸਂ ਗਤਾ॥

‘‘ਅਜ੍ਝੇਨਞ੍ਚ ਤਪਂ ਸੀਲਂ, ਸਚ੍ਚਂ ਚਾਗਂ ਸਤਿਂ ਮਤਿਂ।
ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਪਮਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਨ੍ਥਦੂਭੀਵ਼ ਤਕ੍ਕਰਾ॥

‘‘ਯਸਂ ਕਿਤ੍ਤਿਂ ਧਿਤਿਂ ਸੂਰਂ, ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ ਪਜਾਨਨਂ।
ਖੇਪਯਨ੍ਤਿ ਪਮਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਕਟ੍ਠਪੁਞ੍ਜਂਵ਼ ਪਾਵ਼ਕੋ’’ਤਿ॥

ਏਵ਼ਂ ਵ਼ਤ੍ਵ਼ਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋਪਿ ਮਯਾਵ਼ ਪੋਸੇਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਧੀਤਰਂ ਤਸ੍ਸੇਵ਼ ਦਤ੍ਵ਼ਾ ਤਂ ਓਪਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਮਾਤੁਲਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸੇਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵ਼ਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵ਼ਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ਼ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮੁਦੁਪਾਣਿਜਾਤਕਵ਼ਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੬੩] ੩. ਚੂਲ਼ਪਲੋਭਨਜਾਤਕਵ਼ਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਵ਼ਾ**ਰਿਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵ਼ਨੇ ਵ਼ਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਮੇਵ਼ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਆਨੀਤਂ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਤ੍ਵ਼ਂ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ਼ਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵ਼ੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਪੋਰਾਣਕੇ ਸੁਦ੍ਧਸਤ੍ਤੇਪਿ ਸਂਕਿਲੇਸੇਸੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵ਼ਤ੍ਵ਼ਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਅਪੁਤ੍ਤਕੋ ਹੁਤ੍ਵ਼ਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ‘‘ਪੁਤ੍ਤਪਤ੍ਥਨਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ। ਏਵ਼ਂ ਅਦ੍ਧਾਨੇ ਗਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਚਵ਼ਿਤ੍ਵ਼ਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਜਾਤਮਤ੍ਤਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਥਞ੍ਞਪਾਯਨਤ੍ਥਾਯ ਧਾਤਿਯਾ ਅਦਂਸੁ। ਸੋ ਪਾਯਮਾਨੋ ਰੋਦਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਅਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਅਦਂਸੁ। ਮਾਤੁਗਾਮਹਤ੍ਥਗਤੋ ਨੇਵ਼ ਤੁਣ੍ਹੀ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲਿਕਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ, ਤੇਨ ਗਹਿਤਮਤ੍ਤੋਯੇਵ਼ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਰਿਸਾਵ਼ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵ਼ਾ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਥਞ੍ਞਂ ਪਾਯੇਨ੍ਤਾ ਦੁਹਿਤ੍ਵ਼ਾ ਵ਼ਾ ਪਾਯੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਣਿਅਨ੍ਤਰੇਨ ਵ਼ਾ ਥਨਂ ਮੁਖੇ ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ **ਅਨਿਤ੍ਥਿਗਨ੍ਧਕੁਮਾਰੋ**ਤਿ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਾਪਰਂ ਵ਼ਦ੍ਧਮਾਨਸ੍ਸਪਿ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਨਾਮ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਵ਼ਿਸੁਂਯੇਵ਼ ਨਿਸਜ੍ਜਾਦਿਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਝਾਨਾਗਾਰਞ੍ਚ ਕਾਰੇਸਿ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸੋਲ਼ਸਵ਼ਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਅਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਕੁਮਾਰੋ ਕਾਮੇ ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧੋ ਵ਼ਤ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਾ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵ਼ਾਦਿਤਕੁਸਲਾ ਪੁਰਿਸੇ ਪਰਿਚਰਿਤ੍ਵ਼ਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵ਼ਸੇ ਕਾਤੁਂ ਪਟਿਬਲਾ ਤਰੁਣਨਾਟਕਿਤ੍ਥੀ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵ਼ਾ ‘‘ਦੇਵ਼, ਕਿਂ ਨੁ ਚਿਨ੍ਤੇਸੀ’’ਤਿ ਆਹ, ਰਾਜਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ‘‘ਹੋਤੁ, ਦੇਵ਼ , ਅਹਂ ਤਂ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵ਼ਾ ਕਾਮਰਸਂ ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਨਿਤ੍ਥਿਗਨ੍ਧਕੁਮਾਰਂ ਪਲੋਭੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕਿਸ੍ਸਸਿ, ਸੋ ਰਾਜਾ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸਤਿ, ਤ੍ਵ਼ਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ’’ਤਿ। ਸਾ ‘‘ਮਮੇਸੋ ਭਾਰੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਵ਼ਤ੍ਵ਼ਾ ਆਰਕ੍ਖਮਨੁਸ੍ਸੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵ਼ਾ ਆਹ – ‘‘ਅਹਂ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ਼ਾ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਯਨਟ੍ਠਾਨੇ ਬਹਿਝਾਨਾਗਾਰੇ ਠਤ੍ਵ਼ਾ ਗਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਸੋ ਕੁਜ੍ਝਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾਥ, ਅਹਂ ਅਪਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਸੁਣਾਤਿ, ਵ਼ਣ੍ਣਂ ਮੇ ਕਥੇਯ੍ਯਾਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂਸੁ।

ਸਾਪਿ ਪਚ੍ਛਸਕਾਲੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤਨ੍ਤਿਸ੍ਸਰੇਨ ਗੀਤਸ੍ਸਰਂ, ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ ਤਨ੍ਤਿਸ੍ਸਰਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਗਾਯਿ, ਕੁਮਾਰੋ ਸੁਣਨ੍ਤੋਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਚ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤੁਂ ਆਣਾਪੇਸਿ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਝਾਨਾਗਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤੁਂ ਆਣਾਪੇਸਿ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨੇਵ ਤਣ੍ਹਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਲੋਕਧਮ੍ਮਂ ਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਕਾਮਰਸਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਸਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਸੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਗਰਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ। ਉਭੋਪਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਧੋਗਙ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਸ੍ਸੇ ਗਙ੍ਗਂ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮਨ੍ਤਰੇ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪਯਿਂਸੁ। ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਮੂਲਾਦੀਨਿ ਪਚਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਫਲਾਫਲਂ ਆਹਰਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਤੇ ਸਮੁਦ੍ਦਦੀਪਕਾ ਏਕੋ ਤਾਪਸੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਤ੍ਥਾਯ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਧੂਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਓਤਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ‘‘ਨਿਸੀਦ, ਯਾਵ ਪਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤੇਨ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾ ਚਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਪਕ੍ਖਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕਾਕੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਜਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਦਿਵਸਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਸਮੁਦ੍ਦਾਭਿਮੁਖੋ ਪਲਾਯਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ‘‘ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੋ ਮੇ ਅਯਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਅਸਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਤਾਪਸੋ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਨਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਏਸ ਤਾਪਸੋ ਆਕਾਸੇਨਾਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਝਾਨਸ੍ਸ ਪਰਿਹੀਨਤ੍ਤਾ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਤਿਤੋ, ਮਯਾ ਦਾਨਿਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਯੇਨ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲਨ੍ਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੩੭. ‘‘ਅਭਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਵਾਰਿਸ੍ਮਿਂ, ਸਯਂ ਆਗਮ੍ਮ ਇਦ੍ਧਿਯਾ।
ਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵਿਤ੍ਥਿਯਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਂਸੀਦਸਿ ਮਹਣ੍ਣਵੇ॥

੩੮. ‘‘ਆਵਟ੍ਟਨੀ ਮਹਾਮਾਯਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਿਕੋਪਨਾ।
ਸੀਦਨ੍ਤਿ ਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਨ, ਆਰਕਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯੇ॥

੩੯. ‘‘ਯਂ ਏਤਾ ਉਪਸੇਵਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦਸਾ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ।
ਜਾਤਵੇਦੋਵ ਸਂ ਠਾਨਂ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਅਨੁਦਹਨ੍ਤਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਵਾਰਿਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕੇ ਅਚਲਮਾਨੇ ਅਕਮ੍ਪਮਾਨੇ ਉਦਕਂ ਅਨਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਆਕਾਸੇਨੇਵ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵਿਤ੍ਥਿਯਾ**ਤਿ ਲੋਕਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵਂ। **ਆਵਟ੍ਟਨੀ ਮਹਾਮਾਯਾ**ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਕਾਮਾਵਟ੍ਟੇਨ ਆਵਟ੍ਟਨਤੋ ਆਵਟ੍ਟਨੀ, ਅਨਨ੍ਤਾਹਿ ਇਤ੍ਥਿਮਾਯਾਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ ਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ –

‘‘ਮਾਯਾ ਚੇਤਾ ਮਰੀਚੀ ਚ, ਸੋਕੋ ਰੋਗੋ ਚੁਪਦ੍ਦਵੋ।
ਖਰਾ ਚ ਬਨ੍ਧਨਾ ਚੇਤਾ, ਮਚ੍ਚੁਪਾਸੋ ਗੁਹਾਸਯੋ।
ਤਾਸੁ ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਸੇ ਪੋਸੋ, ਸੋ ਨਰੇਸੁ ਨਰਾਧਮੋ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੧੧੮)।

ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਿਕੋਪਨਾਤਿ ਸੇਟ੍ਠਚਰਿਯਸ੍ਸ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਕੋਪਨਾ। **ਸੀਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਇਸੀਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਿਕੋਪਨੇਨ ਅਪਾਯੇਸੁ ਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

ਏਤਂ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੋ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤੋਯੇਵ ਨਟ੍ਠਜ੍ਝਾਨਂ ਪੁਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਤਾਪਸੋ ਏਵਂ ਭਾਰਿਕੋ ਸਮਾਨੋ ਸਿਮ੍ਬਲਿਤੂਲਂ ਵਿਯ ਆਕਾਸੇਨ ਗਤੋ, ਮਯਾਪਿ

ਇਮਿਨਾ ਵਿਯ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਚਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਅਸ੍ਸਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਞ੍ਞੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਅਸ੍ਸਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਅਨਿਤ੍ਥਿਗਨ੍ਧਕੁਮਾਰੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਪਲੋਭਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੬੪] ੪. ਮਹਾਪਨਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਨਾਦੋ ਨਾਮ ਸੋ ਰਾਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਦ੍ਦਜਿਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦਜਿਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਭਦ੍ਦਿਯਨਗਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਯਾਵਨੇ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਵਸਿ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਞਾਣਪਰਿਪਾਕਂ ਆਗਮਯਮਾਨੋ। ਭਦ੍ਦਜਿਕੁਮਾਰੋ ਮਹਾਯਸੋ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵਸ੍ਸ ਭਦ੍ਦਿਯਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਏਕਪੁਤ੍ਤਕੋ। ਤਸ੍ਸ ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਤੂਨਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਵਸਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਨਾਟਕਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਪਾਸਾਦਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ''ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਯਸਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਕਲਨਗਰਂ ਸਙ੍ਖੁਭਿ, ਪਾਸਾਦਨ੍ਤਰੇ ਚਕ੍ਕਾਤਿਚਕ੍ਕਾਨਿ ਮਞ੍ਚਾਤਿਮਞ੍ਚਾਨਿ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਨਗਰਵਾਸੀਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਨਾਗਰਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਸ੍ਵੇ ਗਮਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਆਰਭਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਭਦ੍ਦਜਿਕੁਮਾਰੋਪਿ ਪਾਸਾਦਤੋ ਪਾਸਾਦਂ ਗਚ੍ਛਤਿ , ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਨ ਕੋਚਿ ਅਗਮਾਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾਵ ਪਰਿਵਾਰੇਸੁਂ। ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਯਿ ਪਾਸਾਦਤੋ ਪਾਸਾਦਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸਕਲਨਗਰਂ ਸਙ੍ਖੁਭਤਿ, ਚਕ੍ਕਾਤਿਚਕ੍ਕਾਨਿ ਮਞ੍ਚਾਤਿਮਞ੍ਚਾਨਿ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਾਮਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਇਮਂ ਭਦ੍ਦਿਯਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਸਕਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਣਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਥ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋਵ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਠਿਤੋਵ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਫਲਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਭਦ੍ਦਿਯਸੇਟ੍ਠਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋਵ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਅਜ੍ਜੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਂ ਵਾ ਵਟ੍ਟਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਤੁਂ ਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਬ੍ਬਾਜੇਥ ਨਂ, ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਥਾ''ਤਿ। ਭਗਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਮਾਦਾਯ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਕੋਟਿਗਾਮਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਕੋਟਿਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਆਰਭਿ। ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਅਨੁਮੋਦਨਕਰਣਕਾਲੇ ਬਹਿਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਥੁ ਆਗਤਕਾਲੇਯੇਵ ਉਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਙ੍ਗਾਤਿਤ੍ਥਸਮੀਪੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ । ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੇਸੁ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਅਨੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਆਗਤਕਾਲੇਯੇਵ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਅਯਂ ਪੁਰੇ ਵਿਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਥੇਰੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਪਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਉਟ੍ਠਹਤੀ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਂਸੁ।

ਕੋਟਿਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਤੇ ਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਨਾਵਾਸਙ੍ਘਾਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ , ਭਦ੍ਦਜੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਏਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਧੇਵਾ''ਤਿ। ''ਏਹਿ, ਭਦ੍ਦਜਿ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਏਕਨਾਵਾਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਗਙ੍ਗਾਯ ਮਜ੍ਝਂ ਗਤਕਾਲੇ ਸਤ੍ਥਾ ਆਹ – ''ਭਦ੍ਦਜਿ, ਤਯਾ ਮਹਾਪਨਾਦਰਾਜਕਾਲੇ ਅਜ੍ਝਾਵੁਤ੍ਥਪਾਸਾਦੋ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗੋ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਭਦ੍ਦਜਿਤ੍ਥੇਰੋ ਅਞ੍ਞਂ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਦ੍ਦਜਿ, ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਨਂ ਕਙ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਥੂਪਿਕਂ ਪਾਦਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਯੋਜਨਂ ਪਾਸਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿ। ਉਪ੍ਪਤਿਤੋ ਚ ਪਨ ਹੇਟ੍ਠਾਪਾਸਾਦੇ ਠਿਤਾਨਂ ਪਾਸਾਦਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਸੋ ਏਕਯੋਜਨਂ ਦ੍ਵਿਯੋਜਨਂ ਤਿਯੋਜਨਨ੍ਤਿ ਯਾਵ ਵੀਸਤਿਯੋਜਨਾ ਉਦਕਤੋ ਪਾਸਾਦਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਞਾਤਕਾ ਪਾਸਾਦਲੋਭੇਨ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਨਾਗਮਣ੍ਡੂਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਾਸਾਦੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਸਾਦੇ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇਯੇਵ ਪਤਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇ ਪਤਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਞਾਤਕਾ ਤੇ, ਭਦ੍ਦਜਿ, ਕਿਲਮਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਪਾਸਾਦੋ ਯਥਾਠਾਨੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਸਤ੍ਥਾ ਪਾਰਗਙ੍ਗਂ ਗਤੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇਯੇਵ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪਯਿਂਸੁ, ਸੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਤਰੁਣਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਪਾਸਾਦੋ ਭਦ੍ਦਜਿਤ੍ਥੇਰੇਨ ਅਜ੍ਝਾਵੁਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਹਾਪਨਾਦਰਾਜਕਾਲੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਮਿਥਿਲਾਯਂ ਸੁਰੁਚਿ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸੁਰੁਚਿਯੇਵ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਪਨਾਦੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਤੇ ਇਮਂ ਪਾਸਾਦਂ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ। ਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ ਪਨਸ੍ਸ ਇਦਂ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ – ਦ੍ਵੇ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਨਲ਼ੇਹਿ ਚ ਉਦੁਮ੍ਬਰਦਾਰੂਹਿ ਚ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਸਨਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਾਤਕੇ ਸਬ੍ਬਂ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ ਪਕਿਣ੍ਣਕਨਿਪਾਤੇ **ਸੁਰੁਚਿਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੪.੧੦੨ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੪੦. ''ਪਨਾਦੋ ਨਾਮ ਸੋ ਰਾਜਾ, ਯਸ੍ਸ ਯੂਪੋ ਸੁਵਣ੍ਣਯੋ।
ਤਿਰਿਯਂ ਸੋਲ਼ਸੁਬ੍ਬੇਧੋ, ਉਦ੍ਧਮਾਹੁ ਸਹਸ੍ਸਧਾ॥

੪੧. ''ਸਹਸ੍ਸਕਣ੍ਡੋ ਸਤਗੇਣ੍ਡੁ, ਧਜਾਲੁ ਹਰਿਤਾਮਯੋ।
ਅਨਚ੍ਚੁਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ, ਛ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤਧਾ॥

੪੨. ''ਏਵਮੇਤਂ ਤਦਾ ਆਸਿ, ਯਥਾ ਭਾਸਸਿ ਭਦ੍ਦਜਿ।
ਸਕ੍ਕੋ ਅਹਂ ਤਦਾ ਆਸਿਂ, ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੋ ਤਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੂਪੋ**ਤਿ ਪਾਸਾਦੋ। **ਤਿਰਿਯਂ ਸੋਲ਼ਸੁਬ੍ਬੇਧੋ**ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਸੋਲ਼ਸਕਣ੍ਡਪਾਤਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। **ਉਦ੍ਧਮਾਹੁ ਸਹਸ੍ਸਧਾ**ਤਿ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ ਸਹਸ੍ਸਕਣ੍ਡਗਮਨਮਤ੍ਤਂ ਉਚ੍ਚੋ ਅਹੁ, ਸਹਸ੍ਸਕਣ੍ਡਗਮਨਗਣਨਾਯ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੋ ਹੋਤਿ। ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਯੋਜਨਮਤ੍ਤੋ।

ਸਹਸ੍ਸਕਣ੍ਡੋ ਸਤਗੇਣ੍ਡੂਤਿ ਸੋ ਪਨੇਸ ਸਹਸ੍ਸਕਣ੍ਡੁਬ੍ਬੇਧੋ ਪਾਸਾਦੋ ਸਤਭੂਮਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। **ਧਜਾਲੂ**ਤਿ ਧਜਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਹਰਿਤਾਮਯੋ**ਤਿ ਹਰਿਤਮਣਿਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ''ਸਮਾਲੁਹਰਿਤਾਮਯੋ''ਤਿ ਪਾਠੋ, ਹਰਿਤਮਣਿਮਯੇਹਿ ਦ੍ਵਾਰਕਵਾਟਵਾਤਪਾਨੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਾਲੂ**ਤਿ ਕਿਰ ਦ੍ਵਾਰਕਵਾਟਵਾਤਪਾਨਾਨਂ ਨਾਮਂ। **ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਨਟਾ, **ਛ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤਧਾ**ਤਿ ਛ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਰਞ੍ਞੋ ਰਤਿਜਨਨਤ੍ਥਾਯ

ਨਚ੍ਚਿਂਸੂਤਿ ਅਟ੍ਠੋ। ਤੇ ਏਵਂ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਾਪਿ ਰਾਜਾਨਂ ਹਾਸੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਦੇਵਨਟਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਦਾ ਮਹਾਪਨਾਦੋ ਹਸਿ।

ਯਥਾ ਭਾਸਸਿ, ਭਦ੍ਦਜੀਤਿ ਭਦ੍ਦਜਿਤ੍ਥੇਰੇਨ ਹਿ ''ਭਦ੍ਦਜਿ, ਤਯਾ ਮਹਾਪਨਾਦਰਾਜਕਾਲੇ ਅਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਪਾਸਾਦੋ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਿਮੁਗ੍ਗੋ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਤਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਭਾਵੋ ਚ ਮਹਾਪਨਾਦਰਾਜਭਾਵੋ ਚ ਭਾਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ''ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ, ਭਦ੍ਦਜਿ, ਭਾਸਸਿ, ਤਦਾ ਏਤਂ ਤਥੇਵ ਅਹੋਸਿ, ਅਹਂ ਤਦਾ ਤਵ ਕਾਯਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਹਾਪਨਾਦੋ ਰਾਜਾ ਭਦ੍ਦਜਿ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਪਨਾਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੬੫] ੫. ਖੁਰਪ੍ਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਿਸ੍ਵਾ ਖੁਰਪ੍ਪੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਤ੍ਵਂ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਵੀਰਿਯਂ ਕਰਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਟਵਿਆਰਕ੍ਖਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਪੁਰਿਸਸਤਪਰਿਵਾਰੋ ਅਟਵਿਆਰਕ੍ਖਕੇਸੁ ਸਬ੍ਬਜੇਟ੍ਠਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਭਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਟਵਿਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਬਾਰਾਣਸੇਯ੍ਯਕੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਸਹਸ੍ਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਟਵਿਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਸਹਸ੍ਸਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਭਤਿਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋਯੇਵ ਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿ। ਸੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਅਟਵਿਂ ਪਾਵਿਸਿ, ਅਟਵਿਮਜ੍ਝੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ, ਚੋਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਸੇਸਪੁਰਿਸਾ ਉਰੇਨ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਆਰਕ੍ਖਕਜੇਟ੍ਠਕੋ ਏਕੋਵ ਨਦਨ੍ਤੋ ਵਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤੇਪਿ ਚੋਰੇ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤਂ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਤਾਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਪਰਕਨ੍ਤਾਰੇ ਸਤ੍ਥਂ ਨਿਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਕਜੇਟ੍ਠਕਂ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ''ਸਮ੍ਮ, ਤਥਾਦਾਰੁਣਾਨਂ ਚੋਰਾਨਂ ਆਵੁਧਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਵਤ੍ਥਰਣਕਾਲੇ ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਕਾਰਣੇਨ ਚਿਤ੍ਤੁਤ੍ਰਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ''ਦਿਸ੍ਵਾ ਖੁਰਪ੍ਪੇ ਧਨੁਵੇਗਨੁਨ੍ਨੇ, ਖਗ੍ਗੇ ਗਹੀਤੇ ਤਿਖਿਣੇ ਤੇਲਧੋਤੇ।
ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਯਸ੍ਮਿਂ ਮਰਣੇ ਵਿਯੂਲ੍ਹੇ, ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਤੇ ਨਾਹੁ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਨੁਵੇਗਨੁਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਧਨੁਵੇਗੇਨ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇ। **ਖਗ੍ਗੇ ਗਹੀਤੇ**ਤਿ ਥਰੁਦਣ੍ਡੇਹਿ ਸੁਗਹਿਤੇ ਖਗ੍ਗੇ। **ਮਰਣੇ ਵਿਯੂਲ੍ਹੇ**ਤਿ ਮਰਣੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੇ। **ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਤੇ ਨਾਹੂ**ਤਿ ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਨਾਹੋਸਿ। **ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਚਲਨਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਕਜੇਟ੍ਠਕੋ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੪੪. ''ਦਿਸ੍ਵਾ ਖੁਰਪ੍ਪੇ ਧਨੁਵੇਗਨੁਨ੍ਨੇ, ਖਗ੍ਗੇ ਗਹੀਤੇ ਤਿਖਿਣੇ ਤੇਲਧੋਤੇ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਯਸ੍ਮਿਂ ਮਰਣੇ ਵਿਯੂਲ਼੍ਹੇ, ਵੇਦਂ ਅਲਤ੍ਥਂ ਵਿਪੁਲਂ ਉਲ਼ਾਰਂ॥

੪੫. ''ਸੋ ਵੇਦਜਾਤੋ ਅਜ੍ਝਭਵਿ ਅਮਿਤ੍ਤੇ, ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਮੇ ਜੀਵਿਤਮਾਸਿ ਚਤ੍ਤਂ।
ਨ ਹਿ ਜੀਵਿਤੇ ਆਲਯਂ ਕੁਬ੍ਬਮਾਨੋ, ਸੂਰੋ ਕਯਿਰਾ ਸੂਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਦਾਚੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵੇ**ਦਂ ਅਲਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਿਞ੍ਚੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪਟਿਲਭਿਂ। ਵਿ**ਪੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁਂ। **ਉਲ਼ਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਂ। **ਅਜ੍ਝਭਵਿ**ਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਭਵਿਂ। **ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਮੇ ਜੀਵਿਤਮਾਸਿ ਚਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਤਵ ਹਤ੍ਥਤੋ ਭਤਿਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਨੇਵ ਜੀਵਿਤਂ ਚਤ੍ਤਮਾਸਿ। **ਨ ਹਿ ਜੀਵਿਤੇ ਆਲਯਂ ਕੁਬ੍ਬਮਾਨੋ**ਤਿ ਜੀਵਿਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਨਿਕਨ੍ਤਿਂ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਪੁਰਿਸਕਿਚ੍ਚਂ ਕਦਾਚਿਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ।

ਏਵਂ ਸੋ ਸਰਵਸ੍ਸੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਜੀਵਿਤਨਿਕਨ੍ਤਿਯਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸੂਰਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕਤਭਾਵਂ ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕਗਾਮਮੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਆਰਕ੍ਖਕਜੇਟ੍ਠਕੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਖੁਰਪ੍ਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੬੬] ੬. ਵਾਤਗ੍ਗਸਿਨ੍ਧਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇਨਾਸਿ ਕਿਸਿਯਾ ਪਣ੍ਡੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰੇਕਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਇਤ੍ਥੀ ਏਕਂ ਅਭਿਰੂਪਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਝਾਯਮਾਨੋ ਵਿਯਸ੍ਸਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਿਲੇਸਗ੍ਗਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸਾ ਨੇਵ ਕਾਯਸ੍ਸਾਦਂ ਲਭਿ, ਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦਂ, ਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾ ਨ ਰੁਚ੍ਚਿ, ਕੇਵਲਂ ਮਞ੍ਚਕਅਟਨਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾ ਚ ਸਹਾਯਿਕਾ ਚ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਕਮ੍ਪਮਾਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਟਨਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਾ, ਕਿਂ ਤੇ ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਏਕਂ ਦ੍ਵੇ ਵਾਰੇ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਾ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਮਯਂ ਤਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਸੁਂ, ਸੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਤਾ ''ਅਸੁਕਦਿਵਸੇ ਅਸੁਕਵੇਲਾਯਂ ਆਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਯਨਗਬ੍ਭਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਯਨੇਕਦੇਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚਾਹਂ ਇਮਸ੍ਸ ਗਰੁਕਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨੇਵ ਓਕਾਸਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਮੇ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਗਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ਓਕਾਸਕਰਣਂ ਨਾਮ ਅਕਾਰਣਂ, ਅਜ੍ਜ ਨ ਮਙ੍ਕੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਓਕਾਸਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਹਤ੍ਥਗਹਣਾਦਿਵਸੇਨ ਕੇਲ਼ਿਂ ਕਾਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਅਪੇਹਿ ਅਪੇਹਿ, ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਨਿਬ੍ਭਚ੍ਛੇਸਿ। ਸੋ ਓਸਕ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਮੇਵ ਗਤੋ।

ਇਤਰਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਤਾਯ ਤਥਾ ਕਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੇ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਤ੍ਵਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਆਹਾਰਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਅਥ ਨਂ ਮਯਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਆਨਯਿਮ੍ਹ, ਤਸ੍ਸ ਕਸ੍ਮਾ ਓਕਾਸਂ ਨ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਇਤਰਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਨਿਰਾਹਾਰਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਂ ਆਦਾਯ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਚ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਸ੍ਵਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਲਜ੍ਜਾਯ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਗਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ , ਉਪਾਸਕ, ਇਦਾਨੇਵੇਸਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਕਾਲੇ ਤਂ ਓਕਾਸਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਪੇਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਨ

ਪਣ੍ਡਿਤੇਸੁ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਕਾਲੇ ਓਕਾਸਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾਵ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਿਨ੍ਧਵਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਾਤਗ੍ਗਸਿਨ੍ਧਵੋ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਅਸ੍ਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਸ੍ਸਗੋਪਕਾ ਤਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਯਂ ਨ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਦ੍ਦਲੀ ਨਾਮ ਗਦ੍ਰਭੀ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾ ਨੇਵ ਤਿਣਂ ਖਾਦਿ , ਨ ਉਦਕਂ ਪਿਵਿ, ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਕਿਸਾ ਅਟ੍ਠਿਚਮ੍ਮਮਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਗਦ੍ਰਭਪੋਤਕੋ ਮਾਤਰਂ ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਅਮ੍ਮ, ਨੇਵ ਤਿਣਂ ਖਾਦਸਿ, ਨ ਉਦਕਂ ਪਿਵਸਿ, ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾ ਨਿਪਜ੍ਜਸਿ, ਕਿਂ ਤੇ ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਾਤਗ੍ਗਸਿਨ੍ਧਵਸ੍ਸ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾ ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਨਿਰਾਹਾਰਾ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਜੀਵਿਤਦਾਨਮਸ੍ਸਾ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤ, ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਸ੍ਸਗੋਪਕਾ ਮਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਵਿਚਰਣਤ੍ਥਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਮਾਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਏਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਸ੍ਸਗੋਪਕਾਪਿ ਵਾਤਗ੍ਗਸਿਨ੍ਧਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਤਂ ਗਦ੍ਰਭਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਸਾ ਗਦ੍ਰਭੀ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਮਾਨੇ ''ਸਚਾਹਂ ਗਰੁਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਯਸੋ ਚ ਇਸ੍ਸਰਿਯਞ੍ਚ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਾ ਵਿਯ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧਵਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾਹਨੁਕੇ ਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ, ਦਨ੍ਤਮੂਲਮਸ੍ਸ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਵਾਤਗ੍ਗਸਿਨ੍ਧਵੋ ''ਕੋ ਮੇ ਏਤਾਯ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਤਤੋਵ ਪਲਾਯਿ। ਸਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੋਚਮਾਨਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਅਥ ਨਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੬. ''ਯੇਨਾਸਿ ਕਿਸਿਯਾ ਪਣ੍ਡੁ, ਯੇਨ ਭਤ੍ਤਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ।
ਅਯਂ ਸੋ ਆਗਤੋ ਭਤ੍ਤਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਦਾਨਿ ਪਲਾਯਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਯੇਨ ਕਾਰਣਭੂਤੇਨ।

ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਦ੍ਰਭੀ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੭. ''ਸਚੇ ਪਨਾਦਿਕੇਨੇਵ, ਸਨ੍ਥਵੋ ਨਾਮ ਜਾਯਤਿ।
ਯਸੋ ਹਾਯਤਿ ਇਤ੍ਥੀਨਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਤ ਪਲਾਯਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਦਿਕੇਨੇ**ਵਾਤਿਆਦਿਤੋਵ ਪਠਮਮੇਵ। **ਸਨ੍ਥਵੋ**ਤਿ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸਂਯੋਗਵਸੇਨ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੋ। **ਯਸੋ ਹਾਯਤਿ ਇਤ੍ਥੀਨ**ਨ੍ਤਿ, ਤਾਤ, ਇਤ੍ਥੀਨਞ੍ਹਿ ਗਰੁਕਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਆਦਿਤੋਵ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾਨਂ ਯਸੋ ਹਾਯਤਿ, ਇਸ੍ਸਰਿਯਗਬ੍ਬਿਤਭਾਵੋ ਪਰਿਹਾਯਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਸਭਾਵਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ।

ਤਤਿਯਗਾਥਂ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਹ –

੪੮. ''ਯਸਸ੍ਸਿਨਂ ਕੁਲੇ ਜਾਤਂ, ਆਗਤਂ ਯਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ।

ਸੋਚਤਿ ਚਿਰਰਤ੍ਤਾਯ, ਵਾਤਗ੍ਗਮਿਵ ਭਦ੍ਦਲੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਸਸ੍ਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ। **ਯਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਯਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਥਾਰੂਪੰ ਪੁਰਿਸੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ। **ਚਿਰਰਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਚਿਰਰਤ੍ਤੰ, ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਗਦ੍ਰਭੀ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਤਗ੍ਗਸਿਨ੍ਧਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਾਤਗ੍ਗਸਿਨ੍ਧਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੬੭] ੭. ਕਕ੍ਕਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਿਙ੍ਗੀ ਮਿਗੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਇਤ੍ਥਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਕਿਰੇਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਾਰਸੋਧਨਤ੍ਥਾਯ ਜਨਪਦੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਾਰੰ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰੇਹਿ ਗਹਿਤੋ। ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਅਭਿਰੂਪਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ, ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਿਨੇਹੇਨ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੰ ਮਾਰੇਤੁੰ ਆਰਭਿ। ਸਾ ਪਨ ਇਤ੍ਥੀ ਸੀਲਵਤੀ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਤਿਦੇਵਤਾ, ਸਾ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਮਯਿ ਸਿਨੇਹੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਾ ਮਯ੍ਹੰ ਸਾਮਿਕੰ ਮਾਰੇਹਿ। ਸਚੇ ਮਾਰੇਸਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਵਿਸੰ ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਨਾਸਵਾਤੰ ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਯਾ ਪਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਮੇ ਅਕਾਰਣੇਨ ਸਾਮਿਕੰ ਮਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਪਿਟ੍ਠਿਵਿਹਾਰੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ''ਵਿਹਾਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਤੇ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ''ਕਹੰ ਗਤਤ੍ਥ, ਉਪਾਸਕਾ''ਤਿ ਪੁਟ੍ਠਾ ''ਉਦ੍ਧਾਰਸੋਧਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ''ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਪਨ ਆਰੋਗ੍ਯੇਨ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਆਹ – ''ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੋਰਾ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ, ਤਤ੍ਰੇਸਾ ਮੰ ਮਾਰਿਯਮਾਨੰ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੰ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਮੋਚੇਸਿ, ਇਮੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਜੀਵਿਤੰ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਉਪਾਸਕ, ਇਦਾਨੇਵੇਤਾਯ ਏਵੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਜੀਵਿਤੰ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਮ੍ਪਿ ਜੀਵਿਤੰ ਅਦਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਮਹਾਉਦਕਰਹਦੋ, ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਸੁਵਣ੍ਣਕਕ੍ਕਟਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਵਾਸਭਾਵੇਨ ''ਕੁਲ਼ੀਰਦਹੋ''ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ ਖਲਮਣ੍ਡਲਪ੍ਪਮਾਣੋ, ਹਤ੍ਥੀ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਤਸ੍ਸ ਭਯੇਨ ਤਤ੍ਥ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਲ਼ੀਰਦਹੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਮਾਨੰ ਹਤ੍ਥਿਯੂਥਜੇਟ੍ਠਕੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਰੇਣੁਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ''ਗਬ੍ਭੰ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞੰ ਪਬ੍ਬਤਪ੍ਪਦੇਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭੰ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਯਿ। ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਜਨਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਾਯ ਕਰੇਣੁਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਕ੍ਕਟਕੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਞ੍ਚ ਮਾਤਰਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਤੰ ਹਤ੍ਥਿਯੂਥੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰੰ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਹੰ ਕਕ੍ਕਟਕੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਪਿਤਾ ''ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਵਦਨ੍ਤੰ ''ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਜਾਨਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਸੋ ਕੁਲ਼ੀਰਦਹੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਵਾਰਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦਹਸਮੀਪੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਸੋ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਓਤਰਣਕਾਲੇ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਨਕਾਲੇ, ਉਦਾਹੁ ਉਤ੍ਤਰਣਕਾਲੇ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਉਤ੍ਤਰਣਕਾਲੇ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੁਲ਼ੀਰਦਹੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਦਤ੍ਥੰ ਗੋਚਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਉਤ੍ਤਰਥ, ਅਹੰ ਪਚ੍ਛਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਵਾਰਣਾ ਤਥਾ ਕਰਿੰਸੁ। ਕੁਲ਼ੀਰੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਮਹਾਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਕਮ੍ਮਾਰੋ ਲੋਹਸਲਾਕੰ ਵਿਯ ਅਲ਼ਦ੍ਵਯੇਨ ਪਾਦੇ ਦਲ਼੍ਹੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਕਰੇਣੁਕਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਕੁਲ਼ੀਰੰ ਚਾਲੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਕੁਲ਼ੀਰੋ ਪਨ ਤੰ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ

ਅਭਿਮੁਖਂ ਕਰੋਤਿ। ਸੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਬਦ੍ਧਰਵ◌ਂ ਰਵ◌ਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਵ◌ਾਰਣਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਮੁਤ੍ਤਕਰੀਸਂ ਚਜਮਾਨਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ, ਕਰੇਣੁਕਾਪਿਸ੍ਸ ਸਣ੍ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਆਰਭਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਦ੍ਧਭਾਵ◌ਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਪਲਾਯਨਤ੍ਥਂ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ਤਤ੍ਥ **ਸਿਙ੍ਗੀ ਮਿਗੋ**ਤਿ ਸਿਙ੍ਗੀ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਮਿਗੋ। ਦ੍ਵ◌ੀਹਿ ਅਲੇਹਿ ਸਿਙ੍ਗਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਸਿਙ੍ਗੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਿਗੋਤਿ ਪਨ ਸਬ੍ਬਪਾਣਸਙ੍ਗਾਹਕਵ◌ਸੇਨ ਇਧ ਕੁਲੀਰੋ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋ। **ਆਯਤਚਕ੍ਖੁਨੇਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦਸ੍ਸਨਟ੍ਠੇਨ ਚਕ੍ਖੁ, ਨਯਨਟ੍ਠੇਨ ਨੇਤ੍ਤਂ, ਆਯਤਾਨਿ ਚਕ੍ਖੁਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਨੇਤ੍ਤਾਨਿ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਆਯਤਚਕ੍ਖੁਨੇਤ੍ਤੋ, ਦੀਘਅਕ੍ਖੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਟ੍ਠਿਮੇਵ◌ਸ੍ਸ ਤਚਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਤੀਤਿ **ਅਟ੍ਠਿਤ੍ਤਚੋ। ਤੇਨਾਭਿਭੂਤੋ**ਤਿ ਤੇਨ ਮਿਗੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟੋ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਗਹਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ। **ਕਪਣਂ ਰੁਦਾਮੀ**ਤਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਰੁਦਾਮਿ ਵ◌ਿਰਵ◌ਾਮਿ। **ਮਾ ਹੇਵ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਮਂ ਏਵਰੂਪਂ ਬਜਸਨਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਣਸਮਂ ਪਿਯਸਾਮਿਕਂ ਤ੍ਵ◌ਂ ਮਾ ਹੇਵ ਜਹੀਤਿ।

ਅਥ ਸਾ ਕਰੇਣੁਕਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਸਯਮਾਨਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ''ਅਯ੍ਯ ਨ ਤਂ ਜਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੁਞ੍ਜਰਂ ਸਟ੍ਠਿਹਾਯਨਂ।
ਪਥਬ੍ਯਾ ਚਾਤੁਰਨ੍ਤਾਯ, ਸੁਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਸਿ ਮੇ ਤੁਵ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਟ੍ਠਿਹਾਯਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਸਟ੍ਠਿਵ◌ਸ੍ਸਕਾਲਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕੁਞ੍ਜਰਾ ਥਾਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਅਹਂ ਏਵ◌ਂ ਥਾਮਹੀਨਂ ਇਮਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਤਂ ਤਂ ਨ ਜਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਭਾਯਿ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਹਿ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਤ੍ਵ◌ਾ ਠਿਤਾਯ ਚਾਤੁਰਨ੍ਤਾਯ ਪਥਵ◌ਿਯਾ ਤ੍ਵ◌ਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਿਯੋਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਨ੍ਥਮ੍ਭੇਤ੍ਵ◌ਾ ''ਅਯ੍ਯ, ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਕੁਲੀਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਥੋਕਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ ਲਭਮਾਨਾ ਵ◌ਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਕੁਲੀਰਂ ਯਾਚਮਾਨਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੧. ''ਯੇ ਕੁਲੀਰਾ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਮਿਂ, ਗਙ੍ਗਾਯ ਯਮੁਨਾਯ ਚ।
ਤੇਸਂ ਤ੍ਵ◌ਂ ਵ◌ਾਰਿਜੋ ਸੇਟ੍ਠੋ, ਮੁਞ੍ਚ ਰੋਦਨ੍ਤਿਯਾ ਪਤਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੇ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਵ◌ਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਵ◌ਾ ਯਮੁਨਾਯ ਵ◌ਾ ਕੁਲੀਰਾ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਵ◌ਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਮਹਨ੍ਤਤ੍ਤੇਨ ਚ ਤ੍ਵਮੇਵ ਸੇਟ੍ਠੋ ਉਤ੍ਤਮੋ। ਤੇਨ ਤਂ ਯਾਚਾਮਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਰੋਦਮਾਨਾਯ ਸਾਮਿਕਂ ਮੁਞ੍ਚਾਤਿ।

ਕੁਲੀਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥਯਮਾਨਾਯ ਇਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਆਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਾਰਣਸ੍ਸ ਪਾਦਤੋ ਅਲੇ ਵ◌ਿਨਿਵ◌ੇਠੇਨ੍ਤੋ ''ਅਯਂ ਵ◌ਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਵ◌ਾਰਣੋ ਪਾਦਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਭਿਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਵ◌ਾਰਣੋ ਤੁਟ੍ਠਰਵ◌ਂ ਰਵ◌ਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਵ◌ਾਰਣਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਕੁਲੀਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਮਹੀਤਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤਾ ਚੁਣ੍ਣਵ◌ਿਚੁਣ੍ਣਮਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵ◌ੇ ਅਲਾ ਸਰੀਰਤੋ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਪਤਿਂਸੁ। ਸੋ ਚ ਕੁਲੀਰਦਹੋ ਗਙ੍ਗਾਯ ਏਕਾਬਦ੍ਧੋ , ਗਙ੍ਗਾਯ ਪੂਰਣਕਾਲੇ ਗਙ੍ਗੋਦਕੇਨ ਪੂਰਤਿ, ਉਦਕੇ ਮਨ੍ਦੀਭੂਤੇ ਦਹਤੋ ਉਦਕਂ ਗਙ੍ਗਂ ਓਤਰਤਿ। ਅਥ ਦ੍ਵ◌ੇਪਿ ਤੇ ਅਲਾ ਉਪ੍ਲਵ◌ਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਵ◌ੁਯ੍ਹਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਾਵ◌ਿਸਿ, ਏਕਂ ਦਸਭਾਤਿਕਰਾਜਾਨੋ ਉਦਕੇ ਕੀਲਮਾਨਾ ਲਭਿਤ੍ਵ◌ਾ ਆਲਿਙ੍ਗਂ ਨਾਮ ਮੁਦਿਙ੍ਗਂ ਅਕਂਸੁ। ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਨ ਪਵ◌ਿਟ੍ਠਂ ਅਸੁਰਾ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਆਲਮ੍ਬਰਂ ਨਾਮ ਭੇਰਿਂ ਕਾਰੇਸੁਂ। ਤੇ ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਕ੍ਕੇਨ ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਪਰਾਜਿਤਾ ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ, ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ। ''ਆਲਮ੍ਬਰਮੇਘੋ ਵ◌ਿਯ ਥਨਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਭੋ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ । ''ਤਦਾ ਕਰੇਣੁਕਾ ਅਯਂ ਉਪਾਸਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਰਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਕ੍ਕਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੬੮] ੮. ਆਰਾਮਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਵੇ ਸਬ੍ਬਸਮੇਤਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾਗਿਰਿਜਨਪਦੇ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਕਿਰ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸੋ ਜੇਤਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾਗਿਰਿਜਨਪਦੇ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿ। ਅਥੇਕੋ ਉਪਾਸਕੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕੇਹਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯਾ, ਉਯ੍ਯਾਨਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਤੁਕਾਮਾ ਇਮਿਨਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਰਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਰਮਾਨਾ ਏਕਂ ਛਿਦ੍ਦਟ੍ਠਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਠਾਨਂ ਛਿਦ੍ਦਂ ਵਿਰਲਰੁਕ੍ਖਂ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿ – ''ਏਕੋ ਕਿਰ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਰੋਪਕੇਸੁ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤੋ 'ਮੂਲਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਆਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿ, ਤੇਨ ਤਂ ਠਾਨਂ ਛਿਦ੍ਦਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੋ ਕੁਮਾਰਕੋ ਆਰਾਮਦੂਸਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਵਿਸ੍ਸਸੇਨੇ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਉਸ੍ਸਵੇ ਘੁਟ੍ਠੇ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ''ਉਸ੍ਸਵਂ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਵਾਸਿਨੋ ਮਕ੍ਕਟੇ ਆਹ – ''ਇਦਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਬਹੂਪਕਾਰਂ , ਅਹਂ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਉਸ੍ਸਵਂ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸੇ ਉਪਰੋਪਕੇਸੁ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਚਮ੍ਮਘਟਕੇ ਦਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਮਕ੍ਕਟਾ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਾ ਉਪਰੋਪਕੇਸੁ ਆਸਿਞ੍ਚਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਮਕ੍ਕਟਜੇਟ੍ਠਕੋ ਆਹ – ''ਆਗਮੇਥ ਤਾਵ, ਉਦਕਂ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਦੁਲ੍ਲਭਂ, ਤਂ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਪਰੋਪਕੇ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਪ੍ਪਮਾਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦੀਘਮੂਲਕੇਸੁ ਬਹੁਂ, ਰਸ੍ਸਮੂਲਕੇਸੁ ਅਪ੍ਪਂ ਉਦਕਂ ਸਿਞ੍ਚਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਉਪਰੋਪਕੇ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਤੇ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਏਕਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਕ੍ਕਟੇ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵਂ ਕਾਰੇਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਵਾਨਰਜੇਟ੍ਠਕੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਤਾਵ ਵੋ ਅਯਂ ਪਞ੍ਞਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਕੀਦਿਸੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੨. ''ਯੋ ਵੇ ਸਬ੍ਬਸਮੇਤਾਨਂ, ਅਹੁਵਾ ਸੇਟ੍ਠਸਮ੍ਮਤੋ।
ਤਸ੍ਸਾਯਂ ਏਦਿਸੀ ਪਞ੍ਞਾ, ਕਿਮੇਵ ਇਤਰਾ ਪਜਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਸਮੇਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਮਾਨਜਾਤੀਨਂ। **ਅਹੁਵਾ**ਤਿ ਅਹੋਸਿ। **ਕਿਮੇਵ ਇਤਰਾ ਪਜਾ**ਤਿ ਯਾ ਇਤਰਾ ਏਤੇਸੁ ਲਾਮਿਕਾ ਪਜਾ, ਕੀਦਿਸਾ ਨੁ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਞ੍ਞਾਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾਨਰਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੫੩. ''ਏਵਮੇਵ ਤੁਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਵਿਨਿਨ੍ਦਸਿ।
ਕਥਂ ਮੂਲਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾਨ, ਰੁਕ੍ਖਂ ਜਞ੍ਞਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ**ਤਿ ਆਲਪਨਮਤ੍ਤਂ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਤ੍ਵਂ, ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮੇਵ ਅਮ੍ਹੇ ਵਿਨਿਨ੍ਦਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਂ ਨਾਮ ''ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਵਾ ਏਸ, ਨ ਵਾ''ਤਿ ਮੂਲਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਕਥਂ ਞਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ, ਤੇਨ ਮਯਂ

ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਾਮਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੪. ‘‘ਨਾਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਨਿਨ੍ਦਾਮਿ, ਯੇ ਚਞ੍ਞੇ ਵਾਨਰਾ ਵਨੇ।
ਵਿਸ੍ਸਸੇਨੋਵ ਗਾਰਯ੍ਹੋ, ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਰੁਕ੍ਖਰੋਪਕਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਸ੍ਸਸੇਨੋਵ ਗਾਰਯ੍ਹੋ**ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਵਿਸ੍ਸਸੇਨੋਯੇਵ ਏਤ੍ਥ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬੋ। **ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਰੁਕ੍ਖਰੋਪਕਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾ ਰੁਕ੍ਖਰੋਪਕਾ ਜਾਤਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਵਾਨਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਆਰਾਮਦੂਸਕਕੁਮਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਆਰਾਮਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੬੯] ੯. ਸੁਜਾਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਹਿ ਵਣ੍ਣੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਸੁਣਿਸਂ ਧਨਞ੍ਜਯਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰਂ ਵਿਸਾਖਾਯ ਕਨਿਟ੍ਠਭਗਿਨਿਂ ਸੁਜਾਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਘਰਂ ਪੂਰਯਮਾਨਾ ਪਾਵਿਸਿ, ‘‘ਮਹਾਕੁਲਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਅਹ’’ਨ੍ਤਿ ਮਾਨਥਦ੍ਧਾ ਅਹੋਸਿ ਕੋਧਨਾ ਚਣ੍ਡੀ ਫਰੁਸਾ, ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਸਾਮਿਕਵਤ੍ਤਾਨਿ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਗੇਹਜਨਂ ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤੀ ਪਹਰਨ੍ਤੀ ਚਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋਵ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਨਿਸੀਦਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸੁਜਾਤਾ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਲਹਂ ਕਰੋਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਸਦ੍ਦੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਏਸਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾ ਅਗਾਰਵਾ, ਨੇਵਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਸਾਮਿਕਵਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਅਹੋਰਤ੍ਤਂ ਕਲਹਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਵਿਚਰਤੀਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਥਾਤਿ। ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਤ੍ਤਿਮਾ, ਸੁਜਾਤੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ, ਤਾਸਂ ਤ੍ਵਂ ਕਤਰਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਨਾਹਂ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਕਥਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਮੇ ਕਥੇਥਾ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਓਹਿਤਸੋਤਾ ਸੁਣੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

‘‘ਪਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੀ, ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਰਤ੍ਤਾ ਅਤਿਮਞ੍ਞਤੇ ਪਤਿਂ,
ਧਨੇਨ ਕੀਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕਾ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ,
ਵਧਕਾ ਚ ਭਰਿਯਾਤਿ ਚ ਸਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥ [੧]

‘‘ਯਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਿਨ੍ਦਤਿ ਸਾਮਿਕੋ ਧਨਂ, ਸਿਪ੍ਪਂ ਵਣਿਜ੍ਜਞ੍ਚ ਕਸਿਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਂ,
ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਪਹਾਤੁਮਿਚ੍ਛਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ,
ਚੋਰੀ ਚ **ਭਰਿਯਾ**ਤਿ ਚ ਸਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥ [੨]

‘‘ਅਕਮ੍ਮਕਾਮਾ ਅਲਸਾ ਮਹਗ੍ਘਸਾ, ਫਰੁਸਾ ਚ ਚਣ੍ਡੀ ਚ ਦੁਰੁਤ੍ਤਵਾਦਿਨੀ,
ਉਟ੍ਠਾਯਕਾਨਂ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ,
ਅਯ੍ਯਾ ਚ ਭਰਿਯਾਤਿ ਚ ਸਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥ [੩]

‘‘ਯਾ ਸਬ੍ਬਦਾ ਹੋਤਿ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੀ, ਮਾਤਾਵ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਨੁਰਕ੍ਖਤੇ ਪਤਿਂ,

ਤਤੋ ਧਨਂ ਸਮ੍ਭਤਮਸ੍ਸ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ,
ਮਾਤਾ ਚ **ਭਰਿਯਾ**ਤਿ ਚ ਸਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥ [੪]

''ਯਥਾਪਿ ਜੇਟ੍ਠਾ ਭਗਿਨੀ ਕਨਿਟ੍ਠਕਾ, ਸਗਾਰਵਾ ਹੋਤਿ ਸਕਮ੍ਹਿ ਸਾਧਿਕੇ,
ਹਿਰੀਮਨਾ ਭਤ੍ਤੁ ਵਸਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨੀ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ,
ਭਗਿਨੀ ਚ ਭਰਿਯਾਤਿ ਚ ਸਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥ [੫]

''ਯਾਚੀਧ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪਤਿਂ ਪਮੋਦਤਿ, ਸਖੀ ਸਖਾਰਂਵ ਚਿਰਸ੍ਸਮਾਗਤਂ,
ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਾ ਸੀਲਵਤੀ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ,
ਸਖੀ ਚ ਭਰਿਯਾਤਿ ਚ ਸਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥ [੬]

''ਅਕ੍ਕੁਦ੍ਧਸਨ੍ਤਾ ਵਧਦਣ੍ਡਤਜ੍ਜਿਤਾ, ਅਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਪਤਿਨੋ ਤਿਤਿਕ੍ਖਤਿ,
ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਭਤ੍ਤੁ ਵਸਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨੀ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ,
ਦਾਸੀ ਚ ਭਰਿਯਾਤਿ ਚ ਸਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ''॥ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੭.੬੩)। [੭]

ਇਮਾ ਖੋ, ਸੁਜਾਤੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤ ਭਰਿਯਾ। ਤਾਸੁ ਵਧਕਸਮਾ ਚੋਰੀਸਮਾ ਅਯ੍ਯਸਮਾਤਿ ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਇਤਰਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਦੇਵਲੋਕੇ।

''ਯਾਚੀਧ ਭਰਿਯਾ ਵਧਕਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਚੋਰੀਤਿ ਅਯ੍ਯਾਤਿ ਚ ਯਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ।
ਦੁਸ੍ਸੀਲਰੂਪਾ ਫਰੁਸਾ ਅਨਾਦਰਾ, ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਨਿਰਯਂ ਵਜਨ੍ਤਿ ਤਾ॥

''ਯਾਚੀਧ ਮਾਤਾ ਭਗਿਨੀ ਸਖੀਤਿ ਚ, ਦਾਸੀਤਿ ਭਰਿਯਾਤਿ ਚ ਯਾ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ।
ਸੀਲੇ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਚਿਰਰਤ੍ਤਸਂਵੁਤਾ, ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਸੁਗਤਿਂ ਵਜਨ੍ਤਿ ਤਾ''ਤਿ॥ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੭.੬੩)।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਰਿ ਇਮਾ ਸਤ੍ਤ ਭਰਿਯਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਯੇਵ ਸੁਜਾਤਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਸੁਜਾਤੇ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਾਸਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਭਰਿਯਾਨਂ ਕਤਰਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਦਾਸਿਸਮਾ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਸਿ। ਇਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਸੁਜਾਤਂ ਘਰਸੁਣ੍ਹਂ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਵਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸਿਤੇ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਮ੍ਪਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖੂ, ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਸਤ੍ਥਾ ਸੁਜਾਤਂ ਘਰਸੁਣ੍ਹਂ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਯਾ ਸੁਜਾਤਾ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਦਮਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਕੋਧਨਾ ਅਹੋਸਿ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ ਅਕ੍ਕੋਸਿਕਾ ਪਰਿਭਾਸਿਕਾ। ਸੋ ਮਾਤੁ ਓਵਾਦਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋਪਿ ''ਅਵਤ੍ਥੁਕਂ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨੁਸਾਸਨਤ੍ਥਂ ਏਕਂ ਉਪਮਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਮਾਤਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਅਗਮਾਸਿ । ਅਥ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਕਿਕੀ ਸਕੁਣੋ ਵਿਰਵਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਪਰਿਸਾ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣੇ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ, ਚਣ੍ਡਵਾਚੇ ਫਰੁਸਵਾਚੇ ਮਾ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਪਨ ਨਾਟਕਪਰਿਵਾਰਿਤੇ ਮਾਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਸਾਲਰੁਕ੍ਖੇ

ਨਿਲੀਨਾ ਏਕਾ ਕੋਕਿਲਾ ਮਧੁਰੇਨ ਸਰੇਨ ਵਸ੍ਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਦੇਨ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਸਣ੍ਹਵਾਚੇ ਸਖਿਲਵਾਚੇ ਮੁਦੁਵਾਚੇ ਵਸ੍ਸ ਵਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਗੀਵਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਹਿਤਸੋਤੋ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਕਾਰਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਮਾਤਰਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਅਨ੍ਤੁਰਾਮਗ੍ਗੇ ਕਿਕੀਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ 'ਮਾ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ , ਮਾ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸੀ'ਤਿ ਕਣ੍ਣੇ ਪਿਦਹਿ, ਫਰੁਸਵਾਚਾ ਨਾਮ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਿਯਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੫੫. ''ਨ ਹਿ ਵਣ੍ਣੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਮਞ੍ਜੁਕਾ ਪਿਯਦਸ੍ਸਨਾ।
ਖਰਵਾਚਾ ਪਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਮ੍ਹਿ ਚ॥

੫੬. ''ਨਨੁ ਪਸ੍ਸਸਿਮਂ ਕਾਲ਼ਿਂ, ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਂ ਤਿਲਕਾਹਤਂ।
ਕੋਕਿਲਂ ਸਣ੍ਹਭਾਣੇਨ, ਬਹੂਨਂ ਪਾਣਿਨਂ ਪਿਯਂ॥

੫੭. ''ਤਸ੍ਮਾ ਸਖਿਲਵਾਚਸ੍ਸ, ਮਨ੍ਤਭਾਣੀ ਅਨੁਦ੍ਧਤੋ।
ਅਤ੍ਥਂ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਦੀਪੇਤਿ, ਮਧੁਰਂ ਤਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਾਸਂ ਅਯਮਤ੍ਥੋ – ਅਮ੍ਮ, ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਪਿਯਙ੍ਗੁਸਾਮਾਦਿਨਾ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਕਥਾਨਿਗ੍ਘੋਸਸ੍ਸ ਮਧੁਰਤਾਯ **ਮਞ੍ਜੁਕਾ**, ਅਭਿਰੂਪਤਾਯ **ਪਿਯਦਸ੍ਸਨਾ** ਸਮਾਨਾਪਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਪਿ ਅਕ੍ਕੋਸਪਰਿਭਾਸਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਯ ਖਰਵਾਚਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਖਰਵਾਚਾ** ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਰਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਲੋਕੇ ਪਿਯਾ ਨਾਮ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤੁਰਾਮਗ੍ਗੇ ਖਰਵਾਚਾ ਕਿਕੀ ਵਿਯ, ਸਣ੍ਹਭਾਣਿਨੋ ਪਨ ਮਟ੍ਠਾਯ ਮਧੁਰਾਯ ਵਾਚਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਵਿਰੂਪਾਪਿ ਪਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਤਂ ਵਦਾਮਿ – ਨਨੁ ਪਸ੍ਸਸਿ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਕਾਲ਼ਿਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਂ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣਤੋਪਿ ਕਾਲ਼ਤਰੇਹਿ ਤਿਲਕੇਹਿ ਆਹਤਂ ਕੋਕਿਲਂ, ਯਾ ਏਵਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾ ਸਮਾਨਾਪਿ ਸਣ੍ਹਭਾਸਨੇਨ ਬਹੂਨਂ ਪਿਯਾ ਜਾਤਾ। ਇਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਖਰਵਾਚੋ ਸਤ੍ਤੋ ਲੋਕੇ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਿਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਬਹੁਜਨਸ੍ਸ ਪਿਯਭਾਵਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੋਸੋ ਸਖਿਲਵਾਚੋ ਸਣ੍ਹਮਟ੍ਠਮੁਦੁਵਾਚੋ ਅਸ੍ਸ। ਪਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਮਨ੍ਤਾਯ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਚਨਤੋ **ਮਨ੍ਤਭਾਣੀ**, ਵਿਨਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੇਨ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਥਨਤੋ **ਅਨੁਦ੍ਧਤੋ**। ਯੋ ਹਿ ਏਵਰੂਪੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਾਲ਼ਿਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਦੀਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਂ ਕਾਰਣਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਂ ਅਨਕ੍ਕੋਸੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਤਾਯ ਮਧੁਰਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਹਿ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਮਾਤੁ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ, ਸਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਮਾਤਰਂ ਏਕੋਵਾਦੇਨ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਮਾਤਾ ਸੁਜਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਜਾਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੭੦] ੧੦. ਉਲੂਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਕਿਰ ਞਾਤੀਹੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਾਕੋਲੂਕਕਲਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਕਾਕਾ ਦਿਵਾ ਉਲੂਕੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਉਲੂਕਾ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਯਿਤਾਨਂ ਕਾਕਾਨਂ ਸੀਸਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਜੇਤਵਨਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਵੇਣੇ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਕਾਲੇ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਪਤਿਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਬਹੁਤਰਾਨਿਪਿ ਕਾਕਸੀਸਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ –

‘‘ਆਵੁਸੋ, ਅਮੁਕਸ੍ਸ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਨਾਮ ਕਾਕਸੀਸਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਦਾ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਕਾਨਞ੍ਚ ਉਲੂਕਾਨਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵੇਰਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ, ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਭਿਰੂਪਂ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਪੁਰਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਕਰਿਂਸੁ, ਚਤੁਪ੍ਪਦਾਪਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸੀਹਂ ਰਾਜਾਨਂ ਅਕਂਸੁ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਚ੍ਛਾ ਆਨਨ੍ਦਂ ਨਾਮ ਮਚ੍ਛਂ ਰਾਜਾਨਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਤੋ ਸਕੁਣਗਣਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਰਾਜਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਥਾ ਚਤੁਪ੍ਪਦੇਸੁ ਚੇਵ ਮਚ੍ਛੇਸੁ ਚ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨਨ੍ਤਰੇ ਰਾਜਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਾਸੋ ਨਾਮ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਰਾਜਾਨਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਏਕਂ ਰਾਜਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਜਾਨਾਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਤਾਦਿਸਂ ਸਕੁਣਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਏਕਂ ਉਲੂਕਂ ਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਨੋ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਸਕੁਣੋ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਾਵੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾਵੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਸਾਵਨਾ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਸਾਵਨਾਯ ਏਕੋ ਕਾਕੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਤਿਟ੍ਠ ਤਾਵੇਤਸ੍ਸ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰਾਜਾਭਿਸੇਕਕਾਲੇ ਏਵਰੂਪਂ ਮੁਖਂ ਭਵਤਿ, ਕੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਕੀਦਿਸਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਹਿ ਕੁਦ੍ਧੇਨ ਓਲੋਕਿਤਾ ਮਯਂ ਤਤ੍ਤਕਪਾਲੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਲੋਣਂ ਵਿਯ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮ, ਇਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਕਾਤੁਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਤੁਂ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੮. ‘‘ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਕਿਰ ਞਾਤੀਹਿ, ਕੋਸਿਯੋ ਇਸ੍ਸਰੋ ਕਤੋ।
ਸਚੇ ਞਾਤੀਹਨੁਞ੍ਞਾਤੋ, ਭਣੇਯ੍ਯਾਹਂ ਏਕਵਾਚਿਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਾ ਏਸਾ ਸਾਵਨਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਦਾਮਿ। ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਕਿਰ ਇਮੇਹਿ ਸਮਾਗਤੇਹਿ ਞਾਤੀਹਿ ਅਯਂ ਕੋਸਿਯੋ ਰਾਜਾ ਕਤੋ। ਸਚੇ ਪਨਾਹਂ ਞਾਤੀਹਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯਂ, ਏਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਏਕਵਾਚਿਕਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਣੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਅਨੁਜਾਨਨ੍ਤਾ ਸਕੁਣਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੫੯. ‘‘ਭਣ ਸਮ੍ਮ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ, ਅਤ੍ਥਂ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕੇਵਲਂ।
ਸਨ੍ਤਿ ਹਿ ਦਹਰਾ ਪਕ੍ਖੀ, ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ ਜੁਤਿਨ੍ਧਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਣ, ਸਮ੍ਮ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ**ਤਿ, ਸਮ੍ਮ, ਵਾਯਸ ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ, ਯਂ ਤੇ ਭਣਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਭਣ। **ਅਤ੍ਥਂ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕੇਵਲ**ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤੋ ਚ ਕਾਰਣਞ੍ਚੇਵ ਪਵੇਣਿਆਗਤਞ੍ਚ ਵਚਨਂ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਭਣ। **ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ ਜੁਤਿਨ੍ਧਰਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਞਾਣੋਭਾਸਧਰਾ ਚ ਦਹਰਾਪਿ ਪਕ੍ਖਿਨੋ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ।

ਸੋ ਏਵਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੦. ‘‘ਨ ਮੇ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਭਦ੍ਦਂ ਵੋ, ਉਲੂਕਸ੍ਸਾਭਿਸੇਚਨਂ।
ਅਕ੍ਕੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਪਸ੍ਸ, ਕਥਂ ਕੁਦ੍ਧੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਦ੍ਦਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਹੋਤੁ, ਯਂ ਪਨੇਤਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਾਵਨਵਾਚਾਯ ਉਲੂਕਸ੍ਸ ਅਭਿਸੇਚਨਂ ਕਰੀਯਤਿ, ਏਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਤਸ੍ਸ ਹਿ ਇਦਾਨਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਕੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਪਸ੍ਸਥ, ਕੁਦ੍ਧੋ ਪਨਾਯਂ ਕਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਏਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਸੋ ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ ਵਿਰਵਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿ, ਉਲੂਕੋਪਿ ਨੰ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵੇਰੰ ਬਨ੍ਧਿੰਸੁ। ਸਕੁਣਾ ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸੰ ਰਾਜਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਅਹੇਸੁੰ। ''ਤਦਾ ਰਜ੍ਜੇ ਅਭਿਸਿਤ੍ਤਹੰਸਪੋਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਲੂਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਪਦੁਮਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਪਦੁਮੰ ਮੁਦੁਪਾਣੀ ਚ, ਪਲੋਭਨੰ ਪਨਾਦਕੰ।
ਖੁਰਪ੍ਪੰ ਸਿਨ੍ਧਵਞ੍ਚੇਵ, ਕਕ੍ਕਟਾ, ਰਾਮਦੂਸਕੰ।
ਸੁਜਾਤੰ ਉਲੂਕੰ ਦਸ॥

੩. ਉਦਪਾਨਵਗ੍ਗੋ

[੨੭੧] ੧. ਉਦਪਾਨਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਰਞ੍ਞਿਕਸ੍ਸ ਇਸਿਨੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਉਦਪਾਨਦੂਸਕਸਿਙ੍ਗਾਲੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯਉਦਪਾਨੰ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਰਣੇਨ ਦੂਸੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਨੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਉਦਪਾਨਸਮੀਪੰ ਆਗਤੰ ਸਾਮਣੇਰਾ ਲੇਡ੍ਡੂਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮੇਸੁੰ, ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੰ ਠਾਨੰ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਞਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ – ''ਆਵੁਸੋ, ਉਦਪਾਨਦੂਸਕਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਕਿਰ ਸਾਮਣੇਰੇਹਿ ਕਿਲਮਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਉਦਪਾਨਦੂਸਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਇਦਮੇਵ ਇਸਿਪਤਨੰ ਅਯਮੇਵ ਉਦਪਾਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਕੁਲਘਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਇਸਿਪਤਨੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਇਦਮੇਵ ਉਦਪਾਨੰ ਦੂਸੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਤਾਪਸਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਨਯਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੧. ''ਆਰਞ੍ਞਿਕਸ੍ਸ ਇਸਿਨੋ, ਚਿਰਰਤ੍ਤਤਪਸ੍ਸਿਨੋ।
ਕਿਚ੍ਛਾਕਤੰ ਉਦਪਾਨੰ, ਕਥੰ ਸਮ੍ਮ ਅਵਾਹਯੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਨਤਾਯ **ਆਰਞ੍ਞਿਕਸ੍ਸ,** ਏਸਿਤਗੁਣਤ੍ਤਾ **ਇਸਿਨੋ,** ਚਿਰਰਤ੍ਤੰ ਤਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੁਤ੍ਥਤ੍ਤਾ **ਚਿਰਰਤ੍ਤਤਪਸ੍ਸਿਨੋ ਕਿਚ੍ਛਾਕਤੰ** ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤੰ ਉਦਪਾਨੰ **ਕਥੰ** ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ **ਸਮ੍ਮ** ਸਿਙ੍ਗਾਲ, ਤ੍ਵੰ **ਅਵਾਹਯਿ** ਮੁਤ੍ਤਕਰੀਸੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿ ਦੂਸੇਸਿ, ਤੰ ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਕਰੀਸੰ ਏਤ੍ਥ ਅਵਾਹਯਿ ਪਾਤੇਸੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੨. ‘‘ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾਨਂ, ਯਂ ਪਿਤ੍ਵਾ ਓਹਦਾਮਸੇ।
ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਨ ਤਂ ਉਜ੍ਝਾਤੁਮਰਹਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਏਸ ਸਭਾਵੋ। **ਯਂ ਪਿਤ੍ਵਾ ਓਹਦਾਮਸੇ**ਤਿ, ਸਮ੍ਮ, ਯਂ ਮਯਂ ਯਤ੍ਥ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਾਮ, ਤਮੇਵ ਊਹਦਾਮਪਿ ਓਮੁਤ੍ਤੇਮਪਿ, ਏਸ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਪਿਤੂਨਞ੍ਚ ਪਿਤਾਮਹਾਨਞ੍ਚ ਨੋ ਏਸ ਧਮ੍ਮੋ। **ਨ ਤਂ ਉਜ੍ਝਾਤੁਮਰਹਸੀ**ਤਿ ਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਵੇਣਿਆਗਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਭਾਵਂ ਤ੍ਵਂ ਉਜ੍ਝਾਤੁਂ ਨ ਅਰਹਸਿ, ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ ਤੇ ਏਤ੍ਥ ਕੁਜ੍ਝਿਤੁਨ੍ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੩. ‘‘ਯੇਸਂ ਵੋ ਏਦਿਸੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਧਮ੍ਮੋ ਪਨ ਕੀਦਿਸੋ।
ਮਾ ਵੋ ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਵਾ, ਅਦ੍ਦਸਾਮ ਕੁਦਾਚਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਵੋ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਅਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਨ ਮਯਂ ਕਦਾਚਿ ਅਦ੍ਦਸਾਮਾਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਪੁਨ ਆਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਉਦਪਾਨਦੂਸਕੋ ਅਯਮੇਵ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਹੋਸਿ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਉਦਪਾਨਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੭੨] ੨. ਬ੍ਯਗ੍ਘਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇਨ ਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਕਾਲਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੋਕਾਲਿਕਵਤ੍ਥੁ ਤੇਰਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਤਕ੍ਕਾਰਿਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੧੦੪ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਪਨ ‘‘ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਕੋਕਾਲਿਕਰਟ੍ਠਤੋ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਕੋਕਾਲਿਕਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ, ਏਥ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਨ ਮਯਂ ਆਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ। ਸੋ ਥੇਰੇਹਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਸਯਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਹਿ ਸਹਾਪਿ ਵਿਨਾਪਿ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਸਂਯੋਗਮ੍ਪਿ ਨ ਸਹਤਿ, ਵਿਯੋਗਮ੍ਪਿ ਨ ਸਹਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਹਿ ਨੇਵ ਸਹ, ਨ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਵਨਪ੍ਪਤਿਜੇਟ੍ਠਕੇ ਅਞ੍ਞਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਸੀਹੋ ਚ ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਚ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਭਯੇਨ ਕੋਚਿ ਤਤ੍ਥ ਨ ਖੇਤ੍ਤਂ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇ ਪਨ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇ ਮਿਗੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਖਾਦਿਤਾਵਸੇਸਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਹਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਸੋ ਵਨਸਣ੍ਡੋ ਅਸੁਚਿਕੁਣਪਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਇਤਰਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਨ੍ਧਬਾਲਾ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਮਾਨਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਹ – ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਏਤੇ ਨੋ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਨਸਣ੍ਡੋ ਅਸੁਚਿਕੁਣਪਗਨ੍ਧੋ ਜਾਤੋ, ਅਹਂ ਏਤੇ ਪਲਾਪੇਮੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਯਨ੍ਤਿ, ਏਤੇਸੁ ਪਲਾਯਨ੍ਤੇਸੁ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਨੋ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਾਨਂ ਪਦਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਂ ਵਨਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਙ੍ਗਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਾ ਤੇ ਏਵਂ ਰੁਚ੍ਚੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੬੪. ''ਯੇਨ ਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗਾ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮੋ ਵਿਹਿਯ੍ਯਤਿ।
ਪੁਬ੍ਬੇਵਜ੍ਝਾਭਵਂ ਤਸ੍ਸ, ਰਕ੍ਖੇ ਅਕ੍ਖੀਵ ਪਣ੍ਡਿਤੋ॥

੬੫. ''ਯੇਨ ਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗਾ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮੋ ਪਵਡ੍ਢਤਿ।
ਕਰੇਯ੍ਯਤ੍ਤਸਮਂ ਵੁਤ੍ਤਿਂ, ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇਨ ਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਗ੍ਗਹੇਤੁ ਸਂਸਗ੍ਗਕਾਰਣਾ, ਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸ੍ਸਨਸਂਸਗ੍ਗੋ ਸਵਨਸਂਸਗ੍ਗੋ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੋ ਸਮੁਲ੍ਲਪਨਸਂਸਗ੍ਗੋ ਪਰਿਭੋਗਸਂਸਗ੍ਗੋਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਵਿਧਸ੍ਸ ਸਂਸਗ੍ਗਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੋਗਕ੍ਖੇਮੋ**ਤਿ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਸੁਖਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਦੁਕ੍ਖਯੋਗਤੋ ਖੇਮਤ੍ਤਾ ਇਧ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। **ਵਿਹਿਯ੍ਯਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਹਾਯਤਿ। **ਪੁਬ੍ਬੇਵਜ੍ਝਾਭਵਂ ਤਸ੍ਸ, ਰਕ੍ਖੇ ਅਕ੍ਖੀਵ ਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਭਵਂ ਤੇਨ ਅਭਿਭਵਿਤਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਾਭਯਸਜੀਵਿਤਂ, ਯਥਾ ਨਂ ਸੋ ਨ ਅਜ੍ਝਾਭਵਤਿ, ਤਥਾ ਪਠਮਤਰਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਕ੍ਖੀ ਵਿਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ।

ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯ **ਯੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਸਂਸਗ੍ਗਕਾਰਣਾ। **ਯੋਗਕ੍ਖੇਮੋ ਪਵਡ੍ਢਤੀ**ਤਿ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਸੁਖਂ ਵਡ੍ਢਤਿ। **ਕਰੇਯ੍ਯਤ੍ਤਸਮਂ ਵੁਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਲ੍ਯਾਣਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਯਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਵੁਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਮੇਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਅਧਿਕਮ੍ਪਿ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਹੀਨਂ ਪਨ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਕਾਰਣੇ ਕਥਿਤੇਪਿ ਸਾ ਬਾਲਦੇਵਤਾ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭੇਰਵਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘੇ ਪਲਾਪੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੇਸਂ ਪਦਵਲਞ੍ਜਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸੀਹਬ੍ਯਗ੍ਘਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਗਤਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਵਨਸਣ੍ਡਸ੍ਸ ਏਕਪਸ੍ਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਦੇਵਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ, ਸਮ੍ਮ, ਤਵ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪਲਾਪੇਸਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਅਸੁਕਵਨਸਣ੍ਡੇ ਨਾਮ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੬. ''ਏਥ ਬ੍ਯਗ੍ਘਾ ਨਿਵਤ੍ਤਵ੍ਹੋ, ਪਚ੍ਚੁਪੇਥ ਮਹਾਵਨਂ।
ਮਾ ਵਨਂ ਛਿਨ੍ਦਿ ਨਿਬ੍ਯਗ੍ਘਂ, ਬ੍ਯਗ੍ਘਾ ਮਾਹੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਯਗ੍ਘਾ**ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਬ੍ਯਗ੍ਘਨਾਮੇਨੇਵਾਲਪਨ੍ਤੀ ਆਹ। **ਨਿਵਤ੍ਤਵ੍ਹੋ**ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਥ। **ਪਚ੍ਚੁਪੇਥ ਮਹਾਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਮਹਾਵਨਂ ਪਚ੍ਚੁਪੇਥ ਪੁਨ ਉਪਗਚ੍ਛਥ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਮਾ ਵਨਂ ਛਿਨ੍ਦਿ ਨਿਬ੍ਯਗ੍ਘ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਸਨਕਵਨਸਣ੍ਡਂ ਇਦਾਨਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਯਗ੍ਘਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਾ ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। **ਬ੍ਯਗ੍ਘਾ ਮਾਹੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਨਾ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਾ ਚ ਬ੍ਯਗ੍ਘਰਾਜਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਪਲਾਯਿਤਤ੍ਤਾ ਨਿਬ੍ਬਨਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਭੂਤੇਨ ਵਨੇਨ ਵਿਰਹਿਤਾ ਮਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਏਵਂ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਯਾਚਿਯਮਾਨਾਪਿ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ, ਨ ਮਯਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁਯੇਵ। ਦੇਵਤਾ ਏਕਿਕਾਵ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਪਚ੍ਚਾਗਞ੍ਛਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਕਤਿਪਾਹੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਵਨਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਪਣ੍ਡਿਤਾ ਦੇਵਤਾ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਬ੍ਯਗ੍ਘਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੭੩] ੩. ਕਚ੍ਛਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋ ਨੁ ਉਦ੍ਧਿਤਭਤ੍ਤੋਵਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਾਜਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨੰ ਕਲਹਵੂਪਸਮਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਦੁਕਨਿਪਾਤੇ ਕਥਿਤਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਿਰ ਜਾਤਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਰਮਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿੰ ਪੂਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਏਕੋ ਪਗਬ੍ਭੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਸੋਤੇਸੁ ਅਙ੍ਗਜਾਤੇਨ ਸਲਾਕਪਵੇਸਨਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿਯੇਵ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਏਕੋ ਕਚ੍ਛਪੋ ਉਦਕਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਮੁਖੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਆਤਪੰ ਤਪ੍ਪਨ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋ ਲੋਲਵਾਨਰੋ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖੇ ਸਲਾਕਪਵੇਸਨਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਕਚ੍ਛਪੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਜਾਤੰ ਸਮੁਗ੍ਗੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਡੰਸਿ, ਬਲਵਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਵੇਦਨੰ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਯ੍ਯ, ਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞੋ ਮੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਾਪਸੇਨ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਮਯਾ ਗਨ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਕਚ੍ਛਪੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਨ ਦੁਸ੍ਸੀਲਮਕ੍ਕਟੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੭. ''ਕੋ ਨੁ ਉਦ੍ਧਿਤਭਤ੍ਤੋਵ, ਪੂਰਹਤ੍ਥੋਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ।
ਕਹੰ ਨੁ ਭਿਕ੍ਖੰ ਅਚਰਿ, ਕੰ ਸਦ੍ਧੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋ ਨੁ ਉਦ੍ਧਿਤਭਤ੍ਤੋ**ਵਾਤਿ ਕੋ ਨੁ ਏਸ ਵਡ੍ਢਿਤਭਤ੍ਤੋ ਵਿਯ, ਏਕੰ ਵਡ੍ਢਿਤਭਤ੍ਤੰ ਭਤ੍ਤਪੂਰਪਾਤਿੰ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਕੋ ਨੁ ਏਸੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੂਰਹਤ੍ਥੋਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ**ਤਿ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸੇ ਵਾਚਨਕੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੂਰਹਤ੍ਥੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਿਯ ਚ ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਸੋਤਿ ਵਾਨਰੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਕਹੰ ਨੁ ਭਿਕ੍ਖੰ ਅਚਰੀ**ਤਿ, ਭੋ ਵਾਨਰ, ਕਸ੍ਮਿੰ ਪਦੇਸੇ ਅਜ੍ਜ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਅਚਰਿ। **ਕੰ ਸਦ੍ਧੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਕਤਰੰ ਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬਪੇਤੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਕਤੰ ਸਦ੍ਧਭਤ੍ਤੰ, ਕਤਰੰ ਵਾ ਸਦ੍ਧੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਤ੍ਵੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਕੁਤੋ ਤੇ ਅਯੰ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ ਲਦ੍ਧੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਵਾਨਰੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੮. ''ਅਹੰ ਕਪਿਸ੍ਮਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ, ਅਨਾਮਾਸਾਨਿ ਆਮਸਿੰ।
ਤ੍ਵੰ ਮੰ ਮੋਚਯ ਭਦ੍ਦੰ ਤੇ, ਮੁਤ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਪਬ੍ਬਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹੰ ਕਪਿਸ੍ਮਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ**ਤਿ ਭਦ੍ਦੰ ਤੇ ਅਹੰ ਅਸ੍ਮਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ ਚਪਲਚਿਤ੍ਤੋ ਮਕ੍ਕਟੋ। **ਅਨਾਮਾਸਾਨਿ ਆਮਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਮਸਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਆਮਸਿੰ। **ਤ੍ਵੰ ਮੰ ਮੋਚਯ ਭਦ੍ਦੰ ਤੇ**ਤਿ ਤ੍ਵੰ ਦਯਾਲੁ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ ਮੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਹਿ, **ਭਦ੍ਦੰ** ਤੇ ਹੋਤੁ। **ਮੁਤ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਪਬ੍ਬਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਹੰ ਤਵਾਨੁਭਾਵੇਨ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਯਸਨਾ ਮੁਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਤਮੇਵ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੰ, ਨ ਤੇ ਪੁਨ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦਸ੍ਸੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਰੁਞ੍ਞੇਨ ਕਚ੍ਛਪੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੯. ''ਕਚ੍ਛਪਾ ਕਸ੍ਸਪਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਾ।
ਮੁਞ੍ਚ ਕਸ੍ਸਪ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੰ, ਕਤੰ ਮੇਥੁਨਕੰ ਤਯਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥ – ਕਚ੍ਛਪਾ ਨਾਮ ਕਸ੍ਸਪਗੋਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਕ੍ਕਟਾ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਗੋਤ੍ਤਾ, ਕਸ੍ਸਪਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਾਨਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਦ੍ਧਾ ਤਯਿਦਂ ਲੋਲੇਨ ਦੁਸ੍ਸੀਲਮਕ੍ਕਟੇਨ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ, ਤਯਾ ਚ ਦੁਸ੍ਸੀਲੇਨ ਇਮਿਨਾ ਮਕ੍ਕਟੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗੋਤ੍ਤਸਦਿਸਤਾਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਜਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਮ੍ਪਿ ਮੇਥੁਨਕਂ ਕਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ **ਮੁਞ੍ਚ, ਕਸ੍ਸਪ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ।

ਕਚ੍ਛਪੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਰਣੇਨ ਪਸਨ੍ਨੋ ਵਾਨਰਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਮੁਞ੍ਚਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਮੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤੋ, ਪੁਨ ਤਂ ਠਾਨਂ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਕਚ੍ਛਪੋਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਚ੍ਛਪਵਾਨਰਾ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਚ੍ਛਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।
[੨੭੪] ੪. ਲੋਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਯਂ ਬਲਾਕਾ ਸਿਖਿਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਆਨੀਤਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਲੋਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਲੋਲੋਯੇਵ, ਲੋਲਤਾਯੇਵ ਚ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਪਰਿਬਾਹਿਰਾ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਮਹਾਨਸੇ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਾਯ ਨੀਲ਼ਪਚ੍ਛਿਂ ਠਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਾਵਤਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਲੋਲਕਾਕੋ ਮਹਾਨਸਮਤ੍ਥਕੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਵਿਕਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਪਾਸਾਭਿਭੂਤੋ ''ਕਂ ਨੁ ਖੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵੇਯ੍ਯਂ ਓਕਾਸਂ ਲਦ੍ਧੁ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੋਚਰਾਯ ਅਰਞ੍ਞਗਮਨਕਾਲੇ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਯਂ ਖੋ, ਕਾਕ, ਅਞ੍ਞਗੋਚਰਾ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਗੋਚਰੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਸਾਮਿ, ਕਿਰਿਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਮਾਨਗੋਚਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਂ ਇਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗੋਚਰਭੂਮਿਯਂ ਏਕਗੋਚਰਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਓਸਕ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਗੋਮਯਰਾਸਿਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਪਾਣਕੇ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਪੂਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਚਰਥੇਵ, ਨਨੁ ਭੋਜਨੇ ਨਾਮ ਪਮਾਣਂ ਞਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਏਥ ਨਾਤਿਸਾਯਮੇਵ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਰਾਵਤੋ ਸਹਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਕਾਕਸ੍ਸਾਪਿ ਏਕਂ ਥੁਸਪਚ੍ਛਿਂ ਠਪੇਸਿ। ਕਾਕੋਪਿ ਚਤੂਹਪਞ੍ਚਾਹਂ ਤੇਨੇਵ ਨੀਹਾਰੇਨ ਵਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਬਹੁਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਆਹਰਿਯਿਤ੍ਥ, ਕਾਕੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲੋਭਾਭਿਭੂਤੋ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਗੋਚਰਾਯ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਚ੍ਛਥ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਜਿਣ੍ਣਾਸਙ੍ਕਾ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਸਮ੍ਮ, ਕਾਕਾਨਂ ਅਜੀਰਕੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਦੀਪਵਟ੍ਟਿਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਥੋਕਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੇਸਂ ਅਜ੍ਝੋਹਟਮਤ੍ਤਮੇਵ ਜੀਰਤਿ, ਮਮ ਵਚਨਂ ਕਰੋਹਿ, ਮਾ ਏਤਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਮਕਾਸੀ''ਤਿ। ''ਸਾਮਿ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਥੇਥ, ਅਜਿਣ੍ਣਾਸਙ੍ਕਾਵ ਮਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋਪਿ ਨਾਨਾਮਚ੍ਛਮਂਸਵਿਕਤਿਯੋ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਤੋ ਸੇਦਂ ਅਪਨੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਨਸਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਕਾਕੋ ''ਅਯਂ ਇਦਾਨਿ ਕਾਲੋ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਸਕਰੋਟਿਮਤ੍ਥਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ''ਕਿਰੀ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ

ਕਾਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰਲੋਮਂ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਚੂਲਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗੀਵੇਰਮਰਿਚਾਦੀਨਿ ਪਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕੇਨ ਆਲੋਲੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠਕਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਸਕਲਸਰੀਰਮਸ੍ਸ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨੀਲਪਚ੍ਛਿਯਂ ਪਾਤੇਸਿ, ਬਲਵਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਚਰਭੂਮਿਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੦.** ''ਕਾਯਂ ਬਲਾਕਾ ਸਿਖਿਨੀ, ਚੋਰੀ ਲਙ੍ਘਿਪਿਤਾਮਹਾ।
> ਓਰਂ ਬਲਾਕੇ ਆਗਚ੍ਛ, ਚਣ੍ਡੋ ਮੇ ਵਾਯਸੋ ਸਖਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਯਂ ਬਲਾਕਾ ਸਿਖਿਨੀ**ਤਿ ਤਂ ਕਾਕਂ ਤਸ੍ਸ ਬਹਲਤਕ੍ਕੇਨ ਮਕ੍ਖਿਤਸਰੀਰਸੇਤਵਣ੍ਣਤ੍ਤਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਚ ਸਿਖਾਯ ਠਪਿਤਤ੍ਤਾ ''ਕਾ ਏਸਾ ਬਲਾਕਾ ਸਿਖਿਨੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਲਪਤਿ। **ਚੋਰੀ**ਤਿ ਕੁਲਸ੍ਸ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਯ ਕੁਲਘਰਂ, ਕਾਕਸ੍ਸ ਵਾ ਅਰੁਚਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ''ਚੋਰੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਲਙ੍ਘਿਪਿਤਾਮਹਾ**ਤਿ ਲਙ੍ਘੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਆਕਾਸੇ ਲਙ੍ਘਨਤੋ ਮੇਘੋ, ਬਲਾਕਾ ਚ ਨਾਮ ਮੇਘਸਦ੍ਦੇਨ ਗਬ੍ਭਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਮੇਘਸਦ੍ਦੋ ਬਲਾਕਾਨਂ ਪਿਤਾ, ਮੇਘੋ ਪਿਤਾਮਹੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਲਙ੍ਘਿਪਿਤਾਮਹਾ''ਤਿ। **ਓਰਂ ਬਲਾਕੇ ਆਗਚ੍ਛਾ**ਤਿ, ਅਮ੍ਭੋ ਬਲਾਕੇ, ਇਤੋ ਏਹਿ। **ਚਣ੍ਡੋ ਮੇ ਵਾ ਯਸੋ ਸਖਾ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਸਖਾ ਪਚ੍ਛਿਸਾਮਿਕੋ ਵਾਯਸੋ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ , ਸੋ ਆਗਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਣਯਸਦਿਸੇਨ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਾਵ ਵਾਯਸੋ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਾਵ ਪਚ੍ਛਿਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਏਹਿ, ਸੀਘਂ ਪਲਾਯਸ੍ਸੂਤਿ ਵਦਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਕੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੧.** ''ਨਾਹਂ ਬਲਾਕਾ ਸਿਖਿਨੀ, ਅਹਂ ਲੋਲੋਸ੍ਮਿ ਵਾਯਸੋ।
> ਅਕਤ੍ਵਾ ਵਚਨਂ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਪਸ੍ਸ ਲੂਨੋਸ੍ਮਿ ਆਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਗਤੋ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਇਦਾਨਿ ਗੋਚਰਭੂਮਿਤੋ ਆਗਤੋ, ਮਂ ਲੂਨਂ ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੨.** ''ਪੁਨਪਾਪਜ੍ਜਸੀ ਸਮ੍ਮ, ਸੀਲਞ੍ਹਿ ਤਵ ਤਾਦਿਸਂ।
> ਨ ਹਿ ਮਾਨੁਸਕਾ ਭੋਗਾ, ਸੁਭੁਞ੍ਜਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਿਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਨਪਾਪਜ੍ਜਸੀ ਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮ ਵਾਯਸ, ਪੁਨਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਟਿਲਭਿਸ੍ਸਸੇਵ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਮੋਕ੍ਖੋ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਸੀਲਞ੍ਹਿ ਤਵ ਤਾਦਿਸਂ** ਪਾਪਕਂ, ਯਸ੍ਮਾ ਤਵ ਆਚਾਰਸੀਲਂ ਤਾਦਿਸਂ ਦੁਕ੍ਖਾਧਿਗਮਸ੍ਸੇਵ ਅਨੁਰੂਪਂ। **ਨ ਹਿ ਮਾਨੁਸਕਾ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਤਥਾਰੂਪਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਾਨੁਸਕਾ ਭੋਗਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇਨ ਪਕ੍ਖਿਨਾ ਨ ਭੁਞ੍ਜੀਯਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯਾ ਏਤ੍ਥ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਾਕੋਪਿ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਲੋਲਕਾਕੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਾਰਾਵਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਲੋਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੭੫] ੫. ਰੁਚਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਯਂ ਬਲਾਕਾ ਰੁਚਿਰਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਾਨੇਵ ਗਾਥਾਪਿ।

੧੩. ''ਕਾਯਂ ਬਲਾਕਾ ਰੁਚਿਰਾ, ਕਾਕਨੀਲ਼ਸ੍ਮਿਮਚ੍ਛਤਿ।
ਚਣ੍ਡੋ ਕਾਕੋ ਸਖਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਯਸ੍ਸ ਚੇਤਂ ਕੁਲਾਵਕਂ॥

੧੪. ''ਨਨੁ ਮਂ ਸਮ੍ਮ ਜਾਨਾਸਿ, ਦਿਜ ਸਾਮਾਕਭੋਜਨ।
ਅਕਤ੍ਵਾ ਵਚਨਂ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਪਸ੍ਸ ਲੂਨੋਸ੍ਮਿ ਆਗਤੋ॥

੧੫. ''ਪੁਨਪਾਪਜ੍ਜਸੀ ਸਮ੍ਮ, ਸੀਲਞ੍ਹਿ ਤਵ ਤਾਦਿਸਂ।
ਨ ਹਿ ਮਾਨੁਸਕਾ ਭੋਗਾ, ਸੁਭੁਞ੍ਜਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਿਨਾ''ਤਿ॥ –

ਗਾਥਾ ਹਿ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕਾਯੇਵ।

ਤਤ੍ਥ **"ਰੁਚਿਰਾ"**ਤਿ ਤਕ੍ਕਮਕ੍ਖਿਤਸਰੀਰਤਾਯ ਸੇਤਵਣ੍ਣਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਰੁਚਿਰਾ ਪਿਯਦਸ੍ਸਨਾ, ਪਣ੍ਡਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਕਨੀਲ਼ਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਕਕੁਲਾਵਕੇ। ''ਕਾਕਨਿਡ੍ਢਸ੍ਮਿ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਦਿਜਾ**ਤਿ ਕਾਕੋ ਪਾਰੇਵਤਂ ਆਲਪਤਿ। **ਸਾਮਾਕਭੋਜਨਾ**ਤਿ ਤਿਣਬੀਜਭੋਜਨ। ਸਾਮਾਕਗ੍ਗਹਣੇਨ ਹੇਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਤਿਣਬੀਜਂ ਗਹਿਤਂ। ਇਧਾਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਨ ਇਦਾਨਿ ਸਕ੍ਕਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯਾ ਏਤ੍ਥ ਵਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਲੋਲਕਾਕੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਾਰਾਵਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰੁਚਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੭੬] ੬. ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਵ ਸਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸੀਲਞ੍ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਹਂਸਘਾਤਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੋ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧੂਪਸਮ੍ਪਦਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਏਕਤੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਚਿਰਵਤਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਵਾਲੁਕਪੁਲਿਨੇ ਆਤਪਂ ਤਪ੍ਪਮਾਨਾ ਸਾਰਣੀਯਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹਂਸਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁ ਸਕ੍ਖਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਏਕਸ੍ਸ ਹਂਸਪੋਤਕਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਿਂ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ, ਇਤਰੋ ''ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਸ੍ਸੇ ਅਕ੍ਖਿ, ਪਰਪਸ੍ਸੇ ਅਕ੍ਖਿਂ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਇਦਮ੍ਪਿ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਉਪਧਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਤਿਯਂਸਂ ਸਕ੍ਖਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਂਸਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਭਾਗੇ ਖਿਪਿ। ਹਂਸੋ ਸਕ੍ਖਰਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਅਥ ਨਂ ਇਤਰੋ ਵਟ੍ਟਸਕ੍ਖਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਪਸ੍ਸੇ ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਓਰਿਮਕ੍ਖਿਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਾਪੇਸਿ। ਹਂਸੋ ਵਿਰਵਨ੍ਤੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪਾਦਮੂਲੇਯੇਵ ਪਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਵੋ ਕਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਆਦਾਯ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਕਿਰ ਤਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਕਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਕਾਸਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਵਾਸਂ ਵਸਮਾਨਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੇਸੁਪਿ ਠਾਨੇਸੁ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ

ਕਰਿੰਸੁ, ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯਜਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਨਨੁ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਯਵਾਚਾਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਵਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕੁਰੁਰਟ੍ਠੇ ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਤਨਗਰੇ ਧਨਞ੍ਚਯੇ ਕੋਰਬ੍ਯੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਾ ਓਪਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਪਤ੍ਵਾ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਨ੍ਤੋ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਵਤ੍ਤਿ। ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਿ। ਯਥਾ ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਉਪਰਾਜਾ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਰਜ੍ਜੁਗਾਹਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਸਾਰਥਿ ਸੇਟ੍ਠਿ ਦੋਣਮਾਪਕੋ ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਨਗਰਸੋਭਿਨੀ ਵਣ੍ਣਦਾਸੀਤਿ ਏਵਮੇਤੇ।

> ''ਰਾਜਾ ਮਾਤਾ ਮਹੇਸੀ ਚ, ਉਪਰਾਜਾ ਪੁਰੋਹਿਤੋ।
> ਰਜ੍ਜੁਕੋ ਸਾਰਥਿ ਸੇਟ੍ਠਿ, ਦੋਣੋ ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਤਥਾ।
> ਗਣਿਕੇਕਾਦਸ ਜਨਾ, ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ''ਤਿ॥

ਇਤਿ ਇਮੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਚਤੂਸੁ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਚ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਚ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇ ਚਾਤਿ ਛ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕੰ ਛਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਧਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੰ ਉਨ੍ਨਙ੍ਗਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨੰ ਅਦਾਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦਾਨਜ੍ਝਾਸਯਤਾ ਦਾਨਾਭਿਰਤਤਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੰ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਦਨ੍ਤਪੁਰਨਗਰੇ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਸਕਲਰਟ੍ਠੇ ਛਾਤਕੰ ਜਾਤੰ, ਆਹਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਰੋਗੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਦੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਿਭਯੰ ਛਾਤਕਭਯੰ ਰੋਗਭਯਨ੍ਤਿ ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿੰਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਿਗ੍ਗਹਣਾ ਦਾਰਕੇ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ।

ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਪੁਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਮਕੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਵਾਤਪਾਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤੋ ਤੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਕਾਰਣਾ ਏਤੇ ਵਿਰਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ , ਸਕਲਰਟ੍ਠੇ ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ, ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਨ ਵਿਪਨ੍ਨਾਨਿ, ਛਾਤਕੰ ਜਾਤੰ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੁਬ੍ਭੋਜਨਾ ਰੋਗਾਭਿਭੂਤਾ ਨਿਗ੍ਗਹਣਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਦੇਵੰ ਵਸ੍ਸਾਪੇਹਿ ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋ ਦੇਵੇ ਅਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਕਿੰ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦੇਵੇ ਅਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਸੀਲਾ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦਬ੍ਬਸਨ੍ਥਰੇ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਿ।

ਰਾਜਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਹੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੰ ਅਕਾਸਿੰ, ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਨ੍ਦਪਤ੍ਤਨਗਰੇ ਧਨਞ੍ਚਯਸ੍ਸ ਕੋਰਬ੍ਯਰਞ੍ਞੋ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣੋ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੰ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਸੋ ਰਾਜਾ ਬਲਵਾਹਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ, ਕਥਮਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿੰ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯੁਦ੍ਧਕਿਚ੍ਚੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਦਾਨਜ੍ਝਾਸਯੋ ਰਾਜਾ ਦਾਨਾਭਿਰਤੋ ਯਾਚਿਤੋ ਸਮਾਨੋ ਅਲਙ੍ਕਤਸੀਸਮ੍ਪਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਸਾਦਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿਪਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਨਿਯਜਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਵਸ੍ਸੰ ਯਾਚਿਤੋ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਕੇ ਪਨ ਤੰ ਯਾਚਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮਤੋ ਅਟ੍ਠ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿੰ ਯਾਚਨਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇ ਪਰਿਬ੍ਬਯੰ ਆਦਾਯ ਅਦ੍ਧਿਕਵੇਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਏਕਰਤ੍ਤਿਵਾਸੇਨ ਤੁਰਿਤਗਮਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹੰ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਦਾਨਸਾਲਾਸੁ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੰ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਦਾ ਰਾਜਾ ਦਾਨਗ੍ਗੰ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਅਟ੍ਠਮਿਯਞ੍ਚ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸ੍ਵੇ ਪਨ ਪੁਣ੍ਣਮੀ, ਤਸ੍ਮਾ ਸ੍ਵੇ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਤੋਵ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਗਤ੍ਤਾਨੁਲਿਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇਨ ਦਾਨਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਜਨਾਨਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਿਨਾਵ ਨੀਹਾਰੇਨ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਾਚੀਨਦ੍ਵਾਰੇ ਆਰਕ੍ਖਸ੍ਸ ਬਲਵਤਾਯ ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਦ੍ਵਾਰਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਦ੍ਵਾਰਤੋ ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਉਨ੍ਨਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਜਯਤੁ ਭਵਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਜਯਾਪੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਵਜਿਰਙ੍ਕੁਸੇਨ ਵਾਰਣਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਕਿਂ ਇਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੧੬. ‘‘ਤਵ ਸਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸੀਲਞ੍ਚ, ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਨ ਜਨਾਧਿਪ।
ਵਣ੍ਣਂ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣੇਨ, ਕਾਲਿਙ੍ਗਸ੍ਮਿਂ ਨਿਮਿਮ੍ਹਸੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਦ੍ਧਨ੍ਤਿ** ਕਮ੍ਮਫਲਾਨਂ ਸਦ੍ਦਹਨਵਸੇਨ ਓਕਪ੍ਪਨਿਯਸਦ੍ਧਂ। **ਸੀਲਨ੍ਤਿ** ਸਂਵਰਸੀਲਂ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮਸੀਲਂ। **ਵਣ੍ਣਨ੍ਤਿ** ਤਦਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੇਸੇ ਸੁਵਣ੍ਣਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਵ ਚੇਤਂ। ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਪਦੇਨ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦਿਧਨਧਞ੍ਞਂ ਸਙ੍ਗਹਿਤਂ। **ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਜਨਪੁਞ੍ਜਸਮਾਨਵਣ੍ਣੇਨ ਇਮਿਨਾ ਤਵ ਨਾਗੇਨ, **ਕਾਲਿਙ੍ਗਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ** ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। **ਨਿਮਿਮ੍ਹਸੇ**ਤਿ ਵਿਨਿਮਯਵਸੇਨ ਗਣ੍ਹਿਮ੍ਹ, ਪਰਿਭੋਗਵਸੇਨ ਵਾ ਉਦਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਮ੍ਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੇ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਮਯਞ੍ਹਿ, ਜਨਾਧਿਪ, ਤਵ ਸਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸੀਲਞ੍ਚ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾਨ ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਨੋ ਏਵਂ ਸਦ੍ਧਾਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਰਾਜਾ ਯਾਚਿਤੋ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣਂ ਨਾਗਂ ਦਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕੇਨ ਵਿਯ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣੇਨ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਾਗਂ ਵੋ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬਹੁਧਨਧਞ੍ਞਂ ਨਿਮਿਮ੍ਹਸੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਯਿਮ੍ਹ ਚੇਵ ਉਦਰੇ ਚ ਪਕ੍ਖਿਪਿਮ੍ਹ। ਏਵਂ ਤਂ ਮਯਂ ਧਾਰਯਮਾਨਾ ਇਧਾਗਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਦੇਵੋ ਜਾਨਾਤੂਤਿ।

ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਤਵ ਸਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸੀਲਗੁਣਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਲ਼ਾਰਗੁਣੋ ਰਾਜਾ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤੋ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਗੇਵ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਂ ਨਾਗ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਕਾਲਿਙ੍ਗਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣੇਨ ਤਵ ਵਣ੍ਣਂ ਨਿਮਿਮ੍ਹਸੇ ਨਿਮਿਮ੍ਹ ਤੁਲਯਿਮ੍ਹ, ਤੇਨਮ੍ਹਾ ਇਧਾਗਤਾਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਚੇ, ਵੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਇਮਂ ਨਾਗਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਖਾਦਿਤਂ ਸੁਖਾਦਿਤਂ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਯਥਾਲਙ੍ਕਤਮੇਵ ਵੋ ਨਾਗਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੭. ‘‘ਅਨ੍ਨਭਚ੍ਚਾ ਚਭਚ੍ਚਾ ਚ, ਯੋਧ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਤਿ।
ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪਾ, ਪੁਬ੍ਬਾਚਰਿਯਵਚੋ ਇਦਂ॥

੧੮. ‘‘ਦਦਾਮਿ ਵੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨਾਗਮੇਤਂ, ਰਾਜਾਰਹਂ ਰਾਜਭੋਗ੍ਗਂ ਯਸਸ੍ਸਿਨਂ।
ਅਲਙ੍ਕਤਂ ਹੇਮਜਾਲਾਭਿਛਨ੍ਨਂ, ਸਸਾਰਥਿਂ ਗਚ੍ਛਥ ਯੇਨਕਾਮ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨ੍ਨਭਚ੍ਚਾ ਚਭਚ੍ਚਾ ਚਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਮਾਨਾ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦਿਨਾ ਅਨ੍ਨੇਨ ਭਰਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਨ੍ਨਭਚ੍ਚਾ, ਇਤਰੇ ਤਥਾ ਅਭਰਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਚ੍ਚਾ। ਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਕਾਰਲੋਪੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚ ਅਨੁਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚ ਜੀਵਮਾਨਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਯੋਧ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਇਧ ਜੀਵਲੋਕੇ ਯੋ ਸਤ੍ਤੋ ਯਂ ਪੁਰਿਸਂ ਕਾਯਚਿਦੇਵ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨਾਯ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪਾ**ਤਿ ਤਥਾ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਸਚੇਪਿ ਬਹੂ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਪਿ ਤੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪਾ, ‘‘ਅਪੇਥ, ਨ ਵੋ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਾਤਿ

ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਬ੍ਬਾਚਰਿਯਵਚੋ ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਾਚਰਿਯਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਇਦਂ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ। ਏਵਮਹਂ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਦਦਾਮਿ ਵੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨਾਗਮੇਤਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਬ੍ਬਾਚਰਿਯਵਚੋ, ਤਸ੍ਮਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਂ ਨਾਗਂ ਦਦਾਮਿ। **ਰਾਜਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ। **ਰਾਜਭੋਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਪਰਿਭੋਗਂ। **ਯਸਸ੍ਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਤਂ ਕਿਰ ਹਤ੍ਥਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕਹਤ੍ਥਿਵੇਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚ ਕੁਲਸਤਾਨਿ ਜੀਵਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਞ੍ਞੇਵ ਵੋ ਦਦਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਲਙ੍ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਹਤ੍ਥਿਅਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਂ। **ਹੇਮਜਾਲਾਭਿਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲੇਨ ਅਭਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। **ਸਸਾਰਥਿ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਪਨਸ੍ਸ ਸਾਰਥਿ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕੋ ਆਚਰਿਯੋ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਦਦਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਸਾਰਥਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਪਰਿਵਾਰਂ ਇਮਂ ਨਾਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨਕਾਮਂ ਗਚ੍ਛਥਾਤਿ।

ਏਵਂ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋਵ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਵਾਚਾਯ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ''ਸਚੇ ਅਨਲਙ੍ਕਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨਲਙ੍ਕਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੋਣ੍ਡਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਭਿਙ੍ਕਾਰੇਨ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤਂ ਉਦਕਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਸਪਰਿਵਾਰਂ ਨਾਗਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਦਨ੍ਤਪੁਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਅਦਂਸੁ, ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਆਗਤੇਪਿ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਤੇਵ। ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਧਨਞ੍ਚਯਕੋਰਬ੍ਯਰਾਜਾ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ ਅਨ੍ਵਡ੍ਢਮਾਸਂ ਅਨੁਦਸਾਹਂ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਗੁਣਾਨੁਭਾਵੋ ਚੇਸ, ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸ੍ਸ ਗੁਣਾ ਹੋਨ੍ਤਾਪਿ ਕਿਤ੍ਤਕਾ ਭਵੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਯਥਾਲਙ੍ਕਤਮੇਵ ਸਪਰਿਵਾਰਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਪਤਿਨੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਤ੍ਵਾ ਯਂ ਸੋ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਚ ਅਮਚ੍ਚੇ ਚ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥਿਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਗਤੇਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਟ੍ਠੇ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਰ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਰਕ੍ਖਥ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਰਾਜਾ ਤਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ''ਦੇਥ ਨੋ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤਾਤਾ, ਸਚ੍ਚਾਹਂ ਏਤਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਤਤ੍ਥ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਮੇ ਸੋ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਂ ਸੀਲਂ ਰਾਜਾਨਂ ਨ ਆਰਾਧੇਤੀਤਿ? ਤਦਾ ਕਿਰ ਰਾਜੂਨਂ ਤਤਿਯੇ ਤਤਿਯੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸੇ ਪਵਤ੍ਤੋ ਛਣੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਛਣਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਰਾਜਾਨੋ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਦੇਵਵੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਰਾਜਸ੍ਸ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸਾ ਪੁਪ੍ਫਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇ ਚਿਤ੍ਤਸਰੇ ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਰਾਜਾ ਤਂ ਖਣਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਤਲ਼ਾਕਪਾਲ਼ਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਰਾਜਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸਾ ਚਿਤ੍ਤਸਰੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਸੇਸਦਿਸਾਗਤੇ ਤਯੋ ਸਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਖਿਤ੍ਤਸਰਂ ਨ ਅਦ੍ਦਸ। ਰਞ੍ਞੋ ''ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਖਿਤ੍ਤੋ ਸਰੋ ਮਚ੍ਛਸਰੀਰੇ ਪਤਿਤੋ''ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਕਮ੍ਮੇਨ ਸੀਲਭੇਦਂ ਆਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੀਲਂ ਨ ਆਰਾਧੇਤਿ। ਸੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਤਾਤਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਾਤਾ ਪਨ ਮੇ ਸੁਰਕ੍ਖਿਤਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ 'ਪਾਣਂ ਵਧਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚੇਤਨਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਵਿਨਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਦੇਥ ਨੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਰਕ੍ਖਿਤਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਲਿਖਥਾ''ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਾਪੇਸਿ – ''ਪਾਣੋ ਨ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਦਾਤਬ੍ਬਂ , ਕਾਮੇਸੁ ਮਿਚ੍ਛਾ ਨ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਮੁਸਾ ਨ ਭਣਿਤਬ੍ਬਂ , ਮਜ੍ਜਂ ਨ ਪਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਲਿਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਮਾਤੁ ਮੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹ।

ਦੂਤਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਰ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਥ, ਤਂ ਨੋ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ''ਤਾਤਾ, ਸਚ੍ਚਾਹਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਤਤ੍ਥ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਨ ਮੇ ਸੋ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੋ ਆਰਾਧੇਤਿ ਤੇਨ ਵੋ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤਾ ਜੇਟ੍ਠੋ ਰਾਜਾ, ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਉਪਰਾਜਾ। ਅਥੇਕੋ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਂ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਂ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਂ ਕਞ੍ਚਨਮਾਲਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ''ਮਾਤਰਂ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਮਾਤੁ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਨੇਵ ਚਨ੍ਦਨਂ ਵਿਲਿਮ੍ਪਾਮਿ, ਨ ਮਾਲਂ ਧਾਰੇਮਿ, ਸੁਣ੍ਹਿਸਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਜੇਟ੍ਠਸੁਣ੍ਹਿਸਾ ਮੇ ਇਸ੍ਸਰਾ, ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ

ਠਿਤਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਾਲਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ। ਕਨਿਟ੍ਠਸੁਣਿਸਾ ਪਨ ਦੁਗ੍ਗਤਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦੇਵਿਯਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਾਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਪਰਾਜਭਰਿਯਾਯ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਂ ਅਦਾਸਿ, ਦਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨਸ੍ਸਾ ''ਅਹਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਏਤਾਸਂ ਦੁਗ੍ਗਤਾਦੁਗ੍ਗਤਭਾਵੋ ਮਯ੍ਹਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮਮੇਵ ਪਨ ਕਾਤੁਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਨੁਰੂਪਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਤਸ੍ਸ ਅਕਤਤ੍ਤਾ ਸੀਲਂ ਭਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਦੀਯਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਕਿਂ ਅਞ੍ਞਂ ਪਾਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥ, ਸੀਲਂ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੇਨ ਨ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਦੇਥ ਨੋ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਤਾਤਾ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਸੁਣਿਸਾ ਪਨ ਮੇ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸਾਪਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਮਂ ਸੀਲਂ ਨਾਰਾਧੇਤਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਕਿਰ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਠਿਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਉਪਰਾਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲੋਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਰੇਯ੍ਯਂ, ਭਾਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਮਂ ਏਸ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ''ਅਹਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਸਸਾਮਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਰਿਸਂ ਓਲੋਕੇਸਿਂ, ਸੀਲੇਨ ਮੇ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਅਤਿਚਾਰੋ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੇ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਮਤ੍ਤੇਨ ਨ ਹੋਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਂ ਕਿਂਕਰਿਸ੍ਸਥ, ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਸੀਲਂ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਦੇਥ ਨੋ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਤਾਤਾ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਉਪਰਾਜਾ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਉਪਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋ ਪਨ ਸਾਯਂ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਰਥੇਨੇਵ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਯਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਚ ਪਤੋਦਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤੋਧੁਰੇ ਛਡ੍ਡੇਤਿ। ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਜਨੋ ਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸਾਰਥਿਪਿ ਰਥਂ ਗੋਪਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਤਂ ਆਦਾਯ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸਚੇ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਚ ਪਤੋਦਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤੋਰਥੇਯੇਵ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ''ਇਦਾਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇਯੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਏਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਪਾਵਿਸਿ, ਪਵਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤਸ੍ਸਯੇਵਸ੍ਸ ਦੇਵੋ ਪਾਵਸ੍ਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੁਂ ਨਾਦਾਸਿ, ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਯਿ। ਮਹਾਜਨੋ ''ਇਦਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਤੇਮੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਉਪਰਾਜਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਮਹਾਜਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਏਤ੍ਤਕਂ ਜਨਂ ਕਿਲਮੇਸਿਂ, ਸੀਲੇਨ ਮੇ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਦੂਤਾਨਂ ''ਸਚ੍ਚਾਹਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਦੇਵ, 'ਏਤੇ ਕਿਲਮਨ੍ਤੂ'ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਚੇਤਨਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਕਥਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪੇਸਿਤਂ ਤਰੁਣਰਵਿਵਣ੍ਣਂ ਰਥਂ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਸਾਯਂ ਰਥੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਆਭਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਸਚੇ ਮੇ ਰਾਜਾ ਇਮਂ ਰਥਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਸੁਖਂ ਇਮਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਵਿਚਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਜਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ਰਞ੍ਞੋ ਰਥਂ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਤਿ ਵਿਯ ਸੁਨ੍ਦਰੋ ਅਯਂ ਰਥੋ, ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਨਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਨ ਇਚ੍ਛਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿਯੇਵ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ''ਅਹਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋਵ ਪਰਸਨ੍ਤਕੇ ਲੋਭਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਮੇ ਸੀਲੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤਾ, ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਮਂ ਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ

ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਅਯ੍ਯ, ਲੋਭੁਪ੍ਪਾਦਮਤ੍ਤੇਨ ਨ ਸੀਲਂ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਕਿਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਰਜ੍ਜੁਗਾਹਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਤਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਜਨਪਦੇ ਖੇਤ੍ਤਂ ਮਿਨਨ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜੁਂ ਦਣ੍ਡਕੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਕੋਟਿਂ ਖੇਤ੍ਤਸਾਮਿਕੇਨ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਤੇਨ ਗਹਿਤਰਜ੍ਜੁਕੋਟਿਯਾ ਬਦ੍ਧਦਣ੍ਡਕੋ ਏਕਸ੍ਸ ਕਕ੍ਕਟਕਸ੍ਸ ਬਿਲਮਜ੍ਝਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚੇ ਦਣ੍ਡਕਂ ਬਿਲੇ ਓਤਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਨ੍ਤੋਬਿਲੇ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਪਰਤੋ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਓਰਤੋ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਬਿਲੇ ਕਕ੍ਕਟਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਚੇ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਪਞ੍ਞਾਯੇਯ੍ਯ, ਏਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਓਤਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਿਲੇ ਦਣ੍ਡਕਂ ਓਤਾਰੇਸਿ, ਕਕ੍ਕਟਕੋ ''ਕਿਰੀ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਦਣ੍ਡਕੋ ਕਕ੍ਕਟਕਪਿਟ੍ਠੇ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਮਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਞ੍ਚ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਤੇਨ ਮੇ ਸੀਲੇਨ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ । ਸੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ 'ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਮਰਤੂ'ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਚੇਤਨਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਕਿਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਸਾਰਥਿ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਤਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾਨਂ ਰਥੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਨੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਤ੍ਥ ਦਿਵਾ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਅਭਿਰੁਹਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਗਰਂ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਮੇਘੋ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਸਾਰਥਿ ਰਞ੍ਞੋ ਤੇਮਨਭਯੇਨ ਸਿਨ੍ਧਵਾਨਂ ਪਤੋਦਸਞ੍ਞਮਦਾਸਿ। ਸਿਨ੍ਧਵਾ ਜਵੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਪਨ ਤੇ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਪਿ ਤਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਪਿ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਜਵੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ? ਤੇਸਂ ਕਿਰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਰਿਸ੍ਸਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੇਨ ਨੋ ਸਾਰਥਿ ਤਦਾ ਪਤੋਦਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸੀ''ਤਿ। ਸਾਰਥਿਸ੍ਸਪਿ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਰਞ੍ਞੋ ਤੇਮਨੇ ਵਾ ਅਤੇਮਨੇ ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਨ੍ਧਵਾਨਂ ਪਤੋਦਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਤੇਨ ਇਮੇ ਇਦਾਨਿ ਅਪਰਾਪਰਂ ਜਵਨ੍ਤਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ, ਅਹਞ੍ਚ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਤੇਨ ਮੇ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਸੀਲੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ 'ਸਿਨ੍ਧਵਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤੂ'ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਚੇਤਨਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਚ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਕਿਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਤਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗਬ੍ਭਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸਾਲਿਸੀਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਲਿਖੇਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ''ਵੀਹਿਮਾਲਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਸਾਲਿਸੀਸਮੁਟ੍ਠਿਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੂਣਾਯ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਮਮ੍ਹਾ ਕੇਦਾਰਾ ਮਯਾ ਰਞ੍ਞੋ ਭਾਗੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਭਾਗਤੋਯੇਵ ਮੇ ਕੇਦਾਰਤੋ ਸਾਲਿਸੀਸਮੁਟ੍ਠਿ ਗਾਹਾਪਿਤੋ, ਅਹਞ੍ਚ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਤੇਨ ਮੇ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਸੀਲੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਰਸਨ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਕਿਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਦੋਣਮਾਪਕੋ ਪਨ ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਤਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋ ਕਿਰ ਏਕਦਿਵਸਂ ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਭਾਗੇ ਵੀਹਿਂ ਮਿਨਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਮਿਤਵੀਹਿਰਾਸਿਤੋ ਵੀਹਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਲਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਦੇਵੋ ਪਾਵਸ੍ਸਿ। ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਲਕ੍ਖਾਨਿ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ''ਮਿਤਵੀਹੀ ਏਤ੍ਤਕਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਲਕ੍ਖਵੀਹਿਂ ਸਂਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਮਿਤਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਲਕ੍ਖਵੀਹੀ ਮਿਤਵੀਹਿਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ, ਉਦਾਹੁ ਅਮਿਤਰਾਸਿਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਚੇ ਮੇ ਮਿਤਵੀਹਿਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਅਕਾਰਣੇਨੇਵ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਵਡ੍ਢਿਤਂ, ਗਹਪਤਿਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਨਾਸਿਤਂ, ਅਹਞ੍ਚ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਤੇਨ ਮੇ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਸੀਲੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਤਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਧਾਨਵੇਲਾਯ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸਾਵੇਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਦਲਿਦ੍ਦਮਨੁਸ੍ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਗਿਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਾਰੁਪਣ੍ਣਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਿਨਿਂ ਆਦਾਯ ਵੇਗੇਨ ਦ੍ਵਾਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥ ਨਂ ਦੋਵਾਰਿਕੋ ''ਤ੍ਵਂ ਨਗਰੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਕਿਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, 'ਸਕਲਸ੍ਸੇਵ ਇਮਸ੍ਸ ਨਗਰਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਧੀਯਤੀ'ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਕਾਮਰਤਿਕੀਲਂ ਕੀਲਨ੍ਤੋ ਦਿਵਸਂ ਵਿਚਰਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਇਤਰੇਨ ''ਨ ਮੇ, ਸਾਮਿ, ਭਰਿਯਾ, ਭਗਿਨੀ ਮੇ ਏਸਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਕਾਰਣਂ ਵਤ ਮੇ ਕਤਂ ਭਗਿਨਿਂ ਭਰਿਯਾਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ, ਅਹਞ੍ਚ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਤੇਨ ਮੇ ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਸੀਲੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਏਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਤਥਾਸਞ੍ਞਾਯ ਕਥਿਤਂ, ਏਤ੍ਥ ਵੋ ਸੀਲਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਚ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਂ ਨਾਮ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨੇਵ ਮਂ ਆਰਾਧੇਤਿ, ਵਣ੍ਣਦਾਸੀ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਨ ਤਮ੍ਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ ? ਸਕ੍ਕੋ ਕਿਰ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ''ਤਸ੍ਸਾ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਾਣਵਕਵਣ੍ਣੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਨਾਗਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਭੇਦਭਯੇਨ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਤਮ੍ਬੂਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਗਣ੍ਹਿ, ਸਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਤਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਜਾਤਾ, ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਂ ਘਟੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਗਹੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਤਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਮੇ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ, ਮਤਭਾਵਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਜੀਵਿਤਂ ਘਟੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਲਦ੍ਧਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਯ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਮਾਨਾਯ ਏਵ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਉਪਨਾਮੇਸਿ।

ਤਸ੍ਸ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰਣਕਾਲੇ ਸਕ੍ਕੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰਤ੍ਤਯਮਤ੍ਥਕੇ ਸਹਸ੍ਸਦਾਯਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਆਗਤੋ, ਤਾਤ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਤਵ ਕਹਾਪਣੇਹਿ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਂ ਸਮਿਞ੍ਜੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਞ੍ਞੇਵ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਜਲਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਸਕਲਨਗਰਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ''ਅਹਂ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਵੀਮਂਸਨਵਸੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰਤ੍ਤਯਮਤ੍ਥਕੇ ਸਹਸ੍ਸਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਵੇਸਨਂ

ਸਤ੍ਤੁਰਤਨੇਹਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਸਾ ''ਅਹਂ ਗਹਿਤਭਤਿਂ ਅਜੀਰਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਅਞ੍ਞੇਨ ਦੀਯਮਾਨਾਯ ਭਤਿਯਾ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿਂ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਮਂ ਸੀਲਂ ਨਾਰਾਧੇਤਿ, ਤੇਨ ਵੋ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਅਥ ਨਂ ਦੂਤਾ ''ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਸਾਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਸੀਲਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੀਲਂ ਨਾਮ ਏਤਂ ਪਰਮਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੀਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਂਸੁ।

ਇਤਿ ਇਮੇਸਂ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨਂ ਜਨਾਨਂ ਰਕ੍ਖਣਸੀਲਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਪੁਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਲਿਙ੍ਗਰਞ੍ਞੋ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਰੁਧਮ੍ਮੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਪੂਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕਲਕਾਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਿ, ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾਨਿ, ਰਟ੍ਠਂ ਖੇਮਂ ਸੁਭਿਕ੍ਖਂ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਾਵਜੀਵਂ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਸਗ੍ਗਪੁਰਂ ਪੂਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ''ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ''ਤਿ। ਜਾਤਕਸਮੋਧਾਨੇ ਪਨ –

''ਗਣਿਕਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਪੁਣ੍ਣੋ ਦੋਵਾਰਿਕੋ ਤਦਾ।
ਰਜ੍ਜੁਗਾਹੋ ਕਚ੍ਚਾਯਨੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੋਣਮਾਪਕੋ॥

''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਤਦਾ ਸੇਟ੍ਠਿ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਚ ਸਾਰਥਿ।
ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕਸ੍ਸਪੋ ਥੇਰੋ, ਉਪਰਾਜਾ ਨਨ੍ਦਪਣ੍ਡਿਤੋ॥

''ਮਹੇਸੀ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਮਾਯਾਦੇਵੀ ਜਨੇਤ੍ਤਿਯਾ।
ਕੁਰੁਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ, ਏਵਂ ਧਾਰੇਥ ਜਾਤਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਕੁਰੁਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੭੭] ੭. ਰੋਮਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਸ ਸਮਾਧਿਕਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਾਵਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਹੁਪਾਰਾਵਤਪਰਿਵੁਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯਂ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਖੋ ਤਾਪਸੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤੇਸਂ ਪਾਰਾਵਤਾਨਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯਂ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੋਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਸੁਣਾਤਿ। ਤਾਪਸੋ ਤਤ੍ਥ ਚਿਰਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ, ਅਥਞ੍ਞੋ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਾਵਤਪਰਿਵੁਤੋ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਗਿਰਿਕਨ੍ਦਰਸਮੀਪੇ ਗੋਚਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਤਤ੍ਥ ਅਤਿਰੇਕਪਣ੍ਣਾਸਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਾਰਾਵਤਮਂਸਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੁ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਮਂਸਂ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਪਾਰਾਵਤਮਂਸ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਬਹੂ ਪਾਰਾਵਤਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਣ੍ਡੁਲਸਪ੍ਪਿਦਧਿਖੀਰਮਰਿਚਾਦੀਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਚੀਵਰਕਣ੍ਣੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਾਰਾਵਤਾਨਂ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਾਵਤਪਰਿਵੁਤੋ

ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਕੂਟਜਟਿਲਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠਕਿਰਿਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਦੁਟ੍ਠਤਾਪਸੋ ਅਞ੍ਞੇਨਾਕਾਰੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਮਾਨਜਾਤੀਨਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿ, ਪਰਿਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਵਾਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਅਮ੍ਹੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ, ਨ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪਾਰਾਵਤੇ ਆਦਾਯ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚਰਿ। ਤਾਪਸੋ ਤਂ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਧੁਰਕਥਂ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਉਪਗਤੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੭੯. ''ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਸ ਸਮਾਧਿਕਾਨਿ, ਵਸਿਮ੍ਹ ਸੇਲਸ੍ਸ ਗੁਹਾਯ ਰੋਮਕ।
ਅਸਙ੍ਕਮਾਨਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬੁਤਤ੍ਤਾ, ਹਤ੍ਥਤ੍ਤਮਾਯਨ੍ਤਿ ਮਮਣ੍ਡਜਾ ਪੁਰੇ॥

੮੦. ''ਤੇਦਾਨਿ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗ ਕਿਮਤ੍ਥਮੁਸ੍ਸੁਕਾ, ਭਜਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਗਿਰਿਕਨ੍ਦਰਂ ਦਿਜਾ।
ਨ ਨੂਨ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਮਮਂ ਯਥਾ ਪੁਰੇ, ਚਿਰਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥਾ ਅਥ ਵਾ ਨ ਤੇ ਇਮੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮਾਧਿਕਾਨੀ**ਤਿ ਸਮਅਧਿਕਾਨਿ। **ਰੋਮਕਾ**ਤਿ ਰੁਮਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ, ਸੁਧੋਤਪਵਾਲ਼ੇਨ ਸਮਾਨਵਣ੍ਣਨੇਤ੍ਤਪਾਦਤਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਾਰਾਵਤਂ ਆਲਪਤਿ। **ਅਸਙ੍ਕਮਾਨਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਅਤਿਰੇਕਪਞ੍ਞਾਸਵਸ੍ਸਾਨਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਪਬ੍ਬਤਗੁਹਾਯ ਵਸਨ੍ਤੇਸੁ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਏਤੇ ਅਣ੍ਡਜਾ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਮਯਿ ਆਸਙ੍ਕਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬੁਤਚਿਤ੍ਤਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਮ ਹਤ੍ਥਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਸਾਰਣੋਕਾਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤੇਦਾਨੀਤਿ ਤੇ ਇਦਾਨਿ। ਵ**ਕ੍ਕਙ੍ਗਾ**ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਲਪਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਨ ਪਕ੍ਖਿਨੋ ਉਪ੍ਪਤਨਕਾਲੇ ਗੀਵਂ ਵਕ੍ਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਨਤੋ ''ਵਕ੍ਕਙ੍ਗਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਕਿਮਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਂਕਾਰਣਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ? **ਉਸ੍ਸੁਕਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਰੂਪਾ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਗਿਰਿਕਨ੍ਦਰ**ਨ੍ਤਿ ਗਿਰਿਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਪਬ੍ਬਤਕਨ੍ਦਰਂ। **ਯਥਾ ਪੁਰੇ**ਤਿ ਯਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਤੇ ਪਕ੍ਖਿਨੋ ਮਂ ਗਰੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਇਦਾਨਿ ਨ ਨੂਨ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਧ ਨਿਵੁਤ੍ਥਤਾਪਸੋ ਅਞ੍ਞੋ, ਅਯਂ ਅਞ੍ਞੋ, ਏਵਂ ਮਞ੍ਞੇ ਏਤੇ ਮਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਚਿਰਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥਾ ਅਥ ਵਾ ਨ ਤੇ ਇਮੇ**ਤਿ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਇਮੇ ਚਿਰਂ ਵਿਪ੍ਪਵਸਿਤ੍ਵਾ ਦੀਘਸ੍ਸ ਅਦ੍ਧੁਨੋ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਮਂ ''ਸੋਯੇਵ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਯੇ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬੁਤਚਿਤ੍ਤਾ, ਨ ਤੇ ਇਮੇ, ਅਞ੍ਞੇਵ ਆਗਨ੍ਤੁਕਪਕ੍ਖਿਨੋ, ਇਮੇ ਕੇਨ ਮਂ ਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਵ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੧. ''ਜਾਨਾਮ ਤਂ ਨ ਮਯਂ ਸਮ੍ਪਮੂਲ਼੍ਹਾ, ਸੋਯੇਵ ਤ੍ਵਂ ਤੇ ਮਯਮਸ੍ਮ ਨਾਞ੍ਞੇ।
ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਤੇ ਅਸ੍ਮਿਂ ਜਨੇ ਪਦੁਟ੍ਠਂ, ਆਜੀਵਿਕਾ ਤੇਨ ਤਮੁਤ੍ਤਸਾਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਮਯਂ ਸਮ੍ਪਮੂਲ਼੍ਹਾ**ਤਿ ਮਯਂ ਮੂਲ਼੍ਹਾ ਪਮਤ੍ਤਾ ਨ ਹੋਮ। **ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਤੇ ਅਸ੍ਮਿਂ ਜਨੇ ਪਦੁਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍ਵਂ, ਸੋਯੇਵ ਮਯਮ੍ਪਿ ਤੇਯੇਵ, ਨ ਤਂ ਸਞ੍ਜਾਨਾਮ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਤਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਸ੍ਮਿਂ ਜਨੇ ਪਦੁਟ੍ਠਂ ਅਮ੍ਹੇ ਮਾਰੇਤੁਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਆਜੀਵਿਕਾ**ਤਿ ਆਜੀਵਹੇਤੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤ ਪਦੁਟ੍ਠਤਾਪਸ। **ਤੇਨ ਤਮੁਤ੍ਤਸਾਮਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਂ ਉਤ੍ਤਸਾਮ ਭਾਯਾਮ ਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਾਮ।

ਕੂਟਤਾਪਸੋ ''ਞਾਤੋ ਅਹਂ ਇਮੇਹੀ''ਤਿ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਤਾਵ ਤ੍ਵਂ ਵਿਰਦ੍ਧੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਂ ਤਾਵ ਵਿਰਦ੍ਧੋਸਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਨ ਅਪਾਯੇ ਨ ਵਿਰਜ੍ਝਸਿ। ਸਚੇ ਇਧ ਵਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਗਾਮਵਾਸੀਨਂ 'ਚੋਰੋ ਅਯ'ਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਸੀਘਂ ਪਲਾਯਸ੍ਸੂ''ਤਿ ਤਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਰਿਮੋ ਸੀਲਵਨ੍ਤਤਾਪਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਪਾਰਾਵਤਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰੋਮਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੭੮] ੮. ਮਹਿਂਸਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਿਮਤ੍ਥਮਭਿਸਨ੍ਧਾਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਲੋਲਮਕ੍ਕਟਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਏਕੋ ਪੋਸਾਵਨਿਯਲੋਲਮਕ੍ਕਟੋ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਸੀਲਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਰੋਤਿ, ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਚਙ੍ਕਮਤਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਵਨ੍ਤਤਾਯ ਖਨ੍ਤਿਸਮ੍ਪਦਾਯ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਰੋਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਠਾਨੇ ਅਞ੍ਞੋ ਦੁਟ੍ਠਹਤ੍ਥਿਪੋਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਕ੍ਕਟੋ ''ਸੋਯੇਵ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੁਟ੍ਠਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣੇਸਿ। ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਲੋਲਮਕ੍ਕਟੋ ਕਿਰ ਸੀਲਵਨ੍ਤਹਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਾਯ ਦੁਟ੍ਠਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿ, ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ, ਲੋਲਮਕ੍ਕਟੋ ਏਵਂਸੀਲੋ, ਪੋਰਾਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਂਸੀਲੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਮਹਿਂਸਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਪਬ੍ਭਾਰਗਿਰਿਦੁਗ੍ਗਵਨਘਟੇਸੁ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਫਾਸੁਕਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਲੋਲਮਕ੍ਕਟੋ ਰੁਕ੍ਖਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗੇ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੋ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੋਲਾਯਨ੍ਤੋਵ ਕੀਲ਼ਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਦਾਯ ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਚਾਰਂ ਨ ਮਨਸਾਕਾਸਿ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਤਥੇਵ ਕਰਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਰੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਠਤ੍ਵਾ ਨਂ ''ਮਹਿਂਸਰਾਜ ਕਸ੍ਮਾ ਇਮਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠਮਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਅਵਮਾਨਂ ਸਹਸਿ, ਨਿਸੇਧੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੀ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੮੨. ''ਕਿਮਤ੍ਥਮਭਿਸਨ੍ਧਾਯ, ਲਹੁਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਭਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦਸ੍ਸੇਵ, ਇਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਤਿਤਿਕ੍ਖਸਿ॥

੮੩. ''ਸਿਙ੍ਗੇਨ ਨਿਹਨਾਹੇਤਂ, ਪਦਸਾ ਚ ਅਧਿਟ੍ਠਹ।
ਭਿਯ੍ਯੋ ਬਾਲਾ ਪਕੁਜ੍ਝੇਯ੍ਯੁਂ, ਨੋ ਚਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਧਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਿਮਤ੍ਥਮਭਿਸਨ੍ਧਾਯਾ**ਤਿ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਿਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ। **ਦੁਬ੍ਭਿਨੋ**ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਸ੍ਸ। **ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦਸ੍ਸੇ**ਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਇਵ। **ਤਿਤਿਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। **ਪਦਸਾ ਚ ਅਧਿਟ੍ਠਹਾ**ਤਿ ਪਾਦੇਨ ਚ ਨਂ ਤਿਣ੍ਹਖੁਰਗ੍ਗੇਨ ਯਥਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਮਰਤਿ, ਏਵਂ ਅਕ੍ਕਮ। **ਭਿਯ੍ਯੋ ਬਾਲਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਹਿ ਪਟਿਸੇਧਕੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਬਾਲਾ ਅਞ੍ਞਾਣਸਤ੍ਤਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕੁਜ੍ਝੇਯ੍ਯੁਂ ਘਟ੍ਟੇਯ੍ਯੁਂ ਵਿਹੇਠੇਯ੍ਯੁਂ ਏਵਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤੇ, ਸਚਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਬਲਾਦੀਹਿ ਅਧਿਕੋ ਸਮਾਨੋ ਇਮਸ੍ਸ ਦੋਸਂ ਨ ਸਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਥਂ ਮੇ ਮਨੋਰਥੋ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਮਂ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਵਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਯੇਸਂ ਚਣ੍ਡਮਹਿਂਸਾਨਂ ਏਸ ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ , ਏਤੇਯੇਵ ਏਤਂ ਵਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਮਾਰਣਾ ਮਯ੍ਹਂ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਚ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਤੋ ਚ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੪. ‘‘ਮਮੇਵਾਯਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ, ਅਞ੍ਞੇਪੇਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇ ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਵਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਮੇ ਮੁਤ੍ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ। ਅਞ੍ਞੋ ਚਣ੍ਡਮਹਿਂਸੋ ਤਤ੍ਥ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦੁਟ੍ਠਮਕ੍ਕਟੋ ‘‘ਸੋਯੇਵ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਅਨਾਚਾਰਂ ਚਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਵਿਧੁਨਨ੍ਤੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗੇਨ ਹਦਯੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਹਿ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੁਟ੍ਠਮਹਿਂਸੋ ਅਯਂ ਦੁਟ੍ਠਹਤ੍ਥੀ ਅਹੋਸਿ, ਦੁਟ੍ਠਮਕ੍ਕਟੋ ਏਤਰਹਿ ਅਯਂ ਮਕ੍ਕਟੋ, ਸੀਲਵਾ ਮਹਿਂਸਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਿਂਸਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੭੯] ੯. ਸਤਪਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਮਾਣਵਕੋ ਪਨ੍ਥੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਞ੍ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਰਾਜਗਹਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਿਂਸੁ, ਦ੍ਵੇ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕਾ ਕੀਟਾਗਿਰਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਿਂਸੁ, ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕਾ ਇਮੇ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਿਂਸੁ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇਨ ਨੀਹਟਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤਿ। ਯੇਪਿ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਭਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਆਵੁਸੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤੇਹਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਸੀਲੇਨ ਵਾ ਨਿਹੀਨਤਰਾ। ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥ, ਸੁਟ੍ਠੁਤਰਂ ਵੋ ਏਤੇ ਅਧਿਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਾਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਚੇਵ ਕਲਹਵਿਗ੍ਗਹਵਿਵਾਦਾ ਚ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡੁਕਲੋਹਿਤਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਅਧਿਕਰਣਂ ਉਕ੍ਕੋਟੇਥ, ਅਞ੍ਞੇਸਮ੍ਪਿ ਗਾਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ ਨ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਰਿਯਾ ਸਤਪਤ੍ਤਮਾਣਵਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾ ਵਿਯ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਕਾਸਿਗਾਮਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਸਿਵਣਿਜ੍ਜਾਦੀਹਿ ਜੀਵਿਕਂ ਅਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਮਤ੍ਤੇ ਚੋਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਨ੍ਥਦੂਹਨਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਏਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਏਕਸ੍ਸ ਜਾਨਪਦਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਗਿਲਾਨਾ ਮਰਣਮਞ੍ਚੇ ਨਿਪਨ੍ਨਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਪਿਤਾ ਤੇ ਏਕਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨਾਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਮਤੋ, ਸਚੇ ਅਹਮ੍ਪਿ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਸੋ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਗਚ੍ਛ ਨਂ ਮਯਿ ਜੀਵਨ੍ਤਿਯਾ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਲਭਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਕਾਲਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੇਨ ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਓਪਪਾਤਿਕਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤਿ।

ਤਦਾ ਸੋ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਮਾਨੋ ਸਪਰਿਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਸਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਪੁਤ੍ਤੇ ਅਟਵੀਮੁਖਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ‘‘ਤਾਤ, ਮਾ ਅਟਵਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿ, ਚੋਰਾ ਏਤ੍ਥ ਠਿਤਾ, ਤੇ ਤਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਮਗ੍ਗਂ ਓਚ੍ਛਿਨ੍ਦਮਾਨਾ ਨਿਵਾਰੇਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ ਕਾਲਕਣ੍ਣੀ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਮਯ੍ਹਂ ਮਗ੍ਗਂ ਓਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤੀ’’ਤਿ ਲੇਡ੍ਡੁਦਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥੇਕੋ ਸਤਪਤ੍ਤਸਕੁਣੋ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਹਾਪਣਂ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਵਿਰਵਨ੍ਤੋ ਚੋਰਾਭਿਮੁਖੋ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਮਾਣਵੋ ਤੇਨ ਕਤਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ ਮਙ੍ਗਲਸਕੁਣੋ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਸ੍ਸ, ਸਾਮਿ, ਵਸ੍ਸ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਰੁਤਞ੍ਞੂ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ਇਮਾਯ ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਯਾ ਏਤਸ੍ਸ ਮਾਤਰਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੇਨ ਸਾ ''ਇਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਭਯੇਨ ਵਾਰੇਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਸਤਪਤ੍ਤੇਨ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੇਨ ਸੋ ''ਇਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਂ ਮਾਤਰਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸਿ, ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸ ਸਤਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ''ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ ਮੇ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਹੋ ਵਤਾਯਂ ਬਾਲੋਤਿ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਏਵਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸਾਨਮ੍ਪਿ ਸਤਂ ਪਰਸਨ੍ਤਕਗ੍ਗਹਣਂ ਵਿਸਮਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਵਸੇਨ ਹੋਤਿ, ''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਦੋਸੇਨਾ''ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਮਾਣਵੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਰਾਨਂ ਸੀਮਨ੍ਤਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਤ੍ਥ ਵਾਸਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਕੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਅਗਮਾਸੀ''ਤਿ? ''ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਸਹਸ੍ਸਂ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਲਦ੍ਧਂ ਪਨ ਤੇ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ । ''ਕੇਨ ਤ੍ਵਂ ਪੇਸਿਤੋਸੀ''ਤਿ? ''ਸਾਮਿ, ਪਿਤਾ ਮੇ ਮਤੋ, ਮਾਤਾਪਿ ਮੇ ਗਿਲਾਨਾ, ਸਾ 'ਮਯਿ ਮਤਾਯ ਏਸ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਮਂ ਪੇਸੇਸੀ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਤਵ ਮਾਤੁ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮਾਤਾ ਤੇ ਤਯਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੇਨ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਵ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਮਗ੍ਗਂ ਤੇ ਓਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਾਰੇਸਿ, ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸਿ, ਸਤਪਤ੍ਤਸਕੁਣੋ ਪਨ ਤੇ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੋ। ਸੋ 'ਇਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਥਾ'ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਅਤ੍ਥਕਾਮਂ ਮਾਤਰਂ 'ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਾ ਮੇ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਂ ਸਤਪਤ੍ਤਂ 'ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ ਮੇ'ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਤਗੁਣੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਾਤਾ ਪਨ ਤੇ ਮਹਾਗੁਣਾ, ਕਹਾਪਣੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੮੫. ''ਯਥਾ ਮਾਣਵਕੋ ਪਨ੍ਥੇ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਿਂ ਵਨਗੋਚਰਿਂ।
ਅਤ੍ਥਕਾਮਂ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤਿਂ, ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਾਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ।
ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਂ ਸਤਪਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਕਾਮੋਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ॥

੮੬. ''ਏਵਮੇਵ ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ, ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਹੋਤਿ ਤਾਦਿਸੋ।
ਹਿਤੇਹਿ ਵਚਨਂ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਵਾਮਤੋ॥

੮੭. ''ਯੇ ਚ ਖੋ ਨਂ ਪਸਂਸਨ੍ਤਿ, ਭਯਾ ਉਕ੍ਕਂਸਯਨ੍ਤਿ ਵਾ।
ਤਞ੍ਹਿ ਸੋ ਮਞ੍ਞਤੇ ਮਿਤ੍ਤਂ, ਸਤਪਤ੍ਤਂਵ ਮਾਣਵੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਿਤੇਹੀ**ਤਿ ਹਿਤਂ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਇਚ੍ਛਮਾਨੇਹਿ। **ਵਚਨਂ ਵੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਹਿਤਸੁਖਾਵਹਂ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਵਾਮਤੋ**ਤਿ ਓਵਾਦਂ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ''ਅਯਂ ਮੇ ਨ ਅਤ੍ਥਾਵਹੋ ਹੋਤਿ, ਅਨਤ੍ਥਾਵਹੋ ਮੇ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਾਮਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਨਾਮ।

ਯੇ ਚ ਖੋ ਨਨ੍ਤਿ ਯੇ ਚ ਖੋ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਪੁਗ੍ਗਲਂ ''ਅਧਿਕਰਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ। **ਭਯਾ ਉਕ੍ਕਂਸਯਨ੍ਤਿ** ਵਾਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਗਾਹਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਚ੍ਚਯਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਯਿਤ੍ਥ, ਨ ਏਤੇ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਕੁਲਪਰਿਵਾਰਾਦੀਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। **ਤਞ੍ਹਿ ਸੋ ਮਞ੍ਞਤੇ ਮਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੇ ਏਵਰੂਪਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸੋ ਏਕਚ੍ਚੋ ਬਾਲਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਮਿਤ੍ਤਂ ਮਞ੍ਞਤਿ, ''ਅਯਂ ਮੇ ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ ਮਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ। **ਸਤਪਤ੍ਤਂਵ ਮਾਣ**ਵੋਤਿ ਯਥਾ ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਞ੍ਞੇਵ ਸਤਪਤ੍ਤਂ ਸੋ ਮਾਣਵੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ''ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ ਮੇ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਏਵਰੂਪਂ ''ਅਨੁਪ੍ਪਿਯਭਾਣੀ ਮਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੂਰਤੋਵ ਨਂ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁਹਰੋ ਮਿਤ੍ਤੋ, ਯੋ ਚ ਮਿਤ੍ਤੋ ਵਚੀਪਰੋ।
ਅਨੁਪ੍ਪਿਯਞ੍ਚ ਯੋ ਆਹ, ਅਪਾਯੇਸੁ ਚ ਯੋ ਸਖਾ॥

‘‘ਏਤੇ ਅਮਿਤ੍ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਇਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਆਰਕਾ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਭਯਂ ਯਥਾ’’ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੯)।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਤਪਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੮੦] ੧੦. ਪੁਟਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਦ੍ਧਾ ਹਿ ਨੂਨ ਮਿਗਰਾਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪੁਟਦੂਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰੇਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਦਮਾਨੋ ‘‘ਅਨ੍ਤਰਾਭਤ੍ਤੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਚਰਿਤੁਕਾਮਾ ਚਰਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਆਹ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਯ੍ਯਾਨਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਪਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯਂ ਫਲਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਟੇ ਕਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਾਤੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਦਾਰਕੋ ਪਾਤਿਤਪਾਤਿਤਂ ਪੁਟਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਮਤ੍ਥਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਪੁਟਦੂਸਕੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਮਾਨੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਬਹੂ ਵਾਨਰਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਪਤ੍ਤਪੁਟੇ ਪਾਤੇਤਿ, ਜੇਟ੍ਠਵਾਨਰੋ ਪਾਤਿਤਪਾਤਿਤੇ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਪਾਤਿਤਪਾਤਿਤਂ ਪੁਟਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਮਨਾਪਤਰਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੮. ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਹਿ ਨੂਨ ਮਿਗਰਾਜਾ, ਪੁਟਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦੋ।
ਤਥਾ ਹਿ ਪੁਟਂ ਦੂਸੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਨੂਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਿਗਰਾਜਾ**ਤਿ ਮਕ੍ਕਟਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਵਦਤਿ। **ਪੁਟਕਮ੍ਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਾਲਾਪੁਟਕਰਣਸ੍ਸ। **ਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਛੇਕੋ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਅਯਂ ਮਿਗਰਾਜਾ ਏਕਂਸੇਨ ਪੁਟਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦੋ ਮਞ੍ਞੇ, ਤਥਾ ਹਿ ਪਾਤਿਤਪਾਤਿਤਂ ਪੁਟਂ ਦੂਸੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਨੂਨ ਤਤੋ ਮਨਾਪਤਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੯. ‘‘ਨ ਮੇ ਮਾਤਾ ਵਾ ਪਿਤਾ ਵਾ, ਪੁਟਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦੋ।
ਕਤਂ ਕਤਂ ਖੋ ਦੂਸੇਮ, ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਮਿਦਂ ਕੁਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੦. ‘‘ਯੇਸਂ ਵੋ ਏਦਿਸੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਅਧਮ੍ਮੋ ਪਨ ਕੀਦਿਸੋ।
ਮਾ ਵੋ ਧਮ੍ਮਂ ਅਧਮ੍ਮਂ ਵਾ, ਅਦ੍ਦਸਾਮ ਕੁਦਾਚਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਵਾਨਰਗਣੰ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਵਾਨਰੋ ਪੁਟਦੂਸਕਦਾਰਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪੁਟਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਉਦਪਾਨਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਉਦਪਾਨਵਰੰ ਵਨਬਜਗ੍ਘ ਕਪਿ, ਸਿਖਿਨੀ ਚ ਬਲਾਕ ਰੁਚਿਰਵਰੋ।
ਸੁਜਨਾਧਿਪ ਰੋਮਕ ਦੂਸ ਪੁਨ, ਸਤਪਤ੍ਤਵਰੋ ਪੁਟਕਮ੍ਮ ਦਸਾਤਿ॥

੪. ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਵਗ੍ਗੋ

[੨੮੧] ੧. ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਦੁਮੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਾਦੇਵੀਥੇਰਿਯਾ ਅਮ੍ਬਰਸਦਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਹਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੇ ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਮਹਾਪਜਾਪਤੀ ਗੋਤਮੀ ਪਞ੍ਚ ਸਾਕਿਯਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਞ੍ਚੇਵ ਉਪਸਮ੍ਪਦਞ੍ਚ ਲਭਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ **ਨਨ੍ਦਕੋਵਾਦੰ** (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੯੮ ਆਦਯੋ) ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਰਿ ਪਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਬਿਮ੍ਬਾਦੇਵੀ ''ਸਾਮਿਕੋ ਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਤਿ, ਅਹੰ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਕਿੰਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਪੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਞ੍ਚ ਪਿਯਪੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਰਾਹੁਲਸਾਮਣੇਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰੰ ਪਸ੍ਸਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਥੇਰਿਯਾ ਉਦਰਵਾਤੋ ਕੁਪ੍ਪਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਦਟ੍ਠੁੰ ਆਗਤੇ ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਅਞ੍ਞਾਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਫਾਸੁਕਭਾਵੰ ਕਥਯਿੰਸੁ। ਸੋ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਤੇ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਤਾਤ, ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਮੇ ਸਕ੍ਖਰਯੋਜਿਤੇ ਅਮ੍ਬਰਸੇ ਪੀਤੇ ਉਦਰਵਾਤੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਮ, ਕੁਤੋ ਤੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਸਾਮਣੇਰੋ ''ਲਭਨ੍ਤੋ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨਾਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ, ਪਿਤਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੁਮ੍ਮੁਖਾਕਾਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਥੇਰੋ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਰਾਹੁਲ, ਦੁਮ੍ਮੁਖੋ ਵਿਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰਿਯਾ ਉਦਰਵਾਤੋ ਕੁਪਿਤੋ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਸਕ੍ਖਰਯੋਜਿਤੇਨ ਕਿਰ ਅਮ੍ਬਰਸੇਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ''ਹੋਤੁ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤੰ ਆਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰੰ ਆਸਨਸਾਲਾਯੰ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਥੇਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ, ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਪਿਣ੍ਡਿਪਕ੍ਕਾਨੰ ਮਧੁਰਅਮ੍ਬਾਨੰ ਏਕੰ ਪੁਟੰ ਆਹਰਿ। ਰਾਜਾ ਅਮ੍ਬਾਨੰ ਤਚੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਖਰੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨਸਾਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ ''ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਤੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਥੇਰਿਯਾ

ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇਵ ਉਦਰਵਾਤੋ ਵੂਪਸਮਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਪੇਸੇਸਿ – ''ਥੇਰੋ ਇਧ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰਸਂ ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਗਚ੍ਛ ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਥੇਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚੇ ਸਤ੍ਥਾ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿਸ੍ਸ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਰਾਹੁਲਸਾਮਣੇਰੋ ਪਰਿਣਾਯਕਰਤਨਂ, ਥੇਰੀ ਇਤ੍ਥਿਰਤਨਂ, ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਰਜ੍ਜਂ ਏਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਅਭਵਿਸ੍ਸ। ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਤੇ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇਹਿ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ ਅਸ੍ਸ, ਇਦਾਨਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੇਸੁ ਏਤੇਸੁ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਮਜ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰਿਯਾ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਅਮ੍ਬਰਸਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਥੇਰੇਨ ਬਿਮ੍ਬਾਦੇਵੀਥੇਰਿਯਾ ਅਮ੍ਬਰਸਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਬਿਮ੍ਬਾਦੇਵੀਥੇਰਿਂ ਅਮ੍ਬਰਸੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਅਮ੍ਬਰਸੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਏਤਂ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਸਣ੍ਠਪਿਤਘਰਾਵਾਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੀਘਸ੍ਸ ਅਦ੍ਧੁਨੋ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਇਸਿਗਣਸ੍ਸ ਸੀਲਤੇਜੇਨ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਕਮ੍ਪਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇਸਂ ਤਾਪਸਾਨਂ ਅਵਾਸਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਥ ਤੇ ਭਿਨ੍ਨਾਵਾਸਾ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਚਰਮਾਨਾ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਫਾਸੁਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਉਪਾਯਂ ਅਦ੍ਦਸ – ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਸੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਰਾਜਾ ਦੇਵਿਯਾ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਤ੍ਥਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪੇਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਥਾਹਂ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਅਮ੍ਬਾਨਂ ਅਭਾਵਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ , ''ਕੇ ਤੇ ਖਾਦਨ੍ତੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤਾਪਸਾ ਖਾਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਤਾਪਸੇ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਤੇ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ।

ਸੋ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਰਾਜਭਾਵਂ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੯੧. ''ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਦੁਮੋ, ਯਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਮਿਦਂ ਫਲਂ।
ਭੁਤ੍ਵਾ ਦੋਹਲ਼ਿਨੀ ਨਾਰੀ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਂ ਵਿਜਾਯਤਿ॥

੯੨. ''ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਭਦ੍ਦੇ ਮਹੇਸੀਸਿ, ਸਾ ਚਾਪਿ ਪਤਿਨੋ ਪਿਯਾ।
ਆਹਰਿਸ੍ਸਤਿ ਤੇ ਰਾਜਾ, ਇਦਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਦੁਮੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਾਵ ਗਾਮਨਿਗਮਜਨਪਦਪਬ੍ਬਤਾਦੀਨਂ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੋਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਏਕਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਂ ਕਥੇਸਿ। **ਯਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਮਿਦਂ ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਰਿਭੋਗਾਰਹਂ ਦਿਬ੍ਬਂ ਫਲਂ। **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਪਨ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਮੇਵ। **ਦੋਹਲ਼ਿਨੀ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਦੋਹਲ਼ਾ। **ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ, ਭਦ੍ਦੇ, ਮਹੇਸੀਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ, ਸੋਭਨੇ ਮਹੇਸੀ, ਅਸਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ''ਮਹੇਸੀ ਚਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਸਾ ਚਾਪਿ ਪਤਿਨੋ ਪਿਯਾ**ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨਂ ਦੇਵੀਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਚਾਪਿ ਪਤਿਨੋ ਚਾਪਿ ਪਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਹਰਿਸ੍ਸਤਿ ਤੇ ਰਾਜਾ, ਇਦਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਪਿਯਾਯ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਇਦਂ ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਫਲਂ ਰਾਜਾ ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਸਾ ਤ੍ਵਂ ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਗਬ੍ਭਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀਤਿ।

ਏਵ਼ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਿਯਾ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਹਿ, ਮਾ ਪਪਞ੍ਚ ਅਕਾਸਿ, ਸ੍ਵੇ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਤਂ ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਸਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਗਿਲਾਨਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਨਂ ਸਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਰਾਜਾ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇ ਸੀਹਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਨਾਟਕਾਨਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਦੇਵਿਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਹਂ, ਦੇਵੀ''ਤਿ ਪਰਿਚਾਰਿਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਗਿਲਾਨਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪਸ੍ਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਭਦ੍ਦੇ, ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ ਅਞ੍ਞਂ ਅਫਾਸੁਕਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਦੋਹਲ਼ੋ ਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਭਦ੍ਦੇ''ਤਿ? ''ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬਫਲਂ ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬੋ ਨਾਮ ਕਹਂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਨਾਹਂ, ਦੇਵ, ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮੇ ਫਲਂ ਲਭਮਾਨਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਲਭਮਾਨਾਯ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ , ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯੀ''ਤਿ ਰਾਜਾ ਦੇਵਿਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵਿਯਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬੇ ਨਾਮ ਦੋਹਲ਼ੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਦੇਵ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਮ੍ਬਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਠਿਤੋ ਅਮ੍ਬੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬੋ ਨਾਮ, ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਠਿਤਅਮ੍ਬਤੋ ਫਲਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਦਾਪੇਥਾ''ਤਿ।

ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੁ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਮ੍ਬਂ ਆਹਰਥਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਿਤਸਦਿਸਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸਿ। ਅਮ੍ਬਤ੍ਥਾਯ ਗਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕਲਉਯ੍ਯਾਨਂ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਏਕਂ ਅਮ੍ਬਮ੍ਪਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਅਮ੍ਬਾਨਂ ਅਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥਯਿਂਸੁ। ''ਕੇ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਤਾਪਸਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤਾਪਸੇ ਉਯ੍ਯਾਨਤੋ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਥਾ''ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਮਨੋਰਥੋ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਦੇਵੀ ਅਮ੍ਬਫਲਤ੍ਥਾਯ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਯੇਵ। ਰਾਜਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਅਮਚ੍ਚੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਚ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਹਂਸੁ – ''ਦੇਵ, ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬੋ ਨਾਮ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਰਿਭੋਗੋ, 'ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯ ਅਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਅਯਂ ਨੋ ਪਰਮ੍ਪਰਾਗਤੋ ਅਨੁਸ੍ਸਵੋ''ਤਿ। ''ਕੋ ਪਨ ਤਤੋ ਅਮ੍ਬਂ ਆਹਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਤ੍ਥ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਏਕਂ ਸੁਵਪੋਤਕਂ ਪੇਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਕੁਲੇ ਏਕੋ ਸੁਵਪੋਤਕੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਕੁਮਾਰਕਾਨਂ ਯਾਨਕਚਕ੍ਕਨਾਭਿਮਤ੍ਤੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ ਸੁਵਪੋਤਕ, ਅਹਂ ਤਵ ਬਹੂਪਕਾਰੋ, ਕਞ੍ਚਨਪਞ੍ਜਰੇ ਵਸਸਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇ ਮਧੁਲਾਜੇ ਖਾਦਸਿ, ਸਕ੍ਖਰਪਾਨਕਂ ਪਿਵਸਿ, ਤਯਾਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਕਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਿਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤਾਤ ਦੇਵਿਯਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬੇ ਦੋਹਲ਼ੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋ ਚ ਅਮ੍ਬੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਥਿ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਰਿਭੋਗੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਤਯਾ ਤਤੋ ਅਮ੍ਬਫਲਂ ਆਹਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵ, ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਤਟ੍ਟਕੇ ਮਧੁਲਾਜੇ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਖਰਪਾਨਕਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਸਤਪਾਕਤੇਲੇਨ ਤਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਨਿ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਪਚ੍ਚਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਪਠਮੇ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਸੁਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬੋ ਨਾਮ ਕਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਿ, ਕਥੇਥ ਮੇ ਤਂ ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਦੁਤਿਯੇ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ ਸੁਕਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ , ਪਞ੍ਚਮਂ, ਛਟ੍ਠਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਨਂ ਸੁਕਾ ''ਨ ਮਯਂ ਜਾਨਾਮ, ਸਤ੍ਤਮਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ ਸੁਕਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋ ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬੋ ਨਾਮ ਕਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ''ਅਹਂ ਤਸ੍ਸ ਫਲਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋ, ਮਂ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਮੇ ਫਲਂ ਦਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ਸੁਕਗਣਾ ਆਹਂਸੁ – ''ਸਮ੍ਮ, ਸੋ ਵੇਸ੍ਸਵਣਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ, ਸਕਲਰੁਕ੍ਖੋ ਮੂਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਤ੍ਤਹਿ ਲੋਹਜਾਲੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਸਹਸ੍ਸਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਰਕ੍ਖਸਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਗ੍ਗਿਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯਸਦਿਸਟ੍ਠਾਨਂ, ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਪਤ੍ਥਨਂ ਕਰੀ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਗਚ੍ਛਥ, ਮਯ੍ਹਂ ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਸੁਕੇਨ ਚ ਅਸੁਕੇਨ ਚ ਠਾਨੇਨ ਯਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਵਸੇਨੇਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮਗ੍ਗਂ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ

ਦਿਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਰਕ੍ਖਸਾਨੰ ਨਿਦ੍ਦੋਕ੍ਕਮਨਸਮਯੇ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਮੂਲਨ੍ਤਰੇਨ ਸਣਿਕੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤੁੰ ਆਰਭਿ। ਲੋਹਜਾਲੰ ''ਕਿਰੀ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ।

ਰਕ੍ਖਸਾ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸੁਕਪੋਤਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਬਚੋਰੋਯ''ਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਰਣੰ ਸੰਵਿਦਹਿੰਸੁ। ਏਕੋ ''ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਿਲਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ, ਅਪਰੋ ''ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ, ਅਪਰੋ ''ਦ੍ਵੇਧਾ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰੇਸੁ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇਸੰ ਕਮ੍ਮਕਰਣਸੰਵਿਧਾਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਅਸਨ੍ਤਸਿਤ੍ਵਾਵ ਤੇ ਰਕ੍ਖਸੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਰਕ੍ਖਸਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਵੇਸ੍ਸਵਣਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਭੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਏਕਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਰਞ੍ਞੋਵ ਮਨੁਸ੍ਸੋ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਮੰ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬਫਲਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸੇਸਿ, ਸ੍ਵਾਹੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਜੀਵਿਤੰ ਦਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ। ਯੋ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਞ੍ਚੇਵ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਚ ਅਤ੍ਥਾਯ ਜੀਵਿਤੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਤਿ, ਸੋ ਦੇਵਲੋਕੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਮ੍ਪਿ ਇਮਮ੍ਹਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੩. ''ਭਤ੍ਤੁਰਤ੍ਥੇ ਪਰਕ੍ਕਨ੍ਤੋ, ਯੰ ਠਾਨਮਧਿਗਚ੍ਛਤਿ।
ਸੂਰੋ ਅਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੀ, ਲਭਮਾਨੋ ਭਵਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਤ੍ਤੁਰਤ੍ਥੇ**ਤਿ ਭਤ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਭਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਭਰਣਪੋਸਕਾ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਸਾਮਿਕੋ ਚ, ਇਤਿ ਤਿਵਿਧਸ੍ਸਪੇਤਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੁ ਅਤ੍ਥਾਯ। **ਪਰਕ੍ਕਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਰਕ੍ਕਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਾਯਮਨ੍ਤੋ। **ਯੰ ਠਾਨਮਧਿਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਯੰ ਸੁਖਕਾਰਣੰ ਯਸੰ ਵਾ ਲਾਭੰ ਵਾ ਸਗ੍ਗੰ ਵਾ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤਿ। **ਸੂਰੋ**ਤਿ ਅਭੀਰੁ ਵਿਕ੍ਕਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਅਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੀ**ਤਿ ਕਾਯੇ ਚ ਜੀਵਿਤੇ ਚ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਤਿਵਿਧਸ੍ਸਪਿ ਭਤ੍ਤੁ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤੋ। **ਲਭਮਾਨੇ ਭਵਾਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਸੋ ਏਵਰੂਪੋ ਸੂਰੋ ਦੇਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਲਭਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੰ ਲਭਮਾਨੋ ਭਵਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਹਾਸੋਵ ਮੇ ਏਤ੍ਥ, ਨ ਤਾਸੋ, ਕਿੰ ਮੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਤਾਸੇਥਾਤਿ।

ਏਵੰ ਸੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ''ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਏਸ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਾਰੇਤੁੰ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਮ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੁਕਪੋਤਕੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ 'ਅਮ੍ਭੋ ਸੁਕਪੋਤਕ, ਮੁਤ੍ਤੋਸਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ''ਮਯ੍ਹੰ ਆਗਮਨੰ ਮਾ ਤੁਚ੍ਛੰ ਕਰੋਥ, ਦੇਥ ਮੇ ਏਕੰ ਅਮ੍ਬਫਲ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸੁਕਪੋਤਕ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਏਕੰ ਅਮ੍ਬਫਲੰ ਦਾਤੁੰ ਨਾਮ ਨ ਭਾਰੋ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਰੁਕ੍ਖੇ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਅਙ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਾਨਿ, ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਫਲੇ ਅਸਮੇਨ੍ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਵੇਸ੍ਸਵਣੇਨ ਹਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਕਿੰ ਓਲੋਕਿਤੇ ਤਤ੍ਤਕਪਾਲੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤਿਲਾ ਵਿਯ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਸਹਸ੍ਸੰ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰੀਯਤਿ, ਤੇਨ ਤੇ ਦਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਲਭਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਨ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਯੋ ਕੋਚਿ ਦੇਤੁ, ਫਲੇਨੇਵ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ, ਲਭਨਟ੍ਠਾਨੰ ਆਚਿਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ। ''ਏਤਸ੍ਸ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰੇ ਜੋਤਿਰਸੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਅਗ੍ਗਿੰ ਜੁਹਮਾਨੋ ਕਞ੍ਚਨਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਾਮ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯੰ ਵਸਤਿ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਕੋ, ਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਮ੍ਬਫਲਾਨਿ ਪੇਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ।

ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨੰ ਤਾਪਸੋ ''ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ''ਤਿ। ''ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ? ''ਸਾਮਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਞ੍ਞੋ ਦੇਵਿਯਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕੇ ਦੋਹਲੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਦਤ੍ਥੰ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਰਕ੍ਖਸਾ ਪਨ ਮੇ ਸਯੰ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਪੇਸੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਨਿਸੀਦ, ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਫਲਾਨਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਤਤੋ ਦ੍ਵੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਏਕੰ ਸੁਵਪੋਤਕਸ੍ਸ ਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਾਦਿਤੇ ਏਕੰ ਫਲੰ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਪੋਤਕਸ੍ਸ ਗੀਵਾਯ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਸੁਕਪੋਤਕੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਤੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਦੋਹਲੰ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਸਿ, ਤਤੋਨਿਦਾਨੰ ਪਨਸ੍ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੇਵੀ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਕੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਦਾਯਕੋ ਤਾਪਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਨਿਵੁਤ੍ਥਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੮੨] ੨. ਸੇਯ੍ਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੇਯ੍ਯਂਸੋ ਸੇਯ੍ਯਸੋ ਹੋਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਮਚ੍ਚਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਰਞ੍ਞੋ ਬਹੂਪਕਾਰੋ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਨਿਪ੍ਫਾਦਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਬਹੂਪਕਾਰੋ ਮੇ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਂ ਅਸਹਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞੇ ਰਞ੍ਞੋ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਦੋਸਂ ਅਨੁਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਵ ਤਂ ਸੀਲਵਨ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦੋਸਂ ਸਙ੍ਖਲਿਕਬਨ੍ਧਨੇਨ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਏਕਕੋ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਨਿਦ੍ਦੋਸਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਲਿਕਬਨ੍ਧਨਂ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਯਸਤੋ ਮਹਨ੍ਤਤਰਂ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ‘‘ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਬਹੂਨਿ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਨਤ੍ਥੋ ਕਿਰ ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਅਸ੍ਸੁਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਹਂ ਪਨ ਤੇਨ ਅਨਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ’’ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਉਪਾਸਕ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਅਨਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਆਹਰਿ, ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਆਹਰਿਂਸੁਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਤਿ , ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਥਸ੍ਸੇਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਸ੍ਸਿ। ਪਾਦਮੂਲਿਕਾਦਯੋ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕਅਮਚ੍ਚੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਯਥਾਸਭਾਵਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਮਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪਟ੍ਠਾਹੀ’’ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਸਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਸਾਮਨ੍ਤਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਮਹਾਸੀਲਵਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੫੧) ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਸੋ ਰਾਜਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਰਜ੍ਜਸੀਮਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਤ੍ਤਸਤਮਤ੍ਤਾ ਮਹਾਯੋਧਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਜਨਪਦਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਵਿਹਿਂਸਾਯ ਲਦ੍ਧੇਨ ਰਜ੍ਜੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਰਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ?

ਚੋਰਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿ, ਪੁਨ ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵ, ਮਾ ਏਵਂ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਰਾਜਾ ‘‘ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁਂ, ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਵਿਵਰਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਾਤਲੇ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਚੋਰਰਾਜਾ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੋਥੇਨ੍ਤੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਅਮਚ੍ਚਪਰਿਵੁਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਲਿਕਾਹਿ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਚੋਰਰਾਜਾਨਂ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨ੍ਤੋ ਮੇਤ੍ਤਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਮੇਤ੍ਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਚੋਰਰਞ੍ਞੋ ਕਾਯੇ ਡਾਹੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਯਮਕਉਕ੍ਕਾਹਿ ਝਾਪਿਯਮਾਨਂ ਵਿਯ ਜਾਤਂ। ਸੋ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਾਭਿਤੁਨ੍ਨੋ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪੇਥ, ਤੇਨ ਵੋ ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਜ੍ਜਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਰਜ੍ਜਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੋ ਮੇ ਭਾਰੋ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਦੁਟ੍ਠਾਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਰਾਜਾਣਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਮੇਵ ਗਤੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਮਹਾਤਲੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇ ਰਾਜਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੯੪. ''ਸੇਯਜਂਸੋ ਸੇਯਜਸੋ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਸੇਯਜਮੁਪਸੇਵਤਿ।
ਏਕੇਨ ਸਨ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾਨ, ਸਤਂ ਵਜ੍ਝੇ ਅਮੋਚਯਿਂ॥

੯੫. ''ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਨ ਲੋਕੇਨ, ਸਨ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾਨ ਏਕਤੋ।
ਪੇਚ੍ਚ ਸਗ੍ਗਂ ਨਿਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਇਦਂ ਸੁਣਾਥ ਕਾਸਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੇਯਜਂਸੋ ਸੇਯਜਸੋ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਸੇਯਜਮੁਪਸੇਵਤੀ**ਤਿ ਅਨਵਜਜਉਤ੍ਤਮਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸੇਯਜੋ ਅਂਸੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸੇਯਜਂਸੋ, ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਨਿਸ੍ਸਿਤਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਯੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਤਂ ਸੇਯਜਂ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਭਾਵਨਂ ਕੁਸਲਾਭਿਰਤਂ ਵਾ ਉਤ੍ਤਮਪੁਗ੍ਗਲਮੁਪਸੇਵਤਿ, ਸੋ ਸੇਯਜਸੋ ਹੋਤਿ ਪਾਸਂਸਤਰੋ ਚੇਵ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ ਚ ਹੋਤਿ। **ਏਕੇਨ ਸਨ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾਨ, ਸਤਂ ਵਜ੍ਝੇ ਅਮੋਚਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਦਮਿਨਾਪਿ ਚੇਤਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ – ਅਹਞ੍ਹਿ ਸੇਯਜਂ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਂ ਉਪਸੇਵਨ੍ਤੋ ਤਾਯ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਏਕੇਨ ਚੋਰਰਞ੍ਞਾ ਸਨ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਤਜਨੇ ਵਜ੍ਝੇ ਅਮੋਚਯਿਂ।

ਦੁਤਿਯਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਏਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਸਨ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਸਤਜਨੇ ਮੋਚਯਿਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਮੇਵੇਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਨ ਲੋਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਸਨ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪੇਚ੍ਚ ਪਰਲੋਕੇ ਸਗ੍ਗਂ ਨਿਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਹਿ ਉਪਚਾਰਂ ਕਾਮਾਵਚਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਦੇਤਿ, ਅਪ੍ਪਨਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ। ਇਦਂ ਮਮ ਵਚਨਂ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਸੁਣਾਥਾਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਗੁਣਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੬. ''ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਾਜਾ, ਕਂਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿਗ੍ਗਹੋ।
ਧਨੁਂ ਕਣ੍ਡਞ੍ਚ ਨਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪ, ਸਂਯਮਂ ਅਜ੍ਝੁਪਾਗਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਮਹਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾਤਿ **ਮਹਾਰਾਜਾ। ਕਂਸੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਨਤੋ **ਬਾਰਾਣਸਿਗ੍ਗਹੋ**। ਸੋ ਰਾਜਾ ਇਦਂ ਵਚਨਂ ਵਤ੍ਵਾ **ਧਨੁਞ੍ਚ** ਸਰਸਙ੍ਖਾਤਂ **ਕਣ੍ਡਞ੍ਚ ਨਿਕ੍ਖਿਪ੍ਪ** ਓਹਾਯ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਸਂਯਮਂ ਉਪਗਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਚੋਰਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੇਯਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੮੩] ੩. ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਰਂ ਵਰਂ ਤ੍ਵਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਧਨੁਗ੍ਗਹਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਸੇਨਦਿਰਞ੍ਞੋ ਪਿਤਾ ਮਹਾਕੋਸਲੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਰਂ ਵੇਦੇਹਿਂ ਨਾਮ ਕੋਸਲਦੇਵਿਂ ਦਦਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸਾ ਨ੍ਹਾਨਚੁਣ੍ਣਮੂਲਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਸਿਗਾਮਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਪਨ ਪਿਤਰਿ ਮਾਰਿਤੇ ਕੋਸਲਦੇਵੀਪਿ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ –

‘‘ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਪਿਤਾ ਮਾਰਿਤੋ, ਭਗਿਨੀਪਿ ਮੇ ਸਾਮਿਕੇ ਕਾਲਕਤੇ ਤੇਨ ਸੋਕੇਨ ਕਾਲਕਤਾ, ਪਿਤੁਘਾਤਕਸ੍ਸ ਚੋਰਸ੍ਸ ਕਾਸਿਗਾਮਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਨ ਅਦਾਸਿ। ਤਂ ਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਯੁਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਤਰੁਣੋ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਪਸੇਨਦਿ ਮਹਲ੍ਲਕੋਯੇਵ। ਸੋ ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਪਰਜ੍ਜਤਿ, ਮਹਾਕੋਸਲਸ੍ਸਾਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਰਾਜਿਤਾ। ਅਥ ਰਾਜਾ ‘‘ਮਯਂ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਪਰਜ੍ਜਾਮ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਅਯ੍ਯਾ ਨਾਮ ਮਨ੍ਤੁਚ੍ਛੇਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਥਂ ਸੋਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਤਾਯਂ ਵੇਲਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ ਸੁਣਾਥਾ’’ਤਿ ਚਰਪੁਰਿਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਦ੍ਵੇ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਾ ਵਿਹਾਰਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਵਸਨ੍ਤਿ ਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਚ ਧਨੁਗ੍ਗਹਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਚ। ਤੇਸੁ ਧਨੁਗ੍ਗਹਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਪਠਮਯਾਮੇਪਿ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇਪਿ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਉਮ੍ਮੁਕ੍ਕਾਨਿ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੋ ਆਹ – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਾ’’ਤਿ? ‘‘ਕਿਂ ਨਿਦ੍ਦਾਯਸਿ ਨੋ ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਉਟ੍ਠਾਯ ਤਾਵ ਨਿਸੀਦਥਾ’’ਤਿ। ਸੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਂ ਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਂ ਆਹ – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ ਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰ, ਅਯਂ ਤੇ ਲੋਲੋ ਮਹੋਦਰਕੋਸਲੋ ਚਾਟਿਮਤ੍ਤਂ ਭਤ੍ਤਮੇਵ ਪੂਤਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਯੁਦ੍ਧਵਿਚਾਰਣੇ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਾਜਿਤੋ ਪਰਾਜਿਤੋਤ੍ਵੇਵ ਵਦਾਪੇਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ? ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਤੇ ਚਰਪੁਰਿਸਾ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਣਨ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਧਨੁਗ੍ਗਹਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਯੁਦ੍ਧਂ ਵਿਚਾਰੇਸਿ – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਯੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ ਤਿਵਿਧੋ – ਪਦੁਮਬ੍ਯੂਹੋ, ਚਕ੍ਕਬ੍ਯੂਹੋ, ਸਕਟਬ੍ਯੂਹੋਤਿ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੇਨ ਅਸੁਕੇ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਬ੍ਬਤਭਿਤ੍ਤੀਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਦੁਬ੍ਬਲਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਭਾਵਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠਮਗ੍ਗਂ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਉਭੋਸੁ ਪਬ੍ਬਤਭਿਤ੍ਤੀਸੁ ਵਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪੇ ਪਤਿਤਮਚ੍ਛਂ ਵਿਯ ਅਨ੍ਤੋਮੁਟ੍ਠਿਯਂ ਵਟ੍ਟਪੋਤਕਂ ਵਿਯ ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾ ਅਸ੍ਸ ਤਂ ਗਹੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਚਰਪੁਰਿਸਾ ਤਂ ਸਾਸਨਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਸਙ੍ਗਾਮਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕਟਬ੍ਯੂਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਜੀਵਗ੍ਗਾਹਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰਂ ਵਜਿਰਕੁਮਾਰਿਂ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਸਿਗਾਮਂ ਤਸ੍ਸਾ ਨ੍ਹਾਨਮੂਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਕਿਰ ਧਨੁਗ੍ਗਹਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਿਚਾਰਣਾਯ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਂ ਜਿਨੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਧਨੁਗ੍ਗਹਤਿਸ੍ਸੋ ਯੁਦ੍ਧਵਿਚਾਰਣਾਯ ਛੇਕੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ । ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਿਵੁਤ੍ਥਵਡ੍ਢਕਿਗਾਮਕਾ ਏਕੋ ਵਡ੍ਢਕੀ ਥਮ੍ਭਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਵਾਟੇ ਪਤਿਤਂ ਸੂਕਰਪੋਤਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਸੋ ਵੁਡ੍ਢਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਵਙ੍ਕਦਾਠੋ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਡ੍ਢਕਿਨਾ ਪੋਸਿਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ‘‘ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰੋ’’ਤ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਵਡ੍ਢਕਿਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਤਚ੍ਛਨਕਾਲੇ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਰੁਕ੍ਖਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਮੁਖੇਨ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਵਾਸਿਫਰਸੁਨਿਖਾਦਨਮੁਗ੍ਗਰੇ ਆਹਰਤਿ, ਕਾਲਸੁਤ੍ਤਕੋਟਿਯਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਥ ਸੋ ਵਡ੍ਢਕੀ ‘‘ਕੋਚਿਦੇਵ, ਨਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਭਯੇਨ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਖੇਮਂ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਬ੍ਬਤਨ੍ਤਰੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਗਿਰਿਕਨ੍ਦਰਂ ਅਦ੍ਦਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਕਨ੍ਦਮੂਲਫਲਂ ਫਾਸੁਕਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨੇਕਸਤਸੂਕਰਸਮਾਕਿਣ੍ਣਂ। ਤੇ ਸੂਕਰਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਤੇ ਆਹ – ‘‘ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਾਮਿ, ਅਪਿਚ ਵੋ ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਇਦਞ੍ਚ ਠਾਨਂ ਰਮਣੀਯਂ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਇਦਾਨਿ ਇਧੇਵ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਇਦਂ ਠਾਨਂ ਰਮਣੀਯਂ, ਪਰਿਸ੍ਸਯੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿਂ, ਏਵਂ ਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਠਾਨੇ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਵੋ ਸਰੀਰੇਸੁ ਮਂਸਲੋਹਿਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿਂ ਪਨ ਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਯ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਏਕੋ ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਪਾਤੋਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਂਯੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਸੋ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ’’ਤਿ? ‘‘ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਗਣ੍ਹਾਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਤਿ ਪਨ ਤੇ ਬ੍ਯਗ੍ਘਾ’’ਤਿ?

''ਏਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ। ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਕਸ੍ਸ ਯੁਜ੍ਝਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਥਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਾ''ਤਿ। ''ਅਹੰ ਤੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੇਵਲੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਮ ਵਚਨੰ ਕਰੋਥ, ਸੋ ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਕਹੰ ਵਸਤੀ''ਤਿ? ''ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਬ੍ਬਤੇ''ਤਿ।

ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਞੇਵ ਸੂਕਰੇ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧੰ ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਯੁਦ੍ਧੰ ਨਾਮ ਪਦੁਮਬ੍ਯੂਹਚਕ੍ਕਬ੍ਯੂਹਸਕਟਬ੍ਯੂਹਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧੰ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਬ੍ਯੂਹਵਸੇਨ ਵਿਚਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭੂਮਿਸੀਸੰ ਜਾਨਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਯੁਦ੍ਧੰ ਵਿਚਾਰੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸੂਕਰਪਿਲ੍ਲਕੇ ਮਾਤਰੋ ਚ ਤੇਸੰ ਮਜ੍ਝਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਾ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਸੂਕਰਿਯੋ, ਤਾ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪੋਤਕਸੂਕਰੇ, ਤੇ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਜਰਸੂਕਰੇ, ਤੇ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਦੀਘਦਾਠਸੂਕਰੇ, ਤੇ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਸਮਤ੍ਥੇ ਬਲਵਤਰਸੂਕਰੇ ਦਸ ਵੀਸ ਤਿੰਸ ਜਨੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਬਲਗੁਮ੍ਬੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਏਕੰ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ ਆਵਾਟੰ ਖਣਾਪੇਸਿ, ਪਚ੍ਛਤੋ ਏਕੰ ਸੁਪ੍ਪਸਣ੍ਠਾਨੰ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਨਿਨ੍ਨੰ ਪਬ੍ਭਾਰਸਦਿਸੰ। ਤਸ੍ਸ ਸਟ੍ਠਿਸਤ੍ਤਤਿਮਤ੍ਤੇ ਯੋਧਸੂਕਰੇ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ''ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਕਮ੍ਮੰ ਵਿਚਾਰਤੋ ਅਰੁਣੰ ਉਟ੍ਠਹਿ।

ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ''ਕਾਲੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਠਿਤੇ ਪਬ੍ਬਤਤਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਸੂਕਰੇ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰੋ ''ਪਟਿਓਲੋਕੇਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਸੂਕਰਾਨੰ ਸਞ੍ਞੰ ਅਦਾਸਿ, ਤੇ ਪਟਿਓਲੋਕੇਸੁੰ। ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਮੁਖੰ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੋਸਿ, ਸੂਕਰਾਪਿ ਤਥਾ ਕਰਿੰਸੁ। ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਮੁਤ੍ਤੰ ਛਡ੍ਡੇਸਿ, ਸੂਕਰਾਪਿ ਛਡ੍ਡਯਿੰਸੁ। ਇਤਿ ਯੰ ਯੰ ਸੋ ਕਰੋਤਿ, ਤੰ ਤੰ ਤੇ ਪਟਿਕਰਿੰਸੁ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੂਕਰਾ ਮਯਾ ਓਲੋਕਿਤਕਾਲੇ ਪਲਾਯਨ੍ਤਾ ਪਲਾਯਿਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਅਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਪਟਿਸਤ੍ਤੂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਕਤਮੇਵ ਪਟਿਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਭੂਮਿਸੀਸੇ ਠਿਤੋ ਏਕੋ ਤੇਸੰ ਸੰਵਿਧਾਯਕੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹੰ ਗਤਸ੍ਸ ਜਯੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇਨ ਪਨ ਗਹਿਤਮੰਸਖਾਦਕੋ ਏਕੋ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਤੰ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥਮੇਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੭. ''ਵਰੰ ਵਰੰ ਤ੍ਵੰ ਨਿਹਨੰ ਪੁਰੇ ਚਰਿ,
ਅਸ੍ਮਿੰ ਪਦੇਸੇ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਸੂਕਰੇ।
ਸੋਦਾਨਿ ਏਕੋ ਬ੍ਯਪਗਮ੍ਮ ਝਾਯਸਿ,
ਬਲੰ ਨੁ ਤੇ ਬ੍ਯਗ੍ਘ ਨ ਚਜ੍ਜ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਰੰ ਵਰੰ ਤ੍ਵੰ ਨਿਹਨੰ ਪੁਰੇ ਚਰਿ, ਅਸ੍ਮਿੰ ਪਦੇਸੇ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਸੂਕਰੇ**ਤਿ ਅਮ੍ਭੋ ਬ੍ਯਗ੍ਘ, ਤ੍ਵੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਦੇਸੇ ਸਬ੍ਬਸੂਕਰੇ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਇਮੇਸੁ ਸੂਕਰੇਸੁ ਵਰੰ ਵਰੰ ਤ੍ਵੰ ਉਤ੍ਤਮੁਤ੍ਤਮੰ ਸੂਕਰੰ ਨਿਹਨਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। **ਸੋਦਾਨਿ ਏਕੋ ਬ੍ਯਪਗਮ੍ਮ ਝਾਯਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵੰ ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਸੂਕਰੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਅਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਝਾਯਸਿ ਪਜ੍ਝਾਯਸਿ। **ਬਲੰ ਨੁ ਤੇ ਬ੍ਯਗ੍ਘ ਨ ਚਜ੍ਜ ਵਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਕਿੰ ਨੁ ਤੇ, ਅਮ੍ਭੋ ਬ੍ਯਗ੍ਘ, ਅਜ੍ਜ ਕਾਯਬਲੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੮. ''ਇਮੇ ਸੁਦੰ ਯਨ੍ਤਿ ਦਿਸੋਦਿਸੰ ਪੁਰੇ, ਭਯਟ੍ਟਿਤਾ ਲੇਣਗਵੇਸਿਨੋ ਪੁਥੂ।
ਤੇ ਦਾਨਿ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਵਸਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ, ਯਤ੍ਥਟ੍ਠਿਤਾ ਦੁਪ੍ਪਸਹਜ੍ਜਮੇ ਮਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤੋ। ਅਯੰ ਪਨ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਇਮੇ ਸੂਕਰਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਯੇਨ ਅਟ੍ਟਿਤਾ ਪੀਲ਼ਿਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲੇਣਗਵੇਸਿਨੋ **ਪੁਥੂ** ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਹੁਤ੍ਵਾ **ਦਿਸੋਦਿਸੰ ਯਨ੍ਤਿ,** ਤੰ ਤੰ ਦਿਸੰ ਅਭਿਮੁਖਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਵਸਨ੍ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਭੂਮਿਸੀਸੰ ਉਪਗਤਾ, ਯਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਦੁਪ੍ਪਸਹਾ ਦੁਮ੍ਮਦ੍ਦਯਾ ਅਜ੍ਜ ਇਮੇ ਮਯਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਨ੍ਤੋ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਗਚ੍ਛ ਤਯਿ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਭੀਤਾ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬਜਗ੍ਘੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਨ੍ਤੇ ਸੂਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਤਲੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਵਾਟਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੂਕਰਾ ‘‘ਸਾਮਿ, ਮਹਾਚੋਰੋ ਪੁਨਾਗਤੋ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਬਜਗ੍ਘੋ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਪਤਤਿ, ਸੂਕਰੋ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਰਿ ਪਤਨਕਾਲੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਉਜੁਕਂ ਖਤਆਵਾਟੇ ਪਤਿ। ਬਜਗ੍ਘੋ ਵੇਗਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਤਿਰਿਯਂ ਖਤਆਵਾਟਸ੍ਸ ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧੇ ਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਜਕਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੂਕਰੋ ਆਵਾਟਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸਨਿਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਜਗ੍ਘਂ ਅਨ੍ਤਰਸਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਦਾਠਾਯ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਵਕ੍ਕਪਦੇਸਾ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਧੁਰਮਂਸਂ ਦਾਠਾਯ ਪਲਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਣ੍ਹਥ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿਆਵਾਟੇ ਛਡ੍ਡੇਸਿ। ਪਠਮਂ ਆਗਤਾ ਬਜਗ੍ਘਮਂਸਂ ਲਭਿਂਸੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਤਾ ‘‘ਬਜਗ੍ਘਮਂਸਂ ਕੀਦਿਸਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਤੇਸਂ ਮੁਖਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਿਂਸੁ।

ਸੂਕਰਾ ਨ ਤਾਵ ਤੁਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰੋ ਤੇਸਂ ਇਙ੍ਘਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਤੁਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਾਮਿ, ਕਿਂ ਏਤੇਨ ਬਜਗ੍ਘੇਨ ਘਾਤਿਤੇਨ, ਅਞ੍ਞੋ ਪਨ ਬਜਗ੍ਘਆਣਾਪਨਸਮਤ੍ਥੋ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ’’ਤਿ? ‘‘ਏਕੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲਤਾਪਸੋ’’ਤਿ। ‘‘ਬਜਗ੍ਘੋਪਿ ਮਯਾ ਘਾਤਿਤੋ, ਸੋ ਮੇ ਕਿਂ ਪਹੋਤਿ, ਏਥ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਸੂਕਰਘਟਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਯਾਸਿ। ਕੂਟਤਾਪਸੋਪਿ ਬਜਗ੍ਘੇ ਚਿਰਾਯਨ੍ਤੇ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸੂਕਰਾ ਬਜਗ੍ਘਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੂ’’ਤਿ ਪਟਿਪਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਸੂਕਰੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਆਦਾਯ ਪਲਾਯਨ੍ਤੋ ਤੇਹਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤੋ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਸੂਕਰਾ ‘‘ਇਦਾਨਿਮ੍ਹ, ਸਾਮਿ, ਨਟ੍ਠਾ, ਤਾਪਸੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹੀ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ‘‘ਕਿਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਨਾਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸੂਕਰਿਯੋ ਉਦਕਂ ਆਹਰਨ੍ਤੁ, ਸੂਕਰਪੋਤਕਾ ਪਥਵਿਂ ਖਣਨ੍ਤੁ, ਦੀਘਦਾਠਾ ਸੂਕਰਾ ਮੂਲਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੁ, ਸੇਸਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਸਯਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਸ੍ਸ ਉਜੁਕਂ ਥੂਲਮੂਲਂ ਫਰਸੁਨਾ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸੂਕਰਾ ਕੂਟਜਟਿਲਂ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਟ੍ਠਿਤੋ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਖਨ੍ਧੇਯੇਵ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੂਟਜਟਿਲਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗਸਙ੍ਖੇਨ ਉਦਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਕਰਿਂਸੁ, ਏਕਞ੍ਚ ਤਰੁਣਸੂਕਰਿਂ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਿਰ ਯਾਵਜ੍ਜਤਨਾ ਰਾਜਾਨੋ ਉਦੁਮ੍ਬਰਭਦ੍ਦਪੀਠੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੀਹਿ ਸਙ੍ਖੇਹਿ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਟਪਨ੍ਤਰੇ ਸੂਕਰਾਨਂ ਅਭਿਮੁਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੯. ‘‘ਨਮਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘਾਨ ਸਮਾਗਤਾਨਂ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਯਂ ਸਖ੍ਯ ਵਦਾਮਿ ਅਬ੍ਭੁਤਂ।
ਬਜਗ੍ਘਂ ਮਿਗਾ ਯਤ੍ਥ ਜਿਨਿਂਸੁ ਦਾਠਿਨੋ, ਸਾਮਗ੍ਗ੍ਯਾ ਦਾਠਬਲੇਸੁ ਮੁਚ੍ਚਰੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਮਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਘਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਮਮ ਨਮਕ੍ਕਾਰੋ ਸਮਾਗਤਾਨਂ ਸੂਕਰਸਙ੍ਘਾਨਂ ਅਤ੍ਥੁ। **ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਯਂ ਸਖ੍ਯ ਵਦਾਮਿ ਅਬ੍ਭੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਸਖ੍ਯਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਦਾਮਿ। **ਬਜਗ੍ਘਂ ਮਿਗਾ ਯਤ੍ਥ ਜਿਨਿਂਸੁ ਦਾਠਿਨੋ**ਤਿ ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਦਾਠਿਨੋ ਸੂਕਰਮਿਗਾ ਬਜਗ੍ਘਂ ਜਿਨਿਂਸੁ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸਾਮਗ੍ਗ੍ਯਾ ਦਾਠਬਲੇਸੁ ਮੁਚ੍ਚਰੇ**ਤਿ ਯਾ ਸਾ ਦਾਠਬਲੇਸੁ ਸੂਕਰੇਸੁ ਸਾਮਗ੍ਗੀ ਏਕਜ੍ਝਾਸਯਤਾ, ਤਾਯ ਤੇਸੁ ਸਾਮਗ੍ਗ੍ਯਾ ਤੇ ਦਾਠਬਲਾ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਮਰਣਭਯਾ ਮੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਧਨੁਗ੍ਗਹਤਿਸ੍ਸੋ ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਡ੍ਢਕੀਸੂਕਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

ਯਂ ਉਸ੍ਸੁਕਾ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸਿਰਿਚੋਰਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਜਾਤਕੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਖਦਿਰਙ੍ਗਾਰਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੪੦) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧਾਪਿ ਪਨ ਸਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਵਸਨਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਦੇਵਤਾ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਾਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਯਸੋ ਯਥਾਪੋਰਾਣੋਵ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਸਿਰਿਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਇਸ੍ਸਰੋ ਜਾਤੋ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਵਿਯ ਗਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਘਰਤੋ ਸਿਰਿਂ ਥੇਨੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਕਤਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੋ ਸਾਰਣੀਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ‘‘ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਸਿਰੀ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਚ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਧੋਤਸਙ੍ਖਪਟਿਭਾਗੋ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਸੁਵਣ੍ਣਪਞ੍ਜਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਚੂਲਾਯ ਸਿਰੀ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਸਿਰਿਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਹ – ‘‘ਅਹਂ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਮਾਣਵੇ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਮਿ, ਅਕਾਲਰਵਿਂ ਏਕਂ ਕੁਕ੍ਕੁਟਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਚ ਮਯਞ੍ਚ ਕਿਲਮਾਮ, ਅਯਞ੍ਚ ਕਿਰ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਕਾਲਰਵੀ, ਇਮਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਦੇਹਿ ਮੇ ਏਤਂ ਕੁਕ੍ਕੁਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਗਣ੍ਹ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਦੇਮਿ ਤੇ ਕੁਕ੍ਕੁਟ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਦੇਮੀ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਿਰੀ ਤਸ੍ਸ ਚੂਲਤੋ ਅਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਠਪਿਤੇ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਰਿਯਾ ਮਣਿਮ੍ਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮਣਿਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿ। ‘‘ਮਣਿਮ੍ਪਿ ਦੇਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਿਰੀ ਮਣਿਤੋ ਅਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਠਪਿਤਆਰਕ੍ਖਯਟ੍ਠਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਰਿਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿ। ‘‘ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਿਰੀ ਯਟ੍ਠਿਤੋ ਅਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਦੇਵਿਯਾ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸੀਸੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਿਰਿਚੋਰਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਭਣ੍ਡਂ ਏਤਂ, ਯਾਚਿਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ‘ਸਿਰਿਂ ਥੇਨੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਆਗਚ੍ਛਿਂ, ਸਿਰੀ ਪਨ ਤੇ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸ੍ਸ ਚੂਲਾਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਮ ਦਿਨ੍ਨੇ ਤਤੋ ਅਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣਿਮ੍ਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਮਣਿਮ੍ਹਿ ਦਿਨ੍ਨੇ ਆਰਕ੍ਖਯਟ੍ਠਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਆਰਕ੍ਖਯਟ੍ਠਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਾਯ ਤਤੋ ਅਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਦੇਵਿਯਾ ਸੀਸੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ‘ਇਦਂ ਖੋ ਪਨ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਭਣ੍ਡ’ਨ੍ਤਿ ਇਮਮ੍ਪਿ ਮੇ ਨ ਗਹਿਤਂ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਵ ਸਿਰਿਂ ਥੇਨੇਤੁਂ, ਤਵ ਸਨ੍ਤਕਂ ਤਵੇਵ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ‘‘ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਸਤ੍ਥੁ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਬ੍ਬਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਿਰੀ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞੇਹਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਸਿਰੀ ਪਨ ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਪਾਦਮੂਲਂ ਗਤਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਨ੍ਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਸਂਵਿਗ੍ਗੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦੀਘਸ੍ਸ ਅਦ੍ਧੁਨੋ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਮਾਨੋ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਆਚਾਰਵਿਹਾਰੇ ਪਸਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਕਟ੍ਠਹਾਰਕੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਨ੍ਤੋ ਵੇਲਾਯ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਂ ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਸਾਯਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਕੁਲੇ ਦਾਰੁਕਲਾਪਂ ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਦੇਵਕੁਲੇ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾ ਬਹੂ ਕੁਕ੍ਕੁਟਾ ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਸਯਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਉਪਰਿਸਯਿਤਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾਸਯਿਤਕੁਕ੍ਕੁਟਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਪਾਤੇਸਿ। ‘‘ਕੇਨ ਮੇ ਸਰੀਰੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤਿਤ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਯਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕਿਂਕਾਰਣਾ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਪਾਤੇਸਿ। ਤਤੋ ਉਭੋਪਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕੁਦ੍ਧਾ ‘‘ਕਿਂ ਤੇ ਬਲਂ, ਕਿਂ ਤੇ ਬਲ’’ਨ੍ਤਿ ਕਲਹਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਅਥ ਹੇਟ੍ਠਾਸਯਿਤਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਆਹ – ‘‘ਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰੇ ਪਕ੍ਕਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪਾਤੋਵ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਂ ਲਭਤੀ’’ਤਿ।

ਉਪਰਿਸਯਿਤਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਆਹ – ‘‘ਅਮ੍ਭੋ, ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਗਜ੍ਜਿ, ਮਮ ਥੂਲਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਹੋਤਿ, ਬਹਿਮਂਸਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਚੇ, ਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਇਤ੍ਥੀ ਚੇ, ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਤਿ। ਅਟ੍ਠਿਮਂਸਂ ਪਨ ਮੇ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਗਿਹੀ ਚੇ, ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਟ੍ਠਾਨਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਚੇ, ਰਾਜਕੁਲੂਪਕਭਾਵਂ ਲਭਤੀ’’ਤਿ।

ਕਟ੍ਠਹਾਰਕੋ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਜ੍ਜੇ ਪਤ੍ਤੇ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਸਣਿਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਸਯਿਤਕੁਕ੍ਕੁਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਵਟਦ੍ਵਾਰੇਨੇਵ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਂ ਨਿਤ੍ਤਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਰਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਂ ਕੁਕ੍ਕੁਟਮਂਸਂ ਸਾਧੁਕਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਹੀ’’ਤਿ ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਮਂਸਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੁਞ੍ਜ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਏਤਂ ਮਂਸਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵਂ, ਏਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਂ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮਂਸਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਭਤ੍ਤਭਾਜਨਂ ਤੀਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਓਤਰਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਵਾਤੇਨ ਖੁਭਿਤਂ ਉਦਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਭਾਜਨਂ ਆਦਾਯ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਂ ਨਦੀਸੋਤੇਨ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨਂ ਹੇਟ੍ਠਾਨਦਿਯਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਨ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਏਕੋ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਮੇਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਭਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਟਮਂਸਞ੍ਚ ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਪਿਦਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲਞ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਯਾਵ ਮਯਂ ਆਗਚ੍ਛਾਮ, ਤਾਵਿਮਂ ਭਤ੍ਤਂ ਮਾ ਵਿਵਰਾ’’ਤਿ ਭਰਿਯਾਯ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਖੋ ਕਟ੍ਠਹਾਰਕੋ ਮੁਖਤੋ ਪਵਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾਲੁਕੋਦਕੇਨ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਉਦਰੋ ਪਲਾਯਿ।

ਅਥੇਕੋ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਕੋ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਤਾਪਸੋ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹਤ੍ਥਿਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਵਿਜਹਤਿ, ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਂ ਭਤ੍ਤਭਾਜਨਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਪਸਂ ਮਂਸੋਦਨੇਨ ਪਰਿਵਿਸਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਾਪਸੋ ਭਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸੇ ਦੀਯਮਾਨੇ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਮਂਸਂ ਅਹਂ ਵਿਚਾਰੇਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਚਾਰੇਥ , ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਥੂਲਮਂਸਾਦੀਨਿ ਏਕੇਕਂ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਥੂਲਮਂਸਂ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਦਾਪੇਸਿ, ਬਹਿਮਂਸਂ ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾਯ, ਅਟ੍ਠਿਮਂਸਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਸੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਏਕੋ ਸਾਮਨ੍ਤਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਂ ਰਾਜਵੇਸਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਾ’’ਤਿ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਸੇਨਾਯ ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤੋ ਏਕੇਨ ਮਹਾਵੇਗੇਨ ਸਰੇਨ ਵਿਦ੍ਧੋ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਮਰਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ਬਹੂ ਕਹਾਪਣੇ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਧਨਤ੍ਥਿਕਾ ਪੁਰਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ। ਬਲਕਾਯੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਸਾਮਨ੍ਤਰਾਜਾਨਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਂ ਰਾਜਾਨਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਜੀਵਮਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਸਂ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਅਯਮੇਵ ਯੁਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਰਜ੍ਜਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਤਂ ਰਜ੍ਜੇਨ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਂਸੁ, ਭਰਿਯਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਕਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਕੁਲੂਪਕੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੦.‘‘ਯਂ ਉਸ੍ਸੁਕਾ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤਿ, ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ ਬਹੁਂ ਧਨਂ।
ਸਿਪ੍ਪਵਨ੍ਤੋ ਅਸਿਪ੍ਪਾ ਚ, ਲਕ੍ਖਿਵਾ ਤਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ॥

੧੦੧.‘‘ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਕਤਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ, ਅਤਿਚ੍ਚਞ੍ਞੇਵ ਪਾਣਿਨੋ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਬਹੂ ਭੋਗਾ, ਅਪ੍ਪਨਾਯਤਨੇਸੁਪੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਂ ਉਸ੍ਸੁਕਾ**ਤਿ ਯਂ ਧਨਸਙ੍ਘਰਣੇ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਮਾਪਨ੍ਨਾ ਛਨ੍ਦਜਾਤਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤਿ। ‘‘ਯੇ ਉਸ੍ਸੁਕਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਯੇ ਪੁਰਿਸਾ ਧਨਸਂਹਰਣੇ ਉਸ੍ਸੁਕਾ ਹਤ੍ਥਿਸਿਪ੍ਪਾਦਿਵਸੇਨ ਸਿਪ੍ਪਵਨ੍ਤੋ ਅਸਿਪ੍ਪਾ ਚ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਵੇਤਨੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਧਨਂ

ਸਙ੍ਘਰਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਲਕ੍ਖਿਵ◌ਾ ਤਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਤਾਨਿ ''ਬਹੁੰ ਧਨ''ਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਨਿ ਧਨਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਵ◌ਾ ਪੁਰਿਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮੰ ਅਕਤ੍ਵ◌ਾਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ।

ਅਤਿਚ੍ਚੁਞ੍ਞੇਵ **ਪਾਣਿਨੋ**ਤਿ ਅਤਿਚ੍ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਏਵ ਪਾਣਿਨੋ। ਏਵ-ਕਾਰੋ ਪੁਰਿਮਪਦੇਨ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥੇਵ ਕਤਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੇ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞੇ ਸਤ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵ◌ਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਨਾਯਤਨੇਸੁਪੀ**ਤਿ ਅਪਿ ਅਨਾਯਤਨੇਸੁਪਿ ਅਰਤਨਾਕਰੇਸੁ ਰਤਨਾਨਿ ਅਸੁਵ◌ਣ੍ਣਾਯਤਨਾਦੀਸੁ ਸੁਵ◌ਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਅਹਤ੍ਥਾਯਤਨਾਦੀਸੁ ਹਤ੍ਥਿਆਦਯੋਤਿ ਸਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਕਅਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਕਾ ਬਹੂ ਭੋਗਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ । ਤਤ੍ਥ ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਆਦੀਨੰ ਅਨਾਕਰੇ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯੰ ਦੁਟ੍ਠਗਾਮਣਿਅਭਯਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਕਥੇਤਬ੍ਬੰ।

ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ''ਗਹਪਤਿ, ਇਮੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪੁਞ੍ਞਸਦਿਸੰ ਅਞ੍ਞੰ ਆਯਤਨੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਪੁਞ੍ਞਵ◌ਨ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਅਨਾਕਰੇਸੁ ਰਤਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯੇਵ◌ਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ –

''ਏਸ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦੋ ਨਿਧਿ।
ਯੰ ਯਦੇਵ◌ਾਭਿਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਮੇਤੇਨ ਲਬ੍ਭਤਿ॥

''ਸੁਵ◌ਣ੍ਣਤਾ ਸੁਸਰਤਾ, ਸੁਸਣ੍ਠਾਨਾ ਸੁਰੂਪਤਾ।
ਆਧਿਪਚ੍ਚਪਰਿਵ◌ਾਰੋ, ਸਬ੍ਬਮੇਤੇਨ ਲਬ੍ਭਤਿ॥

''ਪਦੇਸਰਜ੍ਜੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ, ਚਕ੍ਕਵ◌ਤ੍ਤਿਸੁਖੰ ਪਿਯੰ।
ਦੇਵਰਜ੍ਜਮ੍ਪਿ ਦਿਬ੍ਬੇਸੁ, ਸਬ੍ਬਮੇਤੇਨ ਲਬ੍ਭਤਿ॥

''ਮਾਨੁਸ੍ਸਿਕਾ ਚ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਦੇਵਲੋਕੇ ਚ ਯਾ ਰਤਿ।
ਯਾ ਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਮੇਤੇਨ ਲਬ੍ਭਤਿ॥

''ਮਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਦਮਾਗਮ੍ਮ, ਯੋਨਿਸੋਵ ਪਯੁਞ੍ਜਤੋ।
ਵ◌ਿਜ੍ਜਾਵ◌ਿਮੁਤ੍ਤਿਵਸੀਭਾਵ◌ੋ, ਸਬ੍ਬਮੇਤੇਨ ਲਬ੍ਭਤਿ॥

''ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਵ◌ਿਮੋਕ੍ਖਾ ਚ, ਯਾ ਚ ਸਾਵਕਪਾਰਮੀ।
ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿ ਬੁਦ੍ਧਭੂਮਿ, ਸਬ੍ਬਮੇਤੇਨ ਲਬ੍ਭਤਿ॥

''ਏਵ◌ੰ ਮਹਤ੍ਥਿਕਾ ਏਸਾ, ਯਦਿਦੰ ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਦਾ।
ਤਸ੍ਮਾ ਧੀਰਾ ਪਸੰਸਨ੍ਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਕਤਪੁਞ੍ਞਤ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੮.੧੦-੧੬)।

ਇਦਾਨਿ ਯੇਸੁ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਸਿਰੀ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਤਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ "**ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ**"ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੧੦੨.''ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਮਣਯੋ ਦਣ੍ਡੋ, ਥਿਯੋ ਚ ਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਾ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਅਪਾਪਸ੍ਸ, ਕਤਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਜਨ੍ਤੁਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਣ੍ਡੋ**ਤਿ ਆਰਕ੍ਖਯਟ੍ਠਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ, **ਥਿਯੋ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯੰ ਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਦੇਵ◌ਿੰ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਗਾਥੰ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਚ ਪਨ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਕੁਲੂਪਕਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

[੨੮੫] ੫. ਮਣਿਸੂਕਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਰਿਯਾ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੁਨ੍ਦਰੀਮਾਰਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕਤੋ ਹੋਤਿ ਗਰੁਕਤੋਤਿ ਵਤ੍ਥੁ **ਉਦਾਨੇ** (ਉਦਾ॰ ੩੮) ਆਗਤਮੇਵ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ – ਭਗਵਤੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਮਹਾਨਦੀਨਂ ਮਹੋਘਸਦਿਸੇ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨਕਾਲੇ ਖਜ੍ਜੋਪਨਕਾ ਵਿਯ ਨਿਪ੍ਪਭਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਮਯਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ, ਨ ਕੋਚਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਮ੍ਪਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਨ੍ਦਰਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੁਨ੍ਦਰਿਂ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਨਾਲਪਿਂਸੁ। ਸਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੀਪਿ ਪਟਿਵਚਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਅਪਿ ਨੁ, ਅਯ੍ਯਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੇਨਚਿ ਵਿਹੇਠਿਤਾਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਕਿਂ, ਭਗਿਨਿ, ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਅਮ੍ਹੇ ਵਿਹੇਠੇਤ੍ਵਾ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਂ ਨ ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਸਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਮਯਾ ਏਤ੍ਥ ਕਿਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ਤ੍ਵਂ ਖੋਸਿ, ਭਗਿਨਿ, ਅਭਿਰੂਪਾ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਯਸਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਤਵ ਕਥਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ? ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਕਪ੍ਪੂਰਕਟੁਕਫਲਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨਕਾਲੇ ਜੇਤਵਨਾਭਿਮੁਖੀ ਗਚ੍ਛਤਿ। ''ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਚ ਪੁਟ੍ਠਾ ''ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਂ ਵਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਰਾਮੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਵ ਜੇਤਵਨਮਗ੍ਗਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾਭਿਮੁਖੀ ਗਚ੍ਛਤਿ। ''ਕਿਂ, ਸੁਨ੍ਦਰਿ, ਕਹਂ ਗਤਾਸੀ''ਤਿ ਚ ਪੁਟ੍ਠਾ ''ਸਮਣੇਨ ਗੋਤਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਿਲੇਸਰਤਿਯਾ ਰਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਧੁਤ੍ਤਾਨਂ ਕਹਾਪਣੇ ਦਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ ਸੁਨ੍ਦਰਿਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਾ ਸਮੀਪੇ ਮਾਲਾਕਚਵਰਨ੍ਤਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਥਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ, ਤੇ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਤਤੋ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ''ਸੁਨ੍ਦਰਿਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕੋਲਾਹਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਵੋ ਆਸਙ੍ਕਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਇਮੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਜੇਤਵਨੇ ਵਸਤਿ, ਤਤ੍ਰਸ੍ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਨ ਜਾਨਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਥ, ਨਂ ਵਿਚਿਨਥਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤਾ ਮਾਲਾਕਚਵਰਨ੍ਤਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾ 'ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਕਤਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਿਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਕਚਵਰਨ੍ਤਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਂਸੂ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ, ਰਾਜਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਥ, ਨਗਰਂ ਆਹਿਣ੍ਡਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਨਗਰਵੀਥੀਸੁ ''ਪਸ੍ਸਥ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਿਰਵਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਰਾਜਾ ਸੁਨ੍ਦਰਿਯਾ ਸਰੀਰਂ ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਅਟ੍ਟਕਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਾਪੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਿਯਸਾਵਕੇ ਸੇਸਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ''ਪਸ੍ਸਥ ਸਮਣਾਨਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇ ਚ ਬਹਿਨਗਰੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਾ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਵਂ ਪਟਿਚੋਦੇਥਾ''ਤਿ –

> ''ਅਭੂਤਵਾਦੀ ਨਿਰਯਂ ਉਪੇਤਿ, ਯੋ ਵਾਪਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਕਰੋਮਿ ਚਾਹ।
> ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਪੇਚ੍ਚ ਸਮਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਨਿਹੀਨਕਮ੍ਮਾ ਮਨੁਜਾ ਪਰਤ੍ਥਾ''ਤਿ॥ (ਉਦਾ॰ ੩੮) –

ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਰਾਜਾ ''ਸੁਨ੍ਰਰਿਯਾ ਅਵ੍ਵੇਹਿ ਮਾਰਿਤਭਾਵਂ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ ਪੁਰਿਸੇ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਖੋ ਧੁਤ੍ਤਾ ਤੇਹਿ ਕਹਾਪਣੇਹਿ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਤ੍ਵਂ ਸੁਨ੍ਦਰਿਂ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਕਚਵਰਨ੍ਤਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਲਦ੍ਧਕਹਾਪਣੇਹਿ ਸੁਰਂ ਪਿਵਸਿ, ਹੋਤੁ ਹੋਤੂ''ਤਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਤੇ ਧੁਤ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਅਥ ਤੇ ਰਾਜਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਾਰਿਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕੇਹਿ ਮਾਰਾਪਿਤਾ''ਤਿ? ''ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਨ੍ਦਰਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਾ ਨਗਰਂ ਆਹਿਣ੍ਡਥ 'ਅਯਂ ਸੁਨ੍ਦਰੀ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਆਰੋਪੇਤੁਕਾਮੇਹਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਮਾਰਾਪਿਤਾ, ਨੇਵ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ, ਨ ਗੋਤਮਸਾਵਕਾਨਂ ਦੋਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵ ਦੋਸੋ'''ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਬਾਲਮਹਾਜਨੋ ਤਦਾ ਸਦ੍ਦਹਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਪਿ ਪੁਰਿਸਵਧਦਣ੍ਡੇਨ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧਾ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤਤਰੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ 'ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕਾਲ਼ਕਭਾਵਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਸਯਂ ਕਾਲ਼ਕਾ ਜਾਤਾ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤਤਰੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਦਪਾਦੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਕ੍ਕਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਭਾਵਕਰਣਂ ਨਾਮ ਜਾਤਿਮਣਿਨੋ ਕਿਲਿਟ੍ਠਭਾਵਕਰਣਸਦਿਸਂ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਤਿਮਣਿਂ 'ਕਿਲਿਟ੍ਠਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਵਾਯਮਨ੍ਤਾਪਿ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ ਕਿਲਿਟ੍ਠਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਬ੍ਬਤਰਾਜਿਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਵਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਮਣਿਗੁਹਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾ ਸੂਕਰਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਗੁਹਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ ਸੀਹੋ ਚਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਮਣਿਮ੍ਹਿ ਛਾਯਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸੂਕਰਾ ਸੀਹਚ੍ਛਾਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਉਤ੍ਤ੍ਰਸ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਂਸਲੋਹਿਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇ ''ਇਮਸ੍ਸ ਮਣਿਨੋ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਅਯਂ ਛਾਯਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਇਮਂ ਮਣਿਂ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਂ ਵਿਵਣ੍ਣਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਂ ਸਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਲਲੇ ਪਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਣਿਂ ਘਂਸਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸੂਕਰਲੋਮੇਹਿ ਘਂਸਿਯਮਾਨੋ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਤਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੂਕਰਾ ਉਪਾਯਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ''ਇਮਸ੍ਸ ਮਣਿਨੋ ਵਿਵਣ੍ਣਕਰਣੂਪਾਯਂ ਤਾਪਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਉਦਾਹਰਿਂਸੁ –

੧੦੩.''ਦਰਿਯਾ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾ ਵਸਾਮਸੇ।
ਹਞ੍ਞਾਮ ਮਣਿਨੋ ਆਭਂ, ਇਤਿ ਨੋ ਮਨ੍ਤਰਂ ਅਹੁ॥

੧੦੪.''ਯਾਵਤਾ ਮਣਿਂ ਘਂਸਾਮ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਵੋਦਾਯਤੇ ਮਣਿ।
ਇਦਞ੍ਚ ਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮ, ਕਿਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਇਧ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਰਿਯਾ**ਤਿ ਮਣਿਗੁਹਾਯਂ। ਵ**ਸਾਮਸੇ**ਤਿ ਵਸਾਮ। **ਹਞ੍ਞਾਮਾ**ਤਿ ਹਨਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਵਿਵਣ੍ਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ। **ਇਦਞ੍ਚਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਾ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਮਯਂ ''ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਯਂ ਮਣਿ ਕਿਲਿਸ੍ਸਮਾਨੋ ਵੋਦਾਯਤੇ''ਤਿ ਇਦਂ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮ। **"ਕਿਂ ਕਿਚ੍ਚਂ 'ਇਧ ਮਞ੍ਞਸੀ**'ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਿਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਨੇਸਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੫.''ਅਯਂ ਮਣਿ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯੋ, ਅਕਾਚੋ ਵਿਮਲੋ ਸੁਭੋ।
ਨਾਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾ ਸਿਰਿਂ ਹਨ੍ਤੁਂ, ਅਪਕ੍ਕਮਥ ਸੂਕਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਾਚੋ**ਤਿ ਅਕਕ੍ਕਸੋ। **ਸੁਭੋ**ਤਿ ਸੋਭਨੋ। **ਸਿਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਭਂ। **ਅਪਕ੍ਕਮਥਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਮਣਿਸ੍ਸ ਪਭਾ ਨਾਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਇਮਂ ਮਣਿਗੁਹਂ ਪਹਾਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਥਾਤਿ।

ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਤਾਪਸੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਣਿਸੂਕਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੮੬] ੬. ਸਾਲੂਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਾ ਸਾਲੂਕਸ੍ਸ ਪਿਹਯੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ **ਚੂਲ਼ਨਾਰਦਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੪੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕੋ ਤਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪੇਤੀ''ਤਿ? ''ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਸਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਵਿਵਾਹਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤਪਰਿਸਾਯ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਲੋਹਿਤਗੋਣੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤੋ ਨਾਮ। ਉਭੋਪਿ ਗੋਣਾ ਗਾਮਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਏਕਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਅਞ੍ਞਕੁਲਂ ਵਾਰੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਕੁਲਂ ''ਵਿਵਾਹਕਾਲੇ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਾਲੂਕਂ ਨਾਮ ਸੂਕਰਂ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ, ਸੋ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚੇ ਸਯਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤੋ ਭਾਤਰਂ ਆਹ – ''ਭਾਤਿਕ, ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮ, ਅਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਮਂ ਕੁਲਂ ਜੀਵਤਿ, ਅਥ ਚ ਪਨਿਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤਿਣਪਲਾਲਮਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਇਮਂ ਸੂਕਰਂ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤੇਨ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ, ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚੇ ਸਯਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਸ ਏਤੇਸਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਮਹਾਲੋਹਿਤੋ ''ਤਾਤ, ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਏਤਸ੍ਸ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥਯ, ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਵਿਵਾਹਦਿਵਸੇ ਏਤਂ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਂ ਕਾਤੁਕਾਮਾ ਏਤੇ ਮਂਸਸ੍ਸ ਥੂਲਭਾਵਕਰਣਤ੍ਥਂ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ, ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸਿ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਤੋ ਨਿਕ੍ਖਾਮੇਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਤ੍ਤਂ ਕਰਿਯਮਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ –

੧੦੬.''ਮਾ ਸਾਲੂਕਸ੍ਸ ਪਿਹਯਿ, ਆਤੁਰਨ੍ਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ।
ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਭੁਸਂ ਖਾਦ, ਏਤਂ ਦੀਘਾਯੁਲਕ੍ਖਣਂ॥

੧੦੭.''ਇਦਾਨਿ ਸੋ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਅਤਿਥੀ ਯੁਤ੍ਤਸੇਵਕੋ।
ਅਥ ਦਕ੍ਖਸਿ ਸਾਲੂਕਂ, ਸਯਨ੍ਤਂ ਮੁਸਲੁਤ੍ਤੁਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਸਾਲੂਕਸੂਕਰਭਾਵਂ ਪਤ੍ਥਯਿ, ਅਯਞ੍ਹਿ **ਆਤੁਰਨ੍ਨਾਨਿ** ਮਰਣਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਮਰਣਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ **ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ** ਨਿਰਾਲਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਂ ਇਮਂ ਪਲਾਲਮਿਸ੍ਸਕਂ ਭੁਸਂ ਖਾਦ, ਏਤਂ ਦੀਘਾਯੁਭਾਵਸ੍ਸ **ਲਕ੍ਖਣਂ** ਸਞ੍ਜਾਨਨਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਇਦਾਨਿ ਕਤਿਪਾਹਸ੍ਸੇਵ ਸੋ ਵੇਵਾਹਿਕਪੁਰਿਸੋ ਮਹਤਿਯਾ ਪਰਿਸਾਯ ਯੁਤ੍ਤੋ ਯੁਤ੍ਤਸੇਵਕੋ ਇਧ ਅਤਿਥਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥੇਤਂ ਸਾਲੂਕਂ ਮੁਸਲਸਦਿਸੇਨ ਉਤ੍ਤਰੋਟ੍ਠੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਮੁਸਲੁਤ੍ਤੁਰਂ** ਮਾਰਿਤਂ ਸਯਨ੍ਤਂ ਦਕ੍ਖਸੀਤਿ।

ਤਤੋ ਕਤਿਪਾਹਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਾਹਿਕੇਸੁ ਆਗਤੇਸੁ ਸਾਲੂਕਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਮਕਂਸੁ। ਉਭੋ ਗੋਣਾ ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭੁਸਮੇਵ ਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਦਤ੍ਥਜੋਤਿਕਂ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.‘‘ਵਿਕਨ੍ਤੰ ਸੂਕਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸਯਨ੍ਤੰ ਮੁਸਲੁਤ੍ਤਰੰ।
ਜਰਗ੍ਗਵਾ ਵਿਚਿਨ੍ਤੇਸੁੰ, ਵਰਮ੍ਹਾਕੰ ਭੁਸਾਮਿਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੁਸਾਮਿ**ਵਾਤਿ ਭੁਸਮੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਵਰੰ ਉਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ‘‘ਤਦਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਏਤਰਹਿ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਾਲੂਕੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ, ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਮਹਾਲੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਲੂਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੮੭] ੭. ਲਾਭਗਰਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਥੇਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ‘‘ਲਾਭੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਪਦੰ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਥੇਥ, ਕਿੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਚੀਵਰਾਦੀਨੰ ਲਾਭੀ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਥੇਰੋ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਚਤੂਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਞ੍ਞੰ ਪਹਾਯ ਅਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤੇਨ ਵਿਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਪਿਸੁਣਵਾਚਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ਨਟਸਦਿਸੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਵਿਕਿਣ੍ਣਵਾਚੇਨ ਕੁਤੂਹਲੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਲਾਭੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਪਦੰ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਪਟਿਪਦੰ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨੇਸੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਲਾਭੰ ਗਰਹਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਗਰਹਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇਯੇਵ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨਞ੍ਚ ਸਿਪ੍ਪਾਨੰ ਪਰਿਯੋਸਾਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਸਿਪ੍ਪੰ ਵਾਚੇਸਿ। ਤਤ੍ਰੇਕੋ ਮਾਣਵੋ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਆਚਰਿਯੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਥੰ ਇਮੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਲਾਭੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਲਾਭੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਪਦੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਚਰਿਯੋ ‘‘ਤਾਤ, ਇਮੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਲਾਭੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੯.‘‘ਨਾਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤੋ ਨਾਪਿਸੁਣੋ, ਨਾਨਟੋ ਨਾਕੁਤੂਹਲੋ।
ਮੂਲ਼੍ਹੇਸੁ ਲਭਤੇ ਲਾਭੰ, ਏਸਾ ਤੇ ਅਨੁਸਾਸਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਨ ਅਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤੋ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਨਾਮ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਦਾਰਿਕਦਾਰਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦੀਨਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤਿ, ਤਤੋ ਤਤੋ ਮਚ੍ਛਮੰਸਪੂਵਾਦੀਨਿ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਗਿਹਿਭੂਤੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਪਹਾਯ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯਭਯੰ ਅਭਾਯਨ੍ਤੋ ਲੋਭਾਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇਸੁ ਪਮਤ੍ਤੋ ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਾਦੀਨਿ ਸਾਹਸਿਕਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਪਿ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਪਹਾਯ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯਭਯੰ ਅਭਾਯਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਲੋਭੇਨ ਅਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਯਾਦਿਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤੋ ਚੀਵਰਾਦਿਮਤ੍ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਞ੍ਞੰ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪਮਤ੍ਤੋ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮਦੂਤਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਵੇਲੁਦਾਨਾਦੀਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਅਯੰ ਅਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤੋਪਿ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤੋ ਨਾਮ , ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਖਿਪ੍ਪੰ ਲਾਭੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਏਵੰ ਅਨੁਮ੍ਮਤ੍ਤੋ ਲਜ੍ਜੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ, ਏਸ ਮੂਲ਼੍ਹੇਸੁ ਅਪਣ੍ਡਿਤੇਸੁ ਪੁਰਿਸੇਸੁ ਲਾਭੰ ਨ ਲਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਲਾਭਤ੍ਥਿਕੇਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਵਿਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਨਾਪਿਸੁਣੋਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਯੋ ਪਿਸੁਣੋ ਹੋਤਿ, ‘‘ਅਸੁਕੇਨ ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਕੁਲੇ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ, ਸੋ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਯਸਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਰਾਜਾਨੋਪਿ ਨਂ ‘‘ਅਯਂ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਸਸ੍ਨੇਹੋ’’ਤਿ ਉਚ੍ਚੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਮਚ੍ਚਾਦਯੋਪਿਸ੍ਸ ‘‘ਅਯਂ ਨੋ ਰਾਜਕੁਲੇ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਭਯੇਨ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਏਤਰਹਿ ਪਿਸੁਣਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਅਪਿਸੁਣੋ, ਸੋ ਮੂਲ੍ਹੇਸੁ ਲਾਭਂ ਨ ਲਭਤੀਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਨਾਨਟੋਤਿ ਲਾਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੇਨ ਨਟੇਨ ਵਿਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਨਟੋ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਹਾਯ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤੇਹਿ ਕੀਲ਼ਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਸਂਹਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਲਾਭਤ੍ਥਿਕੇਨ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਦਾਰਿਕਦਾਰਕਾਨਂ ਸੋਣ੍ਡਸਹਾਯੇਨ ਵਿਯ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਕੇਲ਼ਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਵਿਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਏਵਂ ਅਨਟੋ, ਸੋ ਮੂਲ੍ਹੇਸੁ ਲਾਭਂ ਨ ਲਭਤਿ।

ਨਾਕੁਤੂਹਲੋਤਿ ਕੁਤੂਹਲੋ ਨਾਮ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਵਾਚੋ। ਰਾਜਾਨੋ ਹਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ – ‘‘ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਕਿਰ ‘ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਮਾਰਿਤੋ, ਘਰਂ ਵਿਲੁਤ੍ਤਂ, ਪਰੇਸਂ ਦਾਰਾ ਪਧਂਸਿਤਾ’ਤਿ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਕੇਸਂ ਨੁ ਖੋ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੇਸੇਸੁ ਅਕਥੇਨ੍ਤੇਸੁਯੇਵ ਯੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕੋ ਚ ਅਸੁਕੋ ਚ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਅਯਂ ਕੁਤੂਹਲੋ ਨਾਮ। ਰਾਜਾਨੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਤੇ ਪੁਰਿਸੇ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੇਧੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨੋ ਨਗਰਂ ਨਿਚ੍ਚੋਰਂ ਜਾਤ’’ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸੇਸਾਪਿ ਜਨਾ ‘‘ਅਯਂ ਨੋ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇਹਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ਸੁਯੁਤ੍ਤਦੁਯੁਤ੍ਤਂ ਕਥੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਭਯੇਨ ਤਸ੍ਸੇਵ ਧਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਕੁਤੂਹਲਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਅਕੁਤੂਹਲੋ, ਏਸ ਨ ਮੂਲ੍ਹੇਸੁ ਲਭਤਿ ਲਾਭਂ। **ਏਸਾ ਤੇ ਅਨੁਸਾਸਨੀ**ਤਿ ਏਸਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਲਾਭਾਨੁਸਿਟ੍ਠੀਤਿ।

ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਲਾਭਂ ਗਰਹਨ੍ਤੋ –

੧੧੦.‘‘ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਯਸਲਾਭਂ, ਧਨਲਾਭਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ, ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਵਾ॥

੧੧੧.‘‘ਅਪਿ ਚੇ ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯ, ਅਨਗਾਰੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ।
ਏਸਾਵ ਜੀਵਿਕਾ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਯਾ ਚਾਧਮ੍ਮੇਨ ਏਸਨਾ’’ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਾ ਵੁਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਾ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿ। **ਵਿਨਿਪਾਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ। **ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨਾ**ਤਿ ਅਧਮ੍ਮਕਿਰਿਯਾਯ ਵਿਸਮਕਿਰਿਯਾਯ ਵਧਬਨ੍ਧਨਗਰਹਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਧਮ੍ਮਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਯਸਧਨਲਾਭਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਂ **ਧਿਰਤ੍ਥੁ** ਨਿਨ੍ਦਾਮਿ ਗਰਹਾਮਿ, ਨ ਮੇ ਏਤੇਨਤ੍ਥੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਪਤ੍ਤਮਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਅਨਗਾਰੋ ਪਰਿਬ੍ਬਜੇ**ਤਿ ਅਗੇਹੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਨ ਚ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦਿਵਸੇਨ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰੇਯ੍ਯ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਏਸਾਵ ਜੀਵਿਕਾ ਸੇਯ੍ਯੋ। ਯਾ ਚਾਧਮ੍ਮੇਨ ਏਸਨਾ**ਤਿ, ਯਾ ਏਸਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਜੀਵਿਕਪਰਿਯੇਸਨਾ, ਤਤੋ ਏਸਾ ਪਤ੍ਤਹਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਰਕੁਲੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਾਵ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਏਵਂ ਮਾਣਵੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਗੁਣਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਾਣਵੋ ਲਾਭਗਰਹੀ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਲਾਭਗਰਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੮੮] ੮. ਮਚ੍ਛੁਦ੍ਦਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੂਟਵਾਣਿਜਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਸਿ। ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਸਂ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਿਤਾ ਕਾਲਕਤੋ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ‘‘ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ ਵੋਹਾਰਂ ਸਾਧੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਏਕਂ ਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਨਦੀਤਿਤ੍ਥੇ ਨਾਵਂ ਪਟਿਮਾਨੇਨ੍ਤਾ ਪੁਟਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤਿਰੇਕਭਤ੍ਤਂ ਗਙ੍ਗਾਯ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਦੀਦੇਵਤਾਯ ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਦਾਸਿ। ਦੇਵਤਾ ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾਯੇਵ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਯਸੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਸਵੁਡ੍ਢਿਂ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਵਾਲਿਕਾਯਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ, ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਥੋਕਂ ਚੋਰਪਕਤਿਕੋ। ਸੋ ਤੇ ਕਹਾਪਣੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਕਹਾਪਣਭਣ੍ਡਿਕਸਦਿਸਂ ਏਕਂ ਸਕ੍ਖਰਭਣ੍ਡਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਭਣ੍ਡਿਕਾ ਏਕਤੋਵ ਠਪੇਸਿ। ਤੇਸਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਮਜ੍ਝਗਤਾਨਂ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਨਾਵਂ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਕ੍ਖਰਭਣ੍ਡਿਕਂ ਉਦਕੇ ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਾਤਿਕ, ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਾ ਉਦਕੇ ਪਤਿਤਾ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਉਦਕੇ ਪਤਿਤਾਯ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯੀ’’ਤਿ। ਨਦੀਦੇਵਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਇਮਿਨਾ ਦਿਨ੍ਨਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਯਸੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਏਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਏਕਂ ਮਹਾਮਚ੍ਛਂ ਗਿਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਆਰਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋਪਿ ਚੋਰੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਾਤਾ ਮੇ ਵਞ੍ਚਿਤੋ’’ਤਿ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਮੋਚੇਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਖਰਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਹਦਯੇਨ ਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇਨ ਮਞ੍ਚਸ੍ਸ ਅਟਨਿਂ ਉਪਗੂਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਤਦਾ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਮਚ੍ਛਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਜਾਲਂ ਖਿਪਿਂਸੁ। ਸੋ ਮਚ੍ਛੋ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਜਾਲਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤੁਂ ਨਗਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਹਾਮਚ੍ਛਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੂਲਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਕੇਵਟ੍ਟਾ ‘‘ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤ ਚ ਮਾਸਕੇ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਮਚ੍ਛੋਪਿ ਨੋ ਦਿਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਪਰਿਹਾਸਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਮਚ੍ਛਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਮਚ੍ਛਂ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ‘‘ਕਿਮਸ੍ਸ ਮੂਲ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਸਤ੍ਤ ਮਾਸਕੇ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਦਮਾਨਾ ਕਥਂ ਦੇਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਚ ਸਤ੍ਤਹਿ ਚ ਮਾਸਕੇਹਿ ਦੇਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸਕੇ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸਕੇ ਦਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਂ ਭਰਿਯਾਯ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਮਚ੍ਛਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਫਾਲਯਮਾਨਾ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਞ੍ਛਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕਸਨ੍ਤਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਇਮੇ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਇਮਂ ਮਚ੍ਛਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਦਮਾਨਾ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਚੇਵ ਸਤ੍ਤਹਿ ਚ ਮਾਸਕੇਹਿ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਮ੍ਹੇ ਪਨ ਪਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਕਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤੇਵ ਮਾਸਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੁ, ਇਦਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਞ੍ਚਿ ਸਦ੍ਦਹਾਪੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੨.‘‘ਅਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛਾ ਅਧਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ, ਨ ਸੋ ਅਤ੍ਥਿ ਯੋ ਇਮਂ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯ।
ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸੁ ਇਧ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸਾ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤਂ ਮਚ੍ਛੁਦ੍ਦਾਨਂ ਕਿਣੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਧਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ‘‘ਸਤ੍ਤਮਾਸਾਧਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਅਗ੍ਘਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਨ ਸੋ ਅਤ੍ਥਿ ਯੋ ਇਮਂ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨ ਅਤ੍ਥਿ, ਯੋ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਵਾ ਮਚ੍ਛਾ ਅਗ੍ਘਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋ ਇਮਂ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾਯੇਵ ਤੇ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਨ ਗਹਿਤਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਸਤ੍ਤ ਮਾਸਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। **ਮਚ੍ਛੁਦ੍ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛਵਗ੍ਗਂ। ਤੇਨ ਹਿ ਮਚ੍ਛੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਮਚ੍ਛਾ ਏਕਤੋ ਬਦ੍ਧਾ ਤਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਮਚ੍ਛੁਦ੍ਦਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਕਿਣੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਣਿਂ, ਸਤ੍ਤੇਵ ਮਾਸਕੇ ਦਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਮਚ੍ਛਵਗ੍ਗਂ ਗਣ੍ਹਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਇਦਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਏਤੇ ਕਹਾਪਣਾ ਲਦ੍ਧਾ’’ਤਿ? ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਨਦੀਦੇਵਤਾ ਆਕਾਸੇ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਰੂਪੇਨ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ, ਗਙ੍ਗਾਦੇਵਤਾ, ਤਯਾ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਅਤਿਰੇਕਭਤ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਤ੍ਤਿ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਤੇਨਾਹਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਕਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਆਗਤਾ’’ਤਿ ਦੀਪਯਮਾਨਾ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੩.''ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਭੋਜਨਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਮਮ ਦਕ੍ਖਿਣਮਾਦਿਸਿ।
ਤਂ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਸਰਨ੍ਤਿਯਾ, ਕਤਂ ਅਪਚਿਤਿਂ ਤਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਕ੍ਖਿਣ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਤ੍ਤਿਦਾਨਂ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਨਾਮ। **ਸਰਨ੍ਤਿਯਾ ਕਤਂ ਅਪਚਿਤਿਂ ਤਯਾ**ਤਿ ਤਂ ਤਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਤਂ ਅਪਚਿਤਿਂ ਸਰਨ੍ਤਿਯਾ ਮਯਾ ਇਦਂ ਤਵ ਧਨਂ ਰਕ੍ਖਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਤਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੇਨ ਕਤਕੂਟਕਮ੍ਮਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਏਸੋ ਇਦਾਨਿ ਹਦਯੇਨ ਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਪਨ 'ਤਵ ਸਨ੍ਤਕਂ ਮਾ ਨਸ੍ਸੀ'ਤਿ ਧਨਂ ਤੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿਂ, ਇਦਂ ਕਨਿਟ੍ਠਚੋਰਸ੍ਸ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੪.''ਪਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨ ਫਾਤਿ ਹੋਤਿ, ਨ ਚਾਪਿ ਤਂ ਦੇਵਤਾ ਪੂਜਯਨ੍ਤਿ।
ਯੋ ਭਾਤਰਂ ਪੇਤ੍ਤਿਕਂ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯਂ, ਅਵਞ੍ਚਯੀ ਦੁਕ੍ਕਟਕਮ੍ਮਕਾਰੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਫਾਤਿ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਇਧਲੋਕੇ ਵਾ ਪਰਲੋਕੇ ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। **ਨ ਚਾਪਿ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਦੇਵਤਾ ਨ ਪੂਜਯਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਦੇਵਤਾ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਚੋਰਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣੇ ਅਦਾਤੁਕਾਮਾ ਏਵਮਾਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਵਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਪਿ ਪਞ੍ਚ ਕਹਾਪਣਸਤਾਨਿ ਪੇਸੇਸਿਯੇਵ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਵਾਣਿਜੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਇਦਾਨਿ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ, ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਚ੍ਛੁਦ੍ਦਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।
[੨੮੯] ੯. ਨਾਨਾਛਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਨਾਛਨ੍ਦਾ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਵਰਲਾਭਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਏਕਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਜੁਣ੍ਹਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੧.੧੩ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਸ ਠਾਨਤੋ ਅਪਨੀਤੋ ਪਿਤੁ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਜਰਗੇਹੇ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਨਗਰਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਮੇਨਂ ਕਤਕਮ੍ਮਚੋਰਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸੁਰਾਪਾਨੇ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਘਟੇਨਾਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਰੇ ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਘਟਂ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਸੇਨ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਖੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਠਿਤੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਹਤ੍ਥਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਸਾ ''ਕਿਂ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਾ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਆਹ – ''ਭੋਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਵਸਂ ਗਤੋ''ਤਿ। ''ਅਯ੍ਯ, ਕਿਂ ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧੁਤ੍ਤੇ ਆਹ – ''ਦੁਗ੍ਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਸਾਮਿ, ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥ ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਨ੍ਤਂ ਕਾਰੁਞ੍ਞੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੁਂ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਵਸਨਗੇਹਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਅਥ ਪੋਰਾਣਕਪੁਰੋਹਿਤੋ

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ‘‘ਭੋਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਅਮਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਮ੍ਪਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਗੇਹਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਸੋ ਵਿਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਆਚਰਿਯਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਸੋਭਨ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਸੋਭਨਂ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕੋਚਿ ਗਾਹੋ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨਤ੍ਥਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਅਸੁਕਗੇਹਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪਕ੍ਕੋਸਥਾ’’ਤਿ ਪੋਰਾਣਕਪੁਰੋਹਿਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਆਚਰਿਯ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਤੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਦਿਟ੍ਠ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਗਾਹੋ’’ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਜ੍ਜ ਰਤ੍ਤਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਮਿਤ੍ਤਵਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਮੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਜਾਨਨਕੇਨ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਸੇਸਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਪਸਨ੍ਨੋਸ੍ਮਿ ਤੇ, ਵਰਂ ਤ੍ਵਂ ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਗਚ੍ਛ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਹੀ’’ਤਿ।

ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਞ੍ਚ ਪੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸੁਣਿਸਞ੍ਚ ਦਾਸਿਞ੍ਚ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਾਜਾ ਮੇ ਵਰਂ ਦਦਾਤਿ, ਕਿਂ ਗਣ੍ਹਾਮਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਧੇਨੁਸਤਂ ਆਨੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵੋ ਨਾਮ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਮੁਦਵਣ੍ਣੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਸਿਨ੍ਧਵੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਆਜਞ੍ਞਰਥ’’ਨ੍ਤਿ, ਸੁਣਿਸਾ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰ’’ਨ੍ਤਿ, ਪੁਣ੍ਣਾ ਨਾਮ ਦਾਸੀ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਮੁਸਲਞ੍ਚੇਵ ਸੁਪ੍ਪਞ੍ਚਾ’’ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਗਾਮਵਰਂ ਗਹੇਤੁਕਾਮੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ , ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ’’ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਆਮ, ਦੇਵ, ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ, ਅਨੇਕਚ੍ਛਨ੍ਦੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ –

੧੧੫.‘‘ਨਾਨਾਛਨ੍ਦਾ ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕਾਗਾਰੇ ਵਸਾਮਸੇ।
ਅਹਂ ਗਾਮਵਰਂ ਇਚ੍ਛੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਗਵਂ ਸਤਂ॥

੧੧੬.‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਆਜਞ੍ਞਰਥਂ, ਕਞ੍ਞਾ ਚ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਂ।
ਯਾ ਚੇਸਾ ਪੁਣ੍ਣਿਕਾ ਜਮ੍ਮੀ, ਉਦੁਕ੍ਖਲਂਭਿਕਙ੍ਖਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਚ੍ਛੇ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਾਮਿ। **ਗਵਂ ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਧੇਨੂਨਂ ਗੁਨ੍ਨਂ ਸਤਂ। **ਕਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਸੁਣਿਸਾ। **ਯਾ ਚੇਸਾ**ਤਿ ਯਾ ਏਸਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਪੁਣ੍ਣਿਕਾ ਨਾਮ ਦਾਸੀ, ਸਾ ਜਮ੍ਮੀ ਲਾਮਿਕਾ ਸੁਪ੍ਪਮੁਸਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਂ ਅਭਿਕਙ੍ਖਤਿ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ‘‘ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਂ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤੋ –

੧੧੭.‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਗਾਮਵਰਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਗਵਂ ਸਤਂ।
ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਜਞ੍ਞਰਥਂ, ਕਞ੍ਞਾਯ ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਂ।
ਯਞ੍ਚੇਤਂ ਪੁਣ੍ਣਿਕਂ ਜਮ੍ਮਿਂ, ਪਟਿਪਾਦੇਥੁਦੁਕ੍ਖਲ’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਞ੍ਚੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਞ੍ਚ ਏਤਂ ਪੁਣ੍ਣਿਕਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤਂ ਜਮ੍ਮਿਂ ਉਦੁਕ੍ਖਲਂ ਪਟਿਪਾਦੇਥ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਥਾਤਿ।

ਇਤਿ ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਪਤ੍ਥਿਤਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਆਪਜ੍ਜਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਨਾਨਾਛਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੯੦] ੧੦. ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਪਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਏਕਕਨਿਪਾਤੇ **ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੮੬) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹੇਰਞ੍ਞਿਕਫਲਕਤੋ ਦ੍ਵੇ ਦਿਵਸੇ ਏਕੇਕਂ ਕਹਾਪਣਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ''ਚੋਰੋ''ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨਯਿਂਸੁ। ਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕੇ ਸਪ੍ਪਂ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੇ ਅਦ੍ਦਸ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਂ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ । ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤੁਕਾਮਤਾਯਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਵੋਚ –

੧੧੮.''ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਸੀਲਂ ਲੋਕੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ।
ਪਸ੍ਸ ਘੋਰਵਿਸੋ ਨਾਗੋ, ਸੀਲਵਾਤਿ ਨ ਹਞ੍ਞਤਿ॥

੧੧੯.''ਸੋਹਂ ਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਸ੍ਸਂ, ਲੋਕੇ ਅਨੁਮਤਂ ਸਿਵਂ।
ਅਰਿਯਵੁਤ੍ਤਿਸਮਾਚਾਰੋ, ਯੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸੀਲਵਾ॥

੧੨੦.''ਞਾਤੀਨਞ੍ਚ ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਚ ਵਿਰੋਚਤਿ।
ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਸੁਗਤਿਂ, ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਸੀਲਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਆਚਾਰੋ। **ਕਿਰਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਕਲ੍ਯਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਭਨਂ, ''ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਵਦਤਿ। **ਨ ਹਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਪਰਮ੍ਪਿ ਨ ਵਿਹੇਠੇਤਿ, ਪਰੇਹਿਪਿ ਨ ਵਿਹੇਠੀਯਤਿ। **ਸਮਾਦਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਾਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਅਨੁਮਤਂ ਸਿਵ**ਨ੍ਤਿ ''ਖੇਮਂ ਨਿਬ੍ਭਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਂ। **ਯੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਯੇਨ ਸੀਲੇਨ ਸੀਲਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਅਰਿਯਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਚਰਨ੍ਤੋ ''ਅਰਿਯਵੁਤ੍ਤਿਸਮਾਚਾਰੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਮਹਂ ਸਮਾਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਰੋਚਤੀ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਸੀਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਮ ਗੇਹੇ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਂ ਤਯਾ ਦਿਨ੍ਨਞ੍ਚ ਬਹੁ ਧਨਂ ਅਤ੍ਥਿ , ਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਹੇਰਞ੍ਞਿਕਫਲਕਤੋ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਿਂ। ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪਦੇਸਾਨਂ ਲਾਮਕਭਾਵੋ, ਸੀਲਸ੍ਸੇਵ ਚ ਜੇਟ੍ਠਕਭਾਵੋ ਞਾਤੋ, ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਮੇ ਅਨੁਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸੀਲਵੀਮਂਸਕੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਦੁਮ ਕਂਸਵਰੁਤ੍ਤਮਬ੍ਯਗ੍ਘਮਿਗਾ, ਮਣਯੋ ਮਣਿ ਸਾਲੁਕਮਵ੍ਹਯਨੋ।
ਅਨੁਸਾਸਨਿਯੋਪਿ ਚ ਮਚ੍ਛਵਰੋ, ਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਕੇਨ ਕਿਰੇਨ ਦਸਾਤਿ॥

੫. ਕੁਮ੍ਭਵਗ੍ਗੋ

[੨੯੧] ੧. ਸੁਰਾਘਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦਂ ਕੁਮ੍ਭਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਨ੍ਤਕਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ ਪਾਨਬ੍ਯਸਨੇਨ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋਪਿਸ੍ਸ ''ਵੋਹਾਰਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਂ ਅਦਾਸਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਪੁਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਸਤਾਨਿ ਦਾਪੇਸਿ, ਤਾਨਿਪਿ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਥੂਲਸਾਟਕੇ ਦਾਪੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਤਂ ਗੀਵਾਯਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਨਾਥੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਕੁਟ੍ਟਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਾਲਮਕਾਸਿ, ਤਮੇਨਂ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਛਡ੍ਡੇਸੁਂ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਕਥਂ ਸਨ੍ਤੁਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ, ਯਮਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦਂ ਕੁਮ੍ਭਂ ਦਤ੍ਵਾਪਿ ਸਨ੍ਤੁਪ੍ਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿ। ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਭੂਮਿਗਤਮੇਵ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨਂ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਏਕੋਯੇਵ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਲਕਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵੀਥਿਂ ਆਵਰਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਂ ਪਾਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਸੋ ਲਙ੍ਘਨਧਾਵਨਨਚ੍ਚਗੀਤਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਦਮਾਨੋ ਇਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡਸੁਰਾਸੋਣ੍ਡਮਂਸਸੋਣ੍ਡਾਦਿਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਕ੍ਵ ਗੀਤਂ, ਕ੍ਵ ਨਚ੍ਚਂ, ਕ੍ਵ ਵਾਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਮਜ੍ਜਤ੍ਥਿਕੋ ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨਂ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗੂਪਕਰਣਾਨਿ ਚ ਵਿਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਕਪਣੋ ਪਿਲੋਤਿਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਦੁਗ੍ਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਪੇਮੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦਂ ਕੁਮ੍ਭਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਯਥਾ ਅਯਂ ਕੁਮ੍ਭੋ ਨ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਤਥਾ ਨਂ ਰਕ੍ਖ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਤੇ ਸਤਿ ਧਨਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਾਮ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਮਤ੍ਤੋ ਤਂ ਕੁਮ੍ਭਂ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਵਾਰਂ ਵਿਰਜ੍ਝਿ , ਕੁਮ੍ਭੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਿਜ੍ਜਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਿਲੋਤਿਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਪਾਲਹਤ੍ਥੋ ਭਿਕ੍ਖਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਪਰਕੁਟ੍ਟਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਾਲਮਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ –

੧੨੧.''ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦਂ ਕੁਮ੍ਭਂ, ਕੁਟਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਧੁਤ੍ਤਕੋ।
ਯਾਵ ਨਂ ਅਨੁਪਾਲੇਤਿ, ਤਾਵ ਸੋ ਸੁਖਮੇਧਤਿ॥

੧੨੨.''ਯਦਾ ਮਤ੍ਤੋ ਚ ਦਿਤ੍ਤੋ ਚ, ਪਮਾਦਾ ਕੁਮ੍ਭਮਬ੍ਭਿਦਾ।
ਤਦਾ ਨਗ੍ਗੋ ਚ ਪੋਤ੍ਥੋ ਚ, ਪਚ੍ਛਾ ਬਾਲੋ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ॥

੧੨੩.''ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਧਨਂ ਲਦ੍ਧਾ, ਪਮਤ੍ਤੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ।
ਪਚ੍ਛਾ ਤਪ੍ਪਤਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ, ਕੁਟਂ ਭਿਤ੍ਵਾਵ ਧੁਤ੍ਤਕੋ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਦਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਂ ਕੁਮ੍ਭਂ। **ਕੁਟ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਮ੍ਭਵੇਵਚਨਂ। **ਯਾਵ**ਾਤਿ ਯਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ। **ਅਨੁਪਾਲੇਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਏਵਰੂਪਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤਾਵ ਸੋ ਸੁਖਮੇਧਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਤ੍ਤੋ ਚ ਦਿਤ੍ਤੋ ਚਾ**ਤਿ ਸੁਰਾਮਦੇਨ ਮਤ੍ਤੋ

ਦਪ੍ਪੇਨ ਦਿਤ੍ਤੋ। **ਪਮਾਦਾ ਕੁਮ੍ਭਮਬ੍ਭਿਦਾ**ਤਿ ਪਮਾਦੇਨ ਕੁਮ੍ਭਂ ਭਿਨ੍ਦਿ। **ਨਗ੍ਗੋ ਚ ਪੋਤ੍ਥੋ ਚਾ**ਤਿ ਕਦਾਚਿ ਨਗ੍ਗੋ, ਕਦਾਚਿ ਪੋਤ੍ਥਕਪਿਲੋਤਿਕਾਯ ਨਿਵਤ੍ਥਤ੍ਤਾ ਪੋਤ੍ਥੋ। **ਏਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਏਵ। **ਪਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਮਾਦੇਨ। **ਤਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਸੋਚਤਿ।

‘‘ਤਦਾ ਸੁਰਾਘਟਭੇਦਕੋ ਧੁਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਭਾਗਿਨੇਯਜੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਰਾਘਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੯੨] ੨. ਸੁਪਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਾਰਾਣਸਜਂ , **ਮਹਾਰਾਜਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਬਿਮ੍ਬਾਦੇਵਿਯਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਰੋਹਿਤਮਚ੍ਛਰਸਂ ਨਵਸਪ੍ਪਿਮਿਸ੍ਸਕਂ ਸਾਲਿਭਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤ**ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੩.੯੧-੯੩) ਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ। ਤਦਾਪਿ ਹਿ ਥੇਰਿਯਾ ਉਦਰਵਾਤੋ ਕੁਪ੍ਪਿ, ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਆਸਨਸਾਲਾਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੋਹਿਤਮਚ੍ਛਰਸਂ ਨਵਸਪ੍ਪਿਮਿਸ੍ਸਕਂ ਸਾਲਿਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਥੇਰਿਯਾ ਅਦਾਸਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਭੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਾਯ ਉਦਰਵਾਤੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿ। ਰਾਜਾ ਪੁਰਿਸੇ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਥੇਰਿਯਾ ਤਥਾਰੂਪਂ ਭਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ‘‘ਆਵੁਸੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ, ਥੇਰਿਂ ਏਵਰੂਪੇਨ ਨਾਮ ਭੋਜਨੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾਯ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਦੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਦਾਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਯਾ ਕਾਕਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸੁਪਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਕਾਕਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਪਨਸ੍ਸ ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਕਾਕੀ ਅਹੋਸਿ, ਸੇਨਾਪਤਿ ਸੁਮੁਖੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਅਸੀਤਿਯਾ ਕਾਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੁਫਸ੍ਸਂ ਆਦਾਯ ਗੋਚਰਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਨਸਮਤ੍ਥਕੇਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੂਦੋ ਰਞ੍ਞੋ ਨਾਨਾਮਚ੍ਛਮਂਸਵਿਕਤਿਪਰਿਵਾਰਂ ਭੋਜਨਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਭਾਜਨਾਨਿ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਮਂ ਪਲਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ‘‘ਏਹਿ, ਭਦ੍ਦੇ, ਗੋਚਰਾਯ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਚ੍ਛਥ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਕੋ ਦੋਹਲੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੀਦਿਸੋ ਦੋਹਲੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮਾਮ੍ਹਿ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਤਂ ਲਦ੍ਧੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤਯਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੁਮੁਖੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਨਤ੍ਤਮਨੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਰਾਜਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੇਨਾਪਤਿ ‘‘ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਧੇਵ ਹੋਥ, ਮਯਂ ਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸੋ ਕਾਕੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਥ ਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਕਾਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਸਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਕਾਕੇ ਵਗ੍ਗੇ ਵਗ੍ਗੇ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਆਰਕ੍ਖਤ੍ਥਾਯ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਅਟ੍ਠਹਿ ਕਾਕਯੋਧੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਹਾਨਸਛਦਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਰਞ੍ਞੋ ਭਤ੍ਤਹਰਣਕਾਲਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ। ਤੇ ਚ ਕਾਕੇ ਆਹ – ‘‘ਅਹਂ ਰਞ੍ਞੋ ਭਤ੍ਤੇ ਹਰਿਯਮਾਨੇ ਭਾਜਨਾਨਿ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਾਜਨੇਸੁ ਪਤਿਤੇਸੁ ਮਯ੍ਹਂ ਜੀਵਿਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਮੁਖਪੂਰਂ ਭਤ੍ਤਂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸੁਪਤ੍ਤਂ ਸਪਜਾਪਤਿਕਂ ਕਾਕਰਾਜਾਨਂ ਭੋਜੇਥ, ‘ਕਹਂ ਸੇਨਾਪਤੀ’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘ਪਚ੍ਛਤੋ ਏਹਿਤੀ’ਤਿ ਵਦੇਯਜਾਥਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਸੂਦੋ ਰਞ੍ਞੋ ਭੋਜਨਵਿਕਤਿਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਾਜੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਲਂ ਪਾਯਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਗਤਕਾਲੇ ਕਾਕਸੇਨਾਪਤਿ ਕਾਕਾਨਂ ਸਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਹਾਰਕਸ੍ਸ ਉਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਖਪਞ੍ਜਰੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕਣਯਗ੍ਗਸਦਿਸੇਨ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਨਾਸਗ੍ਗਮਸ੍ਸ ਅਭਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਕ੍ਖੇਹਿ ਮੁਖਮਸ੍ਸ ਪਿਦਹਿ। ਰਾਜਾ ਮਹਾਤਲੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਮਹਾਵਾਤਪਾਨੇਨ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਕਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਹਾਰਕਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕ, ਭਾਜਨਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਕਾਕਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਭਾਜਨਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਕਾਕਂ ਦਲ੍ਹਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਨਂ ‘‘ਇਤੋ ਏਹੀ’’ਤਿ ਆਹ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਕਾਕਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਹੋਨਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਸੇਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਤੇਪਿ ਅਟ੍ਠ ਜਨਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਸਪਜਾਪਤਿਕਂ ਭੋਜੇਸੁਂ, ਸੁਫਸ੍ਸਾਯ ਦੋਹਲ਼ੋ ਵੂਪਸਮਿ। ਭਤ੍ਤਹਾਰਕੋ ਕਾਕਂ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ... ਉਪਨੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਭੋ ਕਾਕ, ਤ੍ਵਂ ਮਮਞ੍ਚ ਨ ਲਜ੍ਜਿ, ਭਤ੍ਤਹਾਰਕਸ੍ਸ ਚ ਨਾਸਂ ਖਣ੍ਡੇਸਿ, ਭਤ੍ਤਭਾਜਨਾਨਿ ਚ ਭਿਨ੍ਦਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਜੀਵਿਤਂ ਨ ਰਕ੍ਖਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਮਕਾਸੀ''ਤਿ? ਕਾਕੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਤਿ, ਅਹਮਸ੍ਸ ਸੇਨਾਪਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਭਰਿਯਾ ਦੋਹਲ਼ਿਨੀ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮਾ, ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦੋਹਲ਼ਂ ਮਯ੍ਹਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਅਹਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਤਸ੍ਸਾ ਭੋਜਨਂ ਪੇਸਿਤਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਨੋਰਥੋ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਮਯਾ ਏਵਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ।

੧੨੪.''ਬਾਰਾਣਸਜਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਕਾਕਰਾਜਾ ਨਿਵਾਸਕੋ।
ਅਸੀਤਿਯਾ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਸੁਪਤ੍ਤੋ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ॥

੧੨੫.''ਤਸ੍ਸ ਦੋਹਲ਼ਿਨੀ ਭਰਿਯਾ, ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਭਕ੍ਖਿਤੁਮਿਚ੍ਛਤਿ।
ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਾਨਸੇ ਪਕ੍ਕਂ, ਪਚ੍ਚਗ੍ਘਂ ਰਾਜਭੋਜਨਂ॥

੧੨੬.''ਤੇਸਾਹਂ ਪਹਿਤੋ ਦੂਤੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਚਮ੍ਹਿ ਇਧਾਗਤੋ।
ਭਤ੍ਤੁ ਅਪਚਿਤਿਂ ਕੁਮ੍ਮਿ, ਨਾਸਾਯਮਕਰਂ ਵਣ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਾਰਾਣਸਜ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ। **ਨਿਵਾਸਕੋ**ਤਿ ਨਿਬਦ੍ਧਵਸਨਕੋ। **ਪਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤਂ। ਕੇਚਿ ''ਸਿਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ। **ਪਚ੍ਚਗ੍ਘ**ਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਭੁਣ੍ਹਂ ਅਪਾਰਿਵਾਸਿਕਂ, ਮਚ੍ਛਮਂਸਵਿਕਤੀਸੁ ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਮਹਗ੍ਘਂ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਪਚ੍ਚਗ੍ਘਂ। **ਤੇਸਾਹਂ ਪਹਿਤੋ ਦੂਤੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਚਮ੍ਹਿ ਇਧਾਗਤੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਹਂ ਦੂਤੋ ਆਣਤ੍ਤਿਕਰੋ ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਅਮ੍ਹਿ ਪਹਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਆਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਤ੍ਤੁ ਅਪਚਿਤਿਂ ਕੁਮ੍ਮੀ**ਤਿ ਸ੍ਵਾਹਂ ਏਵਂ ਆਗਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਤ੍ਤੁ ਅਪਚਿਤਿਂ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਮਿ। **ਨਾਸਾਯਮਕਰਂ ਵਣ**ਨ੍ਤਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਜੀਵਿਤਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਭਾਜਨਂ ਪਾਤਾਪੇਤੁਂ ਭਤ੍ਤਹਾਰਕਸ੍ਸ ਨਾਸਾਯ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਵਣਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਮਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਪਚਿਤਿ ਕਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਯਂ ਇਚ੍ਛਥ, ਤਂ ਦਣ੍ਡਂ ਕਰੋਥਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਤਾਵ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਹਜ੍ਜੇ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਗਾਮਾਦੀਨਿ ਦਦਮਾਨਾਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੀਵਿਤਦਾਯਕਂ ਨ ਲਭਾਮ, ਅਯਂ ਕਾਕੋ ਸਮਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਤਿ, ਅਤਿਵਿਯ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ''ਤਿ ਗੁਣੇਸੁ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇਨ ਪੂਜੇਸਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧੇਨ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇਨ ਰਾਜਾਨਮੇਵ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭੋਜਨਨਿਯਾਮੇਨ ਭਤ੍ਤਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ, ਸੇਸਕਾਕਾਨਂ ਦੇਵਸਿਕਂ ਏਕਂ ਤਣ੍ਡੁਲਮ੍ਬਣਂ ਪਚਾਪੇਸਿ, ਸਯਞ੍ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਭਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿ। ਸੁਪਤ੍ਤਕਾਕੋਵਾਦੋ ਪਨ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਮੁਖੋ ਸੇਨਾਪਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਸੁਪਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਪਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੯੩] ੩. ਕਾਯਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਮੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਪੁਰਿਸਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰੇਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੇਨ ਅਟ੍ਟਿਤੋ ਵੇਜ੍ਜੇਹਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ''ਕੋ ਇਮਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਚਾਹਂ

ਇਮਮ੍ਹਾ ਰੋਗਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਕਤਿਪਾਹੇਨੇਵ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਪ੍ਪਾਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਰੋਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਞ੍ਚ ਉਪਸਮ੍ਪਦਞ੍ਚ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੀ 'ਇਮਮ੍ਹਾ ਰੋਗਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਚੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ । ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨਿ ਅਯਮੇਵ; ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਰੋਗਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿਮਕਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੀ ਅਹੋਸਿ। ਵੇਜ੍ਜਾਪਿ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ''ਇਮਮ੍ਹਾ ਰੋਗਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਸਪ੍ਪਾਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਰੋਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਏਵਰੂਪਂ ਸੁਖਂ ਨਾਮ ਨਾਲਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੧੨੭.''ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਮੇ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਯਾਧਿਨਾ, ਰੋਗੇਨ ਬਾਲ੍ਹਂ ਦੁਖਿਤਸ੍ਸ ਰੁਪ੍ਪਤੋ।
ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਤਿ ਖਿਪ੍ਪਮਿਦਂ ਕਲੇਵਰਂ, ਪੁਪ੍ਫਂ ਯਥਾ ਪਂਸੁਨਿ ਆਤਪੇ ਕਤਂ॥

੧੨੮.''ਅਜਞ੍ਞਂ ਜਞ੍ਞਸਙ੍ਖਾਤਂ, ਅਸੁਚਿਂ ਸੁਚਿਸਮ੍ਮਤਂ।
ਨਾਨਾਕੁਣਪਪਰਿਪੂਰਂ, ਜਞ੍ਞਰੂਪਂ ਅਪਸ੍ਸਤੋ॥

੧੨੯.''ਧਿਰਤ੍ਥੁਮਂ ਆਤੁਰਂ ਪੂਤਿਕਾਯਂ, ਜੇਗੁਚ੍ਛਿਯਂ ਅਸ੍ਸੁਚਿਂ ਬ੍ਯਾਧਿਧਮ੍ਮਂ।
ਯਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਜਾ, ਹਾਪੇਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਂ ਸੁਗਤੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਞ੍ਞਤਰੇਨਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਨਵੁਤਿਯਾ ਰੋਗੇਸੁ ਏਕੇਨ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗਬ੍ਯਾਧਿਨਾ। **ਰੋਗੇਨਾ**ਤਿ ਰੁਜ੍ਜਨਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਏਵਂਲਦ੍ਧਨਾਮੇਨ। **ਰੁਪ੍ਪਤੋ**ਤਿ ਘਟ੍ਟਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨਸ੍ਸ। **ਪਂਸੁਨਿ ਆਤਪੇ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਆਤਪੇ ਤਤ੍ਤਵਾਲਿਕਾਯ ਠਪਿਤਂ ਸੁਖੁਮਪੁਪ੍ਫਂ ਪਰਿਸੁਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਜਞ੍ਞਂ ਜਞ੍ਞਸਙ੍ਖਾਤਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕੂਲਂ ਅਮਨਾਪਮੇਵ ਬਾਲਾਨਂ ਮਨਾਪਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ। **ਨਾਨਾਕੁਣਪਪਰਿਪੂਰ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਸਾਦੀਹਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਯ ਕੁਣਪੇਹਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ । **ਜਞ੍ਞਰੂਪਂ ਅਪਸ੍ਸਤੋ**ਤਿ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਧਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਮਨਾਪਂ ਸਾਧੁਰੂਪਂ ਪਰਿਭੋਗਸਭਾਵਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ, ''ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਾ ਅਕ੍ਖਿਗੂਥਕੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਕਾਸਿਤੋ ਅਸੁਭਸਭਾਵੋ ਬਾਲਾਨਂ ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ।

ਆਤੁਰਨ੍ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਗਿਲਾਨਂ। **ਅਧਿਮੁਚ੍ਛਿਤਾ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਮੁਚ੍ਛਾਯ ਅਤਿਵਿਯ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ। **ਪਜਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਧਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ। **ਹਾਪੇਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਂ ਸੁਗਤੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪੂਤਿਕਾਯੇ ਲਗ੍ਗਾ ਲਗ੍ਗਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਪਾਯਮਗ੍ਗਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਭੇਦਾਯ ਸੁਗਤਿਉਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਪਰਿਹਾਪੇਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਅਸੁਚਿਭਾਵਞ੍ਚ ਨਿਚ੍ਚਾਤੁਰਭਾਵਞ੍ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਕਾਯੇ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮං ਧਮ੍ਮਦੇਸਨං ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕං ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੁਜਨਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ''ਤਦਾ ਤਾਪਸੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਯਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੯੪] ੪. ਜਮ੍ਬੁਖਾਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋਯං ਬਿਨ੍ਦੁਸ੍ਸਰੋ **ਵਗ੍ਗੂ**ਤਿ ਇਦං ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਕੋਕਾਲਿਕੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੇ ਪਰਿਹੀਨਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੇ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਪਵੇਣਿਯਾ ਓਕ੍ਕਾਕਰਾਜਵංਸੇ ਜਾਤੋ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਖਤ੍ਤਿਯਵංਸੇ ਵਡ੍ਢਿਤੋ ਤਿਪਿਟਕਧਰੋ ਝਾਨਲਾਭੀ ਮਧੁਰਕਥੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਦੇਥ ਕਰੋਥ ਥੇਰਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣං ਭਾਸਤਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਪਿ ''ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਦੇਥ ਕਰੋਥ ਕੋਕਾਲਿਕਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਕੋਕਾਲਿਕਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣං ਭਾਸਤਿ। ਇਤਿ ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣං ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਕੁਲਘਰੇਸੁ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸං ਧਮ੍ਮਸਭਾਯං ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥං ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁං – ''ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਕੋਕਾਲਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਭੂਤਗੁਣਕਥං ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਭੂਤਗੁਣਕਥං ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤං ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯං ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜං ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮිං ਜਮ੍ਬੁਵਨਸਣ੍ਡੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਰੇਕੋ ਕਾਕੋ ਜਮ੍ਬੁਸਾਖਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਜਮ੍ਬੁਪਕ੍ਕਾਨਿ ਖਾਦਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧං ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਾਕං ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਯਂਨੂਨਾਹං ਇਮਸ੍ਸ ਅਭੂਤਗੁਣਕਥං ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਜਮ੍ਬੂਨਿ ਖਾਦੇਯ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣං ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਮං ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੦.''ਕੋਯං ਬਿਨ੍ਦੁਸ੍ਸਰੋ ਵਗ੍ਗੁ, ਸਰਵਨ੍ਤਾਨਮੁਤ੍ਤਮੋ।
ਅਚ੍ਚੁਤੋ ਜਮ੍ਬੁਸਾਖਾਯ, ਮੋਰਚ੍ਛਾਪੋਵ ਕੂਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਿਨ੍ਦੁਸ੍ਸਰੋ**ਤਿ ਬਿਨ੍ਦੁਨਾ ਅਵਿਸਾਰੇਨ ਪਿਣ੍ਡਿਤੇਨ ਸਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਵਗ੍ਗੂ**ਤਿ ਮਧੁਰਸਦ੍ਦੋ। **ਅਚ੍ਚੁਤੋ**ਤਿ ਨ ਚੁਤੋ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। **ਮੋਰਚ੍ਛਾਪੋ**ਵ **ਕੂਜਤੀ**ਤਿ ਤਰੁਣਮੋਰੋਵ ਮਨਾਪੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ''ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ ਕੂਜਤੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਥ ਨං ਕਾਕੋ ਪਟਿਪਸංਸਨ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯං ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੧.''ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋਵ ਜਾਨਾਤਿ, ਕੁਲਪੁਤ੍ਤං ਪਸංਸਿਤੁං।
ਬ੍ਯਗ੍ਘਚ੍ਛਾਪਸਰੀਵਣ੍ਣ, ਭੁਞ੍ਜ ਸਮ੍ਮ ਦਦਾਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਯਗ੍ਘਚ੍ਛਾਪਸਰੀ**ਵ**ਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਤ੍ਵං ਅਮ੍ਹਾਕං ਬ੍ਯਗ੍ਘਪੋਤਕਸਮਾਨਵਣ੍ਣੋਵ ਖਾਯਸਿ, ਤੇਨ ਤං ਵਦਾਮਿ ਅਮ੍ਭੋ ਬ੍ਯਗ੍ਘਚ੍ਛਾਪਸਰੀਵਣ੍ਣ। **ਭੁਞ੍ਜ, ਸਮ੍ਮ, ਦਦਾਮਿ ਤੇ**ਤਿ ਵਯਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥං ਜਮ੍ਬੁਪਕ੍ਕਾਨਿ ਖਾਦ, ਅਹං ਤੇ ਦਦਾਮੀਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਜਮ੍ਬੁਸਾਖං ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਫਲਾਨਿ ਪਾਤੇਸਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਜਮ੍ਬੁਰੁਕ੍ਖੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਭੂਤਗੁਣਕਥං ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਜਮ੍ਬੂਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤਿਯං ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੨.''ਚਿਰਸ੍ਸං ਵਤ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਮੁਸਾਵਾਦੀ ਸਮਾਗਤੇ।
ਵਨ੍ਤਾਦං ਕੁਣਪਾਦਞ੍ਚ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞං ਪਸංਸਕੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਨ੍ਤਾਦਨ੍**ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਵਨ੍ਤਭਤ੍ਤਖਾਦਕਂ ਕਾਕਂ। **ਕੁਣਪਾਦਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਕੁਣਪਖਾਦਕਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਞ੍ਚ।

ਇਮਞ੍ਚ ਪਨ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਭੇਰਵਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਤਤੋ ਪਲਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਾਕੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਜਮ੍ਬੁਖਾਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੯੫] ੫. ਅਨ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਸਭਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਖਨ੍ਧੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਤੇਯੇਵ ਦ੍ਵੇ ਜਨੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੂਪਚਾਰੇ ਏਰਣ੍ਡਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਮਤਂ ਜਰਗ੍ਗਵਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਏਰਣ੍ਡਵਨੇ ਛਡ੍ਡੇਸੁਂ। ਏਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿ। ਏਕੋ ਕਾਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਰਣ੍ਡੇ ਨਿਲੀਨੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਏਤਸ੍ਸ ਅਭੂਤਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੩.''ਉਸਭਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਖਨ੍ਧੋ, ਸੀਹਸ੍ਸੇਵ ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਂ।
ਮਿਗਰਾਜ ਨਮੋ ਤ੍ਯਤ੍ਥੁ, ਅਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਲਭਾਮਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਮੋ ਤ੍ਯਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਨਮੋ ਤੇ ਅਤ੍ਥੁ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੪.''ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋਵ ਜਾਨਾਤਿ, ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਂ ਪਸਂਸਿਤੁਂ।
ਮਯੂਰਗੀਵਸਙ੍ਕਾਸ, ਇਤੋ ਪਰਿਯਾਹਿ ਵਾਯਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਤੋ ਪਰਿਯਾਹੀ**ਤਿ ਏਰਣ੍ਡਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਯੇਨਾਹਂ, ਤੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਤਂ ਤੇਸਂ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੫.''ਮਿਗਾਨਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਨ੍ਤੋ, ਪਕ੍ਖੀਨਂ ਪਨ ਵਾਯਸੋ।
ਏਰਣ੍ਡੋ ਅਨ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਾਨਂ, ਤਯੋ ਅਨ੍ਤਾ ਸਮਾਗਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਹੀਨੋ ਲਾਮਕੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਾਕੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਨ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੯੬] ੬. ਸਮੁਦ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋ ਨਾਯਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਪਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਮਹਗ੍ਘਸੋ ਮਹਾਤਣ੍ਹੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕਟਪੂਰੇਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿਪਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ। ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਕਾਲੇ ਦ੍ਵੀਸੁ ਤੀਸੁ ਵਿਹਾਰੇਸੁ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਪਾਹਨੇ ਠਪੇਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਤ੍ਤਰਯਟ੍ਠਿਂ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕਤੁਮ੍ਬਂ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਯਂ ਵਸਤਿ, ਜਨਪਦਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਰਿਯਵਂਸਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪਂਸੁਕੂਲਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਚੀਵਰਾਨਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨਾਪਮਨਾਪੇ ਪਤ੍ਤੇ ਥਾਲਕਾਨਿ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਨਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਗ੍ਘਸੋ ਮਹਿਚ੍ਛੋ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਯਾਨਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਨਨ੍ਦੇਨ ਕਤਂ ਪਰੇਸਂ ਅਰਿਯਵਂਸਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ, ਪਠਮਤਰਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪਰੇਸਂ ਅਰਿਯਵਂਸਂ ਕਥੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ।

> ''ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਪਠਮਂ, ਪਤਿਰੂਪੇ ਨਿਵੇਸਯੇ।
> ਅਥਞ੍ਞਮਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ, ਨ ਕਿਲਿਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੮) –

ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਗਾਥਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਮਹਿਚ੍ਛੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋਪਿ ਉਦਕਂ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਾਕੋ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ''ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਉਦਕਂ ਪਮਾਣੇਨ ਪਿਵਥ, ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਪਿਵਥਾ''ਤਿ ਮਚ੍ਛਸਙ੍ਘਸਕੁਣਸਙ੍ਘੇ ਵਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਾਰੇਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੩੬**.''ਕੋ ਨਾਯਂ ਲੋਣਤੋਯਸ੍ਮਿਂ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਧਾਵਤਿ।
> ਮਚ੍ਛੇ ਮਕਰੇ ਚ ਵਾਰੇਤਿ, ਊਮੀਸੁ ਚ ਵਿਹਞ੍ਞਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋ ਨਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਕੋ ਨੁ ਅਯਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਕਾਕੋ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੩੭**.''ਅਨਨ੍ਤਪਾਯੀ ਸਕੁਣੋ, ਅਤਿਤ੍ਤੋਤਿ ਦਿਸਾਸੁਤੋ।
> ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਾਤੁਮਿਚ੍ਛਾਮਿ, ਸਾਗਰਂ ਸਰਿਤਂਪਤਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਂ ਅਨਨ੍ਤਸਾਗਰਂ ਪਾਤੁਮਿਚ੍ਛਾਮਿ, ਤੇਨਮ੍ਹਿ **ਅਨਨ੍ਤਪਾਯੀ** ਨਾਮ **ਸਕੁਣੋ** ਮਹਤਿਯਾਪਿ ਅਪੂਰਣਿਯਾ ਤਣ੍ਹਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਅਤਿਤ੍ਤੋਤਿ**ਪਿ ਅਹਂ ਦਿਸਾਸੁ **ਸੁਤੋ** ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ ਪਾਕਟੋ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਮਂ ਸਕਲਸਮੁਦ੍ਦਂ ਸੁਨ੍ਦਰਾਨਂ ਰਤਨਾਨਂ ਆਕਰਤ੍ਤਾ ਸਾਗਰੇਨ ਵਾ ਖਤਤ੍ਤਾ **ਸਾਗਰਂ** ਸਰਿਤਾਨਂ ਪਤਿਭਾਵੇਨ **ਸਰਿਤਂਪਤਿਂ** ਪਾਤੁਮਿਚ੍ਛਾਮੀਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਤਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

> **੧੩੮**.''ਸੋ ਅਯਂ ਹਾਯਤਿ ਚੇਵ, ਪੂਰਤੇ ਚ ਮਹੋਦਧਿ।
> ਨਾਸ੍ਸ ਨਾਯਤਿ ਪੀਤਨ੍ਤੋ, ਅਪੇਯ੍ਯੋ ਕਿਰ ਸਾਗਰੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ ਅਯਂ ਹਾਯਤਿ ਚੇ**ਵਾਤਿ ਉਦਕਸ੍ਸ ਓਸਕ੍ਕਨਵੇਲਾਯ ਹਾਯਤਿ, ਨਿਕ੍ਖਮਨਵੇਲਾਯ ਪੂਰਤਿ। **ਨਾਸ੍ਸ ਨਾਯਤੀ**ਤਿ ਅਸ੍ਸ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਸਚੇਪਿ ਨਂ ਸਕਲਲੋਕੋ ਪਿਵੇਯ੍ਯ, ਤਥਾਪਿ ''ਇਤੋ ਏਤ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਉਦਕਂ ਪੀਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। **ਅਪੇਯ੍ਯੋ ਕਿਰਾ**ਤਿ ਏਸੋ ਕਿਰ ਸਾਗਰੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੇਨਚਿ ਉਦਕਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤੁਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾ ਭੇਰਵਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਕਾਕਂ ਪਲਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਮੁਦ੍ਦਕਾਕੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਮੁਦ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੯੭] ੭. ਕਾਮਵਿਲਾਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚੇ ਸਕੁਣ ਡੇਮਾਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ **ਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੪੭) ਕਥਿਤਂ, ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੮.੬੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਪੁਰਿਸਂ ਜੀਵਨ੍ਤਂ ਸੂਲੇ ਉਤ੍ਤਾਸੇਸੁਂ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਏਕਂ ਕਾਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਵਖਰਮ੍ਪਿ ਤਂ ਵੇਦਨਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਪਿਯਭਰਿਯਾਯ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਤੁਂ ਕਾਕਂ ਆਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਆਹ –

੧੩੯.''ਉਚ੍ਚੇ ਸਕੁਣ ਡੇਮਾਨ, ਪਤ੍ਤਯਾਨ ਵਿਹਙ੍ਗਮ।
ਵਜ੍ਜਾਸਿ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਵਾਮੂਰੁਂ, ਚਿਰਂ ਖੋ ਸਾ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੪੦.''ਇਦਂ ਖੋ ਸਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਿਂ ਸਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਓਡ੍ਡਿਤਂ।
ਸਾ ਚਣ੍ਡੀ ਕਾਹਤਿ ਕੋਧਂ, ਤਂ ਮੇ ਤਪਤਿ ਨੋ ਇਦਂ॥

੧੪੧.''ਏਸ ਉਪ੍ਪਲਸਨ੍ਨਾਹੋ, ਨਿਕ੍ਖਞ੍ਚੁਸ੍ਸੀਸਕੋਹਿਤਂ।
ਕਾਸਿਕਞ੍ਚ ਮੁਦੁਂ ਵਤ੍ਥਂ, ਤਪ੍ਪੇਤੁ ਧਨਿਕਾ ਪਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਡੇਮਾਨਾ**ਤਿ ਗਚ੍ਛਮਾਨ ਚਰਮਾਨ। **ਪਤ੍ਤਯਾਨਾ**ਤਿ ਤਮੇਵਾਲਪਤਿ, ਤਥਾ **ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ**ਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਯਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਮਨਤੋ ਪਤ੍ਤਯਾਨੋ, ਆਕਾਸੇ ਗਮਨਤੋ ਵਿਹਙ੍ਗਮੋ। **ਵਜ੍ਜਾਸੀ**ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ। **ਵਾਮੂਰੁ**ਨ੍ਤਿ ਕਦਲਿਕ੍ਖਨ੍ਧਸਮਾਨਊਰੁਂ, ਮਮ ਸੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਭਾਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ। **ਚਿਰਂ ਖੋ ਸਾ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਸਾ ਇਮਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਅਜਾਨਮਾਨਾ ਮਮ ਆਗਮਨਂ ਚਿਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ''ਚਿਰਂ ਮੇ ਗਤਸ੍ਸ ਪਿਯਸ੍ਸ ਨ ਚ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਸਿਂ ਸਤ੍ਤਿਞ੍ਚਾਤਿ ਅਸਿਸਮਾਨਤਾਯ ਸਤ੍ਤਿਸਮਾਨਤਾਯ ਚ ਸੂਲਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਾਸਨਤ੍ਥਾਯ ਓਡ੍ਡਿਤਂ ਠਪਿਤਂ। **ਚਣ੍ਡੀ**ਤਿ ਕੋਧਨਾ। **ਕਾਹਤਿ ਕੋਧ**ਨ੍ਤਿ ''ਅਤਿਚਿਰਾਯਤੀ''ਤਿ ਮਯਿ ਕੋਧਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ। **ਤਂ ਮੇ ਤਪਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਜ੍ਝਨਂ ਮਂ ਤਪਤਿ। **ਨੋ ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਇਧ ਪਨ ਇਦਂ ਸੂਲਂ ਮਂ ਨ ਤਪਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

"**ਏਸ ਉਪ੍ਪਲਸਨ੍ਨਾਹੋ**"ਤਿਆਦੀਹਿ ਘਰੇ ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਠਪਿਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਣ੍ਡਂ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਉਪ੍ਪਲਸਨ੍ਨਾਹੋ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਲੋ ਚ ਸਨ੍ਨਾਹੋ ਚ ਉਪ੍ਪਲਸਨ੍ਨਾਹੋ, ਉਪ੍ਪਲਸਦਿਸੋ ਕਣਯੋ ਚ ਸਨ੍ਨਾਹਕੋ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਕ੍ਖਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣੇਹਿ ਕਤਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਂ। **ਕਾਸਿਕਞ੍ਚ ਮੁਦੁ ਵਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਦੁਂ ਕਾਸਿਕਸਾਟਕਯੁਗਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਿਰ ਤੇਨ ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ। **ਤਪ੍ਪੇਤੁ ਧਨਿਕਾ ਪਿਯਾ**ਤਿ ਏਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾ ਮਮ ਪਿਯਾ ਧਨਤ੍ਥਿਕਾ ਇਮਿਨਾ ਧਨੇਨ ਤਪ੍ਪੇਤੁ ਪੂਰੇਤੁ, ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਹੋਤੂਤਿ।

ਏਵ੍ਂ ਸੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਭਰਿਯਾ ਏਤਰਹਿ ਭਰਿਯਾ ਅਹੋਸਿ, ਯੇਨ ਪਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਸੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਵਿਲਾਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੯੮] ੮. ਉਦੁਮ੍ਬਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਦੁਮ੍ਬਰਾ ਚਿਮੇ ਪਕ੍ਕਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕੇ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਸਤਿ। ਰਮਣੀਯੋ ਵਿਹਾਰੋ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋ, ਮਨ੍ਦੂਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨਂ ਉਦਕਫਾਸੁਕਂ, ਗੋਚਰਗਾਮੋ ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ, ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਮਾਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਨੇਵਾਸਿਕੋ ਤਸ੍ਸ ਆਗਨ੍ਤੁਕਵਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਂ ਆਦਾਯ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਣੀਤਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ। ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਕਤਿਪਾਹਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਏਕੇਨੁਪਾਯੇਨ ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਵਿਹਾਰਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਕਿਂ, ਆਵੁਸੋ, ਬੁਦ੍ਧੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਕਾਸੀ''ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਨ ਗਤਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ''ਯਾਵ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਸਿ, ਤਾਵਾਹਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਨੇਵਾਸਿਕੋ ''ਯਾਵ ਮਮਾਗਮਨਾ ਥੇਰੇ ਮਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ''ਤਸ੍ਸ ਨੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਅਯਞ੍ਚ ਅਯਞ੍ਚ ਦੋਸੋ''ਤਿ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਿ। ਇਤਰੋਪਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਾਗਤੋ, ਅਥਸ੍ਸ ਸੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਨ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਗਾਮਂ ਪਾਵਿਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਾਮੀਚਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰਿਂਸੁ। ਸੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ – ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਸੁਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਤਤ੍ਥ ਵਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੋ ਇਮਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਾਨੇ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਰਤ੍ਤਮੁਖਖੁਦ੍ਦਕਮਕ੍ਕਟੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਅਨੋਵਸ੍ਸਿਕਾਯ ਪਾਸਾਣਦਰਿਯਾ ਵਸਮਾਨੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਦਰਿਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤੇਮਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਖੇਨ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕੋ ਕਾਲ਼ਮੁਖਮਹਾਮਕ੍ਕਟੋ ਤਿਨ੍ਤੋ ਸੀਤੇਨ ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਤਥਾਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਉਪਾਯੇਨ ਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਸੁਹਿਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੨.''ਉਦੁਮ੍ਬਰਾ ਚਿਮੇ ਪਕ੍ਕਾ, ਨਿਗ੍ਰੋਧਾ ਚ ਕਪਿਤ੍ਥਨਾ।
ਏਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੁ, ਕਿਂ ਜਿਘਚ੍ਛਾਯ ਮਿਯ੍ਯਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਪਿਤ੍ਥਨਾ**ਤਿ ਪਿਲਕ੍ਖਾ। **ਏਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਾ**ਤਿ ਏਤੇ ਉਦੁਮ੍ਬਰਾਦਯੋ ਫਲਭਾਰਨਮਿਤਾ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਹਿਤੋ ਆਗਤੋਸ੍ਮਿ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੂਤਿ।

ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਪੁਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਨ੍ਤੋਪਾਸਾਣਦਰਿਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਵਞ੍ਚੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੩.''ਏਵੰ ਸੋ ਸੁਹਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਵੁਡ੍ਢਮਪਚਾਯਤਿ।
ਯਥਾਹਮਜ੍ਜ ਸੁਹਿਤੋ, ਦੁਮਪਕ੍ਕਾਨਿ ਮਾਸਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਮਪਕ੍ਕਾਨਿ ਮਾਸਿਤੋ**ਤਿ ਉਦੁਮ੍ਬਰਾਦੀਨਿ ਰੁਕ੍ਖਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਸਿਤੋ ਧਾਤੋ ਸੁਹਿਤੋ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਕ੍ਕਟੋ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੪.''ਯੰ ਵਨੇਜੋ ਵਨੇਜਸ੍ਸ, ਵਞ੍ਚੇਯ੍ਯ ਕਪਿਨੋ ਕਪਿ।
ਦਹਰੋ ਕਪਿ ਸਦ੍ਧੇਯ੍ਯ, ਨ ਹਿ ਜਿਣ੍ਣੋ ਜਰਾਕਪੀ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯੰ ਵਨੇ ਜਾਤੋ ਕਪਿ ਵਨੇ ਜਾਤਸ੍ਸ ਕਪਿਨੋ ਵਞ੍ਚਨੰ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਤੰ ਤਯਾ ਸਦਿਸੋ ਦਹਰੋ ਵਾਨਰੋ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯ, ਮਾਦਿਸੋ ਪਨ ਜਿਣ੍ਣੋ ਜਰਾਕਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕਮਕ੍ਕਟੋ ਨ ਹਿ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯ, ਸਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸਸ੍ਸ ਨ ਸਦ੍ਦਹਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਸਬ੍ਬੰ ਫਲਾਫਲੰ ਵਸ੍ਸੇਨ ਕਿਲਿਨ੍ਨੰ ਪਤਿਤੰ, ਪੁਨ ਤਵ ਇਦੰ ਠਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਗਚ੍ਛਾਤਿ। ਸੋ ਤਤੋਵ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਖੁਦ੍ਦਕਮਕ੍ਕਟੋ ਨੇਵਾਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਾਲ਼ਮਹਾਮਕ੍ਕਟੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਦੁਮ੍ਬਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੯੯] ੯. ਕੋਮਾਰਪੁਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੁਰੇ ਤੁਵਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਬ੍ਬਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਥਰਿ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਹੇਟ੍ਠਾਪਾਸਾਦੇ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਾਦੀਨਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਕਲਹਞ੍ਚ ਪਰਿਭਾਸਞ੍ਚ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਏਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੰਵੇਜੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੇਨ ਪਾਸਾਦਥੁਪਿਕੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਪਾਸਾਦੰ ਕਮ੍ਪੇਸਿ। ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਸੋ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ – ''ਆਵੁਸੋ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, 'ਅਨਿਚ੍ਚੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨਤ੍ਤਾ'ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਕਮ੍ਮੰ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਕਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਕੋਮਾਰਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਨੰ ਸਞ੍ਜਾਨਿੰਸੁ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਵਸਿ। ਅਥਞ੍ਞੇ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਾ ਤਾਪਸਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ ਅਸ੍ਸਮੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਿੰਸੁ, ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨੇਸੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਹਸਮਾਨਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਯ ਕੇਲ਼ਿਯਾ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋਪਿ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਕੋਵ ਮੁਖਵਿਕਾਰਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਾਪਸਾਨੰ ਨਾਨਾਵਿਧੰ ਕੇਲ਼ਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਾਪਸਾ ਤਤ੍ਥ ਚਿਰੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਅਗਮੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਤੇਸੰ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸਪਿ ਕੇਲ਼ਿੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਚ੍ਛਰੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਨਾਮ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਕਾਯਾਦੀਹਿ ਸੁਸਞ੍ਞਤੇਨ ਝਾਨੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਵਾ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਤੇ ਤਾਪਸਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲੰ ਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਠਾਨੰ ਅਗਮੰਸੁ। ਮਕ੍ਕਟੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਤੇਸੰ ਕੇਲ਼ਿੰ ਨ ਦਸ੍ਸੇਸਿ।

ਅਥ ਨੰ ਤਾਪਸਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ, ਤ੍ਵੰ ਆਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪੁਰਤੋ ਕੇਲ਼ਿੰ ਅਕਾਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਨ ਕਰੋਸਿ, ਕਿੰਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਪਠਮੰ ਗਾਥਮਾਹੰਸੁ –

੧੪੫.''ਪੁਰੇ ਤੁਵੰ ਸੀਲਵਤੰ ਸਕਾਸੇ, ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਕੰ ਕੀਲ਼ਸਿ ਅਸ੍ਸਮਮ੍ਹਿ।
ਕਰੋਹਰੇ ਮਕ੍ਕਟਿਯਾਨਿ ਮਕ੍ਕਟ, ਨ ਤੰ ਮਯੰ ਸੀਲਵਤੰ ਰਮਾਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲਵਤੰ ਸਕਾਸੇ**ਤਿ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਾਨੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। **ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਿਗੋ ਵਿਯ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਸਿ। **ਕਰੋਹਰੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਅਰੇ**ਤਿ ਆਲਪਨੰ। **ਮਕ੍ਕਟਿਯਾਨੀ**ਤਿ ਮੁਖਮਕ੍ਕਟਿਕਕੀਲਾਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਮੁਖਵਿਕਾਰਾਨਿ। **ਨ ਤੰ ਮਯੰ ਸੀਲਵਤੰ ਰਮਾਮਾ**ਤਿ ਯੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਵ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲੰ ਕੇਲ਼ਿਵਤੰ, ਤੰ ਮਯੰ ਏਤਰਹਿ ਨ ਰਮਾਮ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਨੋ ਨ ਰਮਾਪੇਸਿ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਕਟੋ ਦੁਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੬.''ਸੁਤਾ ਹਿ ਮਯ੍ਹੰ ਪਰਮਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ, ਕੋਮਾਰਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ।
ਮਾ ਦਾਨਿ ਮੰ ਮਞ੍ਞਿ ਤੁਵੰ ਯਥਾ ਪੁਰੇ, ਝਾਨਾਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਾਮਿ ਆਵੁਸੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਸਮ੍ਪਦਾਨੰ। **ਵਿਸੁਦ੍ਧੀ**ਤਿ ਝਾਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿ। **ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਬਹੂਨੰ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਾਨੰ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਞ੍ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਸੁਤਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਚ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ। **ਤੁ**ਵਨ੍ਤਿ ਤੇਸੁ ਏਕੰ ਤਾਪਸੰ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਇਦਾਨਿ ਮਾ ਮੰ ਤ੍ਵੰ ਪੁਰੇ ਵਿਯ ਸਞ੍ਜਾਨਿ, ਨਾਹੰ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸੋ, ਆਚਰਿਯੋ ਮੇ ਲਦ੍ਧੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਾ ਤਤਿਯੰ ਗਾਥਮਾਹੰਸੁ –

੧੪੭.''ਸਚੇਪਿ ਸੇਲਸ੍ਮਿ ਵਪੇਯ੍ਯ ਬੀਜੰ, ਦੇਵੋ ਚ ਵਸ੍ਸੇ ਨ ਹਿ ਤੰ ਵਿਰੂਲ਼੍ਹੇ।
ਸੁਤਾ ਹਿ ਤੇ ਸਾ ਪਰਮਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ, ਆਰਾ ਤੁਵੰ ਮਕ੍ਕਟ ਝਾਨਭੂਮਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਚੇਪਿ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਪਞ੍ਚਵਿਧੰ ਬੀਜੰ ਵਪੇਯ੍ਯ, ਦੇਵੋ ਚ ਸਮ੍ਮਾ ਵਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਅਖੇਤ੍ਤਤਾਯ ਤੰ ਨ ਵਿਰੂਲ਼੍ਹੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਤਯਾ ਪਰਮਾ ਝਾਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਸੁਤਾ, ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਕਤ੍ਤਾ ਆਰਾ ਝਾਨਭੂਮਿਯਾ ਦੂਰੇ ਠਿਤੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਯਾ ਝਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁਨ੍ਤਿ ਮਕ੍ਕਟੰ ਗਰਹਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੇਲ਼ਿਸੀਲਾ ਤਾਪਸਾ ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਕੋਮਾਰਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੋਮਾਰਪੁਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੦੦] ੧੦. ਵਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਰਪਾਣਰੋਧਾ ਜੀਵਨ੍ਤੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਸਨ੍ਥਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ **ਵਿਨਯੇ** (ਪਾਰਾ॰ ੫੬੫ ਆਦਯੋ) ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਆਗਤਮੇਵ। ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ – ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਸੇਨੋ ਦੁਵਸ੍ਸਿਕੋ ਏਕਵਸ੍ਸਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਗਰਹਿਤੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਦਿਗੁਣਯੁਤ੍ਤੋ ਤੇਰਸ ਧੁਤਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮਾਦਾਯ ਪਰਿਸਮ੍ਪਿ ਤੇਰਸਧੁਤਙ੍ਗਧਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਤੇਮਾਸੰ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨੇ ਸਪਰਿਸੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਠਮੰ ਗਰਹੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਯ ਕਤਿਕਾਯ ਅਨਨੁਵਤ੍ਤਨੇ ਦੁਤਿਯੰ ਸਾਧੁਕਾਰੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਧੁਤਙ੍ਗਧਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਥਾਸੁਖੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਕਤਾਨੁਗ੍ਗਹੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧੁਤਙ੍ਗਧਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਰਿ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪੰਸੁਕੂਲਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਾਨੇਵ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੇਨਾਸਨਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਤਾਨਿ ਪੰਸੁਕੂਲਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇਸੰ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨੰ ਨ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੰ ਏਕਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਸਦਿਸੰ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਏਕੋ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਵਸਤਿ, ਅਥ ਗਙ੍ਗਾਯ ਮਹੋਦਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਾਸਾਣੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਏਕੋ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਨੇਵਸ੍ਸ ਗੋਚਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਗੋਚਰਾਯ ਗਮਨਮਗ੍ਗੋ, ਉਦਕਮ੍ਪਿ ਵਡ੍ਢਤੇਵ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਮਯ੍ਹੰ ਨੇਵ ਗੋਚਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਗੋਚਰਾਯ ਗਮਨਮਗ੍ਗੋ, ਨਿਕ੍ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਪਜ੍ਜਨਤੋ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਮਨਸਾਵ ਉਪੋਸਥੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਦੁਬ੍ਬਲਸਮਾਦਾਨੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਏਤੰ ਏਕੰ ਵਿਹੇਠੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਲ਼ਕਰੂਪੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਏਕੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਦਿਵਸੇ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਏਲ਼ਕੋਪਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਗਹੇਤੁੰ ਨਾਦਾਸਿ। ਏਕੋ ਤੰ ਗਹੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮ੍ਮ ''ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੰ ਤਾਵ ਮੇ ਨ ਭਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪੁਨ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਭਾਵੇਨੇਵ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਜ੍ਝਾਸਯਸ੍ਸ ਕਿੰ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮੇਨ, ਤ੍ਵੰ ਮਮ ਸਕ੍ਕਭਾਵੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਏਲ਼ਕਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਤੰ ਵਿਹੇਠੇਤ੍ਵਾ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ।

੧੪੮.''ਪਰਪਾਣਰੋਧਾ ਜੀਵਨ੍ਤੋ, ਮੰਸਲੋਹਿਤਭੋਜਨੋ।
ਏਕੋ ਵਤੰ ਸਮਾਦਾਯ, ਉਪਪਜ੍ਜਿ ਉਪੋਸਥੰ॥

੧੪੯.''ਤਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ ਵਤਞ੍ਞਾਯ, ਅਜਰੂਪੇਨੁਪਾਗਮਿ।
ਵੀਤਤਪੋ ਅਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਭਞ੍ਜਿ ਲੋਹਿਤਪੋ ਤਪੰ॥

੧੫੦.''ਏਵਮੇਵ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ, ਸਮਾਦਾਨਮ੍ਹਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾ।
ਲਹੁੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ, ਏਕੋਵ ਅਜਕਾਰਣਾ''ਤਿ॥ –

ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਗਾਥਾਵ।

ਤਤ੍ਥ **ਉਪਪਜ੍ਜਿ ਉਪੋਸਥ**ਨ੍ਤਿ ਉਪੋਸਥਵਾਸੰ ਉਪਗਤੋ। **ਵਤਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਵਤੰ ਅਞ੍ਞਾਯ। **ਵੀਤਤਪੋ ਅਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਵਿਗਤਤਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਗਤੋ, ਤੰ ਖਾਦਿਤੁੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਲੋਹਿਤਪੋ**ਤਿ ਲੋਹਿਤਪਾਯੀ। **ਤਪ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮਾਦਾਨਤਪੰ ਭਿਨ੍ਦਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕੁਮ੍ਭਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

੧ਰਕੁਮ੍ਭ ਸੁਪਤੁ ਸਿਰਿ੧◌੍ੁਯਨੋ, ਸੁਚਿਸਮ੍ਮਤ ਬਿਨੂਸਰੋ ਚੁਸਭੋ।
ਸਰਿਤੰਪਤਿ ਚਣ੍ਡਿ ਜਰਾਕਪਿਨਾ, ਅਥ ਮਕ੍ਕਟਿਯਾ ੧ਕਕੇਨ ਦਸਾਤਿ॥

ਅਥ ੧ਗ੍ਗੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਪਦੁਮੋ ਚੇ੧, ਉਦਪਾਨੇਨ ਤਤਿਯਂ।
ਅਬ੍ਭਨ੍ਤੁਰਂ ਘਟਭੇਦਂ, ਤਿਕਨਿਪਾਤਮ੍ਹਿਲਙ੍ਕਤਨ੍ਤਿ॥

ਤਿਕਨਿਪਾਤ੧ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

(ਦੁਤਿਯੋ ਭਾਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।)